

NYELVEMLÉKTÁR.
RÉGI MAGYAR CODEXEK
ÉS
NYOMTATVÁNYOK.

KIADJA A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA
NYELVTUDOMÁNYI BIZOTTSÁGA.

XII. KÖTET.

DÖBRENTAI CODEX. — TELEKI CODEX.

BUDAPEST.

A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVKIADÓ HIVATALA.

1884.

NYELVEMLÉKTÁR.

XII.

RÉGI
MAGYAR CODEXEK:

DÖBRENTAI CODEX. — TELEKI CODEX.

KÖZZÉTESZI

VOLF GYÖRGY.

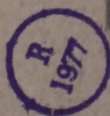
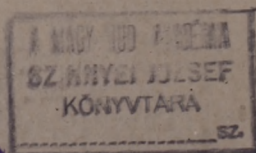
XII. kötet

BUDAPEST.

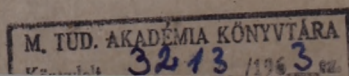
A MAGYAR TUDOMÁNYOS AKADÉMIA KÖNYVKIADÓ HIVATALA.

1884.

276183

FRANKLIN-TARSULAT NYOMDÁJA.

ELŐSZÓ.

A Nyelvemléktár XII. kötetében foglalt két régi magyar kézirat közül a Teleki Codexből eddig még mutatvány sem volt közölve; a Döbrentei Codexből azonban megjelentek a következő részek: «Virag vasfarnapon Paffio» (Máté XXVI. XXVII.), «Keddi paffio» (Márk XIV. XV.), «Zeredan paffio» (Luk. XXII. XXIII.), «Nágpenteki Paffio» (Ján. XVIII. XIX.) és «Nág zombaton Evangelium» (Máté XXVIII. 1—7.) Toldy Ferencz Régi magyar passió-jában (Pest 1856.); továbbá Jób könyvéből az első három fejezet, a LXIV., XCVI. és CVI. zsoltár, az Énekek éneke («Salamon Ineklefe») IV—VI. fejezete és «Viz kerez t napian Epiftola» (Izs. LX. 1—5.) ugyancsak Toldy Ferencz Ó s középkori magy. nemz. irodalom története I. kötetében (3. kiad. Pest 1862.), végre a «Hvgák felleget zerzöie», «Felleget ige zarmazvan», Jöi nemzetnek valtoia», «Nap keletnek kezdefetöl», «Attatol ihletek», »Tytk zokafnak tanofagabol», »Criftus ki vag nap es világ», «Kiral zazloi teriednek» és «Diöfleges viadalnak helve» kezdetű hymnusok a Szilády Áron szerkesztette Régi magyar költők tára I. kötetében; valamennyi mai helyesírással és nyelvjegyzetekkel. A Teleki Codexet egyáltalában, a Döbrentei Codexet pedig teljesen és hiven most először veszi a közönség.

A kiadás az előbbi kötetekből ismeretes eljárás szerint történt. Az eredetiek hűség kedvéért itt is íráshibáikkal, törléseikkel és igazításaikkal együtt vannak közölve. A külsőségek sem változtak. Az eredeti lapszám elejét a külső lapszélre tett vastag szám, végét pedig a szövegbe iktatott || jelöli; (?) olvashatatlan vagy kétes olvasatú szót jelent; az olvasható törlések szögletes rekeszjelbe vannak foglalva, az olvashatatlanokat [?], az üresen hagyott helyeket [] mutatja; a nyomtatásban fel nem tüntethető rövidítések, valamint a pótolható csonkulások dőlt betűkkel vannak kiegészítve, a pótol-

hatatlanok helye pedig ki van pontozva; az eredetiekben vörössel írott helyek ritkítva vannak szedve s a szentírásbeli versek berekesztett dőlt számokkal vannak jelölve. Az átírások közül az ő mindig o alakú, az ű, ű, ű fölül vesszős u, v, w, a ě némileg hasonlít az l-hez s az y fölött rendszeren két pont van. Egyéb betűkre nézve nincs eltérés. Áttérek a két kézirat leírására.

A **Döbrentei Codex** kerekbe átmenő rideg barátgót írású 262 nyolczadrét papiros levélből áll és mindvégig Halabori Bertalan pap műve, ki az eredetinek mostani 230. lapján olvasható saját állítása szerint a zsoldárt, tehát a mostani 15—230. lapot, 1508-ban «irta». Nem fontos, hogy Toldy Ferencz (Az ő s középk. magy. nemz. irod. története. 3. kiad. Pest 1862. II. köt. 81. l.) a codexnek a valónál egygyel több levelet tulajdonít. Valamint az sem nagy hiba, hogy hátul semmi, elül meg «pár levél hiát» említ, holott elül csak egy s hátul is egy levél szakadt ki. A codex ugyanis mai állapota szerint 1 csonka (7 leveles), 15 ép (16 leveles) és megint egy csonka (15 leveles) ternióból áll. A füző száalak helyzete mutatja, hogy az első ternióban 8, az utolsóban 16 levélnek kellene lenni. Minthogy pedig amott a füző szál előtt 4 helyett 3, emitt meg a füző szál után 8 helyett 7 levél van, a veszteség az első terniónak első s az utolsónak második felére esik. Minthogy továbbá az első ternióban csak az utolsó, az utolsó ternióban pedig csak az első levél árva, a többi meg mind összefügg a párjával, az elpusztult levelek csakis az első terniónak első s az utolsónak utolsó levele lehetnek. Pontos meghatározás szerint tehát a codexnek két levél hia; az egyik legelül, a másik leghátul szakadt ki. Nyilvánvaló veszteség azonban csak az előbbi, mert írás volt rajta; míg az utolsónak minden jel szerint üresnek kellett lenni, legfeljebb későbbi kezektől eredő bejegyzések, tollpróbák s több effélék tarthatták. Az első levél már régen elveszhetett, mivel a mostani 1. lap jóval piszkosabb a következőknél.

Hogy az első ternió csak félakkora mint a többi, annak valószínű magyarázata az, hogy Bertalan pap alkalmasint utólag iktatta a codex elejére. Erre mutat az is, hogy írása sem oly gondos, meg az is, hogy utolsó lapja (a mai 14. lap) üres, holott Bertalan pap az üres helyeket, a mennyire csak lehet, kerüli. Így

«moises profeta ineklefe dagalos zidokra» után a 256. lapon maradt volna egy kis üres hely, de azt írja rá: «Haromzor ötven pfalmoft dauid zerzet verf ket ezer. hat zaz es hath», a mi inkább a zsoltárok végére való lett volna, és vonatkozással a következőre még ezt: «Teftben elmeben halakra itiletire iftennek iöveti ez neg adventi evangelivmba vagon». Hasonló laptöltelékek még a 430. lapon a «penteket ez okaert boitolik», a 483. lapon levő «Mese» és a 494. lap eme jegyzete: «En mvnkamert legén atanak dičovleg Es fivnak tizteffeg Es zent leleknek vygafag Mikent vala kezdetben. es imar es minkenkor es öröknek örökig Amen». Mind annyszor látszik, hogy a következő darabot nem akarta lapmaradékon kezdeni; de üres helyet sem akarván hagyni, a fentebb mondott módon segített baján. Csak az 510. lap két harmadrészét felejtette üresen; az 524. vagyis utolsó lap négy sornyi üres helyét alkalmasint be sem akarta tölteni. A 2—13. és a 15. ternió utolsó lapja alsó jobb sarkában ör van, mely a következő terniónak szalagba foglalt első szavából vagy szavaiból áll. Ez ör csak a 14. és 16. ternió végéről hiányzik; hogy az elsőn sincs meg, az meglehet abból magyarázható, hogy utolsó lapja üres, de nyilván szintén csak azt bizonyítja, a mit már fentebb említettem, hogy e terniót Bertalan pap utólag iktatta könyve elejére. Nevezetes, hogy a terniók első és utolsó lapja piszkosabb a többinél; a codexnek tehát egy ideig beköttetlenül kellett használatban forognia. Nem lehet tudni, hogy Bertalan, minthogy a lapszámozás még jóval későbbben sem dívott, azért is tett-e a terniók végére örszót, hogy könyvének köttetlen állapotban való használatára számított, vagy pedig csak azért, hogy a könyvkötőnek kijelölje, mit hová fűzzön. A páratlan lapokra czeruzával írt számok mai kéztől erednek.

A codex kötése két kemény, szüette fa tábla, melyek közül az első külön vált, kívül vörhenyes, kopott bőrrel bevonva és elül közepén rézkapocsnak meg átfogó szijacsának nyomát mutatta. A táblákat borító bőrön három egyközépű négyvonalas ráma, melyeknek közeire czifraság van sajtolva; a háttakaró bőrön a négy fűző fonál hurkája által három mezőcske támad, melyekre szintén négyvonalas rámaival körülkerített díszítés van sajtolva. A lapszélmetszetre is úgy látszik díszítés volt róva, de ma már

nagyon elkopott a nyoma. Több helyen pergamen lapozó fülecske maradványa; így fölülről lefelé menve a 8., 25., 36., 46., 55., 65., 76. és 88., és ismét fölülről kezdve a 99., 118., 129., 210., 216., 237., 242., 248. és 256. levél szélén. E kötés, minthogy egészen a codex korának karakterét mutatja és más bekötésnek nyoma sincs, kétségtől első, eredeti kötése a codexnek, a mit egyébiránt már Kesperő Mózes 1833. szept. 19. Döbrenteihez intézett levelében is gyanított. Fájdalom mind az első, mind a hátulsó tábla belsejéről le van fosztva a borító levél; elül még nyoma se maradt, hátul is épen csak annyi látszik, hogy ikre is volt. Föltűnő, hogy a codexnek belül semmi hia, ellenben az első és utolsó levélen kívül még a borító levelek is ikreikkel együtt elvesztek. Úgy látszik ezeken följegyzések voltak, melyeket valaki készakarva tüntetett el. Még talán szerencse, hogy belül semminemű bejegyzés nincs; mert még ott is rombolás érhetne volna a codexet. A kár csak az, hogy így múltjáról nem tudhatunk semmit.

A codex első megemlítője Kazinczy Ferencz volt, a ki egyik Erdélyi Levelében 1817. aug. 19. azt írja «Károly Fejérvár»-ról (Tud. Gyűjt. 1817. IV. köt. 35. l.), hogy ott a «Bibliothécában», melyet «Gróf Batthyáni Ignácz Püspök» ajándékozott a «Hazának 38,200 forint árú fekvő jószággal, 's azon tilalommal, hogy azt sem egészben sem darabjaiban elajándékozni ne lehessen», van «XVI. Kötet Eredeti Kézírások, Magyar dolgokra tartozók», melyek, úgy hiszi, ide «a' néhai Székely Sámuel Gyűjteményéből jöttek». «Nekem», folytatja egy kis közbevetés után, «legnagyobb figyelmet voná magára eggy Magyar Psalterium. Meg van benne mind a' 150 Zsoltár, 's túl azon még a' Passio a' négy Evangyélium szerént, e' jegyzéssel: *Bertalan pap bereg Vármegei halabori faluból nemzett: ez zoltárt irta ziletés után ezer öt záz niolt esztendőben.* A fordítás nem az a' mellynek darabjaival bennünket a' Nemzeti Újság' tiszteletre méltó Kiadója ajándékoz meg». Itt a Kulcsár Codex (megj. a Nyelvemléktár VIII. köt.) és Kulcsár István van értve. A Kulcsár Codexből a Hasznos Mulátságok 1817. évi folyama I. fele 1. számában megjelent XCVII. zsoltár, bár mily rövid, könnyen meggyőzhette Kazinczyt, hogy a Döbrentei Codex fordítása egészen más. Két évvel később (Tud. Gyűjt. 1819. III. köt.

75—81. l.) Cseresznyés András kanonok, a «Károly Fejérvári Püspöki, vagy is az Erdély Országi Nagy Bibliotheka» öre, ismertette bővebben tartalmát, egyik másik darabjáról véleményt is mondva és befejezésül némi mutatványokat közölve annak bizonyosságául, «melly betű szerint való és sok helyet hibás ezen fordítás». Szerinte a 256. lapon «az Adventi Evangéliumoknak foglalatja (argumenta) ilyen nem jól hangzó magyar Versben tétetnek ki:

Testben elmeben halakra iteltre istennek
ioveti ez neg' adventi evangelimba vag'on».

Hogy miért itéli ezt versnek, bajos elgondolni. A 419. lapon «ziz Marianak tizteffegere» kezdett beszédről azt mondja: «Ezen ditséret itten S. Ágostonnak, de hibáson tulajdonittatik», valamint a 495. lapon kezdődő szent Jeromosnak tulajdonított beszédről «Nag' bod azzon napiara» is úgy vélekedik, hogy «ez sem az igaz munkái közül való Sz. Hieronymusnak». Végül pedig ily ítéletet mond: «A' mi magát az egész munkát illeti, a' Szerző Bertalan Pap mind a' Zsoltárok fordításában, mind pedig egyebekben követte a' Deák Vulgata Bibliát, abból szóról szóra fordította a' Zsoltárokat, és az egyéb szent könyveknek részeit; de sok helyen a Deák szavakat nem értvén igen hibáson alávaló módon, és nevetségesen ejtette a' magyarázatot a' mint e' számtalan példákából kitetzik». Megemlítendő, hogy a codex első darabjáról, talán mivel csonka, teljesen hallgat.

Hosszú idő múlva azután «1833-ik elztendőben Károlyfejérvári negyedik évi nevendék pap Elekes János a' Magyar Tudós Társaság számára lemásolta», mondja a másolásra felügyelő Keserű Mózes már fentebb idézett, 1833. szept. 19. Döbrenteihez írt s a másolat elé kötött levelében. Minthogy ez Toldy szerint (id. h. I. köt. 174. l.) «Döbrentei szorgalmazására» történt, a codexet «nyelvemlékeink újabb buzgó gyűjtője iránti elismerésből» az Akadémia is Döbrentei Codexnek nevezte el. Elekes János másolata, mely most az Akadémia kéziratárában M. Cod. 8-rét 2. szám alatt található, korántsem oly jó, mint a milyennek Keserű Mózes dicséri. Mind a mellett, hogy «az említett lemásoló előre olvasván az eredetit a' másolatnak egy részét Buczy Emil a' Magyar Tudós

Társaság l. Tagja, a' más részét pedig theologiai profefsor Keserű Moyses hasonlították öfzve amazzal», számtalan benne a hibás olvasás. A mire nézve azonban Szilády Áronnak a Régi magy. költők tára I. köt. 355. és 363. lapján kétsége van, azt az eredeti mégis igazolja. Továbbá helyre kell igazítanom Toldynak egy ugyancsak e másolatra vonatkozó tévedését, a ki Régi magy. passiójában (Pest 1856. Bevez. IX. l. jegyz.) azt állítja, hogy a Krisztus kínszenvedéséről szóló csonka darab, melylyel a codex kezdődik s melyet Keserű nagypénteki beszédnek mond, «az akadémia számára készítettett másolatban» nincs meg; e miatt azután, úgy mond, nem határozhatta meg, egy-e az Érsekújvári Codex «Siketpéntekre való predikációja», melyet idézett munkája 171—178. lapján közöl, a Döbrentei Codex «csonka predikációjával». Először is megvan ez a csonka darab, csak hogy a másolat bekötésekor a 238. lap mögé tévedt, legújabbban azonban már helyére van iktatva; másodszor pedig itt egészen mellékes ugyan, de a «siketpéntek», melyet Toldy a 171. lapon világosan is nagypénteknek magyaráz, épen a Döbrentei Codex tanúsága szerint («letare: Neged gvfal v̄tő vafarnap» 307. l., «Siket ötöd vafarnap» 310. l.) nem az, hanem a mai fekete péntek.

Döbrentei fölszólítására Bertalan papról Keserű is mond ítéletet, a mely Cseresznyésétől nagyon elűt. Szerinte annyit adatok hián is «méltán hihetni rolla, hogy neki, a' ki az akkori diákos üdöben ilyes miről gondoskodot, a' nép elme derüléfe 's erkölcfi tökélye fzivén feküt, 's ennélfogva papi hivatását értetteis érzetteis. — Tovább aztis méltán feltehetni, hogy Bertalan pap ezen munkájában némelly más az ő ideje előtt kélfűlt fordításokat helyen helyen hafznált, 's talán némelly darabokat épen úgy tett által munkájába, a' mint azokat lelé a' már létező fordításokban; ezt annál hihetőbben gyanithatni: mert némelly helyeken némi külömséget sejdithetni a' befzéd módban 's azon kívül maga Bertalan papis a' zsoltárok végén nem azt jegyzé fel, hogy e zsoltárt fordította, hanem azt hogy írta; ennélfogva nem oknélkül állithatni azt: hogy ezen kézirat a' Magyar nyelv' nemcsak 1508 körüli, de az előtti állapotjáról is tanuskodhatik». Hogy Bertalan pap olyan felvilágosodott fő volt-e, hogy «a' nép elme derüléfe 's erkölcfi tö-

kélye szíven fekűt», az nagy kérdés, különösen mikor még az is fölötte kétséges, hogy az akkoriban olvasni nem tudó nép számára irta volna művét. Fontosabb, hogy Cseresznyéssel szemben, a ki egyáltalában nem kételkedik, hogy a szentírásbeli daraboknak nem csak írása, hanem fordítása is Bertalan paptól ered, Keserű azt sejtí, hogy Bertalan már meglevő fordításokból is vett át egyes darabokat. Még annyira ugyan nem megy, hogy egészen másolónak tartsa, de már az is haladás, hogy legalább részben annak hiszi. Toldy már azt mondja (Régi magy. passió VII. l.): «Fölösleges megjegyeznem, hogy Bertalan pap itt nem mint író, hanem mint másoló szerepel». És Toldynak igaza van, habár állításának alapját elhallgatja. Bertalan papot számos íráshibája, törlése és igazítása csakugyan másolónak bizonyítja. Igy írja: Bizon mondom neked h o z ez napon en velem lez paradičomban (5. l.); és : ki hallot valamikoron illeten nag čodalatos dolgot h o z az fogloknac zabadoitoia meg fogattaffeč (9. l.), a hol hoz világos íráshiba hog helyett és csak úgy magyarázható, hogy Bertalan pap előtt magyar eredeti volt, melyben a szóvégi g és z igen hasonlítottak egymásra. Szintén hibás olvasásra vezetendők vissza a következő törlések: Örömben és örvendelben [zo] hozatnak elő (101. l.), ef te [ze] rezedet paraznakkal veted vala (107. l.), Ki földre tekint: es řtet [ze] rezketteti (184. l.), Es [az] artatlan vert řttenek (190. l.), tiz [hyzv] hvrv kintornaban dičđfeitek neked (223. l.), a hol a következő szó mutatja, mit minek nézett Bertalan pap, mikor gondatlanul másolt. A hozatnak szó h-ját talán azért olvasta először z-nek, mivel az ő z-jéhez hasonlított; a többi példában meg talán azért nézte hamarjában az r-et z-nek, mivel ez a két betű magában az eredetiben nagyon hasonló volt. A régi másolók rendes hibája Bertalan papnál is gyakori. Ez nem egyéb mint a t-nek k-t jelentő c-vel és megfordítva a c-nek t-vel való összetévesztése. Példák az előbbire: kik v r a k feltek (vrat h. 125. l.), iften ki eg řgőköt: hazban l a k o z t a k (lakoztat h. 127. l.), Vegetek pfaltert es ágátok kintornak (kintornat h. 152. l.), řrvenek es fořo vizek alátok v r a k (vrat h. 231. l.), Vrnak papi alátok v r a k (u. o.), es řldőzikek varafokrol varafokra (řldőzitek h. 273. l.), ne kevańńak kőzelednek marhait (kevańńat azaz kevańńad h. 288. l.), kereffen beket. es

köveffe űket (űtet h. 355. l.), kelek mellet kit adot iacob űfianak iofefnek (telek h. 484. l.). Hogy a c-t t-nek nézte, arra csak ezt az egy példát találtam: kik engem ingen őűlőltet (űűlőltec h. 129. l.). Másoló voltát mutatják még különösen azok a rendesen pirossal írott magyarázatfélék, melyekkel úgy a sor fölött iparkodik elavúlt szövegét érthetőbbé tenni. Ilyen sűrűn található a 350., 368. és 369. lapon; továbbá elszórtan a 365., 388., 433., 435., 438., 458., 469. és 494. lapon, a hol a bvzvldvg, kerefi, kelende, apolandok, Binhőttem, idő, emberől és tapasztala szók fölé ezeket írja: idetlen, kivannia, tamadandok, čokolandok, vetkeztem, hora, fidoiol és illete. Ezek minden élénk képzeletnél és erős hitnél jobban bizonyítják, hogy Bertalan pap csak egyszerű másoló volt és így egészen se Keserű szép dicsérete, se Cseresznyés sujtó ítélete nem illeti.

Hogy kiknek volt szánva-e codex, azt csak sejthetjük. Maga Bertalan pap egy szóval sem árulja el, kinek írta. Toldy szerint a codex «némileg breviáriumot képez valamely nőklastom számára» (Régi magy. passió VII. l.). E mellett szól az, hogy a többi zsoldáros könyv is (az Apor-, Keszthelyi, Kulcsár-Codex) mind kétségtelenül apácák használatára készült. Talán a tartalomból is szabad erre következtetni. Föltűnő ugyanis, hogy a «Mind eztendőnked zentekről valo» evangéliumok közt (389—419. l.) csakis három Mária-napinak, a «Vilitacio», «kifazzoń» és «Gőmőlc olto bodog azzon» napi evangéliomnak van meg a leczkéje is. Ehhez járúl, hogy a codexnek még két Mária-beszéde is van, «ziz Marianak tizteffegere odecos Agofton» (419—424. l.) és «Zent Jeronimos bezede Nag bod azzon napiara» (495—510. l.). A Mária-cultus pedig különösen apáczakolostorokban virágzott. Mind ez tehát elfogadhatóvá teszi, hogy a Döbrentei Codex csakugyan apácák számára készült; de hogy miféle szerzetbeliek számára, azt már épenséggel nem lehet tudni. Halabori Bertalan mind a mellett, hogy nem fráternek, hanem papnak mondja magát, bizonyára csak úgy mint a Lányi Codex egyik írója Kálmáncsei László, ki szintén papnak (presbyternek) mondja magát (l. Nyelvemléktár VII. köt. XLVIII. l.), nem világi, hanem szerzetes pap volt; mert a könyvmásolás kiváltképen a szerzetesek foglalkozásához tartozott. De hogy melyik

szerzetnek lehetett tagja, azt semmivel sem árulja el. Pedig ha ezt tudnók, arra is következtethetnénk, hogy kiknek, miféle apáczáknak írhatta munkáját. De még azt sem tudjuk, kik bírták és így minden alap hián vagyunk. Én ugyan találtam benne egy levélnyi ősnymtatványt, egy domonkosrendi officium első levelét, mely innenső lapján képecskékkel van díszítve és a rövidítések kiegészítésével így kezdődik: «*Incipit officium diurnum secundum ordinem fratrum predicatorum*». De erre építeni nem merek; mert lehet ugyan, hogy az a a levélke domonkosiaknál került bele s akkor a codexet valaha domonkosiak, valószínűleg apácák bírták; de kétségkívül beletévedhetett másutt is.

Azt sem tudjuk, hogyan, mikor, honnan, kitől jutott a codex a gyulafehérvári püspöki könyvtárba, a hol már Keserű idejében L. 5. VI. 6. jegy alatt őrizték. Kazinczy a «XVI. Kötet Magyar dolgokra tartozó Eredeti Kézírásokról» azt hiszi, hogy «ide a' néhai Székely Sámuel Gyűjteményéből jöttek»; de a «Magyar Psaltériumot» egészen külön említi, a minthogy az nem is «Magyar dolgokra tartozó», a magyar történetre vonatkozó «Kézírás». Gyanítása tehát Bertalan pap művét nem érinti. Cseresznyés sem szól e kérdésről, csak Keserű mondja többször idézett levelében: «Ez a' kézirat a' Kfvári Nagy könyvtárba jutot a' mult század végén, midőn a' könyvtárt dicső emlékű erdélyi püspök Grof Battyáni Ignác alapítá, de hogy honnan került ide, arra semmi adat nem lévén, még hozzávetőleg sem gyaníthatom, mert a' boldog emlékű alapító a' könyvtárt minden honnan törekedett gyarapítani». A codex múltja tehát egészen ismeretlen. Lemásolása óta kétszer tette meg az utat Erdélyből a fővárosba és vissza. Első alkalommal Toldy Ferencznél volt, a ki «a benne lévő Zsoltárok szövegét a Régi M. Nyelvemlékek VI. kötetében» akarta kiadni (I. Toldy: Az ó s középk. magy. nemz. irod. tört. I. köt. 177. l. és II. köt. 82. l.). Toldy 1875 elején lemondva szándékáról a codexet visszaküldte, mely alkalommal eltévedt. Mint «tévedőben lévő» említi Szilády Áron 1877-ben (Régi magy. költők tára I. köt. 355. l.) s magam mint «négy éve elveszettet» 1879-ben (Budap. Szemle 42. sz. 420 l.). Pedig igen jó, igen biztos helyen volt, csak nem a könyvtárban. De végre ismét előkerült és 1882-ben másodszor

vándorolt föl a könyvkiállításra s itt maradt tavaly őszig, míg a jelen kiadás készült.

Hogy a Döbrentei Codex kivált nyelvtudományi tekintetben egyik legbecsesebb régi emlékünkn, azt már Toldy Ferencz fölismerete, a ki a régi magyar bibliafordításokat méltatva (Az ó s középk. magy. nemz. irod. tört. I. 177—180. l.), a Bécsi és Münchener Codexszel egy sorban említi és a Jordánszky Codex fölé helyezi. Szilády Áron meg hymnusfordításait emeli ki, általánoságban így nyilatkozva róluk (Régi magy. költők tára I. köt. 353. l.): «A Döbr. codexben foglalt hymnusok általában a legrégibb fordítású magyar versek közül valók. Részben rímtelen s egynek kivételével négy soros versszakokból álló latin énekeknek lehető hű és gondos fordításai. Rímeikkel a fordító még nem törődött, de folyvást szem előtt tartotta a iambikus dimetert, melyet a keresztyén hymnológiának Hilarius nyomán megteremtő atyja, Ambrosius ültetett át az egyházi költészetbe. Ezen szem-előtt tartást ugyan korántsem vehetjük a szótagok rövidségére s hosszúságára vonatkozólag oly szigorúan, mint azt azon négy hymnusban látjuk, melyek kétségtelenül Ambrosius művei; sőt annyira sem, mint az Ambrosiusnak tulajdonított pongyolább verselésűeken tapasztaljuk; mert ezen magyar hymnusokban a szabályszerűség próbáját talán egyetlen sor sem állaná ki, sőt egészben véve inkább trochaicus lejtés jellemzi őket, mintsem az ellenkező. De a mennyiben a tömör nyelvezet kevesebbszer lép túl a szótagok számán, mint azt prozódiaink akkori fejlettségétől várni lehetne; az alaki hűség ezen részének legalább elhanyagolásával épen nem vádolhatjuk a fordítót. A nemzeti rhythmus által már akkor is bizonyosan követelt sormetszettel szintén csak néha találkozunk s még sem lehet tagadni, hogy van ezen darabos sorokban valami, a mit a fordítóval együtt hallunk és érzünk». Megjegyzem, hogy e hymnusokat, minthogy Szilády Áron már versekre és szakokra osztva adta ki, én csak úgy, a hogy a codexben vannak, egyfolytában nyomattam; a tartalomjegyzékben azonban figyelmeztetésül csillaggal jelöltem.

Nekem egyébiránt az a nézetem, hogy régi hymnusfordításaink közül azok, melyek nem rimesek, még ha a szótagszám megtartásán fáradoznak is, vers számba alig vehetők. Maguk codex-

íróink annyira nem nézték verseknek, hogy egyetlen egy rímtelen fordítást sem hagytak egynél több kéziratban reánk; ellenben rímes hymnust, eredetit és fordítottat, két-két codexben (Sz. Bernát hymnusát a Cseh és Thewrewk, a szent lélekről való imádságot a Gyöngyösi és Gömöry, Vársárhelyi András énekét a Peer és Thewrewk Codexben). A rímtelenek a hány kéziratban, annyiféle fordításban maradtak fenn. Tehát egyik rímtelen fordítás sem vergődött csak annyi elismerésre is, a mennyire kétségkívül a mondott rímes hymnusok emelkedtek. Templomban való éneklésre bizonyára nem is készültek, hanem csak olvasásra és egyszerű elmondásra. A kath. egyház a hymnusokat nem csak énekli, hanem imádságkép is mondja; így a missale csöndes imádságai közt számos a latin verses hymnus. Figyelemre méltó, hogy rímtelen hymnusfordításaink nagy többségét zsoltáros könyvekbe iktatva és hórákba szöve találjuk. E zsoltáros könyvek apácák számára készültek és a zsoltárokat úgy csoportosítják, a hogy hetenkint egyszer végig kellett mondani. Egy-egy zsoltárcsoport után elmondták aztán az alkalomra tartozó hymnust is. A hórákban sem énekelték a hymnusokat valamint azokban a szerzetekben, melyekben hórákat mondanak, ma sem szokás, legfeljebb hangosabban s a rhythmust éreztetve mondják el. Ez magyarázza, miért törekedtek hymnusfordítóink, mind a mellett hogy az énekelhetőséggel nem gondoltak, mégis bizonyos szótagszám határai közt maradni és miért mellőzték a rímet. Az isteni tiszteleten az apácák is csak úgy mint a férfi szerzetesek a deák hymnusokat énekelték. Rímtelen hymnusfordításaink tehát véleményem szerint rhythmicus imádságokul, részint pedig magyarázatokul készültek, hogy a deáktalan apácák értsék a templomban énekelt latin hymnusokat, és így egyszerűen csak elmondásra és elolvasásra voltak szánva. Ha más célra kellett volna szolgálniok, nevezetesen ha versekül akarnának tekintetni, bizonyára a rímet sem kerülik és a szótagszámot sem vétik el annyiszor. Abban az időben, mikor a fennebb említett három valóban szépen verselt rímes hymnus készült, Szabács viadala, a verses Katalin-legenda és Apáti Ferencz feddő éneke korában különb fordításokat is tudtak volna teremteni. Nem is a nehézség okozta itt a tökéletlenséget, hanem csak a cél nem kö-

vetelte a tökéletességet. Ezzel régi rímtelen hymnusfordításaink számára az eddiginél úgy hiszem igazságosabb mértéket nyerünk. Hogy mégis semmi kétségünk ne lehessen, minek tekintették codex-íróink a hymnus-fordításokat és apáczáink hogyan éltek velük, íme a sok közül két nagyon világos példa. Az «Ave virgo gloriosa» kezdetű szép Mária-éneket a Teleki Codexben a 361—363. lapon, mind a mellett hogy a magyar fordítás előtt ott van a latin eredeti is, egész határozottan mint imádságot találjuk közölve («Nyolchad Innocencius papa felleges Erfebth Ifpaniabely kyralne azzonnaak ő kerefere engedet myndeneknek valakyk ez ala meg yrt ymadfagot aytatoffagual meg mondyak mynden bynenek telyesfeguel valo bochanatot val myndenzer»), és ugyanígy, csak a latin eredeti nélkül és még egy másik imádsággal együtt, az elveszett Pozsonyi Codex hiteles másolatában a 31—32. lapon («Valaky ez ymachyagokath aytatoffagal azzonywnk maria kepe eleth megh monghya terden alwa, Innocencius nyolczad Papa enghedeth kenthwl, ees bynthl walo thelyes Bochwth Annezor menyzer megh mongya, de wgh hogh megh gyowonth, ees thoredelmes legyen»). A másik példa az, hogy a Peer Codexben nem csak a «Salve benigne rex Ladislai», hanem közvetlenül utána a 325—330. lapon az «Imperatrix gloriösa» is, a hol pedig kétségtelenül a latin az eredeti, úgy van írva, hogy minden egyes latin versszak után nyomban következik a magyar, a hogy tehát még akkor sem énekelhették volna, ha a magyar fordítás nem olyan énekelhetetlen, mint a milyen. E két példa elég világosan mutatja, hogy hymnus-fordításaink általában csakugyan nem énekekül, hanem csupán imádságokul és magyarázatokul készültek.

A **Teleki Codex**, melyet a marosvásárhelyi Teleki-könyvtár 374e szám alatt bir, 191 *) levélnyi, papirosra írt, részint rideg részint folyóba átmenő barátságos betűjű kis nyolczadrét kötet. Még kétségkívül eredeti, meglehetősen ép kötése két fatábla barna bőrrel bevonva, csinos sajtolással és két kapocs nyomával. A szöveg hat helyen csonka; elül 2 levél szakadt ki, a többi helyen 1-1 levélnyi

*) Toldy Ferencz (Az ó s középk. magy. nemz. irod. tört. II. kö. 94. l.) hibásan csak 187-re teszi.

hézag van. E hézagok kiadásunkban meg vannak jelölve. Nyoma van még több elpusztult levélnek; így a 150. lap után 2, a 320. lap után 1, a 322. lap után 10 s a codex végén még egynehány kivágott levélnek a maradványa. Ezek azonban a szöveget nem csonkítják, s így lehetséges, hogy üresek voltak, a mint üresen volt hagyva a 150., 317—322. és 338. lap, melyek közül az utóbbi üresen is maradt mind máig. A 318. lapig a veszteséget biztosan meg lehet határozni a terniók állapotából. Addig ugyanis a terniók 8 levelesek; 4 levél a fűző szálon innen esik, 4 pedig túl. A hol nincs annyi, ott akkora a hézag, a hány levélnyi hia a terniónak. A 2—13. ternió az első lapja alsó jobb sarkán meg is van jelölve; a 2—10. piros 2—10 számmal, a 11—13. fekete a b c betűvel. E jegyek a codex mostani 11., 27., 43., 59., 75., 91., 107., 123., 139., 151., 167. és 183. lapján vannak. A 323. lapon túl a terniók 5+5 azaz 10 levelesek. A 150. lap most 1659-ről való latin fohászkodásokkal van tele írva; a 317—318. lapon XVII. századbeli írású latin litánia van, minden szentek litániája, de nem teljesen; a 319—322. lapon szintén XVII. századbeli, de magyar írás van, még pedig az elején, körülbelül a 319. lap közepéig «Reggeli imadások s koniorges», azontúl mind végig székely pörös tudnivalók. Az azután következő kivágott leveleknek maradványai közül egy szélesebb csík innenső oldalára a hét napjai vannak írva; de látszik, hogy ez írás csak akkor került oda, mikor a levél már ki volt vágva. A 323. laptól fogva a tenta rozsdás és több helyt kiette a papirost, úgy hogy lyukak estek benne; a 128. levélnek meg le van tépve a felső külső sarka, miáltal a 255. és 256. lapon hézagok támadtak, melyeket kiadásunkban ki kellett pontozni.

A codex maga, a későbbi bejegyzéseket nem számítva, négy kéz írása. Melyik író hol kezdi munkáját, az kiadásunkban mindenütt meg van jelölve. Az első három nem nevezi meg magát; a negyedik az utolsó lapot így fejezi be: «Fr Ferench sepfy zengörgy veztegette». Ez meg viszont elhallgatja az évszámot, melyet a többi világosan kitesz, sőt az első még a helyet is. Ez a 149. lapon ugyanis így fejezi be szent Anna legendáját: «e kōnduecke: ezer: ōth zaz: huzon hath eztendōbe: irattatot: vafarhelt: es vr eftyn» (május 30-án) «vegeztetōt el: alleluia». Nem

lehet kétség, hogy e «vafarhel» Marosvásárhely; mert a «Fr» (=frater) és «lepfy zengörgy» kolostorra, még pedig a «Ferench» tanúsága szerint ferenczrendi kolostorra, és a székely földre utal; de itt más Vásárhely, hol egyáltalában kolostor lett volna, nem található. Ádám és Éva legendáját, mely pedig a codexben hátrább esik, ugyancsak az első kéz egy évvel előbb írta; mert a 237. lapon így fejezi be: «ekönöuecke hee hufuetba harom het alat irattatot: ezer öth zaz huzon öth eztendöbe». Husvét vasárnapja akkor április 16-ra esett. Hogy a 151—206. lapon levő rész, mely Ádám és Éva legendáját közvetetlenül megelőzi, szintén 1525-ben «hufuetba» az alatt a «harom het alat» készült, az abból bizonyos, hogy a ternióknak abc-vel való jelölése épen a 151. lapon kezdődik. A második kéz a 270. lapon így végzi írását: «ezer öt zaz harminch eztendöben 1530»; a harmadik meg nyomban ugyancsak a 270. lapon «Criftus vrunknak emberlegenek mas fel ezer harmynch egy eztendeyeben» kezdi meg szent Macarius legendáját. Noha Sepsí-Szentgyörgyi Ferencz frater az írását nem nagyon dicséri («Jhollehet hogy legen kwlomb kwlomb fele iras: Demaga mind egy fereg makalta auagy veztegette: nem írta: tanoluan rayta» 323. l.), mégis az övé a legszebb és leggyakorlatosabb a négy közt és magában véve is csinosnak mondható. Ez abban is különbözik, hogy férfias karakterű fractura, míg a többi folyóba átmenő nőies írás. Szerintem apáczakéztől ered mind a három. Figyelemre méltó dolog, hogy ezek hárman 8 leveles terniókra írnak, a rozsdás tentájú frater Ferencz pedig 10 levelesekét használ. Ez tehát egészen külön válik tőlük, ők pedig még úgy is szorosabban egyesülnek, hogy sem a második, sem a harmadik nem kezd új terniót, sőt a második új levelet se s a harmadik még új lapot se. Az első kéz Ádám és Éva legendáját a 16. ternió 6. levelének páratlan lapján (a mostani 237. lapon) végzi s a pároson (a mostani 238. lapon) már a második kéz váltja föl; ez meg a 18. ternió 6. levelének páros lapja elején (a mostani 270. lapon) hagyja abba írását s nyomban még ugyanazon a lapon fog a harmadik kéz szent Macarius legendájába. Nyilvánvaló, hogy ez a három író közös helyen tartózkodott; Sepsí-Szentgyörgyi Ferencz frater pedig más kolostorban élt, a mi nem zárja ki, hogy ezt is

Marosvásárhelyre ne tegyük. Mert frater Ferenczet, a ki három kétségtelenül Marosvásárhelyen tartózkodóval egy könyv írására szövetkezik és szent Ferenczet*) valamint a ferenczrendi szent Bonaventurát mindig «attyanc»-nak mondja (325., 366., 368., 371., 372. és 376. l.), teljes valószínűséggel szintén Marosvásárhelyen levőnek és okvetetlenül ferenczrendi szerzetesnek kell tartanunk. Marosvásárhelyen pedig a ferenczieknek már 1410 óta volt kolostoruk (I. Rupp: Magyarország helyrajzi története. Budapest 1876. III. köt. 279. l.). Ha már most az első három író nem férfi, hanem nő, akkor csak apácza, még pedig csak a ferenczиеkkel testvér clarissaapácza lehet, mivel másodikuk a 254. lapon szent Bonaventurát «atyank»-ként említi. Ezt az első legalább annyiban támogatja, a menyiben a 191—197. lapon szent Domonkost vagy tizszer nevezi, annélkül hogy csak egyszer is atyánknak mondaná. Rupp ugyan nem említi, de ott helyben hallottam, hogy Marosvásárhelyt hajdan clarissaapáczák is voltak, és tisztelt barátom Konez József, collegiumi pædagogarcha és könyvtárnok a helyet is megmutatta, a hol laktak. Azért kétségtelennek tartom, hogy a három első író csakugyan marosvásárhelyi clarissaapácza volt. Bizonyára ők és társaik azok a «harmad zerzedbely hugok», kiknek Sepsi-Szentgyörgyi Ferencz frater a 366—374. lapon szent Bonaventura reguláját írja. Az minden esetre kétségtelen, hogy a codex apáczák, még pedig clarissaapáczák számára készült, mivel frater Ferencz nem csak a «harmad zerzedbely hugoknak regulaya»-ban szólítja olvasóját «Criftunak őw iegyeffe: es zolgalo leyanya»-nak, «ky mostan yöttel az zerzetben» (368. l.) és helyezi magával egy szerzetbe, mikor azt mondja: «ez az zerzetteffeg mynalunk» (u. o.), hanem a 374. lapon kezdődő és a codex végéig folyó «Minden zerzetesfecnec regulai es elete»-ben is folytonosan csak a «hugoc»-hoz fordul (376—379. l.) és szent Bonaventurát vele közös atyjuknak mondja («zent Bonauentura atianc» 376. l.).

*) Egyszer, de csak egyetlen egyszer, szent Domonkost is «atyank»-nak mondja (325. l.) s ez egyszer is olyan legendában, mely a szent Ferencz és szent Domonkos alapította két rendnek testvériségét példázza. Még ezt is jóvá teszi azzal, hogy szent Ferenczet ugyanott háromszor is «atyank»-nak nevezi.

Hogy a Teleki Codex darabjai latinból vannak fordítva, arról tanúskodnak a minden lapon bőven termő kézzelfogható latinismusok. Sepsi-Szentgyörgyi frater Ferencznek két utolsó darabjáról az úgy sem lehet kétséges, mikor maga is szent Bonaventurát vallja forrásának («Vrunk Jefufnak ő zent neuebe kezdetyk a harmad zerzedbely hugoknak regulaya zent Bonauentura attyanknak mondasa zerent» 366. l., «Wed iol ezedbe zent Bonauentura atianc Mikeppen imaron tanit monduan» stb. 376. l.). A mód azonban, a hogy teszi, a folytonos közbeszólás és szent Bonaventurára való hivatkozás átdolgozásra engednek következtetnünk. Kevesebb szabadságot mutat a többi darab, habár egyikben másikban szintén találni közbeszólást, mint pl. a 233. lapon, a hol az első író annak elmondását, hogy Ádám halálakor Szet «es mend az ő fiay megh čokolac az attoknac tefthet», azzal egészíti ki, hogy «azert az olahoc innet vőttec eredetöt: hog mikor temetnec. mend feienked meg čokollac a halottat». Ez annyira helyi természetű megjegyzés, hogy a latin eredetiből nem kerülhetett. A harmadik író is a három barát elbeszéléséhez, hogy napkelet felé abba az országba jutottak, «hol loknak az apro emberek», a 247. lapon azt a magyarázatot fűzi, hogy azokat az apró embereket «az magyarok lywky embereknek» hívják. Ez bizonyára szintén nem a latin eredetiből való. Megemlítendő még, hogy az első kéz szent Anna legendája «tizön hetedic refze»-ben a 141—142. lapon megemlíti, hogy «vrnac zŕletefetőlfogua: mikor irnanac: ezer: neg zaz: het huen nól č eztendőbe Bizon leueleknec ketfeg nekŕl valo tanubizonfagaua: olaz orzagbol: paris neŕy varaŕbol: ſcent anna azzonnac erecley: tuna mynt: az ő vya: ny met orzagba: nag kolonya neŕy varaŕba hozatanac». E legenda eredetije tehát vagy legalább e részének eredetije 1478-nál régiebb nem lehet. Egyébként codexünk darabjai még fordításnak sem eredetiek, hanem csak másolatok. Az első író már orthographiájával is elárulja, hogy régiebb magyar eredetit követ; mert az olyanok mint ſcent (rendesen így), refce (35. l. és még többször), halafstotta (30. l.), puftabol (32. l.), tiftelőe (92. l.), paŕtornac (109. l.), vigaŕtald (173. l.), vonfa (82. l.), Boŕfu (109. l.), feki (171. l.), focfor (206. l.), ŕd-uőfittőd (164. l.), verz (14. l.), duznac (84. l.), vizelz (98. l.), kefer-

uezõn (204.l.), zent, reze, halasztotta, puztabol, tiztelõe, paztornac, vigasztald, vonza, Bozzu, zeki, foczor, vduõzittõd, vers, dufnac, vifelh, keferuefõn helyett, csak rögibb orthographiai stádium maradványa lehet. De van egyéb bizonyíték is, nevezetesen a következõ íráshibák: mert zandokoztam vala zvfzelegbe meg maradnom: de atõruennec kezelittefeuel: es iftennek zerzefeuel: meg h a z a f u l e t (hazafulec h. 66. l.), yõy en hozyam fia z (fiam h. 153. l.), en vagic ate fiad yme feltamattaz (feltamattam h. 154. l.), egze z pillantafban (eg zem h. 167. l.), meg õle k a y z abelt (kaym h. 223 l.). A c-nek t-vel és a z-hez hasonló pontosvessző fele XV. századbeli m et jelentõ rövidítõ jelnek z-vel való összetévesztése magyar eredetinek másolására vall. A második írónak következõ helyei: [Irafarol] Iarafarol (258. l.), [ez] es (260. l.), [orzahgat] orchayat (263. l.), törléseikben szintén magyar eredetinek hibás olvasását bizonyítják, valamint ugyanaz a magyarázata ez íráshibájának is: O azért merre nog firalom lezen otth (mene h. 265. l.), mely abból származott, hogy az eredetinek gót fracturás n-nek azaz rr-nek látszott. A harmadik kéz is ezt írja: woffarnapra wyradolan eyel az azzontol bwchwt [weg] wek (291. l.), a hol [weg] észrevett és kitörült hibás olvasás. Ez tehát előzőihez hasonlóan szintén csak magyar eredetire utal. De másoló volt frater Ferencz is; mert egy helyt ilyen hibát követ el: az koroknac kedeg vruffäg adattatyé Es az z a z a n d o k o k n a fegedelem (zarandokoknac h. 234. l.). Ez csak úgy magyarázható, hogy õ előtte is magyar eredeti volt, melyben a z és r összetéveszthetően hasonlítottak egymásra. Ő különben azt is megtette, hogy első darabját, a Mária nevében levő betűkről való tanítást nem is az elején, hanem a második betűről való elmélkedés példáján kezdi. Hogy ez a darab csakugyan nem azért csonká, mintha az eleje elveszett volna, arról tanúskodik már az, hogy a ternió 2. levelével kezdődik, holott ennek megvan 1. levele is, még pedig mind két oldalán (323. és 324. l.) ugyancsak frater Ferencz írásával, mely úgy látszik csak probatio pennæ et atramenti, mivel az egyik lapon csak 3, a másikon meg éppen csak 2 sort tesz, holott mindenikre még 10—12 sor férne. Azután kitünik abból is, hogy a szent Ferencz és szent Domonkos hivatásáról szóló példát frater Ferencz nem mint többi

darabjait egyszerű betűvel, hanem tőle telhető szép initialéval kezdi meg. Világos tehát, hogy a kérdéses darabnak csakugyan elejtette az elejét és valamivel hátrább kapott bele. De az ilyen is inkább másolón mint fordítón eshetik meg. Mellékesen megemlitem itt, hogy *frater Ferencz* három imádsága közül az első, mely magában a *codexben* (361—363. l.) egyfolytában van írva, mivel latin Mária-éneknek fordítása és eddig sem a *Peer Codexben* (288—289. l.), sem a Gyöngyösi *Codexben* (25. l.) nem volt fölismerve, eredetijével együtt versesen nyomattam.

A *codex* történetéről keveset tudunk, mind össze annyit, a mennyit némely bejegyzésekből lehet következtetni. Belsejében csak XVII. századbeli bejegyzések vannak. A 323. lap alsó részére lábbal *frater Ferencz* írása felé ez a bűnbánó versike van írva: «*Kenyuem Foralsi s aradasi Induliatok nyofolyamat asztassatok Kezek Labak s minden tagok büneimet sirasatok*». De ez nem szolgáltat adatot. Három helyen a lap alján szintén lábbal a szöveg felé fordúlva ezek olvashatók: «*Is liber pertinet ualentinum cognomine forlai*» (248. l.), «*Is liber pertinet adme Matiam cognomine Gurzo*» (272. l.) és «*Stephanus Albert de Kason*» (382. l.). Ebből csak annyit tudunk meg, hogy a XVII. század folyamában háromszor változott a gazdája. A 319 – 322. lapon levő XVII. századbeli székely pörös tudnivalók bizonyára a székely földön jutottak bele s így a *codex* a XVII. században is még a székely földön volt. Az első tábla és az első lap közé illesztett két levél a *codexnek* rajta levő gyarló tartalomjegyzékével együtt jelen századbeli és adatot nem szolgáltat. Az első tábla belső oldalán levő bejegyzések 1598-ról, 1629-ről és 1631-ről valamint a hátulsó tábla belsején levők 1591-ről és 1626-ról szintén nem árulnak el a *codexről* semmit. Annál fontosabb az a jelen századbeli bejegyzés, mely az első tábla belső oldalán nyomban az első bejegyzés, az «*Anno Doñi 1598*» után következik. Ebből alig látszott valami, mivel a könyvtári etikette borította; de miután Horváth Gáspár könyvtárigazgató úr kértemre szíves volt azt onnét léfejteti, olvasható lett az Aranka György kezétől való négy rövid soros bejegyzés, mely így szól: «*S G Teleki Sámuel Ev Exlja Gyűjteménnyei közé ajánllya Tisztelettel Aranka György mp*». A *codex* tehát Aranka György ajándékából került a

Teleki-könyvtárba és úgy látszik Marosvásárhelyt és környékét készítése óta még sohasem hagyta el. Kiadásunknak az eredetivel való összevetése is, correcturája és revisiója f. é. április hóban ott helyben történt. Hogy Arankához kitől, mikor, hogyan került a codex, azt nem tudni, valamint azt sem, mikor ajándékozta Teleki Sámuel grófnak. Az utóbbit azonban, ha nem is pontosan, de legelább körülbelül mégis meg lehet állapítani. A codexet a Teleki-könyvtár lajstromában először csak 1819-ben találjuk megemlítve (*Bibliothecæ Samuelis com. Teleki de Szék Pars Quarta novas accessiones ad tres priores partes complexa. Viennæ MDCCCXIX.* «Szentek Életeiről Magyar Kézírások régi Orthographiával. 1525. 1530. 1531. Esztendőbéli Ms. in 8.» 28. l.). De Aranka, mint sajátkezü bejegyzése mutatja, még életében adta oda, tehát mindenestre 1817. márczius 11. előtt, mert akkor halt meg Marosvásárhelyt 80 éves korában. Minthogy azonban a Teleki-könyvtár lajstromának 1811-ben megjelent III. része még nem tud a codexről, Aranka ajándékát 1811 és 1817 közé kell tennünk. A kifödött bejegyzés még más tekintetben is fontos. Toldy Ferencz (Az ó s középk. magy. nemz. irod. tört. II. köt. 100. l.) azok közt a régi magyar kéziratok közt, melyeknek «csak emlékezetök maradt fenn», említ egy «Aranka-codexet» is, melyről azt írja, hogy «szentek életei, 1526, egykor Aranka György tulajdona. Hollétét az akadémia siker nélkül nyomozta». A «Szentek életei» elnevezés, mely a Teleki-könyvtár lajstromában is előfordul, az 1526, mely a codexnek hely szerint első évszáma, és Aranka György mint egykori tulajdonos, kétségtelenné tesz, hogy az «Aranka-codexnek» nem csak az «emlékezete maradt fenn», hanem őt magát is bírjuk a Teleki Codexben. Meghalt mint Aranka Codex és föltámadt mint Teleki Codex. Azt hiszem, ezentúl nem kell nyomozni.

Döbrentei Gábor már 1841-ben tett lépéseket a codex lemásoltatása végett. Kérésére azután kibédi Péterfi József, marosvásárhelyi reform. pap másoltatta le Albert Lajos, marosvásárhelyi reform. collegiumi tanulóval 1843-ban. E másolat, mely a négyféle írásról átlátszó másoló papirosra vett facsimileket is közöl, Döbrentei 1844-ben mutatta be a Magy. Tud. Társaság nagygyűlésén (l. Magy. Acad. Értesítő IV. év. 236—238. l.). Az eredetivel való

összevetés megmutatta, hogy Albert Lajos másolata, mely most a magy. tud. Akadémia kézirtattárában M. Cod. 8rét 10. szám alatt található, igen sok tekintetben nem mondható hűnek. Számos benne a hibás olvasás, lapszámbeli eltérés, kisebb-nagyobb hézag, melyek közt lapokra menő is akad. Hogy Toldy Ferencz (id. h. 94. l.) az eredetit, melyet nyilván sohasem látott, 191 helyett csak 187-re teszi és több codexnek hajlandó tartani, egyenesen a másolat rovására írandó. Ezzel a Teleki Codex ismertetését is befejezhetem.

Végül mindjárt kijavítva és az első számmal a kiadás lapját, a másodikkal pedig ennek sorát jelölve, ide iktatom a jelen kötet következő sajtóhibáit: **1**, 10 igaznac (az eredetiben az *i*-t kiette a szú); **4**, 31 aleytaffec; **7**, 6 gömölcýt; **9**, 31 yel; **41**, 16 ffft; **47**, 30 ebvr; **55**, 16—17 töviffetek; **56**, 28 cipellőföm; **158**, 29 es kezde; **210**, 25 tetneiek; **251**, 28 lepefid[nek]; **307**, 4 gömölcőtlenne. Kérem az olvasót, hogy mind ezt a szövegben kijavítani szíveskedjék.

Budapest, 1884. augusztus 31-én.

VOLF GYÖRGY.

TARTALOM.

DÖBRENTÉI CODEX.

	Lap
Krisztus kinszenvedéséről	1
«Zenth Daudid zerzette zoltar»	7
Első rész (I—XXV., LIII., CXVII., CXVIII. zoltár, ez utób- binak 31. verse után közbevetve «konstantinapolbeli Atana- sius püspök irta kalixtus papanak»)	—
«Zoltarnak masod reze» (XXVI—XXXVII. zoltár)	33
«Harmad nocturnos keddi veterne» (XXXVIII—LI. zoltár)	43
«Kedre valo» (LII., LIV—LXVII. zoltár)	52
Ötödik rész (LXVIII—LXXIX. zoltár)	62
«Penteki nocturnos» (LXXX—XCVI. zoltár)	73
«Zombat yelre valo veternehez» (XCVII—CVIII. zoltár)	84
«Večernere valo nocturnos» (CIX—CXVI., CXIX—CXLII. zoltár)	95
«Zombaton vafarnapi večerne» (CXLIII—CL. zoltár)	109
Hymnusok	114
«Ananias azarias miffael aldafa»	—
«Benedictus dominus deus ifrael»	115
«Te deum»	—
«Nunc dimittis»	116
«Magnificat»	—
* «Adventba večernei hymnus»	—
* «Completa verbum»	117
* «Veni redemptor»	—
* «Karačon napian večerne»	—
* «De patre verbum»	118
* «Ex more docti miftico»	—
* «Criste qui lux es et dies»	119
* «Siket vafarnapi iften halalarol»	—
* «Nag' heti veterne»	120
«Ifayas profeta ineklese»	—
«Ezekias kiral»	121

	Lap
«Anna profetalasa»	121
«Moises hvg a maria ineklese»	122
«Penteki večernere»	123
«Moises profeta ineklese»	124
Leczkék és evangéliumok az egész évre	127
«Mind eztendõnked zentekrõl valo Evangeliom»	201
«Ziz Marianak tizteffegere»	220
Nagyheti evangéliumok	223
«Veg vaçorara Iesus bezed» (függelékül: miért bõjtölik a pén- teket?)	—
«Virag vasarnapon Passio»	226
«Keddi passio»	232
«Zeredan passio»	237
«Nagpenteki Passio»	242
«Nag zombaton Evang»	246
«Salamon Ineklese: Cantica Canticorum» (függelékül egy találós «Mefe»)	247
Nagy bõjti evangéliumok	254
«Zent Ieronimos bezed Nag bod azzon napiara»	261
Jób könyve I—VI. és XLII. rész	268

TELEKI CODEX.

Szent Anna élete (tizenhét részben)	277
Öt elmélkedés szűz Mária zsoltárának harmadik részérõl	329
«Pelda arol mel igõn io az edes zeplõtelen ziz maria koronáiat olüafni»	346
Pelda, «mel igõn io a bodog ziz marianac zolgalni»	348
«Adam atancnac es Eua ananknac» legendája	350
«Cristus Iesusnak az nog retenetes Ityletre Jõnefirõl»	362
Szent Makárius élete	375
Imádság	388
A Mária név betüirõl	390
Imádságok	398
«A harmad zerzedbely hugoknak regulaya»	400
«Minden zerzetesfecnec regulai a es etet»	401

DÖBRENTAI CODEX.

palasztodba es testödbe mindönöftöl elviröfölvén es ellebeshölvén
 monda Ecce homo Ime lassatoc ez embört mikeppen meg veret-
 tettem es meg göttröttem mindön bozzutokat meg allottam ele-
 gogetöc meg vele meg fenögetem es el boçatom ötet De ök edös
 vram iefus semmit raytad nem köñörölvén ezön meg sem elögöd-
 ven de čak feiedön es halalodon akarnac meg elegödni Azert elle-
 ned fel kaialtván es nag zoval mondanac Ha ezt el boçatandod te
 çazarnak baratta soha nem lezh Mert mindön ki magat kerala tezi
 ez çazarnak ellenfege Es hog ezöket halla pilatos rayta meg iede
 es legottan vizet hozata meg mosdec es monda En ez igaznac vi-
 retöl artatlan vagok ti lassatoc mit teztök Es ök nag felzoval mon-
 danac Az ö vire miraytönc es mind mi fionkon legön čak hog
 fezehed es öled meg ötet Pilatos kedeg latván edös vram iefus hog
 semit nem haznalhatna az meg zabadeytaliba akarattoc||nac en-
 gede es az ytilö zegbe yle es tigödet vram iefus mint az artatlan
 barant eleibe hozata es a halalnac kemenfeges sentenciaiat feiedre
 ki ada ekkeppen mondván Jefus mind atte nemzetöd azt valiak
 es azt bizonöitac hog te a nepet az igaz törvenről el fordei-
 tottad. es çazarnac adoiat meg tiltottad es magadot keralia
 tötted es ez orzagot magadnac foglauni akartad ki vagon ça-
 zari törvennek ellene. es ki mind ennel nagob magadot istenne
 tötted ki vagon moises törvenenek ellenne Azert en ki vagoc
 fido orzagba çazarnac vizette akarom es parançoloc hog ez embör
 kinec neve Jefus az egeb gonozrul tevekkel az igassagnac helire ki
 viteffek es oth ammith erdömlöt neki meg adaffek Es ezenekppen
 vram iefus a tolvaiokhoz zamlaltatal a barson palasztbol meg fozta-
 tal es az tennön ruhadba öltöztetinee hog mindönöktöl meg ismer-
 tessel azert hog [enneles] enneles inkab meg zidalmaztással es az
 akazto || fat hatadra fel emelec es a tövifket kit te zent feiedből ki
 zaggattac vala a barson palasztbol meg foztasert es az tennön

hadba valo iltőzefert ezt elmeg te zent feiedbe nomac es ezönkeppen a tolvaiokal a varosbol ki vitettétel az akasztofanac helire Es ot vram iefus ez nag vtalatos helen meg foztanak es vgan mezeitelen mikeppen az edőfflegős ziled ez vilagra zilt az keferőfegnec
 5 agara le fekőtinec. sőt inkab vg mongac edős vram iefus hog atte zent haiadnal ragadván le rantanac es a hatalmassagos zent kezeit kikel földet méñnet birod ketfele vonac es a kemenleges vas zegekkel erőffen a fahoz zegezék ezönkeppen atte zentfeges labaidat kiknec čak az nomdeka es tiztöltetik es imattatic Es ezönkeppen a ke-
 10 reztfanak akasztofaiara fel fezytven a földről fel emeltétel mind fastul az egbe vg mikeppen az ellenfeggel viafkodoknac gőzödelmes zazloia
 4 kitől ellenfeg meg yed es igen kőñnen meg gőzettetik Es || ezönkeppen vram iefus az egbe fel emelven atte zent viredet kimeletlen mindőñftől ki ontad es mi keppen regőnte az méñneknec ereit meg
 15 nitad es ez földnec kutfeieit fel faggatad es ekeppen ez vilagra viz őzönt hozal es ennec miatta az földről a bint el mosad Ezönkeppen edőffleges vram iefus atte zent kinodnac es halalodnac idein te sentfeges testednec ereit meg nitat es ezön zentfegős földnec kutfeieit ki faggatad es a mennei tarhazat fel tőrid a zent patikat fel
 20 zeged a méñnei kapukat meg nitad es onneton ez vilagra malaztnac őzönet ontad es ig az binnek kőtelevel meg fvlit lelkőket meg zabadeitad es ez vilagnak adoffagat ezonkeppen edős vram iefus meg fizeted es ennec felette zerető vram iefus atte nag [?] irgalmassagodnac bőfeges kenčet enneles inkab nekőnc binőfőknek meg
 5 ielőnted || Mikoron a tegőd meg fezeitőkirt es a tegőd meg őlőkert imačagot tel. es ennec fölőtte vket te zent attadnac előtté a binből meg mented ekeppen monduan Attam bočassad meg nekic mert nem tudgac mit teznec. es haluan ezt vram iefus atte Jogod felől figgő tolvay hog atte ellenfegedert illen hívőn kőnorgel. legottan a
 30 bizon hitnec miatta hozzad tere es a bizon remenfegnec miatta benned bizec magat meg alazvan es magat binefnec esmerven el tavvl monda Vram emlekeziel meg en rvlam mikoron ivtandaz a te orzagodba Ime vram iefus legottan erdemle hallania atte zent ergalmassagos Igeidet Bizon mondom nekőd hoz ez napon en velem
 35 lez paradičomban Es ennec vtanna kegőffleges vram iefus az edőfflegős es keferueffeggel el farradott ziledet hagad testamentomba a tegedet zereto Janolnac es vtet hagad erőtted neki fiivivl hog vele bannec gongát vifelne es v neki zolgalon Es ennec vtanna

edős vram J^esus atte zent zadot a meröggel egélölt ecettel || kefer-6
 getec mikoron a nag keferő kinnac közöttte azt mondad. zomeho-
 zom es mindőneket el vegezven valami zikfeg vala mi idveffegőnkre
 nag hozianc valo zent zerettel es nag tőkelleteffeggel mondad edős
 vram i^esus e zentfeges iget Confumatum est magarlaga ez Elve-5
 geztetec tőkelleteffeggel ez velagnac vančaga Es ennec vtanna edős
 vram i^esus atte zent attadnac töl panazt hog v tegödet Ilen nag
 keferőfegős kinodban es ilen nag vtolso zikfegődben te neked semmi
 legedelmet es kőnnbeleget nem ten. es a panaz ekeppen len En
 iftenem en iftenöm (de mire hağal el engömet Es vegezetre vram 10
 i^esus te zent attadnac kezeibe ayanlad te zent lelködet es feied le
 figeztven nag kayaltaffal ki bočatad Es ezenekppen edős vram i^esus
 zenveded a nag keferőfegős kint es a nag zörnő halalt ez velagnak
 valčagaert es ekeppen ez meg holt velagot meg eleveneited, meñ-
 orzagot meg || Nitad es emböri nemzetnec az el vezöt örökfegöt 7
 meg keresed. es nekone meg adad kiröl örökke valo nag hala-
 adas adaffec te felfegödneč edőffegős vram i^esus mind földön meñ-
 nien valo emböröktvl es angalohtol Ezt es ved iol ezedbe mert az
 artattlan barannac zent kiñnat es halalat lattatec hog mind ez zilős
 velag meg sirata mind okos allat mind oktalan allat: Mert te rai-20
 tad edős vram i^esus mind föld meñ kőnörüle A feñőffegős nap te
 raytad kőnörvle mert az v velagoffaganac zömet meg hvna es az
 eg telles három horaig meg setitüle. es az kv zikklac hafadoz-
 van meg repedözinec. es a templomban az suporla fölöl mind
 foldig ala hafada, es a föld meg indula. es mind velagot mia meg 25
 rendüle koporfoc nilanac. es halottac tamadanac. es halottac
 fel tamadvan a zent varosban fokaknac meg Jelöninec mind
 annac peldazattara. hog ez te zent kinodnac es halalodnak
 miatta halottac meg elevenöttec || Es az örök dičőfegre fel tamo-8
 danac mind azoc kik igaz hidbe es Jo remenfegebe ez velag-30
 bol ki mvltanac Azert mind ez fölül mondottacbol minemv
 haznalatoffag legön kerlec iriad meg zivedbe es tarčad meg az el-
 medben Mert ha kevanod az iftent zeretnöd es ő malazttat bevön
 vallanod. ennel altalb vtat hoza nem lelz Mert mind ezögbe edőf-
 ködnie es oluafni az lelködneč hoz aytatoffagot, az elmenec bizon 35
 velagoffagot, malaztoknac es ifteni bölčefegnec öregbvletit Irdő-
 moknec beuseget. Iletnec zentfeget, haborufagot zenvedőkneč vi-
 gasztalafat es bekefeget Es ki mind ezeknel nagob az öröc hazaba

ágga a zent háromfagnac mind örökre valo latafat Mert az kris-
 tufnac kinná es v zent halala az lelőknece tulaidon saiat Jozaga es
 v kenče mert semmiert egebert nem zenvette ha nem čak az le-
 lőkert Azert valamely lelők incab gőnrőkodic ez sent seges kinná-
 5 nac kivőle egeb allatokban ez illeten lelőc el idegenvlt es meg foz-
 9 tatot || az vnnőn tulaidon Jozagatvl es v kenčetől Mind ezekről ig
 mond zent pal apaftal Ennekőm ninčen dičekődefem egeb alla-
 tokba ha nem čak mi vronknac criftufnac iefufnac kinnaba hala-
 laba Ith immar vessed iol reaia az elmedet es nilvan meg esmerőd
 10 minemv bint tenec embörőc criftofon, es criftuf mel igőn nag Jot
 ten ennec ellene embörőknece Azert valakie kevañnac az istennece
 ielős malazttat es binnece el tavoztatatafat, iol ezekbe vegec az isten-
 nec nag čvdaiat kit tőth ez v zent kinnanac zenvedesebe Mert mi-
 koron volna Illen nag fellegős hatalmaffag ennere magat ala vete
 15 es meg alaza, hog embörők nagob bozzvlagot es nagob zegőnseges
 kint raita nem tehettenec annal, a mit tőnek v kedeg embörőknece
 nagob iot annal nem tehete ammit tőn lay iay vram iefus ki hal-
 lot valamikoron illeten nag čvdalatos dolgot hoz az fogloknac zaba-
 doitoia meg fogattaffec. angaloknac dyčőlege meg mōvetteffec,
 20 mindőnőknece iftene meg oftoroztaffec ziznec fia meg veretteffec ||
 10 ki hallotta volt valamikoron ezt hog az zentőknece coronaia [fe]
 tövifkel coronaztaffec, ez velagnac idvőzytőie meg lebőfőitaffec,
 zizeknec ekőfflege meg gōttretteffec, kihallotta volt ezt hog az tō-
 kelletős zepfeg zőrnő legőn, az nag erőffleg erőtlenne legőn, Az
 25 edőffleg meg keferőggēc, es az tōkelletős vigafag meg zomoroggec
 ki hallotta volt ezt valamikoron hog keraloknac kerala nakon
 veretteffec. es [vralkodoknac] vraknac vralkodoia arcel es ala
 fel veretteffec ki latta volt valon ez nag čodalatos dolgot hog
 az zōmōc kik mindōnt nilvan latnac ezők be kötőzteffenece
 30 vallon ki hallotta volt hogy az mindőnhato attanac bōlčesege
 balgatagnac aleylaffec es hog az örőc velagoffagnac fenőfflege meg
 rvtoltaffec. ki latta volt valon ezt hog a zeplőtelen tikōr arcel
 pōgdōstffec a bizonfag meg vtaltaffec es az igaffag meg vetteffec
 valon ki hallotta volt ezt hog az igaz biro meg itelteffec az binte-
 35 len binteffec es az artattlan meg galaztaffec es v io hire meg fōr-
 tőzteffec valon ki hallotta volt ezt hog az isten meg karomlattaffec
 11 es a terōmtō karhoztaffec a zent zeretet || gylőtteffec es a nag
 fellegős io ne zeretteffec, az isten es embōr fel akaztaffec es igaffag-

nac napia meg homalofoggec a zep hoo meg feketv̄lön es a čilla-
 goc el ozlattaffanac, a kristus meg nomottaffec es a zenteknec zente
 atkoztaffec es genoznac mondaffect, a mendönható meg nomoret-
taffec. es vegezetre az halottaknac eleveneitöie meg öletteffec
 Azert ez nag čvdalatos gonoffagot mind ember teve criftusnak⁵
 kiből nilvan meg teccik hog embör v̄nnön t̄le menibe raita alla
 nagob gonoffagot nem tehete criftoson annal a mit tön kristus
 kedeg az ergalmaffaganac es mindön ionak beufeges kutfeie nagob
 iot embörnec annal nem tehete a mit tön kit meg ielőnt nilvan
 valo bizonylag ekeppen monduan Criftus iesusnak iöueti mihozanc¹⁰
 közelyte az ziznec mehebe valo zent foganatia minket meg tiztoita
 es meg zentöle az v̄ ziletefe meg bizoñoita zolhatatlanfaga minket
taneita erőtlenfege erőföite zegenfege kazdagöita mezeitelenfege
 ruhaza, ehözefe itete zomehfaga itata. zomorufaga vigasztala.
 firaſa örömet ada fogfaga meg zabadeita. farratfaga meg nygota||¹⁵
 kötözefe meg oldoza vadolafa meg mente, verefege gönörköttete. ¹²
 Sebei meg vigasztanac v̄ vire meg feiereite keferöfege meg edöföite
 az v̄ kiñna dičöfeget hoza, v̄ galazta tiztöffeget ada Ektelenv̄leſe
 meg eköföite, vtet meg nomoreitas minket fel emele, v̄ zent alaza-
 toffaga minket fel magasztala Es az v̄ zent halala minket meg ele-²⁰
venite Es mind ezenkeppen a meg homalofult minket inkab vila-
 goſeita. es a meg alvt t̄vz inkab melegeite Ezönt bizoñoita zent
 agoſton doctor es ekeppen monduan Jöue hoziane a men̄nei kom-
 polar venni maganac zeg-nködö bozzufagot es [Jöue hoziane] ad-
 nia mi nekönk tiztöffeget Jöue hoziane venni maganac zidalmaſſia-²⁵
 got es nekone adnia dičöfeget Jöue hozanc magat halalnac alaia
vetnie es nekönc adnia örök illetet Ezön zent agoſton doctor meeg
 ennel ielőſben monga menere minket zerete az vr iſten zolván
 ekeppen Bizuan mondom miért legön az iſten mindön tehetö em-
 böröknece annal nagobbát nem adhata ammit ada Miert v̄ legön ||³⁰
 Nag ſellegös bölčefeg. iobbát annal nem tuda adnia ammit ada ¹³
 Miert legön mindönbe igön kazdag többet annal nem adhata a
 menet ada Tudnia miért az v̄ zent fiat: Haſad mit zol zent ber-
 nard doctores criftusnak kepeben monduan Embört ennel incab
 nem zerethetec ammenere zeretem mert az eneimet mind men̄-³⁵
 neieket mind földeieket neki adam, az eget madaraua a vizet
 halaua es az földet mind v̄ haznaua es gömölčyvel, en angalimat
 neki örizetre zamlalam, es ki mind ennel nagob ennön magamot

õ iduefflegeirt halarra adam Azert mel igõn zerete vr iften az embört vronc vnnõn maga meg ielõnte es meg bizõhoita ekeppen monduan: Ig zerete iften ez velagot hog az v eggetlen eg fiat adna erõtte hog mi idõn ki v benne hizõn el ne vezõn de õrõk illetet
5 vallõn 7 Engegge nekõn atta fiu zent lilek amen maria iftennek zileie||

zenth David zidofagnak kirala zerzette zoltar 15

I.

1) Bodog ember ki nem iart ke  tleneknek tana  aba: es ki d  gnek zekiben nem   lt 2) de    akaratt  a vrnak t  rveniben yel es nappal:   neki t  rvenebe gondolkodik (3) Es o  an lezen mikint: 5 fo  o vizek mellet   ltetet fa: ki    idein:      m  l  yt a  a. Es    levele el nem hvll: es valamit teiend zerenc  ztetik (4) Nem ig ke  etlenek: nem ig: de mikint por kit zel el vet f  ldnek zinir  l (5) Azert itiledben: ke  etlenek fel nem tamadnak: binefek sem igazaknak tana  aba (6) Mert vr igazaknak vtat  smerte es ke  etleneknek iart 10 vtok el vezs Di   fig: att  anak es fionak: es zent lileknek: mikent vala kezdedbe imar: es mindenkor: es mind   r  k  l:   r  ke amen.

quare fremverunt gentes

II.

(1) Mire z  nd  linek a nemzetek: es nepek h  lagokot gondo- 15 lanak (2) F  ldi kiralog el   allanak: el feiedelmek e  be g  linek vrnak ellene: es kristufnak ellene.    (3) Zaggassuk meg    k  teleket: 16 es    igaiokot h  nnuk el mi r  lonk (4) Ki men  kben lakozik meg mofolgia   ket: es azokot vr meg meveti (5) Tehat haragiaban nekik zol: es    mergebe meg habor  ta   ket (6) En kedeg    zen 20 fion he  en    t  le zerzet kirala va  ok:    paran  olattat hirzeto (7) Vr monda en nekem: te en fiam va  : en teged ma zililek: (8) K  ve  fed t  lem te   r  k  d  t: es neked nemzeteket adok: es te valalodot: f  ldnek vigit (9) Vezz  be birod   ket: es meg t  r  d   ket: mikent fazek  artonak edi  nit (10) Es t   kiralog er  etek imar 25 gorombafag kv  l   le  etek: kik f  ldet itilitek (11) Felelemben zol-

gallatok vrnak: es rezketve örvengetek neki (12) Ragadoziatok
 feğelmet: hoğ vr valaha meg ne haragoğik: es igaz vtbol el vezie-
 tek (13) Mikoron v haragia rövıden ki harfadand: bodogok mind
 kik v benne biznak

5

domine quid multiplicati

III.

(2) Wram hoğ mire fokasoltanak meg kik engem nomorgat-
 17 nak fokak mondnak en || ellenem (3) Sokak mongak en lelkömnek
 ninčen neki idueffeg ő ifteneben (4) Wram te kedeg engem fogado
 10 vág: en dičőfegem: es en feiemet fel magasztato (5) En zommal
 vrra kaialtoc: es őnnön zent hegyröl engöm meg halgata (6) En el
alvm es el bagadek: mert vr engöm fogada es meg fel tamodek.
 (7) Nepnek ezeretöl sem filek kik engem körnöl vöttek: Wram ta-
mag fel, en vram iftenem idvezeyč engemet (8) Mert te minden
 15 oktalan velem ingerkedöket verel: meg töred binöföknec fogokot

[domine quid multiplicati sunt zoltar]

Cum in vocarem

IV.

(2) En igaffagomnac iftene meg halgata engömet. mikoron
 20 hozaia kialtanec nomorufagban teriegetel en nekem: Irgalmaz en
 nekem es en imaçagomot halgaffad meg (3) Emböröknek fiay mig
 leztek nehez zyvel: hoğ mit zerettek hyfagot: es hazugfagot keres-
tek (4) Es tugatok hoğ vr ő zentit čvdafeyta: vr meghalgat engem
 18 mikoron rea kaialtandok: || (5) Haragoğatok es ne akariatoc bint
 25 tenni: es ti zivetegben meleket mondotok azokot ty kőnőklestek-
ben meg zanñatok (6) Igaffagnak aldomasat aldoziatok, es vrban
remenkegetek fokan mongak ki mutatot nekönk iokot (7) Wram te
zinednek vilaga mi raytonk iegezven vagon en zivembe örömet
attal (8) Gabonanak gömölytöl ő nekik bor es olay meg fokasul-
 30 tanak (9) Ennön [remenfegöm] bennem [kik] bikebe el alozom es
 el nygozom (10) Mert [en] vram te engemet remenfegbe eggfesen
 zerzettel

verba mea dauid

V.

(2) URam [ha] te főleddel ved ezedbe en imačagomaterčed meg en óvółtefemet (3) En kiralom es en iftenem ógekeziel en imačagomnac zovahoz (4) Mert vram en te rád imadkozom reggel te 5 meg hallod en zomot (5) Reggel elődbe allok es meg latom mert te nem vag hamiffag akaro iften (6) Atkozott sem lakik te melletted es hamoffak sem maradnak meg te zemeid előt (7) Te mindön || hamiffag mivelkedőket gólóltel es mindön hazugfag be- 19 zillőket el veztez Vr virlengőt es čalard embört meg vtal, (8) en 10 kedeg te irgalmadnac fokaffagaba Bel megek te hazadba te filelmedbe te zent templomodra imatkozom (9) Vram vezes engem en ellenfigimert, te igaffagodba en vtamot igazgaffad te elődbe (10) Mert ő zaiokban ninčen bizonfag hyw őnekik zivek (11) v nekik torkok nilt koporfo ő nelvekkal čalardul teznequala iften 15 itild meg őket Ő gondolatiokból zónnenek meg ő kegőtlenfegőknek fokaffagaent őzd ki őket mert vram teged bozzontanak (12) Es kik benned reminkednek mind őróllenek őrőkke őrvendenek el ő bennnek lakozol Es valakik te nevedet hirzetik te benned dičekednek (13) mert te igazat meg aldaz Vram minket koronasztal ment 20 kedues payffal

domine ne in furore

VI.

(2) URam ne fég meg engem te mergedbe es te haragodba meg ne reagaff (3) Vram irgalmaz. || Velem mert en beteg vagok 20 vram vigazz meg engem mert mindön tetemeim meg haborottak (4) Es en lelkem igen meg haborvlt de vram es te mig varz (5) Fordul ide vram es ragagad ki en lelkemet tennön irgalmadert iduözöh engőmet (6) Mert ninčen ki rulad halalban emlekőziek. pokolban kedeg ki vall neked (7) En mvn[l]kalkodom en zópőgefőm- 30 ben leplemet minden yel meg mosom en agamot meg harmatozom en kőnveimmel (8) Meregtől en zemöm meg haborult. meg aggek mindön ellenfegim kőzöt (9) El tavoziatok en tőlem mind kik hamaffagot mivelkettek. mert vr en firaomnak zovat meg halla

(10) Vr en kőőőrgesemet meg halla vr fogada en imačagomat
 (11) En ellenfegim mind igen zigenlyk, es igen haborvľanak nađ
 hamarfaggal meg fordulľnac es zygenlek

domine deus meus in te speraui

5

VII.

21 (2) En vram iftenem te benned remenkettem || Te idvőzőh en-
 gőm mindőn haborgatoktul es zabadoič meg engőmet (3) hođ valaha
 en lelkemet el ne ragagđa ment orozlań mikoron ninčen ki meg
 valčon sem ki iduőzőhőn (4) En vram iftenem es ha en ezt tőttem
 10 ha en kezeimben hamofflag vađon: (5) Ha en gőnozt fizettem en-
 nekem fizetőknek en ellenfegimtől meltan hevőn le effem (6) El-
 lenfegőim őzze en lelkemet es meg fogia es en iletemet földőn meg
 nōmōga es en dičőfegőm porra teđe (7) Vram tamađ fel tennőn
 haragodba, es en ellenfegimnek hatariba magasztaffal fel Es en
 15 vram iftenem tamađ fel a parančoladban kit őzentel, (8) es nepek-
 nec gőlekezefe kőrnől vezen teged Es a gőlekefert meg fel meń
 magaffagra (9) nepeket vr itil Vram itil engem en igaffagoment
 es en ram en artatlanfagoment (10) Binőfeknek alnoklagoc fogat-
 22 koziec || meg: es igazgaff igazat, iften ziveket es vefeket meg tuda-
 20 kozo (11) En igaz segedfegem vrtul ki iduőzeit eđenes zivőkőt
 (12) Iften igaz biro eről es terelmes, mi nem naprul napra meg
 haragozik (13) Ha meg nem fordulľndotok ő tőret meg' randoi-
 totta. vyet fel vette es meg zerzette őtet (14) Az vybe halalnac
 edinyt zerzette ő nilait igőknek előtte tőtte (15) Ime hamoffagot
 25 zile banatot fogada ef zile iktelenfeget (16) Meg nita az vermet
 es meg vaia őtet, es bele efek a verembe kit tőt vala (17) Ő ba-
 natta őnnőn feiere fordula, es ő hamoffaga őnnőn feiere zaal
 (18) En vrnac őnnőn igaffagaint valloc, es felfegős iften nevenec
 dičőfeitec.

30

domine dominus noster

VIII.

(2) URam ki mi nekőnc vronc vađ meľ čvdalatos te neued
 mind vilagot mia Mert te nagfagod mennėknek felette emelke-

det (3) De zopo zolhatlanoknak zaiokból || tőkellettel diçeretet te ²³
ellenfegidert. hog' ellenfegedt es bozzu allot meg tőrih (4) Mert en
meg latom te mennedet, te viaidnac mivelkedetit holdot es çylla-
gokot kiket te allattal (5) Mi allat ember hog' ő rula emlekezel.
avag' ember fia hog' meglatod őtet (6) Angaloknal keueffe kilfebbe ⁵
tótéd őtet, diçőfeggel es tizteffeggel koronaztad őtet (7) es te ke-
zeidnec mvnkain zerzatted őtet (8) Mindent ő labai ala engez-
tettel. minden ivhot es tehent. ennec felőtte mezőnec çordait
(9) Mennék madarit es tengőrnec halit. kik meg iariak tengőrnec
őfvenit (10) Vram ki mi nekőnk vronk vag' mel çvdalatof te neved ¹⁰
mind vilagoc mia

confitebor

VIII.

(2) URam en minden telles zivemből vallok te nekőd, min-
den çvdaidot hirzetem (3) Örölők es őrvendek te benned ő felfeg ¹⁵
te neuednec diçőfeitek (4) En ellenfegemet || hatra fordytasodban ²⁴
te zined előt megbetegőlnec ef el veznec (5) Mert te en itiletemet
ef en igemet tőd itilo zegbe elől ki igaffagot itilz (6) Nemzeteket
meg feddel, es kegetlen el veze. ő neveket le vakarad mind özönig
es örököl örőke (7) Tör mia ellenfegek fogatlan meg foganac, es ő ²⁰
nekik ő varofit megtőred (8) Hangoffaggal ő emleitetek el veze. ef vr
őroke meg marad (9) Ő itilő zekit itiledbe zerze ef ő földnec zelet
egenessegbe itili: nepeket igaffaggal itil (10) Es vr zegenec hie-
delme lőn zókfegeben. es nomorusagban fegedelm (11) Es mind kik
te neuedet ifmertec benned reménkegenec. mert tigid kerelőket meg ²⁵
nem hağal (12) kintornalatoc vrnac ki fionban lakozik ő inçelke-
deset hirdeffetek nemzetec kőzöt (13) Mert emlekőzek ő vereket
meg kerelni. zegeneknec óvöltifeket nem feledé el. (14) Vram ir-
galmaz nekem, lassad en ellenfegimtől valo alazatomat || (15) Ki ²⁵
halalnac kapuiaról felmagasztacz engem hog' a kapvn: fion leañinak ³⁰
hirdeffem minden te bezedidet (16) En te idueffegedbe őrvendec,
nepek azon vezedelembé zegeztettenek kit tőttek volt Azon haloba
kit el reitettek volt. őnnőn labok meg fogtatek (17) Vr itiletben
meg ifmertetik. binef őnnőn kezinek mvnkaiba meg fogtatek
(18) Binefek fordulának pokolba. minden nemzet ki iftent elfeled ³⁵
(19) Mert zegent soha el nem feled zegeneknek törife soha el nem

vez (20) Vram tama'g fel. ember ne all'ón ellenéd. nemzetek itil-
teffenek te előt'ed (21) Vram zerez ő raiok törven tudo mestert,
ho'g nemzetek tu'gak ho'g ók emberek

X. =

(IX)

5 (1) Vram am mire tavezal el ziksegbe. nomorufagba meg
vtalz (2) Mikoron ke'getlen keuelkedik. zegen meg geried. mel' ta-
na'cokban gondolkodnak Azomban meg fogatnak (3) Mert bin'ós ő
lelkinék kivanfagiban di'certetik. ef a hamof aldatik. (4) Bines' vrat
26 el || almeita nem kereskedik ő haragianak fokassagaent. (5) Isten
10 nin'cen ő előtte. ő neki vtai minden iden' megzepl'őfóltek ő orczaia-
rul te itiletid el vetetnek. minden ellenfegin vralkodik (6) Mert
monda ő ziviben gonoznalkil, nemzetb'ól nemzetbe nem indulok
(7) kinec zai'a atkozaffal ef kefer'őfeggel. ef allaggal telles ő néleve
alatt mvnka ef banat (8) Titkon kazdagokval allagban ól, ho'g ar-
15 tatlant meg őll'ón (9) ő neki zemei zegenre neznek. titkon v'gan
olalkodik mikent orozlan őnn'ón kv'taiabol Olalkodik ho'g zegent
meg ragágon, zegent meg ragadnia mikoron ő hozzaia hvzza őtet
(10) ő t'oreben meg alazia őtet. le hay'ta magat. ef efik mikoron
zegeneken [vrlik] vralkodandik. (11) Mert monda őnn'ón ziveben.
20 iften el felette. orczaia't elfordeitotta, ho'g soha ne laffa (12) Tama'g
fel vram iften es emelke'g'gek fel te kez'ed zegineket el ne fele'g'gen
27 (13) ke'getlen mire bozzonta iftent, mert ő || ziveben monda. meg
nem kerefi (14) Latod ho'g te munkat es banatot gondolz, ho'g
ők'ót te kézedbe akasztallad Zegen neked va'gon ha'gvan. arvanak te
25 lez fegedelm (15) Bin'őfnek ef atkzonak zaiat meg t'órd. ő neki
kereftetik ef meg nem leletik (16) Vr őz'ónig orzagol. ef őr'ők'ól
őr'őke. nemzetek el veztek ő f'öldéb'ől (17) Zege'neknek kivanafat
vr meg h'algata. ő ziveknec zerzetet te filed meg halla (18) Ar-
vaknac alazatosoknac itil, ho'g t'obb'e ember f'öld'ón magat ne ma-
30 gatzalla

In domino confido dauid királ zidok

X. a)

(2) En vrb'an bizom, ho'g mondotok en lelk'ömnek. valtoz'ial
el fel a he'gre mikent vereb (3) Mert ime a bin'őf'ök yyet huztak. ő

nilokot tegezbe zerzettek. hog' fetitbe. igaz zivóköt meg löienek
 (4) Mert meg törek kiket te tőkillettel vala. igaz kedeg mit töt
 (5) Vr önnön templomaban. vr menben ő zeki Ő zemei zegenre
 neznek. ő zemfedeli emberfiat kerdezik || (6) Vr igazat es keget- 28
 lent meg kerdez, ki kedeg hamossagot zeret önnön. lelket gólöli 5
 (7) Binefekre köteleket effesz, töz kenkő haboro zellet ő poharok-
 nac reze (8) Mert vr igaz el igaffagokot zeret, ő zine egeneflegē-
 ket lata

dauid

XI.

10

(2) Vram iduezeiç engem. mert zent meg föga mert bizonfa-
 gok ember fiatul meg kissebbölenec (3) ki mind ő barattanak
 hywlagokat zola çalard aiakok zibe es zibe zolnac (4) Vr minden
 çalard aiakat el vezeffen (5) es naç zolo nelueket kik mondanak
 mi neluönköt naçyçuk mi aiakonk mi tölönk vadnac ki volna mi 15
 vronk (6) Mag nalkil valoknak novolaiokert es zegeneknek ohaita-
 fokert. vç mond vr Imar feltamadok en te iduöflegödbbe vetek biz-
 van tezek ő benne (7) Vrnak zep bezedi, tizta bezedek tözzel ke-
 fertett ezöft hetzer meg lattatot ercz meg tiztölt. (8) Vram te tar-
 taz minket el öriz minket || ez nemzettöl fogua mind öröke (9) Ke- 29
 getlenek körnöl iarnac tenon magaffagodent. lokafeitottad embö-
 rök fiat

Ufquequo domine oblivifceris.

XII.

(1) VRam mig felec mindenkor el engem, mig fordytod el te 25
 orcadot en tölem (2) Mig vessék tanaçokot en lelkembe. banatot en
 zivembe napeftig (3) En ellenfegöm mig emelkedik en raitam
 (4) en vram iftenem tekenç ram el halgaç meg engem En zemei-
 met vilagyçad meg. hog' soha holtomba el ne zvñoçgak. (5) hog'
 soha en ellenfegem ne mondhaffa meg gözem ötet Kik engem nö- 30
 +morgatnac örvidenec ha meg indulnek (6) en kedeg te irgal-
 madban remenkedtem En zivem te iduöflegödbbe öruend. en vrnak
 ineklec. ki nekem iot tött el felleget iften nevenek diçöfeitök

dixit insipiens

XIII.

(1) Hyth monda önön zivibe. ninčen isten. Önön inčelkede-
 segben meg rothadanak. es utalatossa lónec. ninčen ki iot tégén.
 30 ninčen. || čak egges (2) Vr mehböl tekente ember fiaira hog lat-
 naia ha ertelmef volna. avag istenth kereső (3) Egetembe mind el
 hailottak. haznalatlanok. ninčen ki iot tégén. ninčen čak egés Ö
 nekik torkok nilt koporfo ö neľuekel čalardul teznec vala. parlagi
 kigo merge ö aiakoc alath Kiknec zaiok atkozassal ef keferőseľel
 15 telles. ö labok ġorf vert őtteni: Tőretes es bodogtalanfag ö vtogba.
 et bikelsegnec vtat meg nem ismertek. istennek ö filelme ninčen ö
 zemek előt (4) Nem de mind kik hamossagot teznec meg ismerik.
 a kik en nepemet vgan be nelik mikent itek keheret (5) Istent
 nem kialtak, felelembe ot rezketenek, hul felelm nem volt (6) Mert
 15 igaz nemzetbe vagon vr. vogotlannac tanačat meg poreitad. mert vr
 ö neki remensege (7) Sionbol ki ad Israelnec iduősseget mikoron vr
 ö nepenek foglagat tauoztatanga Jakob tehat őruend ef israel őröl

domine qui habitabit ||

31

XIV.

(1) WRam te hailokodba ki lakozando. auag te zent he[ľ]geden
 ki allando: (2) Ki zeplőtelenbe migen ef igassagot miveľkedik
 (3) ki ö ziviben igazat zol ki ö nelvebe čalardfagot nem tőt. ef
 önön baratťanak sem tőt. ef ö rokoni ellen valo irrengeľt nem fogadot
 (4) Ö előtte atkozo semmie lön. vr filőköt kedeg dičőseľt Ki roko-
 25 nanak efkezik ef meg nem čalla. (5) ki ö penzet vsurara nem atta
 es artatlanokon aiandekot nem vőt Ki ezeket tezi őrőke sem
 haragozik

Conferua me domine

XV.

30 (1) VRam tarč meg engem. mert te benned remenkettem.
 (2) en mondam vrnac te en istenem vag. mert en iommal zikes
 nem vag (3) Mel zentek ö földében vadnac. minden akaratomot

čvdafita ō bennec (4) Ō nekik betegfigek megfokafvla. az vtan fe-
renkedenek. En ō kez gőlekefeket verből meg nem gőitem. en
aiakim által ō nevekről sem emlekezem (5) Vr en örőkfegetnek
reze ef en poharomnac te vag ki || nekem en örőkfeget meg 32
adod (6) Az dragagba kotelek efene en nekem. ifőt bizónaval en s
örőköm nekem draga (7) Az vrat aldóm ki ennekem ertelmet adot.
annac felette yig feddenec engem en agikim (8) Mindenkor előt-
tem vrra nizek vala mert nekem iogom felől vagon hog meg ne
indulak (9) Azert örőle en zivem es en nélvem őrvende. es annac
felette en teltem ef remenfegbe nygozik (10) Mert en lelkem po-
kolba meg nem hağad. ef te zentednec rothatlagot nem hacz latni
(11) Eletnek vtait nekem elmerthe tőtted vigafaggal engem te
orcaddal meg töltez, te iogod felől mind vegig gőnörködél vagon

exaudi domine iustificiam david kirai

XVI.

15

(1) URam halgađ meg en igaffagomot. ef ógekezel en kőnör-
gesenhez VRam filedel ved ezedbe en imačagomot. nem čalard
aiakadbol (2) En itiletem te orczattul zarmazik te zemeid egenef-
legeket laffanac (3) En zivemet || Meg kifirtid. ef yiel meg latad. 33
engem tőzzel meg kerdezel, ef en bennem hamofflag nen leletek 20
(4) Hog en zam embőrőkneć mielkedetit ne zola. te aiakidnac
igiert en kemeń vtakot őrizig (5) Tőkilled meg en iarafimot te őf-
uenidbe. hog en nomafimnac hefe ne indulanac (6) Isten mert en
kialtik meg hallal engemet. hajčad nekem filedet ef hallad meg en
igimet: (7) čvdaffa teğed te irgalmidot, ki benned remenkedőköt 25
idvőzeitez (8) Te iog kezed ellen alloktul őriz meg engem, ment
zemődnec finit Te zarnadnac arńika alatt oltalmaz engem (9) Ke-
getleneknec orcaiatul kik engem keferitenec En lelkemet en ellen-
legim kőrnől fogtak. (10) Ō velőőköt el reitettec. Ō zaiok kevilfiget
zola (11) Imar engem el vetven, engem kőrnől vőttek tőkillec hog 30
ő zemeket földre hačak: (12) Mikent ragadafra kizólt orozlan.
vgan || foga engemet, ef mikent reitegben lakozo orozlan kők 34
(13) VRam tamağ fel ved elől őtőt es čald meg őtőt, az kegetlentől
ragad ki en lelkemet, te ket elő törődöt. (14) te kezeidnec ellenfi-
gitől VRam földről ez keuefből oziad el őköt. Ō iltekbe. te el rői- 35
tőttdből. Ō hafoc be tőlt Fiakba meg elegedenec. ef Ō maradekokot

oztak ő aprogoknak. (15) En kedeg te elötted igaffagban ielenem.
meg eligedem minden te dicőfiged ielenendik

diligam te domine

XVII.

5 (2) URam en eröm zeretlek tigatedet. (3) vram en erőffegem.
ef en hiyedelmem. ef engem zabadyto En iftenem en fegedelmem.
ef ő benne remenkedem En oltalmam es en iduőffegemnec zarua.
ef engem fogado: (4) Dičirvin vrra kialtoc. ef en ellenfegimtól za-
bad lizek (5) Halalnac banati kőrnől vőnec engem. ef hamoffag-
10 nac arya meg haborgata engem (6) pokolnac banati kőrnől vőnec ||
35 engem halalnac kőteli meg foglalanak engem (7) En nomorufa-
gomba vrra kialtek. ef en iftenemre óvöltec. es ő zent temploma-
bol en zomat meghalla. ef ő előtte valo kialtasom. be mine ő fő-
libe (8) Föld meg rimőle. es meg rezkete, hegeknece feniki meg
15 haborodanac. ef meg indulanac. mert raiok meg haragutt. (9) Ő
haragiaba főlt fel mene. ef ő zemeből tőz ki harfana tőle zenec
meg gulanac (10) Menneket le haita ef ala zalla ef ő labai alat fe-
tet felleg (11) Es kerubin angalon fel mene ef el repőle zeleknece
zarhain hamarkodek (12) Es ő fetitte tiue ő reiteket ő hailoka őn-
20 nőn kőrnőle. egneke fellegebe fetit viz (13) Ő neki finēffegtől ő
előtte fellegece elmennek kó eff ef tőznece zeni (14) es vr menből
hangoffagot tőn. ef fellegece ő zauat ada, Kó effef tőznece zeni (15) Ef
el bočata ő nilait ef őköt meg puzteyta Mennei kőneket fokafyta. ef
meg haboryta őket (16) Eff viz feiek ielenenec. ef zelee földnece ő
36 feneki ki ieleninece || Vram te fegelmettől te haragod zelletenec fu-
vallasatul (17) Mindőnece felőle kőlde. ef hozia vőn engem. ef fok
vizből fel vőn engemet. (18) ef azoktul kik gólőltece engem. mert
ők meg hatorultak en raitam (19) En getrelmemnek napian elől
vőnec engem. ef vr ennekem oltalmam lőn (20) Es ő ki vőn engem
30 tagafra. mert ő akara engem, engemet iduezyte (21) Es vr en
nekem fizet en igaffagoment: ef en kezeimnek tiztasagaent fizet en
nekem (22) Mert en vrnak vtait őrizim. ef en kegetlenől sem tő-
tem en iftenemtől (23) Mert ő itileti minden en előttem. ef ő igaf-
fagit en tőlem el nem őztem (24) Es en ő vele zeplőtelen lezek. ef
35 en hamoffagomtól magamot meg őrizem (25) Ef vr en nekem meg
fizet en igaffagoment es en kezemnek ő előtte valo tiztasagaint

meg fizet en nekem (26) Te zentel zent lez. ef artatlan embörrel
 artatlan lez (27) Ef te valasztot emborrel valasztot lez (28) Mert
 te alazatoft || iduezytez. ef keviléknece zemeket alazod (29) Mert ³⁷
 vram en zövidnekemet te meg vilagofytod. en iftenem vilagofyhad
 meg en fetitemet. (30) Mert en te benned kifirtetböl ki zabadu-⁵
 lok. ef en iftenben kó falon altal megek (31) En iftenem ő vta-
 zeplötelen. vrnak zep bezedi tózzel kerdeztetek ő benne reminke-
 dőknek mindennek oltalm (32) Mert vrtól meg valva ki iften! auag
 ki iften mi iftenönktől meg valva (33) Iften ki engöm erővel öved-
 zet ef en vtaimot zeplötelenne tötte (34) ki en labaimot tökille-¹⁰
 tesse tötte. ment zarvafoket. ef ő engem ennön magaffimra allato
 (35) ki en kezeimet viadarra tanifa. ef te en kezeimet olanna töt-
 ted ment erczbeli ijet (36) Es te idveffigednece oltalmat adad en
 nekem. ef te iog kezed fogada engemet Es te fegedelmed mind vigig
 meg fedde engemet ef te fegedelmed az engem meg tanit (37) El¹⁵
 teriezted iarafimot en alam. ef en homafim meg nem betegölenec
 (38) En özöm ellenfigimet ef || meg fogom ököt ef meg nem for-³⁸
 dulok mig nem meg fognak (39) En meg töröm ököt ellenem sem
 alhatnak. en labaim ala efnek (40) Es te engem erővel viadarra
 meg övedzettet ef em ram tamadokot. en alam calogatal (41) Es ²⁰
 te en ellefigimet nekem hatra adad, ef engem gölölökököt el veztel
 (42) Övöltenece es nem vala ki ököt iduezyteneie vrra, ef meg sem
 halla ököt (43) Es en ököt vgan meg homodam ment port zelnek
 elötte ef en le vakarom ököt ment vcaknak farait (44) Te engem
 nepnek vetekedefektől kiragacz. nemzetöknek főie zerzez (45) Mel²⁵
 nepet en nem ifmertem az zolgalt en nekem főle hallafaba engedet
 en nekem (46) Ennekem idegen fiak hazudanak idegen fiak meg
 agganak. ef ő ölvénkeből ki fantalanak (47) Il vr ef aldot en vram
 iftennem ef fel magasztaffek en idueffegemnek iftene (48) Iften ki
 en nekem diadalmakat adcz. es en alam nepeket engeztelz. en ha-³⁰
 ragof ellenfegimtől engem || zabadito (49) Ef en ram tamodoktul³⁹
 engem fel magasztacz. hamof emberektől [meg] ki mentez engemet
 (50) Azert vram. en nemzetek közöt neked vallok. es en te neued-
 nek dičőseifteft mondok (51) Ő kirafanace idueffeget nağoit[vk]van.
 ef ő kriftufanak dauidnak irgalmakot teven ef magzattanak ef mind³³
 örökig Dičőfeg atanak

Celi enarant gloriam dei

XVIII.

(2) Istennek dičovfeget meńnek ki hirzetik. es ő kezeinek munkait erőff allat meg ózeni (3) Nap napnak igiet torl. es y ynek tudomant mutat (4) Nynčenek sem zok sem bezedek. kiknek ő zovi ne hallassanak (5) Ő nekik hangofflagok minden földre ki teriede. ef ő nekik igiek zilef földnec vigire (6) Őnőn haylokat a napba vette. ef ő el iar ment terembelől ki vepők völegen Ő vgan őrvende harmariat futnia mikent orias. (7) ki idvete meńnek magassagabol Es ő meg terife meńnek magassagaig. ninčen ki ő hevitől 40 magat elreyče (8) Vrnak törvine zeplötelen || lelkeket meg fordito, vrnak ő hagasa hy. ifiaknac ezet ado (9) Vrnac igassagi egenelek. ziveket vigasztaloc. vrnak parančolatta [örőke meg marad] vilagof. zemeket meg vilagitok (10) vrnak zent filelme örök- 15 től örőke meg marad bizonok vrnac itiletj. őnnőn bennek meg igazoltac (11) Arańnac es draga kőnec fölötte kiuanatofbac, ef miznel. ef miz zinnel edefbek (12) De mert te zolgad azokot őrizi. azoknak őrizetibe fok meg fizetef. (13) Ki erth meg vetkezeteket, en titkon valombol tiztoh meg engem. (14) ef idegenekről bočass 20 te zolgadnak Ha en raitam nem vrakodandonac. tehat zeplötelen lezek. es ki tiztulok igen nağ vetkezetekből (15) Ef en zamnak [?] zep bezidi vğ leznek. hoğ kelleffenec. ef en zivemnec gondolatta mindőn te elötted Vr en fegedelmem ef engem meg valto

Exaudi at te dominus

XIX.

(2) UR teged nomorusagnac napian meg halgasson Jacob 41 istenenek neve oltalmazon || teged (3) Zentől kőlgőn neked segytfiget ef. Sionbol oltalmazon teged. (4) Minden aldozasodrul emlékeziek. es kőver legen bōnert valo aldozasod: (5) Fizessen neked 30 te zivedent. ef erőffőhe minden tanačodot (6) Mi te idueffegeden őrólōnk. es mi istenōnknek nevebe nağolōnk (7) Vr betellesehe minden kirisedet. immar meg ifmertem. hoğ -vr iduezeitōtte őnőn kristufat Őnőn zent meńnybelől meg halgatta őtőt. ő iogia idvőffe-

genek hatalmaba (8) Ezek zekeregbe ezek lovagba, mi kedeg mi vronk iftenõnknek nevebe kialtonk. (9) Õk meg kõteleztettenec es esenek. mi kedeg fel kelenk. ef fel igazulank (10) Vram iduezehed kiralt. ef halgas meg minket mel napon kialtandonk.

domine in virtute

5

XX.

(2) URam kiral. öröl te örómedbe ef te idueffegeden igen ör-
vend (3) Ó zivinek kivanattat attad ő neki. ef ő aiakinak akaratta-
tul ótót nem áltad (4) Mert ótót idveffegnek || aldomasival elől vót- 42
ted. ő feibe draga kõbeli koronat tóttel. (5) Tóled íletet kire. napok- 10
nak hozzufagat attad neki. mind örőke. es örőkel örőke (6) Ó
[idueffege] dičőfege nağ te idueffegedbe dičőfeget. ef nağ ekőffeget
veccz ő rea (7) Mert ótót örőköl aldotta adod. ótót örölteted vi-
gasagba te orcaddal (8) Mert kiral[i] vrban reminkedik es felfeg-
nek irgalmaba meg nem haragozek (9) Te kezéd meg leleffek 15
minden ellenfegednec. te iog kezéd meg lelíen mindent kik tígéd
gólóltek (10) Ollatanna tezed őköt. mint igő kemencze te orcza-
nak idein. vr őnnön haragiaba meg haboreita őköt. ef őköt tóz be
neli (11) Ó gómólcőköt földről el vezted. ef ember fiai kőzzől ő
magzattokot (12) Mert te read gonozokot haitogatanak. ol tana- 20
čokot gondolanak kiket nem allathatanak (13) Mert őköt hatra
veted. te maradekidban ő orcaiókot megzerzed (14) Vram tenõn
erődben [erőkeggel] emelkegel || fel. mi te erődöt ef dičőfegedet 43
ineklék

prima hora deus deus

25

XXI.

(2) En iftenem en iftenem tekenč ram. mire hattal meg ta-
vól en idueffegemtől. en vetkezetemnek zoua (3) En iftenem nap
eftig kialtok es meg sem hallaz. es yiel. es nem hytsagomra (4) Te
kedeg ifraelnek dičerete. zentben lakozol (5) mi attaink te benned 30
reminkettek. remenkőttek es őköt meg zabadeitottad. (6) Te rad
kialtottak es iduözöltek. te benned remenkettek es nem zigenöltek
(7) En kedeg fireg vagók es nem embör. embereknek vtalta. es

nepnek el vette. (8) Engem lato mind meg mevete. aiakokal zolana-
nak. ef feieket indoitak (9) Vrban remenkedek. Ki ragagga őtöt,
iduezehe őtöt. mert akaria őtöt (10) Mert te vag ki engem halbol
ki hvztal, en remenfegem: en anamnak emleitöl (11) En anam-
5 nak hafatöl fogva. te vag en iftenem el ne tavezial en tölem
44 (12) Mert nomorvlag közel vagón: ef ninčen ki || fegyčen (13) Sok
boriv vót engem kőrnöl kőver bikak engem meg zallottak (14) Ő
zaiokoth ram tattak. ment ragadozo ryvo orozlañ (15) En ki őt-
letem. ment viz. ef el ozlatanak minden tetemeim Ol lön en zivem
10 ment lag viaz. en hafamnak közepin (16) En eröm meg azza ment
cerip. es en nelvem. en inemhez ragada. ef te engem halalnak po-
roba vezetel (17) Mert fok ebek engem kőrnöl vőnek, atkozottak-
nak tanača meg zalla engem En kezeimet ef labaimot meg vaiak
(18) kőlöl zamlalak minden tetememet Ők kedeg gondolkodanak.
15 ef ram nizinek. (19) en őltőzetimet. magoknak meg oztak. ef en
őltőzetemen zerenčet vetenek (20) Vram te kedeg te fegedelme-
det. tölem el ne taveztafd niz engem menekedfre (21) Iften ved
meg en lelkemet az ket elv törtöl. ef ebnek keziből en egetlene-
45 met (22) Menč meg || engem orozlañ zaiabol: es eg zarvoknak zarv-
20 ioktul en alazatoffagomot (23) En te nevedet atfamfianak hirde-
tem: gőlekezes között dičerlek teged (24) kik vrat filtek. dičerie-
tek vtet: iakobnak minden magzatfa dičőfőhetek vtet (25) Ifraelnek
minden magzatfa filie vtet: mert zegennek kőnörgefet nem vtalla
kelletlen sem nize. v orcaiat rolam el sem fordeita. es mikoron rea
25 kaialtanek meg halgata engem (26) Nağ gőlekezesbe nalad vagón.
en dičeretem. en fogadafimot. meg fizetem vtet. fflőknek előtte
(27) Zegenek eznek ef meg eligednek. es kik vrat kerefnek dičerik
vtet. v zivők yl őrőköl őrőke (28) földnek minden vegi. meg em-
lekeznek es vrhoz fordolnak Es minden nemzetnek fokassaga v
30 előtte imatkozik (29) Me[g] rt orzag vre. es v nemzeteken vralko-
dik (30) földnek minden kőveri. őnek. ef imatkozának v eleibe ||
46 efnek mind kik földre zallanak (31) Es en lelkem annak ilendő. es
en magzatom v neki zolgalando (32) Iővendő nemzet vrnak kő-
vetközik es v igassagat mennék liirzetik zilendő nepnek, kit vr tőt

dominus regit me et nihil

XXII.

(1) Vr bir engem. semmibe nem fogatkozom (2) ilo földnek helen ot vltetet engem. eltette vizen fel nevele engem (3) en lekem meg fordeita Igassagnak olvenin el vezete engem onon neveirt (4) Mert es ha en halálnak arnika közepin iarnik. gonost sem filek mert te en velem vag. Te veszod es te istapod. azok vigasztalnak engemet (5) Aztalt zerzettet. en elombe. azok ellen kik engem nomorgatnak Olayba en femet meg kovereityd: es mel fines engem rezegeito pohar (6) Es te irgalmad. en iltemnek minden napian engem kovet || Engem kovet (7) Es hog napoknak hozzufagaig en vrnak hazaban lakozzam [celi enarant]

domini est

XXIII.

(1) Föld es vneki tellessege vre. Földnek kerek zile, es mind kik o benne lakoznak (2) Mert otot vr tengeriben allata, es otot folo vizeben meg zerzette (3) Vrnak o hegire ki hag, auag ki al o zent helen, (4) kezeivel artatlan es zivivel tizta Ki o lelket hyaba nem votte, es o rokonanak calarcagba nem eskott, (5) Ez vrtol aldomaft vezen, es [iduessfeget] irgalmat. onon iduessfeget istenetol (6) Ez az otot [kefe] kereso nemzet, Jakob istennek zinet keresok (7) Feiedelmek nissatok fel ti kapuktokat, es orok kapuk emelkeggetek fel, es dicofegnek kirala be megen (8) ki az dicofegnek kirala, eroff es hatalmas vr, vr hatalmas viadalban (9) Feiedelmek nissatok fel ti kapuktokot, es orok kapuk emelkeggetek fel, es dicofignek kirala belmezen. (10) ki ez dicofegnek kirala ioza oknak vra o az dicofegnek kirala

ad te domine leuau animam ||

XXIV.

48

(1) URam en lekem te rad emeltem, (2) en istenem en te benned bizom, ne zygondylek. (3) En ellensegim meg se mevesse nek engem, mert bizon valakik teged tvrnek nem zigenolnek

(4) Zígenőlenek mind hamofflag tivók hyaba Vram te vtaidot mutatd meg en nekem. es te őfvenidre tanič meg engem (5) Igazgaff engem te bizonlagodba, es tanič engem, mert [iften te vag en iduezeitöm, es nap estig tigid [tír] tırilek (6) Vram emlekeziel te kőnőrvlisedrvl, es te irgalmidrvl, kik őrőktvl fogvan vadnak (7) En iffiulagomnak vitkezetit, es en tudatlanlagimot ne emlehed, Vram tennen lozagodert emlekezel rulam, te irgalmadent (8) Vr edős es kegef. es egenef azert vton vetkezőknek törvent ad (9) Zelideket itiledbe igazgat. kegefeket ő vtaira tanyt (10) Vrnak minden vtai
 10 irgalmat es bizonlag ő hagafat es ő hagafit meg kerelőknak (11) Vram tenőn nevedert kegelmez' en bineimnek mert fok
 49 (12) Ki az ember ki vrat fyl, az [vtlan] vtban || kit valasztot, törvent zerzet neki, (13) Ó lelke lozagogba vezteg lakozik, el ő magzatta földyt őrőkyti (14) Vr őkök filőknek. erőf allat. es ő hagafa,
 15 hog nekik meg ielenńik (15) En zemeim mindenkor vrra mert ő en labaimot kötelből ki oldozia (16) Tekenč en ram, es irgalmaz velem, mert en egedől, es zegen vagok (17) En zivemnek nomorufagi meg fakafultak, veg ki engem en ziksegimből (18) Laffad en alazatoffagomot, es en mvnkamot es meg bočaffad minden vet-
 20 kezetimet (19) Nizzed en ellensegimet, hog fokafultak meg, es engem hamof gvlőffiggel gvlőlinek, (20) Őrizd en lelkem es ogg meg engem, ne zigenlem, mert te benned reminkedem (21) Artatlanok es egenesek hoziam zerkezinek, mert tigid tırilek (22) Isra-
 raelnek iftene. zabadoh meg minden nomorgatafokbol

25 Iudica me domine quoniam dauid kiral zova

XXV.

(1) VRam itil meg engem. mert en artatlanlagomba be mgek, es vrbán remenkedven meg nem betegvlők (2) Vram tuğ meg
 50 engem || es kifirč meg, igefđ en vesimet. es en zivemet (3) Mert te
 30 irgalmad en zemeim előt vagon, es en te bizonlagodot keduelem (4) Hyfagnak tanačaval nem vltem, es hamof tivókel be nem mgek (5) En atkozoknak gvlkefefeket gvlőlóm, es en kegetlenekel nem vlők (6) En kezeimet artatlanok kőzött mofom meg, es kőrnől vezem vram te oltarodot (7) Hog te dičiretidnek zauat hařam
 35 es ki hirdeffem minden čudaidot (8) Vram en te hazaidnak ikeffe.

get zerzettem, es te dičovigednek lakozo helet (9) Isten kegetle-
nekel ne vezesd en lelkemet ef en iletemet verlengő embőrökel
(10) Kiknek kezeiben hamoffagok vannak. ő iog kezek meg tölt
aiandekokal (11) En kedeg en artatlanfagomba bel megek valő
meg engem. es irgalmaz velem (12) En labam igazan allot, vram
en teged gőlekezifegben aldlak

deus in nomine saluum prima

LIIL.

(3) Isten iduezőh engem te neuedbe, es zabadoh engem te-
nőn erődbe (4) Isten en imačagomot haład meg en zomnak igeit¹⁰
főleddel ved ezedbe (5) Mert || idegenek en ellenem fel tamattak. 51
es lelkemet erőffek [kerefik] kerefttek, es ő eleigbe istent nem vettek
(6) Mert ime isten meg segeit engemet: es vr en lelkemet fogado
(7) Fordyč gonozokot en ellenfigimre, es tenőn bizonfagodba
oziad el őkőt, (8) En akaratoft aldozok neked. mert io. en te ne-¹⁵
vednek vallok (9) Mert minden nomorufagbol ki ragadal engem,
es en zemem, en ellenfigimet meg vtalvan nyze

confitemini primara

CXVII.

(1) Vallatok vrnak. mert io. mert ő irgalmassaga mind²⁰
örökig (2) Mong immar izrael mert io mert ő irgalmassaga mind
örökig (3) Mong immar aaronnak haza. mert io. mert ő irgal-
massaga mind örökig, (4) Mongak immar kik vrat filtek. mert io.
mert ő irgalmassaga mind örökig (5) Nomorofagbol vrra kialtek.
es vr engem zileffigben meg halgata (6) Vr nekem segid. nem²⁵
filek. hog ember nekem. mit tegen (7) Vr nekem seged, ef en meg
vtalom en ellenfegimet (8) Io embernek vrban biznia. hog nem
emberben biznia || (9) Io vrban remenkednie. hog nem feiedel- 52
mekben remenkedni (10) Minden nemzet kőrnől vőn engem es
vrnak neveben. mert bozzot allek ő raitok (11) Kőrnőkőzven kőr-³⁰
nől vőnek engem. es vrnak neveben. mert bozzot allek ő raitok
(12) Kőnől vőnek engem mikent mihet. ef ki harfaganak mikent

tŕz tóvifben. ef vrnak neveben. mert bozot allek ő raitok (13) űz-
 tőkben meg tereitenek hog' efnem. ef vr fogada engem (14) En erőf-
 legem. es en dičeretem vr: es ő lőn [?] nekem idueffegre (15) Őr-
 vendefnek ef idueffegnek zoua. igazaknak hailokiban (16) Vrnak
 5 iogia tőn erőt. vrnak iogia magasztala engem. vrnak iogia tőn erőt
 (17) Ne hallyak de illek. es ki hizetem vrnak dolgit (18) Gőtör-
 ven gőtře engem. es halalnak engem nem ada (19) Niffatok meg
 nekem igaffagnak kapuit. es beleiek menven vrnak vallok (20) ez
 vrnak kapuia. igazak mennek ő bele (21) Vram neked vallok.
 10 mert meg halgatal engem. es en nekem idueffegre lől (22) Mel
 53 követ || rakok: meg gonozlanak. az zegeletnek feire lőn (23) es
 čvda mi zemőkben, (24) Ez az nap mellet vr iften tőn: őrvén-
 gőnk. es őrvlőnk ő benne (25) O vram iduezeh engem. O vram iol
 zerenčezzel (26) Aldot ki vrnak neveben. iővendő vag': Aldank
 15 nektek vrnak hazabol. (27) iften vr. es finlek mi nekők zerezie-
 tek vigafagof napot reitekbén. oltarnak zegeig (28) Te en iftenem
 vag' ef neked vallok. en iftenem te vag'. es fel magasztallak teged
 Noked vallok. mert meg halgatal engem. ef en nekem idueffegre
 lől (29) Vallatok vrnak mert io. mert ő irgalmaffaga mind őrőkig

20

^{n/}
beati imaculati: primara valo dičiret

CXVIII.

(1) Bodogok kik vrnak tőrvinibe. vton zeplőtelen [iar] iar-
 nak (2) Bodogok kik ő neki hağafin tvdakoznak. őtet tellef ziben
 meg kerefik. (3) Mert kik hamoffagot teznek ő neki vtaiban nem
 25 iarnak (4) Te parančoltad te paračolatidot igen őrizni (5) Oh
 54 igazoltaffanak en vtaim. te igazvľafidnak őrizetire (6) Tebāt || Mi-
 koron minden parančolatidba nyzendek, en nem zigenőlők (7) En
 zivemnek egenefeitefebe vallok neked. abba hog' en te igaffagod-
 nak itiletit tanoltam (8) En te igazvľafidot őrizem. engem sem eg'
 30 fele. meg ne hağg (9) Iffiu legen miben feddi meg ő vtat. te beze-
 didnek őrizetibe (10) En tellef zivembe teged ki kerefelek engem
 te parančolatittul el ne[m] űzz (11) Es te zep bezedidet. en zivembe
 el reitem. hog' neked ne vessek. (12) Vram te aldott vag' taneič en-
 gem te igazvľafidra (13) En aiakimba kimondam. te zadnak min-
 35 den itiletit. (14) Te hağafidnak vtaba gőnőrkődöm. mikent min-

den kazdagfagba. (15) Te parančolatidba tőrekedem. es en te vtaidot gondolom (16) Te igazvlasidba gondolkodom. te bezididet el nem feledem

retribue seruo tuo: primara

(CXVIII, 17) Fizes meg te zolgadnak, eleveneh meg engem, ⁵ es en te bezididet őrizem (18) Nissad meg en zemeimet. es en te törvinedből čuda||latofokot gondolkodom (19) En földön lakozo vagok te ⁵⁵ parančolatidot en tőlem el ne rehed (20) En lelkem kivana te igazvlasidot. kivaná minden iden (21) Kevileket meg feddil: atkoztak kik te parančolatidról el haylonak (22) Szegent. es vlatatoffagot. vég ¹⁰ el en rylam mert en te hağasidot ki keresem (23) Mert Ime feiedelmek űlinek: es en ellenem zolnak vala: te zolgađ keđeg tőrekedik vala. te igazvlasidba (24) Mert en gondolatim te hağasid. es en tanačom te igassagid (25) En lelkem padimontomhoz ragadot. te igid zerint eleveneh meg engemet (26) En vtaimot ki hirzetem. ¹⁵ es engem meg hallal. taneh engem te igazvlasidra (27) Te igazvlasidnak vtara taneh meg engem. es en te čudalatofidba tőrekedem (28) En lelkem tvnáfagert el zvnodoza te igidbe erőssfeh meg engem (29) Hamoffagnak vtat tavoztafd el en tőlem. es te törvinedről irgalmaz en nekem (30) En bizonfagnak vtat valasztottam. en te ²⁰ itiletidet el nem felettem. (31) Vram te || hağasidhoz ragadek. ne ⁵⁶ zegeneh engem (32) En te parančolatidnak vtatfolam mikorón en en zivemet gőhőrktteted *)

konstantinapolbeli Atanasius pifpek irta kalixtus papanak:

25

Valaki iduőzölni akar mindennel elő dolga ez. hog tarčon közönfegel hitőt: Kit valaki tellesen el zegetlen nem tartand ketfignel kvl őroke el vzs Ez keđeg az közönfegel hit. hog eg iftent haromfagba. es haromfagot egfegbe bečvllőnk Sem zemeleket egbe elvegeitven. sem allatot meg valasztvan Mert egeb atťanak zemiűe, ³⁰ egeb fiunak, egeb zent lileknek De atťanak es fiunak, el zent lileknek: eg iftenfeg egenlő dičőfeg egbe őrk felleğ Minemő atťa, ollan fiu, ollan zent lilek Atťa teremtetlen, fiv teremtetlen, zent lilek

*) Folytatása az eredetinek 59. lapján.

teremtetlen Merhetlen attá, merhetlen fiv, merhetlen zent lilek
 Atta örök. fiv örök. zent lilek örök De maga nem harom örök. de
 57 eg örök :|| Mikent nem harom teremtetlen. sem harom mirhetlen.
 de eg teremtetlen, es eg mirhetlen : Meg vgan mindent tehető attá,
 5 mindent tehető fiv, mindent tehető zent lilek, De maga nem har-
 rom mindent tehető, de eg mindent tehető Vgan attá iften, fiv
 iften, zent lilek iften De maga nem harom iften, de eg iften vagon
 Vgan attá vr, fiv vr, zentlilek vr De maga nem harom vr de eg vr
 vagon Mert mikent kereztfenfege bizonfaggal, mindenik zemeft,
 10 kezerytetönk kvlön kvlön vallanonk, iftennek, es vrnak. vgan
 egeffegbeli törvinnel. tiltatonk harom iftent. avag harom vrat
 mondanonk Attá senkitöl nem löt sem teremet, sem ziletet Fiv
 čak attatvl önön magatvl vagon, nem löt. sem termet de ziletet
 Zent lilek attatul es fivtv l nem löt, sem teremf sem ziletet, de zar-
 15 mazo, Azert eg attá nem harom attá, eg fiv, nem harom fiak, eg
 zentlilek, nem harom zent lilek Es ez haromfagba femmi előfeg
 58 avag vtolfag, femmi nagyb avag kiffeb, de teller || Harom zemeft önön
 magcknak egbe örökök. es egenlök Vg hog mindenbe mikent immar
 felöl mondvan vagon Eggeffeg haromfagba es haromfag eggeffegbe
 20 legén beöletes Azert ki iduezölmi akar, haromfagról igen erzien de
 örök idueffegre ez es zikfeg, hog vronknak iesuf cristufnak testvli-
 fet hiven hige Azert igaz hvf ez hog higgvk, es vallvk hog mi vronk
 iesuf kristuf iftennek fia, iften es ember ligen. Iften attanak allat-
 tabol, örökök elöt ziletet, es ember ananak allattabol idöben zile-
 25 tet Tökellef iften, tökellef ember, Okof lileköl ef emberi test-
 böl allapot Iftenfegint attahoz egenlő, emberfegent attanal kvffeft
 Ki iolehet iften legén es ember, de maga nem kettő de eg kristuf
 vagon Eg kedeg, nem iftenfegnek tesbe fordulafval, de emberfegent
 iftembe vitellef Mindenestöl eg, allatnak nem elvegeytefevel, de
 30 zemilnek. eggeffegevel, Mert mikent okof lilek es test eg ember, vgan
 59 iften es ember eg kristus || Ki mi idueffegönkert götretek, le zalla
 poklokra, harmadnapon holtabol fel kele Fel mené meñnekbe, vl
 mindenható attanak iogga felöl Innet iövendő itilni eleveneket
 holtakot es : kinek el iövetire, minden embernek fel kelete lezen,
 35 önön testekel özve, es okot adandok ő tulaydon töttökrvl Es kikiot
 töttek ; mennek örök ietire, kik kedeg gonozt, örök tvzbe Ez az kö-
 zönfeges hit, kit valaki, hiven ef erőffen, nem hijend, nem id-
 nezvlhet

T e r c i a

(CXVIII.)

(33) URam te igazvlasidnak vtat nekem törvenne vessed, es en azt minden iden ki kerefem (34) Ag en nekem ertelmet, es en te törveneden tvdakozom, es en telles zivemből őrizem ötet⁵ (35) Vezess engem te parančolatidnak őfvenin, mert en azt akarom (36) En zivemet hayčad te hağasidra. ef ne főfvinfigre (37) Fordyč el en zemimet [lg] hoğ hyfagot ne lassanak. te vtadba eleveneh meg engem (38) Te bezededet allassad te zolgnadnak. te filelmedbe (39) Az zigenemeth || kit alytek tőlem. mesd el [en 60 tőlem] merth te itiletid kedvesek (40) Ime en te parančolatidot kivantam. te egenesslegedbe. eleveneh meg engem (41) Es tyram te irgalmad lõvin en ram. te idvőfleged, te bezidedint (42) Es en iget felel[y]ek engem bozzontoknak. mert en te bezidedbe reminkettem. (43) Es bizonsfagnak igyet. en zambol sem eg felee ki ne 15 vıged mert te itiletedbe igen reminkedim (44) Es en mindenkör. te törvinedet őrizim. őrőke. es őrőköl őrőkke (45) Es en zillefigbe iarok valik. mert en té parančolatidot [kővettem] ki kerefim (46) Es en kiralok élet, te hağasidbol bezellek vala. ef nem zıgenőlők vala (47) Es en mel parančolatidot zerettem azokban gondol- 20 kodom vala (48) Es en kezeimet fel emelem az parančolatokra kiket zerettem ef en te igazvlasidban tőrekedem.

• m e m o r e s t o v e r b i t u i

(CXVIII, 49) Zolgnadnak emlekeziel te bezidedről. kiben nekem reminfiget attal (50) Ez engem en alazatosfagomba meg vi- 25 gatzala. mert te edes bezided || engem meg eleveneyte (51) Kevi- 61 lek ide ef tova hamoffan. tezneke va. en kedeg te törvinedről el nem [allek] haylek (52) Vram őrőktől fogva te itiletidről emlekezem. ef meg vigadegk (53) Engem te törvinedet el hağo binefekert, fogatkozaf tarta (54) Te igazvlasid en nekem Ineklendők valanak en 30 zarandokfagomnak helyn (55) Vram en te nevedről ijel emlekemiz. ef őrizim te törvinedet (56) Ez arra lõn en nekem. mert en ki kerefem te igazvlasidot (57) Vram mondik en. en ryzem te tör-

vinedet őrizni (58) En te [törvinedet] zinedet telles zivemből igen kitem. te zep bezidedint irgalmaz nekem (59) Ef meg gondol-am en utaimot ef en labaimot. te hágašidra fordytam (60) En kizs vağok. ef meg nem haboratam. hoğ te parančolatidot őrizzem
 5 (61) Binefeknek köteli engem kőrnől pokazanak. es en te törvi-nedet el nem feledem (62) En y felin neked vallanom felkelek vala. te igazvlašidnak itiletin (63) En kedeg fylőkel mindennel
 62 rizef || Vağok. ef te parančolatidot őrizőkel (64) Vram te irgal-maddal föld telles. taneh engem te igazvlašidra

10

bonitatem fecisti cum seruo tuo

(CXVIII, 65) URam te [igazvlašident] bezidedint te zol-gaddal iozagot tőttel (66) Taneh engem iozagra. es erkölöre. es tudomańra mert te parančolatidnak hvtttem (67) En mi előt alaz-tatnam. en vetkezem. mert en te zep bezidedet őrizim (68) Io vağ
 15 te. es tenőn iozagodba taneh engem te igazvlašidra (69) Kevilek-nek hamoffagok en raytam meg fokasult. en kedeg. en telles zi-
 vembe. te parančolatidon tudakozom (70) Ő zivők meg alvt mint
 20 tey: En kedeg te törvinidet gondolam (71) Io en nekem. mert meg alazal engem. hoğ te igazvlašidot tanulam (72) Te zodnak tör-vine iobbak en nekem. arannak es ezőftnek ezerinel (73) Vram te
 63 te bezididbe igen reminkedim (74) Kik tided || filnek latnak engem. ef őrlnek.
 mert te bezididbe igen reminkedim (75) Vram ifmertem hoğ ege-
 25 neffeg te itiletid. ef engem te bizonšagodba alazal (76) Leğen te
 irgalmad hoğ vigasztalon engemet. te zolgađnak. tenőn bezidedint:
 (77) Iőienek nekem te kőnőrólifid. ef meg yleک mert en gondola-
 tom te törvined Kevilek (78) porytařřanak. mert hamoffan ekte-
 lenfeget tőnek en bennem. en kedeg te parančolatidban tőreke lem
 (79) Fordvřanak hozam tided filők ef kik te hágařidot ifmertek
 30 (80) En zivem leğen zeplőtelen te igazvlašidba. hoğ ne porytařřam

ſexta

(CXVIII, 81) En lelkem te [te] idvezeitifedre meg fogatko-zek. ef en te igidbe igen remenkettem (82) En zemeim meg fogá-

nak te bezidbe: mondvan. mikorra vigasztalz engem (83) Mert en ollan lők. mikent harmadba tömlő. en te igazvlasídot el nem felettem (84) Te zolgnak hañ meg nappia. mikorra [engem] en rvlam haborytokrvl itiletet tezs (85) Hamoffak || En nekem folo be-64 zedeket hirzetenek. de nem ollant mel te törvined. (86) Minden parančolatod bizonlag, segeh engem, hamoffak haborgatanak engem (87) Keveffenne meg emiztinek engem földön. en kedeg. te parančolatidot. meg nem hağam (88) Te irgalmassagodent eleveneh meg engem, ef: en te zodnak hağalit őrizem (89) Vram te yged. minden öröke meñbe marad (90) Te bizonlagod nemzifről¹⁰ nemzifre. földet allatal. es meg marad (91) Te zezifedbe napok meg maradnak. mert mindenek zolgnak neked (92) čak hog te törvined en gondolatom tahat ken el veztem volna, en alazatoffagomba (93) En te igassagidot öröke sem feledem mert azogba engem meg elevenejtel: (94) En tied vagok, idvözöh engemet. mert¹⁵ te igazvlasídot ki kerefem (95) Binesek vartak engem, hog engem el vezteninek, en te hağasídot meg ertem (96) Minden fogafnak veget latam, igen zilef te parančolatod

quomodo dilexi ||

(CXVIII, 97) Vram hog zerettem te törvinedet. tellet nap-65 eftig. en gondolafom (98) En ellenfigimen engem bölce tvl, te parančolatodba. mert öröke vagon nekem (99) Minden tanytoymnak felette ertek. mert [te parančolatidot kerefem] en gondolatim te hağasídot (100) Vinek felett ertek mert te parančolatidot kerefem (101) En labaimot minden [gozon] gonoz vttől meg tyltam hog², en te bezididet őrizzem (102) Te itiletidrvl el nem haylottam, mert te en nekem törvent vettel (103) Te zep bezidid mel idesek en inemnek, en zamnak meznél edesbek (104) En te parančolatidbol ertim, azirt hamoffagnak minden vtat gvlöltem (105) Te igy en labaimnak zövídneke. es en őfvenimnek vilaga (106) En esköm³, es meg tókillim, te igassagidnak itiletit őrizem (107) Vram en mind ide. es mind tova. meg alaztattam. te eleveneh meg engem. te igident (108) En zamnak io akaratit vram kedvesse teğed, es taneh engem te itiledetre. (109) En lelkem mindenkör en kezimbe. ef en te törvinedet el nem felettem || (110) Binőfők ne-66

kem halot vettenek, es en te parančolatidbol nem tivelgyk (111) En örökfegbe kerefim te hágalidot. mert en zivemnek ök vigafagi (112) En lé hajtottam en zivemet te igazvlasidot tenni mind öröke meg fizetifert

5

Iniquos odio habui

(CXVIII, 113) En hamofflakot gvlöltem, es kedeg te parančolatidot zerettem (114) Te en legedelmem. es éngém fogado vag, es en te igidbe igen remenkettem (115) Tavoziatok el en tőlem atkoztak, es en iftennek parančolatin tudakozom (116) Fogag engem te zep bezededent, es elek, es en varasomrvl meg ne zigeneh engem (117) Segeh engem. es idvözölök. es te igazvlasidba gondolkodom mindenkor (118) Te igaffagidrvl el menököt. mindent vtaltal. mert nem igaz ő gondolatok (119) En földnek minden bñföt el hágoknak alytek, azirt zerettem te hágalidot (120) Te filel-
15 meddel zegezd meg en testimet. mert en filtem te itiletittől (121) Itiletet es igaffagot tőttem ne ágğ engem hamoffoytoknak (122) Fogagğad ioba te zolgađot. kévilek ne hamoffohanak en-
67 gemet || (123) En zemeim te idvőflegődbe meg foganak, ef te igaffagodnak zep bezedebe (124) Teg te zolgaddal te irgalmadent,
20 ef te igazvlasidra taneh meg engem (125) En te zolgađ vagok, ágğ nekem ertelmet, hog tvgam te hágalidot (126) Vram tevőnek ideie. te törvinedet meg zaggatta (127) Azert arának es topafiufnak felette zerettem te parančolatidot (128) Azokert minden parančolatidra igazvlok vala en minden hamof vtat gvlőljk

25

mirabilia Nona hora

(CXVIII, 129) URam čudalatofok te hágalid. azert ő rolok en lelkem tudakozik vala (130) Te bezedidnek meg ielentife vilagofyt, es iffiaknak értelmet ad, (131) En zamot meg taatam. es lelekzetet vök. mert te parančolatidot kivanom vala (132) Tékenč
30 ram es irgalmaz nekem. tigid zeretőknek itilifeint (133) En lipifimet igazgald te zep bezededent. ef en raitam minden hamof-sag ne vralkogğik (134) Valč meg engem embereknek hamoffeita-fogbol. hog en őrizem te parančolatidot (135) Te orcadot vilago-

had te || zolga^{don}. es tane^h[ad] engem te igazv^{la}fi^{dra} (136) En 68
 zemeim vizeknek ki fo^{la}sit vézéték. mert te törvi^{ne}det nem őriztek
 (137) Vram te igaz va^g es te itile^{ted} e^{ge}nes (138) Te ha^{ga}fi^{dot}
 igaz^{fa}gol pa^{ra}n^čoltad. es igen te bizon^{fa}godot (139) En kedveli⁻
 sem engem meg lankaz^{ta}la. mert en ellen^{fi}gim. te igy^{de}t el felet⁻
 tek (140) Te zep bezide^[t]d igen t^vzes. es azt zerette te zolga^d
 (141) Iffiv leg^en va^gok. es meg vtalt. te igazv^{la}fi^{dot}. el nem fe⁻
 lettem (142) Te igaz^{fa}god ő^rök igaz^{fa}g. es te törvi^{ne}det bizon^{fa}g
 (143) Nomorv^{la}g es ke^{se}r^vf^{le}g lelinek engemet, en gondolatim te
 pa^{ra}n^čolatid: (144) Te ha^{ga}fi^{dot} ő^röke e^{ge}ne^{fe}k. ágg ennekem er- 10
 telmet. es ilek

Clamaui in toto corde

(CXVIII, 145) WRam tel^{le}s zivem^{be} v^völtök halga^{ff} meg
 engemet. te igazv^{la}fi^{dot} meg kere^{se}m (146) En kialtek te rad.
 idvö^{ze}h engem ho^g őrizem te pa^{ra}n^čolatidot (147) En elöl vö^{le}k 15
 [irlis^{be}] irlelis^{be}. es v^völték. mert te igid^{be} igen remenkettem
 (148) En zemeim || te^{ge}d holval elöl vö^{ne}k. ho^g te zep bezidid^{et} 69
 gondolnam (149) Vram hallad meg en zomot. te irgalma^{de}nt. es
 te itile^{ted}ent eleven^{eh} meg engem (150) Emgem haborytok. ha⁻
 moffaghoz közeleitenek. te törvi^{ne}detől ke^{de}g ta^{vo}l [lö^{le}] lö^{ne}k 20
 (151) Vram te kö^{ze}l va^g. es bizon^{fa}g minden te vtaid. (152) Te
 ha^{ga}fi^{dro}l me^{ge}g ele^b meg efmerim. mert ő^köt ő^röke a^{ll}attad
 (153) Laffad en alaza^{to}ffagomot. ef raga^g ki engemet, mert te
 törvi^{ne}det el nem felettem (154) Itild meg en itile^{tem}et. es va^{le}
 meg engem tennen zep bezede^{de}rt eleven^{eh} meg engem (155) Id- 25
 vö^{ff}eg ta^{vo}l binö^föktől. mert te igazv^{la}fi^{dot}. meg nem kere^{fe}k
 (156) Vram fok te irgalma^d. tenen itile^{ted}ent eleven^{eh} meg en⁻
 gem (157) Sokak vanna^k kik engem haborgatnak. es nomorgat⁻
 nak te ha^{ga}fi^{dro}vl. el nem haylek. (158) Félén iarokot latek ef en
 meg lankadok va^{la}. mert te zep bezidid^{et} nem őriztek (159) Vram 30
 lassad. ho^g te pa^{ra}n^čolatidot zerettem te irgalma^dban. eleven^{eh}
 meg engemet. (160) Te igidnek kezdise. bizon^{fa}g. minden igaz^{fa}-
 gidnak itile^{ti} ő^röke || (161) Feiedelmek ing^en haborgatanak 70
 engem. ef en zivem te igyttől meg iyede (162) En te zep bezidi⁻
 den ő^rölök. mint ki fok here^{fi}get lelt (163) En hamoffagot g^völöl- 35
 tem, es meg vtaltam, te törvi^{ne}det ke^{de}g zerettem (164) En te

neked nappal hetzer mondek dičiretet, te igaffagidnak itiletint
 (165) Sok bikefeg. te törvinedet zeretőknek. es nekik ninčen tivel-
 gífek (166) Vram en te idvesfegedet varom vala. es te paran-
 čolatidot zerettem (167) En lelkiem te hağafidot őrizte, azokot
 5 igen zerette (168) En te parančolatidot. es hağafidot tartam mert
 minden vtain te előtted (169) Vram en kőnőrgesem kőzelehen. te
 elődbe. te zep bezidedent agğ en nekem. ertelmet (170) En kirel-
 mem meñnen be te elődbe. te zep bezidedent ragağ ki engem
 (171) En aiakim zerzett[ek] ineket torlanak. mikorom engem te
 10 igaffagidra tanytandaz (172) En ñelvem te zep bezididet kizolla.
 mert égenefek minden parančolatid (173) Legen te [bezeded hog]
 71 kezed hog idvőzōhōn engemet. mert en te par||ančolatidot valaz-
 tottam (174) Vram en te idvőflegedet kivantam, es te törvined en
 gondolatom (175) En lelkiem ilendō. es teged dičyr, es te itiletid
 15 legeit.nek engem (176) En tivőlgek, mikent ivh ki elveszet, vram
 keresd meg zolgađot. mert te törvinedet el nem felettem

Imar zoltarnak masod reze el kezdetik dominus
illuminacio

XXVI.

(1) UR en vilagoffagom: es en idvöffegem. kit filek Vr en
iletemnek oltalma. kitöl rezketek (2) My idön artandok ram kö-
zeleytenek. hog' nekem hvfomot egyk En ellenfigim kik engem ha-
borgatanak. azok meg betegölinek. es le esenek (3) Ha en elle-
nem varak allananak, en zivem sem fil Ha en ellenem viadal ta-
madna. en ebbe remenkedem (4) Vrtvl eget kertem. azt meg
keresem. hog' en iletemnek minden nappjan. vrnak hazaban lakoz-
iam Hog' vrnak akarattat lassam es meg nyziem ö templomat
(5) Mert gonozoknak napian el rejte engem ö fölhazaba. önön
fölhazanak reitekebe oltalmaza engemet (6) Erös || kövön fel ma-
gatzala engem. es imar en femet. minden ellensegim felöt magaz-
tala Zoza[k]tnak aiandokat ayanlam, ö felhazat körnöl iaram. Inek-
lek. es dičovytek vrnak (7) Vram hallad meg en zomot. kivel rad
kaialtek. irgalmaz nekem. es hal meg engem (8) En zivem neked
monda. en orcam ki kerelö teged Vram te orcadot meg keresem.
(9) Te orcadot rvlam el ne fordyead haragba zolgadtvl el ne
haiol[on] En segedelmem leg. meg ne haágg engem, en idvöffeges
istenem meg se vta[al] engem (10) Mert en attam. es en a[an]am el
haganak engem. Vr kedeg fel fogada engemet (11) Vram te vtadba
veff nekem törvint. es en ellenfigemert igazgall engem. egenes
öfvenbe (12) Ne ag engem. engem haborgatoknak lelkekbe. Mert
en ram iktelen tanok tamattak. el ö nekik iktelenseg hazvdot
(13) Vrnak iovit hizem laktomot. ilöknek földibe (14) Varj vrat.
hvfvl mivel batorvllon meg zived. el tvrj vrat

ad te domine clamabo

XXVII.

- 73 (1) VRam te rad kaialtok. en iftenem ne čen||defföl en rvlam
Mert ha rvlam vezteglez, tovabba zallokhoz haffoñlom. verembe
5 (2) Vram halyad meg en kőñörgefem[et]nek zovat. mikoron rad
imadok. mikoron en kezeimet. te zent templomodra teriezttem
(3) Egetembe binősfőkel engem el ne ág, es iktelen tivőkel engem
el ne vezeff Kik ő rokoninal biket zolnak. es ő zivőkbe kedeg go-
nozt (4) Ág nekik őñön mivelkedetekent. es őñön lelemefeknek
10 alnokfagaent Őñön kezek mvnkaiaent fizel nekik. meg fizel ő nekik
ő fizetifekent (5) Mert vrnak mivelkedetit nem ertek, es őñön ke-
zek mvnkaiba. meg törőd ököt. es ököt nem rakod (6) Vr aldott.
mert meg halla en kőñörgefemnek zavát (7) Vr nekem fegedelm es
oltalm. es en zivem ő benne remenkedet: es meg segytettem Es
15 en tettem meg viragozek. es en akaratombol ő neki vallok. (8) Vr
ő nepenek erőffege, el ő kristufa id[vőffe]vözöitelenek oltalma
(9) Vram idvözöhet te nepedet. es algád te öröködet: es biriad
74 ököt: es fel||magasztalad mind örökig

afferte domino fili dei

XXVIII.

20

- (1) IStennek fiaí hoziatok be Vrnak. hoziatok be kőfoknak
faiť (2) Vrnak hoziatok dičőfeget es tizteffeget. hoziatok dičőfeget
ő nevenek imágotok vrat. őñön zent pitvaraba (3) Vrnak zava
vizeken: felleznek iftene: hangoffagot tőñ fok vizeken (4) Vrnak
zava e'rőbe: vrnak zava nágeitalba (5) Vrnak zova cedrus fanak
törőie. es vr libannak cedrus fait meg tőri (6) Es ököt vgan meg
tőri ment libannak bikaiat: es zerettetes mikent ég zarvoknak fia
(7) Vrnak zova tezneki langiat oztóia. (8) vrnak zova puztak meg
tördelőie es vr meg indoita kadeznek puztaiat (9) Vrnak zova
zarvalok[nak zerzeye] zerzőie: es égbe zőventet meg [ili] ielent.
es ő templomaba mind dičőfiget mondnak (10) Vr arvizet ben
lakoztat: es vr királ mind öröke fl. (11) Vr ő nepenek erőť ad:
vr ő nepenek bekefegbe ald

Exaltabo te domine quoniam

XXIX.

(2) VRam fel magasztatlak tegedet: mert fogadal engem: es en ellenfeget nem: gő||nőrkötteted en raitam (3) En vram ifte- 75
nem rad kialtek: es meg vigasztalal engemet (4) Vram pokolbol
ki hozad en lelket. toba zaloktvl idvőzytel engemet (5) Vrnak
kintornallatok mind ő zenti: es vallatok ő zentsege emleitetenek
(6) Mert harag ő mergebe: es ilet ő ő akarattaba Eltig firalm lako-
zik: es holvalra vigafag (7) En kedeg mondek en bőfegembe.
mind ő őke sem indvlok (8) Vram te akaratosdba: en ekeffegemnek 10
erőt adal Orcadot en rvlam el fordítad: es en meg haborodam
(9) Vram te rad kaialtok: es en iftenemre kőnőrgők (10) Mi kel-
lemesleg vagon en verembe: mikoron le zalok rothadatoffagra Mi
nem por vall neked: avág por hirdeti te bizonfagodot (11) Vr halla
es kőnőrvle raitam Vr en nekem fegedelm lőn (12) En firalmamoth 15
vigafagra fordítad: en saarkomot meg zaggatad es ő őmmel kő-
nő vol engemet (13) Hoő en dycőfigem inekellen neked: es ne
zigenőllek en vram iftenem mind ő őke neked vallok

In te domine speravi ||

XXX.

76

(2) URam te benned remenkettem: ne poritassam mind
ő őke te igazvlasodba zabadyč meg engemet (3) Fvledet hayčad
en ram: syieff hog végg meg engemet leg en nekem [ifte] oltalmam
iftentvl: es hiyedelm hazzol: hoő idvözdh engemet (4) Mert en
erőffegem: es en hiyedelmem te vág: es te nevedert el [vezeld en 25
erőffigemet es en] vezecz es fel nevelzs engem (5) Ki vézs engem az
kőtelböl kit nekem el reitettek: mert en oltalmam te vág (6) Vram
en lelket te kezede ayanlom meg valt al engem bizonfagnak
vra iftene (7) Hyfagokot heiaba ő rizőkert: gyvlőltel: en kedeg
vrba remenkedem: őrvendők es őrvlők te irgalmazdba (8) Mert en 30
alazatosfagomot meg tekented: en lelket zikfegekből idvözited
(9) Es engem ellenfeg kezebe sem rekeztel. en labaimot tér helen
helheted (10) Vram irgalmaz nekem: mert nomorvltatom en ze-

77 mem haragba meg haborodot: en lelkem: es en hafam || (11) Mert en iletem banadba meg fogá: es en eztendôm zöpögefegbe En erôm zeginfegbe meg betegöle: es en tetemeim meg haborottak (12) En zomzidimnak igen zigembe löttem: minden ellenfigim fölöt: es
 5 filelm en ifmeröimnek Kik engem latnak vala. en tölem ki fvtanak (13) en zivemtül el feleytettem mikent holt Olan lök ment vezet eden. (14) Mert fok kórñölem lakozoknak zytkyat hallam Abba mikoron egbe gñlnenek tanaçot tartanak. en lelkemet vennie (15) Vram en kedeg benned remenkedjm: mondam en istenem te
 10 vag: (16) en zerençem te kezeidbe Ragağ ki engem en ellenfigimnek kezekböl: es engem vñzöktöl (17) Finleffed te orcadot te zol-gadon: es vram idvözöh engem. te irgalmadba (18) ne zigenölek. mert teged kialtalak Zigenñllenek kegetlenek. es viteffenek pokolba (19) nimoñanak meg çalard ñelvek kik igaz ellen iktelenfeget zol-
 15 nak kevellfegbe es vtalatoffagba (20) Vram te ideffegednek sokaf- 78 faga meñ nağ: kit el reytettel teged fiłöknék || Meg tókilletted azok-nak kik emberfiaí elöt benned remenkednek (21) Tenön orcadnak reitekebe el reited ököť. embereknek liaboritafatol Oltalmazod ököť tenön hailokodba: ñelveknek vetelkedifitöl (22) Vr aldót
 20 mert v irgalmat nekem çodafyta: eröffyťött varofba (23) En kedeg en elmemnek remöltebe mondek: en te zemeidnek zine elöl: el vet-tettem Azert en kñnörgefemnek zavát meg hallad mi idön rad kaialtanek (24) Zereffetek ötöt mind ö zenti: mert vr bizonfagot meg keref: es böven meg fizet. kevilen tivöknek (25) Hñfñl tege-
 25 tek: es batoruñon ti zivetek: mind kik vrban remenkettek

beati quorum

XXXI.

(1) Bodogok kiknek ö iktelenfigek megboçatvan vannak: es kiknek binök bel fedezetttek (2) Bodog ember kinek vr bint nem pa-
 30 nazlot. sem çalardfag ö elmeyben ninçen (3) Mert vezteglek: en tete-meim meg agganak holott minden napon vñvöltenek (4) Mert te ke-zed yiel es nappal raytam nehezvlt: meg fordvlek en banatomba ||
 79 En banatomba: mikoron az tövif belem gakdo[z]ťtatik (5) En vetkezetemet neked ifmerte töm: es en hamoffagomot el nem reitem
 85 Mondám en ellenem vrnak en hamoffagomot: ki vallom: es te meg

bočatad en binõmnek kegetlenfeget (6) Azert kellõ idõn: minden zent te rad imatkozik De maga bizon fok viznek aryaba. istenhez nem kõzeleitenek (7) Te vag en hiedelmem a nomorvfagrvl. ki kõrnõl võtt engem: en õrvendefem: ragag ki engem engem kõrnõl võttek-tõl (8) Te neked ertelmet adok es meg tanytolak tigid az vtba: kibe yarzs: es en zemeimet raytad erõfitem (9) Ni legetek mikent lo: es õzvir: kikben ertelm ninçen Hamvtba es fekbe tõrd meg õ. alokot: kik hoziad nem kõzeleitenek (10) Binõfnek fok oftora: vrban kedeg remenkedet: irgalm kõrnõl vezen (11) Igazak õrõfletek: es õrvengetek vrban: es egenef zivek mind diçekegetek 10

exultate iusti in domino rectos

XXXII.

(1) Igazak õrvengetek vrban: egetembeli tiztelett egeneffeket illet (2) Hègedõbe vallatok vrnak || tiz [zevrõ] zerõ kintornaban 80 diçõfehetek neki (3) Vy ineket inikefetek neki hangof zoba iol di-15 çõfehetek neki (4) Mert egenes vrnak igije: es hṽtbe vagõn minden mivelkedeti (5) Irgalmat es itileteth zereth. vrnak irgalmaval föld telles (6) Vrnak igeyevel mennek erõfṽtkek: es ṽ nekik minden iozagok: ṽ zaianak zelletevel (7) Tengernek vizeit egbe gõite: mikint tõmlõbe: mellfigeket kenčekbe vetven (8) Minden föld filen-20 vrat: ṽ tṽle kedeg: minden földön lakozok meg indulanak (9) Mert ṽ mondaa es lõnek: parançola es termenek (10) Vr nemzeteknek tanaçit meg zaggatta: nepeknek kedig gondolattokot meg hyia: es meg hyvan feiedelmeknek tanaçokot (11) Vrnak kedeg tanaça mind õrõke marad: ṽ zivenek gondolati: nemzetr̃vl nemzetre 25 (12) Bodog nemzet: kinek vr ṽ istene: nep kit maganak õrõk-fegre valasztot (13) Vr menbõl tekente: es lata minden embernek fiait (14) Önõn. meg zerset lako helibõl nize mindenekre. kik fõl-det lakoziak (15) Ki õ zivõkõt kṽlõn kṽlõn iegzette ki minden || mivelkedeteket erti (16) Kira! fok erõvel nem idvõzõl es orias 81 nem idvõzṽlendõ önõn ereinek sokallagaba (17) Lo házvg idvõf-fegre: es önõn ereinek kedeg bõfigebe nem idvõzõl (18) Ime vrnak zemei vtõt filõkõn es azokon. kik ṽ irgalman reminkednek (19) Hoç halalbol õ lelkeket ki ragaga: es ehfegbe õkõt ilteffe (20) Mi lelkõnk vrat tṽr: mert mi fegedelmõnk: es mi oltalmonk 35

(21) Mert mi zivõnk v benne õrvend: es v zent nevebe remenkettõnk (22) Vram legen mi raitonk te irgalmad: azonkent mikent benned renkettõnk

XXXIII.

5. (2) En minden idõn aldok vrat: v tizteffege mindenkor en zamba (3) En lelkem vrba tiztefkedik: hallak zelidek es õrõlnek (4) Velem õzve naõghatok vrat: es v nevet minkõzõttonk magasztalvuk (5) Vrat meg kerefik: es meg halla engemet es minden haborvlagimbol ki ragada engemet (6) Meñnetek hozia: es vilago-
 10 sylviatok meg: es tv orcatok nem porytatnak (7) Ez zegen kialta: es vr vtet meg halla: es minden nomorvlagabol idvõzeite vtet (8) vtet filõknek: kørnve angalit ki kvldi: es ki ragaga vket
 82 (9) Koftollatok: es lassatok || hog vr idesseges: bodog ember ki v benne remenkedik (10) Vrnak õnõn zenti mind filietek vtet: mert
 15 vtet filõknek ninçen zikfegek (11) Kazdagok zikõfõk lõnek es ehezenek: vrat kedeg meg kerefõk: semmi iozagba meg nem kissebvlnek (12) Fiaim iõietek es engem halgassatok: vr filelmire tanytlak tikteket (13) Ky az ember, ki illetet akar: io napokot zeret latnia (14) Nelvedet tilçad meg gonozrvl: es aiakidot: es çalarçagot ne
 20 zolianak (15) Terjel a gonozrul: es tig ioth keref biket: es kõvefed vtet (16) Vrnak zemei igazakon: es v fvli v imaçagokon (17) Gonozvl tivõkõn kedeg. vrnak nehez tekentife: hog földrvl v emleiteteket el vezeffe (18) Igazak kialtanak: es vr vket meg halla: es minden nomorufagokbol ki zabadita vket (19) Azoknak
 25 vr mellettek. kik zivõkbe meg nomorvltak: es lelki alazatosfokot idvõzit (20) Igazaknak fok nomorvlagok: es vr mind azokbol vket ki zabadyta (21) Vr minden tetemeket õrizi: azoknak egyk sem tõretik (22) Binõfõknek igen gonoz halalok es kik igazat gvlõlnek vitkeznek (23) Vr v zolgainak lelkeket meg valta: es azo-
 83 kot meg nem haça kik || benne remenkednek

Iudica domine nocentes

XXXIV.

(1) URamitild engem artokot: wyd meg engem wivokot (2) Ragag feğvert: es payft: es tamağ fel en nekem tegedsegre (3) Ófd ki

kenčedet (frameam): es rekezd azok ellen: kik engem űznek: mongád en lelkemnek: en vágok te idvőffeged (4) Poritallanak es zigenőlenek égetembe. kik en lelkem kerefik. hog űtet el végik Zigenkegenek: es pironkoganak: kik nekem gonozt gondolnak (5) Ligenek mikint por zel előtt: es vrnak angála űzie űket 5 (6) Legen nekik űetet űaros űik vtok: es vrnak angála űket kefe-reitő (7) Mert ű köteleknek vezedelmet: ingén reitek el en nekem heiaba bozzontak en lelkemet (8) Kőtel kit nem esmer: az iőion neki: es ragága őtet. az foglag kit el reiteth: es benne kőtelbe effek (9) En lelkem kedeg vrban őrvend: es őnőn idvőffegen gőnőrkő-10 dik: (10) En [tem] tetemeim mind mongák: vram ki hoziad ha-fonlo Vagotlan zegent. nalanal erőfbeknek kezegből ki zabadito. novolaft. el zegent. űtet foztoktvl (11) Iktelen tanok fel kelven: olion kerdenek kit nem tvdok vala (12) Iokert gonozokot fizetnek vala nekem || en lelkemnek zsirtalan voltat (13) En kedeg mi iđón: engem 84 zomorytananak. zőr ingbe őltőzom vala En lelkemet bōitbe alazom vala: es en imčagom enőn őblōmbe fordvl (14) Mikent rokonon-kot. es attank fiat. vgan engeztelem vala: mikent firo: es meg zo-morvlt: vgan alaztatom vala (15) Es őrvlnek: es en ellenem egbe gűvlinek: oftorokot en ram gőitōttenek: es en nem tudam (16) Meg 20 ozlanak: es ingen nem banak: kifirtinek engem: karomlaffal karom-lanak engem, őnőn fogokval en ram őikorgatanak (17) Vram mi iđōn meg nezed ad meg en lelkemet. ű meg tōkillet gonofflagokból en égetlenemet. az orozlaňoktvl (18) Nag gűvlekezeűbe neked val-lok: nehez neppbe tiztellek tegedet (19) Ne vigaġanak en raitam 25 kik iktelen velem ellenkednek: kik engem gűvlōtek: es zemekel in-tinek (20) Mert lehet nekem bikebe zolnak vala: es haragba föld-nek zolvan: čalarčagokot gondolnak vala (21) Es ű zaiakot en ram fel tatak: mondanak: őrvl őrvl. mi zemeink lattak (22) Vram te lattad: ne vezteglj ne tavezial tvlem (23) Tamaġ fel: es űge-30 keziel en itiletemnek: en iűtenem. es en vram: en űgembe (24) En || vram iűtenem. itil engem tenőn igallagodent. es ne vigaġanak en 85 raitam (25) Ne mongák ő zivōkbe őrōl őrōl mi lelkōnknek: űe mongák be neűvk őkōt (26) Szeġenkegenek. es pironġianak kik en gonozimnak őrōlnek Poreitaűba. es zigenbe őltōzienek: kik ram 85 atkokat zolnak (27) Őroűenek: es őrvengenek te raitad. teged ke-refōk. es mongák mindenkor. naġeitaűfek vr. kik ő zolġainak: be-

keiet akariak : (28) Es en nélvem napeftig gondolia te igaffagodat.
es te tizteffegedet

dixit invftus.

XXXV.

5 (2) Hamos monda ōnōn benne hog vitkezniek iftenni filelm
ō zeme elōt ninčen : (3) Mert ō elōtte čalardul ten. hog ō hamof-
faga gŕlōfigre leleffek (4) Ō zaianak bezide. hamoffag. es čalard-
fag. ertenem nem akara. hog iol tenne. (5) Ōnōn hailokaba hamof-
fagot gondola. nem io vtra mindenre alla. gonoffagot kedeg nem
10 gŕlōle (6) Vram te irgalmad menben. es te bizonfagod fellegig
(7) Te igaffagod mikent iftennek hege. te itiledet. fok milleg
Vram embereket es barmokot idvōzytez. (8) iften mikent fokafy-
86 tottat te irgalmadot Embereknek fia || kedeg te zarnaidnak fede-
zeze allaba remenkednek (9) Te hazadnak gōnōrvfigebōl meg
15 rezegōlnék ef te gōnōrkōdefednek ariabol itatod ōkōt (10) Mert
iletnek kyta nalad vagon. ef vilagot te vilagodba iōvendōre meg
latonk (11) Vram teged ifmerōknek te irgalmadot. meg teryez-
zed : es te igaffagodat. azoknak Kik egenef zivōk (12) keveffegnek
laba nekem ne iōiōn. es binōfnek keze ne indohon engem (13) Oth
20 efték. kik kegetlenfeget teznek ki vzetenek, megh sem alhatanak

Noli emulari

XXXVI.

(1) Atkozokba ne gōnōrkōgel. hamoffan tivōket fe kedvel
(2) Mert hamar [h] vgan hirvadnak ment zeena. es mikent fivek-
25 nek viragai vgan le hvllanak (3) Remenkegel vrban es teg iozagot
es lakozial földōn [ōrōkōl ōrōke gōnōrkōgel vrban es teg iozagot]
es iltetel v kazdagfagaba (4) Gōnōrkōgel vrban es neked te zived-
nek kirelmet agga (5) Te vtadot ielenčed meg vrnak es remenke-
gel v benne. es v tezy (6) Es te vilagodat ki hozia ment regvelt.
30 es te itilededet ment deelt (7) engedelmes leg vrnak. es imágad
87 vtōt Ne gōnōrkōgel || abban ki ōnōn vtaba zerenčes. es hamoffago-
kot teven emberben (8) Szvnel meg haragtvk. es merget hag meg

ne gőnörkőgel. hog' ne atkoztaffal (9) Mert kik atkozodnak. hatar
 kvlól vettetnek. vrat kedeg tőrök azok földet magoknak örökeitik
 (10) Es im keves idő. es binós nem lezen. helyt kereléd. meg sem
 leled (11) Szelidek kedeg földet öröke vezik. es bikefegnek fokaffa-
 gaban gőnörködnek (12) Binós igaz ellen olalkodik. ria fogaival
 cikorgat. (13) Vr kedeg meg meveti vtet. mert latta hog' el iövő ria
 napia (14) Binósfők tört [k] hvelből ki hvzanak. yeket fel vetek
 Hog' zegent. es novolaft meg cállanak. hog' zi beli égenefeket. meg
 nomóganak (15) ria nekik tőrök meñnen ria zivőkbe: es ye meg
 töreffek (16) Iob igaznak keves. binósfőknek fok kazdagfaganal
 (17) Mert binósfőknek kariok meg tőretik vr kedeg igazakat meg
 erőfyt (18) Ifmerte vr zeplőteleneknek ria napokat. es ria örökfegek
 öröke lezen (19) Gonoz napon. nem zegenőlnék. es ehfegnek nap-
 ian meg elegendnek (20) Mert binósfők el veznek Vrnak kedeg ellen-
 figi mel hamar tizteffegben leznek || es fel emelkednek. fogvan meg
 fognak. mikent fvt (21) Binos kölőnlő es meg nem fizeti: igaz
 kedeg kőnőrvl. es meg fizet (22) Mert vtet aldok. földet örökeyte-
 nek. vtet kedeg atkozok. el puztvlnak (23) Embereknek vta. yrhoz
 igazvl. es vtat akaria (24) Mikoron efendik. nem tőretik. mert
 vr ria kezeit alaja veti (25) Ifiab valek. es ime meg [nem] venhöt-
 tem. es nem lattam. meg hagot igazat. sem ria magzattat keñyr
 kerelőnek (26) Mind nap eftig Irgalmaz. es kölőöl. es ria magzatta
 aldót lezen (27) Tery meg gonozrvl. es teg' iot. es lakozial örököl
 öröke (28) Mert vr itiletet zeret. es ria zentit meg nem haggá mind
 öröke tartatnak Hamoffak gőtretnék. es kegetleneknek magia el vez
 (29) Igazak kedeg földet lakoziak. es örököl öröke raita lakoznak
 (30) Igaznak zaia bölcefeget gondol: es ria néelve. tőrvént zoi (31) Ő
 iftenenek tőrvéne ria neki zivebe. es ria lipesej meg nem calatnak
 (32) Binósf gondola az igazat. es keresi vtet meg őlni (33) Vr ke-
 deg vtet kezebe nem haggá. es nem karhoztatta. mi időn neki itil-
 tetik (34) Vary vrat. es őrizd ria vtat. es fel magasztal teged || hog' 89
 földet örökbe veg. meg latod mi iden binósfők el veznek (35) En la-
 tek kegetlent fel magasztaltat es fel emelkettet. mikent libannak
 cedrus fai (36) Es el menek. es ime nem vala. kereseñ vtet. es ria
 neki hefe sem leletek (37) Őriz artatlanlagot. es lass égenesseget. 35
 mert ezek bikefeges embereknek ereklek (38) Hamoffak kedeg
 gőtretnék es kegetleneknek magzattok el vez (39) Igazaknak kedeg
 időfflegek vrtol. es ria nekik oltalmok nomorvfnak idein (40) Es

vr űket meg fegeiti. es meg zabadeita űket. es binűlűktűl ki vezi
 űket es idvűzeite űket azért hog ű benne remenkettek

XXXVII.

(2) Uram ne feg engem meg te mergedbe: es te haragodba
 5 meg se fegelman (3) Mert te nilaid belem tűdűftik. es te kezedet
 en raitam meg erűffitetted (4) En testembe ninűen egefűeg. te ha-
 ragodnak orcaiatvl. en bineimnek orcaiatvl ninűen beke tetemeim-
 nek (5) Mert en hamoffagim feiemet felűl műltak. es mikent ter-
 hek nehez. en raitam meg nehezűltek (6) En hytűagomnak
 10 orcaiatvl meg bűzhűnek. es meg rothadanak. sebimnek hely
 90 (7) Meg || navaűolek. es mind vegig meg gűrbűlek mind nap estig
 keferűfegel [ua] iarok vala (8) Mert en aiaxim karomlassal be tűl-
 tek. es en testembe ninűen egefűeg (9) Igen gűtrettem. es igen
 alaztattam. en zivemnek zepegeűetűl. vűan rivok vala (10) Vram
 15 minden kivanatom elűtted. es en ohejtaűom tűled el nem reitezet
 (11) En zivem meg haborodek en bennem. en erűm meg haűoth
 engemet. es en zemeimnek vilaga. es az en velem ninűen (12) En
 baratim. es en rokonim. en ellenem kűzeleitenek es allanak Es kik
 en mellettem valanak. tavűl allanak. (13) es kik en lelkemet kere-
 20 fik vala. erűt teznek vala Es kik en nekem gonozt keresnek vala.
 hytűagokot zolnak vala. es mind nap estig űalardűagokot gon-
 nak vala (14) En kedeg nem hallom vala ment fiket: es mikent
 zaiat meg nem űito nema (15) Es ollan lűk mikent hallatlan em-
 ber. es kinek ű zaiaba űegedelm ninűen (16) Mert vram te benned
 25 remenkettem te en vram iftenem. meg halgaff engemet (17) Mert
 91 mondam hog || soha en ellenfegim raitam ne vigagának. es mikoron
 en labaim meg indvlnak. en ram nagokot zolanak (18) Mert en
 oűtorokra kyz vagok. es en banatom mindenkor en elűttem
 (19) Mert en hamoffagoműt elű hirzetem. es gondolkodom en bi-
 30 nemert (20) En ellenfigim kedeg ilnek. es raitam meg erűűűltek.
 es meg fokafűltak. kik engem hamoffan gűűlűltek (21) kik gonűzo-
 kat iokert fizetnek. ragalmaznak vala engem. mert iozagot kűvetek
 vala (22) En vram iftenem, meg ne haű engem. tűlem el se ta-
 vozial (23) űgekeziel en űegedűegemre en idvűűfegemnek vra

dixi custodiam.

XXXVIII.

harmad nocturnos keddi veternerere

(2) Ho^g en ^{nelvembe} ne vetkeziem. mondam en v^{taimot} őrizem Mikoron binof en ellenem allana. en zamnak őrizetet vetik. ⁵
(3) Meg nimolek. es alazatosolek. es iokrvl vezteglek. es en bana-
om meg vyola (4) En zivem en bennem meg hevőle. en en gon-
dolatomba t^{vz} ki harfana (5) Zolek en ^{nelvembe}. Vram te^{ged}
nekem ifmerette en vigezetemet. es napimnak zamat mel. ho^g
tu^{gam} || mibe va^{gon} nekem fo^gatkozafom (6) [Es] ime en napimot. ⁹²
mirhetőve tőd. es en allatom. ment semmi te előt^{ted} De maga bi-
zoⁿ. minden ilő ember. mind hylag (7) De maga bizoⁿ ember
kepben el mvlik de es heiaba haborodigk Kenčez ef nem tv^{ga} kinek
gőiti v^{tet} (8) Es ime imar mel en varalmam. nem de vr e. ef en
allatom te nalad va^{gon} (9) Minden hamoffagimbol ki vi^g engem. ¹⁵
hyhtnak v^{talatoffa} attal engem (10) Meg nemolek. zamot fel sem
nitam. mert te tőd (11) veddel en rolam te čapafidot (12) Fe^{gel}-
mekbe en meg fo^gatkozam. te kezednek ereit^{vl} embert hamoffagert
feddyl Es v^l lelket meg lankasztad. mikent pokot. de maga bizoⁿ
minden ember. heiaba haborodik (13) Vram hallad meg en imača- ²⁰
gom. es en kőnőrgesem te f^{fleiddel} ved ezedbe. en kőnvezesemet
Mert en idegeⁿ es zarandok va^{gok}. mikent mind. en attaim. ne
vezteglj; (14) Bočaff meg nekem ho^g hyvőiteziem. mi előt el me-
gek es tőbbe nem lezek

Expectans expectavi

25

XXXIX.

(2) Varvan vrat meg varek. es ennekem v^{ge}kezek || (3) Es en ⁹³
imačagimot meg halla. es a novolanak tavabol ki vőn engemet: es

feprőnek farabol. Es en labaimat kő zalra allata. es en minifimet
 igazgata (4) Es vy ineket bočata en zamba. mi iftenőnknek zerzet
 ineket Igazak lattak fokak. es filelmnek: es vrban remenkednek
 (5) Bodog ember kinek v remenlege. vrnak neve. es nem nizet
 5 hyfagokra es hamof hyhtfagokra (6) En vram fok čvdakot tőttel te.
 es te gondolatidba ninčen. ki hoziad hafonlo légen Zolek es meg
 hirzetem. zamnak felette fokafvlanak (7) Aldozaft es aiaandekot
 nem akarat. filemet kedeg nekem meg tőkelled Es binert valo aldo-
 maft. sem követel. (8) tehat mondek en. ime el iövök En rvlam
 10 kőnőnek feiebe vagon irvan (9) en iftenem. akaram. hog te akara.
 todot tennem: es te törvenedet. en zivemnek közepyn (10) Nag
 gylekezeftbe hirdetem te igaffagodat. vram te tvttad hog ime en aia-
 kimot. meg nem tiltom (11) Te igaffagodat. en zivembe el nem rei-
 tem. en te bizonfagodat: es te idvőflegedet mondam Nem reitem
 94 el || fok tanalčtol. te irgalmadat. es te bizonfagodat. (12) Vram te
 kedeg. te kőnőrvlefidet. tőlem tavol ne teged. te irgalmad. es te
 bizonfagod. minden iden be fogattak engem (13) Mert engem
 zamtalan fok gonozfagok vőttenek kőrnől. Enőn hamoffagim meg
 foktanak engem. es nem tehetem hog lathatnam En feiemnek haiiai
 20 felőt fokafvtak. es en zivem. engem meghaga (14) Vram kelleffek
 neked hog. zabadoh meg engem vram nezy engem legidlegre
 (15) Poritaffanak es zigenvlenek egetembe. en lelkemet kerefők
 Fordvlanak hatra. el zigenlenek. kik nekem gonozt akarnak (16)
 Hamarlaggal vifellek v zigeneket. kik mondnak nekem őrl őrl
 25 (17) Őrvengenek es őrlenek. te raytad minden teged kerefők. es
 mongak mindenkor nağoytaffek vr. kik te idvőflegedet zeretik
 (18) En kedeg koldos vagok. es zegen. vr en nekem zorgalmas En
 iftenem en fegedelmem. es őltalmam te vag. ne keffel

XL.

30 (2) Bodog ki vagotlanon es zegenen ertekezik. vr vttet gonoz
 napon. meg zabadyta (3) Vr vttet meg tartia, es meg elevenyti. es
 95 földön vttet bodogga tezi || es v ellenfeginek lelkibe nem agga vttet
 (4) Vr v banattanak agan. neki fegedelmet tezen. v beteglegebe.
 minden agat meg forgatad (5) En mondam vram irgalmaz nekem.
 35 vigaziad meg en lelkemet mert viték te ellened (6) En ellenfegim.
 nekem gonozokot mondanak. ha hal meg. es elvez v neve (7) Es

ha be iô vala latnia. heyfagokot zol vala. \hat{v} zive ônôn maganak hamoffagot \hat{g} ôite ki me \hat{g} en vala (8) es meg azont zola vala En ellenfegim mind en ellenem zvgnak vala, en ellenem, nekem gonozokot gondolnak vala (9) Hamos zot zerzenek en ellenem nem de ki alozyk. nem fel akare kelnj (10) Mert ime en bikemnek embere. ⁵ kibe bizam. ki en ke \hat{n} eremet erzi vala. en raitam \hat{c} alardfagot na \hat{g} ôita (11) Vram te kedeg. irgalmaz nekem, es tamazi meg fel. es meg fizetem nekik (12) Ebbe ifmerem. ho \hat{g} engem akaral mert en ellenfegem raitam nem vigad (13) Engem kedeg artatlanfagert fogadal. es engem te elôtted mind ôrôkig meg erôfejtél (14) Aldot ¹⁰ izraelnek vra iftene ôrokôl ôrôke le \hat{g} en le \hat{g} en

quem admodum ||

96

XLI.

(2) Mikent kivankozik zarva \hat{f} kv \hat{t} feiekre: v \hat{g} an kivankozik en lelkem te hoziad iften (3) En lelkem iftenre zomehozék eleven ¹⁵ kutra mikoron iôiek. es ielen \hat{n} em iftennek zine elôt (4) En kônveim napal es yel. ke \hat{n} erek valanak ennekem. mikoron naponked mondatik nekem hul va \hat{g} on te iftened (5) Ezekr \hat{v} l emlekezem. es be ôttem en lelkemet en belem. mert el me \hat{g} ek \hat{c} vdalatos fatornak he \hat{f} ere. iftennek hazaig Ôrvendefnek zovaba: es vallafnak. tôltô \hat{z} . ²⁰ zôknek hangoffaga (6) En lelkem mire va \hat{g} zomorv. es mire haboritaz engem Remenke \hat{g} el iftenben. mert meg es \hat{v} neki vallok. en zinemnek idvôffege (7) es en iftenem En lelkem enôn ram meg haborolt Azokert meg emlekezem te rvlad, iordan fôlderôl, es hermon fôlderôl e \hat{g} kif he \hat{g} rôl (8) Ôrve \hat{n} ôrvent kialt. te fellegednek ²⁵ zovaban Minden fellegefíd. ef te hab \hat{i} d. en raitam mvltak (9) Vr nappal \hat{v} irgalmaffagat paran \hat{c} olta. es iyel \hat{v} ineket En elôttem iftennek ima \hat{c} ag enôn nalam (10) mondom iftennek. te va \hat{g} engem fogado Mire || felettel el engemet. es mire iarok zomorvan. miko- ⁹⁷ ron ellenfeg engem \hat{g} eter (11) Mikoron en tetemeim meg tôretnek ³⁰ bozonto[k]nak engem. en ellenfegim. kik engem \hat{n} omorgatanak Mikoron naponked. mongak nekem. hol va \hat{g} on te iftened (12) en lelkem mire va \hat{g} zomorv. es mire haboritaz engem Remenke \hat{g} el iftenben. mert me \hat{g} es \hat{v} neki vallok en zinemnek idvôffege. es en iftenem

Judica me

XLII.

(1) Ur iften itil engem. es valazd el en v́gemet nem zent
nemzettv́l. ektelen es alnok embertv́l. zabadoh meg engem (2) Mert
5 iften te vág en erósfegem: mire v́ztel el engemet. es mire iarok zo-
morvan. mikoron ellenfeg. engem gótor (3) Bočaffad ki te vilago-
dot. es te bizonfagodot. v́k engem el vezetenek. es fel v́vnek. te
zent hegedre: es te zent fatoridba (4) Es be megek iftennek olta-
rahoz. az iftenhez ki en ifv́fagomot vigasztala En iftenem en ifte-
10 nem hegedóbe neked vallok (5) en lelkem mire vág zomoro es
mire haboritaz engem Remenkegel iftenben mert meeg es v́ neki
98 vallok. en orcarnak idvósfége || es en iftenem

deus auribus nostris audiimus

XLIII.

15 (2) Isten mi fvlónkel hallottvk. mi attank hirdette nekónk
Dolgot kit tóttel v́ ideiekbe. es regi idókbe (3) Te kezed nemze-
teket pvzteita. es v́ket v́lteted: nepeket gótróttel. es ki v́ztel
v́ket (4) Mert nem: ónón tórókkal birtak földet. es v́kót v́nón tórók
nem idvózóitette. De te iog kezed. es te karod. es te orcadnak vilagoi-
20 tafa mert kelletel v́ ennek (5) Te vág az en kiralom. es en iftenem.
ki iakob. hazanak idvósfégeket v́zenz. (6) Mi ellenfigónkót te ben-
ned kvrtel ozfvk. es te nevedbe mi rank tamadokot meg v́talonk
(7) Mert nem yiembe remenkedem es en tóróm éngem meg nem
idvózóit (8) Mert minket gótróktv́l. minket meg zabadytottal. es
25 minketh. gvlólkot meg zigeneitettel (9) Mind napeftig iftenbe tiz-
telkedónk. el te nevedbe mind órőke neked vallonk (10) Imar ke-
deg minket el v́ztel. es meg zigeneitettel iften es mi erónkbe ki
nem meeg (11) Minket hatra vettel mi ellenfegónk v́tan. es kik
minket gvlólte ónón magoknak ragadoznak vala (12) V́gan adal
99 minket || mint ivhoknak etkeet. el el oztal minket nemzetekben
(13) Te nepedet ivtalmnalkv́l arvad el. es v́ valčagokba nem volt
lokaffag (14) V́talatoffagra vettl minket. mi zomzidinknak. ka-
romlaft es megvetel azoknak kik kórnv́lónk vannak (15) Poga-

noknak kepre vettel minket. nep közöt fő ingatafra (16) En zige-
nem mind napestig elöttem vagón. es en orcámnak zemerme be
fedőze engem (17) Panazlonak es ragalmazonak zavatól. ellenfeg-
nek: es vőzőnek orcaiatól (18) Ezek mind rank ivtanak. teged meeg
sem felettőnk el. es te hágasodba hamoffan nem tőtőnk (19) es
mi zivőnk vizha nem ment: es te vtadbol mi őfvenőnköt felre
haitottad (20) Mert getrelmnek hefen alazal minket. es minket
halálnak arnika be fedeze (21) Ha mi istenonk nevet el felettők.
es ha mi kezőnket emeltők idegen istenre (22) Nem de isten eze-
ket meg kerefi e. mert v zőnek rejtőkit elmerte Mert mind napestig
te eretted őldőktetőnk. intiztetonk halni valo ivhokhoz (23) Ta-
mág fel. mire zuőocz el vram tamág fel el ne vőzi el mind vegig
(24) Te orcadot mire fordytod el: el. || feledede. mi zikfegőnket. 100
es mi nomorosaginkot (25) Mert mi lelőnk porba alaztatott. mi
hasonk földőn egbe ragadot (26) Vram tamág fel. feget minket. es
tenőn magadert valő meg minket

Eructauit cor meum

XLIV.

(2) En dolgimot kiráknak mondom. mert en zivem io igyt
torla En nélvem hamarán iro mester tollával iriad (3) Emberfia-
nak fölőtte termettel dizefb. te aiakidba malazt ki őtlőtt. mert isten
őróke meg aldót tegedet (4) Hatalmasul tenőn farodon ővezziel
meg. tenőn tőróddel (5) Te dizeddel. es te zepfegeddel zerenőfől
vőgekeziel. tamág elő. es orzagol Bizonőlagert es zelidőfert. es igaf-
lagert. es te iog kezod ővdafól el vezet tegedet (6) Elefek te ni-
laid. nepek te alattad efnek. kirali ellenfegeknek zivőkre (7) Istén
te zeked. őróköl őróke. igazyto vezző. te orzagodnak vezzeie
(8) Igaffagot zerettel. es hamoffagot őfőlőtel. azert isten. te iste-
ned. feleid felőt meg kent tegedet őrómnak olaiával (9) Mirra es
gutta es kaffia te őltőzetidből. eből hazakbol (10) kiből ki||ralok- 101
nak leani kedvelenek. te tiztefegődbe kiralne azzon felemaffynguel.
kőrnikőzven arana őltőzedbe. te iog feledre allapek (11) Halgaf
leanom. es laf. es hayčad le főlődt. es feled el te nepedet es
attadnak hazat. (12) Es kirai kivanőa te ekeffegedet: mert ő te
vrad istened. es őtet imagak (13) Es tyrvfnak leani aiandekokban. 35

es nepnek minden gazdagi te orcadnak könörgnek (14) Kiral lea-
 nanak minden dičőfege belől vağon arañas peremekben (15) tarka
 zinben Kirali leańok vtanna hozatnak. ʋ rokoni neked elő hozat-
 nak (16) Órőmbe es őrvendefbe [zo] hozatnak elő. királnak tem-
 5 plomaba vitetnek (17) Attfaiderť neked fiak zűlettek. minden föld-
 dőn. feiedelmekke zerzed ʋket (18) Te nevedrűl emlekeznék.
 minden nemzetűl nemzettűre Mert nepek [teged] neked őrőke
 vallanak. ef őrőkűl őrőke

noster
 deus refugium

10

XLV.

(2) Isten mi hiedelmőnk. es erőnk. úmorvűagokba kik min-
 ket igen lenenek. segedelm (3) Mert mikorű föld meg haborodik.
 102 nem felőnk. es hegek tenger zivebe. || valtozandnak (4) Ó nekik
 vizek hangofvűlanak es meg haborodanak ő neki ereibe. hegek egbe
 15 haborodanak (5) Föld viznek hertelenfege iftennek varolat meg
 vigasztallá. felleget ʋ hailokat meg zentelē (6) Isten őnőn közepin.
 meg nem indul. iften regiel holval meg segeiti ʋtet (7) Nemzetek
 meg haborvűlanak. es orzagok ala hailanak. zovatada. es föld indvűla
 (8) Iozagoknak iftene mi velőnk. iakob iftene. minket fogado
 20 (9) Iőyetek es lassatok vűnak mivelkedetit. ki čvdakot földőn tőn
 (10) hadakot földnek vegeig el vűn Iyet meg tőr. es fegűvereket
 egbe tőr: es paifokot tűzbe eget (11) Nvgoğatok es lassatok. hog
 en vağok iften. nemzetekbe fel magasztatom. es fel magasztatom
 földőn. (12) Iozagoknak iftene velőnk iakobnak iftene minket
 25 fogado

Omnes gentes

XLVI.

(2) Tapolatok kezekkel minden nemzet iftennek őrvendef-
 nek zovaval vigagatok: (3) Merth fellegetes vű yiedetes nağ kiral
 30 minden földőn (4) Nepeket nekőnk alank vete. es nemzeteket mi
 103 labonk || ala (5) Ó őrőket nekőnk valazta. iakobnak termetet kit
 zereteth (6) Isten fel mene. vig inekbe. es vű fel mene kűrt zoba
 (7) Kintornalatok [kintornalatok] mi iftenőnknek kintornalatok.
 Kintornalatok mi kiralonknak kintornalatok (8) Mert minden

földnek kirala isten. kintornafatok bölcsen: (9) isten nemzeteken orzaglando Isten önön zent zekin vl. (10) Nepeknek feiedelmi. abraham istenevel meg gvltek. mert földnek erőf isteni igen fel emelkettek.

Magnus dominus:

5

XLVII.

(2) Vr nag. es igen tizteletel. mi istenönknek varofaba. önön zent hegen (3) Minden földnek őrvendő allatoia fion hege fel zelnék oldala nag kiralnak varofa (4) Isten önön hazaiba ismertetik mi iden fel fogadanga vtet (5) Mert ime földnek kirali gvlekeztek. 10 egbe gvltek (6) Ok ig latvan cvdalkodanak. meg haborylanak. ef meg indvlnak (7) rezketeg lele vket Oth banatok: ment zilonek: (8) hertelen nag zelbe tarfai haiokot meg törz (9) Mikent hallank vgan latok || Iozagok vranak varofaba mi istenönknek varofaba 104 isten vtet mind[en] öröke allatta (10) Isten te irgalmadot fogadok. 15 te templomodnak közepin (11) Isten tenön nevedent. vgan te dicsereted: földnek vegeig. te iogod telles igaffaggal (12) Sion hege öröllön. Ivdaf leani őrvengenek: vram te itiletidert (13) Vegetek körnöl fiont. öleletek meg vtet. hirdeffetek önön tornaba (14) Ti ziveteket vessetek v ereibe. es oziatok el v hazait hog zolatok ma 20 nemzetbe (15) mert it vagon isten mi istenönk. mind öröke bir. minket

auribus

(anohite)

XLVIII.

(2) Ezeket mind nemzetek halgaffatok fvllel eztegebe vegetek. 25 mind kik ez vilagba lakoztok (3) Mind földi nemzet zomzedok. ef embereknek fia. gazdag es zegen mind egetembe (4) en zam ezt zolando. es en zivemnek gondolatta bölceseget (5) Pelda bezedre haitom en fvlemet: dycöseitesbe ki nitom en tökelle[es] bezedemet (6) Gonoz napon mire en felelmem. en fark nomafömnak ha 30 moffaga körnöl vezen engemet (7) Kik önön ere||iekbe biznak. es 105 v kazdagfagoknak sokaffagakba dicikednek (8) Atta fiv meg nem valt. valt meg ember. e. es v köndörgefet istennek nem aga (9) Es önön lelke valcagnak ivtalmat. es öröke mylkalkodik (10) es meeg

vegig il (11) Nem lat [vegid] vezedelmet. mikoron meg halo. ezze-
 feket latand eztelen es hyht egetembe el veznek Es v kazdagfago-
 kot. el ha'gak idegeneknek (12) el v koporfoiok. v hazok. mind
 oroke v hailokok magzatrul magzatra. földekön v nevetet nevezek
 5 (13) Es ember mi iden tizteffegben volna nem ertee. hafollatek
 eztelen barmokhoz (14) v vtok v nekik tevelgefek. el az vtan onon
 zaiokba kelletenek. (15) Pokolba vettettek. mikent ivhok halal
 emezti meg vket El igazak holval v raitok vralkodnak. es v seged-
 fegek pokolba meg av[ö]l v dičovégektöl (16) De maga bizon isten
 10 en lelkemet meg valtia pokolnak markabol. mi idon el veiend en-
 gemet (17) Ne felelmiel mi iden ember kazdagga lezen. es miko-
 106 ron v hazanak || dičovége meg lokafvland (18) Mert mikoron meg
 haland. nem vezem mindent. es v dičovége ala sem zal vele
 (19) Mert v lelke v iltebe aldatik mi idon neki iot tendez. tahat
 15 teged ald (20) Be megen v attanak nemzetlegebe. el mind oroke
 nem lat vilagot (21) Es ember mi idon tizteffegbe volna nem
 ertee haffollatek eztelen barmokhoz. es velök egellö lön

deus deorum dominus

XLIX.

20 (1) Vr istennek istene zola: es hiva földet: Nap kelettöl fog-
 van. nap nyugatig. (2) fionbol v ekeffegenek dizzee (3) Isten lato-
 mast iö. mi istenönk. es nem veztegl Töz v elötte ki harlag. es v
 körhve nag tehetö veezs (4) Mennek felöl es földet elö hiva. meg
 valasztania v nepet. (5) Göhetek meg neki v zentit. kik v ha'gafat
 25 aldozafokon zerzik (6) Es mennek elö hirdetik v igaffagat. mert
 isten biro (7) Halgaff en nepem. es isra'elnek zolok. es im neked
 tanofagot tezek. isten te istened en vagok (8) The aldozafidba nem
 107 feglek teged. te aldofafid minden idon en elöttem || vannak (9) Te
 hazadbol boriokot nem vezek. sem bakokot te cördaidbol (10) Mert
 30 erdoknek vadai mind eneim hegekbe barmok es okrok (11) Men-
 nei madarat mindent ismertem. es parlagnak zepfege velem vagon
 (12) Ha ehezendem neked nem mondom mert földnek zele enem.
 el v neki v tellesfege (14) Aldoziad istennek. tizteffegnek aldoma-
 fat. el felfegnek fizeld meg te fogadafidot (13) Mi nem bikaknak
 35 hvfat ezem. avag bakoknak veret izom (15) Es hyvy engem nö-

morvfagod[b]nak napian. ki zabadytlak teged. ef tiztels engem
 (16) Binõsnek kedeg monda iften. mire hirdetet ki en igaffagimot.
 te zad altal vezed[em] en haǵafomot (17) Te kedeg erkõlçõt ǵvõl-
 tel. es hatra vetted en bezedimet (18) Ha orvot latz vala v vele
 fvtz vala ef te [ze] rezedet paraznakkal veted vala (19) Te zad
 alnokfaggal bevõle ef te ñelved çalardfagokot ynekel vala (20) v-
 ven te attad fia ellen zolaz vala. ef te añad ǵermeke ellen vezedel-
 met vetz vala (21) ezeket tõd. ef en vezteglek Ektelen alytad hoǵ
 hoziad hafonlo || lezek. meg fedlek teged. es te orcadnak eleibe 108
 ihtatom (22) Kik iftent el feleditek. erçetek ezeket. valaha el ne 10
 ragaǵon es ne leǵen ki meg zabadohon (23) Diçeretnek aldozafa
 tiztel engem. es ott az vth. kin vneki mvtatom iftennek idvõffeget

Miferere mei deus

L.

(3) Isten irgalmaz nekem. tenõn naǵ irgalmassagodent Es 15
 tenõn kõnõrvõlifed[ent]nek fokaffagaent. vakard el en hamoffagomot
 (4) Tovabba moff meg engem en hamoffagombol. es en binõmbõl
 tiztoh meg engem (5) Mert en hamoffagomot en meg ifmerem. es
 en binõm. minden iden en ellenem vaǵon (6) Çak tenõn magadnak
 veteek. es te elõtted. gonozt tõttem. hoǵ te bezedidbe igazul. es ǵõzi 20
 mikoron itiltetnel (7) Mert im en hamoffagogba fogantam. es en
 añam binokbe fogadot engemet (8) Mert im[e] bizonfagot zerettel.
 es tenõn bõlçefegednek ketsegefit. ef titkit nekem meg ielentetted
 (9) Vram harmatozi engem ifoppal. es meg tiztvlok. moff meg
 engem. ef honal ionkab feierõlõk (10) Vigafagot es õrõmet adcz 25
 en hallasomnak. ef alazott tetemek õrvendnek: || (11) Te orcadot 109
 fordyç el en binõmrõl. es vakard el minden ham[i]offagimot
 (12) Iften tizta zivet teremç en bennem. es en belimbe igaz zel-
 letet viyoh (13) Te orcad elõl el ne haǵoiç engem. es te zent lel-
 kedet. en tñlem el ne veǵed (14) Te idvõffegednek õrõmeet aǵad 30
 meg en nekem. ef yeles malaztval erõffõh meg engemet (15) ha-
 moffakot te vtaidra tanytok. ef keǵetlenek te hoziad fordvlnak
 (16) Iften en idvõffegemnek iftene. oǵ meg engem veerlengõktvl.
 es en ñelvem te igaffagidot õrvendi (17) Vram meg ñitod en aia-
 kimot. es en zam hirdeti te tizteffǵodet. (18) Mert ha akartad 35

volna bizonával aldomaszt attam volna aiandekokba nem gónörkedel (19) Istennek való aldozat. törödelmes malaszt meg töröt zivet. el alasztat. Isten nem vialzs (20) Te io akaratedba teg kegefél fionnal. hog iervfalemnek kő fali rakattassanak meg (21) Tahat
 5 be vezed igassagnak aldomaszt. aiandekokot es aldozatokat tehát te oltarodra fel vetnek borivkot

LI.

110 (3) TE ki hamoffagokba hatalmas vag. mith || dičekedel hamoffagba (4) Te nélvéd mind nap estig hamoffagot gondola. çalardfagot töl miként elef beretva (5) Gonoffagot kegefleg felött zeretel zolnod ionkab hamoffagot hog nem égenesseget (6) Minden le eitő bezedet zerettel. çalard nélvél (7) Azokert isten vegig el vezt tegedet. ki irt kedeg es ki vezt teged hailokodbol. es ilöknek földéből tenőn gókeredet (8) Lattak igazak. es felemnek. es
 15 mevetnek v raita. es mongak (9) ime ember ki nem vette istent v fegedlegere De őnőn kazdagfaganak fokassagaba remenkedek: es őnőn heysagaban hatalmazek (10) En kedeg miken gómölčöff olai fa. vrnak hazaba: istennek irgalmaba remenkettem. mind öröke. es örököl öröke (11) Öröke neked vallok: mert ezt tőd: es
 20 vram te nevedet zentid előt: mert io

dixit infipiens kedre valo

LII.

(1) Hyt monda őnőn zivebe: ninčen isten (2) Őnőn inçelkede-fekbe meg rothattak es vtalatoffa löttek: ninčen ki iot tegen (3) Isten
 111 tekente menből: ember fiaira. hog lassa ha ertelmel || ha ertelmel volna avag istent meg kerelő. (4) Mind felen hailottak: egetembe kellettlenne löttek. ninčen ki iot tegen: ninčen čak eg es: (5) Nem de meg tygak e: mind kik hamoffagot teznek: Kik en nepemet vgan be helik: ment. keñer etket (6) Istent nem kialtanak. ot rez-
 30 ketenek felelmbe hvl felelm nem vala Mert isten el oztotta azoknak tetemeket. kik embereknek kellenek zigenkedenek. mert isten meg vtala vket (7) Sionbol ki ad idvölfeget: mikoron vr v nepenek fog-fagat meg tereiti iakob őrvend: es ifrael őröl

exaudi

LIV.

(2) Isten halad meg en imačagomot: es meg ne vtaľad [me]
 en kőnőrgesemet (3) es vgekeziel nekem es halgaff meg engemet
 En tőrekedefembe meg zomorodam: es meg haborodam: (4) el-
 lenfegnek zavatvl: ef binefnek nomoreitaľatvl Mert en ram hamof-
 ſagokot haitogatanak: es haragba engem bantnak vala (5) En
 zivem en bennem meg haborodot. es en ram halalnak felelme efek
 (6) Felelm es rezketeg iővenek en ram: es ſetetek || engem be fe- 112
 denek (7) Es mondek en. ki ad nekem tollakot: mikent galamb-10
 nak: ef elrepőľők: es meg nvgozom (8) Ime fvtvan eltavozam: ef
 lakozam kiietlembe (9) Varom vala azt. ki engem lelki approdſag-
 bol idvőzeite: es habozafbol: (10) Vram hertelenkegel ozd meg
 v nelveket: mert hamoffagot: es vetekedeſt latek az varofba
 (11) vtet hamoffag yiel es nappal őnőn kő falin kőrnőľ vezi es 15
 őnőn közepin mvnka: ef hamoffag (12) Es v neki vcairol vľvra es
 čalardſag meg nem főga (13) Mert ha en ellenſegem engem atko-
 zot volna bizonával el tvrttem volna Es ha az ki engem gvľőľt
 volna: en ram nağokot zolt volna: Ne talantan tőle magamot el
 reitettem volna: (14) Te kedeg eg vğő ember: nekem vezerem: es 20
 iľmerőm (15) Ki őzve velem: edeľ etkeket vez vala iľten hazaba: .
 eg akaradba iaronk vala (16) Halal iđiőn azokra: ef elevenen po-
 kolba zaľanak Mert v nekik hailokokba alnokſag vn közepettek
 (17) En kedeg vrra kaialtek: es vr engem idvőzite. || (18) Delleſt 113
 es holval: ef delbe hirdetem: ef meg vzenem: es v en zomot meg 25
 halia (19) En lelkemet betegſegbe meg vaľta, azokot kik hoziam
 kőzeleitenek: mert ſokak kőzōt voltak velem (20) Iľten meg halia:
 es ki őrők elet vağon őkōt meg alazia Mert v nekik valčagok nin-
 čen. es iľtent nem felenek. (21) fizetefbe kezet ki teriezte v hağa-
 ſath meg zeplőſeitek. (22) v orcaianak haragiatol meg ozľanak: es 30
 v zive be kőzelyte v bezedeket olainal ionkab lağoitak. es maga
 őnőn magok nylak (23) Te irgalmazafodot hağğad vrra: ef v el
 iľtet teged es igaznak mind őrőke ſem ad tevelgeſt (24) Iľten vket
 kedeg. te halalnak kvtaba vezetėd Verlengő emberek es čalardok v
 napokot nem feleytik. vram en kedeg benned remenkettem

Miferere mei

LV.

(2) Isten Irgalmaz nekem : mert ember engem meg *homoda*.
 napeftig viafkodvan *homorgata* engemet (3) En ellenfegim mind
 5 napeftig *homodanak* engem mert sok hadakozo vagon en ellenem
 (4) Napnak hoziofagatvl felek en kedeg te benned remenkedem ||
 114 (5) En bezedimet istenbe dicserem : en istenbe remenkettem. nem
 felek hog valamel test mit nekem tegen (6) En igyim mind nap
 eftig en ellenem bozzonkodnak vala v nekik minden gondolattok
 10 gonozra (7) Ben lakoznak : es el roitik vk. en fark homafomot meg
 orizek Mikent en lelkemet vk pokolba tivre : (8) femmiert idvo-
 zeited vketh nepek haragodba meg torzs (9) Isten en iletemet ne-
 ked meg hirdetem. te en konvemet elodbe vetted (10) Mikent te
 fogadasodban. tehat en ellenfegim hatra fordvlnak Valamel napon
 15 kialtandlak teged : ime [te] en meg ismereem : mert te en istenem
 vag (11) Iget istenbe dicerek : bezedet vrba dicerek : nem felek
 hog ember mit tegen nekem (12) Isten neked fogadasim benned
 vannak : diceretek kiket neked meg fizetek (13) Mert en lelkemet
 halalbol ki ragattad : ef en labaimot efesrvi : hog iloknek vilagaba.
 20 istennek elotte kellesem

m i s e r e r e

LVI.

(2) Isten irgalmaz nekem : irgalmaz nekem : mert en lel-
 kem te benned bizik Es te zarnaidnak arnekaba remenkedem : mig
 115 nem hamoffag || el megen (3) En fellegef istenre kialtok :
 istenre ki en nekem iot ton (4) Menbol kvide : es engem meg zab-
 deita : zigenbe adaa engem homodokot Isten v irgalmat es bizonfa-
 gat kvide (5) es en lelkemet orozlan kolkek kozvl. ki ragada, ha-
 borvlyan el alok Embereknek fiai v fogok fevere es nilok es v
 80 helvek eles tor (6) Isten mennek felot fel magasztaffal : ef te dic-
 feged minden foldon (7) En labaimnak koletet zerzenek : es en
 lelkemet meg horgafeitak En orcain elot. vermet vaianak : ef bele
 esenek (8) Isten en zivem meg zerzet : kyz en zivem ineklek : es
 dicofeitest mondok (9) En dicofegem tamag fel : tamag fel dicof-

feitő: es hegedő zoval regiel felkelek (10) Vram nepek között: neked vallok es nemzetek között neked diőőseiteft mondok: (11) Mert te irgalmad mennék felött nagvlt: es te bizonfagod fellegig (12) Isten magasztallal mennék felött: el te diőőfeged minden földön

Si vere

5

LVII.

(2) Embereknek fia ha bizonaba igazat zoltok igazan iteletek (3) Mert im földön zibe hamoffagokot mivelytek: tő kezeitek hamoffagokoth || pepečelnek (4) Binőőők valagtv el idegenőlte: 116 az mehtől el tivelgenek: hamoffagokot zolanak (5) Yiedel ő nekik 10 kigónak kepezeseint: mikent fiket parlag kigoe: es ő főlet be dvga-zoloie: (6) Ki baiosoknak zavát nem halá: es bőlčen baiolonak ő baiolafat (7) Isten ő fogokot őnőn zaiokba meg tőri: orozlanoknak zaap fogokot meg tőri (8) Semmiie leznek mint foło viz: ő yiet fel hvza mig meg nem betegőlnék (9) Elvitettenek mikent hvlló viaz: 15 felől tőz raiok efek: el napot nem latanak (10) Mi elött tő tővifeket 1 čemetet ertetnének: mikent eleveneket haragiaba vőan meg emezti őket (11) Igaz. midőn. diadalmat latand őröl: ő kezeit binőőőknek verebe mossa (12) Es tehát monga ember. Bizonával ha igaznak földön őmőle vagon: bizonával földön őket itilő 20 iften vagon

de
Eripe me inimiciſ meiſ deus

LVIII.

(2) En iftenem og meg engem: en ellenſegimtől: es ram tamadoktv zabadoh engemet (3) Og meg engemet alnokſagot mi- 25 velkedőktől: es verlengő emberektől idvőzőh engem || (4) Mert 117 ime en lelkem meg fogak: erőſſek toldvlnak en ram (5) Vram en nekem ſem hamoffagom: ſem binőm. hamoffagnalkől ſietek el igazgatek (6) Tamağ fel en előmbé: es laſſad es te vram iozagoknak iſtene. iſraelnek iſtene Igekeziel minden nemzetet meg latnod: 30 ſenkin ne kőőrvől: kik hamoffat mivelkednek (7) Delleſtre meg fordvlnak: es ehleget tvrnek: ment ebek: es a varoſt kőrnől iariak (8) Ime őnőn zaiokba zolnak: es ő aiakokba tőr: mert ki hallotta

(9) Es vram te meg meveted űket: es minden nemzetet semmie
 tezs (10) En erömet te rad örizem mert te engem fogado iften vag.
 (11) en iftenem: ű irgalma engem elöl vezen (12) Iften nekem
 en ellenfegimról mvtata: űket meg ne öfied: hog valaha en ne-
 5 peim el ne felednek Tenön erödbe oziad el űket vram: es en oltal-
 mam vefd le űket (13) Ö zaioknak vetkezeteet: ö aiakoknak beze-
 deet: es foktassanak meg űnön [a] kegetlenfegekbe Es az bozontafról
 es hazugfagról: (14) vegezetembe hirdetettnek: vegezetnek ||
 118 haragian: es nem leznek Es meg tvgak hog iften iakobon vralko-
 10 dik: es földnek vegen (15) Delleftre meg fordvlnak: ef ehfeget
 tvrnek: ment ebek: es a varoft kóról iariak (16) Ök el ozlanak
 enniek: ha kedeg meg nem elegeznek tahat morognak (17) En
 kedeg te erödöt ineklem es te irgalmadot holval fel magasztalom
 Mert te engem fogado löl: es en hiedelmem. en nomorvlagomnak
 15 napian (18) En fegedelmem. neked diöfölytek mert te engem fo-
 gado Iften vag: en iftenem en irgalmam

p
 deus repulifti nos et destruxisti

LIX.

(3) Isten el űzyl minket: es meg töröl minket: meg haragyl
 20 es kónöröltel raitonk (4) Földet megindytad: es meg haboritad
 űtet: vigazd meg törifit: mert meg indvlt (5) Te nepnek kemenek
 mvtatal: minket gákdofafnak boraval itatal (6) Teged felöknek
 ifmerefő adal: hog yynök zinetöl fvfának (7) Hog te zeretöd za-
 badyfának: te iogoddal idvözöh engem: es hal meg engemet (8) Iften
 25 zola ű zentibe: örölök: es fikimat meg oztom: es az fatoroknak
 völget meg mirem (9) Galaad enem: es manaffes es enem: ef eff-
 119 raim || en fejemnek erőffege Ivda en kiralom (10) moab en re-
 menfegemnek fazoka En zippellöföm el terieztem Idvmeaba: ide-
 genek en nekem: alam vettettek (11) ki vezet engem. meg erőffvlt
 30 varofba: ki vezet engem idvmeaig (12) Nem de te e: iften ki el űztel
 minket: es iften mi erönkbe ky nem meeg (13) Az nomorvlagról
 ag nekönk fegedelmet: mert hy ű embernek idvöffege (14) Mű
 iftenbe iozagot tezönk es ű mi ellenfegönket semmie tezi

Exaudi deus

LX.

(2) Isten halad meg en kőőrgesem: űgekeziel. en imača-
gomhoz (3) Főldnek vegeről te. rad: kialtek mi időn en zivem
kefergene: kővőn engem fel magasztatal (4) El vezetel engem: 5
mert en remenfegem lől erőffegnek torńa. ellenfegnek orcaiatűl:
(5) Mind őrőke te hailokodba lakozom: te zarnaidnak fedezelibe
oltalmaztatom (6) Mert en iftenem te meg hallod en imačagomot:
te nevedet feloknek őrőkőtt attal (7) Kiralnak napira. napokot tol-
daz. ű eztendeit: nemzefnek nemzefi napig (8) Őrőke iftennek 10
előtte marad. ű irgalmat es bizońfagat ki kerefi meg (9) Ig en
dičőfyteft mondok te nevednek || őrőkől őrőke: hog en fogadafimot 120
naprol napra meg fizesssem Dičőfeg attanak

Nonne deo

LXI.

15

(2) Nem de en lelkem iftennek alaia vetet lezen e mert en
idvőffegem ű tőle (3) Mer ű en iftenem: ef en idvőzytőm engem
fogado tőőbbe nem indvlok (4) Mig toldvltok emberre. tű mind
őltők ment ala hailot fálnak: es meg hągót hafadeknak (5) De
maga bizoń en ivtalmamot. el hągńia gondolak: zomehfagba fv- 20
tek: zaiokkal aldnak vala es ű zivőkel atkoznak vala (6) De maga
bizoń en lelkem iftennek alaia vetet legén. mert en tűrefem ű tőle
(7) Merth ű en iftenem. ef idvőzytőm en fegedelmem: ki nem
mvlom (8) En idvőffegem es en dičőffegem iftenbe. en fegedfegem-
nek iftene: es en remenfegem iftenbe vağon (9) Nepnek minden 25
ğűlekezefe. ű benne remenkegetek: tű ziveteket őffetek ki ű előtte:
iften őrőke mi fegedelmőnk (10) De maga bizoń embereknek fiai
hivok: embereknek fiai mertekekbe hazvgok hog űk hűfagbol: őnőn
magokot megčallak (11) Hamoffagba ne remenkegetek: es raga-
dozast || ne kivańnatok: kazdagfagok ha felőtte bivőlteket ziveteket 121
ne vessetek raia (12) Isten zola edcer: kettőt azt hallam: mert ha-
talm iftene (13) es vram irgalm te neked: mert kinek mind őnőn
mivelkedetekent fizecz

deus deus meus ad te

LXII.

(2) En iftenem en iftenem vilagert te rad. vigázok En lel-
kem te benned zomehozek: meļ fok keppen neked en testem (3) Az
puzta vtatlan močar földön: zentről vg ielenem neked: hog lat-
nam te erődét: es te dičőfegedet (4) Mert ileteknel iob te irgal-
mad: en aiakim dičyrendök tegedet (5) Ig en iletembe aldolak
tegedet: es en kezeimet te nevedbe fel emelem (6) En lelkem meg
tellek: mikent velövel es firval: es en zam (7) Örvendő aiakakkal
10 dičer Ha holval en ágamon: rvlad emlekezem vala: benned gon-
dolkodom vala: (8) mert en fegedelmem valal Es en te zarhaid-
nak fedezefebe remenkedem. (9) en lelkem vtannad ragada: te
iog kezéd fogada engem (10) vk kedeg hyaba kerefek en lelke-
met: földnek alfo rezybe mennek. (11) törnek kezebe adataak ||
122 ravazoknak rezi le'znek (12) Kiraļ kedeg iftenbe öröl: dičertetnek
mind. kik v benne eskeznek Mert be rekeztettek. hamof zolo-
nak zaia

Exaudi

LXIII.

30 (2) Isten hallad meg en imačagom, mi idön kőnörgönk: ellen-
fegnek felelmetől: ragadd ki en lelkemet (3) Atkozoknak gvleke-
zefektől engem meg oļtalmaztal: hamoffat tevőknek foglagatol:
(4) Mert őnön helveket meg fenek: mikent tört yiet keferő allatot
hvzanak: (5) hog fetetbe titkon zeplöteltent meg lőienek (6) Her-
25 telen meg lővik vtet: es nem felnek: alnok bezedet erőfeitettek
magoknak Zollak vala hog el reitenenek kőteleket: es mondanak
ki latfa meg vket. (7) Hamoffagokon tvdakozeanak: tudakozal ke-
restegbe meg foganak (8) Ember el megen magall zibe es iften
fel magaztatik (9) v nekik vagafok germekeknek nilai lőnek: es v
30 helvek: vnön ellenek meg betegvlenek Valakik vtet lattak vala.
meg haborvlnak: (10) ef minden ember meg felelmek Es ki
hirdetek iftennek mivelkedetit es v dolgit meg ertek (11) Igaz
123 vrbán örölendő: ef || v benne remenkedik: es minden egenef zivök
dičertetnek

Te decet himnus, deus in sion

LXIV.

(2) Isten zerzet inek teged illet fiomba: es iervfalemben.
 neked fogadaf meg fizettetik (3) En imačagom hallad meg: minden test te hoziad iövendő (4) Hamoffaknak igey meg gőzenek s minket: es te kedeg mi kegetlenfegőnkről kegelmezs (5) Bodog kit valasztottal: es fel vőttel: te pitvarodban meg lakozik Te hazadnak iozagibol meg telőnk: te templomod zent: egenesslegbe (6) čvdalatos Isten mi idvőzytőnk: hal meg minket: minden föld veginek remenlege es meeg mezze vala tengerig (7) Ki hegeketh te erődbe meg¹⁰ zerzez: hatalmal meg ővedzettel (8) Ki tengernek feneket meg haborgatod: es ű habinak hangoffagat Nemzetek meg haborolnak: (9) el kik hatart latnak. meg felelmnek holvalnak es dellestnek vegezetin gőnőrkődel (10) Földet meg latal: el űtet megrezegeited fokafeital űtet meg kazdagoitanod Isten fofo vize: vizekel meg te¹⁵ lek: meg zerzed ű etkeket || Mert vg vagon ű meg zerzefe (11) ű 124 čergetegit meg bővőitvent: meg fokafehad: ű termő gűkerit teremten. ű čepegefebe őrl (12) Te kegeflegednek eztendőt meg aldod: es te mezőid bőfeggel be telnek (13) Puztaknak zepi meg kővervlenek: es dombok őrvendeffel ővedzenek: (14) Ivhoknak kofai meg²⁰ őltőztek: es vőlgek gabonaval bevőlnek: Kialtnak: es bizonaval zerzet inekét mondonak

Jubilate deo omnis terra

LXV.

(1) Minden föld: lelki edef ineket: inekellen istennek: (2) ű 25 nevenek mongatok dičősegeth ű dičeretinek ágátok dičőseget (3) Moňgatok istennek. vram mel yiedetes te mivelkedetid te erődnek foklagaba: te ellenfegid neked hazudnak (4) Isten minden föld imačon teged: es neked dičősehen: te nevednek [dic] dičőseget mongon (5) Iőietek es lassatok: vrnak mivelkedetid: 30 yiedetes tanalčaba: ember fiaí felőh (6) Ki tengert zarrazza fordyt: labon: fofo viz altal mennek ot ű benne őrlőnk (7) Ki ű ereibe őrőke vralkodik: ű zemei nemzetekre neznek: kik bozzvlyak ||

125 ōnōn bennek. fel nem emelkednek (8) Nemzetek algatok mi ifte-
 nōnket: es ű diċeretenek zavāt hallatta teġetek: (9) ki en lelke-
 met elōtte vetee: es en labaimot indvľafra nem ada (10) Mert
 iften te minket meg kereftel: minket kōzel meg kerdezel: mikent
 5 kifirtetik ezvľt (11) Mikent haloba vezetel mi hatonkra űomorvľa-
 got vetel (12) mi feiōnkre embereket vettel Tűz es viz altal me-
 nenk: es ki[ű]vľl minket hiidelemre (13) Binert valo: aiandekal be
 meġek te hazadba: (14) mel fogadafokot: en aiaxim valogattak.
 azokot neked meg fizetem (15) Es en űomorofagomba zola en
 10 űelvem: mezes aldozatot aldozok neked kofoknak fľftivel: űkrōkōt
 űrōkōt: aldozok neked (16) Iōietek halgaffatok mind: es meg
 mondom: kik vrak feltek: menet vr en lelkemel tōn (17) En zam-
 mal raia kaialtek: es en aiaikom alat űrvendek (18) Ha en zivembe
 hamoffagot meg nem nezek vr meg nem halgat (19) Azert iften
 15 meg halla: es en kōnōrgesemnek zovához űġekezek (20) Vr aldot ki
 el nem űz en imaċagomot: es űnōn irgalmat en tōlem ||

126

deus misereatur

LXVI.

(2) ISten irgalmazōn velōnk: es alġon meg minket: ű orca-
 20 iat vilageha mi raitonk: es irgalmazōn nekōnk (3) Hoġ földōn te
 vtadot meg ifmeriek: minden nemzetegbe. te idvōzōitōdet (4) Iften
 nepek neked vallanak: minden nepek neked vallanak (5) Nemze-
 tek űrōľenek. es vigagānak mert nepeket egenesslegbe itilzs: es föld-
 dōn nemzeteket igazgacz (6) Iften nepek neked vallanak: minden
 25 nepek neked vallanak (7) föld ű ġōmōľċet ada Iften: mi iftenōnk:
 meg alġon minket (8) iften alġon meg minket: es földnek minden
 vege felle űtet

S
exurgat

LXVII.

30 (2) Tamagōn fel iften: es ű ellenfegi ozolānak el es fľľlanak
 ű zine elōľ: kik űtet ġvľoltek (3) Mikent fľľt meg fog: vġan meg
 fogġanak: mikent hullo viazs tűz [ellen] zine ellen: binōfōk vġan
 el vezienek iftennek zine elōľ (4) Es űrōľenek: es űrvengenek iga-

zak iftennek elötte: es örömben gőnörködőnek (5) Iftennek inekle-
tek: es ű nevenek mongatok dičőfeget: ágatok vtat: annak ki fel
megén nap nvatra: ű neki neve vr ű előtte őrvéngetek ű zine elől
meg haborvlnék (6) arvaknak attatvl || es őzvegeknek biroiavl 127
Iften őnőn zent helen (7) iften ki eg űgőköt: hazban lakoztak Ki 5
ereivel foglokot ki hoz: meg vgan azokat: kik bozzonkodnak: kik
koporfokban lakoznak (8) Iften mi időn te neped előtt meg vala:
mi iden kietlenen által meg vala (9) Föld meg indvla: es sőt bizo-
nával mennék čepegenek finai iftennek zine előtt: ifrael iftenenek
zine elől (10) Iften te örökődnek: kedves effet: ki valasztasz: es 10
meg betegőle: es te kedeg űköt meg tőkelled (11) Te lelkesid ben-
ne lakoznak iften zegennek te edeffegedbe zerzed (12) Vr iot hir-
detőknek iget ad. nağ iozaggal (13) Iozagoknak kirala zeretők
zeretők: es zep: haznak herefeget oztania (14) Ha tanolt emberek
közöt alandotok: galambnak ezűftűűlt tolla: es ű neki hata vtola: 15
arainak hamaloffagaba (15) Mi időn mennék valtogatand raita
felmonba kiralok. hoval feiőrűlnék (16) Iftennek hege. kőver heg
Be homorvlt heg. kőver heg (17) minek aleitotok. be homorvlt
hegekel Heg kibe kedves iftennek lakoznia: es vr bizonával vegig
lakožia (18) Iftennek zekere. tiz ezerrel sokaff. ezer örölő benne: 20
vr ű benne || finaba zentbe (19) Magaffagra fel hagat: foglagot 128
fogal emberekbe aiandekokot vól Es bizonával vr iftenben lakozonak
nem hivok (20) Vr minden napon aldot. mi idvőffegőnknek iftene-
zerenčef vtat tezen nekőnk: (21) Mi iftenőnk iften idvőzeiteni
vre halat ki menetenen vraie (22) De maga bizon vr ű ellenfegi- 25
nek. feieket be tőri őnőn vétkezefekbe iaroknak: haioknak teteiet
(23) Vr monda basambol fordeitok. tengernek fenekere fordeitom
(24) Hog te labad verbe martozik. ű tőle: te [ebed] ebeidnek
ellenfegetől valo nelve (25) Iften lattak te benetedet: en iftenem-
nek be menetet: en kiralommet ki zentben vagon (26) Feiedelnek 30
dičőfeitőkhez kőzőűűlven: elől vőnek templomnak vigado leaňok
közöt (27) Gőlekezefegbe alगतok vr iftennek: ifraelnek: kvtibol
(28) Ot hűű beniamin elműienek mellegebe ű nekik vezeri idva
feiedelmi: zabvlon feiedelmi neptalimnak feiedelmi (29) Iften pa-
rančol te erődnek iften erőűfehede meg. mit mi bennőnk mivelket- 35
tél: (30) Iervsalembe templomodbol. kiralok neked aiandekokot
aianlonak (31) Fegged meg naadnak || vadit: bikaknak gűleke- 129
zefe: nepnek teheni kőzöt. hog ki tollak azokat: kik ezűűtel kefer-

tettek Nemzeteket kik hadakot akarnak. ozd el. (32) egiptombol
 követek iőnek: iftennek etiopia ű kezet elöl vezi (33) Földnek or-
 zagi inekelletek iftennek vrnak diőőfehetek Diőőfehetek iftennek
 (34) ki meőnek meőere fel hag nap keletre Ime ű zovanak: iozag-
 5 nak zovat ágga (35) Iftennek ágगतok diőőfeget ű nagfaga ifrae-
 len: es ű ereie fellegegbe (36) Iften ű zentibe čvdalatof: ifraelnek
 iftene ű: ű nepenek iozagot es erőt ad: aldott iften

Salvum me fac

LXVIII.

- 10 (2) Isten űdvözőh engemet: mert vizek. be menenek mind
 en lelkemig (3) Melnek faraba zegeztettem es allat ninčen Tenger-
 nek magaffagara menek: es hab engem el boryta (4) Kialtván
 [mvlk] mvnkalkodam: en yném be rekedenek: en zemeim meg
 foganak: mig en iftenembe remenkedem (5) En feiem haianak
 15 felette fokafvtak: kik engem ingén gvlőltet En ellenfegim: kik
 engem hamoffan vldőznek. meg batorvtak tahat azokot fizetem
 130 vala meg kiket nem ragadoztam || (6) Iften te tvdod en [azokot
 fizettem vala meg kiket] hytsagomot: es tvled en vetkezetim. el nem
 reiteztek (7) Vram en bennem ne zigenkegenek kik teged. vrnak.
 20 iozagoknak vra Ifraelnek iftene ne poreitaflanak en raitam. kik te-
 ged kerefnek: (8) Mert en te eretted bozzofagot tvrek: en orcamot
 poreitas be fede (9) En attamfiainak idegene lők. es en aham ger-
 mekinek. zaarandoka (10) Mert te hazadnak kedvelefe. meg eőn
 engemet: es neked panazloknak bozzontafa. en ram effenek
 25 (11) Es en: boidbe en lelkemet be fedezeem: es en nekem bozzo-
 fagra lőn (12) En őltőzetemet zőr imegre tvm: es ű nekik pelda
 bezedre lők (13) Azok kik a kapvn vlnek vala. en ellenem zolnak
 vala: es kik bort iznak vala. en ram tapfolnak vala (14) Vram en
 kedeg en imačagomot te rad: iften iotetelnek ideie vagon Te irgal-
 30 madnak fokaffagaba halgal meg engem te idvőffegednek bizonfa-
 gaba (15) Ragağ ki engem az sarbol. hog benne ne zegeztessem: oğ
 meg engem azoktvl kik engem gvlőltenek: es vizeknek mellegeből
 131 (16) Vizeknek nağ haba engem el ne || bvrohon: mellefeg engem el
 fe hellen: es kvv ű zadat ram ne zoroha (17) Vram halgal meg
 35 engem: mert te irgalmad keğeffeges te [kőnőрге] kőnőrőlesednek

fokaffagaent neez en ram (18) Es te orcadot el ne fordýcad te zol-
gattól. mert nómoroltatom. hamar meg hal engem (19) Igekeziel
en lelkemnek es ood meg vtet: en ellenfegimert raga^g ki engemet
(20) Te tvdod en ram: panazlast: es en zigenemet es en be^cölete-
met (21) Mind te elótted vannak kik engem nómogatnak: en lel-
kem panaszt: es návolat lata Es en tvrven varom vala. ki en velem
meg zomorolna: es nem vala. ki vigasztalna: es nem leleek (22) Es
en etkembe merget adanak: es en zomehflagomba engem ecettel
itatanak: (23) ¹³² ĕ elóttök önön aztalok. légen nekik kötélre es meg
fizetefre: es tevelgefre (24) ¹³² ĕ zemek meg homa^lofollanak, ho^g ne
lassanak: ²⁰ el ²⁰ ĕ nekik hatokot mindenkor meg görbezzed (25) Óld
ki ²⁰ ĕ raiok te harago^[d]t: es te haragodnak ²⁰ ĕ merge meg fogia ²⁰ ĕket
(26) ²⁰ ĕ lako hellek légen puzta: es ²⁰ ĕ hailokokba ne légen ki lakoz-
iek (27) Mert kit te vereel. azt haborgatak: es en febeimnek ba-
nattat || tol^gak vala (28) Tol^g hamoffagot ²⁰ ĕ hamoffagokhoz: es te
igaffagodba be ne ióienek (29) Elöknek kőñveböl vakartaffanak le:
es igazakal ne irtaffanak: (30) En zegen es banatof vágok: iften te
idvőffeged fogada engemet (31) Iftennek nevet. zerzet ineket di^ce-
rem: es tizteffegebe vtet nágeitom (32) Es iftennek felette kelle-
tik: zarv ²⁰ el kő^röm nevelő borional (33) Laffak zegenek: es ő^rőle-
nek: kereffetek iftent. es t^v lelketek elendő (34) Mert vr zegeneket
meg halla es ²⁰ ĕ foglait meg nem vtala (35) Meñnek es főldek di-
čeriek vtet: tenger ²⁰ el mind benne repeső (36) Mert iften fiont.
idvőzeiti. es iudanak varosi raktatnak Es ot meg lakoznak: es vtet
ő^rőkfegebe kerefik: (37) Es ²⁵ ĕ zolgainak magzatta biria ²⁵ ĕket: es kik
²⁵ ĕ nevet zeretik. ²⁵ ĕ benne lakoznak.

deus in adiutorium

LXIX.

(2) Isten ³⁰ ĕgekeziel en segedlegemre. ³⁰ ĕram sieff segeitened
engem (3) Poreitaffanak es zigenőlenek e^getembe en lelkemet ke-
resők (4) Terienek hatra. es zigenőlenek kik nekem gonozt akar-
nak Terienek vizha maitan zegenekbe. kik mongák nekem vae vae
(5) Őrvengenek: es ő^rőlenek te raitad: mind teged keresők: es ||
mongák: mindenkor. nágeitaffek vr: kik te idvőffegedet zeretik ³³
(6) En kedeg vágtalan es zegen vágok iften segeh engemet The ³⁵
vá^g en segedelmem es engem zabadyto: vr ne kisseel

In te domine speraui

LXX.

(1) Vram en te benned remenke[dem]ttem [mind] mind öröke
 ne poreitaffam (2) te irgalmazba vég meg es zabadeič meg enge-
 5 met: Földet haičad en hoziam: es idvözöh engem (3) Leg en ne-
 kem oltalm istenöl. es erőffvlt helvl. hoğ idvözöh engemet: Mert
 te vag en erőffegem. es en hyedelmem. (4) En istenem ragag ki
 engem binöfnek kezéböl. es törven ellen tevöknek. es hamof-
 nak kezéböl (6) En aıam hafanak mehetvl fogvan. te ben
 10 ned erőfföltem. te vag en oltalmam En ineklesem mindenkor
 te benned (7) fokaknak allan löttem. ment čöda. es te erőf lege-
 delm vag (8) En zam dičeredbe tellek meg. hoğ napeftig. te dičö-
 segedet. es te nağfagodot inekellem (9) Venfegnek idein engem el
 ne vess. engem meg ne hağ. mikoron en eröm meg fogan (10) Mert
 15 en ellensegim mondnak nekem: es kik egbe tanalčot tartottak:
 134 (11) mondvān Isten elhatta || vtet vzetek es fogiatok meg vtet:
 mert ninčen ki meg végge (12) Isten en tvlem el ne tavezial en
 istem nezi en segedelmemre (13) Poreitaffanak es meg fogganak.
 en lelkemet ragalmazok: poreitalba es zemerembe öltözienek. kik
 20 en nekem gonozokot kerefnek (14) En kedeg mindenkor remenke-
 dem. es minden dičeretedet toldom (15) En zam te igaffagodot
 hirdeti napeftig te dičeretedet Mert iraft en nem esmertem (16) be
 megek vrnak hatalmiba. vram tenön igaffagodrvl emlekezeem:
 (17) Isten engem en yffiofagomtvf fogvan tanytottal es mind ez
 25 ideig ki mondom te čvdaidot (18) Es isten engem meg ne hağ ven-
 segig: es venöltig [Isten] Mig nem minden iövendö nemzetnek.
 meg hirdeffem te karodot Isten te hatalmadot (19) es te igaffago-
 dot. te felfeges nağfagodig. kiket töttel isten es ki hoziad egenes
 (20) Mene fok nağ nomorofagokot gonozt mytattal. en nekem: es
 30 meg fordvlvan engem meg eleveneitettel: es földnek fenekeböl meg
 ki hoztal (21) Te nağfagodot fokafeitottad. es megfordvlvan vi-
 135 gatzaltal engemet (22) Mert im en es dičöfeitöknek || edeneben
 vallom neked. te bizonfagodot. ifraelnek zent: hegedöbe dičöfeitek
 neked (23) Mikoron neked ineklendek. en aiakim örvendeznek. es
 35 en lelkem es [kik] kit meg valtottal (24) Iföt en nelvem es te igaf-
 fagodot gondolla: es te dičireteted napeftig

deus iudicium

LXXI.

(2) Isten te itiletedet kiráknak agád: es te igaffagodot kiráfiának Te nepedet igaffagba itilni. es te zegenidet törven tetelbe
 (3) Hegek fogaának bekét az nepnek: es dombok igaffagot
 (4) Nepnek zegenit meg itili. es zegeneknek fiait idvőzeiti es hamoffan kerelőt meg alaz (5) Es ű nappal es holdnak előtte meg marad nemzetről nemzetre (6) Es vgan zal le. mikent eff gapióra: es mikent čepegő hýlladekok földre (7) ű ideibe igaffag ki kel: es bekenek bősege. mig nem hold elvittessek: (8) Es tengertől ten-
 gerig vralkodik: es az foło viztől fogvan mind föld zilenek vigeig
 (9) Zerečennek eleibe efnek: es ű ellenfegi földet nálnak (10) Tarfiai: es zigetbeli királok. aiandekot aianlonak: Arabiai: es sabai királok adomańokot hoznak (11) Es űtet földnek minden kiráfi imaágak. ű neki || minden nemzet zolgalando (12) Mert zegenth 136
 hatalmaftol meg zabadeita: es zegent kinek [ninčen] segedelme nem va (13) Es zegennek es vágotlannak enged. es zegeneknek lelkeket idvőzeiti (14) Es ű lelkeket vfvrabol. es hamoffagbol: meg valta. es ű előtte. azoknak nevek tizteletes (15) Es ű il. es ű neki arabiai aranban adatik: es abbol űtet mindenkor imaágak. 20
 mind napeftig algak űtet (16) Földön erőff allat lezen. hegeknek magaffin. es ű gvmőłce libannak felette fel magasztatik: es az varosbol viragoznak. mikent földnek zenaia (17) Aldot legen őrőke ű neve. napnak előtte marad ű neve Es ű benne minden földi teriedes aldatik. űtet minden nemzetek nágoittak: (18) Aldot ifrael-
 nek iftene vra ki čvdakot őnőn maga tezen (19) Es aldot őrőke ű fellegenek neve: es ű fellegevel minden föld meg telik legen legen

Qnam bonus

LXXII.

(1) Israelnek iftene meű io azoknak kik egenef[ek] zivel van-
 nak (2) En labaim kedeg keveffe nem. mind meg indvltak. en lepefim. keveffe nem ki őtlenek (3) Mert binőfőknek bekeieket latvan, hamoffakot || el kedvelek [Embereknek mvnkaiaba] (4) Mert 137

5 ̂ halalokra ninčen nezes : es ̂ zivőkbe ninčen erőffeg (5) Embe-
 reknek mvnkaiba ninčenek. es emberekkel nem ostorlatnak (6) Azert
 kevellég tarta ̂ket őnön hamoffagokkal : es kegetlenfegekkel fedőz-
 tetenek (7) ̂ nekik hamoffagok zarmazek : mikent velőből zivők-
 10 nek kivanattaba iaranak (8) Gondolkodanak : el alnokfagot zola-
 nak. fellebbe hamoffagot [z]zolanak (9) ̂ zaiokot menbe veteek : es
 ̂ nelvek földön mene (10) Azert az en nepem meg fordvl : es ̂
 benne telles napok leletnek (11) Es mondanak. hog tvga iften.
 es ha fellebbe tvdomań vagon : (12) Ime az binőfők : es ez vilag.
 10 ban bivefek. kazdagfagokot biranak (13) Es mondek mert en oka
 nalkvl igazoitottam en zivemet. es en kezeimet artatlanok kozot
 mostam (14) Es en mind napetig ostorlatam : es en gőtrelmem
 holvalokon (15) ha mondom vala : igen en meg hirdetem Ime te
 fiadnak nemzeteet gonozlottam (16) Azt. alytom vala. hog en
 15 ifmernem. az előttem valo mvnka (17) Mig nem iftennek zentfe-
 138 gebe megek es ̂ || nekik vegeken meg erčem (18) De maga bizon
 calarčagokert vetted nekik. le veted őket mikoron emelkdenek
 (19) Hog lõnek puztafagra. hirtetelen meg foganak. ̂ hamoffagokert
 el vezenek (20) Vram mikent felkelőknek almat. te varosodba ̂
 20 kepeket meg femmie teged (21) Mert en zivem : meg geriedeth :
 es en veseim meg változtak (22) es en femmie lõk : es nem tydam
 (23) Te nalad olan lõk mikent barom : es en mindenkor te veled
 (24) En iog kezemet tartad : es el vezetel te akaratudba : es fel
 fogadal dičőfeggel (25) Azert menben mym vagon en nekem : es
 25 földön tvled mit akartam (26) En testem es en zivem meg fogá.
 en zivemnek iftene : es iften őrőke en rezem (27) Mert ime kik
 tvled el tavoznak. elveznek el vezetettel mindet. kik tvled el paraz
 nalkodnak (28) En nekem kedeg io iftenhez zerkhennem. es en
 remenfeget iftenbe vetnem Hog minden hirdetefidet ki zolam
 30 kapukon sion leahinak

Vt quid deus

LXXIII.

(1) Isten mire ̂zel el mind vegig. te merged meg haragutt
 139 te barom ilő || földednek ivhira (2) Te őrőkődnek vezzeyet meg
 35 váltotad. sion hege kibe ̂ benne lakoztal (3) Emeld fel te kezei-
 det : mind vegig ̂ kevellégekre : ellenfeg zent ellen menit atkozo-

dek (4) Es kik teged g  lolt  k. te na   inneped k  z  t di  ekedenek
 le  eket    ie  eket vet  k : (5) es mikent alomnak vegen v  an nem
 ismerek : Ment fa erd  be (6)   n  n magoknak. aitokot ki faraga-
 nak.   tet feizevel : es bard  val le eitek (7) F  ld  n te zent  legesedet
 t  v  zel fel   oitak. te nevednek hailokat meg zepl  feitek (8) Es
 mind    rokonlagi e  etembe mondanak    zivegben   vgoffonk meg
 minden innepet istennek f  ldr  l (9) Mi   vdainkot nem latt  k :
 immar profeta nin  en : es t  bbbe minket meg nem esmer (10) Isten :
 ellenfeg mig panazol : ellenked   mind vegig te nevedet bozzont   e
 (11) Mire h  itod el te kezedet : es te iogodot te   bl  d[nk]nek k  -10
 zepir  l mind vegig (12) Isten kedeg mi kir  lonk : meeg   z  n el  t :
 zerzet idv  sseget f  ldnek k  zepen (13) Te te  r  dbe tengert meg
 er  sseitett  d : fark  noknak feieket. vizegbe meg t  rted    (14) Te 140
 farkannak feiet meg t  rted.   tet zere  en nepnek etkekke attad
 (15) Te ki n  tad kv   feieket es arvizeket : etannak fo  o vizit te 15
 zarrasztad (16) Nap tied : es ey es tied. te faragtal haynalt es na-
 pot (17) es f  ldnek minden vegit te t  tted n  rt es   zt. azokot te
 teremtetted (18) Emlekeziel : ennek ellenfeg   panazla vrnak : es
 ertetlen nep. te nevedet meg indeita (19) Te neked vallo lelkeket
 Ne ha  i be  tiaknak : es te zegenidnek lelkeket mind vegig el ne fe- 20
 leg  ged (20) Teken   te ha  afodra : mert kik meg fetit  ltek : meg
 t  ltek : f  ldi hamoffagoknak hazival (21) Alazatos ki meg zege-
 n  lt : el ne fordol  n : zegen   es va  gtalan d   erend  k te nevedet.
 (22) Isten tama   fel : itild meg te   gedet : emlekeziel bozzoidrol :
 kik hytol vannak mind nap estig (23) Es te ellenfegidnek zav  t el 25
 ne feledd. azoknak kevel  fegek. kik teged g  l  ltek : mindenkor fel
 me  en

Comfitebimur

LXXIV.

(2) Te neked vallonk isten : te neked vallonk : es te nevedet 30
 k  al  tk Te   vdaidot hirdet  tk : (3) mikoron en id  t vende  . en
 igassagot itilek :    (4) F  ld meg olvada : es mind kik benne lakoz- 141
 nak : en    allo lab  t me   er  sseiteem (5) Hamoffaknak mondam :
 ne akariatok hamoffan tennetek : es vetkezeknek : ne magaztalatok
 zarvatokot (6) T   zarvatokat ne eme  etek magafra : isten ellen ne 35
 zolatok hamoffat (7) Mert sem nap kelet  l : sem nap  vgatr  l

sem vadon hegekről: (8) mert isten biro Azt alazia. es im ezt magzattalla: (9) mert vr kezebeli pohar telles el veggel erőf bornak: Es im ebből amabba haita de maga bizon. \hat{v} seprőie nem semmifőle. földnek: minden binőfi meg iziak (10) En kedeg őroke hirtetem iakob istennek [h] ineklek (11) Es binőfőknek minden zarvot meg tőröm. es igaznak zarni magasztatnak

LXXV.

(2) Isten fidofagban ismeretes: \hat{v} neve nag ifraelben (3) Es \hat{v} neve bekeben lőn: es \hat{v} lakoza fiaionban: (4) hatalmakot ot
 10 meg tőre: yiet paift tőrt. es hadat (5) Te őrok hegekről čodalatosent vilageitaz (6) zi \hat{v} beli hytok. mind meg haborodanak Almakot meg alvvak Es kazdaglagoknak emberi. semmit nen lelenek \hat{v} kezegbe (7) Iakob istene te fegelmettől mind el zvánadanak. kik
 142 lovakra ellettek vala (8) Liedetes vag te || es ki al ellened: te haragod attol fogva (9) Itiletet menből hallatta től: föld meg rendőle: es meg nvgovek (10) Mikoron itiledbe isten fel tamadna hog földi zeledeket mindent idvőzytene (11) Mert embernek gondolatta neked vall: es \hat{v} [aiande] gondolattanak [a] maradeki innep napot teznek neked (12) Mind kik kőrnőle aiandekokot hoztok.
 20 fogadaft tegetek mi istenőnknek. es meg fizeffetek (13) liedetesnek. es annak ki feiedelmek zelletet el vefzi: minden földi kiraloknal yiedetesfbnek

Vocē mea ad dominum

LXXVI.

25 (2) En zommal vrra kialtek. en zommal istenre es \hat{v} \hat{v} gekezek en nekem (3) En nomorofagomnak napian. en kezeimmel [eil] eiel \hat{v} raia emelyen. istent meg kerefem: es en nem čalatom (4) En lelkem vigaztalaft nem akara istenről emlekezem: es gőnőrkődöm. es tőrekedem: es en zelletem meg foga (5) En zemeim vigazaft
 30 elől vőnek: meg haborolek: es nem zolek. (6) Reg napokot gondolek: es őrok eztendőköt en elmembe tartok vala (7) Es en yel en zi-
 143 vemmel gondolkodom vala. es tőrekedem vala es tyztitom vala || Es tiztytom vala en lelkemet: (8) Isten mi nem: mind őroke elvet: avag ahoz nem tezen hog meeges kelleffek (9) Ava \hat{v} \hat{v} irgalmat mind vegig

el zakazfa. nemzetről nemzetre (10) Avağ iften el feledneje irgalmaz-
 taat. avagğ ħ haragiaba irgalmazast meg tĕr (11) Es mondam en:
 immar el kezdettem. az fellegef iogianak valtozafa (12) En vrnak
 mielkedetiről emlekezem mert kezdettől fogva. en te ċvdaidrol
 emlekezem (13) Es en minden mielkedetidről gondolkodom: es⁵
 te lelemesidről tőrekedem (14) Iften te vtad zentbe vagón. ki olan
 nağ iften: mikent mi iftenōnk. (15) te vağ az iften. ki ċvdakot
 tez: Nepek kőzōtt te erōdōt esmerteted. (16) te karoddal te nepe-
 det meg valtottad iakobnak es iofesnek fiait (17) Iften. vizek lata-
 nak teged: vizek latanak teged. es felenek. es ōrvenes vizek meg¹⁰
 haborolanak (18) Vizek zozattanak fokaffaga. fellegek zozatot
 adanak Mert bizon te űilaid el mennek vala (19) te meānei gōr-
 gefed keregbe Te || villamlafid. zeles földnek vilageitanak. föld meg¹⁴⁴
 indola. es meg rezkete (20) Te vtad tengerbe: ef te ōfvenid fok
 vizbe. es te űondekid nem esmertettnek (21) Te el vezeteed. te¹⁵
 nepedet. moises es aaronnak kezen. mikent ivhot

^d
attendite

LXXVII.

(1) En nepem vegetek eztegebe en tōrvenemet haicatok tĕ
 fileteket en zamnak igeire (2) En zamot pelda bezedre meg űitom²⁰
 regi tōkelleteffegeket zolok (3) Mennet hallottonk: es ismertĕk
 ĕkōt: es mi attaink bezellettek nekōnk (4) ħ fioktvl ninċenek
 eltiĕkolvan. mafod nemzedbe vrnak diċiretit bezilven. es ħ ereit es
 ħ ċudait. kiket tōtt (5) Es iofesbe vyonnān hağast kezde: es
 israelbe tōrvent vete Mennet paranċolt mi attainknak. ħ fioknak meg²⁵
 tuttatniok (6) hog mas nemzet es meg ismerie Fiak kik ziletnek es
 feltamadnak. es ĕk es fioknak bezellik (7) Hog ōnōn remenfege-
 ket iftenbe vessek. es vrnak dolgit el ne feleggik. es ki kereffek ħ
 paranċolatit (8) Hog ne legenek. mikent ħ attok. gonoz bozzonto
 nemzeth || Nemzet ki ħ zivet nem igazgatta: es ħ zellete nem hit-¹⁴⁵
 teteth istennel (9) Effrem fia. hadnak napian. yiek fel vetven. es
 meg hağvan. vizha fordylvak (10) Iftennek hağasat nem ōriztek.
 es ħ tōrvenēbe nem akartak iarniok (11) Es ħ io tetet el feledék.
 es ħ ċvdait. kiket nekik mvtatot (12) Egiptom földēbe ħ attok
 elōtt ċvdakot tōt: taneos mezeien (13) Az tengert kette zakazta: ³⁵

es általal vive űket: es az vizeket vġan meg allata. mikent t  ml  be
 (14) Es űket napnak k  debe általal vive. es mind etáltal t  vznek vi-
 lagoitalfaba (15) Kietlembe k   zirtot meg hafazta es űket meg
 itata. mikent fok mel     rvenbe (16) Es az k   zirtbol. vizet ki hoza.
 5 es vġan ki hoza vizet: mikent fok fo   vizeket (17) Es meeges
 veetni akaranak ű neki. es vizef  be. felleget meg haragotak (18) Es
 ű ziv  kbe iftent meg kerestek. hog   ű lelknek. etkeket kerninek
 (19) Es iftent  l gonozol zolanak. mondanak. iften mi nem aztalt
 zerezhet ez kietlembe. (20) Mert az k   zirtot űte: es vizek fol-
 146 nak: es az arvizek ki teriedenek: Minem athat    ke  eret es. avag  
   arthat aztalt ű nepenek (21) azert vr azt halla. es [halgata] ha-
 laztaa es iakobba t  vz geriede. es isra  lbe iftennek haragia efeek
 (22) Mert iftenbe nem hunek. es ű idv  ffeges iftenekbe nem re-
 me  kedenek (23) Es fel  l fellegeknek paran  ola. es me  nek kapvit
 15 meg   ita (24) Es ű nekik mennat esseze enniek. es ű nekik me  -
 nek ke  eret ada (25) Ember an  aloknak ke  eret eve ű nekik ilefe-
 get b  ven k  lde (26) Menb  l felzelt el valta. es ű ereivel al zelt
 fordyta (27) Es ű raiok hv  t vġan esseze mikent port. el zarnaf
 madarakot mikent tenger f  venet (28) ű zallafoknak k  z  tte effe-
 20 nek. ű hailokoknak (29) Es   nek es igen meg eligedenek: es ű
 kivanat  tokot hoza nekik: (30) nem   alattak ű kivanfagogbol Meeg
 ű itkek ű zaigban vala. (31) es ű raiok iftennek haragia zalla Es ű
 k  verit meg   le. es isra  l k  z  t valasztottakat meg banta (32) Mind
 ezegbe meges: v  tkezenek es ű   vdainak nem hunek (33) Es ű
 25 napok hefagba meg fog  : es ű eztend  i nag   hamarfaggal:   
 147 (34) Mikoron űket meg   lneie. kerelik vala űtet es meg ternek
 vala. es holval hozia i  nek vala (35) Es megemlekeznek vala. hog  
 iften ű fegeelmek. es felleges iften ű meg valtoio  k (36) Es ű za-
 iokban zeretek űtet. es   elvekkel hazvdanak ű neki (37) ű ziv  k
 30 kedeg nem vala   genes ű vele es ű ha  afaba sem l  nek hivek
 (38) ű kedeg irgalmas. es bin  kr  l ke  elmes. es űket el mem oztia
 Es bev  le hog   ű haragiat el fordeitan  ia. es mind ű haragiat meg
 nem gerieztene (39) Es meg emlekezek. hog   űk testek. el m  vlo.
 zellet. es meg nem ter   (40) Mennezer mergehetek űtet az puztaba.
 35 űtet az mo  arosba meg harageitak (41) Es meg fordolanak. es
 iftent meg kerestek. es zent isra  elt meg mergehetek (42) ű kezer  l
 nem emlekezenek. az naprol me  en űtet az   omorgatonak kezeb  l
 ki valta (43) Mikent ű yelyt   giptomba vete. es ű   dait taneos

mezein (44) Es \hat{v} vizeket verre változtata es \hat{v} harmattókot. hog
ne innaiak (45) Es bidős ferget bočata \hat{v} raiok. es meg eve \hat{v} ket.
es bekat. es \hat{v} ket el ozta (46) Es \hat{v} gómólčókót || ada čerebohnak. 148
es \hat{v} mvnkaikot falkanak (47) es \hat{v} zőleieket k \hat{v} effel meg őle. es
 \hat{v} zederieket derbe (48) Es \hat{v} barmokat k \hat{v} efnek ada. es \hat{v} valaló-
kot t \hat{v} zne (49) \hat{v} nehez haragiat raiok bočata nehezleſt es hara-
got es nómorofagot pokol anğalok mia (50) \hat{v} haragianak őfvent
tőn. es \hat{v} lelkeknek halalanak nem engede. es \hat{v} barmokot halalba
rekezte (51) Es mind elő z \hat{v} ltet \hat{v} te egiptomba: \hat{v} földőkbe. min-
den mvnkaioznak eleiet. kamnak hailokiba (52) Es \hat{v} nepet ki 10
hoza miken ivhokot. es az puztaba v \hat{g} an yezte elő mikent čordat
(53) Es vezete \hat{v} ket remeſſegbe. es nem felenek. es \hat{v} ellefegeket
tenger el boreita (54) Es be hoza vket \hat{v} zentſegenek hegere hegre
kit \hat{v} iogia kerefet vala Es előlők nemzeteket el vete. es az földet
 \hat{v} nekik zerenčere mertekel ozta (55) Es ifraelnek teriettet \hat{v} haili- 15
kaba lakoztata (56) Es felleges iftent meg keſertek. es meg mer-
gehetek es \hat{v} hağafit nem őrizek (57) Es el fordolanak. es fogadaſt
nem tartanak, mikent \hat{v} atfok gonoz yire fordolanak (58) \hat{v} dom-
bokon \hat{v} tet meg haragotak || es \hat{v} balvaňokba \hat{v} tet kedvelefre hivak 149
(59) Iften halla azt. es vtala. es ifraelt igen ſemie tive (60) Es 20
filo hailokat el vze őnón hailokat. hol emberekbe lakozik vala
(61) Es \hat{v} ereieket fogſagba ada. es \hat{v} zepſegeket ellenſegnek ke-
zebe (62) Es \hat{v} nepet tőrbe rekezte. es \hat{v} őrőkét meg vtala (63) \hat{v}
iffiokot t \hat{v} z meg eve, es \hat{v} leaňi nem firanak (64) \hat{v} papi tőr mia
veretenek: es \hat{v} őzvegi nem firattatnak vala (65) Es vr fel ebrede, 25
mikent alo. es ment hatalmaſ bor mia rezegőlt (66) Es \hat{v} ellenſegit
hatol vete. őrök zegent ada nekik. (67) Es el vze ioſef hailokat:
es effrem teriedeſet nom valazta (68) De ivda teriedeſet valazta.
ſion heget kit [valazta] zerete (69) Es \hat{v} zentſeget raka. mikent eg
zarvő. az földbe kit őrökkől allatott (70) Es valazta \hat{v} zolgaiaſ da- 30
vidot ivh [koſartol] čordatol el veve \hat{v} tet: magzook hata megől el
veve \hat{v} tet (71) \hat{v} zolgaiaſ iakobot iltetni es \hat{v} oroket ifraelt (72) Es
iltete \hat{v} ket \hat{v} zivenek artatlanſagaba. es \hat{v} kezinek ertelmebe ve-
zete \hat{v} ket

istene fordeič meg minket. es mvtafd te orcadot. es idvözölönk
 (9) Egíptombol zölöt ki hozal. nemzeteket elvetel. es meg vltetted
 vtet (10) Vtnak vezere voltal v elötte || es v gvkeret vlteted. es 152
 földet meg telee (11) v árneka hegeket be fede. es čomotai istennek
 cedrvsfait (12) v vezzeit tengerig teriezte. es az foło vizig v ágait
 (13) Mire tőreted geppoit. es valakik vton el mvlnak: mind meg
 zedik vtet (14) Erdei kan vtet el puzteifa. es maganak ilő vad vtet
 meg őli (15) Iozagoknak istene fordič meg minket es tekenč meń-
 ből: es nyz. es lassad ez zőlot (16) Es tőkelled meg vtet. kit te
 iogod vltetted. es az ember fiai kit magadnak erőffeitettel (18) Te 10
 kezed legén te iog kezednek emberen. es az ember fiai kit magad-
 nak erőffeitettel (19) Es mv tőled el nem tavazonk. minket meg
 eleveneitez. es te nevedet kialtvk (20) Vram iozagoknak istene
 fordič meg minket. es mvtaffad te zinedet. es idvözölönk

exultate deo: penteki nocturnos

15

LXXX.

(2) Istennek fegedelmőnknek őrvéngetek inekelletek iakob
 istenenek (3) Vegetek pfaltert es ágátok kintornak. kedvel dičő-
 feitőt hegedovel őzve (4) Kvtőlleték vy kvrtbe ti nag || fő innep- 153
 teknek napian (5) Mert ifraelbe parančolat vagon. es iakob iften- 20
 nek itilete (6) Az hağaft iofefbe vetee. mikoron egíptom földéből-
 ki menne: oł űlvet halla. kit nem ifmert volt (7) v hatat terhek-
 től el fordeita. v kezi kofarba zolgalanak (8) Nomorofagba ram
 kialtal. es meg zabadeitalak teged habnak reitekebe meg halgata-
 lak teged. az vetelkedő viznel meg kesfertelek teged (9) Halgafd en 25
 nepem im en neked tanod lizek Ifrael ha engem hallandaz (10) te-
 hat vy iften benned nem lezen es idegen iftent sem imadc (11) Mert
 en vágok te vrad iftened. ki egíptombol ki hozalak. tafd meg zadot
 es azt be tőltöm (12) Es en nepem en zomot nem halla. es ifrael
 en hoziam nem igekezek (13) Es en vket őnőn zivóknek kivanfa- 30
 gara bočatom őnőn lelemefegbe iaranak (14) Ha en nepem engem
 halgatot volna. ha ifrael en vtamba iart volna: (15) Ne talantan
 v ellenfegeket. en semmie alasztam volna. es en kezemet vket nó-
 morgatokra bočattam volna (16) Vrnak ellenfegi hazvdanak neki.
 es v ideiek || őrőke lezen (17) Es bvzanak zikevel iteted vket: es 154
 kő zirtnak mizivel eligeite vket

deus stetit

LXXXI.

(1) Isten isteneknek g vlekezesebe allapek. k zben kedeg isteneket valogat (2) Mig itiltek hamoffat es bin f knek orcaiat valazfatoke (3) Itiletek v gtalannak es arvanak, igazohatok alazatoft es zegent (4) Zegent raga tatok ki. es az v gtalant bin f knek kezeb l zabadohatok meg (5) Nem t dak sem meg nem ertek. fetetben iaranak f ldnek minden feneki meg indvlnak (6) En mondam ti istenek vattok mind. es felleznek fiai (7) Ti kedeg v gan meg haltok mikent emberek: es le estek v gan mikent feiedelmeknek egik (8) Isten kel fel itild meg ez f ldet mert minden nemzedben te  r k d l

deus quis similis erit

LXXXII.

(2) Isten ki lezen hoziad egell . isten ne veztegy es ne tilog gal (3) Mert ime te ellenlegid meg zendolenek, es kiteg g vlotek. feieket fel emelek (4) Te nepedre [atko] tanal ot atkozodanak. es 155 te zentid ellen gondolanak (5) Mondanak iertek hozia es ez || nemzedb l ozivk el  ket. es t bbe ifrael neve ne emleitefsek (6) Mert 20 e getembe gondolanak es e be te ellened zerzeft zerzenek (7) idvmeanaknak es izmaellyeknek hailoki [Es meeg] Moab es agaren (8) g bal es amon es amalek. es idegenek tirofba lakozokkal (9) Es meeg affvr es vele  i ve. lot fianak segedde l nek (10) Teg v gan nekik. mikent madiannak es f fariaknak: mikent c fon fofo 25 vizeen. labinnak (11) Endorba el ozlanak ollanna l nek ment f ldi ganei (12)   feiedelmeket ollanna te ed: mikent oreb. es zeb: es zebee: es salmana Minden feiedelmeket (13) kik mondak: istenek zentfeget birivk  r k legbe (14) En istenem te ed  ket mint kerek: es mikent zei el tt valo zalkat: (15) Mikent t z ki erd t meg 30 eget: es mikent lang ki hegeket meg eget  (16) Te na  zelledbe v gan  zied  ket: es te na  haragodba meg haborga d vket (17) T l  meg   orcaiokot nemzetlen zeg nnel es vram oztan te nevedet keretik (18) Zegenkegenek es haborolanak  r k l  r ke: es porei-

taffanak || es el vezienek (19) es meg ismeriek. hog' vr te neved. 156
tenõn magad felleget minden földõn

Quam dilecta

LXXXIII.

(2) Vram iozagoknak vra: mel' zerelmefek az te hailokid: 5
(3) En lelkem vrnak pitvaraba kivankozik es fogatkozik En zivem es en testem ilõ istenben õrvendenek (4) Mert ime vereb maganak hazat lelt: es gerlice fezzet. hol v' fiokot le tegek Vram iozagoknak vra. te oltarid en kiralom es en istenem (5) Vram bodogok kik te hazadban lakoznak. teged diçernek õrõkõl õrõke 10
(6) Bodog ember kiknek tõled segedelme vagon õ ziveben garadiçokot zerzet (7) kõnvenek vólgeben az helyen. kit maganak iegzet (8) Mert im tõrventudo tõrveneket ad. iozagrol iozagra mennek: isteneknek istene. fionban lattatik (9) Vr iozagnak vra hallad meg en imaçagomot. iakob istene fõleddel ved ezedbe (10) Isten 15
mi oltalmonk tekenç es nyzi te kristofodnak orcaiara (11) Mert te pitvarodban eg' nap ezernel iob En ionkab valasztam en istenemnek hazaban el vette lennem hog' || nem binõfõknek hailokokban 157
lakoznom (12) Mert isten irgalmat es bizonalgot zeret. vr malasztot es diçõfeget ad (13) Azokat kik artlanlagba iarnak. ioza-20
goktvl meg nem kflõnõiti. Vram iozagoknak bodog ember ki te benned remenkedik

LXXXIV.

(2) Vram te földedet meg aldottad: iakob fogfagat el tereitetted (3) Te nepednek hamoffagat meg boçattad: minden binõkõt 25
be fedezted (4) Minden haragodot meg engeztelted. te mergednek haragiarol meg tavoza (5) Mi idvõfleges istenonk fordiç meg minket. es te haragodot fordeic el mi ralonk (6) Mi nem mind õrõke haragozol mi rank. avag nemzetrvl nemzetre ki teriezted te haragodot (7) Isten meg fordvlvan. te minket meg eleveneitez es te 30
neped õrõl te benned (8) Vram mvtasd mi nekõnk te irgalmadot. es agad mi nekõnk te idvõflegedet (9) Meg halgatom mit vr isten en bennem zollon. mert v' nepere beket zol Es õnõn zentire es es

azokra kik zivókbe fordolnak (10) De maga bizon̄ v̄ idvőffege v̄ket
 158 felőkhöz közel, hoḡ dičőfeg mi || földönkben lakoziek (11) Irgal-
 massag es bizon̄fag egymast elöl lilek. igassag es bikeffeg egmast
 čokolak (12) Bizon̄fag földböl zileték : es igassag menböl tekentet
 5 (13) Mert ime vr aḡga v̄ kegeffeget : es mi földönk önön gómólčet
 (14) Igassag v̄ előtte iar : v̄ iarafit vtaban veti

Inclina domine aurem tuam

LXXXV.

(1) Vram haičad hoziam fvledet. es halgas meg engem :
 10 mert vaǵtalan es zegen̄ vagok en : (2) Mert zent vagok : őrizd en
 lelketem en iftenem idvözöhed te benned remenkedő zolgađot
 (3) Vram irgalmaz velem. mert nap estig rad kialtek : (4) es vigaz-
 tallad te zolgađnak lelket : mer vram en lelkem te rad emeltem
 (5) Mert vram te edes es keges vaǵ. es naǵ irgalmazo mindennek.
 15 teged kialtoknak (6) Vram te f̄leiddel en imačagomot vedd ezedbe.
 es v̄gekeziel en kőnőrgesemnek zavahoz (7) En nomorvlagomnak
 napian. te rad kialtek merth meg halgatal engem (8) Vram ifte-
 nek kőzöt ninč ollan ment te. es te kezed mynkaik kent ninčen
 159 (9) Minden nemzedet kiket tőttel el iővenek : es előttet || Imatkoza-
 20 nak : es [dičőfeget dičőitek teneved] dičőseiteđ te nevedet (10) Mert
 te naǵ čvlatatoff vaǵ : es tenön magad vaǵ iften (11) Vram vezeff
 engem te vtadba. es en be megek te bizon̄fagodba : en ziyem őrl-
 lön. hoḡy te nevedet fille (12) En vram iftenem en neked vallok.
 en telles zivemben. es te nevedet őroke dičőfeitem (13) Mert te
 25 neked naǵ irgalmad vaǵon en raitam. es en lelkem. az also pokol-
 bol ki mented (14) Iften hamoffak ram tamattak : es hatalmassok-
 nak ḡvlekezefi kerefek en lelketem : es teged v̄ eleegbe nem vőnek
 (15) Es te kedeg vr iften. irgalmazo es kőnőrlő : t̄vrő : es naǵ ir-
 galmas (16) Tekenč en ram es kőnőrlő raitam : aǵ parancolatot
 30 zolgađnak es te leađodnak fiat idvözöhed (17) Teḡ en bennem io
 ielenetet. hoḡ lassak azt engem ḡvlőlők : es poreitassanak : mert
 vram te fegeitel : es vigaztalal engem Dycőfeg atfanak

f o n d a m e n t a e i u s i n

LXXXVI.

(1) Feneki ol zent hegekben. (2) vr. fionnak kapvit iakobnak minde hailoki felöt zereti (3) Iftennek varofi te rollad dičöfegek mondatnak (4) En meg || emlekezem raabrol es babillonrol: 160 kik tvdnak engemet Mert ime idegenek. es tirof. es zerečeneknek nepi ot voltak (5) Mi nem ember azt fionnak monga. es ember v benne ziletet. es felfeg vltette vtet (7) Te benned valo lakozas ollan: mikent mind vigadoknak

domine deus salutis meae in die

10

LXXXVII.

(2) Vram en idvöflegemnek iftene: nappal es yel te elötted kialtek (3) En imačagom meñnen be te elödbe. hayčad te filedet en kerelmemre (4) Mert en lekem gönözökal be tölt: es en iletem pokolba közeleite (5) En tooba zallokhoz inteztetem. ollan lők 15 mikent holtak közöt. zabad ember (6) Mikent koporfoba alo febelek: kikről többbe nem emlekezel: es v̄k te kezettől el v̄zettek (7) Engem az albo toba vetenek. fetetesbe: es halalnak arnekaba (8) Te haragod en ram erőffödöt: es minden habidot en ram hozad (9) En esmeröimet tölem tavol tód: engem magoknak vtala- 20 toffa tőnek Aroltatam es ki nem megek vala: (10) en zemeim zikfegert meg lankadanak Vram en te riad kialtek: en kezeimet te read || nap eftig terieftem (11) Mi nem az halottaknak tez čvda- 161 kot: avág orvofok eleveneitene. es neked vallonak (12) Mi nem valaki koporfoban. hirdeti irgalmadot. es te bizónfagodot vezede- 25 lemben (13) Mi nem fetetben esmertetnek te čvdaid. es te igassagod feledefnek földén (14) Vram es en te rad kialtek es holval en imačagom teged elöl vezen (15) Vram mire v̄zed el en imačagom. es te orcadot rolam el fordeitod (16) En zegen vágok: es en ifyvfagomtol fogvan mvnkaban. fel emelkedven kedeg alasztatam. es 30 haborodam (17) Te haragid en rolam mvlanak: es te yieztetfid engem haboritanak (18) Nap eftig kőről vőnek. mikent viz. egetembe (19) kőről vőnek engem En baratim es en rokonimot el tavoztad en tölem. es novolaffagert en ifmeroimet es

LXXXVIII.

- (2) En mind öröke ineklem vrnak irgalmassagit Te bizonfagodot en zamba hirdetem : minden nemzetről nemzetre : (3) Mert te mondad irgalmassag mind öröke raktatik menbe : te bizonfagod.
- 162 bennek meg zerzetik (4) En haáfast zerzettem || en valasztottimnak : efkóm en zolgammak davidnak. (5) Te magzatodot mind öröke meg zerzem Es en te zekódet nemzetről nemzetre meg rakkom (6) Vram te évdadot mennék meg vallak : es bizonnaval zenteknek gýlekezesebe te bizonfagodot (7) Mert fellegegbe ki hafolatik vrhoz. iftennek fiaiban iftenhez egellő lezen (8) Iften ki zenteknek : tanalčaban dičőseitetik : nag es yiedetes minden felött : kik v kőrole vannak (9) Vram iozagoknak iftene : ki lezen hoziad egellő vram hatalmas vag. es te bizonfagod tenőn kornóled (10) Tengernek hatalman te vralkodol v habinak kedeg indvlasat 15 te engezteled (11) Te kevelt alazal. mikent sebeföltet te erődnek kariaba. el oztad mint te ellenfegidet : (12) Mennék tied : es föld es tied. földnek kereket te allattad es vñon tellesseget : (13) fel zelt : es tengert te teremttetel Tabor es hermon te nevedbe örvendenek : (14) es te karod hatalmal Te kezéd örök 163 kőgik || es te iogod magasztalek : (15) igaffag : es itilet : te zekednek meg gartafa Te orcadnak elötte (16) irgalmassag es bizonfag mennek : bodog nep ki lelki öröm ineket tvd. Vram te orcadnak vilagaban iarnak : (17) es te nevedben napeftig örvendenek : es te igaffagodban fel magasztatnak : (18) Mert v ereieknek dičősege te 25 vag : es te io kedvedben. mi zarvönk fel magasztatik (19) Mert vre mi[nd] fel vetelönk. es mi kiralonke : zent ifraele (20) Almamba tabat zolaal zentidnek : es mondal hatalmba. fegedelmet vetek : es en nepem kőzöl valasztottad fel magasztalek (21) Meg leleem en zolgamot davidot. vtet meg kenem. en zent olaiommal (22) Mert 30 en kezem vtet segellendő. es en karom vtet mēgerősseiti (23) v benne ellenfeg semmit nem nevededik : es hamossagnak fia. nem törekedik artania vneki (24) Es en v orcaia elöl. v ellenfegit el töröm : es vtet gýlölőköt futafra fordeitom (25) es en bizonfag 164 gom. es en irgalmam v vele : es en nevembe || v zarva fel magasztatik (26) Es v kezét tengerbe vetem. es v iogiat fofo vizekbe (27) v 35 nevezé engem. te en attam vag. en iftenem. es en idvőffegemnek

fogadoia (28) Es en v̄tet elöl z̄v̄lte vetem [v̄tet] földnek kirali felöt
 emelkettet (29) Es en v̄ neki en irgalmamot öröke tartom es v̄
 neki en hyv haǵafomot (30) Es, en v̄ neki magat örököl öröke
 vetem. es v̄ zekit: mikent menn̄ei napokot (31) Ha kedeg v̄ fiai en
 törvenemet meg haǵangak. es en itiletimben nem iarandonak 5
 (32) Ha en igaffagomot meg v̄talangak. es en parančolatimot
 nem őrizendik (33) Vezzöben v̄ hamoffagokot meg latom. es [en
 bizonǵagomban nekik nem artok. Es en ha] v̄ binököt: verefegben
 (34) En irgalmamot kedeg töle el nem oztom. Es en bizonǵagom-
 ban neki nem artok (35) Es en haǵafomot v̄talatoffa. es az mellek 10
 en zambol zarmaznak. nem tezem meg hytta (36) En zentemhez
 égzer esköm dauidnak. ha hazvdok. v̄ neki (37) magia öröke ma-
 rad (38) Es v̄ zeki || mikent nap en elöttem: el mind öröke mikent 165
 telles hold: es ment menbe hyv tano (39) Te kedeg el v̄ztet: es
 meg vtaltad: es te kriftufodot el hattad (40) El fordeitottad te 15
 zolgađnak haǵafad földön v̄ zentleges oltarat v̄talatoffa tötted:
 (41) Meg töred mind v̄ kert falit: v̄ erőffeget filelembe veteed
 (42) Mind vton iarok el ragadozak v̄tet: v̄ zomzedinak zeǵenere
 lön (43) v̄tet nomoreitoknak iogiat fel magasztalad: mind v̄ ellen-
 legit vigasztalad (44) v̄ törenek legedelmet el valtad: es v̄ neki 20
 hadba nem segeitel (45) Tiztolafrol v̄tet el vezted: es v̄ zeket föld-
 dõn le eited (46) v̄ ideinek napit meg kissebbeited: poreitassal v̄tet
 meg ötted (47) Vram meg hailaz mind vegig felen: ki harlag te-
 haragod mikent t̄v̄z (48) Emlekeziel mi en voltom: mert mi nem
heaba zerzettel: minden ember fiait (49) ki az ember ki il es halalt 25
 nem lat: es v̄ lelket pokolnak kezébõl ki vezi (50) Vram hol van-
 nak te regi irgalmid mikent te bizonǵagodba eskv̄ttel dauidnak ||
 (51) Vram emlezel te zolgaidnak zeǵenekrõl. kit en õblõmbe 166
 meg tv̄rek. fok nemzeteket (52) kit vram: te ellenfegid panazlot-
 tak: hog panazlottak te kriftosodnak valtozafat (53) Vr öröke 30
 aldoth legén legén

tu
domine refugium factus es

LXXXIX.

(1) Vram mi nekõnk remenǵegõl löttel: nemzetrõl nemzetre 35
 (2) Mi elõt heǵek lennenek. avag ziletneek föld es kerek vilag.

öröktől es meg örökik te vag iften (3) Ne tazeh el embert alaza-
 toffagaba. es mondal. fordollatok embereknek fiai (4) Mert ezer
 eztendő te zemid előt mikent tegnapi nap. ki el mvlt Es yeli őri-
 zet: (5) kik femmie vagnak. ű nekik eztendői leznek (6) Regiel el
 5 mvllek. mikent fű: regiel viragoziek: es el mvllek: eft zallon: ke-
 menőllön: es meg azzion (7) Mert meg fogank te haragodban es
 te mergedben meg haborodank: (8) Mi iktelenfeginket elődbe veet-
 ted: mi örökfegőnköt te zinednek vilagoitafaban (9) Mert mi na-
 167 pink mind meg foganak: es te haragodban || meg fogank Mi ezten-
 10 dőnk emleitetnek mikent pook (10) mi eztendőnknek napi. az
 hetven eztendőkben Ha kedeg hatalmagban nolc zaz eztendő: es
 tőbe ű nekik mvnkaiok: es banatok Mert el io az: zelidleg: es meg
 rothadonk (11) ki esmerte te haragodnak hatalmat: es kedeg fel-
 tiben. te haragodot zamlalnia (12) Te iogodot ig esmerteffed: es
 15 zű beli tanoltakot bölčefegben (13) Fordol meg vram mind vegig:
 es leg kőnőróletes te zolgaidon (14) Regiel meg telőnk te irgal-
 maddal: es őrvendőnk: es gőnőrkő[d]ttőnk minden napinkban
 (15) Őrölőnk az napoknak kikben. minket alazal: eztendőknek
 kikben gonozt lattonk (16) Tekenč te zolgaidra: es te mvnkaidra:
 20 es igazgaffad ű nekik fiait (17) Es legen mi raitonk: mi vronknak.
 iftenőnknek: fineffege Es mi kezeinknek mvnkaiat igazgaffad mi
 rank: es mi kezőnknek munkait igazgaffad

Qui habitat in adiutorio

XC.

168 (1) KI felfegnek fegedelmebe lakozik: mennei || Iftennek
 oltalmaba vezteg lakozik (2) Monga vrnak. te engem fogado vag:
 es en hyedelmem. en iftenem te benned remenkedem: (3) Mert ű
 engem vadazoknak haloiokbol: meg mente: es kemen bezedből
 (4) ű vallaival arnekoz neked. es te ű tollai alat remenkedel
 30 (5) ű bizohfaga paiffal kőrnőr vezen: eyeli filelmtől nem felz
 (6) Nappal hamarkodo niltol: fetetbe iaro dűloktol: dyli őrdőgtől
 (7) Te mellőled ezeren esnek: es te iogod felől tiz ezeren. te hoz-
 iad kedeg nem kőzelyt (8) de maga bizoh te zemeiddel meg gon-
 dolod. es binőfőknek fizeteft meg lacz (9) Mert vram te vag enne-
 35 kem remenfegeg. felleget veted te remenfegegde (10) Gonoz te

hoziad nem megen: es oftor nem kőzeleit te hailokodba (11) Mert
 v angalinak parančolt te rolad: hog teget minden vtaidba őrizie-
 nek (12) v kezekbe viznek teged. hog kőhöz labadot meg ne fer-
 čed: (13) Aspif kigon. es bafilifkos kigon iarzs: es or||ozlant es 169
 farkant meg nomocz (14) Mert v en bennem remenkedet: meg
 mentem vtet: meg oltalmazom vtet: mert v en nevemet megel-
 merte (15) v en ram kialta. es en vtet meg hallom. nomorofagba
 vele vagok. ki vezem vtet. es dicőfeitem vtet (16) Napoknak hoz-
 iosagaval be tőltöm vtet. es en v neki en idvőffegemet meg mv-
 tatom

10

B o n u m

XCI.

(2) Io vrnak vallania. es te felleget nevednek dicőfeiteni
 (3) holval te irgalmazot hirdetni es ytaltal te bizohfagodat
 (4) Tiz hvro kintornaban hegedobeli inekel (5) Mert vram engem 15
 titemenidbe vigasztalal. es en te kezeidnek mvnkaiban őrvendek
 (6) Vram te mielkedetid hog nagoltak. igen melek te gondolatid
 (7) Eztelen ember. meg nem ismeri: es hyt ezeket meg nem erti
 (8) Mikoron binőfők ki kelnek: mikent zena es ki iellenek mind
 kik hamoffat teznek: Hog őrköl őroke el vezienek. (9) vram te 20
 kedeg felleget őroke: (10) Mert vram ime te ellensegid mert ime te
 ellensegid el veznek: es el ozlonak || mind hamos tevők (11) Es 170
 en zarvam fel emelkedik: mikent eg zarvo: es en venfegem emlő-
 nek v irgalmaba (12) Es en zemem. en ellensegimet meg vta. es
 en ram tamado atkozokot. te fvled meg halla (13) Igaz viragoz 25
 ment palma: meg sokasvl mikent libannak cedroffai (14) Vrnak
 hazaba vltettek: mi vronk istenōnknek pitvariba viragoznak
 (15) Meeg venfegnek emlebe meg sokasolnak: es iol tvrők lez-
 nek. hog hirdessek (16) Mert egenes mi vronk istenōnk: es v benne
 ninčen hamoffag

30

d o m i n u s r e g n a v i t

XCII.

(1) Vr orzagla: ekeffegbe őltőzek. vr [őroke őltőzek őröm-
 be] őltőzek erőbe: es magat meg ővedze Mert földnek zelet meg

erőffeit ki meg nem indol (2) Isten kez te zeked: attol fogvan te
 vag (3) Vram vizek fel emelek: vizek v zavokot fel emelek Vizek
 v habokot fel emelek (4) fok vizeknek zavokert Tengernek čodalat-
 171 **171** hyhetők lőnek: vram te hazadot || zentfeg illeti napoknak hoz-
 iofagaig

deus wltionum

XCIII.

(1) Isten bozzo allafnak vra. zabadon tőn: iften bozzo allaf-
 10 **10** nak vra (2) Emelkegel fel ki földet itilz: fizes meg keveleknek
 (3) Vram binőfok mig. binőfok mig dičekednek: (4) Bezellenek
 es hamoffat zolnak. mind kik hamoffat teznek (5) Vram te nepe-
 det meg alazak. es te őrőkődöt el veztek: (6) Özveget es arvat
 meg őlenek: es arvakot vldőzenek (7) Es mondanak. vr nem latta.
 15 **15** es iakob iftene nem erti (8) Nep között valo ertetlenek erčetek es
 hytok. valaha erčetek (9) Ki az fület vltette nem hall e. avág ki
 az zemet gakta nem gondolla e (10) ki [ember] nemzeteket reia-
 gat: nem meg fedd e: ki embert tvdomanra taneit (11) Vr tvga
 embereknek gondolatfokot mert heyv (12) Bodog ember ki te ok-
 20 **20** tatandaz vram: es te törvenédről oktatandot vtet: (13) hog gonoz
 napoktol kegefől teg vele: mig nem binőfnek veerem vaiaffek
 (14) Mert vr v nepet el nem vzi: es v őröket meg nem haggá
 172 **172** (15) Mig nem igaffag || törvenné valtozandik: es kik ahöz közel:
 mind Kik egenes zivel vannak (16) ki tamad fel en velem az atko-
 25 **25** zok ellen: avág ki al en velem. hamos tevők ellen (17) čak hog vr
 fegeite engem: keveffe nem pokolba lakozot volna en lelkem
 (18) ha en mondom vala: en labam meg indola. vram te irgalmad
 fegeit vala engemet (19) En zivemnek banatfa lokaffagaent. te
 vigasztalafid. en lelkemet. őrltetek (20) Mi nem hoziad ragadot.
 30 **30** hamoffagnak zeki. ki parančoladba mvnkat hazvez (21) Igaznak
 lelke[t]n ragadoznak vala: es artatlan vert bintetnek vala (22) Es vr
 en nekem hyedelmől lőn. es en iftenem. en remenfe gemnek seged-
 fege (23) Es v nekik v hamoffagokot meg fizeti: es őnőn gonossa-
 gogba el ozta vket: mi vronk iftenőnk. el ozta vket

Venite exultemus domino

XCIV.

(1) Iőietek es őrvengőnk: vrnak inekellonk mi idvősseges
 iftenőnknek (2) Vegvők elől v orcaiat vallasba: es diőőseitesben
 inekellőnk v neki (3) Mert iften nag vr: es nag királ || minden **173**
 iften felőt (4) Mert földnek minden vegi v kezében vannak: es
 hegeknek magallagi ővei (5) Mert tenger őve. es v tőtte vtet: es
 az zarradaft v kezi allattak (6) Iőietek imágvk. es effőnk le iften
 előt firionk iften előt. ki minket tott (7) mert v mi vronk ifte-
 nőnk Es mi kedeg v nepi ilő földenek. es v kezenek iohy (8) ha ¹⁰
 ma v zavatt hallangatok. ne kemenehetek meg tv ziveteket (9) Mi-
 kent az bozzonkodasba kefertetnek nappiaent. az kietlembe Hol ti
 attaitok engem kefertenek. bizoňoitak. es latak en dolgimot (10) Ez
 nemzethez negven even voltam közel. es mindenkor mondottam:
 ezek zivőkben. tevelgenek (11) Es ezek kedeg en vtaimat meg nem ¹⁵
 esmerek. ha en nvgalmamba menendenek

Cantate domino

XCV.

(1) Vrnak inekletek vy ineket: minden föld inekletek vr-
 nak (2) Inekletek vrnak: es algatok v nevet. v idvősseget naprol ²⁰
 napra hirdeffetek (3) v diőőseget hirdeffetek nemzetek közőt v
 ővdait minden nep közöt (4) Mert v nag vr: es igen dičereses
 minden iften felőt yedetesb (5) Mert nemzetnek ifteni || mind **174**
 őrdögők. vr kedeg menneket tőt (6) Vallas es zepseg ő előtte:
 zentseg es naglag v zentsegebe vagon (7) nemzeteknek tartomani ²⁵
 aiandekoziatok vrnak aianlatok diőőseget es tizteffeget. aianlatok v
 nevenek diőőseget (8) Vegetek aldozatokat es mennetek be v pit-
 variba (9) es imágगतok vtet v zent eghazaba v zine előt minden
 föld meg indollon (10) nemzetekben mongatok hog vr orzagolt
 Mert bizon földnek zelet meg fedde ki meg nem indol [napeftig] ³⁰
 nepeket egenessegben itil (11) Mennnek őrőllenek. es föld őrvengen
 tenger v tellesegevel meg indollon (12) mezők mind benne va-
 lokkal Őzve vigadnak Tehat erdőnek minden fai őrvendenek

(13) vrnak zine elött. hog el iött: mert földet itilni iött Földnek zelet égeneffegben itili: es nepeket & bizonfagaba

dominus

XCVI.

5 (1) Vr orzagla: föld örvendezien: lok zigetek öröllenek
 (2) Kód es fetet felleg & kórñöle igaffag es itilit & zekinek fege-
 delme (3) & neki tñz elotte megen: es kórñöl & ellenfegit geriefti &
 175 villamafi || (4) & villamafi zeeles földnek finlenek: lata föld es meg
 indola (5) Hegek vr zine elött meg olvadanak. mikent viioz. vr zine
 10 elött minden föld (6) Meñnek ki hirdetek & igaffagat. & diçöfeget
 minden nepek lattak (7) Poreitaffanak mind kik balvañokot imad-
 nak. es kik önön kepekben-diçekednek & neki minden angali ima-
 gatok vtet. (8) fion halla. es öröle Es iuda leañi örvenenek.
 vram te itiletedert (9) Mert te felfeges vr vag: minden földön
 15 igen fel emelkettel. minden iften felött (10) Kik vrat zeretitek.
 gonozt gñlölletetek. vr & zentinek lelkeket örizi. binöföknnek kezéböl
 ki menti &ket (11) Igaznak vilag tamada: es égenes zivöknnek
 öröm (12) Igazak vrban örölletek. es vallatok & zentlegel nevenek
 emleitetre

20 cantate zombat yelre valo veterínehez pfalmus

XCVII.

(1) Vrnak inekelletek vy ineket: mert çvdakot tött & iogia
 176 zabadeit & neki: es & zent karia (2) & idvesfeget || elmerte teve.
 nemzetek elött & igaffagat kiyelente (3) & irgalmarol. es bizonfa-
 25 garol emlekezek. israel hazanak Földnek minden vegi lattak mi vr
 iftenönknnek idvöffeget (4) Minden föld lelki ineket mongon iften-
 nek: inekletetek. es örvengetek. es kintornalatok: (5) Diçöfehetek
 vrnak hegedöben: hegedöben: es kintornanak zavaban (6) visselö
 kvrtöknben: es zarv kvrtnek zavaban Vigággatok vr kiraf elött
 30 (7) tenger & tellesfegevel meg indolñon: földnek zile: es mind kik
 benne lakoznak folo vizek egetembe (8) Keezzel tapfollanak he-
 gek vr zine elött. örvenenek (9) mert el iött mert földet itilni
 iött Földnek zelet igaffagban itili. & nepet önön bizonfagaba

dominus regnavit

XCVIII.

(1) Vr orzagla: haragoának az nepek: ki kervbon űls: föld meg indollon (2) Vr lionba nağ: es minden nepek felött felleg (3) Vallanak te nağ nevednek: mert yedetes: es zent: (4) es kiralnak tizteffege itiletet zeret Teigazgataft zerzettel: es itiletet: es itiletet: es igaffagot. iakobon te főtten (5) Magaztaffatok fel 177 mi vronkot iftenönket: es imağatok ű laba alat valo zeket: mer az es zent (6) ű papi között moises es aaron. es samvel azok közöt: kik ű nevet kialtak Vrra kialtnak vala: es ű űket meg halla vala 10 (7) es ozlop fellegből zol vala ű nekik ű hağafit őrizik vala: es az parançolatot kit adot ű nekik (8) Vram mi iftenönk. te űket meg hallod vala. iften te űnekik keğelmes voltal: es minden lelenefeken bozzot alottal (9) Magaztaffatok fel mi vronkot iftenönket es ű zent hegen imağatok űtet: mert zent mi vronk iftenonk Diçőfeg 15 attanak

domino
Iv bilate deo

XCIX.

(1) Minden föld vigággon leleken: vrnak őrmében zolgalatok V eleibe őrvendefben menńetek (3) Tvğatok hoğ vr ű iften. 20 ű tótt minket: es nem mi mimagonkot ű nepe: es ű ilő földenek yvhi (4) menńetek be ű kapvyn vallaffal: pitvariba inekleffel: es vallatok ű neki: diçerietek ű nevet: (5) Mert vr edes: ű irgalma őroke: es minden nemzetről nemzetre ű bizonfaga:

Miferi cordiam et iudiciu m

25

C.

(1) Vram en irgalmaffagot es itiletet ineklek neket || (2) Kin- 178 tornalok: es artatlan vtakon ertekem: mikoron en hoziam iöz larok vala en zivemnek artatlanlagaban: en hazamnak közepin (3) Hamos allatot nem vettek vala en előmben. igaffag meg hağo- 30 koth gvlőlek (4) Gonoz ziv en hoziam nem zeekhövek hoziam

terő atkozat. nem esmerek (5) Titkon ű közelit ragalmazot űdő-
 zők vala kevel zemmél: es telhetetlen zivel: azokal nem ezem vala
 (6) En zemeim földnek hivire: hog velem űllenek. ki artatlan vd-
 ban iar. az zolgal vala en nekem (7) Nem lakozik en hazam közé-
 5 pin. ki kevelfeget tezen. ki ekteleneket zol. nem igazefia magat. en
 zemeim elött (8) holval minden földi binőfőköt meg őlök vala.
 hog vrnak varofabol: minden ektelen dolgofokot. ki veztenek

domine exaudi

CI.

10 (2) Vr halgafid meg en imačagomot: es ivffon te hoziad en
 kialtafom (3) Te orcadot en tőlem el ne fordeičad. valamel napon
 nomorolok Haičad hoziam te filedet Valamel napon hivandolak
 teged: ferenen meg hal engem (4) Mert en napim vgan meg fogtak
 179 mikent fűft: es en tetemeim meg azanak mikent || [tepertő] poz-
 15 doria (5) Vgan űttetem mikent zena: es en zivem meg aza: mert
 en el felettem en keheremet meg ennem (6) En zőpőgefemnek
 zavatul. en tetemem hvfomhoz ragada (7) Ollan lők mikent kiet-
 lenbeli pellikan: meg ollan lők mikent bogol kalitkaban: (8) Vi-
 gizek es ollan lők: mikent haz heian egédöl valo vereb (9) Mind
 20 napeftig en ellenfegim engem bozzontanak vala: es kik dičernek
 vala engem: en ellenem eskeznek vala (10) Mert hammat vgan
 ezem vala mikent keheret: es en venerekemet firaffal el vegeitem
 vala (11) Te mergednek haragos orcaiatol: mert fel emelven le
 eitel engemet (12) En napim le hailanak mikent ariek: es vgan
 25 meg azek mikent zena (13) Vram te kedeg mind őroke meg ma-
 racz: es te emleitesd nemzetről nemzetre (14) Vram te fel ta-
 madvan kőnőrlöz fionon. mert ű kőnőrlötinek idei: mert ű ideie
 el iött (15) Mert ű kővi kellelinek. te zolgaidnak: es ű földön kő-
 nőrlőnek: (16) Vram: es nemzetek felik te nevedet: es te dičőfe-
 30 gedet. minden kiralok (17) Mer vr fiont meg raka: es őnőn dičő-
 180 fegeben lattatik (18) Tekente alazatofoknak || imačagara: es ű
 kirelmeket nem vtala (19) Azert mas. nemzetben irtaffanak: es
 mel nep terem: es ű es dičer vrat (20) Mert ala neze őnőn felle-
 geből. vr menből földre tekente (21) Hog fogloknak oheitafokot
 35 hallanaia: es meg őlteknak fiait meg oldoznaia (22) Hog vr

nevet hirdeffek fionban: es ű dičiretet iervfalemben (23) Nepeknek egbe gőlekezezekben. es kiraloknak: hog vrnak zolgalanak (24) ű ereinek vtaban. felele neki: en napimnak kevel voltat: ad meg tudnom (25) En napimnak felen: engem meg ne hy te ezten-
 dőid mind nemzetről nemzetre (26) Vram előzőr te földet allat-
 tal: es mennek te kezed mvnkai (27) Ők el veznek. te kedeg meg
 maracz: es mind vgan meg avolnak: mikent őltőzet Es meg val-
 toztatod űket. mikent fedőt: es meg valtoznak: (28) te kedeg
 vgan tenőn magad azon vag. es te eztendeid meg nem főgnak
 (29) Te zolgaidnak fia lakoznak: es ű magzattok. mind őroke 10
 igazgattatik

b e n e d i c

CII.

(1) En lelkem alg vrat: es minden. valamelik en bennem
 vannak. ű zent nevenek (2) Alg || vrat en lelkem: es el ne felegged. 181
 mind ű fizetefit (3) Ki minden hamoffagidnak kegelmez. ki min-
 den beteglegedet meg vigazfa (4) ki te iletedet halabol meg
 valfa. ki teged irgalmaffagban: es kőnőrőlefegeben koronaz (5) Ki
 te kivanatodot iozagokkal be tőlti te yffiofagod meg vyol: mikent
 kefelőnek (6) Vr irgalmat teven: es itiletet: minden bozzofagot 20
 tőrőknek (7) ű vtait moifesnek elmerte tive: es ű akarattat ifrael
 fiainak (8) Vr irgalmas es kőnőrőletes: es igen kőnőrőlő (9) Nem
 őroke haragozik. sem feneget mind őroke (10) Nem mi binőnkent
 tőn mi nekőnk: es mi hamoffagonkent nem fizete nekőnk (11) Mert
 meńnek földtől valo magaffagaent. ű irgalmat: meg erőffeite űket 25
 filőkőn (12) Mene tavol nap kelet vagon nap nvgattol. olyan tavol.
 teve mi tőlőnk. mi hamiffaginkot (13) Mikent attfa kőnőről. ű
 fiain. vr vgan kőnőrőle űkőt filőkőn (14) mert ű meg ifmerte mi
 letőnkőt Meg emlekezek hog por vagonk: (15) ember mikent zena
 ű napi. ki viragoznak. ment parlagnak viragi (16) Mert az zellet 30
 ű benne el megen. es tőbbe nem al || Es tőbbe ű helet meg sem 182
 efmeri (17) Vrnak kedeg ű irgalma őrőktől mind őrőkig vtőt filő-
 kőn Es igaffagi fiakrol fiakra (18) azoknak kik ű hağafit tartak Es
 emlekezienek ű parančolatirol: űket tellesfeiteni (19) Vr ű zekit
 meńben zerze: es ű orzaga mindenben vralkodik (20) ű neki min- 35
 den angali: algatok űtet: erőbe hatalmafok: ű ygiet teven. ű bezi-

dinek zavát hallania (21) ⁊ iozagi mind algatok vrát: ⁊ zolgaloi kik ⁊ ygiet tezte (22) ⁊ neki minden dolgi. algatok vrnak. ⁊ neki minden vrasaga heſen en lelkem alg vrát

Benedic a^mima mea dominum.

5

CIII.

(1) En lelkem alg vrát: en vram iftenem igen nagoltal Vallasba es ekeſſegbe őltőztel. vilaggal kőrnekeztel mikent őltőztel (2) Menhet ki terieztven mikent bört: ki ⁊ neki felit (3) vizekkel fedőd Ki fellebbe fel meg. ki zeleknek tollain iarzs (4) ki te 10 kővetidet zelletekke tezs: el te zolgaidot egő tővze (5) Ki földet őnőn allasan allattal: őrőköl őrőke ſem haiol ala: (6) Őzōnek vize ⁊ neki kőrnőkőzeti. mikent őltőzet: vizek hegeken alnak 183 (7) Te ſeniteted előt el fvtnak te mennei || gőrgesedtől. meg rettennek (8) Hegek fel hagnak: es vőlgek le zálnak. az heſre. melyet nekik allattal: (9) Hatart vettel kik el nem mvlnak: meg ſem fordolnak földet be bvrytaniok (10) Ki kvf feieket wőlgegbe ki [bir] bočate hegeknek kőzölők. vizek el ſolnak (11) Iznak parlagnak minden beſtiai: zamarok zomehan variak: (12) Mennei madarak. raitok lakoznak. kő zirtok kőzöl aggak ⁊ zavokot (13) He- 20 geket felől meg harmatozz. te mvnkaidnak gőmőlčeből. föld meg eligezik (14) Apro baromnak zenat [gőitez] teremtez: es fívet emberi zolgalatra Hog földből keſeret ki hozí (15) es bor embernek zivet őrvltette Hog ⁊ őrciait olaiba meg vidamoltaffa: es embernek zivet keſer erőſſdhőn (16) Mezőknek fai meg elegendnek: es 25 libannak cedros fai. kiket ⁊ vltetet: (17) amot verebek fezkeznek Verče haza ⁊ nekik hercegek (18) zarvaſoknak magaf hegek: gymoknak hyedelmek kő zirt (19) Időkre holdot tőn. nap meg elmerte (20) ⁊ el nvgottat Setitet től: es y lőn: ⁊ benne erdei vadak. mind eliarnak: (21) Orozlań kőlkek rivaffal. hog ragaganak: 184 es iftentől őnőn magoknak || etket lelyenek (22) Nap fel tamada: es meg gőlekezenek: es őnőn hailokokba heheztetinek: (23) Ember ki megen. ⁊ dolgara: es ⁊ mvnkaiara. nap nvgatig (24) Vram te mvnkaid hog nagoltak: mindent ezzel tőtlet: föld te valalodbol meg telek (25) Ez nag tenger: es Kezeknek igen teer: amot repe- 35 ſők kiknek zaamok ninčen Kičyd lelkeſek nagokkal (26) amot ha-

yok mvlnak Az farkán kit te zerzettél. ♫ neki čalogatnia: (27) minden te tőled var: hog idein ♫ etkeket meg aggad (28) Ha te adandaz ♫k zedegetnek Kezet kiterieztven: minden iozaggal telik (29) ha kedeg te orcadot el fordeitandod: meg haborolnak: ♫ zelleteket el vezed: es meg fognak: es onon porogba fordolnak (30) Ki bočafd te zelletedet: es teremnek: es földnek zinet meg vyitod (31) Vrnak dičősege legen őrkől őrké. vr onon mvnkaiaba őrl: (32) Ki földretekent: es vtet [ze] rezketteti. ki hegeket illet: es fvtőlőgnék (33) En en iletembe. vrnak ineklek: en iftenemnek dičőseitek mig vagok (34) En ekes bezedem: kedves legen ♫ neki: 10 mert en vrbán gónörködöm (35) Binőrk es || hamoffak. földről 185 fogga nak meg: vg hog ne legyenek. en lellem alg vrat

Confitemini domino

CIV.

(1) Vallatok vrnak. es kialčatok ♫ nevet: nemzetek között 15 hirdeffetek ♫ mvnkait (2) Inekelletek ♫ neki: es dičősehetek ♫ neki. bezilletek mind ♫ čvdait (3) Dičőkegetek ♫ zent neveben. vrat keresőknek zivők őrlőn (4) keresietek vrat: es erőffőyetek me.g ♫ zinet mindenkor keresietek (5) Emlekezieitek ♫ čvdairol kiket tőt: ♫ ielenetit: es ♫ zaianak itiletit (6) ♫ zolgainak Abra-20 hamnak magzatirol: ♫ valasztottarol iakob fiarol (7) ♫ mi vronk iftenönk. ♫ itileti minden föld zelen (8) ♫ hağafarol őrké meg emlekezek: ygyról. kit ezer nemzetnek parančolt (9) kit abrahamnak zerze: es ♫ ifakra. lőt efiről (10) Es azt iakobnak parančoladba tőkelle: es ifraelnek őrk hağafba (11) Mondvan kanaan 25 földet. neked adom. te őrködnek kőtelet (12) Mikort kvrta zam-mal volnanak. es ♫ lakoi igen kevesen (13) Es nemzedből nemzedbe el menenek: es orzagbol mas nep közibe (14) Eg embert nem hağa. ♫ nekik artania: es ♫ irtettek királyokot || reiagata (15) Ne 186 illeffetek: en kriftosimot: es en profetaimba ne atkoziatok (16) Es 30 ♫ ehfiget hiva földre: es keérnek minden ereet meg tőre (17) ♫ előtők embert bočata: Iofef el aroltatek. ynfegebe (18) ♫ labait kalodaba alazak: ♫ lelke vas által mene: mig nem ♫ igeie iőne (19) Vrnak zep bezede. meg gerieste vtet (20) elkvlde király. meg olda vtet: nepnek feiedelme: es el bočata vtet (21) ♫ hazanak 35

vrava zerze vtet: es minden valalanak feiedelmeve (22) Hóǵ ǵ feiedelmit oktatnaia. mikent ǵnǵn magat: es ǵ venit bǵlǵefegre tanitanaia (23) Es ifrael be mene ǵíptomba: es iakob kaam fǵldebe. vendeg lakoff vala (24) Es ǵ nepet igen teriezte. es ǵtet ǵ ellensegire erǵffeite (25) Meg fordeita ǵ zivǵkǵt. hóǵ ǵ nepet ǵǵlǵlneiek: es ǵ zolgainak ǵalardlagot tennenek (26) Boǵata zolgaiait moifest: es kit valazta ǵtet aaront (27) ǵ ielenseginek igeiet. ǵ beleiek vete. es ǵvdaknak igeiet kam fǵldebe (28) Setetet boǵata: es ǵket megfeteteite: es ǵ bezedit meg nem mafla (29) ǵ vizeket
187 verre valtoztata: es ǵ halokot meg ǵle (30) ǵ fǵldǵk || bekakot teriezte. ǵ kirali hazokban (31) Monda es iǵve zvǵog: es bǵvdǵf fireg. mind ǵ tartomanǵogba [kǵ effǵkǵt] (32) ǵ effeket kǵ effe teve. ǵ fǵldogben igǵ tvzek (33) ǵ nekik zilǵiǵkǵt es figeieket ǵte: es ǵ vegekbeli fakot meg tǵre (34) Monda es falka. es ǵereboh iǵve.
15 kinek zama nem vala (35) Es ǵ fǵldǵkben minden fǵvet meg ǵn es ǵ fǵldǵknek minden ǵǵmǵlǵet megǵve (36) Es ǵ foldokban. minden elǵ zǵlǵttet ǵte ǵ nekik minden mvnkaioznak eleit (37) es ǵkǵt ki hoza. ezǵftel es araǵnal: es ǵ teriedefegben beteg nem vala (38) Ǵíptom ǵ elǵ mentekben ǵrǵle. mert ǵ feelmek raioak zalla
20 (39) ǵ oltalmokra felleget el teriezte: es tǵzet hóǵ yel nekik vilagofeitana (40) Kireek: es fǵr el iǵve es ǵket menǵnek keǵerevel elegete (41) Meg hafazta az kǵ zirtǵt: es vizek foǵanak: folo vizeken zarrazon altal mennenek (42) Mert ǵ zent bezederǵl emlekezek. ki volt ǵ zolgaiahoz abrahamhoz (43) Es ki hoza ǵ nepet. ǵrvendef-
25 ben. es ǵ valasztottit ǵrǵmben (44) Es azoknak: nemzeteknek tar-
188 to||maǵnit ada: es nepeknek mvnkait birtak (45) Hóǵ ǵ neki igaffagit ǵriziek es ǵ tǵrvenet meg kereffek

Confitemini domino quoniam

CV.

30 (1) Vallatok vrnak mert io. mert ǵ irgalma mind ǵrǵke
(2) ki zola vrnak ǵ hatalmit az minden diǵiretit hallatta tezi
(3) Bodogok kik itiletet ǵriznek. es minden iden igazat teznek
(4) Vram te nepednek io kelletibe: emlekeziel mi rolonk: laf minket te idvǵffegeddel (5) Hóǵ te valasztottid. iozagban lataffonk. te
35 nepednek ǵrǵmevel ǵrǵlǵnk: hóǵ te ǵrǵkǵddel diǵekeǵǵel (6) Mi

affainkal özve vetkeztõnk. hamoffat tõttõnk. kegetlenfeget tõttõnk
 (7) Égiptomba mi affaink nem ertettek te évdaidot: nem emle-
 keztek. te irgalmadnak fokaffagarol Es bozzontak v̄tet. tengerre
 mentegben: verel tengerre (8) Es v̄ket meg mente v̄ neveert. hog̃
 esmertetneie v̄ hatalmat (9) Es meg fedde az erõff tengert: es meg
 aza: es v̄ket az mel vizen altal vive: mikent az kietlembe (10) Es
 v̄ket meg zabadoita. v̄ke g̃v̄lõlõktõl || es meg yalta v̄ket. ellenfeg- 189
 nek kezébõl (11) Es az v̄ket nomorgatokot: vyz el bvreita Azog-
 bol eg̃ sem marada (12) Es v̄ bezedinek hynek: es v̄ diçeretit
 diçerek (13) Hamar tevek: Vrnak dolgit el feledék: es nem tvrek 10
 v̄ tanalçat (14) Es az kietlenben kivanfagot kivananak: es iftent
 az moçarofban kerefték (15) Es v̄ kirifeket ada nekik: es v̄ lel-
 kekbe elegendet boçatv (16) Es v̄ zallafogban moyfett kiferték
 vrnak v̄ zentet aaront (17) Föld meg hafada. es datant el nele es
 abyronnak g̃v̄lekezefet be fede (18) Es v̄ g̃v̄lekezefegben. t̃v̄z ger- 15
 iede. binõfõkkõt lang meg igete (19) Es oreb hegen borivt garta-
 nak: es balvant imadanak (20) Es v̄ diçõfegeket. valtoztatak: eg̃
 zena evõ borio kepehez (21) Iftent el feledék. ki v̄ket idvõzeitette
 vala. ki égiptomba naçfagofokot tõn: (22) évdaifokot kam földben:
 yidetefeket verõf tengerben (23) Es monda hog̃ v̄ket el vezte- 20
 neie. ha v̄ valaztotta moifes. az tõrefben. v̄ elõtte nem allot volna:
 Hog̃ v̄ haragiat el tagytanaia: es v̄ket el ne || vezteneie (24) es kiva- 190
 natof földet femmive tar anak. v̄ bezedinek nem hynek: (25) es v̄
 hailokokba morganak vrnak zavat meg nem hallak (26) Es v̄ ke-
 zet fel emele raioik. hog̃ az pvztaban eyteneie v̄ket (27) es hog̃ 25
 magzattokot. nemzetek k̃zõt. le vetneie: es v̄ket el oztanaia tar-
 tomanokban (28) Es kezdenek belfegort es holtakert valo aldozatt
 enek (29) Es v̄ lelemefegben. bozzontak v̄tet: es v̄ benne tõres
 meg fokafola (30) Es phines elõ alla. es kegelmet lele es az tõres
 meg z̃nek: (31) Es v̄ neki igaffagra vetetek. nemzetrõl nemzetre. 30
 es mind örõke (32) Es az vetekedõ viznel. bozzontak v̄tet: es v̄
 irõttõk: moyfes meg farrada: (33) mert v̄ lelket meg baçaztak Es
 moifes v̄ nekik ki monda. hog̃ (34) az nemzeteket el nem veztet-
 tek volna: kiket vr mondot volna v̄ nekik (35) Es el elvegõlenek.
 nemzetek k̃zibe: es v̄ dolgokot megtanolak: (36) es v̄ balvaninak 35
 zolgalanak: es v̄ nekik vezedelmekre lön (37) Es v̄ fiokot es lia-
 nõkot õrdõgõknek aldozak: (38) Es [az] artatlan vert õttenek v̄
 fioknak: es v̄ leañok||nak veret: kiket kanaan: balvaninak aldoza- 191

nak Es föld ver mia meg döglek: (39) es v̄ mvnkaiokba meg zep-
 lőfőle: es őnőn lelemefegben paraznalkodanak (40) Es vr v̄ ne-
 pere meg merghővek: es v̄ őrőket meg vndokla (41) Es [v̄]
 nemzeteknek kezebe ada v̄ket: es kik v̄ket ḡv̄löltek vala: azok
 5 vralkodanak v̄ raitok: (42) Es v̄ ellenfegi meg nomoreitak v̄ket: es
 alaztatanak v̄ kezegben (43) gákorta zabadeita v̄ket v̄k kedeg v̄
 tanalčokban: v̄ket ingerlek: es v̄nőn hamoffagokban alaztatanak
 (44) Es lata mikoron nomorgananak: es v̄ imačagokot meg halla.
 (45) Es v̄ hağafarol meg emlekezek: mind őrőke: es v̄ irgalma-
 10 nak sokaffagaent meg bana (46) Es v̄ket irgalmagba ada. minden
 előt. kik v̄kőt fogdoftak vala (47) Mi vronk istenőnk. idvőzōh min-
 ket: es nemzetek kōzzōl gōh meg minket Hoğ vallōnk te zent ne-
 vednek: es dičekeggōnk te dičeretedbe (48) Israelnnek vra iftene
 aldot őrőkōl őrőkig: es minden nep monga: legen legen

15

Confitemini domino

CVI.

- 192 (1) Vallatok vrnak mert io: mert v̄ irgalma || Mind őrőke
 (2) Mongák immar kik vr mia meg valtoztak: kiket ellenfegnek
 kezéből meg valtót: es tartomanogbol meg gōitōtte v̄kőt: (3) Nap
 20 kelettől fogva: es nap ivgattól: fel zelről: es tengerrol (4) kiet-
 lembe močarofon tevelgenek: lakozo varosnak vtat meg nem lilek:
 (5) Ehezven es zomehozvan. v̄ lelkek v̄ benne meg fogá (6) Es
 mikoron nomorgananak vrra kialtanak: es v̄ zikfegekből ki ragada
 v̄ket (7) Es v̄ket ki vezete egenes vtra. hoğ lakozo varosba men-
 25 nenek (8) Vrnak v̄ irgalmaffagi vallanak: es v̄ čvdai ember fiainak
 (9) Mert hyv lelket elegeite: es ehezō leket iozaggal meg tōlte
 (10) Setetben es halalnak arėekaban v̄lőkōt: koldolasba es vasba
 kōtōzteket: (11) Mert vrnak v̄ bezedet ingerlek: es felfegnek ta-
 nalčat bozzontak (12) Es v̄ zivōk mvnkaba meg alaztatek: es meg
 30 betegōlenek: es nem vala ki segeiteneie (13) Es vrra kialtanak:
 mikoron nomorgananak: es v̄ zikfegegből ki mente v̄ket (14) Es
 az setetből. es halalnak arėekaból: ki vezete v̄ket: es v̄ kōteleket
 193 meg||zaggata (15) Vrnak v̄ irgalmaffagi vallanak: es v̄ čvdai em-
 ber fiainak (16) Mert erc kapvkt meg tōre: es vas aitokot le tōre
 35 (17) Es v̄kōt v̄ hamoffagoknak vtabol. fel veve: mert v̄ hamossa-

gokert alasztattak (18) \hat{v} lelkek minden etket meg vndoklot es halálnak kapvihoz közéleitenek (19) Es vrra kialtanak mikoron \acute{n} omorgananak: es \hat{v} zikfegegbol ki mente \hat{v} ket (20) \hat{v} igeiet bočata. es meg vigazta \hat{v} köt: es \hat{v} vezelegböl: ki ragada \hat{v} köt: (21) Vrnak \hat{v} irgalmaffagi vallanak: es \hat{v} \acute{c} vdai ember fiainak: 5 (22) Ho \acute{g} dičeretnek aldomafat aldoziak. es \hat{v} dolgit \acute{o} rvendve hirdessek (23) kik haiokon tengerbe zallanak sok vizekben mvnkal-kodnak (24) Vrnak \hat{v} k lattak mielkedetit: es \hat{v} \acute{c} vdait feneken (25) Monda es az hab zellette elö alla: es \hat{v} habj fel emelkedenek: (26) Fel hagnak me \acute{n} nekig: es le zallanak \acute{o} rvenig: \hat{v} lelkek az 10 gonozba lankadoz vala (27) Meg haborolanak: es meg indolanak: mikent reezeg: es be \acute{n} eleteek minden \hat{v} efzek (28) Es vrra kialtanak. mikoron \acute{n} omorgananak: es \hat{v} zikfegekben ki vezete \hat{v} köt (29) Es tengernek || veezet zel [lelke] lelekke allata: es \hat{v} habi 194 vezteglenek (30) Es \acute{o} rölenek ho \acute{g} . veztegfeg va \acute{g} on: es \hat{v} köt ki ve- 15 zete. \hat{v} akarattöknak parttara (31) Vrnak \hat{v} irgalmi vallanak: es \hat{v} \acute{c} vdai ember fiainak (32) Es nepnek gölekezefekbe fel magasztal-
lak \hat{v} tet: es vineknek zekiben: dičeriek \hat{v} tet (33) Folo vizeket pvztava tön es vizeknek ki foľafat: zomehfagga (34) Gömölc termö földet sova \acute{n} na: benne lakozoknak gonoffagokert (35) Pvztat vete 20 allo vizekke: es vizetlen földet kv \acute{t} feiekke (36) Es ot ehezöket heľhete: es lakozo varoft zerzenek. (37) Es parlagokot be vete-
nek: es zölöt \hat{v} tetenek: es zvlö gömölcöt tönek (38) Es meg alda \hat{v} ket: es igen meg fokafolanak: es \hat{v} barmokot nem kevesbeite (39) Es meg kevesölenek es gonozoknak \acute{n} omoreitafatot meg ke- 25 ferölenek es bantaftol (40) Az feiedelmekre vetelkedes öltlek: es tevelgete \hat{v} ket: az vtatlamban: es nem az vtban (41) Es zegenfeg-
böl. fegent ki fegelle: es tarsafagokot tön. mikent iohokban (42) Az ege \acute{n} efek lattak ezt es \acute{o} rölnek: es minden hamoffag be dvgia \hat{v} zaiat || (43) ki az ezes: es \acute{o} rizi ezeket: es meg erti vrnak \hat{v} irgal- 195 maffagit

Paratum cor meum

CVII.

(2) Isten kezs en zivem: en zivem kes: en dičöfegembe inek-
lek: es dičöfitek (3) En dičöfegem tama \acute{g} fel. pfalter es hegedö: 35
holval fel kelek (4) Vram nepek közöt: neked vallok: es nemzetek

közöt neked dičovfeitek (5) Mert nag te irgalmad: mennék felöt: es te bizonfagod fellegig (6) Isten magasztaffal mennék felöt: es te dičovseged minden földön (7) hog te zeretöd ki zabadolanak: Te iogodval idvözöh engem: es hal meg engemet (8) isten v zentiben
 5 monda En örvendek Sikimat meg oztom: es az hailokoknak völgét meg merem (9) Galaad enim manaffes es enim. es effraim en feiemnek nvgalma (10) Ivda en kiralom moab en remenfegemnek: latkaia Idvmeaig el terieztem en cipellefemet: idegenek en nekem baratofok löttek (11) Az erős varofba. ki vezet engem: ki
 10 vezet engem idvmeaig (12) Nem de te e isten ki minket el vztel: es
 196 isten mi erönkben ki nem || meg (13) Az nomorofagrol ag nekönk fegeedelmet mert emberi idvözeites hewfag (14) Mi istenben iozagot tezönk: es v mi ellenfegonköt femmie tezi

deus

CVIII.

(2) Isten ne veztegléd en dičeretemet: mert binöfnek v zaia. es čalarnak zaia: en ram meg nilt (3) čalard nelvel. en ellenem zolanak: es gvlöfegnek bezidivel körnöl vönek engem: es ingen viafkodanák en ellenem (4) Hog mar engem zeretnek. vk ragalmaznak vala engemet: en kedeg imadok vala (5) Es en ellenem ioert gonozokot vetnek vala: es en zerelmemert gvlöfseget (6) v
 25 raia zerezi binöft: es v iogia felöl ördög alon (7) Mikoron itiltetik: karofol iöiön ki: es v imačaga légen bvnre (8) v napi kevelen legének: es v pvsfökleget egeb vege (9) v fiai arvak legének: es
 25 v felelege özveg (10) v fiai el viteffenek tapogvan tevelgefbe: es koldvlnak: es v lako helegből ki vetteffenek (11) kölčönlö meg tvga minden vagat: es v mvnkait: idegenek el ragadoziak (12) Neki
 197 ne légen fegede: es ne légen ki v arvain könöröllön || (13) v fiai vezedelemre legének: eg nemzetben v neve el vezien (14) v attanak
 30 hamoffagok. elő iöiön emleitetben vr elöt: es v annanak bine meg ne tiztollon. (15) legének mindenkör vr ellen. es földről. v emleitefek el vezien. (16) azert hog irgalmat tenni nem emlekezek (17) Es eg vagtalan. zegen koldos embert haboreita es zvbeli kerserveft öldözni (18) Es atkot zerete: es meg iö v neki: es aldo-
 35 maft nem akara: es eltavozik v tvele: Es atkot raia vön. mikent

öltözetet: es ű bele; vġan be mene: mikent viz: es ű tetemebe: mikent olai (19) Vġan leġen ű neki: mikent öltözet kibe öltözik: es mikent öv. kivel mindenkor övedzik (20) Ez ű dolgok. kik engem vr elöt ragalmaznak: es kik en lelkem ellen gonozt zolnak (21) Vram vram. de te teġ en velem tenen nevedert mert edeffe-⁵ ges te irgalmad Menč meg engem: (22) mert en vagtalan. es zegen vaġok: es en zivem en bennem meg haborolt (23) Mikent el hailo arnek en vġan el vetetem: es ki tiztolek mikent salka (24) Böt mia en terdem meg betegöle: es olaitol en testem || meg valtozek: 198 (25) Es en ű nekik vtalatos lök: latanak engem: es ű feieket inga-¹⁰ tak (26) En vram iftenem feġel engem: te irgalmadent menč meg engem: (27) hog tvġak: hog ez te kezed: es vram vtöt te tötted (28) Ök atkoznak: es te aldaz: kik ellenem tamadnak poreitaffa- nak: te zolgađ kedeg: örol (29) Kik engem ragalmaznak: öltöz- ienek zigenbe: es ű zigenekben öltözienek. mikent bellees zoknába¹⁵ (30) Vrnak en zamba igen vallok: es fokak közöt dičerem vtet (31) Ki zegenek iogia felöl allapek hog ezektöl en lelkemet meg menteneie

dixit dominus domino Večernere valo nocturnos

CIX.

20

(1) Vr monda en vramnak: vř en iogom felöl Mig nem te ellenfegidet: en te labat alat valo zekre tezem (2) Te erödnek vezzőet. vr fionbol ki köldi te ellenfegid közöt vralkodnia (3) Eleb te veled. te erödnek napian: vilag vifelö elöt: en mehemböl: zenteknek feñef- fegebe zřvelek tedeg (4) Vr meg eskövek: es ű meg nem bańna: te²⁵ örök pap vaġ melhifedeknek. zereient. (5) Vr ű || haragianak nap. 199 ian. te iogod felöl. kirałokot, el töre (6) Nemzetek közöt itil: töre- feket be tölt: feieket fokaknak földbe. egbe ver (7) Vton arviz- bol yveek azert ű feiet fel magasztala

Confitebor tibi

30

CX.

(1) Vr en telles zivemböl neked vallok: igazaknak tanal- čaba: es ġvlekezesebe (2) Naġok vrnak mivelkedeti: minden ű

akarattara: ki kereftetnek (3) ⁊ dolga vallas: es nagoitas: es ⁊
 igaffaga örökköl öröke marad (4) ⁊ évdainak emleitetet teve:
 irgalmas: es irgalmazó vr. (5) ⁊ tet felőknek: etket ada: ⁊ hágafa-
 rol: öröke meg emlekezik: (6) ⁊ dolginak ereiet ⁊ nepenek hir-
 5 deti (7) Hó⁊ ⁊ nekik Nemzeteknek örökököt ágga. ⁊ kezenek miel-
 kedeti. bizonylag es itilet (8) Minden parančolati hívők. örököl
 öröke. meg erőfföltek. bizonylaga: es égeneflegbe löttek: (9) Vr ⁊
 nepenek valčagot kölde: ⁊ hattat öröke parančolta Zent es yedetes
 ⁊ neve: (10) bölčefegnek kezdese. vrnak felelme Azt tevőknek.
 10 mindennek io ertelm. ⁊ dičereti örökköl öröke marad

beatus vir qui timet dominum

CXI.

200 (1) Bodog ember ki vrat feel: ⁊ parančolattaban: || igen aka-
 ratos (2) Földön ⁊ magzatta hatalmas lezen igazaknak nemzette
 15 aldatik (3) Dičőfeg es kazdaglag ⁊ hazaba: es ⁊ igaffaga örökköl
 öröke marad (4) Setetbe igazaknak vilag tamada: irgalmas: es
 irgalmazó: es igaz (5) Vig ember. ki irgalmaz: es kölčönl: itiletbe.
 ⁊ bezedi meg zerzi (6) mert mind öröke nem haragozik (7) Igaz
 örök emlekezede lezen: gónoz hallomastol nem feel kezs ⁊ zive
 20 vrbán reménkedni (8) ⁊ zive meg erőffölt: meg nem indol: mig
 nem ⁊ ellenfegit meg vtalla (9) Oozta: es zegeneknek ada ⁊ igaf-
 faga örökköl öröke marad: ⁊ zarva dičőfegbe fel magasztatik (10) Bi-
 nől latta. es meg haragozik kocog ⁊ fogaival: es meg lankad: el
 vezs binőfőknek kivanattok: dičőfeg attanak

laudate pueri

CXII.

(1) Germekek dičerietek vrat. dičerietek vrnak ⁊ nevet
 (2) Aldot legén vrnak neve: matol fogva mind öröke (3) Nap ke-
 lettől fogva: mind napnvgatig dičeretes vrnak ⁊ neve (4) Vr min-
 30 den nemzet felőt. fel magasztatot. felleg: es mennéken ⁊ dičőfeg
 (5) Ki ollan ment mi vronk iftenők ki fen lakozik: (6) mennén es
 201 földön alazatofokot neez || (7) Földről hovolast fel kolt: es ganei-

bol zegent fel tamazt (8) Hoǵ ʋtet feiedelmekkel ʋlteffe: ʋ nepe-
nek feiedelmivel (9) Ki magzatlant: hazaban lakoztat: ki fiaknak
ánát vigga tezi

In exitu .

CXIII.

5

(1) Israel eǵiptombol ki iǵvetibe: iakob hazanak pogan nep
közszól (2) ʋ zentsege ivda lón: ʋ hatalma ifrael (3) Tenger lata es
el fvta: iordan vizha fordola (4) Heǵek vǵan ǵrvendenek: mikent
kofok: es dombok: mikent iohoknak barańi (5) Tenger mid va-
ǵon. hoǵ el fvta: es te iordan: hoǵ vizha fordolal (6) Heǵek 10
vǵan ǵrvendenek mikent kofok: es dombok: mikent iohoknak ba-
rani. (7) Vrnak zine elǵt föld meg indola: iakob istennek orcaia elǵt
(8) Ki kǵ heǵet: allo viznek tovia fordeita: es kǵ zirtot: ki folo
kvt feiekke. (9) Vram nem mi nekǵnk: nem mi nekǵnk: de tenǵn
nevednek áǵǵ diǵǵfeget: (10) Te irgalmadon: es te bizǵnfagodon: 15
hoǵ valaha nemzetek ne mongak: hol vǵon ʋ istenek (11) Mi
istenǵnk kedeg. meńbe valamit akara: mindent tǵn (12) Nemzet-
nek. ʋ balvańok ezvft: es arań emberi keznek mvnkai (13) Zaiok
vǵon es nem || zolnak: zemek vǵon es nem latnak (14) fǵlǵk 202
vǵon es nem hallǵnak Orrok vǵon es nem illatoznak: (15) kezek 20
vǵon es nem illetnek labok vǵon es nem iarnak: ʋ torkokba fem
ʋvǵltnek (16) Ollatanok leǵenek azok kik ʋket ǵartak: es mind
kik ʋ benne biznak (17) Ifrael haza vrba remenkedek: ʋ nekik
fegedelmek. es oltalmok (18) Aaron haza vrba remenkedek. ʋ nekik
fegedelmek. es oltalmok (19) kik vrtol feltek vrban remenkettek: 25
ʋ nekik fegedelmek es oltalmok (20) Vr mi rvlonk emlekezek: es
minket meg alda Meg aldaa ifrael hazat: meg alda aaron hazat
(21) Meg alda minden vr felǵkǵt: kifdedeket naǵokkal ǵzve
(22) Vr ennek felǵtte teǵen tǵ nektek: tǵ nekek es tǵ fiatoknak
(23) Tǵ vrtol [aldok] aldottak: ki meńnet es földet tǵtt (24) Meń- 30
net meńnei [kalanak] kiralanak: földet kedeg ada ember fiainak
(25) Vram nem holtak diǵernek teǵedet: mind azok fem. kik
pokolba zallanak: (26) De mi kik ilǵnk. alǵvk vronkot matol
fogva mind ǵrǵkǵl ǵrǵke

dilexi quoniam exaudiet

CXIV.

- 203 (1) Zeretteem hog' vr meg halia: en imačagomnak || zavát
 (2) Mert v̋ f̋let nekem haita: es en napimba imadom (3) halal-
 5 nak banati kōrnōl vōnek engem: es pokolnak vezeli lelenek enge-
 met: Nomorofagot es banatot lelek: (4) es vrnak nevet imadam
 O irgalmas es igaz vr: menč meg en[gem] lelkem: (5) es mi ifte-
 nōnk kōnōrōllōn (6) Iffiakot ōrizō vr: meg alazolek: es meg mente
 engem (7) En lelkem fordol te űvgalmadba: mert vr iol tōn ne-
 10 ked: (8) Mert halalbol en lelkem ki ragada: en zemeimet kōnvek-
 tōl: en labaimot čvzamaftol (9) En vrnak: eleveneknek tartoma-
 naba kelletem

C r e d i d i

CXV.

- 15 (1) En hyvk: es azert zolek: en kedeg igen alazolek (2) en
 el rimōltōmbe mondek: minden ember hazvg (3) En mit fizessék
 vrnak: mind azokert. kiket nekem adoth (4) Idvōfflegnek poharat
 vezem: es vrnak nevet imadom: (5) En fogadafimot. vrnak meg
 fizetem: mind v̋ nepi elōtt (6) vrnak elōtte: draga v̋ zentinek
 20 halala (7) O vram mert en te zolgad: en te zolgad es te [zolgad-
 nak fia] zolgalodnak fia En kōtelimet meg zaggatad: (8) dičeret-
 204 nek aiandokaval aldozok || neked: es vrnak nevet imadom (9) En
 fogadafimot vrnak meg fizetem: mind v̋ nepi elōtt (10) vrnak
 haza elōtt: iervfalem tenōn kōzepette

l a u d a t e

CXVI.

- (1) Minden nemzetek [dičerete] dičerietek [v̋tet] vrát minden
 nepek dičerietek v̋tet (2) Mert v̋ irgalma mi raitonk meg erōffōlt:
 es vrnak bizonfaga mind ōrōke marad [lezen]

ad te levaui

CXXII.

(1) En te rad emeltem zemeimet: ki mennékbe lakozol
 (2) Ime miként zolgaknak zemi \hat{v} vroknak kezebe Miként zolga-
 5 lo[k]nak \hat{v} zemi önnön azónának kezebe: vgan mi zemönk mi
 vronkra istenönkre mig nem irgalmaz mi velönk (3) Vram irgal-
 maz velönk. vram irgalmaz velönk mert igen be telenk vtalatos-
 lagba (4) Mert mi lelkönk igen meg telek. beveknek zegen: es ke-
 veleknek vtalatos: dičovleg attanak

10

nifi quia dominus.

CXXIII.

(1) Čak hog mi bennönk lön vr. imar monga ifrael: (2) čak
 hog vr mi bennönk lön Mikoron emberek mi rank tamadnanak
 (3) kim elevenön be neltek volna minket Mikoron \hat{v} mergek mi
 15 rank haragonneiek (4) kim viz minket be bvritot volna (5) Mi lel-
 könk arvizet altal mene. kim mi lelkönk tırhetlen viz altal ment
 volna (6) Aldot vr. ki minket foklagba nem ada \hat{v} fogoknak
 (7) mi lelkönk ki ragattatek miként vereb vadazonak haloiaból
 207 halo meg tőrek||tőrek, es mi meg zabadolank (8) Mi fegedelmönk
 20 vrnak-nevebe ki mennet es földet tőt

qui

CXXIV.

(1) Kik vrba biznak. miként sion hege (2) ki iervsalembe
 lakozik: örök sem haragozik \hat{v} kőrnőle hegek: es vr \hat{v} nepenek kőr-
 25 nőle: matol fogvan mind öröke (3) Mert vr \hat{v} oftorat binőfőknek
 nem hága: igazaknak rezen. hog igazak. \hat{v} kezeket hamoffagra ne
 emellek (4) Vram teg iol. ioknak. es \hat{v} zivekbeli egenefeknek
 (5) Alfagokra kedeg hailokot vr elő hoz. hamof tevőkkel: beke
 ifraelen

In conuertendo

CXXV.

(1) Sionnak fogfagat vr meg fordeitalaba. v^gan lõnk mikent
vigasztaltak (2) Tehat mi zank vigaffaggal meg telek: es mi nel-
võnk õrvendesbe Tehat mongak nemzetek kôzõt: vr meg na^gya^ta v⁵
velek tetelet (3) Vr mi velõnk tetelet na^gya^ta. mi õrõmefek lõnk
(4) Vram fordeic meg mi fogfagonkot mikent arviz: alzelbe
(5) kik firva magot vetnek õrvendesbe aratnak (6) Menõk men-
nek vala: es firnak vala. haⁿnak vala v⁵ magokot lõvõk kedegiõnek
õrvendeffel. v⁵ keveieket hozvan

10

Nifi dominus edificaverit ||

CXXVI.

208

(1) ha vr varost nem rakand: heaba mvnkaltak kik v⁵ket
rakiak ha vr varost nem õrizend: heaba vigaz ki v⁵tet õrizi
(2) Heaba va^gon nektõk vilag elõt fel koltõtõk: v⁵les v⁵tan. kelle-
tek fel: kik banatnak keⁿeret ezitek Mikoron v⁵ zeretõinek almot
adand (3) ime vrnak v⁵ õrõke. erdemnek fiaⁱ. hafnak gõmõlõi
(4) Mikent hatalmas kezebe nílak. v^gan ki tiztvlatnak fiaⁱ (5) Bo-
dog ember ki õnõn kivanattat v⁵ belõlõk be tõltõtte: nem poreitatik
mikoron kapvkon v⁵ ellenfeginek zoland

20

beati omnes

CXXVII.

(1) Bodogok mind kik vrat felnek. kik v⁵ vtaiba iarnak.
(2) ki te kezed mvnkait ezed. bodog va^g es neked iol lezen (3) Te
feleseged te hazadnak mellete ollan mikent bõ zilõ tõ Te fiaid mi-
kent olayfanak: vylagi. te aztalodnak kornõle (4) Ime iften filõ
ember: ig aldatik (5) Vr kedeg fionbol algon: es lassad iervfalem-
nek ioit. te iltednek minden napit: (6) Es lassad te fiaidnak fiait:
ifrael beke

Sepe expugnauerunt

CXXVIII.

(1) Iffiolagomtonfogva. áakorta vittak meg engemet:
 209 monga immar ifrael (2) Iffiolagontol || fogva áakorta vittak meg
 5 engemet: es bizon nem arthattak en nekem (3) En hatamon va-
 kargattak binőfők. v hamoffagokot el nőitattak (4) Igaz vr. binő-
 főknek homlokokot be fakazta (5) poreitaffanak. es terienek vizha
 mind kik fiont gvlöltek (6) Ollanok legének. mikent hazhean
 zena: ki kinővese elót meg aza (7) kiből arto v kezet. be nem
 10 tólti: es v őblet ki kőveket zed (8) Es kik elo mvlnak vala nem
 mondak: vrnak aldomafa raitatok: vrnak nevebe aldonk tikteket
 diçeret attanak.

de profundis clamavi

CXXIX.

15 (1) Vram en melfegböl rad vvoltek (2) vram hallad meg en
 zomot Te fvlleid vgekezienek en kőnörgesemnek zovához (3) Vram
 ha hamoffagokot meg tartandaz: vram es ki tvrheti (4) vram
 mert te nálád kégelmezes: es en te törvenedert tvrelek [tedeg] te-
 ged En lelkem v igeiebe tvre (5) en lelkem vrba remenkedek
 20 (6) Holvali vigazaftvl fogva: mind eiyg. ifrael vrba remenkeggek
 (7) Mert vrnal irgalmaffag: es v nala bō valçag vaçon (8) Es v
 ifraelt minden hamoffagbol meg valta ||

(1) Vram en zivem fel nem emelkedek: es en zemeim fel
 25 nem meredtek En nagokba sem iartam: sem en felettem valo çv-
 dakba (2) hanem alazatofon erzek vala: de en lelkem fel magaz-
 talam Mikent emlőtöl meg fogot: vgán meg fizetes en lelkembe
 (3) Ifrael vrba remenkeggek matol fogva mind öröke

Memento domine dauid

CXXXI.

(1) Vram emlekeziel davidrol: es mind \hat{v} zeledsegeröl
 (2) Mikent vrnak esköt: iakob istenenek fogadaft töt (3) Ha en
 hazamnak hailokaba menendek: ha en leplemnek ágaba hagandok 5
 (4) Ha en zemeimnek almot adandok: es en zemem fedelenek
 zŕnodaft adandok (5) Es en idömnek [nŕ] ŕvgalmat: mig nem
 vrnak heft lelek: iakob istenenek hailokot (6) Ime ŕtet effrataba
 hallok: erdöneke mezein lelök meg ŕtet (7) \hat{v} hailokaba be me-
 gönk: az hefen imaŕvk hol \hat{v} labai allottak (8) Vram keŕ fel te 10
 ŕvgalmadba te: es te zentŕegednek zekreŕe (9) Te papid öltözie-
 nek igaffagba: es te zentid ŕrvengenek (10) Te zolgadert || da-211
 vidert: te kristofodnak orcaiat el ne fordeič (11) Vr: davidnak
 bizont esköt: es ŕtet nem čalla Te haŕadnak gömölčeböl: te zekedre
 vetek (12) Ha te fiaid en haŕafimot ŕrizendik: es en haŕafimot 15
 kikre ŕket taneitom \hat{v} fiai es. örököl öröke te zekeden ŕlnek
 (13) Mert vr. valazta fiont: ŕtet öndön lakozafara valazta (14) Ez
örököl öröke. en ŕvgalmam. it lakozom mert ŕtet valasztottam
 (15) \hat{v} özveget: aldvan aldom. \hat{v} zegenit keŕerekel elegeitem (16) \hat{v}
 papit ŕdvöŕlegbe ötöztetem: es \hat{v} zenti ŕrvendeffel ŕrvendöneke 20
 (17) Davidnak zarvat oda hozom: en kristofomnak zövedneket
 ğartottam (18) \hat{v} ellenŕegit zigenbe öltöztetem: \hat{v} raita kedeg en
 zentŕegem ki viragozik

Ecce quam bonum

CXXXII.

25

(1) Ime meŕ io: es meŕ kedves: attafiaknak egğöt lakozniok
 (2) Mikent fŕbeli kenet: ki ala zal: aaronnak zakalaba Ki \hat{v} öltö-
 zetenek peremere zal: (3) mikent hermon harmatta: ki fion he-
 ğere zal Mert vr onnet aldomaft parancolt \hat{v} örök illetet dičöŕeg
 attanak

30

Ecce nunc benedicite ||

CXXXIII.

212

(1) Me immar vrnak minden zolgai alğatok vrat kik vrnak
 hazaba allotok. mi vronk istennek pitvariba (2) Eyiel eyiel keze-

teket sentfegere fel emeletek: es algatok vrat (3) Vr fionbol teged meg algon: ki mennet es földet töt

la u d a t e

CXXXIV.

5 (1) Dičerietek vrnak nevet: zolgak tiztelletek vrat (2) Kik vrnak hazaba allotok. mi iftenõnk hazanak pitvariba (3) Dičerietek ṽtet mert io vr dičõfehetek. ṽ nevenek: mert edõffeges (4) Mert vr maganak valasztotta iakobot: õnõn õrõkenek ifraelt (5) Mert en meg esmertem hog vr a nağ: es mi iftenõnk minden
10 iften felõt (6) Vr mindent valamit akara: azokot teve. menbe es földõn tengerben. es minden melfegbe (7) Kõdõkõt földnek vege-
rõl ki hozvan. villamaľokot effze tõn ki zeleket õnõn kenčekbõl [ki] hoz elõ (8) ki egiptomnak elõ zvlõttet: embertõl fogva. mind baromig veree (9) Egiptom tõn kõzõpetted ki bočata ṽ yelenfegit:
15 es ṽ čvdait farahora: es mind ṽ zolgaira (10) ki fok nemzeteket
213 vere: es erõf kiraľokot meg õle || (11) Seont amorreofoknak kira-
lat: es oggot. baľan kiraľt: es kanaannak minden orzagit (12) Es ṽ õrõk földõkõt: ada õrõkbe ṽ zolgaianak ifraelnek (13) Vram te neved õrõke. Vram te emleiteted nemzefrõl nemzefre (14) Mert
20 vr ṽ nepet meg itili: es õnõn zolgain kõnõrõl (15) Pogan nepnek balvani: ezṽft es arań emberi keznek mvnkai (16) Zaiok vağon. es nem zolnak: zemek vağon. es nem latnak (17) Fṽlõk vağon es nem hallonak. mert ṽ zaiokban zellet finčen (18) Azokhoz haľon-
lok. legenek. kik ṽkõt gartak: es mind azok kik ṽ benne biznak
25 (19) Ifraelnek haza alğa vrat: aaronnak haza alğa vrat (20) Levi haza alğa vrat: kik vrat feltek. algatok vrnak (21) Vr fionbol aldot ki iervfaľembe lakozik

Confitemini

CXXXV.

30 (1) Vallatok vrnak mert io. mert ṽ irgalma: mind õrõke (2) Vallatok iftenek iftenenek (3) Vallatok vrnak vranak: (4) Ki nağ čvdakot tezen õnõn maga (5) Ki ertelmbe menneket

tőt (6) Ki földet [men] vizeken erőseit (7) Ki nag vilageitokat
 tőt (8) Napot napnak hatalmara (9) Holdot. es hvgakot. eynek ||
 hatalmara (10) Ki vere egiptomot elő zilöttökkel özve (11) ki iz-214
 rael t v közilök. ki hoza (12) Hatalmas kezzel felleget karra
 (13) ky veres tengert ozlafra ozta (14) ky ifrael t közepin által
 vive (15) Es farahot t ereivel vze. veres tengerbe vezte (16) Ky
 t nepet kietlenen által vive (17) Ky fok nemzeteket vere (18) Es
 erőff királokot öle (19) Seont amarreofoknak királat (20) Es
 oggot bafannak királat (21) Es kanaannak minden orzagit Es t
 földököt örökbe ada (22) Iraelnek t nepenek örökbe (23) Mert 10
 mi alazatoffagonkba emlekezek mi rölönk (24) Es meg valta min-
 ket mi ellenfegönytöl (25) Ki minden testnek itket ad (26) Val-
 latok menü királanak Vallatok vraknak vranak: mert öröke t
 irgalma

Super

15

CXXXVI.

(1) Sion babillonnak fofo vizen: mi idön rolad emlekezönk
 vala: ot vlönk vala: es fironk vala (2) Ot közepin az kvacon
 hog vlönk vala. fel fvggettvk mi orgonankot (3) Miert kik min-
 ket fogvan vittek vala. ot minket inek zorol kerdeznek vala (4) Es 20
 az kik el vittek vala. fionbeli inek||ekböl inekletet nekönk. iket 215
 ineket (5) Vrak ineket idegen földön hog ineklvk Iervfalem ha
 teged el feledendlek: en iogom feledefnek adaffek (6) En nelvem
 inemhez raggon: ha te rolad nem emlekezem: ha en örömem-
 nek eleien teged elől nem vetendlek iervfalem (7) Vram. iervfa- 25
 lemnek napian emlekeziel meg edom [kirárol] fiairól Kik t benne
 mongak femmifvletek. femmifvletek. mind fenekig (8) Babillon-
 nak navafas leani. bodog ki neked meg fizeti. te fizetefedet. kit
 nekönk fizettel (9) Bodog ki germekit tarfa: es vket kvre eiti

Confitebor tibi

30

CXXXVII.

(1) Uram mind en telles zivemböl neked vallök mert en zam-
 nak zavít meg hallad Angalok előt dicöfiteket neked (2) te zent

(18) Meg zamlalom űket. es tengeri fővené felőt lokafolnak. fel tamadek. es meg es veled vagók. (19) Isten ha binőfokot megőlen-dez: verlengő emberek tavoziatok el en tőlem. (20) Mert gondolatba mondotok. őnőn varofit vegek hev||lagokba (21) Vram nem 218 de. kik teged gűlőltek. gűlőlem e es te ellenfegiden lankadom vala 5 (22) Tőkelletes gűlőfegel gűlőlőm vala űket: en nekem ellenfegek lőnek: (23) Isten keferč meg engem. es tvđ meg en zivemet kerg meg engem. es en őfvenimet. efmerđ meg (24) Es laffad meg ha hamoffagnak vta en bennem vagón: es vezes el engem őrők vtra

Eripe me

10

CXXXIX.

(2) Vram oog meg engem. gonoz embertől: hamos ember-től oog meg engem (3) Kik zivőkbe hamoffagot gondolnak. mind nap eftig viadalokot zerzenek vala (4) űnőn nelveket meg elefei-tik: mikent kígók: parlagi kígo merge. ű nelvek alat (5) Vram 15 őriz engem binőfnek kezetől: es hamos emberektől. oğ meg engem Kik en iarafimoth gondoltak meg čalni (6) kevelek en nekem kő-telet el reitenek Es az fogora kőtelet hvzanak: az vt mellett veze-delmet vetenek en nekem (7) Vrnak mondek. te en iftenem vag: vram hallad meg en kőnőrgesemnek zavát (8) Vram vram en id-20 vőffegemnek ereie. hadnak napian en feiem felőth || arńekozal 219 (9) Vram en kivanlagomrol ne ağ engem binőfnek: en ellenem gondoloknak meg ne hağ engem. netalantan fel emelkednek (10) ű kerengeseknek feie: es ű aiakoknak dolga űket be fedí (11) ű raiok zenek efnek: űket tűzbe veted: navolakba meg nem allonak 25 (12) N'elves ember földőn nem vezettetik hamos embert gonoz dolgok vezedelmre ragadnak (13) Elmertem hog vr vagtalanok-nak törvent tezen es zegeneknek diadalmat (14) De maga bizon igazak te nevednek vallonak: es igazak te zineddel lakoznak

CXL.

30

(1) Vram te rad kialtek. hał meg engem mikoron rad kial-tandok igekeziel en zomhoz (2) Te elődbe en imačagom egenefő-lon: mikent temien fűft. en kezemnek fel emelkedefi: dellēfti

aldozat (3) Vram en zammak veß őrizetet: es en aiaimnak kőrnól allafanak aitoiat (4) Gonozfagnak bezedere en zivemet ne hayčad bñn menekedefeket menteni: Hamoffag mivelkedő embe-
rekel: es v nekik valaztyttakal. es nem kőzőfőlk (5) Igaz engem
220 irgalmba fedd: es meg zegenget: || binőfnek kedeg olaia. en femet
meg nem kővereiti Mert en imačagom meeg es v io akarattokba.
(6) v nekik biroi kőhőz kőtelezven emeztettek En bezedemet mi-
kent tehetik meg hallak (7) Főldőn el őtlek mikent földnek firia
Mi tetemink pokolnak melleie puztolanak (8) mert vram en ze-
10 meim te rad. vram benned remenkettem: el ne ved en lelkem
(9) Őriz engem az halotol kit nekem zerzettek: es hamos tevőknek
vezedelmetől (10) Binőfők v haloiaaba efnek egedől vagok en mig
nem el megek Dičőfeg attanak

voce mea ad dominum

-15

CXLI.

(2) En zommal vrra kialtek: en zommal vrra kőnőrgék
(3) En imačagom v előtte ki őttöm es en nomorofagomot v előtte
zalom (4) En zelletemnek en belőlem ki fogatkozafaba. es te en
őfvenimēt meg elmerted Az vtban kibe iarok vala: kevelek nekem
20 hallot el reitenek (5) Iog felől gondolok vala. es latom vala. es
nem vala ki engem meg efmer vala Fvtas en tőlem el vezett es
221 ninčen ki en lelkem meg kerefneie (6) Vram || te rad kialtek:
mondam te vag en remenfegem: ilőknek földbe en rezem (7) Ige-
keziel en kőnőrgefemhez: mert igen alasztattam Zabadoh engemeth
25 engem haborgatoktol: mert meg batoroltak en raitam (8) En lel-
kemet ved ki az őrizedből. te nevednek vallania. igazak engem
varnak mig nem fizecz en nekem Dičőfeg attanak

domine exaudi

CXLII.

30 (1) Vram fñleiddel hald meg en imačagomot te bizonfagodba
ved ezedbe en kőnőgefemet te igaffagodba halgas meg engemet
(2) És te zolgaddal itiledbe be ne meñ: mert te előtted niem min-

den ilő igazol (3) Mert ellenfeg haborgata en lelkemet: földön alaza en iletemet Setetegbe helhete engemet: mikent vilagokbol mvltakot (4) es en lelkem en raitam meg keferedek. es en zivem en bennem meg haborola (5) Emlekezem regi napokrol. minden mielkedetibe gondolkodom. te kezeidneknek mvnkaiba gondolkodom 5 vala (6) Te rad teriezttem en kezeimet. en lelkem te neked: mikent föld viz nel kvl (7) Hamar meg halgas engem vram. || meg 222 foga en lelkem. Te orcadot ne fordyč el en rolam: es toba zallokhoz egellő lezek (8) Holval te irgalmadot nekem hallatta téged: mert en te benned remenkettem Az vtat nekem esmerte téged kibe 10 iariak. mert vram en lelkemet te rad emeltem. (9) Vram te rad folamtam zabadoh engem en ellenfegimtől (10) mert te en iftenem vag: taneh engem te akaratodot tennem Te io malaztod el vezet engem igaz földbe: (11) vram tenőn nevedert. te egeneflegbe meg eleveneitez engem Nomorofagbol en lelkem ki vezeted 15 (12) es te irgalmadba en ellenfegimet mind el vezted Es el veztez mindent kik en lelkemet nomorgattak: mert en te zolgađ vagok

Zombaton valarnapi večerne benedictus

CXLIII.

(1) Aldot en vram en iftenem: ki en kezeimet viadalra 20 taneifa. es en vyimot hadra (2) En irgalmam. es en hyedelmem engem fogado es en zabadeitom En oltalmam: es v benne remenkettem. ki en nepemet en alam engezteleđ (3) Vram mi ember: mert neki meg ielentel || avag ember fia. mert aleitod vtet (4) Em- 223 ber hevſaghoz [hj] hafollont: v neki v napi el mvlnak: mikent arnek 25 (5) Vram haicad ala menmedet es zal le vs hegetet es fvftolgnek (6) Finleſſed villamidot es vket el puztytod: bocafđ ki nilaidot: es ha meg boreitod vket (7) Felőn bocafđ ki te kezeidet: fok vizbol ragađ ki engem: es zabadoh meg idegen fiaknak kezekből (8) Kiknek zaiok hamoffagot zolla. es v iogiok. hamoffagnak 30 iogia (9) Iften vy ineket ineklek neked: tiz [hvzv] hvrv kintornaban dičőſeitek neked (10) Ki kiraloĸnak idvőſſeget adcđ ki te zolgađot Davidot meg valtad: atkozot törtől ragađ ki engemet (11) Es oĸ meg engem idegen fiaknak kezekből: kiknek zaiok hyvfagoth zola: es v iogiok hamoffagnak iogia (12) Kiknek fia i mikent vy 35

öltözetek. ̋ iffiofagokban V' leáni ekeföltek: körnöl zepöltek. mint
 templombeli kepek (13) ̋ ilees hazok tellesek: ebből amabba tor-
 lonak ̋ ivhok gapiafok: bővők ̋ kimesekben (14) ̋ teheni kőve-
 224 rek V' falanak ninčen törefe || ̋ vcain sem menes sem ̋völtes
 5 (15) Az nepek kiknek ezek vannak: bodognak mondottak: bodog
 nep kinek vr ̋ iftenene

Dens
 Exaltabo te domine.

CXLIV.

(1) En iftenem kiralom. fel magasztallak teged es te nevednek
 10 mind öröke aldok: es örököl öreke (2) Minden napon aldolak
 tegedet: es te nevedet dyčerem öröke: es örököl öröke (3) Nag
 vr: es igen dičeretes: es ninčen vege ̋ nagfaganak (4) Nemzet es
 nemzet dičeri. te mivelkedetidet. es te hatalmadot ki zola (5) Te
 nag zentleges dičeretedet zollak es te čvdaidot hirdetik (6) Es te
 15 iozagodnak felelmet ki mongák. es te nagfagodot hirdettek (7) Te
 edellegednek bőleges emleitetet ki zollak. es te igaffagodban örven-
 dőnek (8) Vr irgalmas. es kőnőróletes: törődelmes. es igen kőnő-
 róletes (9) Vr mindenek edes: es ̋ irgalmaffagi: minden mivel-
 kedeti felőt (10) Vram minden mivelkedeted neked vallon: es te
 20 zentid alғанak teged (11) Te orzagodnak dičőfeget mongák: es te
 hatalmadot bezellik (12) Hóg te hatalmadot ember fiainak elmerte ||
 225 teged. es te orzagodnak nagfagos dičőfeget (13) Te orzagod min-
 den öröknek orzaga: es te vrafagod minden nemzedből nemzedbe
 Vr minden bezediben hyv: es minden mielkedetiben zent (14) Fel
 25 emel kik le efnek mind: es fel tamazt mind le efteket (15) Vram
 mindennek zemei benned remenkednek es te ̋ itkeket alkalmas
 időn nekek meg adod (16) Te kezedet meg nitod: es aldomaffal.
 minden lelkeft be töltez (17) Vr minden vtaiban igaz: es minden
 mielkedefiben zent (18) Vr közel vagon minden ̋tet kialtokhoz:
 30 minden ̋tet kialtohoz bizonyfagban (19) ̋tet filőknek akaratto-
 kot tezi. es kőnőrgeseket meg halla: es ̋dvőzeiti ̋ket (20) Vr
 mindent ̋tet zeretőkét őriz: es el vezet minden binőfőköt (21) En
 zam vrnak dičeretet zolia: es ̋ zent nevenek minde test algon
 öröke: es örököl öröke

lauda

CXLV.

(2) En lelkem dičyrr vrat: en iftembe vrat dičyrek: en iftennek dičőseitek vala mig leiendek Feiedelmegben ne biziatok (3) ember fiaiban. kikben ninčen idvőffeg (4) v̇ neki lelke || ki me-²²⁶ gēn: es v̇ meg fordol őnőn földében az napon minden gondolattok el vezs (5) Bodog kinek v̇ segedelme iakob iftene. v̇ remenfege v̇ ifteneben (6) ki meňnet es földet tőt. tengert es mindent valami v̇ benne vagōn (7) Ki bizonfagot őrőke őriz bozzo tőrőknek tőrvēnt tezen: ehezőknek itket ad Vr foglokot el bočat: (8) Vr vakokot¹⁰ meg vilagofeit Vr le esteket fel emel. vr igazakot igazgat (9) Vr idegeneket őriz: arvat es őzveget fogad: es binőfőknek vtat el vezti (10) Vr őrőke orzagl. fion te iftened: nemzedből nemzedbe

laudate dominum

CXLVI.

15

(1) Dičyryetek vrat: mert dičőseites nađ io mi iftenőnknes kedves: es ékes dičőfeg legēn: (2) Vr iervfalemet meg rakvan. ifraelnek el ozlafat meg gőiti (3) Ki zivekbeli tőrődelmefeket vigaszt: es v̇ tőrefeket be kötőzi (4) Ki hvgaknak foklagat zam-
lalla. es nekik mindennek nevetet ad (5) Vr nađ es v̇ ereie nađ: ²⁰ es v̇ ezenek ninčen zama (6) Vr zeledeket fogado: binőfőköt ke-
deg alazo (7) Vallafban inekletek vrnak dičőfeketek hegedőben mi iftenőnknek || (8) Ki főllegekel meňnet be fed: es földnek effet ²²⁷ zerez (9) Ki hegekben zenat: es fveket teremt emberi zolgalatra (10) Ki barmoknak v̇ eteket agđa: es vtet hyvo: hollo fiaknak v̇ ²⁵ akaratta nem lezen lonak erőffegeben: es neki is akaratta. sem lezen embernek bokaiban (11) Io kellete vagōn. vrnak vtet felő-
kőn[ek] es azokban kik v̇ irgalman remenkednek

Lauda iervfalem dominum

CXLVII.

30

(12) Iervfalem dičeirr vrat: fion dičeried te iftenedet (13) Mert te kapvidnak lakatit meg batoreitotta: meg aldotta

benne valo fiaidot (14) Ki te vegeidben beket vetett: es gabonadnak zykevel elegeit tegedet (15) Ki ̣ bezedet földre bočatta ferehen fol ̣ bezede (16) Ki havat ad mikent ̣apiat. felleget ozt mikent hamvth (17) ̣ kristalit bočatta mikent keher beelt. ̣ hidegenek
 5 zine elötte ki alhat (18) Ki bočatta ̣ igeiet es ̣ket meg laeífa. ̣ zele fv: es vizek folnak (19) ki ̣ igeiet iakobnak meg ̣zeni. ifraelnek igaffagit: es ̣ itiletit (20) Nem tön ekkepen minden nemzetnek: ez ̣ itiletit nekik nem ielente. ||

228

Laudate dominum de caelis

10

CLXVIII.

(1) Dičerietek vrat meńnekből dičerietek ̣tet magaffagban
 (2) mind ̣ angali dičerietek ̣tet: dičerietek ̣tet mind ̣ erei
 (3) Nap es hold dičerietek ̣tet [es meń felöt valo: vizek] mind
 hvgak: es vilag dičerietek ̣tet (4) Meńneknec meńnei dičerietek
 15 ̣tet: es meń felötth valo vizek dičerietek vrnak nevet (5) Mert ̣
 monda es lõnek: ̣ parančola es teremének (6) Allata ̣ket öröke:
 es örököl öröke parančolatot vete es el nem [ni]mvlik (7) Földröl
 dičerietek vrat. földi eerek: es mind mellég (8) Ṭvz kõ eff. ho ieg.
 habnak zele. kik ̣ mondafat tezik (9) Hegek es minden dombok:
 20 gómölč termő fak: es minden cedrof faak (10) Vadak es minden
 barmok. kígak: es minden tollas madarak (11) Földnek kirali. es
 minden nepek feiedelmek: es minden földnek biroi (12) Iffiak es
 zizek: venek es iffiabakal. dičerietek vrnak nevet (13) Mert čak
 őnön neve emelkedek (14) ̣ neki vallas meńnen es földön. es ̣
 25 nepenek zarvat fel magasztata Zerzet inek mind ̣ zentinek. ifrael
 229 fiainak || hozia kõzeleitő nepnek

CXLIX.

(1) Vrnak inekelletek vy ineket: ̣ dičerete zenteknek ̣le-
 kezeseben (2) Ifrael öröllön abban ki ̣tet tötte: es fion leani
 30 örvingenek őnön kiralokban (3) ̣ nevet dičeriek karban es dob-
 ban es kintornaban dičofohonek neki (4) Mert vrnak ̣ nepen io
 kellete vagón. es zeledeket idvősfegre magasztat (5) Zentek dičőfeg-
 ben örvidenek őnön hailokokban örölenek (6) ̣ torkokban iften-

nek örvendefi. es ̃ kezekben eles tórók vannak (7) Nemzetek között diadalmat tenniek: nepek között fegedelmeket (8) ̃ királokat kalodaba fogdosniok es ̃ nemeflegeket vasakban (9) Hó ̃ benne meg írot ítiltet teének: ez dicőseg mind ̃ zentinek

CL.

5.

(1) Vrat dičerietek ̃ zentiben: dičerietek ̃tet ̃ ereynek erőf allattaban (2) Dičerietek ̃tet ̃ iozagiban: dičerietek ̃tet ̃ nagfaganak fokaffagaent (3) Dičerietek vrat k̃vt hangoffagaban. dičerietek vtet kintornaban es hegedoben (4) Dičerietek ̃tet doiban es karban dičerietek ̃tet zivekben. es organaban (5) Dičerietek ̃tet io || zolo zimbalomban dičerietek ̃tet vigafagos. cimbalom-¹⁰ban (6) minden malaszt (lelek) dičerien vrat amen ²³⁰

Legen attanak dicőseg. es fivnak tizteffeg es zentleleknek vigaffag Mikent vala kezdedben. es immar: es mindenkor. es öröknek örökig amen Bertalan pap bereg varmegei halabori falvbol¹⁵ nemzett: ez zoltart irta: ziletet vtan ezer őt zaz nolc eztendőben.

Daniel [Abakok profeta] profeta Ananias azarias
miffael aldafa

(III. 57) Vrnak minden mielkedeti alगतok vrat dičerietek
es fel magaztaffatok v̇tet mind őrőke (58) Vrnak angali alगतok
5 vrat: (59) meñnek alगतok vrat (60) Meñ felōt valo vizek alगतok
vrat (61) vrnak minden erei alगतok vrat (62) Nap es hold alga-
tok' vrat: (63) meñnek čillagi alगतok vrat (64) Harmat es če-
pegōes: alगतok vrat: (65) iftennek minden lelkefi alगतok vrat
(66) Ṫvz es hevleg alगतok vrat: (67) hideg es ṅar alगतok vrat
10 (68) čepegō effōk es deer alगतok vrat: (69) fağ es hideg alगतok
231 vrat || (70) Igeek es havak alगतok vrat: (71) yiek es napok alga-
tok vrat (72) Vilag es fetetek alगतok vrat: (73) villamařok es
kōdōk alगतok vrat (74) Fōld alga vrath dičerie es fel magaztaffa
v̇tet mind őrőke (75) hegek es vōlgek alगतok vrat (76) fōldnek
15 minden termōi alगतok vrat (77) Kv̇t feiek alगतok vrat: (78) őr-
venek es fōlo vizek alगतok vrak (79) Cetek es vizekben indvlok
alगतok vrat: (80) meñnek minden repēfōi alगतok vrat (81) Va-
dak es minden ḃarmok alगतok vrat: (82) embereknek fiai alगतok
vrat (83) Iřrael alga vrat: dičerie es fel magaztaffa v̇tet mind-
20 őrőke (84) Vrnak papi alगतok vrak: (85) vrnak zolgai alगतok
vrat (86) Igazaknak lelkek es zelletek alगतok vrat zentek (87)
es żvbeli alazatořok alगतok vrat (88) Anania azaria mifael alga-
tok dičerietek es fel magaztaffatok v̇tet mind őrőke [ngalok] (89)
Alğvk attat es fiv̇t zent lelekel: dičeriřk es fel magaztařvk v̇tet
25 minden őrőke (90) Aldot vağ vram meñnek erōřfegeben: es diče-
retes. es dičōřeges ef fel magaztatot mind őrőke

Benedictus dominus deus israel ||

(Lukács I, 68) Aldot vr iften israel. mert meg latogata: es. **232**
 valcagot tön v nepenek (69) Es idvöflegnek zarvat nekönk fel
 emele. v germekenek davidnak hazaban (70) Mikent zolt zent pro-
 fetayinak zaiok [altal] mia. kik öröktöl vannak (71) Zabatltagot mi
 ellenseginktöl. es mindeninknek kezekböl kik minket gvlöltek (72)
 Irgalmaffagot tenni. mi attainkal es meg emlekezni v zent törve-
 néröl (73) Elkvth törvenröl. melet elköt. mi attankra abrahamra.
 nekönk adnia (74) Hog mi ellenseginknek kezekböl zabadolvan.
 filelemmel kvl zolgalonk v neki (75) Zentsegben. es igaffagban v ¹⁰
 elötte minden napinkban (76) Es te gyermek fellegetnek profetaia
 neveztetil: mert vrnak v orcaia elöt meg: v vtait gartanod (77)
 Idvöflegnek tvdomanát adnod v nepenek: v binöknek bočanattara
 (78) Mi iftenönknek irgalmaffagos beli mia. kikben latogata min-
 ket. felöl tamadvan (79) Vilagofeitania azoknak kik fetetben es ¹⁵
 halalnak arnekaban vlnék. igazgatnonk mi labainkot bekeflegnek
 vtara

Te deum ||

Istent: tegedet diçerönk: vrat tegedet vallonk Teged örök **233**
 attat beçöl minden föld Teneked mind angalok: te neked mennék. ²⁰
 es minden hatalm Te neked kervb es seraf zvnetlen zoval kialtak
 Zent Zent Zent vr iften sabahot Mennék es földek tellesék te fel-
 legednek diçöflegevel Teged diçer diçöfleges apaftalnak kara Teged
 diçer profetanak diçeretes zama Teged diçer martiroknak feiervlt
 ferege Teged vall zent gvlekezes. kerek földnek zelen Felleget mer- ²⁵
 hetlen attat Te beçölendö Tegetlen bizon fiadot Es vigaztalandó
 zenth lelket Kriftvs te vag diçöflegnek kirala Te vag attanak örök
 fia Te embert meg zabadeitanod nem vtaltad ziznek v mehet Te
 halalnak fvldalagiat meg gözven: hyvöknek mennéi orzagokot
 nital Te iftennek iogia felöl vlz attanak v diçöflegebe Hitetel iö- ³⁰
 vendö bironak Azert kerönk tegedet: segeh te zolgaidnak. kiket
 dragalatos vereddel meg valtál Te zentiddel zamlaltaffad örök diçö-
 fegbe Vram idvözöhed te nepedet || es algað meg te öröködöt Es **234**
 biriad. es fel magasztallad vket. mind örökig mind naprol napra

aldonk tegedet Es te nevedet öröke dičeriŕk es örököl öröke Vram
miltolian en napon minket bintöl örized Vram irgalmaz velönk.
irgalmaz velönk Te irgalmad leğen mi raitonk mi nem men te
benned remenkettönk Vram te benned remenkettem. mind öröke
5 ne poreytaŕŕam

Nunc dimittis

(Lukács II, 29) Vram immar bekefeggel el bočatod te zol-
gadot te bezedet zerent (30) Mert latak en zemeim. te idvöŕŕege-
det (31) Kit zerzettel. minden nepnek zine [elö] eleibe (32)
10 Poganoknak ielenetre valo vilagot: es te nepednek ifraelnek di-
čöŕeget

Magnificat

(Lukács I, 46) En lelkem vr iftent nağyta (47) en lelkem
es. örvende en idvöŕŕeges iftenembe (48) Mert ŕ zolgalo leaňanak
15 alazatoŕŕagat tekente Mert ime ebböl engem minden nemzet
bodognak mond (49) Mert a ki hatalmas nağokot tön en nekem.
es ŕ neve zent (50) Es ŕ irgalmaffaga nemzetröl nemzetre ŕtet
235 felöknek (51) Hatalmat || tön ŕ kariyal. ziveknek elmeiekbeli ke-
veleket el pŕztoita (52) Hatalmafokot zekböl le vete: es alazato-
20 fokot fel magasztala (53) Ehezököt iozagokval meg tölte. kazda-
gokot kedeg ŕrefen bočata (54) Fel fogada ŕ germekeket ifraelt:
meg emlekezek ŕ irgalmaffagarol (55) Mikent zolt mi attainknak.
abrahamnak es ŕ magzatťanak örökfegre

adventba večernei hymus Conditor

25 HVgák felfeges zerzőie hyvöknek örök világa kriftus min-
dennek valtoia hallad kőňörgök kerelmet: ky halálnak vezelevel
vilagnak banad vezefet: beteg vilagot meg mentel zert teven az
binöfloknek Vilagnak vegere fordvltam. mikent vö leğen: teremből
ki iövent. nağ tizteŕŕeges ziznek rekeztet mehebe. Ki nağ erös ha-
30 talmanak. immar minden terdre haiol meňniek földiek: inteffel
valak: magat engezteltnek Nap el nvgottat orizven hold homaŕof-

fagat tartvan. fenefleg hvágakban fynlven tartanak bizoní vtakot
 Iften neked kő||hőrgőnk iővendő vilag biroia: minket meg tarč ez **236**
 időbe: hitlen ellenfeg nilatol Tiztes dičeret es dičőfeg atta iften-
 nek. fiaval zent lelekel egetembe mind őrőknek őrőkig amen.

completa verbum

5

l'elfeges ige zarmazvan: regen attatol ki iőven vilagnak zil-
 ven fegeites. hailot időnek folafan Vilagoh immar mellőköt: meg
 geriezzed zerelmeddel hog' ű vy hireket halvan meg tilogyk: min-
 den bintől Mikorra biro iővendez. mellőknek tőtlet meg tvdnod,
 vetkezetekert fizetned, orzagot ioknak es igaznak Tehat bñnert ne ¹⁰
 getreffonk binőnknek erde zerent: de mi legőnk bodogokal őrők
 meńnekben rezeffe

veni redemptor

karačon estí večernere valo hymnos

lőí nemzetnek valtoia mvtassad ziznek ű zűltet minden őrők- ¹⁵
 seg cvala yllen zűles illet iftent Nem ferfionak magiabol: de tit-
 kon valo ihleffel iften igeie teszte lőn: hafnak gűmőlče viragozek
 zizad mehe nevekedik: zemerem kapvia meg marad. iozagnak-
 oztoia. fenlik iften templomban || lakozik V' tereme bőlől ki lepven **237**
 kirali hiaznak zemermekeket. allattfabeli orias. hog' vigan fvffon ha- ²⁰
 marist V' ki iővese afatol. meg terefe afahoz ki fvtafa poklokiglan.
 be fvta iften zekihez Őrők afahoz egellő. testet meg vynia ővez-
 zedemi testőnknek betegfeget. őrők erővel erőffeit Immar vy iazol
 fadikany ihle. eg' vy vilagot: kit eg' eei fem vezen kőzbe zűnetlen
 kadd vilagozyiek dyčőfeg. vram te neked: ki immar ziztől zilettel ²⁵
 nttatol. es zent lelekel. mind őrőknek őrőkig amen:

Amén

amen

Amén karačon napian večernere Afolis Ortos

hayan

Amén Nap keletnek kezdefetől. földnek ű veg hataraig: kristusnak
 szőlek. feiedelmnek ziz marianak ziletlet Őrőknek bodog tevőie.
 Amén testbe őltőzek. hog' testet testel váltana. ne vezteneie. kiket ³⁰

teremtet Anna rekeztet mehebe. mennéi malaszt be megen. leannak
 hafa el vifel [til] titkokot kit nem esmert volt Zemerme mellének
 238 v haza. hamar lezen iften temploma. nem tvdvan ferfio illeteth.
 5 fiat igéből fogada || Germek zvlő zvlé fiat: kit gabriel meg mondott
 volt. kit ana mehben vifelven. rekeztet ianus erzet volt Fekeest
 zenaba valaszt: iaszt v meg sem vta. keves teyel el iltetek. ki
 mia eltető sem ehezik Örölnek mennéi karok. ineklenek vrnak
 angalok. meg ielenik vigazoknak. mindent teremtő vigazo

De patre verbum zent ianus apostol es evange-
 10 listarol valo hymnos

Attatöl ige ihletek. anadol telbe öltözek. ianosnak tanofaga-
 val. ez ige volt kezdedbe Azert apostolok közzöl. ianos mindennel
 zerelméb kirismia efelomba meg ira evangéliomot Tizta ziveből
 ki torlaa evangéliomot az vizet. kit mereite vendegfegbe: vilag
 15 vranak götrelmen Kerezt fara hagtaba. ayanla önön ziz annat iefus
 ez taneitvannak: ment önön kepebelinek Hó ziz felfionak tvdat-
 lana: es tiztafagnak tvdoia: ez vilagnak napiba. vallania. ekes
 embernek vigasztalast Fel fogada ziz az ziznek. fertelmnek tvdat-
 lanat. kristus vtan egenlő vl. vt zolgala zizefegbe Igen is bodog
 239 zent ianus neri aldozni meg minket binönkből hog || binönkből hog
 legönk zabadon. felleges vrnak zolgálnok.

Ex more docti mystico Böiti vecerne szövege

Tytok zokafnak tanofagabol. örízivk ez böitököt napközben
 fordvialaba. negzer ezt nilvan be hozvan Moises es profeták szövege
 25 ezt be tellesítették volt: vtannok kristus zentele. királ es isteniek
 zerzőie Azert ifönk mertekletelb bezeddel. etkel. es itallal: almal.
 iatekal. es erőfben allonk mi örizetönkben Gonozt kedek zelve
 vtallonk. ki hyw elmeketh el bvreit. sem eg heit es mi ne aggonk
 hitlen kegetlenfegnek De azt mi mongvk zvetlen es ki mind maga
 30 nak völtven firionk bironak előtt. engeztellvk meg haragiat
 Mi nag binönkel vr iften vetettvk te kegelmedet de off ma felvöl
 mi rank. bvnt bočato malasztokot Emlehed hog tied vagonk. levez

vetkezet termezet: te nevednek dičovleget. kerönk ne ágáad Bočas
gönozt kit töttönk. öregeh iot. kin kerönk. hog kivel kelletheffvk
magonkot. it es mind öröke Engeggéd bodog háromfag: ágáad
éggés éggétlenfeg || hog gömölčös aiandekal böit legen te zol-²⁴⁰
gaidnak

5

Criste qui lux es et dies: completa

Cristus ki vag nap es vilag. es ynek fetetet ki nitod. vilagnak
fenessege hitetel bodog vilag hirdető Zent vr mi teged: onzollonk.
oltalmaz minket ez eyel. nvgalm nekönk legen benned: ag nekönk
eyet nvgalmaft Nehez alom rank ne iöön. ellenfeg minket meg ne¹⁰
čallon. test v neki ig engedven. neked minket binöffe tügen Mi
zemeink almot veének: mi zivönk hoziad vigazion te iogod meg
oltalmazion. kik teged zeretnek Tekenč felöl mi oltalmonk. olalko-
dokot nomoroh: biriad tenön zolgaidot: kiket aron verrel vöttel
Vram emlekeziel rolonk: ez mi nehez testönkbe. ki vag leleknek¹⁵
oltalma. mi vronk te leg mi velönk dičovfeg atta[nak] istennek. es
eg önön fianak, vigasztalo zent lileknek. immar: es mind el öröke
amen

Siket vafarnapi isten halalarol: Vexilla

Kiráľ zazloi teriednek. kereztnek titkia finletik || kin testben.²⁴¹
testnek teremtoie fel fezvlt kerezt fara kin aznak felötte meg sebe-
fvlt: cvcanak kemen öklelefevel: hog minket bintöl mosna. ver
vizzel özve solamek Meg tölt kit hit hyv dauid ineklet v kintorna-
iaban mondvan: nemzetek közöt isten az farvl orzaglot Ekes ez
fenlő dizes fa. kiráľnak barsonával ekefvlt. fak közöt kivalasztot: ill²⁵
zent tagokot illetni Bodog kinek karin ez vilagnak ivtalma čvggöt:
testnek merteke leven: pokolnak herefegit meg veven O éggétlen
remenfegönk. zent kerezt idvöz leg ez getrelmnek idein kegefseg-
nek beveh igassagot: es binöföknek teg bočanatot Felfeges zent
háromfag. teged dičer minden lelek. kiket kereztnek titkia mia³⁰
idvözytez biriad mind öröke Dičovfeg nag vr istennek. tizteffeg
örök attanak attanak fyaval özve. es vigasztalo zent leleknek kinek
dičeret hatalm mind öröktöl öröke amen

Nag' heti veterñere Pange lingva gloriöfi

242 Dičöfeges viadalnak ñelve inekled v hadat || es kereztfanak v
 gözefen mong' nemes diadalmat: mikent vilagnak valtoia. meg
 halvan gözöt volna Eleb teremtet attanak. bana vr megčalattat:
 5 mikor arto almat even v halalba le efek tahat az fat v meg iegze.
 fanak kaarat meg fizetni Idvöflegnek v zere. követe volt az dolgot
 čalardnak fok mefterfeget: mefterleg meg čalnia es onnet venne
 orvöfagot honnet fertett ellenleg Azert mikor zent idönek telles-
 lege bel iöve. attanak v fellegetöl. teremto fiv kvldetek ki ziznek
 10 öñön halaba. teste leven ötletek Kövekel be polkazot germek. az
 eg zoroš iazolban tagit rvhaba takarvan be polkazia ziz aña. es
 kezet labat: v bokaiat köti zoros kevebe Ki harmicz evet tokelven:
 testnek ideiet meg töltven arra ziletven v akarattaval. v götrelmre
 adatek barañ kereztre emeltetik. aldoznia fa törfeken Ith ecettel
 15 mereggel. naddal ñallal zöggel cveaval keges teste meg vaiatik:
 ver vizzel ki fołamek föld meñ es tenger eeg: es mind vilag ki
 243 fołaffal || tiztvlnak Eg nemes fa. minden közöt azt eg hyvfeges ke-
 rezt: sem eg erdő adot illent. aggal es viraggal. termeffel. edes fa.
 edefek zegek. edes terhet vifelnek. Hayč agait te magas fa. köñihed
 20 hevzot eréket: es lagvllon. az kemenleg. kit adot volt zvfesed. hog'
 feliöli kirali tagidt: teriezd keges törfökön Tenön magad voltal
 milto vilag beret vifened. parttot. a vzs meg zerzened: meg
 törendö vilagnak. ki vilagot. zent ver: kene barañ testből ötletet
 Dičöfeg-nag' vr iftennek. tizteffeg örök attanak: attanak fiaval
 25 özve: es vigasztalo zent leleknek: kinek dičeret hatalmal. mind
 örököl öröke amen

Iľayas profeta inekleše hetföi veterñen
 Confitebor Tibi domine

(Izsaias XII, 1) Vram neked vallom: mert hoziam haragvl:
 30 el fordola te haragod: es meg vigasztalal engem (2) Ime vr iften en
 idvözytöm: hiven tezek es nem felek Mert vr iften en erőfflegem.
 es en dičeretem. es nekem idvöflegre lön (3) Merehietek vizeket
 244 örömbe: idvözeitönknek kvtibol. (4) es mongatok || az napon. val-

latok vr iftennek. es hyatok v nevet Ielenčetek v lelemesit. nepek
közöt emlekezieetek mert naglagos v neve (5) inekelletek vr iften-
nek mert felleget tótt. hirdeffetek ezt minden földön (6) Sionnak
lakafa öröl. es dičeried zent ifraelt: mert nag te közepetted

Ezekias királ Ego dixi

5

(Izsaiás XXXVIII, 10) En napimnak közepin mondam: el
mégek pokolnak kapviara kereffeem en eztendőimnek maradokit:
(11) mondam nem latom meg vr iftent. előknek földébe Tovabba
embert nem: nezek: es ívgalmnak lakozoiat (12) En nemzetfe-
gem el vetetet: es el tavozot en tőlem: egbe čonkolkodot mikent 10
paztoroknak hayloki En iletem be metteteth, mikent zövőtől. mi-
koron meeg nevekednem. le metőn engemet reggeltől fogvan meg
vegez engem (13) Remenkedem vala holvalig: meg tőre minden
tetemeimet. mikent orozlañ Reggeltől fogvan estig meg vegez
engem (14) vgan vvoltoők. mikent fečke fiv: gondolkodom mikent 15
galamb En zemeim meg vekoňola||nak magaffagba nezven Vram 245
erő vágon raitam felell en erettem. (15) mit mongák. avağ mit
felellen nekem. holott en magam tőttem Minden en eztendőimet
neked meg gondolom. en lelkiemnek keferősegebe (16) Vram ha
ig vágon elet. en lelkiemnek ilete illetenekben. meg feddez. es meg 20
eleveneitez engem. (17) es ime en nag keferősegem bekefeleben
lezen Te kedeg-meg mentetted en lelket, hoğ el ne vezne. es
minden bṽnimet hatad mege vetted (18) Mert pokol nem govonik
neked. halal sem dičer [neked] teged: kik ala toba zalnak: nem
variak te bizonlagodot (19) Eleven eleven v govonik neked: mi- 25
kent en es. ez napon atfa v fianak te bizonlagodot meg tvttatta
(20) Vram zabadoh meg engem: es mi ekes inekönköt minden
napon ineklṽk vrnak v bazaba

Anna profetalasa Exvltauit cor.

I. s. Samuel

(Királyok I. könyve II, 1) En [zemeim] zivem őrvende vr- 30
ban: es en zivem fel magasztatek en iftenemben || En zaam el ze- 246
fölt. en ellenfegimre: mert őrőlek te idvőzytedbe (2) Ninčen ol

zent ment vr: es egeb finčen te týlettýl: es ninčen ol eről. mikent
 mi istenőnk (3) Ne sokavllatok magallagokot zolni dičekedven Ti
 zatokbol regiek el tavozianak mert isten tvdomanoknak vra. es v
 neki zerztettek gondolatok (4) Erőffeknek yiek meg törtetett es
 5 korok erőffeggel ővedzettek (5) Előzer meg töltek keńerekert ma-
 gokot le helhetek: es ehek meg elegedtek Mig meddő többeket zvlt.
 es kinek lok fiai valanak. meg betegőlt (6) Vr ol es eleveneit:
 poklokra vezet: es meg hoz (7) vr zegent tezen. es kazdageit:
 alazafeit. es fel magasztat: (8) Vágtalant porbol fel tamasztvan. es
 10 zegent ganeibol fel emel Hóǵ feiedelmekkel vllőn. es dičőfegnek
 zekit tarča Mert földnek vegi vre es vilagot raitok zerzet (9) v
 zentinek labait tarča. es kegetlenek fetetbe meg nymolnak: mert
 ferfiv meg nem erőffődik. v erőfflegebe (10) Vrat v ellenfegi felik:
 247 es v raiok menńekből zol. vr || itili földnek vegit: es ad parančo-
 15 latot v kiralanak es fel magasztatfa v kriszofanak zarvat

Moises hvǵa maria ineklefe ifraelnek
 Cantemus domino

(Móses II. könyve XV, 1) Inekellőnk vr istennek. mert dičő-
 fegett tizteseite magat: lovat ellőivel tengerbe eite (2) Vr isten en
 20 nekem erőffegem. es dičeretem: es ennekem [dičeretem] idvőffe-
 gemre lőn Ez en istenem. es dičőseitem vtet: en attamnak istene:
 es fel magasztalom vtet (3) Vr isten mikent vivo hős. mindente-
 hető v neve: (4) farahonak zekeret: v hadaval őzve tengerbe eite
 v neki valasztott feiedelmi verős tengerbe filledenek: (5) őrinek be
 25 boreitak vket es fenekre zallanak. mikent kv (6) Vram naǵvla te
 iog kezed erőben. vram te iogod vere ellenfeget (7) es te dičőse-
 gednek foklagaban. le veted en ellenfegimet: haragodat bočatat.
 ki be nele vket: mikent eg zalkat: (8) es te mergednek zeleben:
 vizek meg gvlének Fofo viz meg alla: es orinek tenger közepin gv-
 30 lenek (9) Monda ellenfeg meg vřom, es meg fogom. ĩerefeget
 248 oztok. es be telik || en lelkem Ki vezem tőřomót: es en kezem meg
 őli vket (10) Fvalla te zeled, es tenger el fede vket el filledenek
 lebes vizben. mikent oon (11) Vram erőffek kőzót. ki hoziad
 egellő: ki hoziad egellő: zentfegben naǵfagos: yiedetes. es dičere-
 35 tes. es čvdakot teven (12) ki ĩitad kezedet es tenger vket be nele

(13) Irgalmaffagban vezere voltal nepednek. kit meg váltottal Es el v'vtted v'ket. te er'ódben te zent lako heledbe (14) Nepek fel menenek: es meg haragynak iazokot banatok meg foglalanak (15) Tehat edom feiedelmi meg haborolanak. moabnak er'óffit rezketeg foglala: meg azanak mind kanaba lakozok (16) Hertelen-⁵ keggék v' raiok felelm. es yiedes. te karodnak nag'fagaban Legenek indvlatlanok mikent k'v: mig nem vram te neped altal megen. mig nem altal megen ez nep. kit birtal (17) Be vezetted v'ket. es meg vlteted te örökfegednek hegen. te neked igen er'ós lako heledben: kit mivelkettel vram Vram te zentfegedbe. kit te kezéd er'ófi-¹⁰ feitet (18) vr iften orzagla öröke. es meg tovabba (19) Mert faraho || be mene v' zekerivel. es lovagofival tengerbe. es vr iften ²⁴⁹ tengernek vizet esmeg v' raiok hoza Ifrael fiai kedeg zarrazon el iaranak: v' neki közepin

Abakvk profeta **P**enteki večernere *domine audivi* ¹⁵

(III, 2) Vram hallom te hallomasodot es feleek: vram ez te dolgod eztendőknek közepin. elevenehed meg azt: Eztendőknek közepin ki ielented: mikor meg haragandol. irgalmaffagrol meg emlekezel (3) Isten fel zelről iő: es zent faran hegeről v' dičőfege mennéket be fede es v' dičereivel föld teljes (4) V' fenne ollan ²⁰ lezen mint fenefég: zarvak vannak v' kezeiben Oth reitezet el v' er'óffege. (5) v' zine előt halál el fvt Ördög ki iő v' labai eleibe: (6) alla. es földet meg mere El neze es poganokot el pvzteita: es örökfegnek hegei meg történek Ez vilagnak dombai meg hailanak. v' örökfegének iarafitol (7) Ektelenfegert latam zerečeneknek fatorit: ²⁵ madian földének gereznai meg haborodanak (8) Vram es mi nem foło vizekbe haragvttal avag te merged || foło vizekbe vagon e: ²⁵⁰ avag tengerbe te nehezelefed Ki lovaiddra ellel: es te zekered idv'feg (9) Ebreztven fel ebreztet te yiedet: teriedefeknek elydet melyeket zoltal Földnek foło vizeit hafogatod (10) vizek latanak teged. ³⁰ es hegek bankodanak: vizeknek čergetegi el mvlanak Abyffus özön vize. zavát ada: magaffag kezét fel emele (11) Nap es hold: v' lako helegben allapanak. te nilaidnak feneflegebe. te čvdađnak fenlő feneflegebe mennek (12) Rettenetést meg nomodod ez földet: es te mergedbe poganokot meg keferείτε (13) Ki iőtél te neped- ³⁵

nek idvöffegekre: idvoffegre te krisztofnak Kegetlennenk hazabol
 feiet vered: v̄ fundamentomat: mind nakig. meg mezeiteleneited:
 (14) Meg atkozat v̄ iftapit: v̄ hadakozoinak feyt kik iõnek engem
 el vezteni: mikent forgo zel V' nekik õrvendefek. mikent az e. ki
 5 reitekbe zegent be nel (15) Tengerbe te lovaídnak vtath tõl fok
 vizeknek saraban (16) Hallam es meg haborodek en hafam: zozat-
 251 tol en aiakim meg rettenenek || Rothadas be iõiõn en teteméimbe:
 es b̄vz legen en alattam Hoğ meg ñvgoğgám haborofagnak napian:
 es fel meñnek mi feğveres nepinkhez (17) Mert fige nem viragoz:
 10 zelõben teriedes nem lezen Olaynak v̄ mvnkai hazvd es parlagok
 etket nem hoznak Ivh čordabol barmok le meccenek: es iazolokbol
 nem lezen barom eledel (18) En kedeg vrban vigadok: es en ifte-
 nembe õrvendek (19) Vr iften en erõffegem es ollatenna tezi en
 labaimot, mikent zarvas labait Es gõzõ fel vizen engem: en ma-
 15 gaffimba: kintornaban ineklõõt

moifes profeta ineklefe dagalos zidokra
 Audite celi que

(Mózes V. könyve XXXII, 1) Mennek halgaffatok: melleket
 zollok. föld halgaffa en zannak bezedet (2) Esben fel nevekeğgék
 20 en taneitaſom. follon mikent harmat en zep bezedem Mikent
 harmat fiñre es mikent çepegõ eff gabonara (3) mert vrnak nevet
 kialtom Aggátok nağfagot mi vronknak iftenõnknek: (4) iftennek
 252 dolgi tõkelletefek: es || minden vtai [tõkelletes] itiletek. Iften hyv̄
 es minden ektelenfegnelkv̄l igaz: (5) es egenes: b̄vnzenek neki vn-
 25 dokfagokban: de nem v̄ fiaí Gonoz vizhadagos nemzet (6) erthet-
 len hyth nép: eženth fizecze vrnak Nem de v̄ e. atfad ki tartot. es
 birt: es teremtet teged (7) Emlekeziel regi napokrol: gondol min-
 den nemzeteket kerged atfadot: es meg hirdeti neked: naladnal
 nağvbbakot es meg mongák neked (8) Mikoron felleğ nemzeteket
 30 el ozt vala: mikoron adam fiait: meg valazta vala Nepeknek ha-
 tart vete: israeł fiainak zamok zerent (9) Vrnak kedeg rezse v̄
 nepe. iakob v̄ õrõkfegenek kõtele (10) Pvzta földbe meg lele vtet:
 vndok helbe: es kietlennenk puztaiaban Kõrõl foga vtet: es taneita.
 ez õrize mikent v̄ zeme feñet (11) Mikent keſelõ: repõllefre ingerli.
 35 v̄ fiait: es v̄ felõttõk repõs Elteriezte v̄ zarnait: es hozia veve v̄ket:

es vifele ű kariaban (12) Vr čak űnűn maga volt vezere: es nem
 vala ű vele idegen iften (13) Zeles földre zerze űtet || hoĝ mezűk- 253
 nek ĝűműlĉet enne Hoĝ kű zirtbol mezet zopna: es igen kemenĉ kű
 zirtbol olait (14) Čordabol vaiat ivhokbol teyet: bafan fiaĉ barani-
 nak: es űrvinek veleeevel Es bakokoth gabonanak zikevel: es zűlűnek
 igen erűűű veret innaiak (15) Zerettetes meg hyzek: es rvgoldoza
 hyzvan: kűverűlven: el teriedven Meg haĝaa ű teremtű iftenet: es
 el mene ű idvűűűűű iftenetűl (16) Idegen iftenekben ingerlek űtet:
 es ű vndokfagokban haragra indeitak űtet (17) űrdűĝűknek aldo-
 zanak: es nem iftennek: ifteneknek kĉket nem tvdnak vala Vyiak 10
 es ĝorfak iűvenek. kĉ eleb nem voltak kĉket ű attűk es. nem ima-
 dot (18) Istent ki teged teremteth: meg haĝad. es el feleded. te
 teremtednek vrafagat (19) Lata vr iften: es haragra indola mert
 ű fiaĉ: es leani ingerlek űtet (20) Es monda el reitem en zinemet
 ű [elűlűk] tűllűk: es gondolom ű vegezeteket: Mert vizha vivo 15
 nemzet: es hűtűtlen fiak (21) űk engem ingerlenek azban ki nem
 vala: iften: es bozzontanak ű hyfagokban || Es en ingerlem űket 254
 abban ki nem nep: es hyht nemzetben bozzontom űket (22) Tűz
 geriedet en kemencemben: es pokolnak vegeeg eeg Es földet mind
 ű magzattával be űeli: es heĝeknek fenekit meg egeti (23) Gono- 20
 zokot ĝűitűk ű raiok: es en űilaimmal meg tűltűm űket (24) Ehűeg
 mia meg foĝnak: es madarak űket. keferűűűű maraffal be űelik
 Vadaknak fogaith boĉatom raiok: azoknak mergekkel. kĉ földűn
 vzsnaĉ: es maznak (25) Kivűl űket tűr puztyűa es belűl felelm:
 hűűet zizzel űzve: tey zopot veen emberrel űzve (26) Es mondek: 25
 de hol vannak: emberek kűzzűl: el feleltetem. ű emleiteteketh
 (27) De ellenűegeknek haragiokert es. halaztam ne talantan ű
 ellenűegek kevelkednenek Es mondanak: mi kezűnk felleĝes. es
 nem vr tűtte mind ezeket (28) Es nemzet tanalĉnal kil vaĝon (29)
 kivannam: hoĝ izleneiek: es erteneiek: es vegezetet meg latnanak 30
 (30) Mikent űz vala eĝ ezert: es kettű tizezert űzne Nem de azert e ||
 mert ű iftenek el arolta űket: es vr űket be rekeztette (31) Mi ifte- 255
 nűnk kedeg nem ollatan: mikent ű iftenek: es mi ellenűegink es
 birok (32) Sodomának zűleibűl ű borok: es gommorranak hoűtattű-
 bol ű nekik zűleiek merges zűlű: es igen keferű zűlűűeiek (33) Sar- 35
 kaĉ merĝ ű borok: kĉĝo merĝ vigazhatlan (34) Nem de ezek
 elreitven vannake en nalam. es en kenĉ[enű]emben peĉetelven (35)
 Enem bozzo allas: es idein en meg fizetem nekik. hoĝ ű labok el

özamlek Közél vagon vezedelmnek napia: es idők. el közeleite-
 nek: (36) Vr meg itili v nepet: es v zolgain kőnről Meg latta
 hóg kez meg erőtlennőlt es be fogvan. meg fogtak: es maradekokot
 meg emeztettek (37) Es mond hol vannak v iftenek kikben bizo-
 5 dalmok vala (38) Kiknek aldomasabol velőköt eznek vala: es
 aldomasoknak borat izsiak vala Kellenek fel es segellenek nektek:
 es zikfektekben oltalmazianak meg tikteket. (39) Laffatok. hóg
 256 ennőn magam vagok || es ne legen égeb iften en nalamnal En őlők
 es eleveneitek: verek es vigasztalok. es ninčen ki en kezemtől ma-
 10 gat menteneie (40) Fel emelem kezeimet menbe. es mondom.
 őrőke ilek en (41) Ha [en ellenfegimnek] meg eleseitem en törömöt
 mikönt villam: es en kezem itiletet ragadand Bozzot fizetek en
 ellenfegimnek. es meg fizetem azoknak. kik engem gvlöltek (42)
 En nilaimot verben meg rezegitem. es en töröm hvft be nel Ől-
 15 teknek vereből es ellenfegeknek] mezeitelenőlt fogol feiekből (43)
 Poganok dičerietek v nepet: mert v zolgainak verek bozzoiat meg
 alla Es bozzot fizet v ellenfegeknek: es kegelmes lezen v föld-
 nepenek (46) Azert minden nemzet fehen vrat: es dičerie: ki föl-
 det es menhet teremtet: mert vr v neve őrőköl őrőke amen:

20 Haromzor ötven pfalmoft dauid zerzet verft ket
 ezer. hat zaz es hath

Tettben elmeben halálra itéletre istennek iðveti
ez neğ adventi evangelivmba vağon ||

Adventi epiftola elð vafarnap zent pal romaiak-257
nak tizen harmad kapitulum

(11) Attámfiak: Tvdvan: mert immar: ydeie minekõnk⁵
alombol fel kel nõnk: merth immar kõzelben vağon mi idvõlfeğõnk
hoğ nem hittvõk volna: (12) ee el mvl: nap kedeg el kõzeleiteth:
Azert hañnvk el fetetfeğnek v dolgit: es õltõziõnk feñeffeğnek
feğveribe: (13) ekefen iarionk: mikent nappal: nem tõltozelek-
ben: es rezegfeğben: nem zegelletekben: es zemeremfeğben: nem¹⁰
vetekedefben: es kedvelefben (14) de õltõzietek mi vronkba iefusba
kriftusba:

Evangelium zent Mathe hvzad Kapitulum

(XXI, 1) Az idõben mikoron kõzeleitet volna iefus iervsa-
lembe: es ivtot volna betfagara olaifaknak heğere: tehat boçata v¹⁵
ket taneitvanit: (2) mondvan nekik: menñetek el az kasteiba: ki
elõttetek vağon: es leg ottan leltõk meg kõtõtt zamart: es v vele
vehmeet: olgatok meg: es hoziatok ide en nekem || (3) Es ha va-258
laki mit nektek mondand mongatok: mert vrnak ezekel dolgã va-
ğion. es leg ottan el boçattã vket: (4) ez kedeg mind lõt: hoğ be²⁰
tellefednek: mi profeta mia vağon mondvan: (5) Mongatok fion
leañanak: ime te kirãlod: neked zeleden iõth: zamaron vlvén: es
alatta valo vehmen: (6) el meniven kedeg taneitvanok: tõnek mi-
kent iefus parançolt v nekik. (7) es el hozak az zamart: es az veh-
met: es fel tevek v neki rvhaiat v raiok: es vtet felõl raia vltetek²⁵

(8) Nag' fokfag kedeg. terieztek v rvhaiokot az vtban: egebek kedeg vagnak vala fakrol agakot: es tereitik vala az vtban: (9) az fokfag kedeg ki elöl megen vala: es ki vtol követi vala ivöltőnek vala mondvan Ofanna dauid fianak aldot ki vrnak neveben iőt. 5 ofanna fellegekben

Epiftola mafod vafarnap romaiaknak XV

(4) Attamfiai valamellek irvan vannak mi tanofagonkra vannak irvan, hog' irafoknak tvrelmevel es vigasztalafaval: remenfe- 259 gónk || legén. (5) Tvrefnek kedeg es vigafagnak iftene: agga azont 10 izlenetek iefus kriftofent: (6) hog' egeneflegben: eg' zaval tiztelletek iftent: es mi vronknak iefus criftufnak attat: (7) kiert es fogagatok eg' mast mikent criftus es. fogadot tikteket iftennek tizteffegere (8) Mert azt mondom nektek hog' criftus kórñol metelefnek zolgaloia volt: attaknak volo igireteket meg erőffeiteni: (9) 15 poganok kedeg: az irgalmaffagrol tiztelletek iftent mikent irvan vagon: Azert vram poganokban neked valluk. es esmeg: mind poganok dicerietek [iftent] vrat: es minden nepek nagohatok vtet: (12) es esmet mond ifaias: lezen yeffenek gvkere. ki fel tamad. poganokot birnia. v benne poganok remenkednek: (13) 20 remenfelegnek kedeg iftene. tellefehen meg tikteket: minden vigafaggal: es bekefeggel: hytötőkben. hog' bevölletek remenfelegben: ez zent leleknek ereieben:

mafod vafarnapi evangeliom zent lukač XXI

(25) Az idoben: monda iefus v tanytvañinak: leznek || 260 ielenfegek napban es holdban: es hvgakban: es földön nemzeteknek zoroffagok; tengernek es haboknak egbe zöndölesek mia (26) embereknek azyvñlafokban felelmmia: es varafert: mi zeles vilagra iövendő Mert menneknek erei meg indolnak: (27) es tahat lattak embernek fiat iöni fellegeben nag' hatalmal: es nag' fellegebe (28) 30 Ezek kedeg lennie kezdetekben nezietek: es emelletek fel ti feieteket: mert el közeleyt ti valcagtok: (29) es monda nekik hafolla-

tot: laffatok fige fat. es minden fakot: (30) mikoron immar v belölk gömölčöt hoznak. tvगतok hog immar közel vagon nar (31) vgan ti es mikoron latangatok ezeket lenni: tvगतok mert. közel vagon iftennek orzaga (32) Bizon mondok nektek: el nem mvlik ez nemzet: mig nem mind leznek: (33) men es föld. el mvlnak. en igeim kedeg el nem mvlnak

Epistola III vafarnapi Corintiaba (I) Cap. III

(1) Attamfiai ember vg entezien mvnket mikent cristusnak zolgaloit: es ifteni titoknak safarit || (2) Immar it kerefik az safa-²⁶¹ rok közt: hog. mellet hyvnek lellenek (3) En nekem kedeg min¹⁰ dennel kyssbev vagon. hogy ti itilletek: avag valamel nep: iföt en sem itilem en magamot: (4) Merth semmit en ram nem tvdok: de ezben meg nem igazvltam. ki kedeg engem itil vr az (5) azert es ne itilletek idö nap elöt: mig nem el iö vr: ki fetetnek reitekit es: meg vilagoseita: es ki ielenti ziveknek tanalčit: es tahat tiztef-¹⁵ seg lezen. kinek mind vr iftentöl

harmad evangeliom zent mathe Cap. XI

(2) Az idöben mikoron hallotta volna kötelben Ianos cristofnak dolgit bochatvan kettöt v taneitvani közzöl: (3) monda neki Te vag ki iövendö vag avag mast varionk: (4) Es felelven iefus²⁰ monda nekik el menven. mongatok meg ianosnak: melletet hal-lottatok. es lattatok: (5) Vakok latnak fantak iarnak poklofok tiztolnak Siketek hallonak: holtak fel kelnek Zegenek io hirt hal-lonak (6) es bodog az ki nem tantorodandik en bennem (7) vk kedeg el menven kezde iefus mondania az fokaffagnak ianosrol ||²⁵ Mi latnotok mentetek ki kietlembe: zel mia ingot nadat e. (8) de²⁶² mi latnotok mentetek ki. lagakba öltözöt embert e. Ime kik lagakba öltöznek kiralloknak haziban vannak (9) de mi latnotok mentetek ki: profetat e: Iföt mondom nektek: es többet profetanal (10) Mert ez az kiröl irvan vagon Ime en bochatom en angalomot. te³⁰ orcad elöt. ki meg zerzi te vtadot te elötted

Epistola negéd: filipensesbe Cap. III

(4) Attamfiai mindenkor vigágotok vr istenben esmeg mondom vigak legetek (5) Ti io erkölčötök nilvan legen minden embernek: mert közel vagón (6) Semmit ne zorgalmaziatok. de minden imaçagtokban es kerelmetekben. hala adaffal. ti kerelmetek esmerteffenek istennel: (7) Es istennek bekeie: ki minden ertelmek felötte vagón őrizie. ti ziveteket: es ti ertelmeteket: mi vronkban iefus cristofban

Evangelium zent Iános Cap. elfő

10 (19) Az időben kvldenek fidok iervsaleméből papokot es diakokot ianosfhoz: hog meg kerdeneiek vtet Te ki vag: (20) es meg
 263 valla: es nem tagada: es meg || valla: mert en nem vagok cristus
 (21) Es meeg kerdek vtet: es tahat ki Eyles vag e te. es monda
 nem profeta vage te: es felele nem (22) Azert mondanak neki: ki
 15 vag: hog feleletet aggonk azoknak kik minket kvldottek: mit
 mondaz tenon rolad: (23) Monda. en pvztaban kajaltonak zava:
 igazgaffatok vrnak vtat: mikent mond ifaias profeta: (24) es az
 kik kvldottek valanak: valanak farifeofok kozzöl: (25) es meg
 kerdek vtet: es mondanak neki: es tahat mit kereztelz: ha te nem
 20 vag cristus: sem Eyles: sem profeta (26) Felele nekik ianos
 mondvan En vizbe kereztelek Tv kozottetek allot kedeg: ki ti nem
 tvttok: (27) v az ki en vtannam iövendö ki en elöttem löt: kinek
 nem vagok melto hog v faryanak zyiat olgam (28) Ezek lonek
 betaniaban iordan elvöl. hol ianos kereztel vala

25 Karaçon: vigiliaian Epistola Ifaias propheta
 Cap hatvan kettő

(1) Ezeket monga vr isten Sionert nem vezteglek: es iervsalemert nem nygozom mig nem v igaza ki tamagon: mikent

feñeffeg es ʋ idvõf||fege meg gvlõn mikent lampas: (2) es poga-264
 nok meg lattak te igazadot Es minden kirallok te hõfedet: es lezen
 te neked vy neved: kit vrnak zaia nevezett (3) es lez diçõfegnek
 koronaia vrnak kezében: es orzagnak dizes koronaia te iftenednek
 kezében: (4) továbbba nem neveztetel ʋ benne en akaratomnak: es
 te földedet meg lakoziak: mert vrnak kellemetes lõn te benned

Evangelium Zent Mathe Capit. elõlfõ

(18) Az idõben mikoron iefusnak ańńa maria volna iofefnek
 iegezven: mi elõt egbe iõnenek: leletek hog ʋ mehebe vaõon zent
 lelektõl: (19) iofef kedek ʋ ferie holot igaz volna: es nem akara 10
 ʋtet hozia venni: titkon el akara ʋtet hadni: (20) ʋ kedeg ez gon-
 dolvan: Ime vrnak angala almaban neki ielenek mondvan Iofef
 davidnak fia: ne fel hoziad vened mariat te felefededet: mert az
 mi ʋ benne vaõon zent lelektõl vaõon: (21) zvl kedeg fiat: es
 hivod ʋ nevet iefvfnak: mert ʋ idvõzeiti ʋ nepit ʋ bñnebõl: || 15

Karaçon napian eel Ifaias propheta kilenced Cap.

265

(2) Ezeket monga vr iften Poganoknak nepe ki fetetben iar
 vala, lata naõ feñeffeget: halalnak arńeka tartomańaban lakozok-
 nak. feñeffeg tamada: (6) mert őrmekek ziletnek nekõnk: es fiv
 adatek mi nekõnk: es lõn feiedelmfege ʋ karian Es ʋ neve lezen 20
 ẽvdalatos. tanalõozo: erõf. iften iõvendõ feculanak atta: bekefeg-
 nek feiedelme: (7) meg sakafol ʋ ẽazarfaga es bekefegnek vege
 nem lezen davidnak: kiraf zekin vl: es ʋ neki orzagan vl: hog
 azt meg erõffehe: es meg batoroha: itiledben. es igaffagban matoll
 fogvan mind őrõke

25

Epiftola zent pal titos tanytvańanak C. II

(11) Zeretom iftennek malazta ielent es mi idvõzitenknek.
 minden embernek. (12) oktatvan minketh hog meg tagadvan

kegetlenfeget: es ez vilagi kivanfagokot: iozanon es igazan. es kegefén előnk ez vilagon. (13) varvan az bodog remenfeget. es nađ iften dičőlegének el iövetet: es mi idvőzeitőnknek iefus crif-
 266 tofnak: (14) ki őnőn magat ada mi || ertőnk hođ minket meg
 5 valtana minden ektelenfegből: es tizteitana maganak. foganatos nepet: io dolgoknak követőet. (15) ezeket zollad es oktaffad mi vronkban iefus criftofban

Efeli evangeliom Zent lukač kapitvlomanak
 mafodik

- 10 (1) Az időben lőn čazari parančolat auguftos čazar mia hođ mind ez zeles vilagot meg ronaiak. (2) az rovas lőn előve Siriai Cirinos elpantol (3) Es mennek vala mend: hođ vallasth tenne- nek: ki mind őnnőn varofaba: (4) Mene fel kedeg iofes es. galilea- bol. nazaret nevő varofbol davidnak varofaba. kinek neve betleem
 15 azert hođ davidnak hazabeli: es nepe beli volna. (5) hođ vallasth tenne. mariaval. ű neki iegzet nehezkes felefegevel: (6) lőn kedeg mikoron ot volnanak be telek napia hođ maria zűlne: (7) es zűle ű elő fiat: es rvhakba takara űtet: es iazolba helhete. mert nem vala neki hēl az kőz helbe. (8) es valanak paztorok azon videk-
 20 ben. vígazvan es őrizven. enek vígazasit ű čordaiokon (9) Es ||
 267 Ime vrnak angala ű mellettek allapek: es iftennek fenēflege űket kőrnől fenle: es nađ felelmel felenek: (10) es monda nekik az angál: ne akariatok felnetek Mert ime hirdetek nektek nađ őrő- met ki lezen minden nepnek: (11) Mert zileték nekőnk ma idvő-
 25 zytő: ki vr criftoš. davidnak varofaban (12) Es ez nektek ielenfeg. leltek rvhagba takart eg ģermeket. es iazolba teven: (13) es leg- ottan lőn az angállal. meñnei feregnek sokafaga dičerven vr iftent. es mondvan (14) dičőfeg. legyen magaffagokban vr iftennek. es bekefeg földőn io akaro embereknek

Hainalba Ifaias propheta hatvan eg kapitv-
lomaban:

(1) Azokat monga vr iften Vrnak lelke en raitam azert mert engem meg kent legen. zeledeknek hirdetni bochatot engem. hog zivokbeli torodelmefeket meg orvaflanek: (2) es hirdetven vrnak 5 kegelmes eztendoi: es bozzo allanak mi iftenonknek. hog minden firokot vigasztalnek: (3) es vetnek eroffeget azoknak. kik fionth || firattak: es hamvert adnek nekik kozorot. vigafagnak 268 olaiat: zepogefert oromnek palastath keferoflegnek lelkeert: es neveztettnek v benne igaffagnak eroffi. vrnak vltetefe. dicofeiteni: 10 (LXII, 11) Ime vr hallatta teve foldnek veg hatarain. mongatok fion leanianak Ime el iot te idvofleged Ime v ivtalma v vele: es v mvnkaia v elotte (12) es nevezik otet zent nepek. mi vronk iften mia meg valtoztak

Epistola titosnak III

15

(4) Zeretom mi iftenonknek idvolytenknek kegefsege es embersege ielenek (5) nem igaffagnak dolgibol. meluket mi tot-tonk. de v irgalmassaga zerent. minket vyonnan ziletetnek moldafaval. (6) ki ottot mi rank beven: mi idvolytonk mia. iesus cristus mia (7) hog v neki malasztaval meg igazvltan orokoflok 20 legonk orok eletnek remefsege zerent: mi vronkban iesus cristofban

Evangelium Lvkač masod kapitulum.

(15) Az idoben Paztorok mondonak vala egmafnak mennonk el betleemig. es lassyk meg ez igit || ki lot: kit vr nekonk ielentet: 269 (16) Es el menenek fietven. es meg lelek mariat es iosefet. es az gemeket. es iazolba teven. (17) Latvan kedeg meg esmerek ez igerol ki nekik vala mondvan ez germekrol: (18) mindenek. kit hallottak vala cvdalkodanak ezekrol kik mondvan valanak az paztoroktol v nekik (19) Maria kedeg egbe tartva vala mend ez igeke 30 bezelven v ziveben (20) Es meg terenek az paztorok dicofeitven. es dicerven vr iftent mindenekben kiket hallottak vala es lattak vala mikent mondvan vagon v nekik

Nag mifere Ifaias Cap. II

(*LII*, 6) Ezeket monga vr iften Azert en nepem ez napon
 meg tvgga mert enön magam ki zolok vala Ime it vagok: (7) ki
 zepek az hegen. beket hirdetőnek es predicalonak laban idvöffeget
 5 hirdetőnek es mondonak Sion orzagl te kirafod (8) te öört alloid-
 nak zavok. fel emelek zavokoth egetembe dicserik. mert zemről
 270 zemre lattak || Mikoron vr meg fordeitanga fiont (9) vigagggatok es
 örölletek es dicerietek egetembe iervsalemnek puztai. mert vr meg
 vigasztala v nepet meg valta iervsalem: (10) meg zerze az v zent
 10 kariat minden nemzetknek zemekben es földnek minden vegi meg
 lattak mi vronknak iftenönknek idvözeitöiet

Epistola Ebreosoknak zent pal apostol
 Capit. elfö

(1) Attamfiai vr iften regi idökbën fok bezedkel es fok kep-
 15 pen prophetakban Zolvan mi attainknak vegezedben (2) ez na-
 pokban zolth mi nekönk v fiaban kit zerzet minden allatnak
 öröközve. ki mia teremtet vilagokot (3) es ki holot dicöfegnek
 feñeffege legén. es v allattanak abraza. es mindent v ereienek zavanak
 vifelven binöknék tiztyafat teven vl fellefegnek iogia felöl. meñnek-
 20 ben: (4) anneval iob (k ö l ö m b) löt angaloknal. menevel enön ma-
 ganak kvlömb [k v] nevet örökeitet (5) Mert mellik angalnal monta
 271 vala. te en fiam vag: en teg-d ma zvlelek es es meeg || zvlelek es: ef-
 meg en v neki atta lezek, es v en nekem fiam lezen (6) Elmeg mi-
 koron elő fiat földnek zinere be hozia mond: es vtet imağak mind v
 25 angali (7) Es az angaloknak mond: ki v angalit leleкке tezi: es v
 zolgaloit. tvznek langava: (8) fianak kedeg. iften te itilö zeked.
 vilagrol vilagra. egeneflegnek vezzöie. te orzagodnak vezzöie: (9)
 Igallagot zerettel: es ektelenfeget gvölötel. Azert iften te iftened:
 kenth meg teged. örvendesnek olaiaval te feleidnek felette (10) Es
 30 vram előzer. te földet alattad: es meñnek te kezednek mvnkai
 (11) vk el veznek. te kedeg meg maracz: Es mind meg avolnak
 mikent rvhazat: es meg valtoztatod vket mikent öltözetet: (12)
 es meg valtoznak Te kedeg vgan azon tenön magad vag: es te
 eztendeid meg nem fögnak

Evangelium zent Ianof apostol elfö *Capitulum*
es iozaga ez hog' ki meg monga avag' meg halla.
ég eztendei es negven napi bolčat vala

(1) Ige vala kezdetben: es ige vala iftennel es [ige v] iften
vala ige (2) Ez kezdetben vala iftennel: (3) mindének v mia
lötték: es v || nalanalkv' femmi fem lött (4) Az mi v benne löt: **272**
ilet volt: es ilet vala embereknek feñeffege (5) es feñeffeg fetet-
ben fenlik: es fetet vtet be nem foglalta: (6) iftentöl [veg] volt
ég ember kvldven: kinek neve vala ianos: (7) es tanofagba iöve
hog' tanofagot adna az vilagrol: hog' v mia mind hinnenek (8) ¹⁰
Nem vala v feñeffeg: de hog' tanofagot adna vilagrol: (9) Bizon'
feñeffeg vala ki ez vilagba iöve: embert mindent: meg vilagofeit:
(10) vilagban vala: es vilag v mia löth es vilag vtet meg nem
efmerte: (11) vñön tvlaidoniba iöth: es vtet övei bel nem fogat-
tak (12) vala meñen kedeg: vtet be fogattak: azoknak hatal-
mat adott. iftennek fiava lenni. azoknak kik v neveben hiznek:
(13) kik nem verekbol, fem testnek akarattabol: sem erfivnak
akarattabol. de iftentöl v'lettek (14) Es ige teste lött: es mi ben-
nönk lakozot Es mi lattv' v' dičöfeget mikent atfa égetlen fianak
dičöfeget: malasztval es bizon'fagval tell'est

20

Zent estvan napan Evangelium zent Mate
Capitulum XXIII. ||

Az időben monda iefus fidok fokfaganak: es papok fejedel **273**
minek (34) Ime en bočatok ti hoziatok prophetakot: es bölčeket:
es mestereket. es v közzölök meg öltök: es meg fezeitetek: es v ²⁵
közzölök meg ostoroztok ti sinagogatokban: es vldözikek varafokrol
varofokra. (35) hog' időn ti ratok mind igaz ver: ki el ötlöt föld-
nek zinen: igaz abel veretöl fogvan. mind zakarias vereig. ki vala
baračias [bačias] fia. kit meg öltetek templom közöt es oltar közöt:
(36) bizon' mondom nektek. iönek mind ezek ez nemzetre (37) ³⁰
Iervsa'em iervsa'em ki meg ölz prophetaköt: es kövezed v'ket: kik
bočatvan vannak ti hoziatok Menezet akartam egbe göiteni ti fia-

tokot. miként tyk. góiti v̄ fiait v̄ zarná ala. es nem akaratok (38)
 Ime el hágatik nektek hazatok puztan: (39) Mondom kedeg nek-
 tek matol fogvan nem lattok engem. mig nem mongatok aldót ki
 iőt vrnak nevében

5 Zenth Ianos napian Evangelium Capitulum
 vtollo

(19) Az időben monda iefus peternek: Iői vtannam (20) meg
 274 fordola peter. lata az taneitvanth || kit zeret vala iefus vtanna. ki
 h̄vgovek vačoran v̄ mellenes es monda: ki az vram ki tedeg arrol
 10 (21) Ezt mert hog hallotta volna peter: monda iefusnak Vram
 ez kedeg mit (22) mond neki iefus. ig akaram v̄ marattat: mig
 meg iőiek: mi neked. te iői vtannam (23) Azert ki teriede az
 bezed attafiak közöt. hog az taneitvan, nem hal Es nem mondotta
 iefus nem hal. de ig akarom marattat mig meg [iővők] iőiek: mi
 15 te hoziad (24) Ez az taneitvan: ki ezekről tanofagot tezen es irta
 ezeket: es tvggvk hog bizon v̄ tanofaga

Apro zentek napian Evangelium Mate Cap. XX

(II; 13) Az időben ime vrnak angála ielenek iofefnek alma-
 ban mondvan. kel fel. es ved az germekeket. es v̄ annat: fvff el egip-
 20 tomba es leg ot mig en neked mondom: mert iővendő. hog hero-
 des kereffe az germekeket meg ōlni vtet (14) v̄ kedeg fel kelven.
 veve az germekeket: es v̄ annat eyel: es el mene egiptomba: (15)
 lön oth herodesnek holtaiglan hog be telfesedneiek: mik mondvan
 275 vannak vrtol || prophetamia. mondvan Egiptombol hivan en fiamot
 25 (16) Tehat herodes latvan. hog a királok vtet meg mevettek
 volna: igen meg haborodek: es mind iervfaem v̄ vele: Es bočata
 meg ōlni minden germekeket. kik valanak betleembe: es mend v̄
 tartomanaban: ket evtől fogvan valokot: idő zerent. mint meg
 tvdakozot vala az királoktol (17) Tahat. meg-telfesedek. mik:

mondvan valanak Ieremias propheta miat (18) mondvan zoo hal-
latek ramaba. fok firas es zepeges: račel firatvan ű fiait: es nem
akara vigaztalaft: mert ninčenek

Karačon kőzt valo valarnapi Epistola Pal apaf-
tal irt galaciaba Efefombol Capitulum neged 5

(1) Attamfiai mig: őrőkő: gyermek: semmiben nem kűlőmb
zolganal: holot mindennek vra légen: (2) de oktatoók es őrizők
alat vagon ű attatol: meg tőkillet időig (3) vgan mies mikoron
germekek valank: ez vilagnak eltetőj alat valank zolgalok. (4)
de hvl az időnek teljeffege be ivta Isten ű fiat bočata: azzoń ember- 10
től || zűlettet: tőrvén alat lőtten: (5) hog azokat: kik tőrvén alat 276
valanak. meg valtanaia: hog fyvva valasztot vennenk: (6) mert
kedeg iftennek fiai vattok: iften ű fianak lelket bocata ti beletek
ki kialta abba attam (7) Azert es immar ninčen zolga de fiv: hog
ha fiv: tahat őrőkő es: iften mia

15

Evangelium zent lukač Capitulum II

(33) Az időben valanak ioseph: es iefusnak ańńa maria ču-
dalkodok azokon melleket: ű rola mondnak vala (34) Es Simeon
űket meg alda: es monda ű ańńanak marianak Ime ez tőrefre vet-
tetet. es foknak fel kelesere. israelben. es ielensegre. ki ellen mond- 20
nak. (35) es tenőn lelkedet tőr meg folla. hog fok zivek[nek]ből
gondolatok ki ielenńenek (36) Es vala anna profetiffa fanvel
leańa. affer teriedefeből: es mvlth vala fok napokban. es elt vala
ű ferievel. het evet ű zizefegetől fogvan. (37) es ez őzveg vala
ńolevan neged evig. ki el nem tavozik vala a templombol bōitők- 25
vel es imačagokval. zolgalvan vrnak eyel es nappal (38) Es ez es
az időben oda iőven: vall vala vrnak es zol vala ű rola mindenek
kik variak vala israelnek valčagat (39) es hog meg tőkellenek
mindent moifes tőrvēneent || Meg tereenek galileaba ű varofokba 277
nazaretbe: (40) gyermek kedeg nevekedik vala es batorol vala: 30
telles bōlčefeggel es iftennek malazta vala ű benne

Kif karačon napian Epiftola zent pal gatafba
Capitulum harmad

(Gal. 23) Attamfiai mi elöt hvt el iöve. törven alat öriztetönk
vala. be: rekeztven. az hvtben. ki ielenendö vala. (24) Azert az
5 törven vtanok iaro zolgank volt kriftofban hog hvtböl igazvlonk.
(25) de holot el ivta az hvt: imar nem vagonk az vtannonk iaro
zolja alat. (26) mert mind iftennek vattok fiai. az hvt mia. ki iefuf
kriftofban vagon (27) Mert vala meñnen iefus kriftofban meg
kereztelkettetek. kriftofba öltöztettek (28) Ninčen fido sem görög:
10 ninčen sem zolja sem zabad: ninčen sem him sem nőfteñ: mert
ti mend eggek vattok iefuf kriftofban: (29) ha kedeg: ti kriftofe.
tahat abraamnak magzati vattok igeret zerent örökölök (IV, 1)
Mondom kedeg: mig örökös. gyermek. femmiben nem kvlömb zol-
ganal. holot mindenek vra legen (2) de oktatook es örizök alat
15 vagon. v attfatol meg tökellet ideig

Evangelium zen lukač Capitulum II

278 (21) Az időben Mi vtan be tölteek volna nöle napok || hog
körnöl meteltetneiek a gyermek: neveztek iefosnak, ki new lön
angaltol, mi elöt v añnanak mehebe foganneiek

20 Viz kerezt napian Epiftola ifaias propheta
Capitulomaban hathvanod

(1) Iervfalem kel fel vilagosv meg: mert el iöt the vilagod:
es vrnak dicöfege te raitad tamadoth (2) mert ime fetetleg földet
be fedi. es fetet fellegek nepeket. te raitad kedeg vr tamad. es v
25 dicöfege te benned lattatik (3) es poganok te vilagodban iarnak
Es kiralog te tamadafodnak feñeffegevel: (4) emeld fel körnöl te
zemedet es lassad ezek mind meg göltek. te neked iöttek. te fiaid
mezzöl iönek. es te leañid mellöled kelnek fel (5) Tahat meglatod:

es meg bevölz: es te zived évdalkodik: es ki teried: mikoron ten-
gernek fokaffaga te hoziad fordvland: es poganoknak ereie. neked
iővend: (6) Teveeknek fokaffaga be fed teged Madiannak es effa-
nak dromedarofi Sababol mind el iőnek. aráhat es temient hozvan:
es vrnak dičeretet hirdetven

5

Evangelium Zent Mate apostal Capitvlomaba II

(1) Mikoron ziletet volna iesus [herodes királnak] || [napiban 279
Ime iesus] Ivdanak betleemben herodes királnak napiban Ime
nap keletről iővenek kiralok Iervfalembé. (2) mondvan hol vagon
ki ziletet lidoknak kirala: mert lattvk ű čillagat napkeleten es 10
iőtőnk imadnia őtőt. (3) halvan kedeg herodes királ meg rettene:
es mind iervfalem ű vele: (4) es egbe gőitven mend papoknak
feiedelmit: es nepnek bőlčit. es tvdakozi vala tőlők: hol krisztos
zvětneiek (5) tahat űk mondanak neki Ivdanak betleemben mert
ig vagon irvan propheta mia (6) Es te betleem Ivdanak földé: 15
femmikent nem vag igen kifded Ivdanak feiedelmiben Mert te
belőled iő ki vezer. ki [bia] biria en nepemet ifraelt (7) Tahat
herodes titkon hiva az kiralokot. meg tvda ű tőlők zerelmest az
čillagnak ideiet: ki nekik ielent: (8) es kvldven űket betleembe,
monda meinetek el: es kezdezkegetek meg zerelmest a gyermek- 20
ről: es mikoron meg lelenditek: meg űzenėmetek nekem hog en es
iőven imagam űtet (9) kik hog hallottak volna az királt el mene-
nek Es ime az [királ] čillag kit lattak vala napkeleten megen vala
ű előtők mind addig || mig nem el ivtvan [fel] fen meg allana 280
holot a gyermek va: (10) latvan kedeg a čillagot Igen nag őřm- 25
mel őřlenek (11) es be menven a hazba lelek a gyermekeket ű
ánnaval mariaval es eleibe elfen imadak űtet es ű kenčeket meg
nitvan ayanlanak neki [aniadekokot] aiandekokot aráhat temient
es nemes kenetet. (12) es feleletet veven almo[k]igban. hog meg
herodefhez. ne mennenek. mas vton terenek ű videkekben

30

Oktavaközt való vafarnapi Epistola Zent Pal
romaiaknak *Capitulum XII*

(1) Attamfiai kerlek titeket istennek irgalmassagara. hog
agगतok ti dolgitokot eleven aldozatot zent aldozatot. istennek
5 kellő aldozatot. ti ekes zolgalattokot (2) es ne hafollatok magato-
kot ez vilaghoz de vyiollatok meg ti ertelmeteknek vyfagaban.
hog meg lassatok mi legyen vrnak io akaratta Es kedves. es tőkelle-
tes. (3) mert mondom az malaztra ki nekem advan vagon minden
kik ti közöttetek vannak Ne erčen többet hog nem erteni kel. de
10 iozanfagra erčen: es mindennek mikent isten oztotta hvtnek mer-
281 teketh || (4) Mert mikent ég testben fok tagink vannak es minden
tagnak nem azon dolga vagon: (5) vgan fokban ég tagok vagonk
criftofban: ki mind kedeg ég mafnak tagi. mi vronkban iefufban
criftofban

15 Evangeliom zent lukač Capitulumaban II

(42) Az időben mikoron löt volna iefus tizenkettőd evi v
nekik iervfalemba fel mentegben vdnep napnak fokafaent: (43)
Napokot kedeg meg vegezven mikoron meg ternenek. meg marada
germek iefus iervfalemba es v neki zvlei: meg nem esmerek:
20 (44) aleitvan kedek vtet. az tarsalagban lenni Iővenek ég napi
vtat. es keresik vala vtet rokoni es esmerői között: (45) es meg
nem lelek: meg terenek iervfalemba: meg keresven vtet: (46) es
vg lön harom nap vtan meg lelek vtet. templomban vlvén docto-
toroknak közöttte: halgattvan es kerdezven vköt: (47) rettegnek
25 vala kedeg mind kik vtet halgattak vala: v neki bölcsfegen. es
feleletin (48) es latvan vdalak: es monda neki v ańna fiam mit
töttel nekőnk ig: Ime te attad es en bankodvan kerefőnk vala te-
282 gedet: (49 es monda nekik || Mi az hog engem kereftok volt;
nem tvggatok valae mert ezekben melleket en attam e kitelen
30 nekem lennem. (50) es vk nem ertek meg az bezedet kit v nekik
zola (51) Es ala iőve v vele. es iőve nazaretben es vala alattok
v nekik: es v ańna tarfa vala: mind ez bezedeket őnon ziveben:
(52) naiafokodvan es iefus nevekedik vala bölcsfegbe es időben.
es malaztban iftennel. es embereknell

Viz kerezt octavaian Epistola Ifaias propheta
Capitulum XII

(XXV, 1) En vram iftenem tiztellek teged. diçeretet tezek te
nevednek ki çvdalatos allatokot tezs: te regi tanalçod bizon legén.
(—) vram igen felleçgös aztarod Sabaot iften remenfeznek koro-
naia ki diçöfeggel ekefölt. örvengen kietlen. örvengenek iordannak
pçvtai: es en nepem meg latta vrnak naçfagat. es iftennek felle-
get Es lezen çölekezven: es meg valtozvan iften mia: es iö fionba
naç örömmel: es örök öröm lezen ç feien diçeret es örvides. Es
hegekben ki nitot fofo vizeket: es mezöknek közepin kv feieket
zegek Es vizznel kvl valo földeket meg ötözök Ime || en çermekem
fel emelkedik: es fel magaztatik es igen naç dizes lezen: (XII, 3)
vigaffaggal meertek vizeket idvözytönekv kibol. (4) es mongatok
az napon vallatok vrnak es kialçatok ç nevet: Tuttaffatok nepek-
ben ç ereit Emlekezieitek hoç igen felleçes ç neve (5) Inekelletek
vrnak: mert naçvl tön. hirdeffetek el ezt mind zeles földön Monga.
mindent tehetö vr iften

Evangelium octavaba zent mathe Capitulum.
harmic

(III, 13) Iöve iefus galileabol iordanra ianofhoz hoç meg
kereztelkedneiek ç tçle: (14) Ianus kedeg tilta vala çtet mond-
van: en nekem kel te tçled kereztelkednem: es te iöz e en hoziam:
(15) felele kedeg iefus monda neki zinnel ma. mert ig illik nekönk
[ma] minden igaffagot be telefeitenönk: es tahat el haça çtet: (16)
Meg kereztelkedven kedeg iefus leg ottan fel mene az vizből. es 20
Ime meñnek meg nilanak neki Es lata iftennek lelket: mikent
galambot ala zallania: es ç raia iönni (17) Es ime zo menből
mondvan Ez en zeretö fiam kiben en nekem kellettem ||

284 Octava vtan valo vafarnap Epistola zent pal
apostol romaiaknak Capitulum tizen kettőd

(6) Attamfiai. holot kvlón kvlón aiandektok legén az malazt
zerent (7) akar zolgalattok zolgaladban ki nektek advan vagón.
5 (6) akar profetalast hitnek oka zerent (7) akar ki taneit tanofag-
ban. (8) akar ki iora kiz kizelben. ki ad égeneffegben ki elől ve-
gén zorgalmazásban. ki kőnőről vigafaggal (9) zeretet hizelkedef-
nel kvl: gvlőlven gonozt. iozaghoz zerkezven (10) attafivfagos
zeretet egben zeretven Eg maft eg maf előt tiztelven zorgal-
10 mazásban nem reftek. (11) lelkekben bvzgok: vrnak zolgalok.
(12) remenfegeben vigak nomorofagban zenvedők. imačagnak
allok. (13) zenteknek zikfegekbe közöfvlők gazdafagot követők:
(14) alगतok tikteket vldözököt: alगतok es ne atkoziatok: (15)
vigağगतok vigakkal. firiatok firokkal (16) Egmanak azont erče-
15 tek, magaffat ne izletek. de alazatofokkal égeneft erčetek

Evangelium zent Ianos apaftal Capitulum II

(1) Lön menegző galileai kanaban: es iefus anña ot vala
285 (2) es iefus es hivatalos lön. es v taneitvani az menegzőbe. (3)
es bor meg fogvan: monda iefusnak anña v neki Ninčen borok (4)
20 Es monda neki iefus: mit illet teged es engem o azzoñember:
Meeg nem iőt el en idöm: (5) monda v anña az zolgaloknak vala-
mit mōndand [te] tinektek tegetek. (6) valanak kedeg ot hat kv
veder le teven. fidoknak tiztvlafokent. kinek mindenik veve kettőt
vág három merteket: (7) mond nekik iefus: tölčetek meg vízzel
25 az vedreket: es be töltek vket mind zintig. (8) es monda nekik
iefus: merietek immar es vigitek az naznagnak: es el vivek. (9)
hoğ kedeg az naznag koftolta volna borra lōtt vizet. es nem tvga
vala honnet volna. az zolgalok kedek tvgak vala kik vizet merytet-
tek vala. hiva naznag az vōlegent (10) es monda neki: minden
30 ember előzör io bort tezen es mikoron rezegek leznek. tahat azt a
mel hitvamb. te kedeg tartottal io bort mind ez ideig (11) Ielen-
fegeknek kezdetet ezt teve iefus galileai kanaban. es ki ielente v
dičōfeget: es v taneitvani hinek v benne.

Maſod vaſarnap Epiſtola zent pal romaiaknak
Capit. XII ||

(17) Attamfiai ne legetek bölček tenõn magatoknak ſenkinék 286
gonozt gonozert ne fizeffetek. Iozagot laſſatok. nem čak iſten elõt
de minden ember elõt (18) es ha lehetſeg aʒ mi t̃vletek vaʒon. 5
minden emberrel bekevel legetek (19) ne menčetek magatokat
zeretben de haragnak aʒgátok heſt. mert irvan vaʒon En nekem
bozzo allaſt es en meg fizetem Monga vr iſten (20) de ha ellen-
leged ehezik eteffed ṽtet ha zomeh aʒ venereket neki. mert ezeket
teven t̃vz zenet gõitez ṽ feiere. (21) ne gõzeffel gonoztol. de ioban 10
gõzd meg gonozt

Evangeliom zent mathe apoſtol Capitulum
nolcad:

(1) Mikoron ala iõt volna ieſus a hegrõl kõvetek ṽtet naʒ
fokafagok (2) es ime poklos iõven imaʒa vala ṽtet mondvan. 15
vram ha akarod engem meg tiztythacz: (3) es ieſus ki teriezten
ṽ kezet monda akarom: tiztoſ meg es leg ottan meg tiztola ṽ pok-
loffaga. (4) es monda neki ieſus. laſſad ſenkinék nem mondod. de
meñnel mvtaſd magadot papoknak es aianlad te aiandekodot. kit
moifes parančolt tanofagra ṽ nekik. (5) mikoron kedeg be ment 20
volna || Ieſus kafarnaomba: mene hozia Centvrio kerven ṽtet (6) 287
es mondvan Vram en gèrmekem hazban fekzen kõzveñes: es go-
nozol gètretik (7) Es monda neki ieſus En iõvõk es meg vigaztom
ṽtet (8) Es felelven Centvrio monda Vram nem vaʒok melto hoʒ
te be iõi en hyazatom ala. de mongad čak igivel es meg vigazik 25
en gèrmekem. (9) Mert en es ember vaʒok hatalm alat zerzet:
viteʒeket tartvan en alatom es mondom ennek. meñ: es meʒen. es
maſnak iõi es iõ. es en zolgamnak ted ezt. es tizi (10) Ieſus kedeg
halvan ezt čvdalkodek. es ṽtet kõvetõknek monda Bizoñ mondom
nektek. Iſraelben enne hitet nem leltem (11) Mondom kedeg nek- 30
tek. hoʒ fokban nap keletrõl es nap h̃vgatrol iõnek es le ṽlnek abra-
ammal es iſaakkal es iakobbal meñneknek orzaʒaban (12) Orzag-
nak kedeg fia i ki ṽzetnek k̃vlõ fetetbe. ot lezen firalm es fognak

čikorgafa. (13) es monda iefus centvrionak, mehel es mikent hit-
ted leğen neked. es idvözöle a gyermek azon időben

Harmad vafarnap epistola pal romaba
Capitulum XIII

288 (8) Attamfiai fenkinek valami adoffagban ne || legetek.
hanem hog čak eg mašt zereffetek. mert ki kőzzőletek zereti.
tőrvént tellefeit: (9) Mert ne paraznalkogál. ne ől. ne orozi. ne
mong hamis tanofagct ne kevańnak kőzelednek marhait. es ha
meł egeb parančolat vagon ez zoben tőkellik meg. zereffed te kő-
10 zeledet mikent magadot: (10) kőzelt zeretes gonozt nem tezen.
ezert tőrvėnnnek telleseitefe zereteth

Evangelium zent Mathe Capitulo nölcad

(23) Fel menven iefus eg kis haioba. kővetek v̄tet v̄ taneit-
vani (24) es ime nağ indvlas lőn tengerben v̄g hog a haiočka
15 habokkal el b̄vrolna: vala kedeg nekik az zel ellenek. v̄ kedeg alo-
zik vala. (25) es menenek v̄ hozia v̄ taneitvani. es fel ebreztek
v̄teth mondvan: Vram zabadoh meg minket. el vezőnk. (26) Es
monda nekik iefus: mit feltek kīfded hitővek tahat fel kelven pa-
rančola zeleknek. es tengernek es lőn nağ lassofag: (27) es tahat
20 holot ezt mind lattak volna čvdalkodnak mondvan minemő ez
mert zelek. es tenger enged v̄ neki

N'eged vafarnap zent pal kollofenfessebe
Capitulum harmad

289 (12) Attamfiai őltőzietek meg mikent-istennek valaz||totti.
25 zenti: es zeretőj. irgalmaffagba. kegeffegbe: alazatoffagba. io er-

kölöbe. tñrefbe. (13) egmaft el vifelven: es egmafnak meg boçatvan: ha valakinek mas ellen volna panazia. mikent criftof es boçatot ti nektek. vñan ti es (14) Mind ezek felöt kedeg zñvetlen valo zereteftek legén: ki tókelleteffegnek kótele: (15) es criftofnak bekeffege: erőflöggék ti zivetekben kiben vattok hivatalofok⁵ es eg teftben: es halat aggatok (16) Criftofnak zava lakoziek beven ti bennetek taneitvan zoktatvan. tenön. magatokat. pfalmofokban es imnofokban: es lelki inekben. malaztban: inekelven ti zivetegben vr iftennek: (17) mindent valamit tezte. zohan vag dologban: mindent iefus criftof neveben tegetek. halat advan¹⁰ iftennek. es attñnak mi vronk iefus criftuf mia

Evangelium zent math apaftal Capitulum
tizen harmad

(24) Hasonlik meñneknek orzaga eg emberhez. ki hinte io magot v földbe: (25) mikoron kedeg. emberek alonnanak: iöve¹⁵ v ellenfege. es felöl hinte konkollal a buza közepet: es el mene. (26) Mikoron kedeg az fel nevededet volna: es gömölcöt hozot volna || tahat ielenenek az konkolok es (27) Elö menven kedeg²⁹⁰ az zolgak embernek zolgai mondanak neki Vram nem de e io magot hintel e. te földedbe: es tahat honneiet az konkol. (28) es monda²⁰ nekik ellefeg ember tötte ezt. az zolgak kedeg mondanak: akarode. el megöñk. es meg zeggvñk vñket. (29) es monda Ne talaltan konkolt zaggatvan v veleik özve ki nőietek az buzat es: (30) ha g gatok mannaikot nevededniek mind aratafig: es aratafnak ideien mondom az aratoknak. zeggetek meg előzőr az konkolt. es kötőzietek²⁵ vñket kevekbe. meg egetni az buzat kedeg göhetek en zvzokomba

kilencbe hágó elő vasfarnapi epiftola zent pal
apoftol (I) korintiaba Cap. kilenced:

(24) Attamfiai nem tvगतoke. hóg fokak kik celban fvtñak: lehet mind fvtñak de maga eg vezen nerefeket Ig fvtñatok hóg³⁰

meg ragaátok (25) mert mind ki halalan tőrekedik magat mindtől meg zenvedj. es lehet űk rothado koronat vege nek: mi kedeg rodhatatlan (26) Azert en íg fvtok: nem hog ha bizoñ-
 291 talamba Íg vivok nem hog || Eget vernek (27) de gőtröm en tette-
 5 met. es zolgalatra igazeitom. Ne talantan mikoron egebeknek. hirdetek. enőn magam meg vetette legek (X, 1) Mert attamfiai nem akarom [nem] azt nem tvdnotok hog mi attaink. mind kőd alat voltak. es mind tengeren által mentek (2) es moifelben mind meg keresztelkettek kődben es tengerben (4) Iznak vala kedeg vtannok
 10 valo kű zirtbol: kű zirt vala kedeg cristos.

Evangelium zent Mathe Capitulum hvzad:

Az időben monda Iesus ű taneitvaíának. ez rvla bezedet (1) hasonlik meńneknek orzaga hazas emberekhez ki eleb ki mene. mivefeket fogadnia ű zőleibe: (2) zegődes meg leven kedeg az
 15 miveffekel napi penzből. kűlde űket ű zőleebe. (3) es ki menven harmad vđdőhöz. lata egebeket vafart allokot űrefeket (4) es [M] monda azoknak meńnetek el ti es en zőlőmbe es mi igaz lezen adom nektek (5) űk es el menenek Esmeg kedeg ki mene hatod időhöz. es kilencedhez. esmeg űgán tőn (6) Tizen eged időhöz
 20 kedeg ki mene es lele egebeket allokot: es monda nekiek: mit
 292 allotok itt. mind ez napon űrefen: (7) mondanak neki || Mert senki minket nem fogadot Monda nekik: meńnetek el ti es en zőlőmbe (8) mikoron kedeg eft lőt volna monda az zőlőnek vra. ű műveltetőinek hid az művefeket. es fizeffed meg nekik ivtalmakot:
 25 kezdven az vtolfotol mind az elebiekig. (9) mikoron azert el iőttek volna kik tizen eged időhöz iőttek volna. vevek ki mind ű penzet: (10) elő iőven kedek ez elebiek. Intezek hog többet vennenek. vevek kedeg űkes ű penzet. (11) es veven morognak vala: az gazda ellen mondvan: (12) Ez ytolfok eg időt miveltek. es hoziank űket
 30 egeneited. kik vifelok napnak es hewfegnek terhet: (13) es tahat ű felelven egiknek monda baratom nem tezek neked bozzofagot nem de penzből zegőttel en velem. (14) ved fel mi tied es: meńel Akarok kedeg es vtolfoknak es. adnom mikent neked (15) avag nem illik nekem tennem mit akarok: avag te zemed alnok: mert
 35 en io vagok (16) Íg leznek vtolfok elők. es elők vtolfok. Mert fokban vannak hyvtak. kevesen kedeg valasztottak

Epistola maſ vaſarnap pal (II) korintiaba
Cap XI

(19) Attam fiai [Nem tuſatoke hoſ ſokak] kedveſth || tſvrtök 293
hytakot holot ti bõlček legetek (20) mert el zenveditek ha valaki
tikteket. ſnfegre foglal. ha ki be nel ha ki el fog. ha ki raitatok 5
keveſkedik. ha ki tikteket arcel ver. (21) [Nem telſef] nemtelen-
ſegent mondom hoſ mar mi ez feleben. erõtlenek voltonk volna
kiben ki merizkedik hytſagba mondom. en es meerem: (22) Eb-
reſok en es Iſraelnek fiai en es. abraamnak magzati. en es (23)
Criſtoſnak zolgaloi. en es. mikent alab valo bõlč mondom. tõbet 10
en igen ſok mvnkakban tõmlöcökben ġakortakban. vereſegekben
tõveſfelõt halalokban ġakortan. (24) ſidoktol neġven čapaſt öccör
izben võttem ég hian. (25) háromzer vezzökvel oſtorlattam öccör
köveztettem, háromzer haion tvrõt: eyel es nappal tenger feneken
voltam. (26) vton iartomba ġakorta. ſoſo vizeknek vezedelmeben. 15
tolvaioknak vezedelmeben. nemzetemnek vezedelmeben. poganok-
nak vezedelmeben. varoſbeli vezedelmekben. pvztabeli vezedel-
mekben. tengernek vezedelmiben. hamiff attaſiaknak vezedelmiben.
(27) mvnkaban. es keſerõſegekben ſok viġazafokban. ehſegben. es
zomehſagban ſok bõitökben. hidegben. es mezeitelenſegben. (28) 20
Azoknalkv1 || kik kvvõl vannak. napon ked valo zorgalmazafom 294
minden ġvlekezetnek zorgalmazafa. (29) ki betegõl meg es en
nem betegõlök. ki tantorol es en nem geriedek. (30) ha ketelen
dičekedni. mellék en erõtlenſegime azzokal dičekedem. (31) Iſten
es vronk ieſus criſtoſnak atta tvġa. ki örõke aldót. hoſ nem hazv- 25
dok: (32) damafkoſban Aretos nepe kiraſanak prepoſta damafkoſ-
belieknek varoſat őrizi vala. hoſ engem meg fogna. (33) es attam-
fiai. ég kofarban. bočatanak ala a kvfalon es ig el zaladek v keze-
bõl. (XII, 1) ha dičekedni kel. [he] lehet nem alkalmas. meñnek
kedeg lataſokra. es vrnak ielentefire. (2) Tvdok criſtoſban eg em- 30
bert. tizen neġ eztendõnek elõtte. avaġ teſtben avaġ teſt kvvõl:
nem tvdom iſten tvġa: ez illet el ragattat: harmad meñnig. (3)
es tvdok oſ embert avaġ teſtben avaġ teſt kvvõl. nem tvdom iſten
tvġa hoſ (4) el ragatattot paradičomba. es hallot titok bezedet.
kit nem illik embernek bezelleni (5) ez illeteneket. dičekedem. en 35
erettem kedeg ſemmit. hanem čak. čak en erõtlenſegemben (6)

[diček] de maga ha dičekedenem. akarok. nem lezek hyht Mert
 295 bizont || mondok. de engedek hog valaki engem ne alahon az felöt
 mit lat en bennem. avág valamit hal en tölem. (7) es hog ielen-
 tefeknek nagflaga engem fel ne emellen. adatot en nekem en tel-
 5 temnek ifteke fatannak angala. hog engem nakazion. (8) kiert es
 haromzer kertem vramot. hog tavoznek el en tölem. (9) es monda
 nekem Eleg neked en malaztom mert iozag erötlenfegben tökellik.
 Azert kedvest dičekedem en erötlenfegimben hog meg lakoziek en
 bennem criftofnek iozaga

10

Evangelium Lukač Cap VIII

(4) Mikoron fok. fokaffagok gölnenek es [val] varofokbol fiet-
 nenek iefofhoz. monda hafonlatent (5) ki mene: ki hint önön
 magat hinteni Es mikoron hint nemel efek vt mellet, es meg no-
 mottatek, es mennek madari meg evek (6) nemel kvre es ki kelven
 15 meg azot. mert nem volt vizessege (7) Es nemel efek tövif közbe.
 es egetembe töviffek ki kelven azt megfoitak. (8) es nemel efek
 io földbe. es ki kelven. nemel hoza harminc. anna gömölcöt nemel
 kedeg hatvan anhet. es nemel tön zaz anna gömölcöt: Ezeket
 296 mondvan tvölt || vala Kinek hallo ffile vagon halla (9) kerdik vala
 20 kedeg vtet v taneitvani mi volna ez rola bezed. (10) kiknek v monda
 nektek advan vagon esmernetek iften [tiktak] orzaganak titkait.
 egebeknek kedeg rvla bezedben: hog latvan ne laffanak. es halvan
 ne ercenek: (11) ez rola bezed kedeg ez Mag iftennek igeie (12)
 ki kedeg vt mellett. ezek azok. kik hallak. az vtan el io ördög. es el
 25 vezi az iget v zivökböl: hog hyven ne idvözölheffenek (13) de az
 kik az köre: azok ezek. kik mikoron hallangak. vigafaggal fogagak
 az igeth es ezeknek ninčen gvkkerek. mert ideig hyzik. es kefertet-
 nek idein el mennek (14) Mel kedeg töviffegbe effet azok. ezek.
 kik hallak az iget. es zorgalmazafokert. es kazdagfagert. es illetnek
 30 töltö: es ezirt el menven. meg fvlnak, es nem hoznak gömölcöt
 (15) Mel kedeg az io földbe. azok ezek. kik io zvbe. es igen ioban.
 halvan az iget, meg tartak es gömölcöth hoznak bekebe

harmad valarnapon Epistola zent pal (I) Corin-
tiaba Capitulum XIII

(1) Attamfiai ha anǵaloknak es embereknek ńelvevel zoliak. zerelmem kedeg ne leǵen ollan: || lőttem. mikent zǵngǵ ercz: **297** avagǵ pengǵ cimbalom (2) es ha prophetalafǵm leǵen: es minden. 4 titkokot esmernek: es minden tudomant: es volna minden hǵtǵm. vǵ hogǵ heǵeket valtoztatnek: zerelmem kedeg ne leǵen. semmi vagǵok (3) Es ha eloztandom zegeneknek etkekbe. minden vagǵmot: es ha adandom en testemet. vǵ hogǵ egyek: zerelmem kedeg nem volna. semmit nekem nem haznal (4) Zeretet tǵvelmes. ke- 10 ges: zeretet nem kedvez: nem tezen felendǵkǵt: nem fvalkodik: (5) nem maga hańo: nem keresi mellek ǵveie: nem irelkedik: nem tezen gonozt: (6) nem vigad ektelenleǵen. de bizǵnǵfagnak ǵrǵl mindent (7) el vifel: mindent hyzen: mindent remenl mindent zenved (8) zeretet soha ki nem esik: akar prophetalafok 15 hewzagolnak: akar ńelvek meg allonak akar tvdomańok meg tǵretnek: (9) mert fel rezenth esmerǵnk: es fel rezent profetalonk: (10) holot kedeg eliǵvend. az mel tǵkelletes: meg hewzagol: az mi fel rezent vagǵon, (11) mikoron aprodvolvek zolok vala mikent aprod Mi idǵben kedeg hǵffe [lǵttǵm] lőttem: meg hev ²⁰ zageitottam. mellek aprodfage valanak: (12) Mostan || latonk **298** tǵkǵr altal meseben. tahat kedeg. orcarol orcara: mostan fel rezent esmernek. tahat kedeg meg esmerem: mikent esmertettem es (13) Mostan kedeg maradnak ez harom. hǵt remenleǵ: es zeretet Ezek- nel naǵob kedeg zerelm

25

Evangelium zent Lvkač evangelista Capitulum
XVIII

(31) Az idǵben fel veve iesus tizenket taneitvańat es monda nekik Ime fel megǵnk iervsalembe es meg vegeztetnek mind kik irvan vannak propheta mia. embernek fiarol: (32) mert el adatik 30 paganoknak: es meg mevettetik: es oftorlatik. es pǵgdǵftetik: (33) es mi vtan oftorlattak. meg ǵlik ǵtet: es harmad nap fel kel. (34) Es ǵk ezeknek sem eǵiketh nem ertek Vala kedeg ez ige. el

reitven ű tűlók. es nem ertik vala: mik mondatnak vala. (35) lőn
 kedeg mikoron kőzeleitene Ierikohoz Nemeű vak űl vala vt mellet
 koldvľvan. (36) es mikoron halia fokfagot el mľľnia. kerdezi vala:
 mi ez volna: (37) Mondanak kedeg neki. hog nazareti iefus menne:
 5 (38) es űvőlte mondvan david fia iefus irgalmaz nekem: (39) es
 299 kik elő mľľnak vala. feddik vala űtet: hog vezteglene: ű || kedeg
 nagģgal ionkab űvőlt vala Davidnak fia irgalmaz nekem (40) Iefus
 kedeg meg alvan. parančola űtet ű hozia hozni: es holot el kőze-
 leitet volna. meg kerde űtet. (41) mondvan: mit akarz: neked
 10 tezem. es tahat. ű monda. vram hog laffak: (42) es iefus monda
 neki. nezi: te hited teged idvőzeitet: (43) es leg ottan. lata es
 kőveti vala űtet. Iftent nageitvan: et minden nep hog lata ada
 dičeretet iftennek

15 Epiftola bőit fő zeredan Iohel propheta Capit.
 mafod

(12) Ezeket monga vr iften Fordolatok meg en hoziam.
 mind ti zivetekben: bőitben. firafban. iaigataľban. (13) Es zag-
 gallatok meg ti ziveteket: es nem ti rvhatokot: es fordolatok ti
 vr iftentekhez: mert keges: es kőnőrvľtes: es tľrelmes: es igen
 20 irgalmas es gonozfagokon engeztelhető: (14) ki tvģa, ha meg for-
 dolon iften: es meg bočaffon: es hagģon aldomaľt ű űtanna. aldo-
 zat es temienezes. mi vr iftenonknek. (15) Sionban kľrtben inek-
 letek: zentelletek bőitet hyatok ĝvľekőzetet: (16) ĝőhetek egbe.
 az nepet: zentelletek eg hazat: veneket ĝőhetek egbe: ĝőhetek
 300 egbe aprődokot: es emlő zőpokot: Leepiek ki vőlegeń ű: || zegele-
 teből: es meľazzoń ű agabol (17) Oltar kőzőt es fegrefte kőzőt:
 papok. vrnak zolgai: firnak es mongak Bočas vram. bočas te
 nepednek. es te őrőkődőt ne agģad vndokfagba. hog nemzetek rai-
 tonk ne vralkoģanak: Mire mongak az nep kőzőt. hol vaģon ű
 30 iftenek: (18) kedvele vr ű földet. es meg bočata ű nepenek (19)
 Es felele vr: es monda ű nepenek: Ime en thi nektek gabonat es
 bort es olayt bočatok: es ű benne meg teltek: es tovabba nem
 adlak titeket vndokfagban poganok kezebe: monga minden teheto vr

Evangelium Mathe Capit. hatod

Az időben Monda iefus ű taneitvááinak: (16) mikoron bõitõltõk: ne akariatok zomorok lennetek mikent kep mvtatok: mert meg hervaztak õ orcaiokot. hog embereknek tessenek. bõitõlõknek: Bizon mondom nektek. mert meg võttek ivtalmokot (17) Te kedeg⁵ mikoron bõitõlz. kend meg te feiedet es moſd meg te orcadot: (18) ne lataffal embereknek bõitõlõ. de te attadnak ki reitegben vaõon: es the attad. ki reitegben latfa. meg fizeti neked (19) Ne akariatok magatoknak kenõeket földben kenõeznetek. || hol roſda. **301** es moſh meg emezti Es hol orvok ki affak: es el oroziak. (20) de ¹⁰ kenõezietek magatoknak kenõeket meñben. hol ſem roſda. ſem moſ meg nem emezti. es hol orvok ki nem affak. el ſem oroziak: (21) Mert hol te kenõed vaõon. ot vaõon te zivõdes

bõit elõ vaſarnapi Epiftola pal (II) korintiaba
hatod

15

(1) Attamfiai kizõnk tiktõkõt. hog iſtennek malazfat. heyaba ne veõetek: (2) Mert vg mond foganatos idõben meg halgatalak teged: es idvõſlegnek napiaban ſegellelek teged Ime moſtan foganatos idõ Ime immar idvõſlegnek napia. (3) ſenkinék valami vetket ne agõgatok. hog ti zolgalattok ne zidalmaztaffek (4) de min-²⁰ denben mvtaffvk magonkot: mikent iſtennek zolgait Sok tñrefben ñomorofagokban ketelenſegeekben. keſereitefekben (5) vereſegeken: tõmlõcõkben. vetelkedefekben: mvnkakban. vigazafokban. bõitõkben. (6) tiztaſagban tvdomanban. erõſelmeben [zen] edeſſegben zent lelekben. nem hazvg zeretben. (7) bizon bezedben ²⁵ Iſtennek iozagaban. igaffagnak feõgverevel Io fele. es bal fele: (8) diõõfeggel: es nemtelenfeggel || gonoz hirrel es io hirrel. mikent **302** ÷alardok es bizonok: mikent eſmeretlenek es eſmeretefek: (9) mikent halook es ilõk: mikent gettettek es nem õltek. (10) mikent zomorok minden iden. kedeg vigak mikent zvõõlõk fokat kedek ³⁰ kazdageitok: mikent ſemmifek es minden birok

Evangeliom Mate neged

(1) Az időben vezettetek iefus lelektől pvztaba hoğ kefer-
 tetneiek őrdöktől (2) Es mikoron bôitölth volna. negven napokban
 es negven eyel. oztan ehezek (3) Es kefertő hoziaia menven.
 5 monda neki ha iftennek fia vağ mongad hoğ ez kôvek keñerekke
 legének (4) ki felelven monda Irvan vağon nem čak keñerben il
 ember de minden igeben ki iftennek zaiabol zarmazik (5) Tahat
 fel veve űtet őrdôg: zent varofba. es allata űtet templomnak orom-
 iara (6) es monda neki ha iftennek vağ fia boçaffad le magadot
 10 mert irvan vağon Mert ű angalinak parançolth te rolad. es kezekbe
 fognak tegedet Netalantan kűbe meg bançad te labaidot (7) Monda
 neki el meg iefus Irvan vağon Nem keferted te vradot iftenedet ||
 303 Iftenedet. (8) Elmeg fel veve űtet őrdôg igen magas heğre: es
 mvtata neki. vilagnak. minden orzagit: es ű diçôfegetet. (9) Es
 15 monda neki Ezeket mind neked adom ha le elven engem ima-
 dandaz (10) Tahat monda neki Iefus: Meñ el fatanas mert irvan
 vağon. te vradot iftenedet imadod Es ű neki maganak folgalz:
 (11) Tahat őrdôg űtet meg hağa Es ime elô iôvenek angalok. es
 zolgálnak vala neki

20 Ma fod vafarnapi Epiftola zent pal (I) teffaloniaba
 Capit. harmad

(IV, 1) Attamfiat kerônk tiktôkôdt. es onzollonk vr iefus-
 ban. hoğ mikent vôttestek mi tűlônk minemmen kellene iarna-
 tok: es iftennek kellettnetek ivğ es iariatok: hoğ ionkab bevôlletetk.
 25 (2) mert tűgatok: mel parançolatot attam legek nektek vr iefus
 mia. (3) mert az iftennek akaratta ti zentfegtek hoğ tarçatok meg
 magatokot paraznafagtól. (4) hoğ ki mind önôn edeñet tvğğa bir-
 nia zentfegben es tizteffegben: (5) nem kivanfagnak geriedeteben
 304 mikent poganok: kik nem tudnak iftenth || (6) Es valaki mafra
 30 ne meñnen: avağ ű attafiat meg ne foglalla ű dolgalban: mert vr.
 az illeteneken mindenben bozzot all: mikent meg mondottvk nek-
 tek es tanofagot attonk (7) mert nem hyit minket iften fertezétbe.
 de zentfegbe mi vronkban iefus criftofban

Evangelium Zent mathe Apasztal Capit. tizen öt

(21) Az időben ki menven iesus. kvlön mene: tirofnak es fidonnak rezibe (22) Es Ime az vegből: ki iöve ég kanai azzon-ember. es vólte mondvan neki: vram davidnak fia irgalmaz nekem En leañom ördögtől gonozol getretik: (23) ki iget sem felele 5 neki: es hozia menven. v taneitvani kerik vala vtet. mondvan bocaffad el vtet: mert vtannonk vólte (24) ki kedeg felele nekik mondvan Nem vagok kvldöt. hanem čak. Ifraelnek hazabol el vezet ivhokhoz: (25) azonba v el ivta imada vtet mondvan Vram segel engem (26) ki felelven monda Nem io fiaknak keneret 10 venni: es ebeknek vetni (27) tahat v monda bizonaval vram: Es nam || az kölkek es. eznek az morfalekokbol. kik v vroknak azta- 305 larol hvllonak. (28) tahat felelven iesus monda neki: O azzon-ember. nag te hvtd: legén neked mikent kertel Es meg vigazek v leaña az időtől fogvan

15

Epistola harmad vafarnap Efefomba V

(1) Attamfiai legetek iftennek követői: mikent zerető fiai: (2) es iariatok zeretben: mikent cristof es zeretet tikteket: es önön magat atta mi [eröttönk erettetek] erettönk aldomaft es aiandekot iftennek. edeffegnek illattaba. (3) Paraznasag kedeg. es 20 sem ég fertezet: avág főlvenfeg. ingén ne nevezteffek ti bennetek: mikent illet zenteket (4) avág rvtfag: avag hyht bezed: avág iregfeg: ki dolgot nem illet. de ionkab hala adas (5) Ezt kedeg tugatok ertven: hog sem ég paraznanak: avág fertözötnek: avág főlvennek: ki balvan zolgalat ninčen iftennek es cristofnak orza- 25 gaban öröflege (6) Senki titeket meg ne চালлон hyv bezeddel: mert azert ivtot iftennek haragia. ketelkedöknek fiaira (7) azert ne legetek rezefek v velek: (8) mert neha || fetetek valatok Mostan 306 kedeg feheffeg vrbán. vgan iariatok mikent feheffegnek fiai. (9) vilagoffagnak kedeg gömölce vagon minden iozagban es igaffag-30 ban es bizonfagban

Evangelium lvkač Capitulum XI

(14) Az időben vala Iesus őrdög ki v̄zö: es az vala nema:
 (15) es holot ki v̄zte volna az őrdögöth zola az nema: es čvdalko-
 danak az fokaffagok: Nekik kedeg közzölök mondanak Őrdögöknek
 5 feiedelmében v̄z ki őrdögököt. belzebv̄kban: (16) es egebek kefert-
 ven v̄ t̄yle meñból: kerdnek vala ieget (17) v̄ kedeg hog latta v̄
 gondolatfokot monda Minden őnön benne meg ozlot orzag el pvz-
 tol: es haz hazra efik (18) ha kedeg satan őnön benne meg ozlot
 mi nemen al v̄ orzaga: Mert belzebv̄kban moñgatok en őrdög ki
 10 v̄zefemet (19) ha kedeg en belzebv̄kban v̄zök ki őrdögököt: ti
 fiatok kiben v̄znek: azert v̄k ti biraitok leznek: (20) de ha en
 istennek vyaban v̄zök ki őrdögököt. bizonyával beletek ivtot isten-
 nek orzaga (21) Mikoron erőf feğveres őrizi v̄ pitvarat bekeben
 307 vannak miket bir. (22) ha kedeg annal erőfb || raia iövend: es
 15 v̄tet meg gőzendi. minden feğveret meg vezi kikben bizik vala: es
 v̄ foztat el ozta: (23) ki en velem ninčen: ellenem vagon: es
 ki velem nem gőit: tekozl (24) Mikoron kedeg fertezet lelek ki
 menend emberből: az vizes hefeken: nygalmat kerefven: es nem
 lelven: es mond: Teriek be en hazamba honneit ki iöttem: (25)
 20 es mikoron eliövend: meg leli feprökkal tiztv̄lvan. es ekefölv̄n:
 (26) es tahat el megen es fel vezen egeb heth lelkeket. nalanal
 alnokbakot: es be menven. ot lakoznak: es az embernek v̄ vegei.
 leznek gonozbak elebelieknel: (27) lön kedeg mikoron ezeket mon-
 danaia bodogazzon evangelio ma fel kaialta nemel azzoñ-
 25 ember (martilla.) az fokaffagbol monda neki Bodog haf. (meh.) ki
 teged vifelt: es emlök kiket zoptal (emtel): (28) tahat v̄ monda Iföt
 bizonyával: bodogok kik istennek igeiet halgattak: es őrizik v̄tet

letare: Neğed gvfal v̄tö vafarnap: galatafba
 Epistola IIII

80 (22) Attamfiai Irvan vagon. hog abraamnak ket fia volt.
 eg zolgalotol (agartol izmael): es eg felefegetöl (saratol ifak):

(23) de az ki zolgalatol (agartol): testent ziletet (ismael): ki kedeg az zabattol: || Igeret mia: (24) ki bezedek pelda ertelment **308** vannak mondvan Mert ezek ket veg haáafa: égik [if] Sinai hegen zolgalatra zvlő: ki neve agar: (25) Mert Sina az abiai heg. ki foglalvan vágon azhoz: ki mostan iervfalem: es zolgal v fiaival: (26) Az kedeg ki fen valo iervfalem: zabad: ki mi anank: (27) mert irvan vágon Öröl meddő. ki nem zvlz. hahotal es vvlőc [v fiaival] ki nem fiazs Mert sok fiai vannak meg hagotnak Ionkab hog nem kinek ferie vágon. (28) Mi kedeg attamfiai Ifaak zerent Igeretnek vágonk fiai (29) de mikent tahatlan. az ki testent ziletet **10** vala haborgatta vala: azt ki lelekent vgan mostan es (30) de mit mond iras: vvd ki az zolgalot. v fiat es mert nem lezen. az zolgalonak fia örökös zabadnak fiaval Ez kent attamfiai nem vágonk zolgalonak fiai. de zabadnak Mel zabačaggal minket criftoš zaba-deitot

15

Evangelium zent Iános Cap. hat

(1) Az időben El mene iefus galileai tenger elve ki tiberiasban vágon. (2) es követi vala vtet nağ soklag mert Ielenfegetek latnak vala. kikettezen vala || azokon kik betegek valanak (3) El **309** fiete azert iefus hegre: es ot vl vala. v taneitvanival (4) közel **20** vala Paska sidoknak v dnepek napia (5) Azert holot iefus fel emeltevolna zemeit: es latta volna v hozia iövő soklagot Mond filepnek: honneit vezőnk kenereket hog ezek egenek. (6) Ezt kedeg monga vala kesertven: vtet, mert v tvga vala mit tend volna. (7) Felele neki filep. ket zaz penznek kehere. nem eleg nekik hog ki mind **25** valami kifdedet vege (8) Mond neki v taneitvani közzől eg. simonpeter attafia andras (9) Eg gyermek vágon itt: kinek öt arpa-kehere vágon es ket hala De ezek mi enneyek között (10) Monda azert iefus vltettelek le az [nepe] embereket vala kedeg sok zena az helben. le vlenek azert ferfiak zammal avag öt ezeren (11) veve **30** azert iefus az kenereket: es holot halat adot volna el oza az le vlteteknek: meg vgan a halakbol. menhyt akartak volna: (12) es holot meg töltek volna: monda v taneitvaninak: zeggetek meg az felette valo morfalekokot: ne vezienek el: (13) Meg zedek azert: es meg töltenek. tizenket kofarth || morfalekkal: az öt arpa kehe- **310** rekből. es ket halbol. kik felette löttek azoktol. kik öttek vala. (14)

azert az emberek mikoron lattak volna az ielenfeget. kit tőt vala mondonak vala Mert bizon ez az propheta ki ez vilagba iovendő

Siket ötöd vafarnap Epistola kriftoſ halalarol
valo Pale breofoknak kilenced

5 Attamfiai (11) fel alvan kriftoſ Iövendő iozagoknak piſpöke.
tovabra valo: es tőkelleteſb: nem kezzel gartot fatorba: az az.
nem ez termetent (12) Sem bakoknak. avağ bikaknak verevel:
de tvlaidon verevel mene be zentſegbe: örök valčagot, meg lelven
(13) Mert ha bakoknak avağ bikaknak vere: es (n ő ſte n) boriok-
10 nak el hintet hamvia: zeplőſölteket: teſti tiztaſagra meg tizteit:
(14) meñyvel ionkab criftoſnak vere: ki zent lelek mia. önön
magat ayanlotta zeplőnel kvl iſtennek: meg tizteſta mi lelki eſme-
retőnköt: holt dolgokbol: ilő iſtennek zolgálni (15) Es azert vy
hagaſnak közbe iarioia. hoğ halál eſedefeerth az vetkeknék valča-
15 gaert kik valanak az elő hagaſ alat: meg vegek az igiretet kik
311 hivatalofok || örök örökſegnek mi vronkban ieſus kriftoſban

Evangelium zent Ianoſ Capit. nölce

Az időben Mond vala ieſus fidok ſokaſaganak es papok feie-
delminek (46) közzöleték ki fedd engem binról. ha bizont mondok
20 nektek mire nem hiztek nekem. (47) ki iſtentől vagon. iſten ige-
iet halgatta: ti azert nem hallgattatok. mert nem vattok iſtentől.
(48) Felelenek azert fidok es mondanak neki Nem de io monğvk
e mi. mert ſamaritanoſ vağ es őrdögöd vagon. (49) Felele [neki]
ieſus en nekem őrdögöm ninčen de tiztelem en attamot es ti zege-
25 neitetek engem. (50) En kedeg nem kerefem en dičőſegemet:
vagon ki kereſſe es itelle: (51) bizon bizon mondom nektek. ha ki
en bezedemet tartangá. halalt örökke es nem koſtol (52) Monda-
nak azert fidok: moſtan eſmertvk hoğ őrdögöd vagon Abraam
meg holt es az prophetak meg holtak. es te mondod ha ki en be-
30 zedemet tartangá halalt öröke ſem koſtol (53) Mi nem men nagob

vag te abraam attanknal ki meg holt: es profetak meg holtak: ki-
 ye tezed || tenen magadot (54) felele iefus ha en dičoſeitem enõn **312**
 magamot: en dičoſegem semmi. vagon en attam ki dičoſeit
 engem kit ti mondotok hog ti istentek legén. (55) es nem esmer-
 tetek vtet En kedeg esmertem vtet Es ha mondandom hog nem
 esmertem vtet lezek ollan hazvg mikent ti de tvdom vtet es v beze-
 det tartom (56) Abraam ti attatok orvendet hog latnaia en napo-
 mot. lata es vigadot (57) Mondanak azert fidok v neki otven vdõd
 meg ninç: es abraamat lattad (58) Monda nekik iefus bizon mon-
 dom nektek mielõt abraam lenne en vagok (59) követ vonek fel **10**
 azerth fidok hog vtet haigalnaiak Iefus kedeg el reitezek es ki mene
 templombol

virag vafarnapi Epistola zent pal philipenfesbe
 Kapit. mafod:

(5) Attamfiai azt erzieitek ti bennetek: mit eristos iefusban **15**
 (6) ki holot istennek zemeleben volna. nem ragadozafnak aleita
 magat: istennek egellõ lenni (7) de õnõn magat semmiseite. zol-
 ganak zemelet fel veve: emberekhez egellõ leven: ez õltõzedben
 leletek mikent ember (8) õnõn magat alaza: engedelmeſſe leven
 mind || halalig: kereztnek [hal] kedeg halalalig: (9) kiert [vte] es **313**
 isten vtet: fel magasztalta. es v neki nevet adoth ki [mindetn] min-
 den new felet vagon. (10) hog iefusnak neveben minden terd
 haiollon: menni földi es pokoli (11) Es minden nelõ valla: mert
 vr iefus kristos atta istennek dičoſegeben vagon

Evangelium elõ vafarnap adventban leled meg **21**

Epistola nag ceterteken (I) Corintiaba Cap.
 tizen eg:

(20) Attamfiai ti nektek egben gvlekezesekben Immar nem
 illik vrnak vacoraiait ennetek. (21) mert ki mi[ndõnõn]nd õnõn

vačoraiat meri megenni es ig' nemeľ ehezik: nemeľ kedeg rezeg:
 (22) avag' ninčen hazatok: hol egetek es ígatok: avag' iftennek
 hazat vtallatok es zegeneititek azokat kiknek ninčen vačoralniok
 Mit mongak nektek. dičerlek tikteket ezben nem dičérlek. (23)
 5 mert en vrtol vőttem kit attam nektek es. Mert vr iften meľ yel el
 aroltatik vala. keheret vőt: (24) es halat adott. es megtörte es
 mondott. ez en teftem ki ti ertetek adatik: ezt tegetek en emleite-
 314 temre: (25) Meg vgán holot [va] || vačoralt volna: az poharat
 mondvan Ez pohar vy veg hačas en veremben Ez vala menezer
 10 iziatok tegetek en emleitetemre (26) Mert vala menezer ezitek
 ez keneret. es iziatok ez pohart: vrnak v halalat hirdetitek. mig
 nem el iöiön (27) Azert es valaki eendi ez keheret: vag' yanga
 vrnak poharat miltatlan vr. teftenek es verenek binös lezen (28)
 de laffa megh ember önön magat es az kenerből vg' egeek: es az
 15 poharbol vg' ygyk (29) Mert ki eezi vag' yzia miltatlan maganak
 itiletet eezik yizik: vrnak teftet meg nem valasztvan (30) Azert
 közzöttetek fok betegek vadnak es bennakes. fokban aloznak. (31)
 hog' ha minön magonkot itilnők. bizonaval. nem itiltetnenk (32)
 Mikoron kedeg iteltetönk: vrtol feğelmet vezönk: hog' ez vilaggal
 20 ne karhozionk

Evangelionianos Cap XIII

(1) Az időben Pafka vdnep napnak előtte Iesus tvdvan mert
 el iött. v' ideie. hog' el menhen ez vilagbol attahoz: holot zerette
 volna öveit. kik vilagban valanak: vegig zerete vket (2) Et vačora
 25 leven: mikoron Immar ördög zŕbe bočatot volna. hog' el arolnaia ||
 315 vtet fkariet fia ivdas (3) Tudvan mert atta neki mindent kezebe
 adott Es mert iftentöl ki iött. es iftenhez megen (4) fel ke vačor-
 arrol. es veti v' rvhaiat: es holot vötte volna [kezköiet] kezkenčet:
 meg övedze magat (5) oztan ött vizet medencebe ez kezde [ta]
 30 mofnia taneitvaninak labait. es meg törteni az kezkenövel. kivel
 övedzven vala (6) Ivta azert fimon peterhez Es monda neki peter
 Vram te mofod e en labaimot (7) Felele iesus es monda neki Mit
 en tezek [?] te ma nem tvdod de ezek vtan meg tvdod (8) Monda
 neki peter Nem mofod ördöke en labaimot Felele neki iesus ha teged
 35 nem mofandolak. nem lezen rezed. en velem. (9) Monda neki
 fimon peter Vram ne čak labaimot de kezēimet es: feiemet es:

(10) Monda neki iefus ki meg mofdoth nem zvköl hanem čak hog labait moffa. de telleslegel tizta: Es ti tiztak vattok de nem mind: (11) mert tvga vala ki volna ki vtet el arolnaia Azert monda nem vattok mind tiztak: (12) Mi vtan meg mosta volna v labokot: fel veve v rvhaiat es || holot esmeg le vlt volna monda nekik 316 Tvगतok e mit töttem nektek. (13) ti hytek engem mester es vram Es iol mongatok. bizonaval vagok. (14) azert ha en meg mostam labatokat: ti vratok es ti mestertek. es ties tartoziatok egitek maktoknak labait meg mofnia (15) Mert peldat attam nektek: hog mi nemmen en töttem nektek. ties. vgan tegetek 10

Hvfvet napian Epiftola (I) korintiaba XV

(V, 7) Attamfiai tiztohatok ki az o kovazt: hog legetek vy zitalas mikent pogačak vattok Mert ime mi Pafkank aldozvan vagon criftoz (8) azet töltoziönk ne az okoazban fealnokfának es gonoffagnak koaziaban 15 de zep tiztafagnak es bizonfagnak pogačaiaban

Evangelium zent Markos Capitulum tizenhatodik

(1) Az idöben magdalomi maria: es maria lakabe es falomee vönek io illato fyveket: es keneteket: hog el iöven: iefust meg 20 kenneiek: (2) es igen holval: zombatnak egikben. iövenek. az fyrhez: Immar nap fel tamadvan: (3) es mondonak vala eg||maf- 317 nak Ki emeli el nekönk az követ az fyrnek aytoiariol: (4) es meg nezven. latak az követ el veven mert bizon nag vala (5) Es be menven. az fyrbe. latanak iogra vlni. eg ifiat. földöztet feier tizta 25 öltözetbe. es meg rettenenek: (6) ki monda nekik: nee yeggetek: iefust nazaretbelit kerefitek: meg fezeitettet: ninčen itt Ime bele. hvl töttek vala vtet (7) de meñnetek el: es mongatok v taneitvaninak es peternek es: mert előttetek galileaba megen. ott vtet meg lattatok. mikent v mondotta nektek amen 30

Hetfőn Epistola Apostolok čelekedeseben X.

Az napokban Alvan peter. nepnek közötte monda Emberek en attamiai (37) ti tvágtok: mi zo lőt nind zeles fidofagban: mert galileától kezdven. az kereztleg vtan: kit hirdetet ianos (38) Nazareti iefuſt: mikent iften v̄tet kente zent lelekkel es iozaggal: ki el iart iot teven. es vigaztván. minden őrdögtől nómoroltakot Mert iften vala v̄ vele (39) Es m̄ tanok vágonk mind azokrol. melleket tőtt. fidoknak tartomaniban es Iervſalemben. kit meg 318 őlenek. fara fezeitven: (40) Ezt || Iften harmad napon fel ebretette: es atta v̄tet ielenteni: (41) nem mindennek de előzőr meg zerzet tanoknak: nekőnk kik őttőnk es ittonk v̄ vele: mi vtan holtabol fel tamadot (42) Es parančola nekőnk. hog predikallonk nepnek: es tanofagot ággonk. hog v̄ leğen iftentől zerzet biro. eleveneknek es holtaknak es. (43) Ennek minden profeták tanofagot 15 teznek binőknek bočanattat venni. v̄ neveben: minden ki v̄ benne hyzen

Evangelium lucač Capitulum XXIII

(13) Az időben Iefus taneitvani közől ketten (lucač cleofas) az napon mennek vala: eg kaſtelba ki vala hatvan raft főldőn iervſalemtől Emavs nevő. (14) Es v̄k zolnak vala eg maſnak mind ezekről. mellék törtentek vala (15) Es lőn mikoron bezelenek vala: es egbe kérdezkednenek Es iefus v̄ es. kőzeleitven meğen vala v̄ velek (16) tartatik vala kedeg v̄ zemek hog v̄tet meg ne eſmerneiek (17) es monda v̄ nekik Mi bezedek ezek kiket 25 egbe foltattok iarván. es zomorovak yattok (18) Es felelven egik. kinek neve kleofas monda neki Iervſalemben tenőn magad vág 319 zarandok: es meg nem eſmertede || mik lőttek v̄ benne. ez napokban. (19) kiknek monda v̄: mellék es mondanak Nazareti iefuſrol ki profeta ember volt: es hatalmas tetemenben. es bezedben iften 30 előt. es minden nep előtt: (20) es mikent aroltak el v̄tet fő papok (21) Mi kedeg remenkedonk vala hog v̄ volna ifraelt meg valto: es moſtan mind ezek felőt: ma harmad napia vágon. hog ezek lőttek (22) de meeg nemel azzoñemberek közöllőnk yeztenek minket: kik vilag előt voltak az fyrhez: (23) es v̄ teſtet meg nem

lélven. meg iöttek mondvan. hog angali lataft es lattak volna: kik
 5 vtet elni mongák: (24) es el mentek közzölönk nekik az lyrhez. es
 vg lelték mikent az azzónemberek mondottak. vtet kedeg meg nem
 lelték. (25) Es v monda nekik O hyhtok es restek zivel. hinnetek
 mindenben melleket profetak zoltak: (26) Nem de ezeket ketelen
 volt e tvrni criftofnak Es ig be menni v diöőfegebe (27) Es moi-
 feftől el kezdven. es minde profetaktol: meg erteti vala vket min-
 den irafba. kik v rola irvan voltak (28) Es el közeleitenek: az
 kastelehoz. hova mennek vala: Es v önön || Magat kepefeite toab 320
 mentet (29) es kezereitek vtet mondvan Vram marag velönk: 10
 mert imar eftől es nap ala hailot. Es be nene v velek (30) Es lon
 mikoron velek vlne. keheret fel vön. es meg alda. es meg zege. es
 noifa vala v nekik (31) es meg hílek v zemek es meg esmerek
 vtet es v el énezek v előlök (32) Es mondanak eg mafnak Nem
 de mi zivönk ego vala e mi bennönk mikoron zolna az vton Es mi 15
 nekönk irafokot nitna. (33) es fel kelven azon időben: meg tere-
 nek iervsafembe Es meg lelek gvelekezven az tizen egget. es azokat
 kik v velek valanak: (34) mondokot Mert vr bizon fel költ. es
 simonnak ielent (35) Es vkes bezellik vala: mik törtentek vala az
 vtban Es mikent vtet meg esmertek keher zegasben, amen 20

Kedden Epistola Apostolok mivelkedetiben XIII

(16) Az napokban Pal fel kelven. es kezevel veztegegeth
 intven. monda (26) Emberek attamfiai Abraamnak nemzeti es
 istennek: közzöttetek. kik isten félitek ez zo'nak idvöffege nektek
 vagon kvldven: (27) merth kik iervsafemben lakoznak vala: es v 25
 nekik fejedelmi || nem esmerven iesust es prophetaknak zavokot 321
 kiket minden zombaton olvasnak Itilven be tellesetnek (28) es
 halálnak. sem eg vget v benne nem lelven: Pilatoftol kertek hog
 vtet meg öllek (29) Mi vtan kedeg meg vegezet volna kik v rola
 irvan valanak farol vtet ala veven. töttek vtet koporloba (30) 30
 isten kedeg vtet harmad napon fel ebretete kit lok napokban lattak
 (31) azok kik v vele egetembe iöttek volt fel iervsafemba galileabol:
 kik meg ez ideiges vannak v tanoi az nepnek (32) Es mi hirdet-

tvk nektek azokat Mel igeret löt mi attaninkra (33) Mert ezt iften
 v fioknak meg tellesytette: fel ebrestven mi vronkot iefus criftoft

Evangelium zent lucač Capitulum hvzon harom

(XXIV, 36) Az időben alla iefus v taneitvani közöt es monda
 5 nekik Beke nektek En vágok ne feletek (37) meg rettenven kedeg
 es meg iedven aleitak vala hog zelletet latnak: (38) es monda
 nekik: mit iettetek es gondolatok tamadnak ti zivetegbe (39) laffa-
 322 tok en kezeimet: es en labaimot: mert en vágok az: tapaz||talla-
 tok es teteme ninč mikent latfatok hog en nekem vágon (40) Es
 10 holot ezt mondotta volna mvtata v nekik kezeit es labait (41)
 meeg es kedeg vk nem hyven: es čvdaltokban. őrmőkert monda
 vágon e itt valami enni valo (42) es tahat Aianlanak neki eg fvlit
 halnak remeket. es meznek zinet (43) Es holot öt volna v elöttök:
 veve az maradekot ada v nekik (44) Es monda v nekik. Ezek az
 15 igeek kiket zoltam nektek: mig meg veletek valek Mert ketelen
 mindennek be tellesedni: kik irvan vannak moifes törveneben. es
 profetakban es pfálmofokban en rolam (45) tahat meg nita v er-
 telmeket hog irafokot ertenenek (46) Es monda nekik Mert irvan
 vágon ig ketelen vala criftofnak götretni Es fel kelven holtabol.
 20 harmad napon: (47) Es hirdetni v neveben. götrelnet (peniten-
 cia t) binőknek bocanattara. minden nemzetegben

Elő hufveti vafarnapi Epiftola Iános Cap ötöd

(4) Zeretöim Minden mi iftentöl ziletet: meg gözi ez vilagot Es
 323 ez az diadalm ki meg gözi ez vilagot || mi hitönk (5) ki kedeg az.
 25 ki ez vilagot gözi: čak az ki hizi. hog iefus iftennek fia
 (6) Ez az iefus criftus ki viz altal. es: ver altal es iött Nem čak
 vizbe. de vizbenes. verbenes Es lehet lelek ki ezről tanofagot tezen
 hog criftos legen bizofag (8) mert harman vannak kik földön
 tanofagot teznek. lelek viz es ver: (7) es harman vannak kik
 30 menben tanofagot teznek Atta ige es zent lelek: es ez harom

éggék: (9) s ha embereknek tanofagat be veziŕk iftennek tanofaga nagyb: mert ez iftennek tanofaga ki nagyb: mert ŕ fiaról tótt tanofagot (10) ki iften fianak neveben hizen Istennek tanofaga önön benne vágon

Evangelium Ianos Capitulum hvz

5

(19) Az Időben mikoron eft volna az zombato[g]knak gíken es aitok be teven volnanak lidoktol feltegenben. hol az taneitvańok gílték vala Iőve iefus es alla közepettek: es monda nekik Beke nektek (20) Es holot ezt monta volna. mvtata nekik kezeit es oldalat: taneitvańok azért őrőlenek vr latvan (21) Monda azért 10 esmeg ŕ nekik Mikent bočatot atta || engem en es bočatlak titeket 324 (22) Ezt holot mondotta volna: raiok fvalla: es mond nekik: vegetek zenth lelket (23) kiknek meg bočatangatok binőkót: meg bočannak nekik: es kinek meg tartangatok. tartvan vannak (24) Ta ma s kedeg tizenkettő egik. ki ketelkedőnek mondatik: nem 15 vala ŕ vele: mikoron iőt vala Iefus (25) Mondanak azért neki egeb taneitvańok. latok vronkot ŕ kedeg monda nekik ha nem latandom ŕ kezeiben az vazzegeknek gakafat: es bočatandom en vyiomot valzegeknek helebe: es bočatandom en kezemet ŕ oldalaba nem hizem (26) Es nólc nap vtan esmeg valanak ŕ taneit 20 vańi ben: es tamas ŕ vele: Iőve iefus aitok be teven: es alla ŕ közepettek: es monda Beke nektek: (27) az vtan monda tamafnak nóhad ide be te vyiodot es lassad en kezeimet: es hozte kezedet. es bočafd en oldalamba: es ne leg hvtőtlen de hyv (28) felele tamas. es mond neki En vram es en iftenem (29) Mond 25 neki iefus Tamas mert latal engem es hyvl: Bodogok kik nem lattak es hyttenek, (30) lehet egeb || fok ielenfegetek es. tótt iefus 325 ŕ taneitvani előth kik ninčenek ez kőnőben meg irvan (31) Ezek kedeg irvan vannak. hóg higgetek: hóg iefus ŕ legén: criftus iftennek fia Es hóg hiven elettek legén ŕ neveben

30

Maſod vaſarnapi Epif: (I) peter II ||

(21) Zeretőim kriſtos mi erettonk gőtretet: mi nekőnk pel-
dat haǵvan. hoǵ kőveſſvők v̄ nomet (22) ki b̄vnt nem tőt̄t: ſem
allag nem leletet v̄ zaiaban (23) ki mi iden atkoztatneiek. nem
5 atkoz vala Mikoron gőtretneiek: nem ſeneget vala: aǵǵa vala
kedeg őnőn magat hamiffan itilőnek (24) ki mi binőkőth v̄
teſteben viſelte az fan: hoǵ binőknek meg holtakigaffagnak elők:
kinek daganagiaval meg vigaztők (25) Mert ollatanok valatok:
mikent tevelgő ivhok de immar meg fordoltatok pazterhoz.
10 es ti lelketeknek piſpőkehez

Evangelium zentianos Cap. tized

Az időben monda ieſus v̄ taneitvaninak (11) en vaǵok io paztor
io paztor v̄ lelket v̄ ivhiert veti (12) beres kedeg: es ki nem paz-
tor: kinek az ivhok nem tvlaydoni lat iſve farkaft: es meg haǵǵa ||
326 az Ivhokot es el fvt. es farkas ragadozia es el ozt̄a az ivhokot (13)
Bires kedeg fvt mert bires: es az ivhok nem illetik v̄tet: (14) En
io paztor vaǵok es meg eſmerem enemeket: es meg eſmernek en-
gem eneim (15) Mikent att̄a eſmert engem: es enes eſmerem
att̄at Es en lelkemet vetem en ivhimert (16) Es vannak eǵeb
20 ivhim kik nem ez akolbeliek Es azokot es elő kel hoznom: es en
zomot halgatt̄ak Es lezèn eǵ akol es eǵ paztor

harmad Vaſarnap Epiftola (I) peter Capitol
maſod:

(11) Zeretőim kerlek tikteket: mikent idegeneket es zaran-
23 dakokot: t̄vrtietek magatokot. teſti kivanſagoktol: kik lelek ellen
vitezkednek (12) poganok kőzöt io naiaffagtok legen. hoǵ miben
titeket ragalmaznak mipep gonozokot io dolgogbol titeket gondol-
van: dičőfőhek minden tehető att̄at: v̄ lataſának napian (13)

Minden emberi természetnek alatta leégetek. Istenert akar kiráinak: miként fellegetnek. (14) akar hercegeknek miként kiráitól kívádot-
 teknek: gonozoknak bozzo allafara: ioknak dičeretire (15) Mert
 íg || vágon istennek akarattá. hógiot teven. meg nemohatok ertetlen 327
 embereknek tvdatlanfagokot: (16) miként zabadok. es nem
 miként ha zabadfagtok volna gonoffagra de miként istennek zol-
 gai (17) Mindent tiztelletek: attafiofagot zereffetek: Istent felie-
 tek: kiráit tiztefehetek (18) Zolgak minden felelmben leégetek
 vratok alat Nem čak iok alat de meeg bydosok alat es: (19) Mert
 ez malazt mi vronkban iefuf criftofbán:

10

Evangelium zent Ianos Capit. tizen hat

Az időben monda iefus v̇ taneitvaninak (16) Keveffe es
 immar nem lattok engem. Es esmeg keveffe es meg lattok engem:
 mert el attához megek: (17) Mondanak azert v̇ taneitvani egmalnak:
 mi ez hóg monga nekők. keveffe es engem nem lattok. es esmeg 15
 keveffe engem meg lattok mert el attához megek: (18) Mondonak
 vala azert: mi ez hóg monga nekők: keveffe: nem tvgvk mit
 zol. (19) Iefus kedeg meg esmere. hóg v̇tet meg akariak kerdni Es
 monda nekik ezről kerdezkettek közöttetek: mert mondam keveffe
 es engem nem lattok: es esmeg keveffe es || Engem meg lattok 328
 (20) Bizon bizon mondom nektek mert ti lirtok: es zepektek:
 vilag kedeg. vigad: ti kedeg [meg] zomorottok: de ti zomorofag-
 tok vigafagra fordol (21) Azzonember miden zvl: zomorofaga
 vágon: mert el iot v̇ ideie Mikoron kedeg germeket zilend Immar
 nem emlékezik. az zoroffagrol: mert vilagba ember ziletet (22) 25
 Es ties. mert mostan zomorofagban vattok Es meeg kedeg meg
 latlak titiket: es meg vigad ti zivetek Es ti vigafagtokot senki ti
 töletek meg nem vezi

Neged vafarnap Epistola zent Iakab apostal Capitulum előlfő

30

Zeretöim (17) Igen io adomañ minden: es minden tökelletes
 aiandek. felől vágon vilagoffagnak attatol ala zarmazvan. kinel

ninčen változat avág ez mellefnek arnekozasa (18) Mert akarattal
 vált minket: bizonfagnak zavaval: hog' v' teremtesenek legönk
 valami kezdefi (19) Tugatok en zeretö attamfiai: legén kedeg
 minden ember görs hallafra rest zollafra. es rest haragra (20)
 5 Mert embernek haragia: nem myeli istennek igassagat: (21) kiert
 329 es || el vetven tñletek minden fertözetet: es gonoffagnak böfeget:
 zeledfeggel fogagátok ti beletek: oltot iget: ki idvözeitheti ti lel-
 keteket

Evangelium zent Ianos Apastal Capit. tizen
 hatod

10

(5) Az időben monda iesus v' taneitvaínak: El megek ahoz
 ki engem boçatot es közzöletek fenki nem kerd engem: hova meg:
 (6) de miért ezeket zoltam nektek. zomorofag tele meg ti zivete-
 ket (7) de en bizont mondok nektek Illik nektek hog' en el meñ-
 15 nek: mert ha en el nem menendek. vigasztalö nem iö ti hoziatok
 ha kedeg el menendek: vtet ti hoziatok kvldöm (8) Es mikoron v'
 el iövend: feddi ez vilagot. binról es igassagrol. es itiletről: (9)
 Binról kedeg. mert nem hittek en bennem (10) Igassagrol kedeg
 mert el attahoz megek: es immar engem nem lattok (11) Itiletről
 20 kedeg. mert ez vilagnak fejedelme immar meg itilteteth (12) Meeg
 fok mondom vagon nektek: de most nem vifelhetitek: (13) miko-
 ron kedeg el iövend az bizonfagnak lelke: meg taneit titeket min-
 330 den bizonfagra: mert nem zol önön töle. de || valamit hallando:
 azt zolla: es mellek iövendök meg hirdeti nektek: (14) v' engem
 25 meg fenefeit: mert enimbol vezen: es meg hirdeti nektek: (15)
 mindene vala mie en attamnak vagon enimek azert mondam mert
enimből vezen es meg hirdeti nektek

Ötöd vasarnap Epistola zent Iacob Capit első;

Zeretöim (22) legetek zo tevök: nem čak zo halgatok tenön
 30 magatokot çalogatvan: (23) mert ha ki zo hallo es nem zo tevö:
 ez hasollatik emberhez ki v' zñletetinek orcaiat tñkörben gondolla:

(24) Mert meg gondola magat. es el mene. es legottan el felede minemő volt. (25) ki kedeg nezend tőkellertes zabadfagnak törve-
nébe: es meg maradand: nem feledeken zo hallo de tetemenvel zo
tevő: ez önön dolgaban bodog lezen (26) ha ki kedeg magat zer-
zetefnek aleita es v̄ nelvet meg nem fekezi: de v̄ zivet čalogatta.⁵
eznek heiaba vagon zerzetes volta (27) Zeplőtelen es tizta zerzet
atta iftennel ez Meg latni arvakot es özvegeket v̄ nomorofagóban
Es ez vilagtól magat zeplőnel kvl őrizni

Evangelium Ianos Capitulum tizenhatod ||

(23) Az időben monda iesus v̄ taneitvaninak Bizon bizon³³¹
mondom nektek Ha mit kerendetek attatol en nevemben agga
nektek: (24) Mind ez ideig femmit nem kertetek en nevemben:
kerietek es vezitek. hog ti vigaffaktok telles legen (25) Ezeket rvla
bezedekben (pelda) zoltam nektek. Idő iőt mikoron immar nem
rvlabezedekben zollak nektek de nilvan en attamrol hirdetek nek-¹⁵
tek (26) Ez napon [kedeg] kertek en nevemben. es nem mondom
nektek hog kerem attat. ti ertetek: (27) mert atta v̄ zeret titeket:
mert ti zerettetek engemet es hittetek mert en attatol iőttem ki:
(28) ki iőttem attatol. es ez vilagba iőttem. Elmeg meg hagom ez
vilagot. es el megek attahoz (29) Mondanak neki v̄ taneitvani Ime²⁰
mostan nilvan zolaz: es rvlabezedet (pelda) fem egget nem
mondaz (30) Mostan tyggvk. hog mindent tvdcz: es ninčen neked
zikfeged raia. hog valaki teged kerdezien ebben hizōnk hog iften-
től iőttem

Kerezt iaroba Epistola zent Iacab Capitulum²⁵ vtolfo reze;

Zeretőim (16) vallatok meg egymnak ti bintőköt es ima-
gatok egymfert. hog idvözölletek Mert igen || haznalatos igaznak³³²
gakorlatos Imačaga (17) Elles: hozzank hafanlo götrelm zenvet-
hető ember vala Es imačaggal imada. hog földre ne effezneiek. es³⁰
nem efek harom eztendōn es harom ho napon. (18) es esmeg

Imada. es meń effet adott: es föld ̋ gómólčet atta. (19) ha ki ke-
deg kőzzőletek el tevelgend bizonfagrol Es valaki ̋tet meg fordei-
tangá. (20) tudnia kel ki binoft meg fordeitand ̋ vtanak tevelge-
feből halalbol ki zabdeita ̋ lelket es binnek fokaffagat be fedezi

5

Evangelium lucaë Capit. tizen eg

(5) Az időben monda iefus ̋ taneitvańinak kiteknek lezen
barattá. es megen ̋ hozza ee felin. es mond neki baratom kölčönő
en nekem három keńeret: (6) mert en baratom vtbol iőt en hoz-
iam. es ninč mit ̋ elibe tegek (7) Es ̋ belől felelven monga ne
10 banč engemet immar. aito b teven vağon. es en gyermekim velem
vadnak. nem kelhetek fel: es neked adnom (8) Es ̋ ha čergete-
leben alhatatos lezen mondom nektek. es ha ̋ neki. fel kelven nem
33 agga azert hog ̋ barattá leğen. de maga. ̋ gonoz emberfe||geert
fel kel. es agga neki. valameneren fikfege lezen: (9) Es en mon-
15 dom ti nektek. kerietek es adatik ti nektek kereffetek es letek:
čergeffetek es meg nilik nektek (11) ki kedeg kőzzőletek attat ke-
ńeren kerı: Mi nem követ ad neki: avag halat mi nem kígot ad
neki (12) Avag ha kerent fikmońat mi nem scorpiot noit neki
(13) Azert ha ti holot gonozok legetek tuttok io adottakot (ad o-
20 man t) adnotok ti fiatoknak Menevel ionkab ti attatok menből ad
io lelket ̋t kerőienek

Aldozo vigiliaian Epiftola Apoftolok IIII

(32) Az napokban hivők fokfaganak. vala eg zivők: es eg
lelkek Es valamellik mit bir vala ővenek semmit nem mond vala.
25 de ̋ nekik mindenek kőz vala: (33) Es az apoftolok nag erőffeg-
gel tanofagot adnak vala. mi vronknak iefus criftofnak: fel kelese-
ről: es nag malaszt vala mind ̋ benne (34) Mert ̋ kőzöttők fenki
fikfegeben nem vala: Mert vala mellik haznak vağ parlagnak vol-
tak volna: aron el arolvan: elő hozzak vala arviokot: (35) es
30 le vetik vala az apoftoloknak labok eleibe El ozol vala kedeg min-
334 d||leniknek. mikent valakinek zikfege vala

Evangelium zent Ianos apostol Capitulom
tizenheth

(1) Az időben fel emelven iefus ű zemeit: menbe monda
atta idő iött. feñefehed te fiadot: hog te fiad es feñefehen tegedet:
(2) mikent minden testnek batalmad attat neki: hog mindennek⁵
kit neki attal ággon örök illetet (3) Ez kedeg az örök illet hog meg
esmerienek tenõn magadot. bizon istent: es kit kvldõttel iefus
criftoft: (4) en földõn feñefeitettelek tegedet: dolgot meg vege-
zek. kit attal hog tegem (5) es mostan feñefeh engem atta
te tenõn magadnal feñeffeggel kiben voltam mi elõt vilag lenne te¹⁰
nalad: (6) meg ielentettem te nevedet embereknek: kiket attal
nekem. ez vilagbol Tied valanak. es űket nekem adad. es en beze-
demet tartottak. (7) Immar meg esmertek: mert minden kiket
nekem attal tyled vannak: (8) mert bezedet kit nekem attal nekik
attam. es űk be fogattak. es meg esmertek bizon: mert te tyled ki¹⁵
iõttem. es hittek. mert engem te boçattal (9) En ű erettek kerek:
nem vilagert kerek de ezekert||kerek, de ezekert kiket attal nekem³³⁵
Mert tied: (10) es enem minden tied: es tied enim: es feñefõltem
ű benne. (11) es immar nem vagok vilagban. Es ezek vilagban
vannak es en te hoziad megek

20

Aldozo napian epistola Apostolok dolga
Cap elfõ

(1) Oteofilus lehet elõ bezedet tõttem legén mindenrõl:
mellyeket iefus kezdet tenni: es taneitani (2) az napig. kin ű apos-
tolinak. kiket zent lelek mia valasztot parançolvan fel vetetet:²⁵
(3) kiknek es õnõn magat eleven atta. fok bizonfagban getrelme
vtan. negven napon ielenven nekik. es zolvan istennek orzagarol
(4) es veleik even. parançolt nekik. hog iervsalembõl el ne tavez-
nanak. de varnajak ű attanak igeretet: kit hallottatok monda en
zambol: (5) Mert lehet ianos vizbe kereztelt: ti kedeg kereztel-³⁰
kettek zent lelekben. nem fok napok mvlvan ez vtan: (6) Mert kik

Károli
"kiknek
magát
megjela
vala el
nen."

égbe góltek vala: kerdik vala ṽtet mondvan vram Ifraelnek ez
 időben meg adod e orzagat. (7) monda kedeg nekik. nem ti esme-
 rettek időket. vağ időnek kiffebet es melleket atta ṽnõn hatal-
 336 maba vette: (8) de vezitek || felõl ti ratok iõvõ zent leleknek
 5 ereiet: es leztek nekem tanok iervfalemben es mind fidofagban.
 es samariaban. es földnek vegeig (9) es holot ezt mondotta volna
 ṽlattokra fel emelkedek. es felleg ṽtet el võtte ṽ zemek elõl: (10)
 es mikoron ṽtet nezneiek. menbe mentebe Ime ket ember allapek
 feier ryhaban ṽ mellettek. (11) kik mondanak es: Galileai embe-
 10 rek: mit allotok menbe nezven Ez iefus ki fel vetetet ti tõletek
 igen iõ meg: mikent lattatok ṽtet menbe menven

Evangelium Markos Capitulum vtolfo

(14) Az időben Tizen eg taneitvañ égbe ṽltõkben: ielenek
 nekik iefus. es meg fedde ṽ h̃vtõtlenfegeket. es ziveknek kemenfe-
 15 get: mert azoknak kik ṽtet lattak vala halottaibol fel kelven. nem
 hittek vala (15) es monda nekik Mind zeles vilagba menven: hir-
 deffetek evangéliomot: minden termezetnek (16) ki hyend es ke-
 reztelkedendik idvõzõl. ki kedeg nem hyend karhozik (17) Ielen-
 fegek kedeg. kik hiendenek: ezek kõvetik En nevemben õrdõgõkõt
 20 ki ṽznek: vy nelyeken zolnak (18) kigõkot fel veznek: es ha mi
 337 halal||oft iandonak ṽ nekik nem art: betegekre kezeket vetik. es
 iol leznek (19) Es vr iefus bizonával mi vtan zolt volna nekik.
 fel vetetek menbe: es ṽl istennek iogiara (20) ṽk kedeg el teried-
 ven: mindenõt hirdetenek. vr veleik mivelkedven. bezedet erõffeit-
 25 ven ielensegnek: kõvetkezeffel

Epistola octavaban vafarnap (I) zent peter apostol Capitulum neged:

(7) Zeretõim legetek ertelmefek. es vigaziatok imaçagokban:
 (8) Mindennek elõtte kedeg tinen bennetek egmassal zinetlen
 30 zerelmetek legen: mert zeretet binnek lokfagat be fedõzi (9) Eg-

mafnak zallas fogadok morgafnal kvl: (10) kitek mikent malasztot vót egitek mastokhoz azt zolgaltatvan: mikent iften malasztanak. lok keppen valo safari: (11) ha ki zol. mikent iftennek bezedet. ha zolgal. mikent az iozagbol. kit iften zolgaltat. hog mindenben tizteföllön iften: mi vronk iefus eriftos mia

5

Evangelium Ianos Capitulum tizenöth

(26) Az időben monda iefus v taneitvaínak Mikoron el iövend vigasztalo. kit en kvldök attatol. bizónfagnak lelket. ki attatol zarmazik. v tanofagot ad en || rvlam: (27) es ties tanofa-338 got attok: mert elötöl fogvan velem vattok (XVI, 1) Ezeket zol-10 tam nektek: hog ne tantorogiatok (2) Sinagogaknal kvl teznek titeket: de idő iö. hog minden ki titeket meg öl aletha iftennek zolgalatot tenni (3) Es ezeket tezik nektek mert nem esmertek attat sem engemet: (4) de ezeket zoltam nektek hog mikoron v időiök el iövend: meg emlekezieitek mert en mondottam: nektek 15

Epiftola pinkeft vigiliaian apoftoloknak Mivelkedetekben Capitulum tizeneg

(XIX, 1) Az napokban Mikoron apollo volna Corintiaban. es pal felföldnek rezit meg iarvan Iöne efefomba: es lelne nemel taneitvaínokot (2) es monda nekik. vöttetek e zent lelket: midön 20 hytek Es tahat vk mondanak palnak azt sem hallottvk ha ingen zent lelek legyen (3) Pal kedeg monda: es tahat miben kereztelkettetek meg. kik mondanak Ianos kereztelefeben (4) Monda kedeg pal. Ianos kereztele götrelmnek kereztfegevel. az nepet. hog abban mondvan. ki v vtanna iöne hinnenek: azaz || Iefusban (5) 339 Ezek halvan. meg kereztelkedenek vr iefusnak neveben (6) Es holot pal v kezet. v raiok vette volna el iöve v raiok zent lelek: es hallonak vala néelvekkel: es profetálnak vala (7) Es valanak avág tizenket ferfiv mind azok (8) pal kedeg finagogaba be menven zol vala nág batorfaggal: három ho napon. vetegedven. es intven vket 30 iften orzagarol

Evangelium zent ianos apostol Capitulum
tizen negéd

(15) Ha engem zerettek en parančolatimot tarčatok (16) Es en kerem attat: es egeb vigasztalot ad nektek hog őrőke veletek lakoziak
 5 (17) bizonfagnak lelket. kit vilag nem vehet: mert nem latta v̄tet
 Ti kedeg meg esmeritek v̄tet. mert nalatok lakoziak es ti bennetek
 lezen (18) Nem hadlak titeket arvakol hoziatok iōvők esmeg (19)
 Meeg eg keveffe. es vilag imar engem nem lat. Ti kedeg lattok
 engem. mert en elek es ties eltek. (20) az napon ti meg esmeritek.
 10 hog en. en attamban vagok: es ties en bennem: es en ti bennetek
 (21) kinel en parančolatom vagon. az tarta v̄tet. az az ki engem
 340 zeret: ki kedeg engem zeret: zerelmben lezen || en attamtol es Es
 en zeretem v̄tet. es neki meg ielentem en magamot

Epistola Pirospinkōst nap Apostolok Mivelkede-
 15 tiben Capitulum mafod

(1) Holot be tellesedneiek őtvened nap faz napokban vala-
 nak taneitvańok egbe azon helbe (2) Es lōn zozat hertelen meń-
 bōl: mikenth nağ hertelen zelnek iōvete: es meg tele mind az ha-
 zat hol v̄lnek vala: (3) es tetinek v̄ nekik: hafogatot nelvek:
 20 mikent tv̄z: es v̄le mindeniknek feiere: (4) es meg telenek mind
 zent lelekel es kezdenek zolni. kv̄lōn kv̄lōn nelvel: mikent zent
 lelek ad vala v̄ nekik zolniok (5) Valanak kedeg iervfalemben
 zerzetes fido emberek minden nemzedbōl. ki meń alat vagon (6)
 Ez zo leven kedeg. minden fokaffag meg ḡvlekezek: es elmeiekben
 25 meg bomla Mert ki mind halla vala v̄ket v̄ nelven zolniok (7) Ret-
 tegnek vala kedeg mind: es egmaffal čvdalkodnak vala mondvan
 Nemde ezek kik zolnak mind galileaiak e: (8) es mi nemmen hal-
lank mi: ki mind v̄ nelvet. kiben ziletōnk (9) Parti medi es el-
 341 amite || Es kik lakoziak mesopotamiat. fidosagot Capadociat. pon-
 30 tost. Affiat. (10) l'rigiat: pamfiliat Egíptomot es libia tartomanit
 ki cirenen mellet vagon. es romai iōvevenek. (11) fidok es. pro-

felitak kretaiak arabiaiak: hallank űket zolniod. mi űelvőnk. iftennek nađfagofyt

Evangelium Ianos Cap. tizen neg

(23) Monda iefus ű taneitvaűinak ha ki engem zeret en bezedemet tartű. es en aűam zereti űtet es ő hozia iővőnk. es lakozűft ű nala tezőnk: (24) ki engem nem zeret. en bezedemet nem tartű. Es mel bezedet hallottatok nem eneim: de aűae. ki engem kűldőt: (25) ezeket zoltam nalatok lakoztomban (26) Vigasztalo: zent lelek kedeg: kit kűld aűa. en nevemben. ű titeket mindenre taneit: es mindent meg űvg nektek. valamit mondandok nektek (27) Beket ¹⁰ hađok nektek: en bekemet adom nektek: nem mikent ez vilag aad adok en nektek: ne haborollon ti zivetek. űe yieđđen (28) Hallottaatok mert en mondottam nektek: el međek elmeg hoziatok iővők: ha engem zeretnetek. bizonűaval őrőlnetek. mert aűahoz međek: mert aűa nađyb en nalamnal || (29) Es moűtan ³⁴² mondom nektek: mi előt leđen hođ mikoron meg lend hiđđetek. (30) Imar nem fokat zolok veletek Mert el iőve ez vilagnak feiedelme. es en bennem űemmie ninčen. (31) de hođ meg eűmerie ez vilag. mert zeretek aűat Es mikent aűa parančolatot adoth vđan tezek

20

pinkőft hetfőn Epiftola (*Ap. esel.*) Cap X

Az napokban Meg űitvan ű zaiat peter monda Emberek aűamfiai: es aűaim (42) Vr parančola nekőnk predikalnonk az nepnek. es tanofagot tennonk hođ ű leđen ki iftentől zerzet biro eleveneknek es holtaknak es (43) Eznek minden profetak tanofa- ²⁵ got teznek. binnek bočanati venni. ű neveben. minden kik ű benne hiznek. (44) Meg ez bezedet zoltaba peternek Eűek zent lelek mindenre. kik az zot hallak vala. (45) es kőrnől meteleűből kik hivek valanak: meg rettenenek. kik peterrel iőttek vala. hođ nemzetekre es ki őtlőt volna zent lelek (46) Mert hallak vala űket. ³⁰ nelvekkal zolniod. es iftent nađytanaiaiak (47) Tahat felelven: pe-

ter monda: Mi nem tilthat vizet valaki hog' ezek meg ne kerez-
 343 telkegenek [meg] kik zent lelket vötnenek || Mikent mi es (48) Es
 parančola hog' meg kereztellek mi vronknak iefus criftusnak neveben

Evangelium zent ianos apostol Capitulum har-
 5 mad

(16) Isten ig' zerette ez vilagot hog' egetlen fiat adna hog'
 minden ki benne hizen. el ne vezien de legen örök ilete: (17) Mert
 nem k'vldötte iften v' fiat hog' itile ez vilagot: de hog' v' mia idvö-
 zölön ez vilag (18) ki v' benne hizen nem itiltetik. ki kedeg nem
 10 hizen Imar meg itiltetet: mert nem hizen iften egetlenenek neve-
 ben (19) Ez kedeg az itilet: mert fenéffeg iöt ez vilagba: es em-
 berek ionkab fetetet zeretenek. hog' nem fenéffeget: mert v' dolgok
 gonoz vala: (20) Merth minden ki gonozol tezen: g'völ fenéffeget:
 es nem iö vilagoffagra: hog' v' dolgi ne feddeffenek: ki kedeg bizon-
 15 sagot tezen. vilagra iö hog' ki ielennék v' dolgi. mert iftenben lottek

Kedden Epistola apostolok Cap nölö

(14) Az [idöben] napokban holott hallottak volna apostolok
 kik iervfalemben valanak hog' samaria be vötte volna iftennek ige-
 iet k'vldék v' hoziaiok petert es ianost (15) kik hog' oda ivttak
 344 volna Imadanak erettek hog' zent || lelket vennenek: (16) mert
 e'gigbe sem iöt vala. de čak meg kereztelkettek vala vr iefusnak
 neveben (17) Tahat v' kezeket raiok tezik vala: es veznek vala
 zent lelketh

Evangelium. Ianos Capitulum tyzed

25 Az idöben monda iefus v' taneitvāninak (1) Bizon' bizon
 mondom nektek ki be nem megen aiton ivhoknak akolaba de vala-
 honneit e'gebönnen hag az or es tölvay (2) ki kedeg aiton megen
 be. ivhoknak paztora (3) Ennek aito tarto meg nitta: es ivhok v'
 zavát halgattak: es tvlaidon ivhait neveken hyia: es ki vezeti
 30 v'ket (4) Mikoron tvlaidon ivhait ki bočataŋga v' elöttek megen:

es ivhok v̇tet k̇vetik (5) Idegent kedeg nem k̇vetnek. de el fvt-
nak v̇ ṫlle: merth nem esmertek idegennek zavát (6) Ez rvla
bezedet monda nekik iefus v̇k kedeg meg nem esmerek mit. zolna
nekik (7) Monda azert esmeg nekik iefus Bizon bizon mondom
nektek En vágók ivhoknak aytoia (8) Mind vala mennien iöttek: 5
orvok es tolvaioK de ivhok nem hallgattak v̇ket: (9) en vágók
aito. en miam ha ki be menend idv̇zöl: es be megen. es ki me-
gen: es ileft lel || (10) Orv nem ivt ha nem čak hog orozion es 345
vagon es vezeffen En iöttem hog iletek legen es bevebben legen

zent haromfag napian pal romaba XI

10

(33) O Isten bölcséfe genek es tudomañanak kazdagfagus ma-
gaffaga mel igen foghatatlanok v̇ itileti: es meg lelhetlenek v̇ vtai
(34) mert ki esmerte meg vrnak. ertelmet avág ki volt v̇ tanalča.
(35) avág ki adot előzör v̇ neki: es meg fizetik v̇ neki (36) Mert
v̇ ṫlle: es v̇ mia: es v̇ benne vagon minden. v̇ neki dičőfeg [es pa- 15
rančolat] tizteffeg örököl öröke amen.

Evangeliumot kerefd aldozo vtan valo valarnap

Epistola vrnappa pal (L) Corintiaba Capitulum
tizeneg

Attamfiai (23) Miert en vrtol vottem ezt nag četerteki 20
epistolaban leled

Evangelium Ianos hat

Monda iefus fidok fokaffaganak (56) En testem bizon etek.
es en verem bizon ital. (57) ki en testemet ezy es izia en veremet.
en bennem lakozik. es en v̇ benne: (58) mikent bočatot engem ilő 25
afa. es en ilek afaert: es ki engem ezen. v̇ es en erettem il: (59) Ez

az keñer ki meñbõl zallot: nem mikent ti attaitok mannat õttek ||
 346 es meg holtak Ki ez keñert ezi õrõke il

Narba elõlflõ vafarnap Epiftola zent Ianos Capital neğed

5 Zeretoim ifteni zerelm (9) ebben ielent iftennek
 zerelme mi bennõnk Mert v̇ egetlen fiat bočatta iften ez vilagra
 hog̃ ilõnk v̇ mia (10) Ebben vagon zeretet: nem hog̃ ha mi: zere-
 t̃vk volna iftent de mert elõzõr v̇ zeretet minket: es bočata v̇ eget-
 len fiat mi binõnkert: keğelmeffeget (11) zeretoim ha iften zere-
 10 tet minket mi nekõnk es. eğmaft kel zeretnõnk (12) Iftent soha
 fenki nem latta: ha eğmaft zereťeng̃vk. iften mi bennõnk lakozik:
 es zeretet mi bennõnk meg tõkellet (13) Ebben er̃vk meg. hog̃ v̇
 benne lakozonk es v̇ mi bennõnk: mert v̇ lelkebõl adot mi nekõnk
 (14) Es mi lattvk. es tanofagot tezõnk: mert ata v̇ fiat bočatta ez
 15 vilagnak idvõffeget: (15) valaki vallang̃a hog̃ iefus iftennek fia
 leg̃en. iften v̇ benne lakozik es v̇ es. iftenben (16) es mi meg efmer-
 t̃vk: es hizõnk az zeretetnek: meļ zerelme iftennek vagon mi
 bennõnk Iften zerelm es ki zeretetben lakozik iftenben ||
 347 lakozik es Iften v̇ benne (17) Ebben tõkellet meg az zerelm
 20 mi bennõnk. hog̃ itiletnek napian bizodalmonk leg̃en: Mert mi-
 kent v̇ vagon: mi es v̇gan vagonk. ez vilagban (18) Filelm ninčen
 zeretetben. de tõkelletes: zerelm ki bočat filelmet: Mert filelmnek
 kyñna vagon ki kedeg fel: zerelmben nem tõkelletes: (19) mi azert
 zereff̃vk iftent: mert elõzõr v̇ zeretet minket (20) ha ki mon-
 25 dang̃a. zeretem iftent: es v̇ attafiat g̃ṽlõli az hazvg Mert ki nem
 zereti attafiat. kit lat: iftent kit nem lat mikent zeretheti (21) Es
 ez parančolatot iftentõl võtt̃vk hog̃ ki iftent zereti: zereffe v̇ attafiat

Evangeliom zent Lvkač. Capitulum tizenhatodik

Az idõben monda iefus v̇ taneitvañinak ez rvla bezedet (19)
 30 Nemel ember (naball) kazdag vala: es õltõzik vala barfomba es

biborba: es töltözik vala naponked feñeffeggel: (20) es vala nemel koldos. lazar nevő. ki ű neki aytoiara feken vala. fekellekkel tel-
 les. (21) eligedni kivano. az morfalikokból. kik az kazdagnak
 aztalarol hvllonak vala: de senki ű neki nem ágga vala: de meeg
 ebek es: el iőnek vala: es ű neki fekelit állak vala || (22) lőn ke- 348
 deg hoğ az koldos meg halna: es vitetneiek az anğaloktol abraam-
 nak őlebe: Meg hala kedeg az kazdag es: es el temettetek po-
 kolba: (23) mikoron kedeg gőtrelmekben volna. ű zemit fel emel-
 ven lata abraamot tavol. es lazart ű őleben: (24) es ű űvöltven
 monda aťam abraam. kőnőrről raitam. es bočaffad lazart hoğ ű 10
 vyianak veget: marča vizbe. hoğ en űelvemet meg hívőhe: mert
 kinzatom ez langban. (25) es monda neki abraam fiam emlekeziel.
 mert eltedben iőket vőttem es lazar meg vğan gonozokot: mostan
 kedeg ű it vigasztaltatik: te kedeg kizatul: (26) es mind ezeknek
 felőtte. mi kőzöttőnk es ti kőzöttetők nağ gődör erőffodőt. hoğ azok 15
 kik inneit thi hoziatok akarnanak menni: ne meheffenek. sem onneit
 ide által iőni (27) Es monda kerlek azért aťa teged hoğ kvlğed
 űtet en aťam hazaba (28) Mert nekem vağon őt aťamfia hoğ tanol-
 lon ű nekik. ne iőienek űk es gőtrelmeknek hełere (29) Es monda
 neki abraam Moifefek vağon es profetaiok hallgaffak űket (30) Es 20
 tahat ű monda nem aťam abraam de ha ki holtak kőzzől ű || hoz- 349
 zaiok menend: magokot gőtirik (31) Monda kedeg neki ha moifest.
 es profetakat nem halgatak: ha ki holtak kőzzől fel kelne es.
 nem hizik

Mařod vařarnap Epiftola zent Ianos Capitulum 25
 harmad

(13) Zeretőim ne čvďalatok ha gvlől titeket ez vilag (14) mi
 tvğvk hoğ el valtoztōnk halalrol iłetre. mert zeretōnk aťafiakot:
 mert ki ű aťafiat nem zereťi halalban lakoziť (15) Minden ki ű
 aťafiat gvlőlłi. az galkos. es tvğatok hoğ sem eg galkofnak ninčen 30
 ű benne lakozo őrők iłete (16) Ebben eřmertűk iřtennek zereľmet:
 mert ű mi ereťtōnk ű lelket vette. es mi nekōnk es. kel mi lelkōn-
 kōt aťfank fiaert vetnonk. (17) ha kinek ez vilagi vağa lend. es
 latangá ű aťfariat. zikfeğben lenni: es be rekeztendi ű belit tűle.

miként lakozik iftennek zerelme ű benne. (18) En fiačkaim Ne zereffőnk zoval. sem űelvell. de tetemeűvel es bizoűfaggal

Evangelium lucaě Capitulum XIII

(16) Az időben monda iefuű ű taneittvaűinak ez rűla valo
 5 bezedet Nemeű ember tőn nađ vačorath es lokakot hiva. (17) Es
 350 el kűlde ű zolgaiaű. az vačora || meg kezőlven. mondania az hiva-
 talosoknak hođ iőnnenek el: mert imar mindenek kezen vannak.
 (18) es kezdeg mind egembe magokat menteniek. Elő monda
 neki Falvt vőttem: es ketelen vađok (kel el men nem) ki men-
 10 nem: es űket meg latnom: kerlek teged tarč (menč meg en-
 gem) engem mentűl (19) Es az maűod monda őt iga őkrőth (bar-
 mot) es el megek űket meg keűertenem: kerlek teged tarč engem
 (menč meg engem) mentűl (20) Es egeb monda Feleűegeth
 vőttem. es azert el nem mehetek (21) Es az zolga meg terven:
 15 hirdete ezeket ű vranak Tahat az gazda meg haragvek: monda ű
 zolgaianak. Meű ki hamar (vakra) varoűnak vcaira (es varoű-
 nak zegere) es zegletire: es zegenek es erőtleneket (bennakot
 betegeket) vakok es űantakot hozi ide be (22) es monda az
 zolga: vram meg vađon ment parancoltal. de meeg es űres heű
 20 vađon (23) Es monda vr az zolganak Meű ki hamar az kőz vtra
 es űővenek kőzbe es kezerehed be iőniek: hođ meg tellek en hazam
 (24) Mondom kedeg ti nektek. hođ az embereknek egik sem koű-
 tolla. kik hyvvan valanak en vačoramot

harmad. vaűarnap Epiftola (I.) peter Capitulum

25

őtőd ||

351 (6) Zeretőim alaziatok magatokot iftennek hatalmas keze
 ala hođ titeket fel magasztallon. lataűnak idein (7) Minden zorgal-
 mazaűtokot ű raia vetven: mert űgekezik ti rolatok. (8) rozanok
 legetek: es viđaziatok: mert ti ellenűegtek őrdőđ. mikent rivo oroz-
 30 laű. kőről iar kereskedven. kit meg marion. (9) kinek ellene. hitnek
 erőűfegeben allatok: tvđvan azon kiűűhat lenni ti aűatok fianak. ki

ez világban vagón es (10) Minden malaztnak iftene : ki titeket v
 örök diófegebe hyvt criftofban kevesse kinzottakot v meg tókelli.
 meg erőffeiti. es meg kemeíeiti v neki diófege es parančolat örököl
 öröke amen

Evangelium zent lucač Capitulum tizenötöd 5

(1) Az időben Valanak közelelitők iefusfoz Ielefek es binő-
fők. hog' v̄tet halgatnaiak: (2) es mesterek: es farifeofok morgod-
nak vala mondvan: Mert ez binőfőköt fogad: es v̄ veleik ezik
(3) Es monda nekik ez ryla bezedet mondvan (4) kōzzōletek ki az
ember kinek vāgon zaz ivha: es ha el veztend eget v̄ kōzzōlōk 10
nem de meg haggā e. az kilenzven kilencet az pvztaban || Es el me- 352
gēn azért ki el vezet vala. mig nem meg lēlie v̄ket (5) Es mikoron
meg lelendi v̄ket vallara v̄ezi [v̄ket] ōrōlven (6) Es hazahoz iōven.
be hyia v̄ barafat es zomzedit mondvan ōrvendezieitek en velem.
mert meg lelem en ivhomot: ki elvezet vala (7) Mondom kedeg 15
nektek hog' v̄gān vigafag lezen meñben eg' ōnōn magat getrō b̄vne-
fen honem mint kilencven kilenc igazon. kik nem zikefek gōtrel-
mel (8) Vāg meļ azzoñ embernek vāgon tiz gombolagia: es ha el
veztendi eg' gombolagiat: nem de meg goyfa e zevedneket. es zere-
lest meg kerefi: mig nem lele (9) Es mikoron meg lelendi be hyia-20
baratit es zomzedit mondvan. ōrvendezieitek velem mert meg lelem
az gombolagot kit el veztettem vala (10) V̄gān mondok nektek
vigafag lezen iftennek angali elōt eg' ōnōn magat getrō binōfōn

Néged vafarnap Epistola zent pal romaiaknak
Capitulom hóleadik

(18) Attfamihi Azt entezem hog ez időnek kini ne legyenek
miltan elegek. iővendő diőőfegre || Mel mi bennőnk meg ielenik. 353
(19) mert természetnek varafa: iften fianak meg ielenisekit varia:
(20) mert természet nem v akarattával vette. hevílag ala magat de
azert ki remenifegben vtet ala vette: (21) mert az természet es: meg 30

zabadol rothadafnak zolgalafatol: Iften fiainak diőősegek zabad-fagara. (22) Merth ezt tvgyk. hog minden természet ohayt: es zvl mind ez ideig. (23) nem čak az természetek kedeg: de mi es. kik leleknek eleit vettek. minen magon[g]kban Ohaytvk iften fiainak 5 valasztatnonk. varvan mi testőnknek valęagat. mi vronkban iefuf criftofban

Evangelium zent lvcač Capitulum hatod

Az időben monda iefus v taneitvaninak: (36) legetek irgalma-fok: mikent ti meñnei aťatok es irgalmas (37) Ne itiletetek. es 10 nem itiltettek: mert meļ itiletben itilendetek. itiltettek Meg boćaf-fatok: es meg boćanik nektek: (38) agğatok es adatik nektek. io. merteket. es nomottat: pvpoztat es ki folot adnak ti előtőgbe: Mert bizon azon mertekel: kivel merendőtek: mertetik nektek 354 (39) Mond vala kedeg nekik hasonlatost es || Mi nem vezethet vak 15 vakot (40) Taneitvan ninčen v mestere felőt Tőkelletes lezen kedeg minden ha legen mikent v mestere (41) Mit latod kedeg az. zalkat te aťadfiának zemeben: te zemedbeli gerendath kedegnem gondolod (42) Es mikent mondhatod te aťad fianak Aťamfia engeg vefsem ki az zalkat te zemedből. es tenőn magad. te zemedbeli geren- 20 datnem gondolod Kepmvtalo: vefđ ki előzőr az gerendat te zemedből: es oztan meg latod: hog te aťad fianak zemeből ki hvzi zalkat

Őtöd vafarnap epistola (I.) zent peter Capitulum harmad

(8) Zeretőim legetek mind egenesek elmetėgben imačagban 25 kőnőřletefek. aťafivlag zeretők Irgalma-fok Io erkőlčők. alazatofok. (9) gonozert gonozt ne fizeffetek. avağ atkot atokert: de az ellen agğatok aldomařt: mert ebben vattok hivatalofok. hog aldomařt őřőklegben vallatok. (10) Mert ki illetet akar zeretni: es latni io napokot: meg tilča v helvet gonozrol: es v aiakat es: hog alfagot 355 ne zoľanak: (11) haiolon felen kedeg gonozrol: es || Iot. ke-

reffen beket. es kőveffe űket (12) Mert vrnak ű zemi igazakon Es ű fűli: ű kerelmeken (13) Es ki az: ki nektek arčon. ha iozagot kedvelők leztek (14) de ha mit tűrtők es: igassagert bodogok vat-tok ű feelmeket kedeg. ne felietek: hog meg ne haborolatok Vr criftoft kedeg zentelletek ti zivetegben (ti zivetegben) 5

Evangelium zent lvcač Capit 5töd

(1) Az időben mikoron fokaffag toldolna iefufra hog iften-nek igeiet halgatnaiak: es ű al vala genezaret mellet valo tonal: (2) es lata ket allo haioth az to mellet: a halazok kedeg ki zal-lottak vala. es moffak vala haloikot: (3) fel hagvan kedeg az 10 egik haioba ki fimone vala: kere űtet hog keveffe földtől be vin-neie Es űlven. az haiobol. taneit vala fokfagot: (4) holot kedeg zavatul meg allot volna; monda fimonnak vig meire: es teriezzet-tek ti halotokat fogafra (5) Es felelven fimon monda neki Paran-čolo teljes etaltal [ve] mvkalodvan semmit sem fogtonk. te zod-15 dal kedeg kiteriezttem a halot: (6) es holot ezt töttek volna. be rekeztek halaknak nag fokfagat: meg zakad vala kedeg || ű haloik 356 (7) Es intinek az tarfagnak kik valanak mas haioban. hog iőnenek es fegeiteneiek űket Es el iővenek meg töltek mind az ket haiot vg hog keveffe el nem merőlnenek (8) kit hog latna fimon peter, le-20 efek iefufnak terdehez mondvan Men ki en tőlem mert vram en binős ember vagok (9) mert mindenestől meg rettent vala čvdal-taban es mind azok kik ű veleik valanak a hálnak fogafaban kiket fogtak vala: (10) meg vgan kedeg iakabot es ianoft zebedeus fiait: kik fimonnak tarfi valanak Es monda iefus fimonnak: Ne fel: 25 ebből immar embereket lez fogo: (11) es el ki földre hozvan haio-kot: mindent meg hagvan űtet követek

hatod Epiftola pal romaiaknak Capitulum VI

(3) Valaménnen megkőroztőlkettők iefuf criftoftban ű neki halalaban kereztelkettők: (4) mert ű vele el temettettők: ha-30

lalba az kereztleg mia hog mikent atanak dicsege mia v halalbol
 fel tamadot. vgan mi es illetnek vyfagaban iarionk (5) ha hafonla-
 357 tofok lezunk temetefonkben v halalahoz || Azonkeppen lezunk fel-
 tamadafahaz es (6) Tvdvan ezth hog az mi io emberunk vele ozve
 5 fezoit meg: hog binnek teste meg toreffek: hog toabba binnek ne
 zolgalionk (7) mert ki meg holt meg igazvlt bintol (8) Es ha cris-
 toffal meg holtonk hyzivk hog ilunk es v vele (9) tvdvan hog cris-
 tos holtabol fel tamadvan Imar meg nem hal: tobzor halal v
 raita nem vralkodik (10) mert hog eger binnek meg holt. eger
 10 holt meg: hog kedeg eel. istennek eel (11) Vgan alehatok ti es maga-
 tokot holtaknak binnek: eleveneknek kedeg istennek mi vronkban
 iesuf cristofban

Evangelium zent Mathe Capitul. otod;

Monda iesus v taneitvaninak (20) bizon mondom nektek ha
 15 ti igallagtok bevebb nem lend hog nem mestereke es farifeofoke be
 nem mentek meneknek orzagaba. (21) hallottatok mert mondvan
 vagon regieknek Ne ol. ki kedeg olend itiletet erdeml. (22) en
 kedeg mondom nektek. mert minden ki v attafiara haragozek iti-
 letet erdeml. ki kedeg mondand raka tanalcot erdeml: ki kedeg
 358 mondand bolond melto lezen || gehenna tvzzre. (23) ha azert
 aianlod te aiandekodot oltar eleibe es ot meg emlekezendel. mert
 te attadfianak valamie vagon te ellened. (24) haggad meg ot te
 aiandekodot az oltar elot: es men el egenefol meg te attad fiaval:
 es oztan el ioven aianlad te aiadekodot

25 heted Epistola pal romaba Capitulum hatod

(19) Emberfegent mondom ti testeteknek erotlenfeert
 Mert mikent vettitek ti tagtokot zolgalmi fertezetnek. es ektelen-
 legnek ektelenfegere: vgan mostan es vessetek ti tagtokot zolgalmi
 igallagnak zentfegre: (20) mert holot binnek zolgai voltatok:
 30 igallagnak zabadi valatok. (21) mel gomolcotok volt azert tahat v

bennek. kikben imar zegeketek: mert azoknak vegek halal
(22) Imar kedeg bintől meg zabadolvan. iftennek löttetek zolgai.
gómölőötők vágon ti zentfegtekben. vegetek kedeg örök elettek: (23)
mert binnek iargalafa halal. Iften malazfanak kedeg Iargalafa örök
elet mi vronk iefuf criftofban

5

Evangelium zent Mathe Capitulum nölcad:

(XV, 32) Mikoron nag fokafflag volna iefufal es nem || volna 359
mit ennenek egbe hivan v taneitvanit: monda nekik kőnőrlők az
fokafflagon. mert ime Immar három napon tvrnek engem: es nin-
čen mit egenek Es ha el bočatandom ehen vket. v hazokba meg 10
fognak az vtban Mert v kőzzölők nekik mezzvl löttetek: (33) Es fele-
lenek v taneitvani neki honneiet elegetheti valaki ezeket keđerrel
ez kietlemben (34) Es meg kerde vket: hań keđeretek vágon. kik
mondanak. het. (35) es parančola az fokfagnak. le vlniek az földön
(36) Es fel veven az het keneret. halat advan meg tőre. es agga 15
vala v taneitvaninak: hog eleigbe vetneiek: (37) es eleigbe vetek
az fokfagnak: es vala keves halačkaiakok es: es azokat es. meg alda
es parančola eleigbe vetni. es eőnek: es meg elegedenek es fel ze-
dek. mellek felette valanak az morfalekokbol. es meg tőltenek het
kofart (38) Valanak kedeg kik őttek vala avag neg ezeren. (39) es 20
el bočatatta vket:

nölcad Epiftola pal romaiaknak Ca nöl

(12) Attamfiai adofok vágonk. nem testnek. hog test zerent
előnk. (13) mert ha test zerent [előnk] eltek || meg haltok. ha 360
kedeg lelekkel: testnek dolgit meg őlenditek. tahat eltek (14) Mert 25
valakik iftennek lelke mia mvnkalodnak. azok iftennek fiai (15)
Mert nem vőttetek esmeg őnfegnek lelket felelmben. de vőttetek
fyvlag[nak] valasztafanak lelket kibe kialtvk abba attá. (16) Mert
az lelek tanofagot ad mi lelkőnknek hog iftennek vágonk fiai:
(17) ha kedeg fiai. tahat őrkőfi es Iftennek lehet őrkőfi: criftof- 30
nak kedeg vele valo őrkőfők

Evangelium zent Mathe Capitulum heted

Monda iefus v̄ taneitvañinak: (15) Ogatok magatokot hamis profetaktol kik iõnek ti hozzatok Ivhoknak rvhaiaban. belõl kedeg ragadozo farkafok. (16) v̄ gõmõlcõgbõl meg esmeritek v̄ket: mi
 5 nem zednek tõvifrõl zõlõt avag zaggarol figet (17) Igen minden io fa. io gõmõlcõt tezen. (18) gonoz fa kedeg gonoz gõmõlcõt tezen (19) Mert minden fa ki io gõmõlcõt nem tezen ki vagatik es tõvzre tetetik (20) azert v̄ gõmõlcõgbõl meg esmeritek v̄ket (21) Nem minden ki monga nekem vram vram, be megen meñneknek orza-
 361 gaba. de ki tezi en atamnak akarattat. ki menneg||ben vagon. v̄ megen be meñneknek orzagaba. amen

kilenced Epistola pal (I) Corintiaba Cap. tized

(6) Attam fiañ Ne legõnk gonoz kivanok. mikent kivantak v̄k es. (7) sem balvañzok ne legetek mikent v̄ kõzzõlõk es. voltak
 15 nekik. mikent irvan vagon le v̄le a nep enniek es inniok: es fel kelenek iacodniok (8) sem ne parznalkogatok: mikent nekik v̄ kõzzõlõk parznalkottak. es eg napon hvzonharom ezereñ esenek (9) sem criftoft ne keferc̄v̄k. mikent nekik v̄ kõzõlõk kefertettek: es kigok mia el vezenek. (10) Sem ne morgogatok mikent nekik v̄
 20 kõzzõlõk morgottanak es el vezenek p̄vzteito mia (11) Ezek kedeg v̄ nekik mind: peldaban tõrtennek vala Irvan vannak kedeg mi fegelmõnkre. kikre sekvlaknak vegi ivtottak (12) Azert es ki aleyca magat allania. lassa hog ne effek: (13) keferteth titeket ne foglal- lon. ha nem cak emberfegeş: hyv̄ kedeg isten ki nem enged titeket
 25 keferteni annak felõtte: mit nem viselhettek. de meeg a kefertettel haznot es tezen hog el zenvedheffetek

Evangelium Lvcač tizenhath

362 Monda iefus v̄ taneitvañinak ez pelda rvla bezedet || (1) Ne- meļ kazdag ember vala. kinek vala folnağa: es erre gonoz hir lõn

ű nala: hog ha el tekozta volna ű iozagit (2) Es elö hiva vtet. es
 monda neki: mi ez mit hallok te rolad: aggd meg zamat te fol-
 nagkodafodnak Mert imar nem folnagkodhac (3) Monda kedeg az
 folnag űnönbenne Mit tegek mert en vram meg vezi tölem az fol-
 nagfagot Eröm ninčen kapalafrakoldvltomot zegenlem (4) Tvdom
 mit tegek: hog mikoron el vetetendem az folnagfagrol be vegenek
 engem ű hazogba (5) Azert ű vranak adofit: kit mind be hivan
 Mond vala elönek menevel tartozol en vramnak: (6) es tahat ű
 monda: zaz kad olayal: Monda annak. ved te meneitisedet: es vl
 le. es iri hamar ötvent (7) az vtan mafnak monda. te kedeg menevel
 tartozol. ki monda zaz gerla bvzaval monda neki ved te levelidet
 Es iri nolcvent (8) Es dicere [az] vr ektelenfegnek folnagat. hog
 bölčen töt volna Mert ez vilagnak fiai. fenéffegnek fiainal bolčebek
 ű nemzetegben (9) Es en mondom nektek. tegetek magatoknak
 baratokot hog mikoron meg fogatkozandotak vegenek titeket örök
 fatorogba. ||

Tized Epiftola pal (I) Corintaba Capit. tizenkettő 363

(2) Tvgtatok mikoron poganok volnatok. mikent vezetnek
 vala. nema balvañokhoz mentek vala (3) Azert ime tvttatom nek-
 tek. hog iftennek lelkeben zolván fenki iefufnak atkot nem mond
 Es fenki nem mondhatta vr iefus. ha nem zent lelekben: (4) de
 malaztoknak ozlasi vannak. azon kedeg az lelek (5) Es zolgala-
 toknak ozlasi vannak. azon kedeg vr. (6) ki mvnkalodik. minden-
 ben. mindent: (7) kinek mint kedeg leleknek esmereti adatik
 haznalatra (8) Mert nekinek lelek mia adatik bölčefegnek bezedé:
 nekinek kedeg tvdomannak bezedé. meg azon lelekben (9) Nekinek
 h[y]űt meg azon lelekben (10) Nekinek kedeg vigafagoknak malazta
 eg lelekben Nekinek iozagoknak tetele Nekinek profetalas Nekinek
 leleknek valogatafa Nekinek nelveknemzetlegek Nekiknek
 bezedeknek ertelme adafa (11) Ezeket kedeg myeli eg es azon
 lelek mindennek oztvan ű akaratta zerent

Evangelium lvcač Cap. tizenkilenc

(41) Mikoron kőzeleitene iefus iervfaſembe latvan az varoft.
 364 Sira v̇ raita mondvan (42) Mert ha meg || Elsmerted volna te es
 Ifőt ez napodban es. ki neked bekere moſtan kedeg el reitven
 5 vannak te zined előt (43) Mert napok iőnek te beled Es te ellen-
 ſegid teged kőrnől palankolnak: es minden őnnen meg űmoreit-
 nak teged (44) es földre eytnek teged. es te fiadat kik te benned
 vannak. es nem hadnak te benned kővet kővőn Azert hog meg nem
 elsmerted. teged meg lataſnak ideyet (45) Es be menven templomba.
 10 kezde ki v̇zni v̇ benne arvlokot es vevőköt es: (46) mondvan nekik
 irvan vagon Mert en hazam imačagnak haza. ti kedeg v̇tet tőtte-
 tek tolvaioknak kv̇taiava: (47) es vala naponked az templomban
 taneito

Tizen egedik Epiftola zent pal (I) Corintiaba Ca-
 15 pitulom tizenőth

(1) Attamfiai tudtatom nektek az evangeliomat kit hirdet-
 tem nektek: kit be es fogattatok kiben allotok (2) ki mia idvözöl-
 tők es: mi okkal predikaltam nektek ha tartatok. ha nem heiaba
 ḣvőtettek (3) Mert elözör attam nektek: kit vőttem es. hog crif-
 20 tos mi binőnkert holt meg iras zerent: (4) es hog el temettetet: es
 365 hog iraf zerent haramad napon fel tamadot: (5) es hog || Cefas
 v̇tet latta: es az vtan tizeneggen lattak (6) annak vtanna lattak
 tőb. hog nem őtzaz atafiak egbe kik kőzzől fokan vannak. meeg ez
 napig es: nekik kedeg el alvttak. (7) annak vtanna latta iakab es.
 25 Annak vtanna mind az apoſtolok es (8) Mindennel kedeg vtolban
 mikent bvzvldvg (idetlen): en es lattam. (9) mert en apoſto-
 loknak kyſſebe vagok. ki nem vagok melto apoſtolnak hivatnom:
 mert iſtennek eghazat v̇ldöztem. (10) de iſtennek malazfaval
 vagok mi vagok: es v̇ malazfa en bennem hevan nem volt

Evangelium Ivcač Cap. tizenólc

(9) Monda iefus nekiknek kik vñ benne biznak vala. mikent igazak. es égebeket vndoklonak vala ez pelda rvla bezedet (10) ket ember fel mene templomba hog imadnanak. egik farifeos. es mafik ieles (11) farifeos kedeg alvan ezt imağa vala vñõn nala⁵ Iften halat adok neked mert nem vagok mikent egeb emberek. ragadozok. hamoffak. hazaffag török: vag mikent Imez ieles. (12) ketzer bõitõlök hetben. tizedeet adom mindennek mim vagon (13) Az ieles kedeg tavol alvan nem akaria vala v zemit. menbe emelni. de veri vala || v mellet mondvan Iften leg kegelmes en ne-³⁶⁶ kem binõfnek (14) Bizon mondom nektek. mert imez ala mene v hazaba igazlvabban amannal Mert minden ki magat magasztalla alaztatik. es ki magat alazia magasztatik

Tizenkettõd Epif pal (II) Corintaba Cap harmad

(4) Criftoſ mia il bizodalmonk vagon iftenhez (5) Nem hog¹⁵ elegek legõnk mi tõlõnk valamit gondolnonk. hog min magonktol. de mi ellegfegõnk iftentõl vagon. (6) ki minket vy veg hağafanak alkalmas zolgaloia tõt: Nem levellel. de lelekkel: mert level meg õl: lelek kedeg eleveneit: (7) hog ha halalnak zolgaltatafa kõveken meg zemelezven. diçõfegben volt vg hog ifraelnek fiai nem nezhet-²⁰ nenek moifefnek zinere v neki diçõfegert: ki meg heizagol: (8) mi nemme leleknek zolgaltatafa nem lezen ionkab diçõfegben (9) mert ha karhozatnak zolgaltatafa diçõfegben vagon: fokkal ionkab bevõl diçõfegre. igaffagnak zolgaltatafa

Evangelium Markos Capitulum heted rezeben ²⁵

(31) Az idõben kimenven iefus Tirofnak hataribol iõve Sidon altal. galileai tengerre az tiz varosnak kõzibe es elõ hoznak ||³⁶⁷ (32) Es elõ hoznak v neki liketet es nemat es kõnõrõgnek vala

neki hoǵ vetneie ǵ raia kezet: (33) es fogvan ǵtet az fokaffagbol
 kvlõn vive. es bočata ǵ vyaith ǵ neki fvleibe. es kipõkven. illete ǵ
 neki ñelvet. (34) es fel tekentyen menbe. fohazkodek. es monda:
Effeta. az az: ñilal meg, (35) es leg ottan meg ñilanak ǵ fvlei. es
 5 meg oldozek ǵ ñelvenek kõtele. es zol vala eǵenesen (36) Es pa-
 rančola nekik. hoǵ valakinek ne mondanaia^k Mig kedeg ionkab
 parančol vala nekik. anneval ionkab hirdetik vala: (37) es addig
 ionkab čvdalkodnak vala. mondvan Mindent iol tõt: fiketekkel
 hallatot es nemakkal zoltatot

10 Tizenharomad ñari Epistola Pal galataf nevõ
 görõg varofba Capitulum harmad

(16) Attamfiai Abraamnak igeretek lõttek: es ǵ magzatta-
 nak: Nem monǵa: es ǵ magzatinak. hoǵ mar fokban: de hoǵ ha
 eǵben. te magzatodnak ki criftol (17) Ez veg haǵast kedeg mon-
 15 dom erõffõltet iftõtõl ki neg zaz harminc ew vtan tõrvenne lõt
 Nem tezen bozzofagot az igeret: hezageita^{fra} (18) Mert ha ez
 tõrvenbõl Abraamnak kedeg adta iften (19) Mi azert tõrven: tõr-
 368 vent || haǵok ellen vetteteth. mig nem el iõne az magzat ki nek
 igeret vala. zerzetet aǵalok mia. kõzben iaronak kezeben. (20)
 20 kõzben iaro kedeg ninčen iften kedeg eǵ: (21) tõrven azert iften.
 igeretnek ellene Tavozi^{ek}: mert ha oǵ tõrven advan volna. ki meg
 eleveneithetne. bizon tõrvenbõl volna igaffag: (22) de iras min-
 dent bñ ala rekeztet. hoǵ az igeret: criftolnak hvtibõl: hivõknek
 meg adatneiek

25 Evangeliom zent Lukač Capitulum tizedik

(23) Mmonda iefus ǵ taneitvañinak Bodog zemek kik lattak
 melleket ti lattok (24) mert mondom nektek. mert fok kira^{lok} es
 profetak akartak latniok. melleket ti lattok es nem lattak: es hal-
 laniok melleket ti hallotok. es nem hallottak (25) Es Ime nemel
 30 tõrvent tvdo mester fel kele kefertven ǵtet: es mondvan Mester mit
 tetellel (teven) vallok (leliek) õrõk eletet (26) Es tahat ǵ

monda neki: Törvényben mi vagon irvan minemmen olvasod (27) Es felelven monda Zereffed te vradot iftenedet. te telles zivedből: es te telles lelkedbol: es te közeledet (attatfia t) mikent tenõn magadot: (28) Es monda || neki iefus. ezt teget es elz. (29) V' kedeg 369 magat akarvan igazeitania monda iefusnak. es ki en közelem 5 (attamfia.) (30) tekentven iefus monda [neki] Nemel ember megen vala iervfalemből ierikoba. es akada tolvaiokra kik es vtet meg foztak: es meg vagdalvan: felelevenöl el haágak (31) törtenekek kedeg hog onneiet nemel pap elő menne azon vtban: es vtet latvan el mvla (32) meg vgan eg fel pap. holot az helnel volna. es 10 vtet latnaia el mene (33) Nemel Samaratinos kedeg vtat iartaba. ivta v melle. es vtet latvan irgalmaffagra indvla. (34) es hozia menven. be kote v neky sebit. bele ötven olayt es bort. es fel teven vtet v barmara: be vive olba. es v vele fyete: (35) es maf napon von ket penzt. es azokat ada. az olas embernek es monda. fies v 15 vele. es valamit felotte koltendez en mikoron meg iövendek. meg adom neked (36) Ez haromnak mellik teztik neked hog közele (attafia) volt annak ki az tolvaiokra akadot (37) Es tahat v monda. ki irgalmaffagot tot v vele: es monda neki iefus igazan itiled: Menel teg tes igen

20

Tizennegedik || zent pal Epistolaia Galataiba 370
Capit. ötöd

(16) Attamfiai Lelekben iariatok: es testnek kivanlagit nem tokelletek: (17) mert test lelek ellen kivan. lelek kedeg test ellen: mert ezek egmaf ellen vannak. hog ne tegetek mindent melleket 25 akarattok (18) de ha lelek mia vezerlettek. nem vattok törven alatt (19) testnek kedeg mivelkedeti nilvan vannak. kik belendezes fertözet. paraznafag (20) balvan zolgalat. bővles. ellensegek. vetelkedefek kedvezefek. harag haborofag. ozlafok. valtozafok (21) irigsegek. galkoffagok. rezegfegek. töltözesek. es ezekhez hafollok. 30 kiket ime mondok nektek, mikent meg es hirdettem. hog kik ez illeket tezik. istennek orzagat nem nerik (22) Leleknek kedeg gömölcse. zeretet vigaffag bekeffeg. tvres: hozziv varalm. iozag. kegeffeg. (23) zeledfeg. hv. erköl. zenvedes. tiztafag. ez illetenek

ellen ninčen törven: (24) kik kedeg cristofe. v̇ tetteket meg fezeit-
tettek binökkal. es kivanfagokkal

Evangeliom lvcač ca tizenhet

371 (11) Mikoron iefus menne Iervfalembé. es mvlneiek || famaria
5 es galilea közöt: (12) es mikoron bel menne nemel kastelba.
lővenek v̇ eleibe tiz poklos emberek. kik tavol allanak. (13) es za-
vokot fel emelek. mondvan parančolo iefus Irgalmaz velönk:
(14) kiket hog latta monda. mennetek el mvtaffatok magatokot
papoknak. Es lön mikoron el mennenek meg tiztolanak (15) Egik
10 kedeg hog lata mert megtiztolt: meg tere nag zoval iftent nágeit-
van: (16) es v̇ laba elöt v̇ orcaiara efek halat advan: es ez vala
famaritanos (17) Iefus kedeg feleven monda Nem de tizen tiztol-
tak e meg. es kilenc hol vagon: (18) nem leletek. ki meg iőne. es
iftennek dičőfeget adna. ha nem čak ez idegei (19) Es monda
15 neki keř fel. es meř el te hitöd idvőzeite[d]th teged

Tizen ötöd Epiftola zent pal Galatafba Capitu-
lom tizenhatod

(V, 25) Ha lelekben elönk. lelekben iarionk es: (26) Ne
legeték hei v̇ dičőfegnek kivanoi. egmařt bozzontvan: egmařt iridi-
20 ven. (VI, 1) attamfiai ha valakit meg foglalan vala mel bvn vag
372 vetek || Ti kik lelekbéliek vattok: meg tanehatok ez illetent kegef-
fegnek lelkeben. tenön magadot gondolvan. hog ne keferteffel te
es (2) Egitek mařtoknak terhet vífelletek Es ig be telleseítitek
cristofnak törvenet (3) Mert ha valaki aleiřa magat valaminek
25 lenni holot femmi ne légen őnön magat meg čalla. (4) ki mind
v̇nön dolgat lařa meg: es vg v̇nön magaban dičekegek. es ne mař-
ban [Nággal ionkab] (6) közďőřlön kedeg az ki heřltetik zoval:
azzal kit heřl minden iozagban (7) Ne tevelgietek. iften nem me-
vettetik (8) Mert mellēt ember el hintend. azont aratřa meg es.
30 azert ki v̇ tetteben hint. v̇nön tetteböl arat rothadařt es. ki kedeg

hint lelekben. az lelekből arat es. örök illetet (9) Iot kedeg titel-
minkben. meg ne fogatkozionk. mert ű ideiere aratonk meg nem
fogatkozvan (10) Mert mig időnk vagon tegőnk iot mindenhez.
naggal ionkabb kedeg hűnek hazafihoz

Evangelium zent mate Capitulum hatod 5

(24) Senki ket vrnak nem zolgalhat: mert avag éggiket.
gűlőli: es mafikot zereti Avag égiketh tűri: es mafikot meg vtalla:
Nem zolgalhattok || Iitennek es mammonnak. (25) mert mondam **373**
nektek ne zorgalmaziatok ti lelketeknek. mit égetek. sem ti teste-
teknek: mibe őltőzietek Nem de lelek többre vagon e. hog nem ele-¹⁰
del. es test többre hog nem rvha (26) Nezietek mennek repeőit
Mert nem hintenek. sem aratnak sem zyzokba nem gőitőnek Es ti
menőnei aťatok elteti űket Nemde ti többre vattok e azoknal (27) ki
kedeg kőzzőletek gondolvan. toldhat ű allatához. eg fenget (28) es
rvhazatrol mit zorgalmaztok. gondollatok parlagnak liliomit. mi-¹⁵
kent nevedeknek. nem mvnkalodnak. sem fonnak. (29) mondom
kedeg nektek. hog salamon sem fedőzőt. mind ű dičőfegeben mi-
kent ezeknek egik. (30) ha kedeg parlagnak zenaiat ki ma vagon
es holnap kencebe vettetik. iften ig rvhazia: mitől ionkab titeket.
kifdet hitővek (31) Azert ne legetek zorgalmazok. mondvan. mit²⁰
ezőnk. vag mit izonk vag mivel rvhazionk. (32) mert mind ez
illeket poganok kerefik: Mert ti aťatok tuğa. mert ezekkel minde-
nikkel zikefek vattok (33) Azert kereffetek előzör iftennek orzagat
es ű neki igaffagat Es ezek mind hozia adatnak ti nektek: ||

Tizen hatod Epistola pale efefomba Cap harmad **374**

(13) Attamfiai kerlek titeket. meg ne fogatkoziatok en no-
morofagimban ti erettetek: ki ti dičőfegtek. (14) ennek es ked-
veert le haitom en terdemet mi vronk iesus criftofnak attához:
(15) kitől minden attafag neveztetik: menben es földőn es (16) hog
ű dičőfegent: kazdaglagaent aggon nektek őrőke erőffődnőtők: ű so

lelke mia. belől valo emberben. (17) lakozni criftoft: hit mia ti zivetekben: zeretethen gvkereztek. es allapottak. (18) hog mind fok zentekkel özve foghaffatok. mel legen zelesseg. hozivlag. magaf-fag es mellefeg (19) Tvdnotok es. criftof tvdomananak nag fellefes 5 zeretetit: hog meg telletek istennek minden [tellesgeben] tellesgebe (20) Annak kedeg ki hatalmas bövebben adni hog nem kernenk avag ertenenk. az iozagok zerent. ki mia vnkalodik mi bennonk (21) V' neki eghazaban dicöfeg. es iefuf criftoftban minden örökignek örökre valo nemzeteben

10 *Evangelium zentlvcač Capitulum heted Nari nap*

375 (11) Megen vala iefus eg varofba. kinek neve Naym || Es mennek vala vele v taneitvani. es böv fokaffag: (12) mikoron kedeg. kőzeleitené az varof kapviahoz Ime ki vitetik vala eg holt: v anának egetlene. es ez özveg vala. es nag fokaffag v vele: (13) kit 15 hog latot volna kőnőrl[a] vala v raita. es monda neki: ne syri: (14) es elő mene. es tapasztala az holt vifelöt: azok kedeg kik vizik [felik] vala. meg allanak: es monda: Legen neked mondom. kel fel: (15) es fel vle. ki meg holt vala: es kezde zolni Es ada vtet v anának (16) Mindent kedeg felelni foga: es nagyfak vala istent 20 mondvan: Mert nag profeta tamadot mi bennonk: es mert isten meg latta v nepet

Tizen heted nari Epiftola pal Efefomba Cap
neged

(1) Kerlek titeket En ki vagok vrban kötelezet. hog: meltan 25 iariatok az hivatalban. melbe hivatalosok vattok: (2) minden alazatoffaggal: es zeledfeggel. vifelven egmaft zeretethen: (3) fiete-tesek: leleknek eggeffeget tartanotok. bekefegnek köteleben (4) Eg test es eg lelek. mikent vattok hivatalosok. ti hivataltoknak eg remenfegeben (5) Eg vr: eg hit Eg kereztfeg (6) Eg isten. es min- 30 dennek atfa ki minden felöt: es mindenén. es mindentegben. ki aldott örököl öröke amen ||

Evangéliom zent lveač Capitulum tizen neg 376

(1) Mikoron be menne Iesus nemel farifeof feiedelmnek hazaba. zombaton keñeret enni es v̋k figelmezik vala v̋tet (2) es Ime nemel bel poklos vala v̋ elötte (3) es felelven iesus monda. az törven tvdoknak es farifeofoknak mondvan Illik e zombaton vigaz-⁵ tania: (4) es tahat v̋k vezteglenek V' kedeg fogvan meg vigazta v̋tet: es el bočata: (5) es felelven v̋ nekik mondvan kiteknek zamara vağ ökre. kv̋tba efik: nemde legottan. ki hv̋zia azt zombaton e (6) Es nem felelhetnek vala ezekre v̋ neki (7) monga vala az vendegeknek es Ez pelda rola bezedet: latvan mi nemmen. elö¹⁰ heft valogat[na]nak vačorakon (8) Mikoron hivatalos lezs meñegzöbe. ne v̋l az elö hefen: ne talantan naladnal bečöletesb vagon hivot v̋ töle: (9) es el iöiön. az ki tedeg es v̋tet hi̋v̋tta. monga neked: ağıad ennek heft: es tahat kezdez zegennel vtolfo heft tartanod: (10) de mikoron hivatalos lezs: meñnel v̋l le. az¹⁵ vtolfo helbe: hoğ mikoron. el iövend ki teget hitt monga baratom: hagi fellebb tahat neked dičöfeg lezen: az egeb v̋lök elöth|| (11) Mert minden ki magat magasztalla alaztatik. es ki magat³⁷⁷ alazia magaztatik

Tizenólcad nari Epistola pal (I) Corintiaba Capi-²⁰
tulom elölfö:

(4) Haalat adok en iftennek minden idöben ti erettetek: az iftennek malaztaban. ki nektek advan vagon iesus cristo^fban: (5) mert v̋ benne. mindenben [k]gazdagga löttetek: (6) mikent cristo^fnak hağafa meg eröflödöt ti bennetek: (7) v̋g hoğ sem eg²⁵ malaztban. nektek valami fogatkozaftok ninčen. kik variatok vr[o]nak iesus cristo^fnak ielenetet: (8) ki [es. meg eröfseit titeket mind vegig binnel kv̋l. vronk cristo^fnak el iövetenek napiara

Evangelium Mate Capitulum hvzon kettő:

(35) Az időben menenek iefulhoz farifeofok: es közzőlők eg meg kerde v̇töt: törven mester: v̇tet kefertven: (36) Mester mel nag parančolat törvenben: (37) monda neki iefus Zereted te vradot iftenedet te telles zivedből. es te telles lelkedből. es te telles elmedből: (38) ez naǵvbb es elő parančolat: (39) Mafod kedeg meg illeten: Zereted te közeledet: mikent tennön magadot: (40) Ez parančoladban minden törven čvǵg: es mind profetak (41) 378 Egbe góitven || kedeg az farifeofok[nak]ot iefus kerde v̇ket (42) 10 mondvan mi teccik nektek criftofrol. ki fia legén: mondanak neki davide (43) Monda nekik Mikent azert. david v̇tet lelekben vranak hyia mondvan: (44) Monda vr. en vramnak v̇l en iogom felől. mig nem te ellenfegidet. labad alat valo zekre vetem (45) ha azert david. v̇tet vranak hyia: mikent lehet v̇ fia (46) Es 15 lenki iget sem felelhet vala neki: sem kerdeni. nem meri vala v̇tet az naptol fogvan toabba

Tizenkilencedik nari Epiftola zent pal Effe-
fomba Capitulum neged.

(23) Vyivllatok meg ti elmeteknek lelkebe: (24) es őltőzietek 20 vy emberbe. ki iftenent teremtetet igaffagba: es bizonfagnak zentfegeben: (25) kiert es hazvgfagot le vetven. Zollatok bizont: kitek mind v̇ közelevel: Mert eggink mafinknak. tagi vaǵonk: (26) haragogatok es ne akariatok binőznőtők: Nap el ne nvgogek ti haragtokon: (27) Ne aggatok heft őrdőgnek. (28) ki oroz vala. 25 Imar ne orozion. Ionkab. kedeg mvnkalogégek kezevel mi io hog legén honneiet v̇ zenvedőienek zikfeget meg adni

Evangelium zent Mate Capitulum kilenced||

379 (1) Az időben felmenven iefus eg haiočkaba (genezaret vize) által mene: es időve v̇ varofaba (kafarnaomba): (2) es Ime mvtat-

nak vala neki: ágban fekő közveneft: es latvan iefus v hitőköt monda. az közvenefnek: bizial fiam meg bočannak neked te bvnid: (3) es Ime niekik mesterek közzöl mondanak vbennek: ez karoml. (4) es holot latta volna iefus v gondolattokat monda: es mire gondoltok gonozokot ti zivetekben: (5) mit kónneb mondania: meg bočannak neked te bvnid: avág mondania. ke fel es iari: (6) hog kedeg tvगतok: mert ember fianak: hatalma vagon. földön binóköt meg bočatnia. tahat monda az közvenefnek: ke fel. ved fel. te ágadot es men el. te hazadba. (7) es fel kele. es el mene v hazaba (8) latvan kedeg az fokaffag. felelenek. es dičőfei-10 tek iftent ki illen hatalmat adot embereknek

Hvzad epistola narba pal Effelomba Capitulum ötöd.

(15) Laffatok. hog. ovan. iariatok: nem mikent hihtok (16) de mikent bölček: Napokot meg valtvan. mert napok gonozok (17)¹⁵ Azert es ne legetek ertetlenek de ertven mel legen iftennek akaratfa: (18) es borral meg ne: rezeg||ölletek. kiben belendezes 380 vagon: de telletek meg zent lelekkel: (19) zolván magatoknak. pfalmofokban es Imnofokban: es lelki inekekben. inekelven: es kintornalvan ti zivetekben. vr iftennek. (20) mindenkor halat²⁰ advan mindenert: mi vronk iefus criftofnak nevében: iftennek es attanak: egmas alat leven criftofnak felelmeben

Evangelium zent Mathe Capitulum huzon kettöd.

(1) Zol vala iefus v taneitvanival: es papok feiedelmivel: es mesterekkel. es farifeofokkal. pelda rola bezedben mondvan²⁵ (2) Ollan löt menneknek orzaga: mikent eg királ ember. ki v fianak menegzöt tön (3) es kvlde v zolgait el hynyok az hyttakat az menegzöbe: Es nem akarnak vala el iöni (4) Esmeg kvlde egeb zolgait mondvan. mongatok azt hyttaknak Ime en ebedemet meg zerzettem: en bikaim. es madarim. meg ölven: es minden³⁰

kezen vagón. iöietek az menegzőbe. (5) űk kedeg meg hağak. es el menenek Imez ű falviaba. Egeb ű kerefkedesebe: (6) egebek kedeg. meg tartak ű zolgait es bozzofag illeteffel meg ölek (7) királ kedeg holot hallotta volna. meg haragvek: es ű feregit boçatvan
 381 el||verte az g[a]vlkofokot: es ű varofokot. fel goita: (8) es tahat monda ű zolgainak: lehet menegző valo bizonı kez leğen. de kik hyvan valanak. nem valanak meltok: (9) Meñnetek el azért az vt felekre: es valakiket lelendetek hyiatok az menegzőbe (10) Es ki menven ű zolgai vtakra mindent meg (be) góitenek. kiket lelenek
 10 iokot es gónozokot: es meg telek le űlteknek menegzőie: (11) be iöve kedeg az királ: hoğ latnaia. az le űlteknek Es lata oth eg embert. nem öltöztet menegzői rvhaba. (12) es monda neki baratom mikent iöttel ide be. es ninçen menegzői rvhad: tahat ű meg nemola. (13) tahat monda királ zolgainak. kezeit es labait meg kö-
 15 tözven boçaffatok űtet. kűlfő fetetbe. ot firalm es fogaknak çikorgatafa lezen: (14) Mert fokan vannak hyttak: de kevesen valaztottak

Hvzon eged nari Epiftola Effefomba VI

(10) Batorollatok meg vrban: es ű ereienek hatalmaban (11)
 20 öltözietek iftennek feğverebe: hoğ alhaffatok ördögnek olalkodafa ellen: (12) Mert ninçen nekönk. telt ellen valo kűzödefönk: es ver ellen. de ez fetetfeğnek feiedelmi. es hatalmi: es ez vilagot
 382 birok ellen || lelki menben valo alnokfagok ellon (13) Azert vegetek iftennek feğveret: hoğ gonoz napon ellene alhaffatok. es min-
 25 denben tőkellestelt allanotok (14) Allatok azért agektökot fel övedzven. bizonıfagban: Igaffagnak. pancelaba öltözven: (15) es labatok farvban leven: bekefeget hirdetesnek zerzeleben: (16) Minden ben hitnek payfat veven. kiben gonoz alnoknak. minden tűzes nilaith meg olthaffatok (17) Es idvöfseğnek lifakiat vegetek
 30 fel es leleknek töret. ki iftennek zava vağ bezede

Evangelium zent Iános Capitulum negedik

(46) Vala ég kif királ kafarnaómban. kinek fia beteg vala
 (47) Es mikoron hallotta volna. hog iefus fidosagbol galileaba
 iőne El mene ű hozia. es kerí vala hog ala menne. es meg vigazta-
 tanaia ű fiath merth meg kezd vala halni. (48) Monda azert neki⁵
 iefus: ha Jelenfegeket es ěvdakot nem lattok: nem hiztek: (49)
 monda neki az kis királ vram zał ala. mi előt meg hallon en fiam:
 (50) monda neki iefus: Men el il te fiad. hűn az ember az bezed-
 nek. kit monda iefus. es el megen vala. (51) Imar kedeg ű ala iőte-
 ben. ű eleibe. menenek ű zolgai || Es hirdetek mondvan. mert ű fia³⁸³
 eleven (52) kerdi vala: azert ideiet. ű tőlők: mellen ioban lőt
 volna. Es mondanak neki: mert tegnapon. heted időben. hatta
 meg űtet a hideg. (53) Meg esmere azert az atfa: mert az időben
 vala. mellben mondotta volt neki iefus. il te fiad: es hyn ű. es
 mind ű telles haza.

15

Hvzonkettőd vafarnap Epistola pal filipenfesbe
 Capitulum előlfő

(6) Bizonk ur iefusban. hog ki kezdet ti bennetek io dolgot.
 meg tőkelli iefus krístusnak ű napiaig (7) mikent ez igaznak teccik
 ennekem ertenem mindentekert Azert mert en nekem zivemben²⁰
 [vattok] vattok. es en kötelimben. es evangelimnak oltalmaban. es
 erősseiteleben mindenteket. en vigafagomnak tarlyva lenni (8)
 Mert isten ennekem tanom. mikent kivanom mindenteket iefus
 krístusnak beliben lenni (9) Es ezen kerlek. hog ti zerelmetek
 ionkab. es ionkab bővőlőn tvdomanban: es minden ertelmben:²⁵
 (10) hog iobbakot. keferćetek. hog zeplőnelkűl lećetek. es vetek-
 nel kűl. krístusnak napiara (11) Igaffagnak gőmőlcével tellesek.
 Iefus krístos mia Istennek dićőfegere. es tiztesfegere ||

384 Evangelium zent Mathe Capitulum tizen nölcad

(23) Monda iesus ⁊ taneitvañinak Ollan meñneknek orzaga Mikent eg kiral ember. ki zamot akara vetni ⁊ zolgaiaival (24) Es mikoron zamot kezdet volna vetni. mvtatanak neki egget ki tartozik vala neki tiz ezer fontal: (25) holot kedeg nem volna honneieth meg adnia Parancsola ⁊ vra el arolni: es vneki felefeget. es ⁊ fiait. es mindenet valamie vala es meg fizetni (26) Eleibe efven kedeg az zolga kerí vala vtet mondvan bekefeget val en bennem. es: mindent meg adok neked (27) Az vr kedeg kõhõrõlven ⁊ 10 zolgaian. el boçata vtet: es az adoffagot meg hağa neki: (28) ki menven kedeg az zolga Meg lele eg zolgalo tarfat ki tartozik vala ⁊ neki zaz penzel: es tartvan meg foyta vala vtet mondvan. ad meg: mivel tartozol. (29) es eleibe efven. az zolgalo tarfa. kerí vala [vtet] mondvan. bekefeget tvri en bennem es mindent meg 15 adok neked: (30) ⁊ kedeg nem akara de el mene es boçata vtet tõmlõcbe mig nem meg adnaia. az adoffagot: (31) Latvan kedeg 385 ⁊ neki || zolgalo tarfi: mik leznek vala. igen meg zomorolanak es el iõvenek ⁊ vroknak meg hirdetek: mindent kik lõttek vala. (32) tahat hiva vtet ⁊ vra. es monda. neki Alnok zolga minden adoffa- 20 godot meg hağam neked: mert kerel engem (33) Nem de te es. ketelen voltal e kõhõrõlnõd te zolgalo tarsodon: mikent en es kõhõrõltem raitad (34) Es az vr meg haragvan. ada vtet getrõknek. mig nem minden adoffagot meg adna (35) Igen en meñnei afam es: tezen nektek ha meg nem boçandotok. ki mind ⁊ atta- 25 fianak ti zivetekben.

Huzonharmad Epistola filipensesbe Capitulum III

(17) Kõveffetek engem: es vegetek eztekbe azokat. kik vğan iarnak: mikent peldat võttek es: (18) Mert lokan iarnak. kiket gakorta mondok vala nektek Imar kedeg firvan es mondom. 30 cristofnak kerezte. ellenfeginek (19) kiknek vegek vezedelm. kiknek iftenek ⁊ hafok. es diçõsegek ⁊ zegenekre: kik fõdieket ertenek. (20) Mi naiaffagonk kedeg. meñnekben vagon. honneiet es Idvõ-

zeitenket variyk : mi vronkot iefus criftoft. (21) ki meg vyioita mi alazatoffagonknak tettet v fenel||leges testenek abrazahoz. az 386 tetemenél. kivel minden allatot. es v alaia haitot mi vronk ieful criftof amen

Evangelium Mate Capitulum hvzonkettôdben 5

(15) Farifeofok felre menven. tanalçot tartanak hog iefust valami bezedben meg fognaiak. (16) es kvldek v hozia. v taneitvanokot herodianofokkal. mondvan Mester. tvgyk mert bizonsfagof vaç: es iftennek vtat bizonsfagban taneitod: es ninçen te neked lenkivel vgekezefed Mert nem nezed embereknek zemelet (17) 10 Mongad azert nekônk: Mi teccik neked. illik e çazarnak adot adni vaç nem (18) Ieful kedeg v alnokfagokot meg elmerven monda kepmvtalok (19) mith kerdetek engem Mvtaffatok en nekem az adonak abrazat. es tahat ôk mvtatanak eg penzt. (20) es monda nekik iefus. ki kepe ez: es felol valo iras: (21) Mondanak neki 15 çazare. tahat monda nekik Azert agçgatok meg mi çazare çazarnak. es mi iftene iftennek:

Hvzon neged Epiftola Ieremias Capitulum XXIII.

(5) Ime napok iônek: monga vr iften. es fel ebreztem davidnak igaz magzatffat: es kiral orzagl. es bôlç||lezen: es tezen törvent: 387 es igazat földön (6) Az napokban Idvôzöl ivda: es ifrael bizvan lakozik. Es Ime ez v neve. kinek vtet hyiak. igaz mi vronk (7) Azert ime napok iônek. mongia vr iften. es nem monga toabba Il vr. ki egiptom földéből. ki hozta ifraelnek fiait. (8) de il vr. ki el vezette. es be hozta ifrael hazanak magzatffat Ezsaknak föld- 25 bôl: es minden földekbôl. kikbe el ki vzttem vala vket Es lakoznak v földôkben monga mindenhato vr iften

Evangelium Mate Capitulum kilenced

(18) Zoltaba iefus fokalfagnak Ime eg feiedelm elô mene. es imadga vala vtet mondvan Vram en leañom ma meg hala. de iô 30

el. es vessed ŕ raia kezedet es fel iled: (19) es fel kelven iefus
 vtanna megen vala. es ŕ taneitvaⁿi es (20) Es ime eg azzon ember
 (zent veronika) kit ver[es]has tart vala. tizen kettod etol fogvan.
 el mene hatol. es tapasztala ŕ rvhaianak peremet (21) mondvan
 5 ŕn benne ha illetendem cak ŕ rvhaiat idvözölök. (22) Es tahat
 iefus meg fordolvan. es vtet latvan monda. bizzal leaⁿom te hitet
 idvözeitet teged: es az azzonember meg zabadola az idötöl fogvan
 388 (23) Es mikoron el iöt volna iefus az feiede||mnek hazaba: es
 latot volna kvrtölököt. es sokaffagnak toldvlatat. mond vala (24)
 10 Meⁿhetek el mert nem holt meg ez leaⁿ de alozik: es meg meve-
 tik vala vtet (25) Es holot ki vtetek volna az sokaffagot. be mene.
 es foga ŕ kezet. es monda: leaⁿ kel fel: es fel kele a leaⁿ. es ez
 hir. ki teriede mind az zeles földre amen

Vegezeti zent eghaz napian dedicacio Epif:

15

Ianos XXI

(2) Az napokban latam iervsalemnek zent varofat vyionnan
 gartottat iftentöl: ki menből zal vala ala mikent ferienek ekeft
 men azzon. (3) es az kirali zekből hallek nag zot. ki monga vala
 Ime iftennek emberekkel valo fatora. es ŕ vele^k lakozik: es ŕ neki
 20 nepi leznek. es iften ŕ vele^k lezen. ŕ iftenek (4) es iften ŕ
 zemekből minden könvezeft el töröl. es toabba halal nem lezen:
 sem firalm. sem vvöltes. sem ferelm toabba nem lezen. kik elok el
 mvtak (5) Es monda ki az zekben vl vala: Ime minden allatot
 vy ionnan tezek

25

Evangelium Lucae Cap. tizenkilenc

Be menven iefus Iar vala Ierikoba (2) Es Ime ferifiv za^čeus
 nevö: es ez vala Ieleseknek feiedelme es ŕ kazdag (3) Es kerefi
 389 (kivannia) vala iefust latni ki volna. es nem || lathatta vala az
 feregtöl. mert kifded termetö vala (4) es elo fytvan fel haga eg
 30 zederfara. mert innet menendo vala (5) Es Holot ivtot volna a

helre. feltekentven iefus lata azt. es monda hozza Začeus fietven zal le: Mert ma te hazadban ketelen nekem maradnom. (6) Es fietven le zalla es el fogada vtet örölven: (7) es holot mind latnaiak: morgodnak vala mondvan. hog az binól emberhez tert volna (8) Alvan kedeg zakeus monda az vrnak Vram. Ime en⁵ iozagomnak ha[f]zon felet adom zegeneknek: es ha mint kit meg čaltam meg neg annet adok (9) Monda neki iefus Mert ma idvősfeg ez haznak főth azert hog vtet es. abraamnak fia legyen (10) Mert el iőt embernek fia meg kerefni es idvőzeitenie mel el vezet volt

Mind eztendōnked zentekről valo Evangelium¹⁰
zent andras vigiliaian: Ianos Capitul. elfő

(35) Az Időben maf napon esmeg. al vala Ianos. es vtet taneitvani közzől kettő: (36) es latvan iefust iartaba: monda Ime istenek baránna (37) Es ket taneitvan halvan vtet zavát. es iefus vtan menenek (38) iefus kedeg fordvlvan. es latvan vtet vtanna monda¹⁵ nekik || Mit kerestek. kik mondanak neki raboni. kinek magára-³⁹⁰ zatta: mester hvl lakozol. (39) monda nekik. Idietek es laffatok: Idővenek es latak hvl lakozneiek: es az napon nala lakanak Idő. kedeg avağ tized vala (40) Andras kedeg simon peter attafia vala eggik az kettőnek kik Ianoftol hallottak vala: es vtet követtek²⁰ vala (41) Ez előzőr lele vtet attafiat simont. es monda neki: meg leltvk messiaft: kinek magarazatta criftoſ. (42) es el vive vtet iefus-hoz Iefus kedeg raia tekentven monda te Iohanna fia Simon vağ. te cefas hivatul. kinek magarazatta peter (43) hollda kelve kedeg ki akara menni galileaba. es lele filepet. es monda neki iefus. követ²⁵ engem (44) Filep kedeg vala betfaidai. peternek es andrasnak varofai. (45) Filep kedeg lele natanaelt. es monda neki kit moifes törvenben es profetak irtak. meg leltvk ioseph fia iefust nazaretből: (46) es monda neki natanael Es lehet e valami io nazaretből. es monda neki filep iői es laffad. (47) lata iefus natanaelt hozza³⁰ időteben: es monda vtet rvla Ime bizon ifraeltől valo. kiben čalardfag ninčen: (48) monda neki natanael. honneiet esmertel || engem.³⁹¹ felele iefus es monda neki Mi előt teged filep hyna. mikor az figefa

alat valal. latalak teged (49) Felele neki natanael es monda rabbi
te iften fia vag Te ifrael kiraia vag (50) felele iefus es monda neki
Merth mondam neked latalak teged. az fige alat, hyzs, ezeknel
nagybbakot lacz: (51) es monda nekik bizon bizon mondom nek-
5 tek: Meg menhet nilvan lattatok. es fel meno es ala zallo angalo-
kot embernek fiara

zent andras napian Evangelium Mathe Cap. Neged

(18) Az Idoben Iarvan Iefus galileiai tenger mellet lata
ket attafiakot: simont ki peternek mondatik. es v attafiat andraft
10 vetniiek haloiokot tengerbe. mert halazok valanak. (19) es monda
nekik Ioietek en vtannam Ember halazoa tezek titeket (20) Azok
kedeg legottan haloiook meg hagvan. vtanna menenek: (21) es
onnet toab menven: lata egeb ket attafiakot es. Iakabot es v atta-
fiat ianost zebedeus fiait: v attokkal zebedeoffal eg haioban. v
15 haloiokot razniok: es hiva vket. (22) vk kedeg legottan haloiokot
es v attakot meg hagvan vtanna menenek

Gertazentelo bodog azzon napian Evangelium
Lvca II ||

392 (22) Az idoben Mi vtan be tellesettenek volna Maria tiz-
20 tvalafinak napi Moifesnek törvene zerent vivek vt iervsalembe.
hog ihtatnaiak vtet vrnak (23) mint irvan vagon. vrnak törve-
nebe: Mert minden him. ki meg hitta ahnanak mehet. vr zentinek
hivattatik. (24) es hog adnanak v erette aldozatot: mikent irvan
vagon vrnak törvenebe ket gerlicet vag ket galamb fiat (25) es
25 Ime eg ember vala Iervsalembe kinek neve fimeon Es ez ember
iften felo es igaz vala. varia vala ifraelnek vigaztalafat: es zent
lelek vala v benne (26) Es feleletet vot vala zent lelektol hog v
nem latna halalt: mig nem elozor latnaia vrnak cristofat. (27) es
iove templomba lelekbe Es mikoron be vinneiek az germeket iefust

ŕ zŕlei: hog tennenek törven zerent ŕ erette (28) es fimeon veve
ŕtet: ŕ ŕlebe. es alda iftent es monda (29) Vram Imar bekefeggel
el bočatod te zolgadot te bezeded zerent (30) Mert latak en ze-
meim te idvŕffegedet kit zerzettel minden nepnek zine eleibe (32)
poganoknak Ielenetere valo vilagot Es te nepednek ifraelnek di- 5
čŕfeget ||

zent Math'as apoŕtol napan Mate Capitulum 393
tizeneg

(25) Az Idŕben felele iefus es monda Vram meinek es
fŕldnek atŕa Vallom neked: mert ezeket ezefektŕl es bŕlčektŕl el 10
reitetted: es meg ielentetted ŕket ģermekeknek: (26) vĝ atŕa.
mert ģg kellet neked te elŕtted (27) Minden allat nekem advan
vagon. en aŕamtol es ŕenki nem esmert fiat. hanem čak atŕa Aŕat
es ŕenki nem esmert. hanem čak fiv Es kinek fiv akaria meg ielen-
tenie (28) Iŕietek mind en hozzam. kik mvnkalottok es tereh alat 15
vattok. es en meg kŕnŕdŕŕtlek titeket (29) veĝetek ti ratok en
igamot. es tanŕlatok en tŕlem mert zŕembe keges es alazatŕf
vágok Es ti lelketeknek ĩvgalmat leltok: (30) Mert en igam edes
es en terhem kŕnŕ

Filep iakab napan Evangelium Ianos Capitulum 20
tizenneg

(1) Monda iefus ŕ taneitvaninak Ne haborŕĝgek ti zivetek:
ŕe ģĝgen hiztek iftenben. en bennem es hĝĝetek (2) En aŕam
hazaban ŕok lakafok vannak. ha meeg ŕem mondottam volna nek-
tek. mert el meĝek: nektek heĝt zerzenem: (3) es ha el menen- 25
dek: es nektek heĝt zerzendek. esmeg meg iŕvŕk: es titeket en
hoziam vezlek || hog hŕl en vágok. ti es ot leĝetek: (4) es hova en 394
meĝek tvĝatok. es az vtat es tvĝatok: (5) Monda neki tamas:
Vram nem tvĝyk hova meĝ: es hog tvdhattŕk az vtat: (6) Monda
neki iefus En vágok vt bizonŕag es ileth Senki aŕamhoz nem 30

megén. ha nem en miam. (7) ha engem esmertetek volna. bizonyaval
 en atamot es esmertetek volna Es matol fogvan meg esmeritek
 v̄tet (8) Mond neki filep Vram mvtald nekõnk atadot: es eleg
 nekõnk (9) Monda neki iefus Enni idõben vagok veletek es engem
 5 nem esmertetek Filep ki engem lat. latta en attamot es. (10) Nem
 hizitek. hog en atamban. es ata en bennem vagon Az bezedet kit
 en. zolok nektek. enõn tõlem nem zolom. de bennem lakozo ata. v̄
 tezen dolgot (11) Nem hizitek. hog en atamban: es ata en bennem
 vagon (12) ha nem egebert az dolgokert higgetek. bizony bizony
 10 mondom nektek ki en bennem bizen. mel dolgokot en tezek. v̄ es
 tezi. es ezeknel nagobakot tezen. mert en atamhoz megek (13) Es
 valamit kerendetek atamtol en nevemben az tezem. hog ata dicõ-
 f̄ylõn fivban: ha mit kerendetek en nevemben azt tezem

395 zent kerezt meg lelese || napian zent Ianos irta
 15 Capitulum Evangelium III

(1) Farifeofok kõzzõl vala eg Nicodemos nevõ ember: fidok-
 nak feiedelme: (2) es eyel iefushoz iõve. es monda neki rabbi
 tvgok hog iftentõl iõt mester vag. Mert sem eg ember ez ieleket
 nem teheti. kiket te tezs. hanem ha iften volna v̄ vele (3) felele
 20 iefus es monda neki Bizon bizon mondom neked. ha valaki vyion-
 nan nem zv̄letendik: nem hatfa iftennek orzagat (4) Nicodemus
 monda neki: hog zv̄lethetik ember. holot ven legen. mi nem esmeg
 aña halaba mehet esmet zv̄letik (5) Felele iefus Bizon bizon
 mondom neked: Valaki vyionnan vizbõl es zent lelekbõl nem zv̄le-
 25 tik. be nem mehet iftennek orzagaba (6) Az mi testõl zv̄letet test:
 es az mi zelletõl zv̄letet az zellet (7) Ne c̄vdallad hog mondom
 neked ketelenfeggel vyionnan kel zv̄letnetek (8) Zellet hvl akar
 ot yhl. es v̄ zavat hallod. de nem tvdod honneiet iõiõn. avag hova
 mennén Igen vagon minden valaki zelletõl zv̄letet (9) Felele
 30 Nicodemos es monda neki. hog lehetnek ezek (10) Felele iefus es
 monda neki te ifraelben mester vag es ezeket nem tudod e. (11)
 bizon bizon neked. mert mit tvdonk. zollvk. es mit latonk tanollvk ||
 396 Es mi tanofagonkot nem vezitek (12) S ha fõdiet mondottam

nektek. es nem hizitek: hog' hizitek. ha nektek meñneieket mon-
dandok (13) es sem eg ember meñbe nem hag hanem ki meñböl
zallot embernek fia. ki meñben vagon (14) Es mikent moises fel
emelt kigot az pvyztaban vgan ketelenfeggel. kel ember fianak
emelkedni. (15) hog' minden valaki v benne hizen el ne vezien de
legén neki örök ilete

zent Tövif koronarol Evangelium Ianos Capit.
tizenkilenc

(1) Ragada pilatos Iesoft es meg oſtoroza vtet. (2) es vite-
zek tövifböl kozorot fonvan. fel tevek v feiere. es barſon öltözetet¹⁰
adanak v raia (3) Es Iőnek vala v hozia mondvan Idvöz leg
zidok[nak] kirala: es vtik vala vtet areol: (4) ki mene esmet
pilatos hozziaiok. es monda nekik Ime ki hozom vtet nektek. hog'
meg esmerietek hog' v benne en halalnak sem eg vget nem lelek
(5) ki iőve azert iefus az pitvarbol hozvan tövif kozorot es barſon¹⁵
öltözeteth:

zent Ianof batizta vigiliaian Evangelium Ivcač
Capit. I

(5) Herodes kiralnak napiban vala nemel zakarias nevő pap
Abia nemzeteből: es felesége aaron leáni közzöl v neve vala elle-²⁰
bet. (6) valanak kedeg isten elöt mind ketten || Igazak vrnak³⁹⁷
minden parančolatiban. es igassagiban iarvan panaznal kvl: (7)
es nem vala nekik fiok: Mert hog' Elfebet meddő volna: es mind
ketten el mvtak vala ideieket. (8) lön kedeg mikoron zakarias.
papsagnak tiztet tartanaia v zeriben. isten elöt: (9) papoknak²⁵
zokafa zerent törtenettel lön. hog' temiennel aldozneiek. es be nene
templomba. (10) vala kedeg nepnek fokassaga kivöl imadvan
aldozatnak ideien (11) Ielenék kedeg vrnak angala zakariafnak
alvan oltarnak iogian aldozatnak ideien (12) latvan kedeg zaka-
rias. meg rettenes. es felelm esek v raia. (13) Az angel kedeg³⁰

monda neki Zakarias ne feļ: mert te kōnōgesed meg halvan vagon
 Es te felefedged neked zvl fiat: es hivod v̄ nevet Ianofnak: (14) es
 vigafag es ōrōm lezen neked Es lokan v̄ zvlēteleben ōrōlnēk: (15)
 Mert lezen vr elōt nağ. sem bort sem egeb venereket nem Izek:
 5 Meeg v̄ ańńanak mehebōl be telik zent lelekkēl (16) Es meg for-
 deita ifraelnek fok fiait v̄ vrok iftenekhez (17) Es v̄ megen v̄ elōtte
 Illesnek lelkebe es ereiebe. hoğ ataknak zivōk meg fordoh'a [lōn]
 fiakra Es hitetleneket Igazaknak bōlēfegere Vrnak tokelletes
 nepet zerzeni

10

Napiān Evangeliom lvcač Capit. I ||

398 (57) Be telek ellebet zilisenek ideie. es zile fiat: (58) es
 meg hallak zomzedi: es rokonfagi: mert nağoitotta v̄ irgalmaffa-
 gat vele: es ōrōlnēk vala nekī: (59) es lōn nōlcad napon Iōvenek
 kōrnōl metelni a germeket Es hyiak vala v̄tet v̄ attanak neven
 15 zakariafnak. (60) es felelven v̄ ańńa monda Semmikent de Ianof-
 nak hivatik (61) Es mondanak neki Mert senki ninčen te rokon-
 sagodba ki ez neven hivaffek (62) Intnek vala azert v̄ attanak
 kinek akarnaia: v̄tet hivatnia (63) Es tablat kerven iraa Ianos v̄
 neve Es mend čvdalkōdanak: (64) es legottan kedeg meg nilek v̄
 20 zaia. es v̄ nēlve. es zol vala aldvan vr iftent (65) es felelm lōn
 mind v̄ zomzedin es mend ez ige ki hirdetnek vala. mend Ivdanak
 hegen valo lakozokon (66) es veteek. mind kik hallottak vala v̄
 zivōkbe mondvan. es vāllon mi lezen e gyermek Mert bizonāval
 vrnak keze v̄ vele vala. (67) es zakarias v̄ attā meg telek zent
 25 lelekkēl. es profetala mondvan (68) Aldot ifraelnek vra iftene:
 mert meg latogatta es valēagot tōt v̄ nepenek

zent Peter Pal apostolok vigiliaian Evangeliom
 Ianos Capi. hvzoneged

(15) Monda iefus Simon peternek Ianos fia simon Ion-
 399 cab zerec e ezeknel monda || Zerec e ezeknel Monda neki v̄g

vram. te tvdod hoǵ zeretlek teged: monda neki őrizd en baráimot (16) mond esmeg neki. Ianoš fia simon. zerec e engem. monda neki. vǵ vram: te tvdod hoǵ zeretlek teged: mond neki őrizd en baráimot (17) Mond neki harmadzer Ianoš fia simon zerec e engem Meg zomorola peter. mert harmadzer mondǵa neki: zeredzc e engem: Es monda neki Vram te mindent tvdc: te tvdod mert zeretlek teged Mond neki őrizd en ivhimot (18) Bizon bizon mondom neked mikor ifiab valal ővedzed vala magadot, es iarz vala, hol akarz vala holot kedeg meg venhöttel, el teriezted te kezeidet. es eǵeb ővedzc teged. es viš el. 10 hova te nem akarod (19) Ezt kedeg monda. esmertetven mel hallalval dičőseitentő volna iftent

Napian Mate XVI

(13) Iőve. iefus cefareanak varofaba ki vala filepe es kerdi vala v̄ taneitvañit mondvan Emberek kinek mongak (k i t m o n d n a k) 15 embernek fiat lenni (14) Tahat v̄k mondanak: Nekik kereztelő ianošt: es nekik Illešt nemellek kedeg ieremiašt: avaǵ éǵǵiket az profetaknak: (15) Monda nekik iefus Ti kedeg kinek mondǵatok (k i t m o n d o t o k) || Engeme (16) Felelven Simon peter monda Te 400 vaǵ Ilő Iftennek fia (17) Felelven kedeg iefus monda neki Barion 20 (i a n o š f i a) simon bodog vaǵ: mert tešt. es ver. nem ielentette meg neked de en attam ki menbe vaǵon (18) En kedeg mondom neked: mert te peter vaǵ Es ez kv̄ zirton fel rakom en eǵhazamot Es pokloknak kapvi neki nem arthatnak (19) Neked adom mennéknek kolčat: es vala mellet. meg kötőzendez földön, kötőzöt lezen 25 menben es Es valamellet meg oldozandaz földön oldőzot lezen menben es

zent pal napian Mate Capit. tizenkilenc

(27) Monda simon peter iefusnak Im mi mindenth meg hattonk: es teged követtők Es azert mi lezen nekők (28) Monda 30

kedeg iefus nekik bizon' mondom nektek hog' ti kik engem követ-
 tetek. Vy zŕvletnek ideiebe: mikoron ember fia ŕlend, ŕ felleges
 zekibe. tahat ti es ŕltŕk. tizenket zeken Itilven Ifraelnek tizenket
 teriedefet. (29) Es minden ki meg haŕangá hazat avag' attafiat:
 5 vaŕg hvgit: avag' attat: avag' aŕmat avag' felefeget. avag' fiait: avag'
 parlagat. en nevemert zaz aŕmat vezen. es ŕrŕk illetet vall

Octava Mate XIII

401 (22) Az idŕben Parancŕla iefus ŕ taneitvaŕinak haioba ||
 menniek: es az tengeren elŕtte altal menni: mig az nepet el
 10 boŕatnaia (23) Es a nep el boŕatvan: ŕ maga fel mene heŕbe
 imatkozni Eŕt leven kedeg ŕ maga vala oth, (24) az kif haio
 kedeg. tenger kŕzepin hab mia. haborog vala: mert ellenek valo
 zel vala. (25) Eenek kedeg neŕed vigazafaba tengeren iarvan
 Iefus ŕ hozzaiok iŕve. (26) es latvan ŕket a tengeren iartaban.
 15 meg rettenenek. mondvan. Mert ez pokol zellet: es feltekbe ŕvŕlte-
 nek (27) es legottan zola nekik iefus mondvan. legŕn bizodalma-
 tok. en vaŕgok ne felietek (28) Felelven kedeg peter monda Vram
 ha te vaŕg. parancŕ en nekem ez vizen te hoziad mennem (29) es
 tahat ŕ monda Iŕi Es peter lezalla az haiobol Es iar vala az
 20 vizen. (30) hog' iefushoz iŕne latvan kedeg nehez zelet: filelmek:
 hog' kedeg el kezdet volna filladni. ŕvŕlte mondvan Vram menŕ
 meg engem (31) Es legottan neki iefus kezet ŕoitvan. ragada
 ŕtet: es monda neki: kŕdted hŕtŕ: mire ketelkedel (32) Es holot
 az haioba leptek volna. meg zŕnek az zel. (33) kik kedeg az haioba
 25 valanak. Iŕvenek es Imadak ŕtet mondvan bizon iften fia vaŕg te

Vifitacio napian Evangelium Ivcaŕ Capit. I

(39) Az idŕben fel kelven Maria. el mene naŕg hamarfaggal ||
 402 heŕg kŕzbe. Ivda varofaba: (40) es be mene zakarias hazaba

Idvőzle őlfebetet: (41) es lőn vő mikoron őlfebet halla marianak idvőzletet. v mehebe. az germek őrvende es őlfebet zent lelekkel meg telek. (42) es fel vővőlte naő zovan mondvan. Aldot vaő te azzon nepek kőzōt: es aldot te mehednek őmōlče (43) Es honneiet ez en nekem. hoő vrnak ańna. en hoziam iōiōn (44) Mert Ime⁵ hoő. te idvőzlefednek zava. en főlembe lőn. az germek en mehemben vigafaggal őrvende (45) Es bodog vaő te. ki hittel. mert meg tellesfednek. mellyek neked mondvan vannak istentől (46) Es monda maria: Ma g a z t a l l a en lelkem vrat (47) Es őrőle en lelkem az en idvőzeitō istenemben (48) Mert meg tekente v zolgalo leańa-¹⁰ nak alazatoffagat Im engem azert minden nemzetek bodognak mondonak (49) Naőkot tőn en velem. ki hatalmas: es v neve zenth (50) Es v naő irtalmaffaga nemzetről nemzetre vtet felőkre (51) Tőn hatalmaffagot v karianak miatta el ozlata keveleket. v zivőknek elmeieben (52) hatalmasokot zekből le vete. es alazato-¹⁵ lokot fel magasztata (53) Ehezōkōt lozagaval elegeite: es kazdagokot || vrefen (h e i a b a) bočata (54) fogada ifraelt v germeket: ⁴⁰³ megemlekezek v naő irtalmaffagarol (55) Mikeppen zola mi attfainknak abraamnak. es v magzatinak ez vilagban (o r o k f e g r e) (56) Maria kedeg lakoze az őlfebettel avaő harom ho napon es ²⁰ meg tere v hazaba

Epiftolaia

(Ének. II, 8) Ime ez: heő kőzbe. zōkdőfve iōt: dombokot altal zōkōt (9) En zeretōm keőkehez hafonlot: es gimboriohoz Ime v mi falonk alat al: ablakon nez. es rosteőokon kakvőol (10) Ime²⁵ en zeretōm zol en nekem: keő fel en baratom. en galambam: en io termetem: lyes es iōi el (11) mert imar. teel el mvt. hideg el tavozot es el ment (12) mi földōnkbe viragok ielentek: Irtafnak ideie be iōt Mi földōnkbe gerlice zo hallatot. (13) fige fak ki bomboztak viragos zōlōk illatokat attak: kel fel en baratom. en zepem. ³⁰ (14) en galambam. es iōi el erős kv likakba. kv rakafnak vermebe: mytasd nekem te orcadot. te zod hangosollon. en filemben: mert edes te zod: es ekes te orcad

zent Iakab napian *Evangelium* Mate Capit. II

(XX, 20) Az idöben Mene iefushoz zebedeus fiainak anña v
fiaival Imadvan es kerven valamit v tñle: (21) ki monda neki
404 mit akarzs: Monda neki mongad. hog || Ez en ket fiam vllenek.
5 eggik iogodra es mafik balodra te orzagodban (22) Iefus kedeg
felelven monda. Nem tñgatok mit kerietek Ihattatoke az pohart.
kit en yando vagok: mondanak neki. tehetñk: (23) monda nekik.
lehet en poharomot iziatok: de en nekem Iogomra vlni es balomra.
nem en athatom tinektek de kinek en attamtol vagon zerezven

10 Naǵ Bodog azzoń nap Evangelim Lvcač Cap.
tized

(38) Iesus be mene nemel kasteiba Es eg marta nevo azzoñ-
ember be fogada vtet v hazaba (39) Es ez azzoñ embernek vala
eg Maria nevo hvga. ki es vlven vrnak labahoz halgatta vala v
15 bezedet (40) Marta kedeg tőrekedik vala gakorlatos zolgalatba ki
elo alvan monda vram ninčen e nekeđ vged ehez, hog en hvgom en
on magamot hagot zolgalnom Azert mongad neki hog segellen
engemet (41) Es felelven vr monda neki: Marta Marta igen
sietetes, vag Es ez fok dolgogba haborgaz. (42) de maga eg vagon
20 cak zikfeles Maria igen iob zerzt valasztot. ki v tve meg nem
vetetik

Zent Bertalan Napian Evangelim Ivcač Capit.
hyzonkettõ

(24) Az időben lőn vetekedes. ieful taneitváni között. hog ki ||
405 teeneiek nagyvbnak közöttök (25) Monda kedeg nekik iefus Pog-
noknak kirali vrlakodnak raitok. Es kiknek hatalmok vagon raitok.
tízt tartoknak neveztetnek (26) Ti kedeg nem íg de ki nagyv

közöttetek. légen mikent ifiab. es ki elől iaro. mikent zolgalo: (27) Mert ki nagyb. az ki le v̄le. avág ki zolgal Nem de ki le v̄le En kedeg közöttetek vagok mikent ki zolgal (28) Ti kedeg vattok kik velem meg maratattok. en kefertetimbe (29) En es zerzek nektek orzagot: mikent en atam zerzet en nekem: (30) hog ege-^s tek es igatok en aztalomon. en orzagomba: es v̄letek itilő zekekben itelven ifralnek tizenket nemzetet:

Ianos baptizta náka vagafan Evangeliom Mark
Cap. hat

(17) Bočata herodes. es meg tarta ianost: es kötöze v̄tet¹⁰ tömlőcre herodiadefert. v̄ attafianak filepnek feleségeert: mert hozia v̄tötte vala vtet. (18) Mert mond vala ianos herodesnek: Nem illik neked te attad fianak feleséget vennek. vag tartanod (19) herodias kedeg ellenkedik vala neki: es akaria vala v̄tet meg őlni: es nem teheti vala (20) herodes kedeg feli vala ianost¹⁵ tvdvan v̄tet igaz embernek. es zentnek: es örömeft halgatta vala v̄tet: es v̄ halgatvan fokat tezen vala || (21) Es mikoron alkalmas⁴⁰⁶ nap törtent volna herodes v̄ zvletefenek vačoraiat teve feiedelmeknek: es hadnagoknak es galileai elsőknék (22) Es mikoron be-^{ment} volna herodiadefnek leaña. es zököt volna. es herodesnek.²⁰ es vele egbe evőknek kellett volna Monda királ az leannak keri tölem mit akarz. es adom neked: (23) es meg eskövek neki. mert ha valamit kerendez. lehet orzagomnak felet (24) ki mikoron ki-^{ment} volna Monda v̄ anának mit keriek Es az monda. kereztelő ianosnak feiet (25) Es mikoron legottan be ment volna. fietetvel²⁵ királhoz: kere. mondvan akarom hog mayten nekem aggad talban kereztelő ianosnak feiet (26) Es meg zomorola királ. az esert. es az egbe evőkert nem akara v̄tet meg zomoroitani (27) de legottan náka vagot kildven parančola ianos feiet talban elő hozni: es el vaga v̄ nakat. az tömlőcbe. (28) es v̄ feiet talban elő hoza es ada³⁰ v̄tet az leannak. es a leán ada v̄ anának. (29) ky halvan el iöve-^{nek} v̄ taneitvani: es vevek v̄ testet es lırbe tevek v̄tet

kifazzon Epiftolaia Cap. nalc

(Péld., 22) Vr birt engem. v̄ vtainak kezdefen. mi elôt vala-
 407 mit teremtet volna kezdetben (23) öröktől fogvan || zerezven
 vagok Es regtől fogvan mi elôt föld lenne (24) Meeg örének nem
 5 valanak. es en imar fogantam vala Meeg kyt feiek ki nem ötlöttek
 vala (25) Meg hegek nehez terhel nem allottak vala dombok
 elôt: en ziletem vala: (26) Meg földet nem teremtet vala: es fofo
 vizeket: es föld kerekfegenek fark labait (27) Mikoron meñheket
 zerzi vala ot valek Mikoron bizón torvenñel es kórñóközettel pa-
 10 lankol vala örineket (28) Mikoron fellegetek fen erőfleit vala: es
 meri vala vizeknek forrasit (29) Mikoron tengernel v̄ hatarit
 kórñól veti vala. es vizeknek törvent vet vala. hog v̄ vegi altal ne
 mennenek: Mikoron fel veti vala földeknek fundamentomit. (30)
 vele valek mindent egbe zerezven Es naponked örvendek vala:
 15 minden időben elôtte iacodvan (31) Iacodvan földnek kerek zeleben
 Es en gónöröfegem ember fiaival letem. (32) Azert fiaim mostan
 halgaffatok engem Bodogok kik en vtainot örizik. (33) halgaffa-
 tok fegelmet: es legetek ezefek. es ne vessetek el v̄tet (34) Bodog
 ember ki engem halgat. Es ki naponked en aitomra vigaz. es lato-
 20 gat en aitomnak farkira. (35) ki engem meg lelend: eletet lel. es
 vrtol idvölfeget mereit (36) ki kedeg en bennem vetkezendik v̄
 lelket ferti minden kik engem gvlöltek halalt zeretnek: ||

408 Evangelim kezdeti zenth mathe apostol: elö
 kónve

25 (1) David fianak iefus criftofnak nemzetfegenek kónve. ki
 volt abraamnak fia (2) Abraam z̄vle Ifakot ifaak kedeg z̄vle iaco-
 bot Iacob kedeg z̄vle iudaft es v̄ attafiait (3) Ivdas kedeg z̄vle.
 fareft es zaramt tamar. azzontol Fares kedeg zile ezromt Ezrom
 kedeg zile Aramt. (4) Aram kedeg zile Aminadabot Aminadab
 30 kedeg zile naafont Naafon kedeg zile falmont (5) Salmon kedeg
 zile boozt raab azzontol Booz kedeg zile rvt azzontol obetet Obet

kedeg zile yeffet: Ieffe kedeg zile david kiralt (6) david kiralt
kedeg zile salamont az azzontol ki vriafe vala (7) Salamon kedeg
zile roboamt: Roboam kedeg zile Abiaft Abias kedeg zile Afat
(8) Afa kedeg zile iofafatoth Iofafat kedeg zile ioramt Ioram kedeg
zile Oziaft (9) Ofias kedeg zile ioatamt Ioatam kedeg zile akaszt
Akaz kedeg zile ezekiaft (10) Ezekiaf kedeg zile manaffest Manaffes
kedeg zile amont Amon kedeg zile ioziaft (11) Iozias kedeg zile
iekoniaft es v attafiait babilloniaba valtozas koron (12) Es babil-
loniaba valtozas vtan. Iekonias zile fatatielt Salatiel kedeg zile zo-
robabelt (13) Zorobabel kedeg zile abivd Abivd kedeg zile eliakimth 10
Elyakim kedeg zile azorth (14) Azor kedeg zile sadokot Sadok
kedeg zile akimt Akim kedeg zile eliud (15) Elidt kedeg zile [elent]
Eleazart Eleazar kedeg zile || matant. Mata kedeg zile Iacobot 409
(16) Iakob kedeg zile iosefet marianak feriet. kitől ziletek iefus ki
hivatik cristosnak: 15

őzi kerezte Evangelim zent Ianof Capit.
tizenkettő

Az Időben monda iefus fidok sokfaganak: (32) En ha fel
magaztatom földtől. mindent en hoziam hvzok (33) Ezt kedeg
monda esmerttetven. mi halallal volna halando (34) Felele neki az 20
sokfag. mi hallottvk törvenből: hog cristos öröke marad Es mi
nemmen: mondo[d]z te ketelen ember fianak fel magaztatni: ki ez.
az embernek fia (35) Mond azert nekik iefus: meeg es keves vilag
vagon ti bennetek. Iariatok feñeffegben mig feñeffegtek vagon. hog
fetet titekeg meg ne foglallon Es ki fetetben iar. nem tvd hova 25
mennen: (36) mig feñeffegtek vagon. higetek az feneffegbe. hog
feneffegnek legetek fiai

Vigilia zent Matas Apaftal napiara Evangelim
Lvcač Capitulum ötöd

(27) Lata iefus eg levi nevő ielős binőft. vamon vlven. es 30
monda neki. köves engem. (28) es mendent meg hagvan. fel

kelven kõvete v̄tet (29) Es t̄n neki nađ vendegfeget v̄ hazaba.
 Es vala ielef bin̄f̄õknek nađ fokaffaga kik v̄ vele valanak eḡbe
 410 ev̄õk (30) Es morgodnak vala fari||feofok es t̄orvenbeli mefterek
 mondvan v̄ taneitvañinak Mire eztek es iztok ielef bin̄f̄õkel (31)
 5 Es felelven iefus. monda nekik Ninčen zikfegek orvoffal kik eḡfe-
 legbe vannak de kik gonozol vannak (32) Mert nem iõttem hynom
 igazakot de bin̄f̄õkõt

napian Evang. Mate kilenc

(9) Mikoron menne iefus lata eḡ mate nev̄õ embert vamon
 10 v̄lven es monda neki kõves engem Es fel kelven kõvete v̄tet. (10)
 Es l̄õn v̄ a hazban even Ime lok ielefek es bin̄f̄õk iõven iefuffal.
 es v̄ taneitvañival eḡbe eznek vala (11) Es latvan farifeofok
 mondanak vala v̄ taneitvañinak Mire ezik ti mefteretek ielefekek
 es bin̄f̄õkkel (12) Es iefus monda halvan Ninčen dolgok orvoffal
 15 tehetoknek: de tehetetleneknek (13) El menven kedeg tanollatok
 meg. mi legen Irgalmaffagot akarok nem aldozatot Mert nem iõt-
 tem hynom igazakot de bin̄f̄õkõt

zent Mihál Evangélim Mate tizenhólc

(1) Az Idõben Menenek iefushoz taneitvañok mondvan kit
 20 aleitaz nađv̄bnak lenni meñneknek orzagaba (2) Es elõve hivan
 iefus eḡ ḡrmecket allata v̄tet v̄ kõzepettek (3) es monda Bizon
 mondom nektek. ha meg. nem fordv̄landotok. es leendetek mikent
 411 ḡrmekek be || nem mentek meñ orzagba (4) Azert valaki magat
 alazangá miken ez ḡrmekek. az nađob meñneknek orzagaba (5) Es
 25 valaki be fogadant eḡ illen ḡrmecket en nevembe engem fogad (6)
 ki kedeg ez ḡrmekek kõzzõl eget haboreitand. kik en bennem
 hiznek. Illik neki. hoḡ v̄ ñakara zamar kv̄ köt̄teffek. es tengernek
 mellegebe bv̄reitaffek (7) Iai ez vilagnak haborofagokert Mert
 ketelen hoḡ iõienek haborofagok de maga iai az embernek ki mia

haborofag iő (8) ha kedeg te kezed. vag te labad teged haboreitand. vagd el vtet. es vefdel tñled. Iob neked betegen vag fantan iletre menned. hog nem ket kezed vag ket labad leven őrok tñzre bočattatnod: (9) Es ha te zemed haboreitand teged. vayd ki vtet. es vefdel tñled Iob neked eg zemed leven. iledbe menned. hog nem ket zemed leven gehenna tñzebe bočattatnod: (10) Laffatok meg. ne vtallatok ez kifdedek kőzzöl egget: Mert mondam nektek hog v angali mindenkor lattak en atamnak zinet ki menben vagon

Mind zentről Evangelium Mate őtőd

10

(1) Az időben latvan iefus fokaflagot fel mene hegre: es holot le vlt volna: hozia menenek v taneitvani. (2) es zaiat meg nitvan taneita vala vket mondvan (3) Bodogok || leki zegeńek 412 mert ővek meńneknek orzaga (4) Bodogok kegefek: mert vk földet biriak (5) Bodogok kik firnak mert vk vigasztaltatnak. (6) Bodo-15 gok kik eheznek es zomiohoznak igaffagot: mert vk elegendnek (7) Bodogok irgalmasok mert vket irgalmaflag kőveti (8) Bodogok tizta zivők mert vk iftent meglatak (9) Bodogok bekefegek mert iften fiainak neveztetnek (10) Bodogok kik igaffagert haborofagot tñrnek mert ővek meńneknek orzaga (11) Bodogok vattok 20 mikoron emberek titeket atkozandonak et titeket haborgatandonak Es mondandonak minden gonozt ellenetek hazvdvan, en erettem (12) vigagatok es őrölletek mert ti erdemtek beven vagon mennekben amen

Gömölc olto bodog azzon nap Evangelium Lvcač 25

Cap. I.

(26) Gabriel angal kvldetek iftentől galileanak varofaba kinek neve nazaret. (27) firienek iegzetet zizhez kinek neve iofef dauidnak haziabeli. es az ziznek neve maria (28) Es angal hozia be menven monda: Idvöz leg malasztval telles: vr vagon te veled. 30

te vag' aldot azzoní allatoknak közötte: (29) kiket hog' hallot
 volna meg rettene ¶ neki bezedeben: es gondolla vala: mi nemö
 413 közönet ez volna: (30) es monda ¶ || neki az angal Maria ne fél:
 mert vrnal malasztot leltel (31) Ime mehedben fogac: es fiat
 5 zvlz. es vtet hivod iefusnak (32) Es na'g lezen: es felfeg fianak
 hivatik Es vr iften ag'ga ¶ neki. ¶ attanak davidnak zekit. es or-
 zagl öröke. Iacobnak hazaban (33) Es ¶ orzaganak vege nem lezen
 (34) Maria kedeg monda az angálnak. Mi nemmen lezen ez.
 mert en feriet meeg nem efmerek (35) Es felelven az angal monda
 10 ¶ neki Zent lelek felöl te bel+d iö es fellegefnek ereie arnekoz neked
 Azert es az mi zentleg te töled zvletik. iften fianak hivatik (36) Es
 ime te rokonod öllebet ¶ es. ¶ venfegeben (h a t v a n e z t e n d ö f)
 fiat fogadot Es ez annak hatod hava. ki meddönek hivatik (37)
 Mert sem eg' ige nem lezen lehetetlen iftennel (38) Monda kedeg
 15 maria Ime vrnak zolgalo leana. legén nekem te mondasodent

Epistola iſaias XI

(1) Ezeket monga vristen leffenek ¶ gvkereböl vezző ta-
 mad: es ¶ neki gvkereböl. eg' virag emelkedik (2) es meg nv-
 gozik ¶ raita vrnak lelke bölcefegnek es ertelmnek lelke: tanalč-
 20 nak es erőffegnek lelke. tudomannak es kegefegnek lelke: (3) es
 meg teli vtet felelmenek lelke: Nem zemnek latafa zerent itil:
 sem fvlnek hallafa zerent fedd nepet (4) de zege'neket igaffagban
 414 itil || Es fedd nepet e'geneflegben földnek zelidekeert es ¶ zaianak
 vezzeievel oſtorolla az földet. es ¶ aiakinak lelkevel meg öl keget-
 25 lent (5) Es ¶ agekanak öve lezen igaffag Es ¶ vesüienek zoreitoia
 lezen ¶ hite

közönfeges Apostoloknak vigiliaia

(Ian. XV, 17) Monda iefus ¶ taneitva'ának Ezt parančolom
 nektek hog' zereffetek eg'mast (18) ha vilag titököt gvlöl. tu'gatok

hog' ti elöttetek engem g'vlölt. (19) ha e vilagbol voltatok volna vilag az mi őveie zeretneie Mert ez vilagbol nem vattok. de en ki valasztalak titeket ez vilagbol azert g'vlöl titeket (20) emlekezieitek en bezedemr'vl kit en mondek nektek Zolga nem na'gvb v' vranal ha engem vldöztek titeket es vldöznek ha en bezedemet tartottak 5 tahat tieteketes tartak (21) de ezeket teziek ti nektek mind en nevemert Mert nem tu'gak v'tet, ki engem bo'catot (22) ha nem iottem volna es nekik nem zoltam volna. binök nem volna Imar kedeg v' binökröl menekedefek ninčen (23) ki engem g'vlöl atamot es g'vlöli (24) ha dolgokot nem tottem volna közőttök. kiket lenki 10 egeb nem töt binök nem volna Imar kedeg lattak es Es g'vlöltek engem Es atamot es: (25) de hog' || telfeféggek bezed. ki v' törve- 415 nekbe vagon irvan Mert ingen g'vlölenek engem

Töb apostolokrol Evangelium

(Ian. XV, 1) Az időben Monda iefus v' taneitva'niak En 15 bizon' zölvötv vagok Es en atam parlag mivelö (2) Minden vezzöt en bennem gömölööt nem teremtet el vezen Es minden g'vmölö termöt meg tizteifa v'tet. hog' töb gömölööt hozzion (3) Imar ti tiztak vattok. az bezedert kit nektek zoltam (4) Lakoziatok en bennem. es en ti bennetek: mikent vezzö nem tehet gömölööt ön 20 töle. ha az tön nem lakandik. v'gan ti ha en bennem nem lakozandotok (5) En zölvötv vagok ti venikek. ki en bennem lakik: es en v' benne Ez fok gömölööt vifel Mert nalamnal kil semmit nem tehettek (6) ha ki en bennem nem lakandik, ki vettetik mikent venike. es meg azz Es meg zedik v'tet. es t'vze vetik (7) Es ha en 25 bennem lakandotok. es en bezedim bennetek lakandonak. valamit akarandotok keritek es lezen nektek

Napian

(Ian. XV, 12) Monda iefus v' taneitva'niak Ez en parančo- latom hog' zereffetek egma'st mikent zerettelek titeket (13) Ez 30

zerel^unnel nágob senkinel ninčen. ho^g ki ^ŕ lelket ^ŕ barátfaert
 416 veffe. (14) ti en baratim vattok. ha || teenditek kiket en parančo-
 lok nektek (15) Imar nem mondolak titeket zolgaknak. mert
 zolga nem tv^ga mit ^ŕ vra te^gen Titeket kedeg baratimnak mond-
 5 lak Mert mindent kiket hallottam a^gamtol. tv^utattam nektek (16)
 Nem ti valasztottatok engem. de en valasztalak titeket: Es vettelek
 titeket. ho^g el meⁿnetek. es ^gômôl^lô^t hoziatok Es ti ^gômôl^lô^tôk
 mara^gon. ho^g valamit kerendetek en nevembe a^gamtol. a^gga nek-
 tek amen

10 Maria magdalarol Evangelim Luca^g het

(36) Az idôben kerⁱ vala iefu^gt nemel farifeos ho^g enneiek
^ŕ vele be mene farifeosnak hazaba: es evek (37) Es ime nemel
 binôs azzoⁿ allat ki vala az varosba ho^g efmere. ho^g farifeosnak
 hazaba ô^t volna: hozza alabastromnak kenetet. (38) es hatol alvan
 15 ^ŕ labainal. kônvezetivel kezde moⁿnia ^ŕ labait es zarrazta vala ^ŕ
 haiaval Es kenettel keni vala (39) Latvan kedeg farifeos ki hyv^uta
 vala ^ŕtet. monda ^ŕnôn benne. mondvan ha ez profeta volna.
 bizonaval tudnaia ki es minemô azzoⁿ allat. ki ^ŕtet illeti. mert
 binôs (40) es felelven iefus monda neki Simon va^gon neked vala-
 20 mit mondanom. es ama^z monda mester mon^gad (41) Es felelven
 417 monda neki Nemel kôn^gôn^lôn^gnek || valanak ket adofi Egik tartozik
 vala ôth zaz penzel es mafik ô^tvennel: (42) es nem valvan ^ŕ
 nekik honneith meg adnajak: meg ha^ga mannaiknak Azert melik
 zereti ioncab ^ŕtet (43) Felelven fimon monda Aleitom ho^g az
 25 kinek tôbbet adot V' kedeg monda neki Igazan itilted (44) Es
 fordola az azzoⁿ allathoz. monda fimonnak latod e ez azzoⁿ allatot
 Be iôvek te hazadba. vizet en labaimnak nem adal Ez kedeg kôn-
 vezetivel mofa en labaimot. es ^ŕ haiaval zarrazta (45) Apolast
 nekem nem adal Ez kedeg ho^g be iôttem. nem z^ŕnt. meg ôkôlnia
 30 en labaimot (46) Olayal en feiemet meg nem kened Ez kedeg
 kenettel kene en labaimot: (47) kiert es mondom neked. meg
 bo^gannak neki fok binôk. mert fokath zerete kinek kedeg kevelb
 bo^gannik. kevelbe zeret (48) Monda kedeg az azzoⁿ allatnak.
 Meg bo^gannak neked te b^ŕnid (49) es kik e^gbe eznek vala kezde-

nek mondania vñ bennek. ki ez ki es binðkõt meg bočat (50)
Monda kedeg az azzon allatnak Men el bekefeggel te hited idvõzei-
tet teged

é g zent Marti [1] rrol evangeliom Ianos Ca XII

Az Idõben monda iefus v taneitvañinak (24) Bizon bizon
modom ti nektek ha földbe eð mag. meg nem || haland (25) vñon 418
maga marad. ha kedeg meg halant fok gòmõlçõt hoz ki v lelket
zereti. el vezti vteth Es ki v lelket gvlõli ez vilagban. örök iletre
örizi vtet (26) ha ki nekem zolgal: engem köveffen es hvl en
vagok en zolgam es ot legen. ha ki en nekem zolgaland. tizteli 10
vtet en atam ki mennékben vagon Amen

zent confessorrol Evangeliom Mathe Capitulum
õtöd

Monda iefus v taneitvañinak (13) Ti földnek fava vattok:-
hog ha fo izetlenõlend: mibõl foznak többbe femmire nem hazna- 15
latos. hanem hog čak ki vetteffek. es nomottaffek emberektõl (14)
Ti ez vilagnak feneffegi vattok Nem reitezhetik el. hegre tõt varos
(15) zõvedneket sem goitnak: es zyzok ala tezik. de vilagtartora:
hog fenlek mindennek. kik hazban vannak (16) Ig fenlek ti fenef-
legtek emberek elõt: hog lassak ti io dolgitokot: es diçõfõhek ti 20
afatokot. ki mennékben vagon (17) Ne alehatok hog törvent vag
profetath iõttem feitenem Nem iõttem feitenem de tellefeitenem
(18) Ifõt bizon modom nektek: Mi elõt men es föld el mvllek:
ég betõ: vag ég voneitas: törvenbõl: el nem mvlik: mig nem
mind legének (19) azert ki ez kisseb par||ançolatok közól egget 419
meg feitend es vg taneitand embereket: mindennel kissebnek hivat-
tatik mennéknek orzagaban ki kedeg tendi. es taneitand az nagnak
hivattatik mennéknek orzagaban Amen

ziz Marianak tizteffegere odecos Agoſton

Szertő Afamfiai Vr iften zŕleienek ziz marianak dičeretire
 zollonk valamit de mi igen kiŕdedeg ŕ neki dičeretire. mit mondha-
 tonk holot[tot] ŕenki ŕtet dičerni nem eleg Mert valamit teŕti neld.
 5 ŕ rola mondhat kiŕfeb annal mit ŕ meltoŕaga erdemlene Mert ez
 az ziz ki meńorzagnak dičőŕeget ada. földnek iŕtent poganoknak
 hitőt: Binnek veget yletnek io zert Erkőlčnek ŕegelmet Bizonával
 bodog es igen melto minden dičeretre ki meńnek teremtőiet teŕte-
 ŕe: es azt erdemlette em[lettni]letni ki meńnek keńere. es ez
 10 vilagnak ivtalma Azert bodog Ziz maria: meltan ieles dičerettel.
 es tizteffeggel. fel magasztatik mi tőlönk ki ez vilagnak igen ieles
 arvt ada Mert ŕ elő ańnanak kaarat meg fizete Es el vezet ember-
 420 nek || valčagat meg hóza O vr iŕtennek bodog zileie minden időben
 ziz maria: emberi ŕegedelm minemő dičeretet fizethet te neked
 15 ki čac te arod mia lelte meg. ŕ meg tereŕenek vtat de kerőnk ve-
 ged be mi hala adaŕonket: Noha igen kiŕded: Noha te erdemethez
 egeńes ne legen. es mikoron mi aytatonkot fogadandod Imadvan
 mi binőnkőt meg menčed: minden peldanalkvl eggeŕegent. erde-
 mes ańa. es ziz maria. kit vr iŕten: elmeben. es teŕtben es. vg
 20 zentelt meg: es ŕ malaztával telŕeŕeitet hog melto lennel: kitől
 iŕtennek fia: mi valčagonknak ivtalmat: ŕ teŕtet eppeiteneie Min-
 denkor kegeŕŕeges ziz zent maria criŕtoŕnak zeplőtelen tereme.
 zemermelŕegnek zemeŕe: paradičomnak kapvia meńorzagnak az-
 zona zent leleknek temploma minden io dičeretre melto: mert te
 25 ziz mehedből: es illetlenből gőmőlčőt vőttonk. ki minden allatnak
 teremtőie. Ez vilagnak vra: es meg valtoia. ki törvent adott es azt
 malaztval telŕeŕeitette: ki gőtretet: es emberek idvőŕŕegeert meg
 421 holt || Es fel kőlt Es az el vezet ivhot őleben meg hozta: ki yl: es
 vl ańanak iogiara: es merhetlen nag ŕelŕegben. ez vilagnak iővendő
 30 igaz biroia ki mig el iőőn te zent erdemedděl minket mindenőt

byri es orizi Nag zentfeges aña es ziz maria. ki hasonlhatlan kel-
 lettel vr istennek: azon vr mia. kerõnk teged: kit zent mehedben
 vifeltel: es te zentfeges emlõidbõl v neki teiet attal: ki minden
 testnek etket ad hog v nala. kit ataval õzve illõnk. es zent lelekel
 õzve imadonk. ñeried mi nekõnk. minden binõnknek telles boça- 5
 nattat. hog el mvltat meg boçaffon Ielennen valokot meg feggen
 Iõvendõt el vziõn: es aggõn gõtrelmet. hog erdemlõnk meltok. es
 batorok lennõnk. v kerdezetiben te segedseged mia kegefseges vr
 istennek zileie minden idõn ziz maria. segell nõvoasokot: emel
 apro elmeiõkõt. eltes siralmasokot Imag az nepert Efedezi eghaz- 10
 ban zolgalokert Imag azzoñi allatokert Efedeziel keresztenekek
 gylekezeseert: minden meg eerezie te emelesedet valakik te neked
 aytatofok Amen. ||

O Vr istennek bodog zfileie ziz maria ylõ istennek temploma 422
 örök kirañnak teremeZent leleknek titok haza Te vag Iesse gñke- 15
 rebõl valo vezzõ Te vag liban hege beli [fa] Cedros fa Te vag fyon
 hegen valo cipreffos fa Te vag david mezsiebeli dizes olai fa Te vag
 barfõn zynõ rosa Ierikoban ki erdemidnek ielen valo leveleddel
 mikent emberek kõtõt nem tvdc veled egenlõt vgan bizonaval
 felõl mvlz angali meltofagot. kinek vy es hallatlan evdavl ada- 20
 tot. hog az ige. kit vr iften vilagnak elõtte zvlt. lenne te fiad.
 es az ember. kit te vilagnak vegen zvltel. bizon es tõkelletes fia
 lenne vr istennek. lehet ket természetõ: de maga eg zemeñ: iften-
 es ember: eg emanvel (velõnk iften)

O diçõfeges ziz aña. kiben çak magadban leletik fziros zizef- 25
 seg. ki te tõretlen mehedbõl. fiat vg attal ki. hog illetlen zeme-
 remsegnek tellessege nevededneiek Nem zegneie meg kivanlag:
 be rekeztet zizefegnek peçetet Mert zent lelek te neked arnekoz
 vala. mikoron fogadnal Nem hog ki tavozniek. te zentfeges mehed-
 ben fyvñnak magaert lenne. de ionkab tartotta magat. teremtõnek 423
 ereievel. es hatalmaval: Mert mi fñ nag pispekõnk. te tvled. v
 zentfeges testenek aldozatfat veve. kit keresztnek oltaran. mind ez
 vilagnak idvõssegeert: zent aldomaffal ayanla Te nazaretbõl tama-
 dot fenessfeg Te iervsalemnnek diçõflege Te ez vilagnak dyze Te ke-
 rezten nepnek vag nemessege: —

35

O ez vilagnak azzoña mennek raitolaia: iftennek zeki. para-
 diçomnak kapvia. halgassad zegeneknek kerelmeket Ne vtald meg
 navoasoknak oheitasokot Menñenek be te miad. mi fohazkoda-

lynk: es aytatoffagink idvőzeitenknek: es meg valtonknak eleibe:
 hog mellek mi erdemönkert. ki vzetnenek te miad lellenek helt.
 iftenseg kegeflegenek fveinel Tiztoch el binönköt: meg bočaff
 gonoz teteleket Emel fel el esteget Oldozi meg kalodasztakot Mettes-
 5 fenek le te miad binöknek gvfi: es cemetei Adaffanak iozagnak
 viragi. es ekeffegi Engezteljed kerelmeddel az birot. kiteggéffeges ||
 424 nemzeffel zvltel idvőzeitöt hog ki te miad mi emberfegönkkel.
 meltolth rezes lennie the miad teğen v iftensegeben rezefte te fiad
 mi vronk iefus cristos Amen

10 O zentfeges örök ziz es mindennek azzoña. mennéi királne
 Irgalmaffagnak anña Felfeges iozagnak kvta ki arhangal mia
 idvözölttel: es zent lelek mia terheltettel: es azzontol arnekoztat-
 tal Zeretöim magafb mennel kiról akaronk zolni örvennel meleb.
 kinek tizteffeget akaronk tennönk Mert iftent kit sem eg termetzet:
 15 nem fog Ez zeplötelen es illetlen ziz v meheben rekeztven viselte
 Es az vtan angalokkal özve. bizon iftent es embert imada ki az ziz
 ol zent. kube zent lelek. meltolt legen be menni ki az igen dizes.
 hog vtet iften anñava valasztanaia. ki ol tizta. hog zvlefe vtan.
 zizen maradhatna Mert ez ziz evdalatoft es mondhatatlan. minden
 20 allat teremtoiet es vnön idvőzeitöiet zvlte Es zvlefe vtan töretlen
 zizen maradot Te kedeg vram iften irgalmazi mi nekonk ||

(XIII, 16) Bizon bizon mondom nektek Zolga nem nagybb v vranal Sem követ nem nagyb annal ki v̄tet bočatta (17) ha ezeket tv̄ggatok bodogok leztek ha teienditek v̄tet (18) Nem mentekről mondom En tv̄dom kiket valasztottam de hog iras telles feggek ki en keheremet ezi v̄ farkat en ellenem emelendő (19) Bizon bizon mondom nektek: Mi elöt legen. hog higgetek. mikoron leiend mert en vagok (20) Bizon bizon mondom nektek. ki be veiendi ha kit boča[toth]tandok. engem fogad ki kedeg engem fogad azt fogagga ki engem bočatoth (21) ezeket mikoron mon-¹⁰ dotta volna iefus lelekben meg rettene: es tv̄dtata. es monda Bizon bizon mondom nektek Mert közzöletek. eg engem el arol (22) Azerth neznék vala az taneitvanok egmafra. ketelkedven. kiről mondanaia (23) Vala azert v̄ taneitvani közzöl eg iefusnak ölebe haiolvan. kit zeret vala iefus (24) Azert Simon peter Inte ennek: ¹⁵ es mond neki ki az kiről monga: (25) holot azert v̄ iefus mellen nv̄gvt volna: mond neki Vram ki az (26) felele neki iefus az kinek || En az martot keheretnhoitandom Es holot be martot volna ²⁰ 426 keneret ada skariot fia ivdafnak (27) Es az falat vtan. tahat v̄ bele mene fatanas Es monda neki iefus. mit tezs. teged hamar ²⁰ (28) Ezt kedek az vlők közzöl. fenki nem tv̄da. mire mondotta volna neki iefus (29) Mert nekik aleifak vala: mert erzeni vala-
nak ivdafnak hog iefus neki azt mondotta volna. veged azokat mellekel zikefek vagonk. az innep napra avag hog valamit zege-
nek[nak]nek adna. (30) holot azert v̄ az falatot v̄tte volna. leg ²⁵ ottan ki mene: vala kedeg eeyee: (31) holot azert ki ment volna Monda iefus Mostan dičöfölt embernek fia: es iften dičöfölth v̄ benne. (32) ha iften dičöfölt v̄ benne. iften es dičöfeiti v̄tet v̄nön magaban: es maytan dičöföti v̄tet (33) fiačkaim meeg keveffe veletek vagok: kerefték engem: es mikent mondottam lidoknak. ³⁰

hova en megek ti nem iöhettek Es nektek mostan mondom: (34)
 vy parančolatot adok nektek: hog' egmaft zereffetek: mikent en
 es zerettelek titeket: hog' ti es zereffetek egmaft (35) Minde ebben
 427 esmer titeket hog' en taneitvañim vadtok. ha egmafhöz zerelme||tek
 5 lezen (36) Monda neki limon peter Vram hova meg. felele neki
 iefus: hova en megek mostan nem követhet engem Ezek vtan
 kedeg kövec: (37) Mond neki peter Mire nem követhetlek most
 tegedeth en lelkemet eretted vetem (38) Felele iefus: te lelkedet
 erettem veted e Bizon bizon mondom neked: nem inekel kakas
 10 mig nem engem haromzer meg tagacz (XIV, 1) Es monda ¶ ta-
 neitvañinak Ne haboroággek ti zivetek. se yéggen: hiztek iftenben
 en bennem es higgetek (2) En aťam hazaban fok lakafok vadnak.
 ha meeg sem mondottam volna nektek mert el megek nektek helt
 zer[z]eznem: (3) es ha el menendek: es nektek heľt zerzendek ef-
 15 meg meg iövök es titeket en hoziam vezlek: hog' hvl en vagok ti
 es ot legetek (4) Es hova en megek tvggatok: es az vtat
 es tvggatok (5) Mond neki tamaľ Vram nem tvggvk hova meg:
 es hog' tvdhatonk vtat (6) Mond neki iefus En vagok. vt. bi-
 zonlag. es elet Senki aťamhoz nem megen. hanem en miam:
 20 (7) ha engem esmertetek volna. bizonával en aťamot es ef-
 428 mertetek volna: es lattatok ¶tet Es matol fogvan || meg esmeri-
 tek ¶tet (8) Mond neki filep Vram mytaľlad nekönk aťadot: es
 eleg nekönk (9) Mond neki iefus Enne idöben vagok veletek. es
 engem nem esmertetek e Filep ki engem lat: latta en aťamot es
 25 Mikent mondod te mytaľlad nekönk aťadot: (10) Nem hizitek e
 hog' en aťamban. es aťa en bennem vagon Az bezed kit en zolok
 nektek enön tölem nem zolom de bennem lakozo atta ¶ tezen
 dolgokot (11) Nem hizitek e hog' en aťaban. es aťa en bennem
 vagon. (12) hanem egebert az dolgokert higgetek Bizon bizom
 30 mondom nektek: ki en bennem hizen: mel' dolgokot en tezek. ¶ es
 tezi. es ezeknel nagobbakot es. tezen Mert en aťamhoz megek
 (13) Es valamit kerendetek aťamtól en nevemben, azt tezem hog'
 aťa dičovöllön fivban. (14) ha mit kerendetek en nevemben azt
 tezem (15) Ha engem zerettek en parančolatimot tarčatok (16)
 35 Es en kerem aťath es egeb vigasztalat ad nektek. hog' öröke
 veletek lakiek. (17) bizonfagnak lelket. kit ez vilag nem vehet:
 Mert nem latta vtet Ti kedeg meg esmertetek ¶tet. mert nalatok
 lakozik. es ti bennetek lezen (18) Nem hadlak el titeket arvaiol.

hoziatok iövdök efmeg (19) Meeg eg ke||vesse Es ez világ imar engem 429
nem lat Ti kedeg lattok engem. mert en elek Es ti es eltek (20)
Az napon ti meg efmeritek hog en. en atamban vagok. es ti es en
bennem. es en ti bennetek : (21) kinel en parančolatom vagon. es
tarfa vtet. az az ki engem zeret. ki kedeg engem zeret : zerelmben 5
lezen en atamtol es Es en zeretem vtet : es neki meg ielentem en
magamot (22) Mond neki ivdas. nem az skariot fia Vram mi lött
ez. hog magadot ielentendö vag nekönk. es nem ez vilagnak (23)
Felele iefus es monda neki ha ki engem zeret en bezedemet tarfa.
es en atam es. zereti vtet es v hozia iövdönk : es v nala lakaft 10
tezdönk : (24) ki engem nem zeret. en bezedimet [sem] es nem tarfa
Es az bezed kit hallottatok : nem enem. de atame ki engem bočatot
(25) Ezeket zoltam nektek nallatok lakozvan (26) Vigasztalo zent
lelek kedeg. kit ata en nevemben bočat. v titeket mindenekre
meg taneit Es mindeneket meg fvg nektek. valamit mondandok 15
nektek (27) Beket hağok nektek en bekemet adom nektek : Nem
mikent ez világ ad en adok nektek Ne haborollon ti zivetek se
yeggen || (28) Hallottatok mert en mondottam nektek el megek 430
efmeg hoziatok iövdök Ha engem zeretnetek bizoňával örölnetek :
mert atamhoz megek : mert ata nağob en tölem : (29) es mostan 20
mondam nektek mi elöt legen : hog mikoron meg leend higgetek
(30) Immar nem fokat zolok veletek Mert el iöve ez vilagnak
fejedelme : es en bennem semmie nem lön (31) de hog efmerie ez
vilag. hog atamot zeretem Es mikent ata parančolatot adot nekem
vg tezek : kelletek fel es meňnönk el Inneith 25

penteket ez okaert boitolik Mert Iíraelnek fiai
ez napon iöttek ki az igeretnek földere Moifes meg holt dauid
az goliaft meg ölte. es dauid meg holt Tobias harom zaz es neg-
ven hamof profetakat öle zent Eltvant meg kövezek Crif-
toft fezeitek kereztelö Ianofnak nákat vagak Herodes 30
zaz negven neg ezer germeket ölete Ziz maria hala zent
peter palt nero čazar meg olete Zent katerina meg hala
Tizeneg ezer zvzek Tizezer vitezek meg oletenek penteken
Adamot es Evat penteken teremte vr iften eelő atankot ||

431 Virag valarnapon Paffio zent Mate Cap XXVI

(2) Az Időben monda iefus † taneitvaának Tvdgatok mert neged nap vtan hvfvet lezen es embernek fia el aroltatik, hog meg fezeiteffek (3) Tahat papoknak feiedelmi egbe g^glekeztek. es nep-
 5 nek vembi: papok feiedelmenek pitvaraba ki mondatik vala kaifafnak. (4) es tanal^lot t^onek. hog iefust allaggal meg tartanaiak. es meg olneiek (5) de mondonak vala Ne idnep napon. netalantan zondoles lenne az nepben (6) holot kedeg volna iefus betaniaba: poklos limonnak hazaban: (7) hozia mene e^gazzoⁿ ember. draga
 10 kenet alabastrommal: es † vlteben. feiere otte (8) latvan kedeg taneitvaⁿok: meg duzzadanak mondvan: Mi vezedelm l^on ez: (9) Mert ezt fokon el arollhattak volna es adatott volna zegeneknek (10) Iefus kedeg tvdvan monda nekik: Mit nehezeltetek az azzoⁿ emberre: mert io dolgot t^on en bennem: (11) mert mindenkor
 15 zegenek vannak veletek. en kedeg nem minden id^oben lezek: (12) Mert ez. az kenetet en testembe bo^ocatvan. engem temetefre to^otte (13) Bizoⁿ mondom nektek. vala hol hirdetendik. mind vilagot mia. ez evaⁿgelimot: meg mondatik ez es. mit ez azzoⁿember to^ott † emleitetere (14) Tahat el mene az tizenkettokb^ol e^g kinek ||
 432 Neve skariot fia ivdas. papoknak feiedelmihez. (15) es monda nekik Mit akartok nekem adnotok es en †tet nektek adom Es tahat †k zerzenek neki harminc ez^oft penzt (16) Es attol fogvan keres vala okos †get. hog †tet be adhatnaia (17) hvfvetnek kedeg elo napian. taneitvaⁿok menenek iefushoz mondvan hol akarod
 25 zerzi^onk neked hvfvetet enned (18) Es tahat iefus monda Meⁿhe-tek a varosba nekihez. es mongatok neki Mester monga En idom k^ozel vagon. te nalad tezek hvfvetet en taneitvanimval (19) Es taneitvaⁿok t^onek. mikent iefus zerze † nekik Es hvfvetet zerze-
 nek (20) Elt leven kedeg. vl vala † tizenket taneitvaⁿival. (21) es
 30 † ettekben. monda nekik Bizon mondom nektek. mert e^ggitek engem el adando: (22) es igen meg zomorodvan. kezde ki mind mondania Vram mi nem en va^ogok e (23) Es tahat † felelven monda: ki kezvel en velem az talba nvl. engem az arol: (24) lehet embernek fia el me^gen. mikent irvan va^ogon † rola. de iai az em-
 35 bernek. ki mia embernek fia el aroltatik Io yala neki ha az ember nem ziletet volna (25) Felele kedeg ivdas ki †tet el arolta. es

monda Mester mi nem en vágok e Monda neki te mondad (26) V' vačoraiok leven kedeg. iefus. fel vőn keheret|| es meg alda. es meg 433 tőre. es ada v' taneitvańinak Es monda Vegetek es egetek: ez en testem (27) Es poharth veven. halat ada. es ada nekik. es monda. Igatok mind ebol. (28) Mert ez en verem. vy haǵasnak. ki sokert 5 ki őtletik binőknek bočanattara (29) Mondom kedeg nektek. nem Izom. matol fogvan. ez zőlő tőnek firiabol: mind az napig: mikoron azt igam vyiat. en atamnak orzagaban ti veletek. (30) Es edes Inek mondvan el ki menenek olay fanak hegere (31) Tahat mond nekik iefus Ti mind meg tantorottok en bennem. ez eyel Merth 10 irvan vagon Meg verem az paztort. es el ozolnak čordanak Ivhy (32) Mi vtan kedeg fel kelendek (t a m a d a n d o k). előttetek gali-leaba megek (33) Felelven kedeg peter monda neki Es ha mind meg tantorodandonak te benned. en soha nem tantorodom (34) Monda neki iefus Bizon mondom neked. mert ez eyel. mi előt 15 kakas ineklen: engem haromzer meg tagade (35) Monda neki peter Es ha ketelen volna nekem veled meg halmóm teged meg nem tagadlak Azonkent mondanak mind az taneitvańok (36) Tahat iőve veleik iefus eg' getfeman nevő falvban Es monda v' taneitvańi-nak Ith v'letetek. mig amoda megek. es imadok (37) Es fel||veven 434 petert es zebedeof ket fiat. kezde zomorodnia: es kefergeni (38) Tahat monda nekik iefus Mind halalig zomoro en lelkem Zenveg-getek itt. es vigaziatok velem. (39) es onneiet. elő lepek. es orcaiara effek Imadvan es mondvan En atam ha lehet: mvllek el en rolam ez pohar. de maga bizon. ne mikent en akarom: de 25 mikent te (40) Es iőve az taneitvańokhoz: es lele v'ket alottokban Es monda peternek Ig nem vigazhattal en velem eg' iden (41) Vigaziatok es imaggatok. hog' kefertetbe ne menńetek: lehet a lelek kezs de a test beteg (42) Elmeeg malfzer el mene. es imada mondvan En atam ha ez pohar el nem mvlhatik. ha nem igam. legem 30 te akaratod (43) es iőve esmeg. es lile v'ket [all] allottokban: mert v' zemek meg nehezőt vala (44) es v'ket meg haǵvan. esmeg el mene. es imadaa harmadzer. azon bezedet mondvan (45) Tahat iőve v' taneitvańihoz. es mond nekik aloggatok Immar es nvoggato-tok el Ime el kőzeleit idő. es embernek fia adatik binőknek ke- 35 zekbe: (46) kelletek fel. menők el. Ime el kőzeleit ki engem el arol (47) Meeg v' zoltaba Ime Ivdas tizenkettőnek eggik. el ivta. es v' vele naǵ fereg. tőrköl es dorongokkal. papok feiedelmitől

435 bočattatak || es nepnek vembitől. (48) ki kedeg vtet el arolta
 vala: nekik ielt ada mondvan Valamellet meg apolandok (č o k o
 l a n d o k) v az. tarčatok vtet (49) Es leg ottan iefuhoz elő men-
 ven monda Idvözleg mester es meg apola vtet (50) Es monda
 5 neki iefu Baratom mire iöttel: tahat elő lepenek. es kezeket
 iefu^{ra} vetek. es meg tartak vtet (51) Es ime ég azok közzől. kik
 iefussal valanak. kezet ki noítvan. ki hvza vññn tőret: es vagvan
 papok pñspōkenek zolgaiat: es el vaga v neki iob fñlet (52) Tahat
 monda neki iefus Fordeič te tōrōdet v helere Mert mindenek kik
 10 tōrt veznek: tōr mia veznek (53) Avağ aleitod hog nem kerhetem
 en atamot es ad en nekem. ma tōbbet. hog nem tizenket fereg
 angalt. (54) es tahat mi nemmen tellefednenek be irafok: mert
 ketelen ig lenni (55) Az idōben monda iefus az feregnek ki iōtte-
 tek. mikent tolvayra tōrōkkel es dorongokkal engem meg fognotok
 15 Naponked nalatok vlōk vala az templomban taneitvan. es meg nem
 tartatatok engem (56) Ez kedeg mind lōt hog profetaknak irafi
 tellefednenek tahat taneitvañi vtet el hağvan. mind el fv^{tan}ak
 (57) de vñ iefust meg tartvan. vivek papok feiedelmehez kayfal-
 436 hoz: hol mesterek: es venek gñlekeztek vala (58) Peter || kedeg
 20 tavol vtanna meğen vala: mind papok feiedemenek pitvaraig: es
 be menven vl vala az zolgakkal hog veget latnaia (59) Papok
feiedelme kedeg es. mind tanalč. kerefnek vala hamis tanofagot
 iefu ellen hog vtet halalnak adnaiak (60) es nem lelenek. holot
 fok hamif tanok elő mentek volna Vtolzer kedeg iōvenek ket
 25 hamif tanok. (61) es mondanak ezt mondotta Meg tōrhetem
 istennek templomat: es harmad nap mvlvan. esmeg meg rakom
vtet (62) Es papok feiedelme fel kelven. monda neki. Semmit nem
 felel e. ezekre kiket ezek ellened tanolnak (63) Iefu kedeg vez-
 tegl vala Es papok feiedelme monda neki az eleven (ilō) istenne
 30 esketlek teged. hog mōngad nekōnk ha te vağ crifstos istennek fia
 (64) Mond neki iefus; te mondottad de maga bizont mondok
 nektek Matol fogvan meg lattatok embernek fiat Isten ereienek
iogga felől vlven. es iōni menñeknek fellegeben (65) Tahat papok
feiedelme. meg zakazta v ōltōzetit mondvan karomla: mi zikfe-
 35 gōnk vağon. meg es tanokkal Ime mostan hallottatok karomlast:
 (66) mi tedcik ti nektek Tahat vñ felelven mondanak. halalt
 437 erdeml (67) Tahat arcel pōgdōsek vtet || Nagkba vtelek [vtet]
 nekik kedeg arcel es vtelek tenerrel (68) mondvan: kriftof profe-

tal nekönk. ki az ki teged vtöt. (69) Peter kedeg kñn vl vala. az
 tarnacban Es mene v hozia eg leán mondvan Es te es. galileai
 iefuffal valal. (70) Es tahat v mindennek elötte tagada mondvan
 Nem tvdom mit mondaz: (71) annak kedeg aiton ki mentebe. lata
 vtet maf leán. es monda azoknak kik ot valanak: Es ezes az 5
 nazareti iefuffal vala (72) Es esmeg meg tagada. effel. mert nem
 esmertem az embert: (73) es keves idő mvlvan. hozia menenek
 kik allonak vala es mondanak peternek bizon te es v közzölök
 vag: mert te zod teged ki ielent (74) Tahat kezde tagadnia: es
 eskenni hog bizon nem esmerte volna az embert Es azomban 10
 kakas inekle (75) Es meg emlekezek peter iefufnak bezederöl. kit
 mondot vala Mi elöt kakas zol. haromzer tagac meg engem Es el
 ki menven keserven fyra. (XXVII, 1) holval leven kedeg tanaléba
 menenek. minden papok feiedelme. es nepnek vembi. iefuf ellen.
 hog vtet halálnak adnaiak: (2) es kötözven. el vivek vtet. es adak 15
 vtet Ponciuf pilatof ispannak (3) Tahat latvan Ivdas. ki vtet el
 arolta vala, hog karhozot volna. bana tetet. meg vive || az harmicz 438
 ezvft penzt papok feiedelminek. es nepek vembinek (4) mondvan
Binhöttem (vetkeztem) igaz vert el arolvan tahat vk monda-
 nak. mi miank. te lattatol (5) Es el hageitvan az ezvft penzt a 20
 templomba: Es el menven gvffal önön magat fel akazta (6) Pa-
 poknak kedeg feiedelmi. fel veven az ezvft penzeket: mondanak
 Nem illik vket. penz tartoba vetnönk. mert vernek aria (7) de
 tanalé [tarta] tartvan. vönk azzal eg tegla gartonak parlagat za-
 randokoknak temetefere: (8) es azert hivatik az parlag akeldemak: 25
 az az vernek parlaga mind ez napig (9) Tahat be tölt mi mondvan
 volt ieremias profeta mia Es vönk harmincz ezvft penzt az el
 aroltnak ivtalmat. kit vöttek aron israel fiaitól (10) Es adak vtet
 tegla gartonak parlagaba. mikent vr zerzette en nekem (11) Iesus
 kedeg alla ispannak elötte Es ispan meg kerde vtet mondvan Te 30
 vag e fidoknak kirallya mond neki iesus. Te mondod (12) es miko-
 ron vadolnaiak vtet papok feiedelmi. es nepnek veni semmit nem
 felele (13) Tahat mond neki pilatos: Nem hallod e mene tanofagot
 mondonak te ellened (14) Es nem felele neki sem eg igere vg hog
 vvdalkozneiek. || az ispan igen (15) dicöfeges Innep napon kedeg 439
 zokot vala ispan el boçatnia eg foglot kit akartak volna (16)
 Tartanak vala kedeg tahat eg igen ieles foglot ki mondatik vala
 barrabas ki galkoffagert boçattatot vala tömlöcbe (17) ökö azert

égbe göjtven monda pilatos kit akartok el bočatom nektek barra-
 baft e avág iefuſt ki mondatik criſtuſ (18) Mert tvggá vala. hog
 iregleg mia aroltak vala el v̄tet (19) v̄ kedeg itilő zekben v̄lteben
 kvlde v̄ hozia v̄ feleſege mondvan Semmi neked. es az igaznak
 5 Mert fok götrelmet vallottam ma almomba v̄ mia (20) Papoknak
 kedeg fejedelmi. es vembek kyzzek a nepet hog barrabaft ker-
 neiek. iefuſt kedeg el vezteneiek (21) Felelven kedeg iſpan monda
 nekik Ez kettő közzől kit akartok el bočatni Es tahat v̄k monda-
 nak Barrabaft. (22) mond nekik pilatos Es mit tegek azert iefuſ-
 10 rol ki kriſtoſnak mondatik (23) Mondanak mind fezzőlőn. mond
 nekik iſpan. es mi gonozt tőt Es tahat v̄k ionkab v̄völtőnek vala
 mondvan. fezzőlőn (24) Pilatos kedeg latvan hog ſemmit nem
 haznalna de ioncabb zöndőles lenne Vizet v̄on meg moſa kezét. az
 440 nepek előt mondvan Artatlan vağok en. ez igaznak veretől || Ti
 15 lattatok (25) Es minden nep felelven monda v̄ vere mi raitonk.
 es mi ſionkon (26) Es tahat el bočata nekik barrabaft Iefuſt kedeg
 oſtorlattat nekik ada hog fezeitetneiek (27) Tahat iſpannak vitezi
 veven iefuſt az pitvarban Minden ſeregeket v̄ ellene göitenek. (28)
 es le vetkeztetven v̄tet kejk kamokaban öltöztetek v̄tet (29) es
 20 töviſből kozorot fonvan tevek v̄ neki feiere Es nadat v̄ iog kezere
 es v̄ elötte terdeplven Mevetik vala v̄tet mondvan: Idvöz leg ſidok-
 nak kiráſa (30) es raia hağapvan vezik vala az nadat es vtik vala
 v̄ feie[hez]t (31) Es mi vtan meg mevettek volna v̄tet: le vevek az
 kamokat. es öltöztetek v̄tet őnön rvhaiaba Es ki vivek v̄tet. hog
 25 meg fezőlne (32) ki mentekben lelenek kedeg arıus embert
 ſimon nevőt. azt kezereitek. hog fel venneie v̄ kereztet (33) Es
 ivtanak eg hełre ki mondatik golgata ki koppaztaſnak hełe (34)
 es adanak v̄ neki meregv̄el elvegeitet bort innia (35) Es holot
 koſtolta volna nem akara innia Mi vtan kedeg meg fezeitek v̄tet
 30 meg öztak v̄ öltözetit zerenčet vetven. hog be telleſednek. mi
 441 mondvan vağon. profeta mia mondvan: || Meg oztak magoknak en
 öltözetemet: es en öltözetemen zerenčet vetenek. (36) es v̄lven
 tartak vala v̄tet (37) Es fel tevek v̄ feie fele v̄ v̄get irvan It vağon
 nazaretheli iefuſ ſidoknak kiráſa (38) Tahat fezeitenek v̄ vele
 35 egeb ket tolvait: egik iogra (diſmas) es maſik balra (geſmas)
 (39) Inneit kedeg elő mvlok. karomlak vala v̄töt. feieket indoitvan
 (40) es mondvan vak. ki iſtennek templomat meg tori. es harmad
 nap meg vyioyta v̄tet zabadohad el tenőn magad. ha iſtennek ſia

vag. zal ala az kereztről, (41) megvğan es papok feiedelmi. meg
 mevetven vtet: mesterekkkel es vembekkel mondonak vala (42)
 Egebeket el zabadoitot vñon magat nem zabadoita. ha ifraelnek
 kirala [vag] zallon le az kereztről es hizönk v neki (43) Istenben
 bizot menče meg vtet mostan ha akaria. mert vg mondot Istennek 5
 fia gok (44) Ezenkent kedeg. az tolvaiok es kik fezölven valanak v
 vele panazlak vala neki (45) Hatod idötöl fogvan kedeg fetet lon
 mind földnek zinen kilenced ideig (46) Es kilenced horan vvolte
 iefus nag zoval mondván hely hely lamazabatani. az az En ifte-
 nem en iftenem mire hagat meg (el) engem (47) Nekik kedeg ot 10
 allok ez halvan || Mondonak vala. ez illest kialta (48) Es leg ottan 442
 el fvtvan eg közzölök zovarvant fel von be tolte ecettel es fel teve
 nadra. es ad vala innia v neki (49) Egebek kedeg mondonak vala
 Zvñnetek meg lassvk ha el iö illes vtet el zabadeitania (50) Iefus
 kedeg esmeg nag zoval vvoltvén ki bočata lelket (51) es ime 15
 templombeli svporlah kette zakada föl[d]töl fogvan alaig es föld meg
 indola. es kv zirtok hafadanak (52) es syrek meg nilanak es zen-
 teknek foknak testi kik el alvttak vala fel tamadanak (53) Es az
 firekből ki iöven v neki fel tamadasa vtan iövenek a zent varosba.
 es foknak ielenenek meg (54) Centvrio kedeg es kik vele valanak 20
 iefost örizök. föld indvlast latvan: es azokat mik leznek vala, igen
 felenek. mondván bizön ez iftennek fia vala (55) Valanak kedeg
 mezzöl valo azzon emberek es fokban. kik iefust galileabol követték
 vala. neki zolgalok. (56) kik közt vala magdalomi maria es iakab
 anña maria: es iosef anña. es zebedeuf fia anña (57) Mikoron kedeg 25
 eest löt volna Iöve nemel aromatiái kazdag ember iosef nevö. ki es
 iefus taneitvana vala (58) Ez be mene pilatoshoz: es meg kere
 iefusnak testet || Tahat pilatos parančola meg adnia az testet (59) 443
 Es iosef az test fel vöven be takara vtet tizta gölčba. (60) es teve
 ezt vñon vy firebe. kit kvből ki faragtatot vala. es az firnek aito- 30
 iara. nag merökövet hengereitete. es el mene (61) Vala kedeg ot
 magdalmi maria. es mas maria vlvén az fir elöt (62) Mas na-
 pon kedeg ki ez hvsvet vtan vagon. papok feiedelmi es fariseo-
 lok be gvlenek pilatoshoz (63) mondván Vram meg emlekezeenk:
 mert ez čalard mondotta. meeg eleventebe. három nap vtan fel 35
 tamadok. (64) azert parančol örizni az firt harmad napig Ne talan
 tan el iönek v taneitvani. es el oroziak vtet. es mongak az nepnek.
 fel költ halottaiból. es az vtölso tevelges gonozb lezen előbbelinel

(65) Monda nekik pilatof. vágon őrizettek. mennetek el. es őrizie-
tek mikent tvégátok (66) űk kedeg el menven. meg erőűfeitek az
firt iegezven a követ őrizőkkel amen legen

keddi passio zent Markof Capitulum tizen neged

5 (1) Az időben vala [iesus] hűvet es az ima neged napon
vtanna Es feű papok es mesterek kereskednek vala hog allaggal
iesust meg tartanaiak es meg őlneiek (2) mondonak vala kedeg
444 Ne innep napba kin zöndöles || lenne a nepben (3) Es mikoron
volna iesus betaniaban poklof simonnak hzazaban. es űlne. iöve
10 eg azzönember. draga forralt nardof alabastrom kenettel: es ala-
bastrom meg zegven. ki ötte ű feiere (4) Nekik kedeg lönnek. kik
űnön benne nehezlek. es mondanak. es ez mi vezes lön ez kenet-
nek. (5) mert el arohattak volna ez kenetet. többön hog nem
harom zaz penzben es adni zegeneknek: es ű raia vigorgnak vala:
15 (6) Iesus kedeg monda haggatok el űtet: mit zomoreifatok űtet.
io dolgot tön en bennem (7) Mert minden időben zegenek vannak
veletek: es mikoron akartok ű nekik iot tehettek. en kedeg nem
minden időben lezek. (8) az mie volt. azt tötte. elől vötte en tes-
temet temetefre meg kenni (9) Bizon mondom ti nektek. valahol
20 hirdetendik ez evangelivmot: mit ez es töt. meg emleitetik. ű em-
leitetere (10) Es skariot fia ivdas. tizenkettőnek eggik el mene az
fő papokhoz hog [űket] űtet nekik arolnaia. (11) kik halvan őrlö-
nek Es igerenek ű neki penzt adniok es fogada es kereskedik vala-
hog űtet alkalmast adhatnaia. (12) es az imának (hűveti ke-
25 nernek) elő napian midön paskat (hűveti barant) őlnek
445 vala: mondonak neki taneitvanok || hova akarod mennönk. es
zerezionk neked hog egel pascat. (13) es bočatta ű taneitvani
közöl kettöt. es monda nekik Mennetek el a varosba. es iö ti elő-
tökbe. eg palazk viz vifelő ember. köveffetek űtet. (14) es valahova
30 be menend. mongatok a haz vranak. Mester monga. hol en zalla-
som. hol en taneitvanimmal pascat egem (15) es ű ti nektek.
mytat nag ekeűitet vacorale helyeth es ot zerezietek nekönk. (16)
es el menenek ű taneitvani Es iövenek a varosba. es meg lelek

miként iefus mondotta vala ű nekik: es pascat zerzenek (17) Ezt
 leven kedeg el iőve tizenkettővel: (18) es ű ettekben. monda
 nekik iefus Bizon mondom nektek. mert kőzzölletek eg engem el
 ad ki velem ezik. (19) es tahat űk kezdenek zomorolnj. es ki mind
 mondania neki Nemde en e. (20) ki monda nekik. tizenkettő
 eggik. ki velem talba mart (21) Es leheth embernek fia el megen
 miként irvan vagon ű rola de iai az embernek. ki mia embernek
 fia aroltatik. io lezen vala neki. ha nem ziletet volna az ember:
 (22) es ű ettekben. fel veve iefus az keheret es meg aldvan meg
 zege. es nekik ada. es monda vegetek. ez en testem. (23) es fel 10
 veven az pohart es. halat teven ada nekik || Es mind yionak abbol. 446
 (24) es monda nekik. ez en verem vy ha gase. ki fokert ki ötletik
 (25) Bizon mondom nektek hog immar nem izom ez tñnek firia-
 bol mind az napig. mikoron azt vyiat izom istennek orzagaba (26)
 Es edes inek mondvan. ki menenek olay fanak hegere (27) Es 15
 monda nekik iefus Mind meg tantorottok en bennem ez eiel.
 mert irvan vagon Meg verem az paktort. es čordanak ivhi el ozol-
 nak. (28) de mi vtan. fel kelendek elöttetek galileaba megek (29)
 Peter kedeg monda neki Es ha mind meg tantorodnanak de en
 nem (30) es monda neki iefus Bizon mondom neked mert te ma 20
 ez eiel: mi előt kakaf ketzer zavart adnaia. haromzor vag engem
 meg tagadando. (31) es tahat ű többet zol vala Es ha nekem veled
 őzve ketelen volna meg halmom. teged nem tagadlak. meg vgan
 kedeg mind mondanak vala (32) Es iővenek eg telekbe kinek neve
 getsemani. es monda ű taneitvaninak: Itt űlletek mig ima ggak 25
 (33) Es fel veve petert. es iacabot es ianost ű vele Es kezde felni.
 es rettegni. (34) es monda nekik. zomoro en lelkem mind halalig.
 zenve ggetek itt es vigaziatok: (35) es mikoron keveffel eleb lepet
 volna földre || Effek es imad vala. hog ha lehetne. mvlneiek el ű 447
 rola az idő (36) Es monda abba atta: neked minden lehetendő 30
 valcad el en rolam ezt pohart de ne. en mit akarok de mit te (37)
 es el iőve. es lele űket alottokban Es monda peternek Simon
 aloozs Nem vigazhattal e eg időn. (38) vigaziatok es ima ggak.
 hog kefertetbe ne effetek: lehet lelek kezs: de test beteg (39) Es
 esmeg el menven. imada azon bezedet mondvan (40) Es meg 35
 terven esmeg lele űket alottokban Mert ű zemek meg nehezoltek
 vala: es nem tvgak vala mit felelnenek ű neki (41) Es iőve harmad-
 zer es: es monda nekik. aloggak el imar. es nvgo ggak Eleg el

iőt az idő Ime embernek fia adatik binőfőknek kezekbe (42) kel-
 leték fel mennőnk el Ime ki engem arol közel vágon (43) es meeg v
 zoltaba. el ivta skariot fia ivdas[k] tizenkettőknek éggek. es v vele.
 nag fereg. törökkel es fakkal kıldöttek fő papoktól: es mesterek-
 5 től. es vembektől (44) Es az arolo Ielt adot vala nekik mondvan.
 valakit meg apolandok v az. tarčatok vtet: es okofon vigetek (45)
 Es holot el ivtot volna. leg ottan hozia menven monda Mester. es
 meg apola vtet (46) Es tahat vk. kezeket iefusra vetek. es meg
 448 tartak vtet (47) Eg kedeg az kőrnől allok || kőzzől ki hvzvan v
 10 törtet. es vaga papok feiedelmenek zolgaiat Es el vaga v neki iob
 filet (48) Es felelven iefus monda nekik mikent tolvaira ki iötte-
 tek törökkel es dorongokkal engem meg fognotok (49) Naponked
 veletek valek templomban taneitvan es meg nem tartottatok
 engem (50) Tahat v taneitvani vtet el hágván. mind el el fvtanak
 15 (51) Nemel iffio kedeg követi vala vtet čak eg gólčban es meg
 tartak vtet (52) Es az tahat az gólč el hágván el fvtá v tőlők
 mezeitelen (53) Es el vivek iefust az fvt paphoz. es meg gvlenek.
 mind papok es mesterek es vembek (54) Peter kedeg tavol vtanna
 mene. mind a fvt papnak pitvaraig es vl vala az zolgalokkal es
 20 melegeiti [vala] magat az tvzhöz (55) fvt papok kedeg. es mind a
 tanalč kerefnek vala iefus ellen tanofagot hog vtet halálnak ad-
 naiak. es nem lelnek vala. (56) mert fok hamif tanofagot mondo-
 nak vala v ellene. es alkalmas tanofagok nem valanak (57) Es
 nekik fel kelven hamif tanofagot mondonak vala v ellene mondvan
 25 (58) Mert mi hallottvk vtet mondani En el oztom ez kezzel gartot
 templomot: es harom napon egebet nem kezzel gartottat rakok
 449 meg. (59) es nem alkalmas vala v tanofagok (60) Es fvt pap || fel
 kelven kőzbe meg kerde iefust mondvan Nem felelz e valamit
 ezekre: melleket ezek ellened mondonak. (61) v kedeg veztegl
 30 vala es semmit nem felele Elmeg malzer. fvt pap meg kerde vtet.
 es monda Te vag e cristos aldott istennek fia (62) Monda neki
 iefus en vagok. es meg lattatok embernek fiat vlni. isten ereinek
 iogia felől es iőni mennéknek fellegeben (63) fvt pap kedeg rvhaiat
 zaggatvan monda Mit kivanonk meges tanokot (64) hallottatok
 35 karomlast: mi teccik nektek: kik mind karhoztatak vtet halalt
 erdemleni (65) Es kezdenek neikik v raia pōgdōfni: es orcaiat be
 fedni. es vtet nagba vtelni. es mondania neki profetal. es zolgalok
 vtet arol es vtetek (66) es holot peter alat az pitvarban volna

Iöve fŕ papnak éggik zolgalo leaña. (67) es holot latta volna petert magat melegeiteni raia nezven monda Es tees nazareti iefuffal valal. (68) Es tahat ŕ tagada mondvan Sem tvdom sem esmerem mit mondazs Es ki mene az pitvar eleibe. es kokas zola (69) Esmeg kedeg holot latta volna ŕtet mas leañ. kezde monda-⁵ nia kórñól alloknak. Mert ez azok közzől vagon (70) Es tahat ŕ esmeg meg tagada Es kevel idő mlván. esmeg kik allonak vala || Mondnak vala peternek bizoní azok közzől vag. mert galileai es **450** vag. (71) ŕ kedeg kezde atkozodnia es eskenni. mert mem tvdom ez embert kit modotok (72) es legottan esmeg kakaf inekle Es ¹⁰ meg emlekezek peter. iefus zavarol kit mondot neki Mi előt kakas keccer zollon. haromzor tagacz engem Es kezde firnia (XV, 1) es holval hamarán fŕ papok tanalčot teven vembekkel es mesterekkel es mind kőz tanalčal. kötőzven iefuŕt el vivek: es adak ponciuf pilatof iŕpannak (2) Es meg kerde [ŕket] ŕtet pilatos Te vag ^{e 15} ŕsidoknak kirala Es tahat ŕ felelven monda neki: Te mondod (3) Es fŕ papok vadollak vala vtet fokban (4) Pilatos kedeg esmeg kerde ŕtet mondvan semmit nem felelzs e. latod e meniben teged vadolnak (5) Iefus kedeg toabba semmit nem felele. vg hog čvdalkodnieik az iŕpan (6) Innep napon kedeg zokta vala el bočatnia ŕ ²⁰ nekik eg foglat vala mellet kertek volna (7) Vala kedeg. ki mondatik vala barrabas. ki az vetekedőkkel fogtatot vala: ki az vetekedekben ember őleŕt tőt vala (8) Es holot az fokaffag el ment volna: kezdek kerni mikent. minden időn zokta vala tetet ŕ nekik (9) Pilatos kedeg felele nekik. es monda Akariatok e bočaffam el || ²⁵ tinektek ŕsidoknak kiralat (10) Mert tvggá vala hog iregfelegben **451** aroltak volna el ŕtet fŕ papok (11) Piŕpőkők kedeg fel indeitak az fokaffagot. hog ionkab barrabaŕt bočatna el. ŕ nekik (12) pilatos esmeg felelven. monda nekik es tahat mit akartok hog tegek ŕsidok kiralanak. (13) es tahat ŕk esmeg ŕvöltenek Fezehed ŕtet (14) ³⁰ pilatof kedeg mond vala nekik: Mert mi gonozt tőt. es tahat ŕk ionkab ŕvöltenek vala Fezehed ŕtet (15) pilatos kedeg eleget akarvan az nepnek tenni. el bočata nekik barrabaŕt. es iefuŕt oftorozvan. ada hog fezőlne (16) vitezek kedeg ŕtet be vivek az itilő haznak belőle. es mind az fereeget be hivak. (17) es őltőzte-³⁵ tek ŕtet barfomba Es fel teznek ŕ feiere tőviŕben font kozorot: (18) es kezdek ŕtet idvőzleni mondvan Idvőz leg ŕsidoknak kirala: (19) es ŕtik vala naddal ŕ feiet. es hağapnak vala ŕ raia: es ter-

deplven ima^gg^ak vala \dot{v} tet (20) Es mi vtan meg mevetek \dot{v} tet.
 levevek rola az [rvhat] barfont Es \dot{o} lt \dot{o} ztetek \dot{v} tet \dot{v} n \dot{o} n rvhaiaba
 Es ki viziek \dot{v} tet. ho^g meg fezehek. (21) Es kezereitenek. nemel
 el \dot{o} mvlo Cirenofi. simon nev \dot{o} embert: falvbol i \dot{o} v \dot{o} t Alexandernak
 5 es rvffolnak attath ho^g fel venneie \dot{v} kereztet (22) Es el vizyk \dot{v} tet
 452 golgata helre || kit ma^garaznak kalvaria (koppazto) helre (23) Es
 adnak vala neki keferetit bort Es nem veve (24) Es meg fezeit-
 ven \dot{v} tet meg oztak \dot{v} rvhaiat. azokon zeren \dot{c} et vetven ki mit el
 venne (25) Vala kedeg harmad i \dot{o} . es meg fezeitek \dot{v} tet (26) Es
 10 vala nevezetes \dot{v} \dot{v} ge Nazareti iefus fidonak kirala (27) Es \dot{v} vele
 fezeitenek ket tolvait. e^ggiket iogra. es mafikot \dot{v} neki ballara (28)
 Es be t \dot{o} lt az iraf. ki monga Es ektelenekkel zamlaltatot (29) Es
 el \dot{o} mvlok karomlak vala \dot{v} tet. feieket ingatvan es mondvan vach
 ki istennek templomat meg t \dot{o} ri es harom napon meg fel rakia
 15 (30) zabadohad el ten \dot{o} n magadot: ala zalvan az kereztr \dot{o} l (31)
 Meg v^gan az f \dot{v} papok: meg mevetven mesterekel e^gma^gnak mon-
 donak vala Egebeket zabadeitot \dot{v} n \dot{o} n magat nem zabadeithatfa:
 (32) ha ifraelnek kirala zal \dot{o} n le mostan az kereztr \dot{o} l. ho^g lassvk
 es hy^gg^gvk Es kik \dot{v} vele fezo \dot{l} tek vala es: bozzontak vala \dot{v} tet (33)
 20 es hatod i \dot{o} dben fetet l \dot{o} n mind f \dot{o} ld \dot{o} n. kilenced i \dot{o} dig (34) Es
 kilenced i \dot{o} dn fel \dot{v} v \dot{o} lte iefus na^g zoval heloi heloi lamazabatani
 kinek ertelme En iftenem en iftenem es mire ha^gal el engem (35)
 Es nekik az k \dot{o} r \dot{n} \dot{o} l allok k \dot{o} zz \dot{o} l halvan mondonak vala ame ille^t
 453 kialfa || (36) folvan kedeg e^g: es zovarrant ecettel be t \dot{o} ltven es
 25 nadra fel teven Italt ad vala neki mondvan: veztegietek. lassvk ha
 el i \dot{o} dn ille^t \dot{v} tet le venni (37) Iefus kedeg na^g zo ki bo \dot{c} atvan
 meg hala: (38) es templomnak soporlaha meg zakada felt \dot{o} l allaig
 (39) Centvrio kedeg latvan. ki elleneben al vala. ho^g i^g \dot{v} v \dot{o} ltven
 meg holt vala monda bizo \dot{n} ez ember istennek fia vala (40) Valanak
 30 kedeg azz \dot{o} n emberek es tavol nezven kik k \dot{o} z \dot{o} t vala Magdalnai
 maria. es iacob a \dot{n} na maria az kissebbe es iosef a \dot{n} na. es salomme-
 nak a \dot{n} na (41) Es mikoron galileaban volnanak. vtanna mennek
 vala. es zolgálnak vala neki. es egebek foka. kik e^gbe vele^k ierv-
 salembe fel i \dot{o} ttek vala (42) Es holot imar est l \dot{o} t volna mert hvf-
 35 vet est vala: ki az zombat el \dot{o} t va^gon (43) I \dot{o} ve arimatiai iosef.
 nemes tiz viteznek feiedelme. ki es istennek orzagat vala varo Es
 batron be mene pilatoshoz Es kere [pilatosnak] iefusnak teltet
 (44) Pilatos kedeg \dot{c} odalla vala ha imar iefus meg holt volna (45)

Es Centvriot oda hivatvan meg kerde ha imar iefuf meg holt volna
 Es holot meg tutta volna Centvriotol Neki ada iefuf testet (46)
 Iofef kedeg gólčot veven: es vtet le veven. be kőte az gólčval || es 454
 teve vtet firbe kit kőből ki vagtak vala es hengereite nag követ az
 fir aytaiara

5

Zeredan passiozentlucač Evangelifta Capitulum
 tizenkettő

(XXII, 1) Az időben közelelt vala az ima Innepnap ki mon-
 datik pascanak (2) es kereskednek vala papok feiedelmi es meste-
 rek mi nemen iefuft meg őlneiek De felik vala az nepet (3) Satan 10
 kedeg ivdalba mene kinek vezer neve skariot tizenkettőnek éggik
 (4) es el mene es zola az papok feiedelmenek es mesterekkel mi
 nemmen vtet ű nekik adnaia [eg] (5) es vigadak es igerenek penzt
 ű neki adtokot: (6) es fogada. es kerel vala alkolmassagot. hog
 vtet az sokaffagnal kől adnaia (7) Iőve kedeg El iőve kedeg poga- 15
 čaknak idnepe kibe ketelenfeggel pascat kel vala őlniek. (8) Es
 kőlde petert. es ianoft mondvan. el menven gárcatok nekőnk pascat
 hog egőnk (9) es tahat űk mondanak. hol akarod hog gárcvk (10)
 Es monda nekik Ime varosba be mentetekben előtőkbe iő korfo
 viz vivő ember. menńetek vtanna az hazba kybe megen (11) Es 20
 mongatok. az haz gazdaianak mester monga neked hvl vaon zein
 hvl pascat en taneitvanimval egem (12) Es ű ti nektek nag
 ekefvlt || vačoralo [hel] zeeint mvtat es ot gárcatok (13) El men- 455
 ven kedeg lelek mikent iefus mondott nekik. es pascat zerzenek
 (14) Es mikoron ideie lőt volna le űle es tizenket apaftali ű vele. 25
 (15) es monda nekik kivanfaggal kivantam ez pascat veletek
 ennem: mi előt gőtreffem. (16) merth mondom nektek. mert ez
 időtől fogvan. nem ezem azt mig nem meg tellek istennek orzaga-
 ban (17) Es fel veven az pohart. halat tőn. es monda vegetek: es
 oziatok meg kőzöttetek (18) Mert mondom nektek. hog nem izom 30
 zőlő tőnek nemzeféből. mig nem el iő istennek orzaga (19) Es
 fel veven keńeret halat ada es meg tőre. es ada nekik mondvan.
 ez en testem. ki erettetek adatik ezt tegetek en emleitetemre (20)
 Meg vgan pohart es mi vtan vačoralt volna. mondvan Ez pohar vy

hágas en veremben ki ti erettetek ötletik (21) de maga bizon: Ime engem. arolonak keze velem vágon az aztalon (22) Es lehet embernek fia el mégen de iai az embernek ki mia embernek fia aroltatik. (23) es *vk* kezdenek kerdezkedni. *vn*ön közzöttek. ki
 5 volna *v* közzölök. ki ezt volna *tend*ő (24) Es lön kedeg vetekedel es. *v* közzötök mellik volna nágob (25) Mond kedeg nekik iefus
 456 Poganoknak kirali || Vralkodnak raitok Es kiknek hatalmok vágon *v* raitok. tizt tartoknak hivattatnak (26) Ti kedeg nem íg de ki nágob közzöttek. legen mikent kifib. es ki elöl iaro. mikent zol-
 10 galo (27) Mert ki nágob ki le *vl* e *va*g ki zolgal Nem de ki le *vl* e En kedeg ki közzöttek vágok mikent ki zolgal (28) Ti vattok kedeg kik meg maratattok velem en kesertetimben (29) es en zerzek nektek mikent atam zerzet en nekem orzagot (30) hog egetek es igatok en aztalomon. en orzagomban es *vl*etek kirali
 15 zeken Itilven ifraelnek tizenket teriedeset (31) Monda kedeg. vr: fimonnak Simon Ime satan kezbe kere teged. hog meg roftallon mikent bvzat (32) en kedeg kerek te eretted. hog te *hft*öd meg ne foggön (33) Es te neha: meg fordolvan eröfföhed te atad fiait: ki mond neki Vram te vele kez vagok tömlöcre es halakra es men-
 20 nem (34) Es *tahad* *v* monda Mondom neked peter Ma kakas nem [zolat] zol. mig nem haromzer tagadni engem elmerned (35) Es monda nekik Mikoron *kvl*delek titeket sakčonal kil es taffoinal kil. es farvna kil: mi nem valami zikfektek volt (36) Es *tahat* *vk* mondanak semny Mond azert nekik de mostan kinek sakčoa
 457 vágon || vege fel. taffolat es Es kinek ninčen arolla el zoknaiat. es vege tört. (37) Mert mondom nektek: mert meeg mi irvan vágon be kel telledni en bennem. es hamifakkal zamlaltatek: mert mellek irvan vannak en rolam vegek vágon (38) Es *tahat* *vk* mondanak Vram ime It ket tör Es *tahat*. *v* monda nekik Eleg (39) es
 30 ki menven. zokasent mégen vala olai fanak hegere követek kedeg *vtet* *v* taneitvani es. (40) Es holot az helre ivtot volna. monda nekik Imággatok hog kesertetbe ne menhetek. (41) Es el fiete *tvl*ök. mikent eg *k*v hágytafne. terdre elfven Imad vala (42) mond-
 van Ata ha akarzs valčad el ez pohart en rolam de maga bizon
 35 nem akaratom. de tied legen (43) Ielenek kedeg *v* *neki* menből angal. batoreitvan *vtet*: es el baggadvan *hozzia* imada (44) Es lön *v* neki vereie. mikent földön el fofo ver zemek (*č e p p e n e t*) (45) es mikoron fel költ volna Imacagbol. el iöt vala *v* taneitvanihoz.

lele vköt allottokban banattokert (46) es monda nekik Mit aloz-
 tok kelletek fel. es imagatok. hog kesertetbe ne effetek. (47)
 meeg vk zoltaba Ime na g sokfag. es kinek neve ivda. tizenkettőnek
eggik előttök megén || vala. es el kőzeleite iesufhoz hog meg apol- 458
naia vtet (48) Iesuf kedeg monda neki Ivda apola lba arolode el
embernek fiat. (49) latvan kedeg azok kik vk vele valanak: mi
volna iővendő mondanak neki Vram ha törben verőnk (50) es vk
nekik égik vaga papok feiedelmenek zolgaiat es el vaga vk iob fűlet
(51) felelven kedeg iesus monda. hoziatok ide Es holot tapasztalta
volna vk fűlet. meg vigazta vtet (52) Monda kedeg iesuf azoknak 10
kik vk hazia iőttek vala papok feiedelmi es templomnak mesteri es
venek. ki fvtattok mikent tolvaira törökkel es dorongokal engem
meg fognotok. (53) holot naponked veletek voltak templomban:
es kezete ket ki nem noitottatok en ram de ez ti idetek es setetleg-
nek hatalma (54) meg tartvan kedeg vtet vivek papok feiedel- 15
menek hazaba Peter kedeg tavol vtanna megén vala (55) Tűzet
kedeg goitvan az pitvar kőz epin: es ők kőrnől vtokben: vala peter
vk kőzöttök (56) kit hog nem leán latta volna az vilagra vtében
es raia teketet volna monda Es [te es] eze vk vele vala (58) Es
tahat vk meg tagada O ember nem va gok: (59) es kőz leven. ment 20
ég idő (hora) volna Neki égeb valla vala mondvan bizon ez es vk
vele vala: mert nam galileai (60) Es monda peter Ember nem
tvdom mit mondaz Es || leg ottan meeg vk zoltaban kakas Inekle 459
(61) Fordulvan iesus: Es meg emlekezek peter. vrnak zavarol.
mikent mondotta vala Mi előt kakas zol engem haromzer tagacz 25
(62) es el ki menven. keserven fira (63) Es emberek kik tartak
vala vtet mevetik vala vtet vtelyen (64) Es be bvreitak vala vtet
es vtik vala vk orcaiat Es kerdik vala vtet mondvan Cristos profe-
ta. ki az ki teged vte (65) Es égebek sokat karomlván mondanak
vala vk neki (66) Es holot nap lőt volna. Nepnek vembi égbe gűle- 30
kezenek Es papoknak feiedelmi es Mesterek es vtet vivek vk tanal-
čokba mondvan ha te va g cristof mon g ad nekőnk (67) Es monda
nekik ha mondandom nektek nem hiztek nekem (68) fem el nem
bočattok. ha kedeg kerdendek nem feleltek nekem (69) Inneit
tovabba lezen embernek fia. vlő isten ereienek iog g ara (70) Mon- 35
danak kedeg mind Es azert te istennek fia va g e ki felele ti mon-
g atok. mert en va gok (71) Es tahat vk mondanak Mit kivannonk
meg es tanofagot: mert mi hallottvk vk zaiabol (XXIII, 1) Es

mind ű fokfagok felkelven vivek űtöt pilatoshoz (2) kezdek kedeg
 űtet vadolnia mondvan Ezt lelték: mi nemzetönköt el fordeitonak.
 es čazarnak ado adaftol tiltonak: es űnön magat mondonak cris-
 460 tofnak || kiraľnak lenni (3) Pilatos kedeg meg kerde űtet mond-
 5 van: Te vag e fidoknak kiraľa es tahat ű felelven monda Te mon-
 dod (4) Monda kedeg pilatos papok feiedelminek es az fokaffagnak:
 sem eg űget nem lelek ez emberen (5) Es tahat űk fel műllak
 vala. űtet mondvan Meg indeitotta a nepet taneitvan mind fidofag
 zerent Galileatol kezdven mind eddig (6) Pilatos kedeg halvan
 10 galileat. meg kerde ha galileai ember volna: (7) es holot meg
 tvtta volna hog herodes (antipas) hatalmabol volna bočata űtet
 herodeshez. ki es iervsalembe vala: az napokban (8) herodes
 kedeg iesuf latvan igen orole Mert fok Idotol fogvan kivanta vala
 űtet latni azert mert fok zolaft hallot vala ű rola Es remenkedik
 15 vala. valamel ielenfeget latni ű tolle lottet (9) kerdezi vala kedeg
 űtet fok bezeddel Es tahat ű neki semmit nem felel vala (10) allo-
 nak vala kedeg papok feiedelmi es mesterek. alhatatost vadolvan
 űtet (11) herodes kedeg meg vtala űtet ű seregevel Es meg mevete
 űtet Feier rvhaban oltoztetven Es meg kűlde űtet pilatosnak (12)
 20 Es herodes es pilatos lonek baratosok az napon Mert az elot ellen-
 461 segefek valanak eg masra (13) Pilatos kedeg papok feie||delmit. es
 mestereket. es az nepet egbe hivan (14) monda nekik be hozatok
 nekem ez ember: mikent nep el fordeitot Es ime elottetek kerdez-
 ven: sem eg űget nem lelek az emberben Ezekben kikben űtet
 25 vadollatok (15) Ifot sem herodes Mert ű hozia bočattalak vala
 titeket es ime semmi halakra valo dolga. nem lot ű neki (16) azert
 űtet meg feddven el bočatom: (17) ketelen vala kedeg az Innep
 napon. ű nekik eget el bočatnia. (18) de mind az koz foklag fel
 űvöltének mondvan: Ved fel ezt bočasfd el mi nekönk barrabast
 30 (19) ki vala nemel vetekedefert az varosban lottert: es ember
 olefert tomlöcbe vetven (20) Elmeg kedeg pilatos zola ű nekik
 iesuft akarvan el bočatnia (21) Es tahat űk fel űvöltének mond-
 van Fezehed fezehed űtet (22) V' kedeg harmadzer monda nekik:
 mert mi gonozt tot ez. sem eg halalos űget. nem lelek ű benne
 35 Azert meg feddem űtet: es el bočatom (23) Es tahat űk elo kialto-
 nak vala nag zoval: kerven hog meg fezeiteneie es erőföböl vala
 ű zavok (24) Es pilatos meg itile ű kerefeket lenni (25) El bočata
 kedeg ű nekik azt: ki ember olefert. es haborofagert tomlöcbe

vettetet vala. kit kernek vala Iesuf kedeg ada ⁊ akarattoknak (26)
 Es mikoron ki vinneiek || ⁊tet ragadanak nemel Cirenobol valo 462
 fimont falvbol iövöt Es ⁊ raia vetek az kereztet iefus vtan vinni
 (27) Megen vala kedeg vtanna: nepnek nag fokfaga es azzon
 embernek. kik firattak vala. es zepegik vala ⁊tet (28) fordolvan ⁊
 hoziaiok iefus monda Iervsafemnek leani. ne firiatok en raitam de
 firiatok tinon raitatok. es ti fiatokon (29) Mert Ime napok ionek
 kiben mongak Bodog meddök es hafak (m e h e k). kik nem zvltek:
 es emlök kik nem zoptattak (30) tahat kedönek mondani hegek-
 nek ödölletek mi rank Es domboknak. féggetek be minket (31) 10
 Mert ha ners faba ezt tezik: az azioban mi lezen (32) Vizsnek
 vala kedeg egeb ket alnokot ⁊ vele hog fezfimenek (33) Es mi
 vtan iöttek vala. az helyre ki hivatik Calvaria (k o p p a z t o). hol
 megfezeitek ⁊tet: es az tolvaiokot: Egget iogra: es mast balra
 (34) Iesuf kedeg mond vala Aтам боцашад meg nekik mert nem 15
 tvggak mit teznek ⁊ rvhaiat kedeg meg oztvan zerencet vetenek
 (35) Es az nep al vala varvan. es feiedelmek velekozve. meg mevet-
 tik vala mondvan: Egebeket zabadeitot Zabadoha vnön magat. ha
 It vagon cristof istennek valasztotta (36) Meg mevetik vala kedeg
 ⁊tet. vitezek es Elö menven: es ⁊ neki ecetet noitvan es mondvan || 20
 (37) Es mondvan ha te vag fidoknak kirala zabadohad el magadot 463
 (38) Vala kedeg felotte raia valo iraf görög es deak es fido betök-
 kel Ith vagon fidoknak kirala (39) Eggek kedeg az fen evggö tol-
 vainak. karomla vala vtet mondvan ha te vag cristof zabadohad
 el tenön magadot es minket es (40) Felelven kedeg mafik: meg 25
 feddi vala vtet mondvan Te sem iftent nem felzs hog azon kar-
 hozadban vag (41) Es mi bizon igazan: mert tetelönkhöz melto-
 kot vezönk Ez kedeg semmi gonozt nem töt (42) Es mond vala
 iefusnak Vram emlekeziel[el] en rolam miden te orzagodba iöven-
 dez (43) Es monda neki iefus bizom mondom neked ma velem 30
 lezs paradičomban (44) Vala kedeg avag hatot idő Es fetet lön
 mind föld zeltebe: mind kilenced időig: (45) es nap meg homafo-
 sola es templomnak foporlaha közepen kette zakada (46) Es iefus
 völtven nag zoval monda Aта te kezede ayanlon en lelkemet es
 ezek mondvan meg hala (47) Centvrio kedeg latvan mi löt vala 35
 dičöseite iftent mondvan Bizon ez ember igaz vala (48) es mind
 azoknak fokaffaga kik ot valanak; ez latatra Es lattak vala mik
 leznek ⁊ melleket verven meg ternek vala (49) Allonak vala

kedeg v̄ efmerői mind tavolo. es azzon emberek kik v̄tet követtek
 vala galileabol ezeket latvan (50) Es ég iofef nevő ferfio. ki vala
 464 tiz viteznek előtte Io || ferfio es igaz (51) Es nem hailot vala v̄
 nekik tanalčokra es v̄ dolgokra ivdanak varofabol arimatiabol
 5 Mert v̄ es varia vala iftennek orzagat (52) Es be mene pilatoshoz
 es meg kere iefusnak testet (53) Es v̄tet le veven gólčba takara Es
 teve v̄tet ki vagot sirbe kibe meeg senkit nem tőttek volt Amen
 kristof meg holt gómólčolto bodog azzon napian

Nagpenteki Passio Ianof.

10 (XVIII, 1) KI menven iefus v̄ taneitvañival Cedron arvize
 elve hol kert vala kibe be mene v̄ es v̄ neki taneitvañi (2) Tvğa
 vala kedeg ivdas es ki v̄tet arolla vala az heřt Mert iefus gakorta
 gakorta gvl vala oda v̄ taneitvañival (3) Ivdas azert holot fereget
 fel vőtte volna es pifpőkőktől es farifeofoktol zolgakot Ivta oda
 15 lantornakal es faklakal. es fegverekel (4) Iefvs es tydvan mind mi
 v̄ raia iövendők valanak Elő lepek es monda nekik kit kerestek.
 (5) felelenek neki Nazareti iefust Monda nekik iefus En vagok Al
 vala kedeg ivdas es ki v̄tet arolla vala v̄ velek (6) holot azert
 monda nekik en vagok hatra menenek es földre esenek (7) Elmeg
 20 azert kerde v̄ket. kit kerestek v̄k kedeg mondanak nazareti iefust
 (8) felele nekik iefus. monddam nektek mert en vagok ha azert
 465 engem kerestek. ezeket ha ggatok || el menniek. (9) hog telled-
 neiek iefusnak bezedekith mondott: mert kiket nekem attal. senkit
 közzőlők el nem veztettem (10) Azert simon peternek törj. leven.
 25 ki hvza v̄tet Es vaga pifpőknek zolgaiat es el vaga v̄ iog flet. az
 zolganak neve vala mavlkos (11) Monda azert iefus peternek.
 bočafd hvelebe te törödöt: Mel pohart ata nekem adot nem
 akarod e hog igam v̄tet (12) Azert az fereg. es had nag: es fidok-
 nak zolgai meg tartak iefust. es meg kötözök vtet (13) Es be vi[vi]tek
 30 előzör annařhoz. vala kedeg kaifasnak yppa ki az evi pifpek vala:
 (14) Vala kedeg kaifas az ki tanalčot adot vala fidoknak Mert
 illik ég embernek az nepert meg halni (15) Megen vala kedeg
 iefus v̄tan peter. es egeb taneitvan. az taneitvan kedeg vala efme-

retben pispókel Es be mene iefuffal pispóknek pitvaraba (16) Peter kedeg alvan kvlól az aitora ki iöve azért az taneitvan ki efmeretben vala pispókel. Es monda az aytol leannak es be vive petert (17) Mond azért peternek az aytol leán Mi nem tees ez ember taneitvani közzöl vag e: Mond amaz nem vagók (18) allo-⁵ nak vala kedeg zolgak Es zolgalok zenhez mert hideg vala es melegeitik vala magokot Vala kedeg peter es velek alvan || Es **466** magat melegeitven (19) Pispók azért kerde iefusth v taneitvanirol es v taneitafarol (20) felele neki iefus en nilvan zoltam ez vilagnak. en mindenkor sinagogaban taneitottam es templomban hova mind 10 fidok gvlekeznek: es titkon semmit nem zoltam (21) mit kerdez engem. kerd meg azokot kik hallottak mit zoltam nekik Ime vk tvggak mit en mondtam (22) Ezeket holot mondotta volna: Eg elő allo zolgalo orcel vte iefust mondván Ig felels e pispóknek (23) felele iefus neki ha gonozol zoltam teg tanofagot az gonozrol 15 ha kedeg iol mit vdc engem (24) Es kvlde vtet kötözven annas: kaifal [hoz] pispókhöz (25) vala kedeg peter alvan es magat he-veitven Mondanak azért neki Mi nem te es v taneitvani közzöl vag Tagada v es monda nem vagók (26) Monda neki eg pispók zolgaia közzöl aznak közzöle kinek peter el vagta fület Nemde 20 lattalak e teged az kerben v vele (27) Esmeg azért meg tagada peter Es legottan kakas zola (28) El vizik azerth iefust [kaifalhoz] pilatoshoz az pitvarba, vala kedeg reggel. es vk be nem menenek az pitvarba: hog meg ne zeplöfölnenek. de hog pascat ennenek (29) ki mene azért pilatos hoziaiok es monda Mi panaszt hoztok ²⁵ ez ember || ellen (30) felelenek es mondanak neki ha ez gonoz **467** tevö nem volna nem attvk volna vtet neked (31) Monda azért nekik pilatos Vegetek fel ti vtet es ti törventekent itilletek vtet Mondanak azért fidok Nekönk nem illik valakit meg ölnönk (32) hog iefusnak bezedé tellefedneiek kit mondot esmertetven mi ha-³⁰ lalval volna halando (33) Esmeg be mene: azért pilatos pitvarba: Es hiva iefust es monda neki Te vag e fidoknak kirala (34) Es felele iefus tenön töled mondod e ezt, avág egebek mondtak neked en rolam (35) felele pilatos Mi nem fido vagók en Te nem-zeted es te pispókid attak teged en nekem. mit töttel (36) Felele ³⁵ iefus En Orzagom ninčen ez [orza] vilagbol ha ez vilagbol volna en orzagom En zolgaim bizonával kefalnanak hog fidoknak ne adatnam Mostan en orzagom ninčen inneit (37) Monda azért

neki Pilatos azért te királ vag Felele iefus Te mondod mert királ
 vagok En ebben zŕlettem. es erre iöttem ez vilagba hog bizonŕlag-
 nak tanoslagot aggak Mind ki bizonŕlagbol vagon halgatta en
 zomot (38) Mond neki pilatos Mi az bizonŕlag es holot azt mon-
 5 dotta volna esmeg ki mene fidokhoz es monda nekik En sem eg
 468 ŕget nem lelek || ŕ benne: (39) zokas kedeg hog egget ez palca
 innepbe el bocaffak Akariatok e azért bocaffam el nektek fidoknak
 kiralat (40) Esmeg mind ŕvöltének mondyan Ne ezt de barrabast
 vala kedeg barrabas tolvai (XIX, 1) Tahat azért ragada pilatos
 10 iefust. es meg oŕtorla ŕtet. (2) es vitezek tövisből kozorot fonvan.
 fel tevek ŕ feiere es barŕon öltözetet adanak ŕ raia (3) Es iönök
 vala ŕ hozia mondván Idvöz leg fidoknak királa: es ŕtik vala ŕtet
 arcel (4) ki mene esmeg pilatos hoziaiok es mond nekik Ime ki
 hozom nektek ŕtet. hog meg esmerietek hog ŕ benne en sem eg
 15 ŕget nem lelek (5) ki iöve azért iefus a pitvarbol hozván tövis
 kozorot es barŕon öltözetet es mond nekiki Ime az ember: (6)
 Mikoron azért lattak volna [azért] ŕtet pispökök es zolgalok ŕvöl-
 tönök vala mondván Fezehed fezehed ŕtet Mond nekik pilatos
 Vegetek fel ti ŕtet. es fezehetek mert ŕ benne ŕget nem lelek (7)
 20 Felelenek fidok ŕ neki Mi nekönk törvenönk vagon: es törvenent
 meg kel halni. mert istennek fiava tötte magát (8) holot azért
 hallotta volna pilatos ez bezedet ionkab fele. (9) es be menven
 esmeg pitvarba monda iefusnak honneit vag te Iefus kedeg neki
 469 nem felele (10) Mond azerth || neki pilatos Nekem nem zolaz e
 25 Nem tvdod e mert hatalmam vagon tegedet meg fezeitenem.
 es hatalmam vagon el bocatnom tegedet (11) Felele iefus
 Nem volna semmi hatalmad en ellenem ha neked felöl advan
 nem volna Azért az ki engem neked adoth nagob binben
 vagon (12) Es inneit kerefkedik vala pilatos ŕtet el bocatnia
 30 Sidok kedeg ŕvöltönök vala mondván ha ezt el bocatod nem
 vag cazarnek barattá Minden ki magát [cáz] kirallya tezi. ellene
 mond cazarnek (13) Pilatos kedeg hog hallotta volna ez be-
 zedeket ki hoza iefust es ŕle itilö zeket az helben ki mondatik
 fikoftratos eberöl (fidoiol) kedeg golgata (14) Vala kedeg
 35 hŕvet estin. hatod időben Es monda az fidoknak Ime ti ki-
 raltok (15) V'k kedeg ŕvöltönök vala Ved fel: ved fel fezehed
 ŕtet Mond nekik pilatos Ti kiraltokot fezehem e Felelenek pispö-
 kök Ninčen királonk hanem čak cazaronk (16) Tahat azért ŕtet

nekik ada hog' fezőlne vevek kedeg iefuft: (17) es maganak keresztet viven ki mene az helyre ki mondatik kalvaria eberől golgata. (18) hyl v̄tet meg fezeitek. es v̄ vele egebet kettőt Inneit es onneit közepen kedeg iefuft (19) Ira kedeg nevezetet es pilatos. es teve az keresztre Vala kedeg irvan || Iesus nazareti fidoknak kirala (20) 470 Ez nevezetet azért fokban olvakak fidok között: mert városához közel vala. az hely hyl meg fezőle iesus Es vala irvan Eberől (fidoiol) es görögöl es deakol (21) Mondonak vala azért pilatosnak fidoknak pispóki Ne iriad fidoknak kirala de mert v̄ mondotta fidoknak vagók kiralok (22) Felele pilatos Mit irtam irtam (23) Vitezek 10 azért holot meg fezeitettek vala v̄tet. vevek v̄ rvhaiat: es tőnek neg' rezth mindenik viteznek rezt: es az zoknat vala kedeg az zokna varratlan felől mind zót. (24) mondanak azért egymának: ne meggyvk meg v̄tet de zerenčeziönk raita kie legyen hog' iraf tellesfedneiek mondvan: meg oztak magoknak en rvhaimot es en rvhamon 15 vetenek zerenčet Es vitezek. es ezt tőttek (25) Allonak vala kedeg hylvetbe bodog azzonrol ez evangelim iesus keresztel v̄ anña: es v̄ anñanak öcēei cleofasne maria: es magdalmi maria (26) Azért holot latta volna iesus anñat. es allo taneitvanat: kit zereth vala Monda v̄ anñanak Azonember Ime te fiad 20 (27) az vtan mond az taneitvannak Ime te anad Es az időtől fogvan veve az taneitvan v̄tet öveie őt febiről es halalarol iefusnak evangelim (28) Az vtan Tvdvan iefus hog' || immar 471 minden vegezven vagón. hog' iraf es. tőkelletheiek monda zomhozom (29) Vala azért eg' eden. le tőt eccettel telles, vk kedeg 25 zoarvant telleszt ifopra zerezven aianlak v̄ zaiának (30) Mikoron azért vőtte volna iesus az ecetet monda meg vagón emeztven Es feie ala haitvan ki bočata lelket (31) Sidok azért: mert hylvet estí vala: hog' testek ne maradnanak keresztén zombaton: mert az zombatnak nag' napia vala: kerek pilatos t hog' tőrneiek meg zaro- 30 kot: es venneiek el v̄ket (32) Es iővenek azért vitezek: es előnek bizon meg tőrek zarat. Es mának es. ki v̄ vele fezőlt vala (33) Iesushoz kedeg hog' ivttak volna. hog' v̄tet latak halvan Immar: nem tőrek meg v̄ zarat (34) de vitezeknek egik: Cvcaval v̄ oldalat meg nita: es leg ottan ki mene ver es viz: (35) Es ki latta. tano- 35 sagot tőtt. es tvggvk mert bizon v̄ tanofaga Es v̄ tvgga mert bizonakot mond hog' ti es higgetek: (36) mert ezek lőttek. hog' iraf tellesfedneiek V' belőle tetemet meg nem tőrtők. (37) es esmeg

maſ iraf mond: Meg lattak kit öklöldöztek (38) Ezek vtan kedeg
 kere pilatoſt arimatiai ioſef: azerth hoé ieſuf taneitvaña vala.
 titkon kedeg ſidoktol feltebe: hoé el venneie ieſufnak teſtet Es
 472 meg bočata pilatoſ || Iöve azert es el veve ieſufnak teſtet (39)
 5 Iöve kedeg Nicodemos es ki ieſufhoz előzőr eyel iöt vala. hozvan
 eleveéitet mirrat: es aloeſt: avaé zaz fontot. (40) le vevek azert
 ieſufnak teſtet: es kötözék az gólčba. io fővekkal: mikent zokasok
 ſidoknak temetni (41) vala kedeg az helben hvl fezőlt vala kert
 Es az kertben vy ſyr. kibe meeg ſenkit nem töttek vala (42) Ot
 10 azert ſidoknak Innepek eſti [ben] lön mert ottan vala az ſir tevek
 vtet Amen

Nag zombaton Evang Marcos XXIX

(Mate XXVIII, 1) Az időben zombatnak kedeg eſtin ki
 teccik zombatnak [eſein] elein Iöve magdalnai maria. es maſ
 15 maria latniok az ſirt (2) Es ime nag föld indolas lon Mert vrnak
 angala ala zalla menéből: es el menven el vete az követ: es v raita
 vl vala (3) Vala kedeg v neki tekintete mikent villam. es rvhaia
 feier mikent ho (4) V' töle kedeg feltekben meg yiedenek az őrizők
 es lőnek mikent holtak (5) Felelven kedeg az angel monda az
 20 azzonembereknek Ne felletek mert tvdom hoé az meg fezeitet ieſuſt
 kereſitek (6) Ninčen itt Mert fel kele. mikent mondotta Iőietek es
 laſſatok hellét hol vr teven vala (7) Es imar el menven moéगतok
 v taneitvañinak. es peternek es: mert fel költ es Ime előttetek
 galileaba meén: vt ot meg laſſatok Ime meg hirdetem nektek ||

(1) Ő Zaianak apolafaval engem meg čokollon mert te igen
 io kenetekkel tvrgagozo emlőid bornal iobbak (2) Ki őtlőt olai te
 neved Azert leañok teged igen zeretenek (3) hvzz vtannad enge-
 met. te kenetednek illattan fvtofonk: királ engem be vñ v pince-
 iebe Őrvendőnk es vigadonk te benned. te emlőidet emleitven
 Igazak bor felőt zeretnek tegedet (4) O ierusalem leáni Fekete
 vagók de termetes: mikent Cedarnak hailoki Mikent salamonnak
 gerezni (5) Ne gondollatok hog' en meg hirtattam. mert nap 10
 engem meg kepteleneitet Es a'ámnak fiaí vivanak en ellenem
 Engem zölők őrizőve tőnek. en zölömöt nem őriztem (6) En lellem
 kit zeret. mvtáld meg hvl delbe őriz hol nvgozol. hog' ne kezdgek
 bvdofnom te tarlődnak čardai vtan (7) O te ki azzon nep kőzöt
 zep vag' ha nem tvdod magad kel ki. es meñ el az čordaknak 15
 nomaba es te vřvidet őrizied az paztoroknak hailokinal (8) Faraho
 zekeriben valo igetefemhez hafonlalak teged en baratom (9) Zepek
 te tvğid mint gerlicenek Te nákad mikent ná[g]kba vető keffeg.
 (10) arañal egerlőket gartonk || neked Ezvřtel hegeztek. vag' 474
 zereztek (11) Mi időn királ v nvgalmaban volna en nardofom v 20
 illattat ada (12) Mirrabol kőtöt keve en zeretöm en nekem en
 emlőim kőzöt nvgozek (13) Cipriai zölő fv. en zeretöm en nekem
 endegadnak zölőibe (14) Em baratom te zep vag' Ime te zep te
 zemeid galamb zemek (15) En zeretöm te zep vag'. es ekes: vira-
 gos mi kif a'gonk (16) Mi hazonknak heiazattá cedrof fabol Tor-
 nacink cipreffos fabol

Capitulum (II.)

(1) En mezői virag vagók Es völgeknek lilioma (2) mikent liliom tövif közőt: vőgan en baratom leánok közőt (3) Mikent malos fa erdői fak közőt: vőgan en zeretöm fiak közőt: kit en kiva-
 5 nok vala. annak arńekan vőlők Es v gvmőlče edes en torkomnak (4) királ engem bor pincebe vőn En bennem zerelmet zerze (5) Viragokkal ekefehetek engemet Malos fakkəl zoro^hatok meg engem Mert zeretet mia el lankadek (6) V' balla en feiem alat: es v iogia engem meg őlel (7) O iervfalemnek leáni esketlek titeket
 10 mezőknek kečkeire. es zarvasira en zeretömet fel ne ferkenčetek. fel se ebrezietek: mig nem v akaria (8) En zeretömnek zava Ime ez heg közbe zőkďőve iött. dombokot által zőkőt (9) En zeretöm
 475 kečkehez hasonlot. es gim boriohoz Ime v mi || falonk alat al ablakon nez es rostelokon kakvčol (10) Ime en zeretöm zol en
 15 nekem keł fel en baratom en galambam: en io termetem: Sies es iői (11) Mert imar tel el mvlť hideg el tavozot. (12) es el ment Mi földőnkbe viragok ielentek Irťafnak ideie be iőt Mi földőnkbe gerlice zo hallatott (13) fige fak bomboztak Viragos zőlők illatfo-
 20 kot attak Keł fel en baratom. en zepem. en galamban. es iői el (14) Erőf. kv likakba, kv rakafnak vermebe. Mutafď meg te orcadot en nekem Te zod hangofollon en főlemben Mert edes te zod. es ekes te orcad (15) Fogiatok meg (nek őnk) magatoknak az kif ravazokat. kik zőlőt pvzteitonak: Mert mi zőlőnk meg virago-
 25 zot (16) En enzeretömnek: es v en nekem ki liliom közőt yl (17) Mig nap tamad. es arńekok el haiolnak. en zeretöm ter meg. leg ollan ment kečke: avag bethel hege beli gim boriok

(III.)

(1) En aőákamban etaltal kerefem. kit en lellem zeret kere-
 fem vťet: es meg nem lelem (2) Es fel kelek. es kőrnől iarom az
 30 varoft zegeleteken es vcakon: meg kerefem kit en lellem zeret: kerefem vťet es meg nem lelem (3) Az virraztook kik az varoft őrizik vala. meg lelenek engem Nem de lattatok e kit en lellem zeret (4) kevesse hog el mvtam volna: meg lelem vťet kit en
 476 lellem zeret Meg tartam || vťet es el lem bočatom Mig nem vťet

ańam hazaba vizem es en zólómnek rőitőkebe (5) O iervsalemnek leńńi esketlek titeket mezőknek kečkeire. es zarvasira fel ne serkenčetek. fel se ebrezietek zeretőmet mig nem ű akaria (6) ki ez. ki az puztabol fel hag: mikent fűstnek vezzeie. Mirranak es temiennek illattabol. es minden patikabeli pornak (7) Ime salamon-⁵ nak ańačkaiat Iervsalemnek igen erőssiből. hatvan erőss aalla kőrnől. (8) mindenik tőrt tart es igen tvdosok viadalra kinek mind ű tőre űnőn faran eyi felelmert (9) Salamon királ ańačkaiat ńarta maganak, liban hegenek faiabol. (10) ű labait ezűstből ńarta feie allat arńaft. fel hagioiat biboroft: kőzepit zerelmel meg vette¹⁰ Iervsalemnek leńńiert (11) Sion leńńi mennetek ki. es lassatok salamon királt az koronaban kivel koronazta űtet ű ańńa. ű me-negzőienek: napian es ű zive vigafaganak napian

(IV.)

(1) Mel zep vag en baratom: Mel zep vag. te zemeid ga-¹⁵ lambake attol meg valva mi belől eńezik Te fűrtid minth galad hegeről hago kečkeke (2) Te fagaid mikent ńirett čordak: kik mosodobol haganak: es mindenik ket ellővel: es kőzöttők ninčen meddő (3) Te aiakid mikent || erősből ńartot fűkőtő. es edes te⁴⁷⁷ kedves bezeded (4) Te ńakad mikent david torońa. ki raktatot²⁰ viadal helekkel. belőle ezer pays čűgg. Erőssenek minden feńveri (5) Te ket emlőid. mikent ket gimborio eg hastol. kiket őriznek liliomba (6) mig nem nap tamad es arńekok el haiollanak (3) Mikent pańika alma zemeek. Te tűgíd attol meg valva mi belől eńezik. (6) Meńnek el mirranak hegere. es temiennek dombiara²⁵ (7) es zollak en iegešemnek: En baratom tellesfeggel zep vag. te benned zeplő ninčen (8) Iői libanrol [iő] en iegešem. iői libanbol. iői amana feieből. koronasztatol Sanir es hermon teteieből: orozla-ńoknak fezekből. es pardičoknak hegekből (9) en hvgom. en iegešem: meg sebeseited en zivemet, meg sebeseited en zivemet³⁰ eggik zemedbe. es ńakadnak eggik haiaba (10) En hvgom en iegešem. mel zepek te emlőid. te čečid bernal zepbbek Es te kenednek illati. minden irek felőt: (11) Iegešem te aiakid čepegő mez zin ńelved alat. mez es tei vagon Es őltőzetednek illatta mikent Tőmień illat (12) En hvgom en iegešem be rekeztet kert:³⁵ be rekeztet kert be zegezet kyt fű: (13) te kifolafid pańika alma-

478 nak paradičoma. almafanak: || gômôlčével Cipros nardofval: (14)
 nardos ef safran: fiftvlat es cinamomoft. libannak minden faival:
 Mirra aloessel: minden elő kenetekkel: (15) kerteknek kyta:
 eleven vizeknek foľafa: kik liban hegeből nađ febbel foľnak: (16)
 5 keľ fel: fel zel. es iöi al zel: fvdd meg en kertemet: es foľnak v
 draga illati

(V.)

(1) eN Zeretöm iöiön vñön kertebe. es eđa v almainak gô-
 môlčet En hvgom en iegefem iöi en kertembe. en mirramot meg
 10 arattam. mind en aromaimval mez zint en mezemvel ôôm En
 boromot en teiemvel yom En baratim eęetek es ígatok. es rezegöl-
 letek meg (2) En alozok. es en zivem vigaz En čergetô zeretôm-
 nek zava ez Hvgom nissad meg en nekem. en baratom en galam-
 bam. en zeplôtelenem. mert en feiem telles harmattal: es en
 15 fvr̃tim eyi [z]čepegeffel (3) Zoknamot le vettem. hođ veđem meg en
 reiam. en labaim meg mostam. hođ fertôztessem meg ṽketh (4) En
 zeretôm reffen kezet nóita. es en hafam ṽ illetetől meg rettene
 (5) Fel kelek hođ meg nitnam. en zeretômnek En kezem mirrat
 hvllata. es en viiaim tellefek valasztot mirrakkal (6) Aytomnak
 20 kṽzôbet meg nitam en zeretômnek. Tahat ṽ le hailot. es el ment
 479 vala En || lelkem el lankada hođ zola. kerefem es vtet meg nem
 lelem kaialtam es nem felele en nekem (7) Varof ôrizôk. kik az
 varoft ôrizik vala. engem meg lelenek verenek engem: febeſeite-
 nek engem. meg vevek palastomot. az kṽfal ôrizôk (8) O iervfa-
 25 lemnek leani ratok eľkezem. ha meg lelenditek zeretôm̃et. hirdeſ-
 fetek meg ṽ ueki. hođ zerelm mia lankattam (9) Zeretôk kôzzôl
 mi nemô az te zeretôd: mert mi rank íg eľkôl (10) En zeretôm.
 feier. pirof. ezer kôzzôl valasztot: (11) ṽ feie igen io aran. ṽ fvr̃ti
 mikent palma zeles leveli. feketeiek mikent hollo. (12) ṽ zemei
 30 mikent galambaknak. viz čergetegeken. kik teibe ferôttek (mofottak)
 es telles foľo vizeknel laknak (13) V' hafa ebvr kepô (regi elefant
 tetem) (14) ṽ tṽgi mikenth patikarof ġartot. kedves illato kenetek
 V' aiaki elő mirrat čepegetnek (14) ṽ kezei vólġefek. tellefek
 iacintossal ṽ f̃flei. V' hafa ebvr kepô. safir kôvekkal valogatot
 35 (15) V' zarai marvañ kṽ labak. kik allonak aran ekeken ṽ zine
 mikent liban heđe. valasztot mikent cedros: (16) ṽ torka edesse-

ges. es kivanatos telleffeggel Illeten en zeretôm. es v en baratom
O iervfalem leáni. (17) azzoń nep kôzôt zep. es hova ment te
zeretôd: hova hailot te zeretôd es v̇tet mi te veled kerefi̇vk ||

(VI.)

480

(1) En zeretôm ala zallot v̇ kertebe aromanak v̇ kedvere. 5
hoğ az kertekben ellen. es liliomokot zegggen. (2) En enzeretôm-
nek: es en zeretôm en nekem ki liliomok kôzôt eel (3) En bara-
tom zep vag. edes es ekes mikent iervfalem liedetes mikent
feregeknek zerzet arrokk (orrozat) (4) Fordeič el te zemeidet en
rolam. meg v̇k engem el repeitenek Te fvṙtid mikent kečekk čor- 10
dai. kik galaad hegeből ielentek (5) Te fogaid mikent yvh čordak.
kik mofobol hagnak. mindenik kettôs ellövel. es meddô ninčen
kôzöttök (6) Mikenth pańika alma haia. v̇gan te v̇gıd. titkodtol
meg valva (7) Hatvan kirałne azzoń vağon. es nolv̇van zeretô: es
leańoknak ninčen zama (8) Eg en galambam. en tōvelletefem eg 15
vağon v̇ ańńanak valasztotta. es v̇ zv̇leienek. es az fionbeli leańok
lattak v̇tet. es hirdettek v̇tet bodognak kirałne azzońok. zaz zere-
tôk dičerek v̇tet (9) Meł ez ki elô meğen. mikent fel tamado hai-
nal: zep mikent hold valasztot mikent nap. yiedetes mikent zerzet
feregeknek orra (10) Le zallek az diof kertbe. hoğ v̇lgekeknek 20
almait latnam. es meg neznem. ha az zôlôk viragoztak volna es
ha pańika almak termettek volna: (11) es nem || tvdam en lelkem 481
aminadab zekereiert meg haboreita engem (12) Teri meg teri meg
Synamitis (istentől elidegenölt lelek) teri meg teri meg hoğ laffonk
(tekenčônkk) teged

25

(VII.)

(1) Mit lattok az synamitisbe ha nem čak feregeknek zerit
O feiedelmnek leaña meł zep te lepelid[nek] az sarvba Te farodnak
egbe zerkezese. mikent naffak: kiket mełteri keez gartot (2) Te
kôldôkôd mikent haitogatot kepp (pohar) ki soha nem zikes vene- 30
rekkel Te hafad mikedt bvza aztag liliomval kôrnekôzôt (3) Te
ket emlôid: mikent ket vad kečke allo (4) Te nákad mikent ebvr-
beli toroń Te zemeid mikent ešebonbeli halaf tok. kik vannak
fok leańoknak kapviba Te orrod mikent libannak torońa ki da-

mafkofra neez (5) Te feied mikent karniel Te feiednek fŕti.
 mikent kirali bibor tőrefhez zerkezőt: (6) Mel zep vag en bara-
 tom es mel ekes vag en zerelmefem gőnőrfegbe (7) Te allatod
 5 palmahoz hafonlot Es te čėid zólő fŕhőz (8) Mondam fel hagok
 az palmara. es gőmőlčet ragadom: es te emlőid ollatanok leznek
 mint zólő fŕ. es te illatod. mikent malofnak illatta (9) Te torkod
 mikent igen io bor. kit en zeretőmnek melto Innia: es ŕ fogainak
 kerődni (10) En enzeretőmnek. es ŕ neki fordolafa en hoziam
 482 (11) Iői en zeretőm. es menőnk || ki az mezőbe. lakozionk az
 10 falvkba (12) reggel kellők az zólőkbe: es laŕvk ha az zólő vira-
 gozot. ha az viragok gőmőlčőt bomboznak ha az pańika almak
 viragoztak Ot en neked adom en emlőimet (13) Mandragorak mi
 kapvnkon illatot attak En zeretőm mind vy almakot: es oo alma-
 kot es. neked tartottam.

15

(VIII.)

(1) Ki agga azt en nekem. hog en ańamnak emlőie zopo
 atamfiat kŕn leliem. es meg čokollam es imar engem ŕenki ne
 vtallon (2) Meg ragadlak teged es en ańam hazaba vizlek. es en
 zólőmnek reitekebe ot meg taneitaz engem Es en elvegeitet borbol
 20 adok neked venereket Es granatof almanak mŕŕtat (3) ŕ balla
 en feiem alat: es ŕ iogia meg őlel engem (4) O iervŕalem leańi
 ratok efkezem. fel ne ferkenčetek fel ŕ ebzeietek en zeretőmet.
 mig nem ŕ akaria (5) Mel ez ki fel hag az pvztabol. gőnőrfegbe
 torlot: es ŕ zeretőiehez tamazkodot Malof fa alat ebreztelek fel
 25 tegedet en baratom Ot rothada meg te ańad Oth tőretek meg te
 zŕled (6) Teg engem te zivedre. ment ieget: ment yeget te ka-
 rodra Mert zerettet ollan erőf ment halal kedveles kemen. ment
 pokol. ŕ neki lampafi. tŕznek. es langaknak lampafi (7) fok vizek
 483 nem || olthattak meg az zerelmet Es ŕoŕo vizek ŕem boreithattak
 30 el ŕtet Ha ember mind hazabeli vagat adnaia zeretetert es vgan
 meg vtalla. az vagot mikent. ŕemmit (8) Mi hvgonk kičind: es
 ninčen čėi Mit tegők mi hvgonknak: mikoron bezedbe veziek
 ŕtet (9) ha kŕ fal. rakionk raita ezŕŕt erkeleket ha aito. tahat
 bellŕk meg ŕtet. cedrof dezakkal (10) En kŕ fal vagok es en
 35 emlőim mikent toron. holot ŕ előtte ollan lők. hog ha beket leltem
 volna (11) Bekes zólőie vala benne. kinek nepi vannak vtet őri-

zôknek haga v̇ gvmôlčeiert Ember ezer ezvft penzt hoz be (12)
 En zôlôm en elôttem vagon Te bekesed ezer es ket zaz. v̇ gômôl-
 čet ôriziŋk. (13) ki kertekbe lakozal. baratid. halgatnak téged
 nekem hallata te zodot (14) Fvff en zeretôm es hasônllal kečkehez
 es gimboriohoz draga keneteknek hegen Amen

5

M e f e

Soha tavol tôle. benne vagon neki lelke: égges ketten. es
 harmaf. es ninčen bennek valaztaf. Raja kvvôl v̇ nezese. lankad.
 mikent efter Vigaz felven mikent ivdit Monga kedven kedvet:
 mert meg tvzôt: mikent tövs Idvôffegnek hivattatik. velônk egbe¹⁰
 lakozik elmenkben es zivônknnek allattaban ||

(5) Az időben Iőve iefus samarianak varofaba ki mondatik Sikarnak kelek mellet kit adot iakob ⁊ fianak iosefnek (6) Vala
5 kedeg ot iacob kvtta Azert iefus vton farattaert. Ig ⁊l vala az kvton Idő kedeg vala avág hatod (7) Iőve azert azzon ember samariabol vizet mereitenie Mond neki iefus Ágg en nekem Innom (8) ⁊ taneitvani kedeg el mentek vala a varofba hog eledelt ven-
nenek (9) Mond azert az samariai azzon ember Mikent holot te
10 fido leg. kerz en tőlem innod. ki samariai azzon ember vagok Mert fidok nem elnek egbe samariakkal (10) Felele iefus es monda neki ha tvdnad iftennek aiandekat. es ki az: ki mond neked. ágg en nekem Innom Netalantan te kertel volna ⁊ tőle es adot volna eleven vizet (11) Mond neki az samariai azzon ember Vram nin-
15 čen ingen miben mereh. es az kvth meel azert honnait vagon eleven vized (12) Mi nem nagyb vag ti. mi atanknal iacobnal ki atta mi nekönk az kvttat Es ⁊ belőle yot. es ⁊ neki fiai es ⁊ neki čordai (13) Felele iefus es monda neki Minden ki ez vizből izik. esmeg zomehozik. de az viz kit en adok neki. (14) lezen ⁊ benne
485 kvtt fv őrök eletre ki forro || (15) Mond neki az azzon ember Vram ad ennekem az vizet hog ne zomehoziam Ide es ne időiek mernem (16) Mond neki iefus Meñ el hyd feriedet es idői ide (17) Felele az azzon ember es monda neki Vram ninčen feriem Mond neki iefus Iol mondod mert ninčen feried: (18) mert őt feried volt. es
25 most meel feried vagon nem te feried. ezt bizonnal mondod (19) Mond neki az azzon ember Vram latom mert te profeta vag (20) Mi atank ez hegbe Imadkoztak. es ti mongatok hog iervsalem legen hel. hol imadnia kel (21) Mond neki iefus Azzonember hig en nekem. hog idő időt. midőn sem ez hegen. sem iervsalem-
30 nem imattak atat. (22) ti imattok mit nem tvttok. mi imadgvk

kit tvdõnk. mert fidoktol vagon idvõffeg (23) de idõ iõ. es imar vagon Minden bizon imadok. afat imadnak lelekben. es bizonfag-
ban Mert atã es illeket keres. kik imadgãk vtet; (24) lilek isten:
 es azok kik vtet imadgãk. lelekben es bizonfagban kel imadniok
 (25) Mond neki az azonember Tudom mert messias iõ. ki cris-
tof nak mondatik. azert mikoron v el iõvend. nekõnk mindent meg
hirdet (26) Mond neki iesus En vãgok ki veled zolak. (27) es
azomban el iõvenek v taneitvãni. es õdalkodnak vala || hõg az 486
azonember vel zolna de maga fenki nem monda Mit kerezs avãg
mit zolaz vele (28) Meg (el) hãga azert az azonember v vedret. Es 10
el mene az varosba. Es mond az embereknek. (29) Iõietek es
lãffatok embert ki meg mondotta nekem valamit tõttem. Mi nem v
criftof (30) Ki menenek az varosbol. es iõnek vala v hõzia (31)
Azomban kerik vala vtet v taneitvãni mondvan. Mester egel (32)
v kedeg monda nekik En nekem ennem valo etkem vagon. kit ti 15
nem tvttok (33) Mondonak vala azert az taneitvãnok eg mafnak
Mi nem valaki v neki enni hozot (34) Monda nekik iesus En
etkem hõg tegem v akarattat ki engem boçatot hõg meg tõkellem
v dolgat (35) Nem de ti mongatok e. hõg meeg neg ho vagon. es
aratas el iõ Ime mondom ti nektek Emelletek fel ti zemeteket: es 20
lãffatok videkeketh mert imar aratafra meg feierõltek. (36) es ki
arat ivtalmat vezen. es gõmõlcõt gõit õrõk eletre. hõg az es. ki
hint magot. õzve vigãggõn es ki arat: (37) Mert ebben bizon ige-
vagon Mert egeb ki arat (38) En titeket aratnia boçatalak. kit ti
nem mvnkalottatok: egebek mvnkalottak. es ti v mvnkaiokba be 25
mentetek (39) Az varosbol kedeg fokan hiõnek v benne. az sãm ||
aritanosokbol az azonembernek zavaert. es tanosagot adãsaert: 487
Mert meg monda nekem. mindenth valamit tõttem (40) Azert
mikoron v hõzia iõttek volna az sãmariãiak. kerek vtet hõg ot
lakozneiek es lakozek ot ket napot (41) Es fokkal tõbben hiõnek 30
v benne. v bezeedeert. (42) es az azon embernek mondonak vala
Mert imar nem te zodert hizõnk. mert minõn magonk hallottvk
 es tvggõvk. mert bizon ez ez vilagnak idvõzeitõie Amen

Neged böiti penteken Evangelim zent Ianos
Capitulum tizen eged

(1) Az időben Vala nemel koor lazar betaniai. marianak es
 5 v hvganak martanak kastelokabol: (2) Maria kedeg vala ki vrt
 kenettel kente vala. kinek attafia lazar. betegl vala (3) Azert v
 neki hvgi. v hozia kvldenek mondvan Vram Ime kit zerec betegl
 (4) Iesus kedeg [mondvan] halvan: monda nekik Ez betegleg v
 neki ninčen halalra de iftennek dičovsegere. hog v mia iftennek fia
 dičovölön (5) Iesus kedeg zereti vala Martat es v hvgat mariat.
 10 es lazart. (6) hog azert halla hog beteg. tahat meg marada azon
 helben. ket napoth (7) Az vtan oztan monda v taneitvaninak:
 Meinnönk el elmeg fidofagba. (8) Mondonak neki taneitvanok ||
 488 Mester mostan kerefnek vala fidok teged kövezni. es te elmeg oda
 meg e (9) Felele Iesus Nem de napnak tizenket ideie vagon e. ha
 15 ki nappal iarand nem bottlik mert ez vilagnak fenesseget latta
 (10) ki kedeg eyiel iarand botlik. mert ninčen v benne fenesseget
 (11) Ezeket zola: es oztan monda nekik Mi baratonk lazar alozik
 de el megek. hog almabol fel ebreziem vtet (12) Mondanak azert
 v taneitvani Vram ha alozik idvözöl (13) Iesus kedeg mondotta
 20 vala v halalarol. V'k kedeg aleitak hog alom alafrol mondanaia
 (14) Tahat azert monda nekik nilvan: lazar meg holt (15) es
 vigadok ti erettetek. hog higgetek: miért ot nem valek. de meñ-
 nönk v hozzia (16) Monda kedeg tamaf ki ketelkedőnek monda-
 tik. taneitvan tarfinak Meinnönk el mi es Es hallonk meg v vele
 25 (17) Iöve azerth iesus. es meg lele vtet: Imar neg napit az firben
 (18) Vala kedeg betania ierusalem mellet. avag tizenöt rafton
 (19) Sidok közzöl kedeg fokban iöttek vala martahez es mariahoz.
 hog vket vigasztalnaiak. v attok fiarol (20) Marta kedeg hog halla.
 mert iesus el iöt: eleibe mene Maria kedeg a hazban vl vala (21)
 489 Monda azert marta iesusnak Vram ha itt löttel volna. en || attamfia
 meg nem holt volna (22) de meeg mostan es Tvdom hog valamit
 követendez iftentöl: agga neked iften (23) Mond v neki iesus. fel
 tamad te afad fia (24) Mond neki marta Tvdom mert fel tamad:
 fel keleten az veg napon (25) Mond neki iesus En vagok fel kelet
 35 e elet ki en bennem hizen. ha meg haland es el (26) Es mind ki
 el. es en bennem hizen. örök es nem hal: hizeđ e ezt (27) Mond

neki bizonával vram En hittem hog' te cristof vag'. eleven istennek fia. ki ez vilagba iöttel (28) Es holot ezt mondotta volna. el mene. es hiva † hvgat mariat cendeffegben. mester it vagon. Es kedeg hi[†]. (29) † hog' halla. hamar fel kele. es † hozia iöve: (30) mert meeg nem iöt vala iesus az Castelba de meeg azon helen⁵ vala. hol † neki marta eleibe iöt vala (31) azert Sidok kik † vele valanak a hazban es vigasztallak vala †tet: Mikoron lattak volna mariat mert hamar fel kele. es ki mene. Vtanna menenek mondan. mert az firhez megen. hog' firion ot (32) Maria azert holot ivtot vala oda. hvl iesus vala. †tet latvan † labihoz efek Es monda 10 neki Vram ha it löttel volna. en attamfia meg nem holt volna (33) Iesuf azert latvan †tet firtaba Es az fidokot kik vele iöttek || vala 490 firtokban Meg rettene lelekben es meg randeita magat: (34) es monda hvl töttetek †tet Mond neki: Vram iöi es lassad (35) Iesuf es kónveze (36) Mondanak azert fidok Ime mi nemmen zereti 15 vala †tet (37) Neikik kedeg † közzölök mondanak nem tehette e ez ki vakon zvlötnek zemit nita hog' ez meg ne holt volna (38) Iesus azert esmeg †nön benne meg rettenven iöve az az firhez vala kedeg verem. es k[†] vala raia teven: (39) Monda iesus vegetek el az követ Mond neki Marta annak hvga ki meg holt vala 20 Vram Imar dohos: mert neged napi (40) Monda neki iesus Nem de mondam e neked. ha hiendez. istennek diöőfeget latod (41) El vevek azert az követ Iesus kedeg zemet fel emelven monda afa- halat adok neked: mert meg halgatal engem (42) en kedeg tvdom vala. hog' minden idön meg halgac engem de ez nepert ki kóról 25 all. mondom hog' higgeek. mert engem te bočattal (43) ezeket hog' mondotta volna. nag' zoval †völte Lazar iöi ki. (44) es leg ottan elő alla ki meg holt vala kezei es labai: kötözven mazzagokkal: es † neki orcaia kezkenövel vala be kötözven: monda nekik iesus oldoziatok meg †tet: es haággatok el menni (45) Sokan azert fidok 30 közzöl || kik mariahoz iöttek vala es lattak vala mit tön: hynek † 491 benne

C'onka heti penteken Mate ôt

Az időben monda iesus ű taneitvaínak (43) hallottatok mert. mondvan vágon regieknek: zereted te kőzeledet es gűvlőld te ellenfegedet (44) En kedeg mondom nektek zereffetek ti ellen-
 5 fegteket: tegetek iol azoknak kik titeket gűvlőltek Es imaġatok titeket űldőzōkert es ċalogatokert. (45) hog leġetek ti aġatoknak fiai. ki menńekben vágon ki ű napiat fel tamazta iokra es gonozokra: es effez igazakra es hamoffokra (46) Mert ha. zeretitek azokat. kik titeket zeretnek: mi ivtalmatok lezen Nem de ielesek ezt
 10 tezik e (47) Es ha idvōzlenditek ti aġatok fiait ċak. mit teztetek tōbbet Nem de etnikos poganok ezt tezik e (48) Azert leġetek ti tōkelletefek: mikent ti menńei aġatok es tōkelletes (VI, 1) es veġitek eztekbe ti igaffagtokat ne teġitek embereknek elōtte. hog latalatok ű tōlōk eġebkent ivtalmatok nem lezen. ti aġatoknal ki
 15 menńben vágon (2) Azert mikoron alamofnat tez. ne kűrtōl te elōtted. mikent teznek űnagogaban. kepmytalok es vcakban: hog emberek tōl tiztefōllenek Bizon mondom nektek. meg (el) vōttek ű
 492 ivtalmokat (3) Te alamifna teteledben || kedeg te tvġġa te balod mit teġen te ioġod. (4) hog te alamifnad reitegben leġen. es te
 20 aġad ki latfa reitegben. meg fizeti neked (5) Es mikorom imattok nem leztetek mikent kep mvtalok. kik zeretik űnagogakban. es vcaknak zeġeletin alvan imattokat hog lattaffanak emberek tōl bizon mondom nektek. el vōttek ivtalmokat (6) Te kedeg mikoron Imadandaz. men be hazadnak zeġeletibe. es aito be teven
 25 Imagġad te aġadot reitekben es te aġad ki reitekben latfa meg fizeti te neked amen

Bōiti elō vafarnap vtan valo penteken Ianof ôt

(1) Az időben vala űidoknak innepnapok es fel mene iesus iervűalembe (2) Vágon kedeg iervűalembe eg nevezetes halafűo
 30 ki eberōl neveztetik betűaida ôt zeġeletō (k a p u i a) (3) Ezekben kedeg fezkiz vala koroknak vakoknak fantaknak azzeaknak naġ fokűaga: viznek indulafat varook (4) Vrnak kedeg angala Idō

zerent le Zal vala az halaf toba es a viz meg indol vala Es ki eleb le zal vala az halasztoba. viznek indolafa vtan. meg vigazik vala: akar mel betegleg tartotta volna vtet (5) Ot kedeg vala nemel ember v beteglegeben harminc nole evi (6) Azt mikoron latta. || volna iefus. fekven. es meg tvtta volna hog imar fok ideie volna: 493 monda neki akarz e. egeffegbe lenned (7) Felele neki az kor Vram ninčen emberem hog mikoron meg zavarol a viz. engem be bocaffon az halasztoba Mert mikoron en el ivtok egeb en elotttem bele zal (8) Mond neki iefus kel fel. ved fel lepledet. es iari. (9) es leg ottan meg vigazek az ember: es fel veve v leplet. es iar 10 vala: Vala kedeg zombat az napon (10) Mondottakva fidok aznak ki meg vigazot vala Zombat vagon nem illik fel vened lepledet (11) Felele nekik Ki engem meg vigazta v monda nekem Ved fel te lepledet es iari (12) Azert meg kerdek vtet: ki az ember ki mondotta neked ved fel lepledet es Iari. (13) az kedeg ki meg 15 vigazot vala. nem monga vala ki volna Iefus kedeg az helben zerzet fokaffagtol feelen mene (14) Ezek vtan lele vtet templomban iefus Es monda neki Ime meg vigaztal Immar ne akari binhedned hog valami gonozb neked ne tortennek (15) El mene az ember. es hirdete fidoknak hog iefus volna ki vtet meg vigaztotta 20 amen

Vr Zyne valtozatfa napian Mate tizenhet ||

(1) Az idoben fel veve Iefus Petert es Iacobot es v neki 494 attafiat ianoft Es vezete vket eg magaf hegre (2) Es el tvenek v elottok Es meg fenlek v neki orcaia mikent nap V' oltozeti feyrre 25 lonek mikent ho (3) Es ime ielenenek v nekik Moises es Illes. v vele zolok (4) Felelven kedeg peter monda iefusnak Vram io nekunk itt lennunk ha akarod. tegonk itt harom hailokot: Neked egget Moisesnek egget: es illesnek egget (5) Meeg v zoltaba Ime feles kod arnekba veve vtet es Ime zoo az kodbol mondvan It 30 vagon (ez) en zereto fiam. kiben en iol kellettem. vtet halgassatok (6) Ez halvan taneitvanok v orcaioakra esenek es igen felenek (7) Es elo mene iefus es tapasztala (illete) vket es monda nekik: kelletek fel es ne akariatok felnetek (8) Zemeket kedeg fel emelven fenkit

nem latanak ha nem čak iefufth (9) Es v nekik hegről. le zallot-
tokban parančola nekik iefus mondvan Senkinek ne monggatok ez
lataft mig nem embernek fia halalbol fel tammadd amen

En mvnkamert legén atának dičő leg Es fiv-
nak tizteffeg Es zent leleknek vigafag Mikent
vala kezdetben. esimar es mindenkor es öröknek
örökig Amen ||

Pavla es Evftokiom. kezereitetek engem: Iföt criftofnak zerelme keteleneit engem. hog rezgetefnek okaert. bezedet tegek Bodog es dičovleges ziz marianak. fel veteleröl. hog ti zent gvélekezefteknek légen deiaki bezednek aiandoka: II nag fő innepnek⁵ napiaban. kiben tanollá genge iffiofag teinek edeffeget esmerni Es igen kifdedekből igen nagokot gondolni Mikent vrnak engedelmevel minden eztendőkön. ez nap mindenestől dičeretben kellen. es dičovleggel illeffek Azert ha ti kezetekben iövend. az ketleges iras. ez bodog ziznek meneferöl Ne talantan ketsegefeket bizonert vege-¹⁰ tek Ielennen holot ezekből: egeb bizonfag ninčen. hanem hog ez napon dičovlegel tetetöl el valtozot Mvtattatik kedeg v koporfoia. mi lattonkra. mind ez ideig Iofafat völgenek közepin ki vagon fion hegenek: es olaifak hegenek közöttte. kit o paula zemedvel es neztel hol v tizteffegere eg éghaz faragtatoth čvdalatos kv tablak-¹⁵ kal kiben temettetnek: mind ot valoktol hirdettetik de mostan hyvnak mvtattatik. minden || latoknak Ezt azert mondom mert⁴⁹⁶ lokan ketelkednek ha fel vetetet testevel özve Avağ el ment légen testeet meg hağvan Nekik bizonaitani akariak. vtet imar fel költnék es criftoffal bodog halaltalanfagban. menńekben rvhazotnak²⁰ Bodog ianoft evangelistat. ez bodog ziznek őrizőiet ki ziznek kriiftoftol zizen hağatot. fel tamadotnak lokan vallak Mert v koporfoiaban. mikent zollak semmi hanem manna leletik de mi bizonńval ezek közöt légen tibelgők: mikent azokol es kiket evangeliom tanofagara vrral fel költeknek hizők De ha meg²⁵ porba tertek legének. ninčen bizonfagonk čak hog olvaffivk Mert lok zenteknek tetek kik el alvttak volt. fel költenek Es iőttek zent varosba az az iervsalembe es lokaknak ielentek. kikről bizonńnal nemel doktorok ertettek hog imar azokban őrők fel kelet telfesedet Mert vallak. hog bizon tanok nem volnanak. ha v fel keletek.³⁰

bizon nem volna kit mi es Bodog mariarol lôt lenni nem ketelke-
dõnk. lehet oltalmert. hvt meg alvan Ionkab keges kivanfaggal
497 aleitanonk kel: hog nem tanalõ||nal kvl tõkellenõnk, ki vezedelm
nel kvl. nem tudtatik ha kedeg kerdes lenne vr iefus halala vtan
5 mit tõt legen ez bodog ziz maria Ez eg bizon: hog zent zizen
testben es elmeieben meg maradot. kit okoffaggal gabriel arhangal
mikent mennei naazs illetlen õrizte: es ianos apastal es evange-
lista. kinek cristos vtet hatta az kereztfarol ziz: zizet õrizett. es v
zolgalattaba zolgalt Nem hog: ha valasztott apostolnak. ferege vtet
10 hatta volna. kik kõzõt fel keletenek vtanna. Ki menven. es be men-
ven. naiaiban bezellet. cristofnak testõleferõl Bizonaval annival
bizomban. menivel eleitõl fogvan. zent lelekel tellesben meg
tanolt vala: es mindent meg latot vnõn zemevel. lehet az aposto-
lok es. Azon zent lelek mia mindent meg tuttak volna. es meg
15 tanolvan. mindent bizonfagba Ivtattak volna Ez napon diçõfeges
mindenkor ziz maria. fel haga menbe. ez napon angali zep inek-
lesbe eggik mafik ellen: õrõk zold fegnek mezõibe mikint hvl.
minden felõl valo polgaroknak. eg naiaf tarsafagok: hvl angeloknak
498 fõ innepek: hvl mvnka||nak es keferõfegnek vtanna. bodog es edes
20 lelki elet vagõn Ez vilagnak azzõna. ez napon földtõl elmvlt: es
ez alnok vilagbol ki ment Attamfiai kerlek titeket vigaggatok:
mert hog vg mongak mondhatatlan. igen fel magasztatvan. cristof-
fal orzagl mind õrõke Esmeg mondom vigaggatok. mert bizodal-
mas v fõnnadhatatlan diçõfegerõl: Imar mehorzagnak palotaiaba
25 ivtot. hol v zive. banatoth nem lat. Örvendezietek mongam. es
vigaggatok es õrõllõn mind ez zeles vilag: Mert ez napon mine-
kõnk mindeninknek. v erdemenek esedezeseert idvõffegõnk õreg-
bõlt: ti nektek kedeg. vtet zeretõknek. tizteffeg es iozag: egeb
zent zizekkel õzve bevebben es adatik malaszt Azert zeretõim õrõl-
30 letek es diçerietek vtet: Mert ha vr iftent profeta zava mia. v
zentiben tartozonk diçernõnk: Naggal ionkab. ez nag innepen. v
bodog zent. ziz annanak fõ Innepen kel: zep Inekkel. es hangof-
faggal. nag zerelmefen magasztatnonk Es iftennek valo melto
diçeretekkel edeskednõnk Es lelki aiandekokkal tizelnõnk Senki-
499 nek ninçen ketfegere: hanem mind || v neveknek diçeretire Illik
valamit meltan es felsegafen v annanak tennõnk Valamit kedeg
emberi nelõ mondhatna: mind kisseb mennei diçeretnel Mert
ifteni es angali magasztataffal hirhõt es diçertetet Es lehet profe-

tak mia előzer meg hirdettetet. patriarkak mia peldakban. es bölc
 bezedekben meg iegezven volt zent evangélistak mia Ime ki mv-
 tattatot. es ki adatot Angál mia nag' tizteffeggel. es zolgalat [mia]
 zerent idvözletet Ennek felötte. mel' ez. es mene volna Istefegent
 ki ielenik: Mikoron monga Idvöz leg' maria malasztval telles vrte ⁵
 veled Aldot te azzon emberek közöt Mert illeten aiandekkel illik
 vala ill' zizet aiandekozni. hog' angál hirdetneiee. & [malasztjaval]
 malasztaval telles voltat ki menneknek dičőfeget adot Földnek istent.
 bekét advan Poganoknak hvtöt. binőknek veget: Eletnek zert Er-
 kolcnek fegelmet Es iol kvldetik angál ez zizhez ha f o n l a t o f - ¹⁰
 f a g Mert zizefeg mindenkor rokonfag angalfagnak Mert testben
 test kvl elni. nem földi elet. de mennei Azert es testben Angáli
 eletet kerefni nagyb' erdemre vagón. hog' nem angalla lettel Mert ||
 Angalla letel boldogfag. zizze kedeg lenni iozag Mikoron ember ⁵⁰⁰
 ereivel. azt akaria merni myee vagón angálnak természetent de ¹⁵
 maga moannoaik zizze vag' angalla letel Isteni aiandeknak zolga-
 latta nem emberi erőnek Mond az angál Idvöz leg' malasztval telles
 Es iol telles. mert egeb zenteknek rezvel adatot Mariaban kedeg
 malasztanak tellessege egzer mind bele ötlöt Istennek bodog zileie.
 iföt előb meg valasztot törvenent Idvözletik angál mia. malasztval ²⁰
 tellesnek Es hirdetik es. ki mia zent leleknek bö harmatta[bo]val
 felöl ötlöt minden allatnal Mert igazan mongam. nem kisdéd avag
 zokot volt az közönet. de melto minden. čvdalatra mert tiztelet-
 nek követsege volt aiandeknak aianlafa. zolgalatnak naiaffaga:
 Mert azert noha zent profetakban es zenth atakban hiziük hog' ²⁵
 malaszt volt. de maga nem az keppen tellesen Mariaban kedeg
 minden malasztnak ki criftofban volt. tellessege iöt Merth valami
 atok Eva mia ötlöt. mindent el vött marianak aldomafa Annak
 felötte criftofnak || ziletese aenne malasztot öttöt: menne mind ez ⁵⁰¹
 zeles vilagnal sem volt előzer Mert mie természetnek nem volt. elet ³⁰
 nem tudta okoffag nem ertette Emberi elme nem fogia Men' rettegi
 föld fel. minden természet Istöt mennei es čvdalla ez mind az ki
 istefegent. gabriel mia izentetik es criftos mia meg tellesedik
 Ez napnak felsegefe volt: es miként ez ziz hasonlathatlan Ez
 innep egeb innephez Istöt angáli erőnek es čvdalatos Azert es ³⁵
 felöl valo polgaroknak kepekbén zent lelek čvdalkodvan. & neki
 fel mienefen: Mond. ki ez. ki az pvztabol. fel megen. miként io
 illatokbol. fűftnek vezzeie Es iol monga. miként fűft vezző. mert

vekon. es genge. mert isteni fegélmel meg vekonolt volt Mert bizo-
 nával belől meg éget volt. aldozatban. keges zerelme nek goitafa
 mia. es zeretnek kivanlagaval mikent fűft vezző. io illatokbol. Es
 nem čvda. mert sok iozagnak illatfabol tellesőlt vala. es ű belőle.
 5 zarmazik vala edeffeges illat Angáli zepfegnek es fel megen vala
 502 kedeg ez vilagnak pvztaiabol Iesse gvkereből || tamadot vezző.
 regen meg mondott: de valasztatot lelki őrmekben čvdalkodnak
 vala hog ki volna ki iozagoknak erdemevel. Angaloknak meltosa-
 gat felől mvlnaia kiről elmeg zent lelek meg ottan mond ki ez ki
 10 fel megen. mikent fel tamadot hainal. zep mikent hold. valasztot
 mikent nap yedetes mikent hadaknak zerzet elő ferege: čvdal.
 kedeg zent lelek. ű fel meneseben. mert zenteknek sok feregivel
 erőffőlt. es kőrnől vetetet Azert monga yedetes mikent hadaknak
 zerzet elő feregi Bizonaval ű iozagival yedetes lőt. mikent varnak
 15 iol zerzet fereg orra Inneit es onneit. zent angaloknak ereiekkal
 erőffőlt Zep mikent hold: ifőth zepb holdnal. mert imar fogatko-
 zafanal kvl [fell] fenlik. mennei fenessegekkel meg fenefőlt: Valaz-
 tot mikent nap. iozagoknak fenessegevel mert igaffagnak napia
 valasztotta vtet. hog ű tőle ziletneiek ez vilagnak valtoia kinek
 20 lehet temetefere. mikent alkalmas hiññōnk. zolgalnak vala anga-
 lok: es mind mennei odvar. neki vigad vala Es nem čvda. mert
 503 anaj tizteffeg aze. ki ű tőle || ziletet. kit mennei zerzet bečöl. es
 imagga ű neki fel emelkettet. afaval felleznek zekiben Olvaftvk
 azert gakorta zenteknek temetefekre angaloknak iőveseket. es ű
 25 zolgalatokra. zolgalatokat tettek It őt valasztottaknak lelkeket
 Inekekkel es vigaffaggal menben vitteket. hvl mind ket nemő
 [mem] nemzetnek hangoffagit. ferfiaknak es zent zizeknek inekle-
 feket hallatni. es zep hangoffagit hallatni Ezek közöt. ki sokkal
 nilvabban vagōn sokzer vket vilagoffaggal fenleniek Ennek felőtte
 30 meeg testben eltekben es. azon helben čodalatos illatnak. illatoza-
 fat erzeneiek. hog ha O zeretoim remensegnek hivente fere. es
 hitnek erőffeite fere. niha criftoš mi idvőzeitōnk. kőrnől alloknak.
 ű nekik erdemek bizonlagara enñiet. es illeket meltol mvtatni. ű
 mennei zolgai mia. holtaknal. mitől ionkab hinni valo ez napi
 35 napon. menneknek feregit ű feregivel dizeft istennek anña eleibe
 iőttek. es vtet keptelen nağ vilagoffagval. kőrnől fenletneiek Es
 504 mind az kirali zekik, regen vilagnak zerzese előt || ű neki gartotba
 vittetek dičeretekkel. es lelki inekekkel Senkinek ketseg: mind az

mennei iervfalemet: tahat örvidenek. mondhatatlan örömmel
 Tahat meg vidamvltanak Entezhetlen zerelmben Es tahat mind
 örvidesszel. lelki örömben lenek. mikoron ez innep ki nekönk
 eztendöröl teer. v nekik mindeniknek zvetlen vagon Nem meltat-
 lan es. mert hinni valo. hog mikent [erterne] erten valo min-
 dennek idvözeitöie vnön maga hamarfaggal dičovlegben eleibe iöt
 legen Es vilagoffaggal vtet.vele zekben vltette. mert ha nem. tahat
 hog hihetö hog meg telleseitette. mit v torveneben parancol mond-
 van Tiztelled atadot es anadot bizonaval hog v atfath tiztelte
 legen. vnön maga tanoo mikoron monda fidoknak En nem kere-
 sem en dičovlegemet. vagon ki keressze es itille de tiztelem en ata-
 mot. es ti zegeneitetek engem V' annarol kedeg evangelista
 monga. mikoron meg terenek nazaretbe. vala engedelmes v nekik.
 de egeb az termezeti kiben ata istent v allattaban tizteli || Egeb 505
 kiben zileienek enged: mannoban maga azon eg cristos hitetik 15
 Azert hog ige teste löt. es mi benönk lakozot eg emanvel az az
 mi velönk isten

Octava

May napnak innepe int minket hog ez ziznek dičerete-
 ben kesedelmet tegönk mert bizonaval melto hog ill ziznek nap-
 ian vrnak dičeretetöl testi helö. ne vezteglén Mert bizon ez-
 napon ziz maria az mennei völegénnek alkalmaft es zabadon
 [vlteti] vvölti tartad en iog kezemet. es te akaragodban el vezetel
 engem Es dičovleggel fel völ engem Ma mongam. v es meltan
 halla. v kegesetöl Iöi el en közelem en dizesem en galambam Mert 25
 ime imar [m ta] teel el mvt es el ment Es az bodog felel mi föl-
 dönkben viragok ielentek zilö metesnek ideie el ivtöt. en lelkem
 örvidö vrbán. es gönörködik v idvözeitöyben. es vrbán dičekedik en
 lelkem. hallak zelidek es örölnek. es hizem vrnak iozagit laktomot
 előknek földében Laffvk azert atamfiai ki legen il zent. kihez 30
 zent lelek meltollon iöni. ki il dizes. hog vtet isten iegesse valazia ||
 ki il tizta hog zvelefe vtan. ziz leheffen Es az istennek tem tem- 506
 ploma. az iegzet kv. es vrnak hazabeli be töt kapv Erre mongam.
 ala zallot zent lelek Ennek arnekozot felleznek ereie. v belöle
 hatalmaf iozagoknak kirala iöt ki Ez zerkezessben zeplötelen. zv- 35
 lesben firos. tiztafagban ziz Ez zizen fogadot. nem ferfiotol de

zent lelektől Ez zŕlt nem banattal de vigafaggal Ez nevelte anga-
 loknak es embereknek etket Bizon bodog es igen melto minden
 diçeretre ki emberi magnal kŕl meñnei keneret adot Es ez vilag-
 nak idvőzeitőiet zŕlte O hitnek zegődefe O hitnek tikŕia Angál.
 5 ziznek zilendő fiat igerr. ziz őrl. es kivan annava lenni bizon nag
 es idvőfleges titok. ki ig zŕlt hog ziznek es annanak es mondhat-
 taffek O maria emleffed te teremtedet. aggdad zoponak emleidet.
 hog eretted ŕ verőnek orcaiat Tvget aalaat te ŕ neki mikent ana :
 agg [ŕ]időbeli allatot hog ŕ neked es nekőnk aggon őrlök elete[d]t
 10 Emleffed az [ez]ert azt ki teged teremtet. ki ollanna tőt teged hog
 507 ŕ te benned lenne Emleffed ŕtet ki magzas || foganatnak gőmőlçet
 atta neked. es zizefegnek ekeffeget tőlet ziletven meg nem vőtte
 Lafflatok atamfiai. meŕ meltan zolgal. istennek zentelt zizefeg: kit
 ig meltolt zeretni. hog azon eg azzon ziznek es annanak es mond-
 15 hatneiek O meŕ elő vető malaszt: es minden vilagnak hirdetendő.
 ki ŕnőn maga zilefnek meltofagat erdemle. es zizefegnek tiztafa-
 gat el ne vezeffe Valasztot ki ŕ teremtdiet zŕlneie Ennek felőtte.
 ferfiat efmeretlen: meg yede (rettene) hog zilendő legen. ki hazaffag-
 nak agat nem esmerte O meŕ bodog ana ez ki fertőzetlen fogadot
 20 es banatnal kil zŕlt őrvoffagot Bodog ana ki mia mi nemzet fe-
 gőnknek elete meg vyioit. ki menből fogadot fiat Es ez vilagnak
 zŕlt idvőzeitőth Bizon egezs ziz valasztatot. kinek anai firoffag
 adatneiek. es lenne magzo ana. kiben zizefegnek tellessege tartat-
 neiek Mert ha zizet gondollok ki teŕti kivanŕagnal kil teŕtet foga-
 25 dot. es ferŕio nal kil. ferfiat zŕlt Es ha ez dolognak okat akarivk
 kerefnőnk. azon mi kereŕtőnkben lezonk holot irvan legen V' neki
 508 nemzetet ki zolla ki || Mert az bodog Maria kinek ma Innepet illŕk
 ŕnőn maga ki hiven fogadot. hiven zŕlt. mikoron az ifteni zileŕt.
 angál neki hirdetneie Tahat ŕ ŕ tiztaŕagat tvdvan. ifteni tanaŕnak
 30 tvdatlana Felelt vala az angálnak. mikent lezen ez. mert en ferfiat
 nem esmerek. Angál ŕ neki yig orcaval felele zent lelek felől iő te
 beled Es fellefegnek ereie. arnekoz neked Ne felelmiel zileŕtől ziz.
 ŕe yieg: ŕe tvdatlan igen ne retten çak hyg es fogattal. zeres es
 ziltel mert zent lelek feliől iő te beled Azert ninçen mitől feel. es
 35 fellefegnek ereie arnekoz neked Inneieth vağon hog őrl Mert tahat.
 kővetne banat zileŕt ha foganaŕt elől venne bvialag Moŕtan kedeg
 zent lelek feliől iő beled. es fellefegnek ereie arnekoz neked. az az
 meg hyveit teged. zent leleknek arnekaban. hog foganaŕnak kiva-

natof bvziaban ne rettené Azert es az mel zent te tñled ziletik iften
 fianak neveztetik Ezeket halvan maria Imar hitnek magiabol ter-
 helt. es előzer criftoft elmeiebe fogadvan. hog nem meheben felele
 az angálnak Ime vrnak zolgaloia légen nekem te monda||fodent 509
 Semmi kesedelm. mel hamar ziznek engedelme ki nilik: meñnei
 völegén. zeplótelen testben be megen Es kit telles vilag nem fog.
 az artatlan leannak tagiba vltetik Mert halgaffatok atamfiai mi-
 kent az kapv kin vr be ment. mindenkor be teven volt Mikent
 ezekial profeta Isteni latafiban nezte Fordeitam magamot az olta-
 rinčanak kñlfő kapvia vtara [Es monda vr nekem] ki nap keletre 10
 nez vala Es ez be teven vala Es monda vr nekem Ez kapv kit lac
 be teven lezen. es meg nem nilik Es ferfiv általa nem megen. es
 mindenkor be teve lezen Ime hvl nilvan mvtatta nekönk hog ziz
 zent maria mindenkor ziz volt: zizen meg maradot Ziz ziles előt.
 ziz zileseben. ziz zilese vtan Fogadot es zizen vagon Emlet es zizen 15
 vagon Bizon bodog maria. aña lehetett: azzon emberre nem lehe-
 tett Nag erdem nag aiandek nag malaszt Zolgalo zñlte vrat es
 zegetlen mag vetőből: terhelt ziz. magzo ziz. örök ziz Mit evdalod
 ezt O ember Ig kellet istennek ziletni: mikoron meltolt emberre
 lenni Ezek közöt azert telles || Fohazkodással mi bodog ziznek 510
 segečegere vegñk magonkot mind: minden tehetfeggel v fegedel-
 met köveffñk Es mikoron mi vtet alazatos zolgalattal gakorlvk.
 földön. v minket zñvetlen Imadlagaval. meltollon aianlania meñ-
 ben kit meltollon adnia. ki tőkellertes. zent haromszagban il es
 orzagl iften: minden öröknek örökire amen. ||

(1) Eg ember vala vr földében Es vala az ember egenes es igaz. es iften filő. es gonoztol el tavoro (2) Es ziletenek neki het fiai. es harom leani (3) Es vala v birodalma het ezer yvh: harom
 5 ezer teve. Es ot zaz iga okor. es ot zaz zamara Es valanak igen fok zolgaloi Es vala az ember nag. mind nap kelettol valok kozot (4) Es el mennek vala v fiai Es teznek vala hazonked vendegfegget. ki mind vnön napian Es el koldven Oda hivattak vala harom hvgokot. hog ennek es innanak v vele (5) Es holot ki hirhot-
 10 tek volna. az vendegfegnek napi Iob v hoziaiok kold vala. es meg zenteli vala vket Es holval fel kelven. mindenikert aldozik vala. mert monga vala Netalantan bñzottek en fiaim es v zivokban istent aldottak Ig tezen vala Iob. mind v napiban (6) Nemel napon kedeg Iottek volna Istennek fiai hog vr elot allananak
 15 Satan es kozottok lon. (7) kinek monda vr. honneiet idzs ki feleven monda. Foldet meg kerolem. es vtet meg iaram (8) Es vr monda neki Nem de gondoltad e. en zolgamot iobot. hog ne legen földön v hozia hasonlo egenes igaz ember es istent felo es
 512 gonoztol el tavoro || (9) knek feleven satan Mi nem heiaba feli
 20 iob istenth (10) nem de te korhol votted e vtet. es v hazat. es v korhole mind v vagat. v kezenek mvnkait meg aldottad es v birodalma nevedet földön (11) de teriedz meg keveffe kezedet. hog vffed minden vagat. mig nem orcel algon teged (12) Monda azert vr satannak Ame vala mie vagon. mind kezedben legen. cak hog
 25 v hozia ne nol ki iove azert satan. vrnak orcaia elol: (13) Mikoron kedeg. nemel napon. v fiai es leani ennek es innanak bort. v elo attok fianak hazaban. (14) kovet ivta iobhoz: ki mondanaia: okrok zantnak vala es mellettek zamarok oriztetnek vala (15) Es toldvlanak fabeofok: es mindent el vñek. es legeneket
 30 torrel verék. es el zabadolek enon magam. hog hirdetnem neked

ezt (16) holot meeg az zolna. Ivta mas es monda Menből istennek
 t̃vze zalla. es ivhokot es legeńeket meg ṽtven. meg(el)emezte. en
 magam el [zabadolek] zaladek hoǵ hirdetnem neked (17) de meeg
 az zoltaban ivta eǵeb es monda kaldeofok harom fereget t̃onek. es
 tevekre fietven el vivek. es t̃orrel verek az legeńeket. es en magam ⁵
 el zaladek hoǵ hir||detnem neked (18) Meg annak zoltaban ime **513**
 eǵeb ivta be es monda Fiaid es leańid ettekben. es bort ittokban ṽ
 el̃o attokfianak hazaban. (19) hertelen naǵ er̃os zeel tamada.
 pvzta kietlen fel̃ol az haznak neǵ zegeletet meg t̃ore. ki haz
 le d̃vlven. meg noma te ģermekidet. es meg halanak. es en ¹⁰
 magam el zaladek. hoǵ hirdetnem meg neked (20) Tahat fel kele
 iob es ṽ olt̃ozetit meg zaggata. es feieth meg ñirven. földre eŷven
 Imada (21) es monda Mezeitelen ĩottem ki en ańamnak hafabol.
 es mezeitelen terek meg oda vratta vr el ṽotte: mikent vrnak
 kellettet vg̃ l̃ot: leg̃en ald̃ot vrnak neve (22) Mind ezekben nem ¹⁵
 b̃ṽnz̃ot iob. sem valami hyhtfagot isten ellen nem zola

(II.)

(1) L̃on kedeg mikoron nem̃el napon ĩott̃ek volna istennek
 fiai. es allananak vrnak el̃otte es ĩot vala fatan es ṽ k̃oz̃ott̃ok. es
 allana vrnak el̃otte (2) hoǵ mondana vr fatannak honneiet ĩozs ki ²⁰
 felelven monda F̃oldet meg ker̃olem. es ṽtet meg iaram (3) Es
 monda vr fatannak Nem de gondoltad e en zolgamot iobot. hoǵ
 ne leg̃en föld̃on hozia hafonlo. eǵenes igaz ember es istenfel̃o es
 gonoztol tavozo: te kedeg engem || ṽ ellene indeital hoǵ ṽtet heya- **514**
 ban ģet̃orven (4) kinek felelven fatan monda b̃ort b̃orert. es vala- ²⁵
 mie vaǵon embernek. mindent el ad. ṽ lelkeert (5) hanem kedeg
 bočaffad te kezedet: es ṽffed ṽ zaiat. es testet es tahat latod ha
 arcel alǵon teged (6) Monda azert vr fatannak A me te kezedben
 vaǵon. de maga ṽ lelket: tarčad meg (7) ki menven azert fatan
 vrnak orcaia el̃ol: ṽte iobot. igen gonoz. fekellet. talpatol fogvan ³⁰
 teteig (8) ki az fekelnek seńnedeket čerepvel vakaria vala. ganaion
 vlven (9) Monda kedeg neki ṽ felesége dyana Meges te eǵeneffeg-
 ben lakozol e Alǵad meg istent. es haġ meg (10) ki felelven monda
 neki vg̃an zolal mikent hyht azzońembereknek eǵik ha iozagokot
 vett̃onk vrnak kezeh̃ol gonozokot mire ne zenveǵǵonk. mind ezek- ³⁵

ben iob nem vetkezet ű aiakiban (11) halvan azert iobnak harom barattű. minden gonozt mi törtent volna ű neki: ki mind el iöve ű heleböl: Tehmanbol Elifas Svizbvl baldač Namonbol Sofar. mert egmaffal bezelettek vala. hog eggemben. iöven. meg latnaiak
 515 űtet. es vigasztalnaiak (12) holot tavol fel emeltek || volna ű zemetket. nem esmerek meg űtet. es fel űvöltven liranak es rvhaiokot zaggatvan. ű feiek felire menbe port hañanak. (13) es földre le űlenek ű vele heet napon es heet eyel. es lenki ű neki eg zot sem zol vala Mert latnak vala lenni igen nag banatot

10

(III.)

(1) Ezek vtan iob meg nita ű zaiat. es ű napiat meg atkoza (2) es zola (3) mondvan El el vezien az nap kiben zilettem es az ee. kiben mondottak. ember fogant (4) Az nap űtetűlegre fordol-
 15 lon felöl űtet iften meg ne kereffe. es ne legen emleitetben. es ne feñlek vilagot mia (5) űtetűleg el fedge űtet. es halalnak arñeka foglalla űtet. fekete felleg [űtet] es bvrollon keferőűlegbe (6) Az eet űtet forgo zeel foglalla. ne zamlaltaffek eztendő napinak zamaba Sem hoban ne zamlaltaffek. (7) legen az ee egedöl. es meltatlan dičeretre (8) atkoziak űteth kik napot atkoznak. kik
 20 kezzek leviatant ebretzeneiek. (9) čillagok ű fekete fellegetöl meg űtelöllelenek. feñeűűleget varion es ne laffa Sem fel tamado haynalnak eredeteet. (10) mert nem rekeztette be az hafnak aytoit,
 516 ki engem vifelt sem el nem || veet gonozokot en zememböl (11) Mire nem holtam meeg anamnak meheben. hafbol ki iöven: Mire
 25 nem veztem el legottan (12) Mire fogtak terdre. mire emlettek čečböl (13) Mert imar mostan alvvan vezteglének es en alмамban nvgođnam. (14) kirallokkal es földnek feiedelmivel. kik magoknak varakot raknak (15) Avağ az feiedelmekkel. kik arañat birnak. es hazokot ezvűtel töltik meg (16) Avağ nem volnek.
 30 mikent el rőitet idetlen avağ mikent vilagot latatlan fogantak. (17) kegetlenek ot meg zvntek zöngestöl. es ot meg nvgyttak erőkben fogottak. (18) es neha egbe kötöztek nehezűegnel kil nem hallottak ravonak zavat (19) Nag es kifded. hvl vadnak. es vratol zabad zolga (20) Mire adatot navañafnak vilag es elet azoknak
 35 kik [lelekėben] lelkeknek keferőűlegeben vannak. (21) kik halalt

varnak. es nem iő es mikent kenčet vaiok (22) ingen vigadnak. ha koporſot lelendnek. (23) Embernek vta kinek el röitőzōt es iften űtet ſetetleggel kőrnekezte (24) mi előt ennem fohazkodom es mikent arviznek. vgan en rivaſom: (25) Mert felelm mellet felek vala. el ivta nekem Es kit || zegellek vala tortenek nekem (26) 517 Nem de el halgattam e nem de veztegletem e. nem de űvgom e. es nađ harag ivta en ram

(IV.)

(1) Felelven kedeg temani elifas. monda (2) ha neked zolni kezdōnk ne talantan zomoroyan fogadod. de meg zant bezedet ki 10 tarthat meg (3) Ime ſokat taneitottal. es tagolt kezeket batoreitottal. (4) tapogokot te bezeded meg erőſſeitet. es rezketō terdet erőſſeitettel. (5) Moſtan kedeg [Mi] čapas iőt te rad. es meg főgtal. űtőt teged. es meg haboroltal. (6) hvl vaōn te felelmed. te erőſſeged. bekeſeg tartafod. es te vtaidnak tőkeleteſſege (7) kerlek em- 15 lekeziel. meſ artatlan vezet el valaha avag igazak ha vakartattak el: (8) Ifot ionkab azokat lattam. kik ektelenſeget teznek es banatokot hintenek. es azokat arattak (9) Iſtennek fvallafa mia el veznenek: es ű haragianak lelke mia emeztettek meg (10) Orozlannak revafa. es nōſten orozlannak zava. es orozlan kőlķek- 20 nek fogai. meg tōrettek (11) Tigrif el veze. mert nem vala ragadozafa Es orozlannak kőlki el pvztolanak (12) De maga en hoziam eg titok zo iőve. es hog ha vrozna. fogatta volna en fvlem (13) ű fvgaſanak eryt eylataſnak zōrńőſe||geben. mikoron alom zokot em- 518 bereket foglalnıa (14) meg yedek es meg rettenek. es mind en 25 tetemim meg rettenenek. (15) es mikoron lelek. en előttem mvlneiek. en teſtemnek zōri meg zōrńōdenek: (16) alla en zemeim előt nemel kep. kinek zinet nem eſmerem vala Es hallek zot. mikent vekoń zelnek zavát (17) Mi nem igazol ember iftenhez haſonlattaban avag teremtőivel tiztab lezen e ember (18) Ime kik 30 ű neki zolgálnak alhatlanok. es ű angaliban es gonoffagot lelt: (19) Mitōl ionkab azok. kik ſar hazban lakoznak. kiknek föld fundamentomok vaōn. meg főgnak. mikent molhtol. (20) regieltől fogvan eſtig le vagatnak Es miert ſenki nem erti. őrőke el veznek. (21) kik kedeg meg maradandonak ű kőzvlők el vetetnek 35 meg hálnak es nem bōlčefegben: —

(V.)

(1) Kialcad azert ha vagon ki neked felellen Es fordol valamellik zenthez. (2) hyht embert. harag meg ol es Iri^gfeg germetket ol (3) En hyhtot erös gferben latek es legottan meg atkozom
 5 zepfeget (4) Mezze leznek z [zepfe] fiai idvöfsegtöl. es kapvban meg töretnek es nem lezen ki meg menče (5) kinek aratafat
 519 ehezö || ezy. et vtet Fegveres raga^gga el. es iziak z kazdaglagit. zomehozok (6) földön femmi oknalkil nem lezen. es hazbol nem tamad banat (7) Ember mvnkara ziletik. es madar repölefre (8)
 10 kiert en vrnak könörgök es en bezedemet fordeitom en iftenemre. (9) ki na^gokot es [tvdathlanokot] tvdhatlanokot tezen. es zamtalan čvdakot: (10) ki föld zinire effet ad: es vizzel mindent meg harmatoz (11) ki alazatosokot igen magafra tezen Es kefergököt fel emel egeffegre (12) ki atkoztaknak tanalčokot el pvtzeifa. hog
 15 z kezek meg ne telleseitheffek mit kezdettek vala (13) ki meg ragad ezefeket vnön okofkodasokban Es gonozoknak tanalčokot el pvtzeifa (14) Nappal setetben iarnak Es mikent eeyel delben vgan tapogatnak (15) de maga z zaioknak töreböl. zegent ki zabadeit es nava^last eröfbnek kezeböl (16) Es lezen zegennek remenfege
 20 hamiffag kedeg be fogia z zaiat (17) Bodog ember ki vrtol fette^tik: azert vrnak fegelmet meg ne vessed (18) Mert z sebefeit es vigazt es. Ver es z kezei vigaztalnak (19) hat haborosagban meg zabadeit teged. es hetetben gonoz teged nem illet (20) Eh^fegben
 520 halalbol teged ki ment. es had||ban törnek kezeböl (21) nelönek
 25 oftoratol el röitöztetel es nem felz ziksegtöl mikoron el iövend. (22) pvtzalagban. es eh^fegben mevec. es földnek vadatol nem felz (23) de videkeknek kövivel te zegödefed. es földi vadak beke^fek leznek neked (24) Es tvdod hog te haylokodnak bekeie vagon. es te nemzeted meg latvan nem vetkezel (25) Es tvdod hog
 30 fok lezen te magzatod es te nemzeted mikent földnek fëve. (26) beke^fegben meg koporfoba. mikent bvza aztag be vitetik z ideien (27) Ime ez igen vagon Mikent ki kereftvk: kit halvan elmedben forgassad

(VI.)

(1) Felelven kedeg iob monda (2) Oh en bñnim kik ma haragot erdemlettem. es ez nomorofag kit tñrök: (3) vettetnenek mertegbe hog ha tengernek fñvenenel nehezbnek tedcik: (4) Azert es en bezedem banattal telles: mert vrnak ñilai en bennem van-⁵ nak. kiknek mergek. meg ittak en lelkemet. es vrnak retteneti bennem (ellenem) vitezlenek (5) Mi nem reio bial (zamar) miden five vagon avag bñög ökör. mikoron telles iazol felöt alland (6) Mi nem ehett valaki saytalant. kit soval nem yzlettek avag koftolhat mit valaki: minek koftolasa halalt || hoz (7) Mert ehezö le-⁵²¹ leknek. keferö es. edefnek tedcik Mellket eleb en lelkem illetni sem akar vala: mostan nomorofagert en etkeim (8) ki agga hog iöön en kerelmem. es mit varok agga nekem yr iften (9) ki kezdette. v tñriön meg engem Olga meg v kezeet es vagion le engem. (10) es ez legén en nekem vigasztalafom hog götörven engem¹⁵ banattal ne boçasson. Sem zentnek bezedi ellen (11) ne mongak Mert ez mi en eröflegem hog zenveggem. avag mi en vegem. hog bekefeggel vifellém (12) Sem köveknek eröflegek en eröflegem Sem en testem nem erc (13) Ime en bennem ninčen nekem seged-
 legem. kikvel zikes volnek Azok es el mentek tölem. (14) ki v²⁰ barattatol irgalmassagat meg hozia. vrnak felelmet meg hagga (15) Attam fia el mylanak elöttem mikent arviz ki sebbel völgbeföl. (16) ki zvzmarasztol fel. ho efik raia: (17) mel idöben el ozlanak el vezenek. es mel hamar meg melegölend meg oldoztatnak v heleköl. (18) be takarodot v raia foknak öfvené. heyaba iarnak.²⁵ es el veznek (19) Gondollatok temannak öfvenit Sabanak vtait es variatok kevesenneie: (20) zegenölenek mert || remenkedem⁵²² Iövenek en hoziam. es zegenbe földötetenek (21) Most iöttetek es ma latvan en febeimet felitek (22) avag mondottam hoziatok nekem. es ti vagtokban aggatok nekem (23) avag zabadohatok³⁰ engem. ellenfegem kezéböl menčetek meg engem (24) Tanohatok engem es en vezteglek. es kin valamit ha nem tvttam tanohatok meg egem (25) Mire ragalmazatok bizonfagnak bezedet holot közőletek senki ne legén ki engem feddhetne. (26) čak zegenenitenetek. fokafeitotok zep bezedet. es zot zelbe hantok (27) arvara³⁵ toldvltok es ti barattokot el dölnetenetek inčelkettek (28) de ma mit kezdettetek tegetek meg aggatok fñleteket es lassatok ha ha-

zvdok. (29) kerlek felelleték vetekedel nelkil. es zolván mi igaz.
 itilleték (30) es nem lelték en nelvemben hamiffagot. sem hihtlag
 nem zöng en zamban

Vtolfo (XLII.)

5 (1) Felelven kedeg iob monda vr iftennek. (2) tvdom hog
 mindent tehecz. Es sem eg gondolat tvled el nem enizik (3) ki az.
 ki titkodot el ene^{zien} tvdomannal kil Azert zoltam hyhtol. es kik
 mertek felöt el mvl^{naiak} (4) en tvdomanomat halgas es en es
 523 zollak kerdelek tegedet: es felel nekem || (5) Fvlnek hallafaban
 10 hallottalak teged mostan kedeg en zemem lat teged (6) Azert en
 nem magam meg feddem magamot. es tartok götrelmet perieben
 es hamvban (7) Mi vtan kedeg vr zolta volna ezeket iobnak
 monda Temai elifasnak En mergem: meg haragvt rayad es te ket
 bartiddra: mert en elöttem nem zoltatok igazat mikent zolgam
 15 iob (8) vegetek azert het bikat [kost es] Es het kost es menhetek
 en zolgamhoz iobhoz Es v aldozatot aldoz ti erettetek es en zol-
 gam iob imad ti erettetek v orcaiat fogadom hog ti hihtlagtök ne
 panazlaffek Mert nem zoltatok igazat en elöttem Mikent zolgam
 iob (9) Elmenene[t]ek azert Temai elifas Sviti baldac Namati loofar
 20 Es tönök mikent zolt vala vr v nekik Es fogada vr obnak orcaiat
 (10) vr es meg fordola iobnak penitencia tartafara mikoron v
 imadna baratiert Es tolda Vr iobnak mindenet ket an^{ne}val (11)
 Iovenek kedeg v hozia mind v attafiai. es mind v hvgi es mind kik
 524 előzőr elmertek volt vtet || Es önek v vele ke^{neret} v hazaban. es
 25 ingatak v raita feieket es vigaztalak mind az gonozrol. mit vr
 bo^{at}ot vala v raia Es ki mind ada v neki eg ivhot. es eg fvlbe
 vetöt (12) vr kedeg meg alda iobnak v veget Ionkab hog nem
 eleyet es lönek v neki tizeneg ezer ivhi es hat ezer tevei Es ezer
 iga ökri. es ezer zamari (13) Es lönek het fiai. es harom leani
 30 (14) es neveze egiket napnak. es mafikat cassia es harmadot
 neveze terdkalač (15) Nem leletenek kedeg ol dizes zep azzon
 emberek mind zeles földön es v attok ada v nekik örökfeget v attok
 fia közöt (16) Elt kedeg iob ez ostorlas vtan zaz es negven ezten-
 dönt es latta v fiait es fianak fiait mind neged nemzetsegi es io
 35 venlegben meg hala es napoknak tellessegeben. ||

TELEKI CODEX.

*) knac kõnduebe oluasta legõn: ez vilagnac terõmtõyet: vduõzyt-1
 tõyet: a ziztvl zvletni: azert hog ez vilagi lean Baratinac nayafko-
 dasaual: valaminemv efetõt: auag a fennedegõs rvhes Buyafagnac
 fuldalaabol: eztekelefebol: valami zeplõt ne vonna: inçelkõdec
 ez vilagot elfutnya: tauoztatnya: ebbõl vagon hog fcent lelekne-5
 malaztyaual viseltetuen: alkolmas vdon az aytatos atyafiachoz:
 es a profetaknac fiayhoz nemikoron menne: kic a karmellofnac
 hegen menney eletõt viselnece vala: kictvl nem çac a profetaknac
 mellefõs yrafit [tanula] tanulnaya meg: de meg az õ eletynec es
 vduõffegõs intefet venneye: mert azoknac ert erkvlçv tanaçok nel-10
 kvl: eluegeze hog az õ zvzefegenec allapattyat: semmi nemv zõuet-
 fegel elnem valtoztatnaya

de minek vtanna ymar tizõn || neg ez[d]tendõre iutot volna: 2
 meg allapec: es az õ zvley moysefnec tõruene zerent: õtet zande-
 kozac hazaffagra adnya: mikoron ke: ottan ottan ezõn igeket az õ 15
 eladafarol tenneyec: vestegfeggel: zvzey zemermõffeggel amenebe
 tehete nem halgata: de õk az õ zandekocba meg maraduan: õtet
 gakorlatoffagal edologal kefergetic vala: de myt tenne e fcent ziz:
 ketfegbe efec: edolognac evegezefenec haladekat veue: az õ ayta-
 tos atyafiayhoz titkon a karmellofnac hegere felmene: kiknece az õ 20
 zvuenec titkayt: az õrõc zvzefegnec: tiftafagnac: tartafarol kez-
 de meg yelenteni: de az õ zvleynece akarattya ellen: es tõruen
 zerent parançoloknac õneki hazaffagra mennyec: ebbõl õneki tõre-
 delmes ohaytalokat: Banatos fyralokat: es õ zvue||nec nag kefe-3
 rvfeget monga vala: panazolla vala tamadni: minekokaert nag 25
 felelõmmel: es bõçülettel edologrol hog mellic rezt valasztanaia: az
 atyafiakat alazatos kõnõrgelfõckel onzolla vala: keriuala iltennece
 akaratyat meg elmernyõc

az atyafiace ke: ezõket haluan: elõzer elçodalkozanac: mert
 edolog iollehet keges zandec volna: demaga halhatatlan: es a 30

moyfes törüenenece ellenkődö: eluegezec hog mellic rezt kellene
 valasztania: ezt vigazafockal: kőnörgefőckel: es bőytőckel tanačozna-
 iac vr iftennec akarattyat lennye: mel dolgot mikoron emerenciaual
 egembe: leleknece bvzgozagual harmad napig tennenece törtenece az
 5 atyafiace kőzzvľ haromnac: ifteni zerzezből: čodalatos lataft ielen-
 tetni: es őróce emlekőzetre bočületőft: alkolmaft: annac okaert eh
 4 harmad napi ay||tatoffagoknac vtanna: egbe gvlenec: es meg tuda-
 kozuan: ha iftennec irgalmaffaga melfolttatot volna: az ő akarattyat
 e dolgon meg yelenteni: felele eggic: meltozagal: alhatatofb: na-
 10 gob: ymadzagal aytatofb: korral: vďduel venece: monda: e harom
 eyekőn mendenikőn: ifteni ymadzagymnac vtanna: latece eg čodala-
 tos zepfegős fat: igőn maganace valot: kyhőz hafonlatos nem vala:
 foc agaknac bőfegeuel kitervľtet: es az agaknac főlőtte egget: az
 15 ő [gőmőľcet] viragat az en latafomnac gőnőrvľfegőľnec: es kieľnec
 lennye: kinece berekeztőt gőmőľcet latam edeffegőľnec: es ez vilag-
 nac menden gőmőľcynec főlőtte kellemetőľbnec: de ez latas mičoda
 5 iőuendőt mutaffon műnekőnc: ezt en kynnen meg nem mondh||a-
 tom: tőben ketten: mikoron hafonlatos lataft mondananace: hog
 20 lattace volna: ez vtan tanačot tartanace: esmeg aytatos kőnörgefő-
 ket: az őróce vr iftenhőz nag buzgozagal tőnec: es erďmľnec
 menből zozatot hallanyoc: az felfegős iften yelennen lenni: es
 monduan: e meg mutatot fa: latafra zepfegős a ziz ľcent emerencia
 azzonnace fenőľ tiftafagat peldazza: es az ő ľcent zandekat menden-
 25 koron az iftennec akarattyara monga: terytti: mellet az ifteni
 kegefľeg: a ľcent hazaffagnace altala eluegezőt meg tőkelleni az ag
 ke: atőbinel inkac kitervľt: elagazot bogazot: az ő leanat: ľcent
 anna azzont: ő tőle zvľtetendőt peldazza: mel ľcent anna azzontul:
 eg virag hozattatic: auag zvľlettetic: mel malaztal telles lezőn:
 30 tuna mynt: az edes ziz maria: őróckőn őrócke zeplőtelen marad
 6 meg: || a viragtul ke: a ziz mariatul: az edeffeges gőmőľc: iften-
 nec fia: es etelles emberi nemzetnec vďduőzitteie: e vilagra zvľletic:
 kyről iruan vagon: koľtollatoc es ľľľľatoc: mert edes vr vgan azon
 fanace ke: az egeb agay: az ő bimboyual: es gőmőľcyuel: őtőle
 35 zarmazot ľcent vonokakat: es magzatokat: etelles vilagra iőuendő-
 ket peldazzac

kiket zerről zerre ig eckepen meg ertuen: ez ľcent ziz eme-
 rencia azzon: nem ľőn tifteffeg keuano: ľem ketľegős: ľem hytőtlen:

de ezöket nag aytatoffagal forgatuan az ő zűueben: az hő zűleyhez
haza tere: kiket az ő yelön nem voltarol: elmeneferől: meg engez-
tele: vr itennec templomat naponked gakorla vala: es az ő zemeyt
mennorzagba fel emeluen: az ő vrat istenth onzoluan keriuala:
honnat őmaganac akarattya zerent: zű||ue zerent: segedlegöt 7
remenuala: auag varuala: hog eg firfiunac es ne adatneiec:
hanem čac telles zűuel iften felőnec: vrnac parančolatinac mende-
nőcben engedőnec: es vűduőffegzerent itennec dičeretire magzatot
kerőnec: hazafittatneiec: e ziz scent emerencia azzon: igön ekes
termetű ember vala: zep pyros orcaia vala: nemes nemből valo 10
vala: tiftafagos vala: keges vala: kegelmes vala: irgalmas vala:
menden iozagal ekes: es erkűlčőknc közőfeges tiftteffegeuel: oly
igön dragalatos vala: hog az ő tekellētős voltaual: mendeneket
az ő zeretetire vonzon vala: ebből lőn: hog fokactul keuantatot
volna: es hazaffagra kerettetőt volna: de mert ő magat őtőlőc 15
keuantatni: inckab tefti gőnőrfűegnek myatta: || hog nem mynt 8
ifteni felelőmmel: tifta hazaffagnac zeretetiert: ezt lelecben meg
tugga vala: es mend eggenked: mikepen fertelmes firfiakat: tifta-
fagos hazaffagra meltatlanokat: eltauoztat vala: meg vtuuala:
mikepen tobias kőnőuebe oluafatic fararol: a scentfegős zizről: 20
kinec het ferieyt: kie őtet itennec felelmenelkűl: fertelmes ille-
teffel akartac illetni: legottan mel hamarlagal bementenec: az
afmodeus őrdög meg őlte őket: hगे e scent nemzet: kűfflebb tobias-
nac: iften felőnec tartatneiec: es a scent rafael angalnac altala
őneki yezzettetneiec: azert nagal inckab scent lelecne myatta: a 25
fertelmes firfiactul: iftent nem felőctűl: kellőt meg őriztetni e scent
ziz emerencia azzonnac: meltűl mikepen rokon közel || valo anatul: 9
zűletendőc valanac il scent plantac: es meltűl mikepen vctűl: auag
vűkne vketűl eredetőt vennenec: il eleuen vűduőffegős plantac: es
menden halandoknac vűduőzűlendő magi: azert ez ziz scenth eme- 30
rencia azzontul: scent leleknec yhlefeből: hat firfiac vzettetenec el:
a hetedichöz: kinec neue vala ftollanus: dauid kyralnac nemzeteből
valo: igaznac: iften felőnec: a tőruennec tartafaba erőfnec: eggefít-
tetec hazaffagra

ezőc ketten igön eg akaratuac valanac: itennec felelmebe 35
čelekődic vala: vifelic vala: az ő életőket: az őrdőc mendenhato vr
iftenhöz: aytatos kőnőrgelőket: es ymadlagokat teznec vala:
zegenőkne alamifnakat oztogatnac vala: a meg zerzöt vűnnepnac-

pokon: iftennec templomat meg latogattyac vala: az ő zolgayrol:
 10 gondoth || vifelnec vala: hog ő erőtőc iftent ymadnaiac: az ő
 tehetfegők zerent: ennekutanna: az ifteni kegelmefeg: efőlvl meg
 mondot latafnac bizonfagat: akaruan betellefitteni: nem hoffu
 5 vdōnec vtanna: iftennec alazatos leana: e ſcent emerencia azzon:
terōbe efec: es zŵle az ő effō leanat: keddōn: mellet neuze anna-
 nac: de ez ſcent anna azzonnac vtanna: ſoc honapoc: elfoluan:
 mas leanzot es zŵle: mellet neuze tete ezmerianac: diēeretōs gō-
 mōlēnec: tiſteletōs plantanac: bizonaba ez efmeria: ifteni zerzef-
 10 bōl: es a tōruennec kōtelezelebōl: ő nemzetebōl valo firfiunac:
nemōfnec: hazafittatec: kinec neue vala affra: mel az ő ellō zŵ-
 lōttet: erzebōtōt zŵle: zakariafnac feleſeget: es kōrōztōlō Ianufnac
 annat: ennekutanna fiat zŵle: kinec neue vala eliud: mel eggefŵle
 az tiſ || *)

11 Byra az ő ōčče ke: emiu: attya meg haluan: yfiu koraban [zad]
 zarandokvl mene: vandorla: ermen orzagba: es oth meg marad-
 uan: meg nem tere: es venkoraba eggefŵle eg tiſteletes leanhoz:
 kinec neue vala memelias: azt veue hozza: es zŵle attul fiat: kinec
 neue vala Seruacius: ennekutanna nag ſcentfegōs embōrre lōn: es
 20 tungroromba: nag tiſteffegel pyſpecke fel magafstateg: kinec tetemi
 tiſteltetnec: traiectenfis nevy varaſban: eg aztalon: es nepeknec
 kŵlōmb kŵlōmb zarandocſag iaraſiual: nag gakorlatoffaggal meg
 latogattatnac: a čodalatoffagoknac: es meg mondhatatlan vigaf-
 lafoknac: es oruoffagoknac okaert: melleket az ifteni kegōffeg: az
 25 ő zolgaynac: es aytatofinac: e bodog ſcent Seruacius piſpeknec
 erdōmeiert naponked bōuōlkōttet: ymar ke: az ana ōzuegge ma-
 12 radot vala es ez emiu: olmynt meg holtnac: alyt||tatie vala:
 kyrōl mondottateg idefel: eggetlenegnec annya ōzuegge lōt: azert
 efelūl meg mondottacbol: niluan meg teccyc: mel igōn eleuen:
 30 es ſcent magzatoc tamadanac e ſcent efmeria azzontul: ſcent anna
 azzonnac hugatul: melleknec annya az ſcent emerencia azzon:
 melto volt tiſteffegre

*) Itt 1 levélnyi hézag van.

köuetközic a fcent emerencia azzonnac: es az ő leananac: fcent anna azzon annyanae nemzet-
lege:

e fcent emerencia azzon: stollanoftul az ő vratul: hazas tar-
fatul: ket leanzokath zŵle: tuna mynt: fcent anna azzont: kinec ⁵
harom hazas tarŵ voltanac: tuna mynt: Joachim: cleofas: es
falome: mel fcent anna azzon harom mariakat zŵle: touaba e fcent
emerencia azzon: fcent anna azzonnac vtanna: zŵle efmeriat: mel
az ő vratul: feryetŵl: tuna mynt: affratul: ket magzatokat zŵle:
előzer || zŵle az ő leanat: fcent erzebet azzont: mel zakariaftul ¹³
zŵle: kerezŵlő Ianuft: Mafodzer az ő fiat eliudot: mel az ő fele-
fegetŵl zŵle ket fiakat: előzer zŵle marcialis pyŵpököt: Mafodzer
zŵle annac atyafyat: emiuth: mel a fcent Seruaciuft: memelia
azzontul: az ő felefegetŵl: tungroromnac pyŵpeket zŵle: az elŵ
maria: mellet a fcent anna azzon Joachim atyatul zŵle: fcent lelek- ¹⁵
nec myatta criŵtuŵt zŵle: az mafic maria: mellet a fcent anna azzon:
Cleofas atyatul zŵle: alfeuŵtul neg fiakat zŵle: tuna mynt: kŵŵŵeb
fcent Jakab apaŵtalth: fcent Simon apaŵtalth: Judas apaŵtalth: de
nem azt ki az edes Jefuŵt meg čokola: alleluia: es az igaz Joŵefŵt:
a harmadic maria: mellet fcent anna azzon: Salome atyatul zŵle: ²⁰
Zebedeuŵtul az ő hazas tarŵfatul: ket fiakat zŵle: tuna mynt: a na-
gob fcent Jakaboth || es fcent Janus evangeliftat: arra monga a verz-¹⁴
törlittö meŵtor: anna zokot mondatni: harom mariakat zŵlt lenni:
melleket zŵltec a firfiac: tuna mynt: Joachim: cleofas: es falome:
ezöket firfiac eluöttec: tuna mynt: Joŵeph: alfeus: es zebedeus: ²⁵
az elŵ criŵtuŵt zŵle: es amafic kŵŵŵeb fcent Jakabot: es az igaz
Joŵefŵt: Symonnal Judaŵt: a harmadic: a nagob fcent Jacabot: es
a keŵelöt: Januŵth

köuetközic e könöuečkenec mafodic capituloma
efcent anna azzonnac: yfiu koraba valo dičeretös ³⁰
nayaŵkodafrol: es mikepen eggeŵŵlt hazafflag ke-
pen: Joachim nevy firfiuhoz: es mikepen eltenec
az ő hazaffagocba

e fcent anna azzon germöc koraban: bizonaba germökŵl ŵem-
myt nem čeleködıc vala: de vrnac vtan: es erkŵlčökneec diceretös ³⁵

- 15 na||iaskodafaban: naponked hafnal vala: mert e scent anna azzon: mendenőknec főltte: az yfyaknac felfőltsegők: mikepen a mergős kegokat: eltauoztattya vala: inckab akaruala ot hon isteni elmelkődefőcben vřesfkődni: hog nem mynt kyűűl őmagat: ez vilagi
- 5 nepeknec rűhes tarlafagyhoz tarfalkodni: ebből vagon hog aytatoffagnac: es isteni elmelkődefnec alkoholmas heleyt: es titkon valo heleyt zerette: es az ő koranac meg foghatofaganac főltte: az hō yfiufaganac napit: mend vegiglen meg feghetetlen: a parančolatoknac meg tartafaba vifele: mikoron ke: tizőn őt eztendőre iutot
- 10 volna: meg állapot volna: es hazaffagra mennye ydeye lőt volna: nem firfiunac keuanlagabol: de a törüennec kezelittefeuel: hazaf-
- 16 sagzerent: nemes firfiuhoz: es igazhoz: Joachimhoz: || eggefűle: mert ez dauid kiralnac nemzetéből valo vala: mikoron hazafula: huz eztendő ember vala: nazaretből valo vala: es e scent anna
- 15 azzon bethlehemből valo vala: es eggv̄t lakozanac nazaretben: Joachimnac hazaban: mel kasdag ember vala: zanto ember vala: iuhoknac es barmoknac čordayt nag bősege byrya vala: byzonaba io ember vala: egv̄gv̄: es igaz: es vrnac vtan feelmes: egebeknec iozagyt el nem vezi vala: hanem čac az ő tulaydon iozagauval
- 20 eluala: bekefegőt tart vala mendenőckel: a zegenőkhoz keges vala: es azokhoz kie istent felic vala: ioakaro vala: es az ő marhaybol: őzüegőkknec: aruaknac: es menden zegenőkknec: akar honnat iőuőkknec: v̄gekőzic vala segedfegőt tenye: bizonaba meneuel tőb alamiznakat oztogat vala: anneual inckab isteni zerzefből: beuel-
- 17 kődic vala: es ig eckepen e boldog || yfiu: io zv̄lekknec maradeka: zabadon tizőn őt eztendőtv̄l fogua hafnala: miglen scent anna azzont: az ő feleseget venne: az bizonnaba az ő hazaftarfat tiste: mikepen v̄rat: es zerete miken̄t attyat: ő es vizont az ő feleseget tiste: mikepen annyat: es alkoholmas zeretettel meg őlele:
- 30 mikepen hugat: es eg akaroc valanac: es gakorlatoffaggal intuen egmaft azokra: mellec isteniec kőuetniőc: es mellec bizon zeretetre valo dolgoc [el] neuelyiőc: mert mendenestv̄l fogua istennec iteleti feneketlen: ez igazac a felfegőfnec hagafabol: huz eztendeiglen elenec az ő hazaffagocban: olmynt meddv̄c: a törüenbe v̄talato-
- 35 foc: maradekoknac: vonokaknac: auag őrőkőfőkknec: gōmōlčet nem kőuetec: melrōl meg zomoroduan: vrnac előtte gakornac vala bősege őhaytafokat: es kōnv̄hullato fyralmakat minekoka-
- 18 erth || ketfegbe nem esenec: iolleheth felelmefőc valanac: mende-

neftvlfogua ő magokat zandekozac iftenhőz terytenyőc: hog auag
 čac mellet az emberi meddvfeg meg tiltot hoznya: azt az ifteni
 kegeffeg meg engedneye: kynec lehetetlenec semmi nem hytettetic:
 azert ezt őtőle kvinnen meg herneyec

annakokaert bizonaba harom vton kezdec iftennec irgal-
 5 maffagat kernye: tuna mynt: előzer az ő kőnőrgelőckel: es aytatofagoknac ymatfagyual: mafodzer: bőlegős alamifnaknac oztogatafiual: harmadzor: aytatos fogadafockal: merth nag kőnvhullataffal fogadac: hog ha a meddvfegnec zydalma őroloc eluetetneyec: es ſcent anna azzon viragozuan: terőmthuen: es gőmőlcőz-
 10 uen fogadna: es vrnac magzatot zvlne: tahat azt aldozuan a templomba afelfegőfnec adnayac zolgalandoul: mikepen oluast||a-
 19 tic elfő kyrali kőnvben: anna ke: bőlegőfőn fyra: ymadkozec vrhoz: es fogadaft tőn: de az ő vđőzerent valo marhayocbol tistelec vrat: tuna mynt: Jozagoknac eggic rezet: a templomnac papi-
 15 nac adac: hog hyuőn ymadkoznanac őertőc: mafic rezet zvőkőlkődőkne: zegenőkne: aruacnac: őzuegőkne: zarandokoknac: es kvldufoknac: a harmadic rezet ke: az ő eletőkre: es čalágoknac eletyre tartyac vala: de maga nem bőfegel: ez vilagy főlőtte valo
 20 fag[a]ot: mendeneftől fogua eltauoztattyac vala

kőuetkőzic ekőnőueckenec harmadic: reze mi-
 keppen Joachimnac aldozattya a templomba meg
 vettetec: es mend a kettőnec: annanac: es Joachimnac zomorufagarol: es egmaftul elualafok-
 25 rol: es az angali batorittafrol: az ő zvlētendő
 lea||nokrol

20

Mert moyſefnec tőruenezarent: zereztetuen vala a zidoknac:
 meg zerzet vnnepnapokon: aldozatoockal ő magokat yelennen ad-
 nyoc vrnac templomaba: mel vala Jerufalemben: tőrtene: ke: e
 ſcent hazafocnac Jerufalemben mennyőc: az templomnac ſcentſege-
 30 nec vnnep napya: hog vrnac aldozatot tennenec: Joachim ke:
 az zomzyd firfiackal: es ő nemzetſegyuel megőn vala: ſcent anna
 azzon ke: elualuan őtőle: maganac megőn vala az azzoni allatoc-
 kal: ő rokonſagyual: mikepen a zidoknac zokaſoc vala: az yſachar
 pypſpek ke: es iraftudo: meg ef mere hog Joachim az ő feleſegeuel
 35

ſcent anna azzonnal: enne eztendöcben meddűfegnec vetket vifeltec
 volna: es az ő nemzetfegőkneç hazat: maradekoknac myatta nem
 zelefittötte volna: nag haragal e ſcent Joachimot az oltarrol elűze:
 21 es az ő ayan||dekat: miken vrnac törunebe meg atkozat:
 5 femmiken iftennec nem kellemetöft lennye: niluan meg vtala:
 eluete: minekokaert pyrulaffal igön meg galaztatec e ſcent Joachim:
 es igön meg zomorodec: elmenuen monda őmagaba: maſtan en
 myt tegec: ki az en zomzidymnac igön nag zydalma löttem: en
 vram iften ne hag el engömeth: leg enneköm fegödelömnec ha-
 10 zaul: es zabadiç meg engömet: az keferues ygetűl: igön meg
 zomoroduan ke: kymene a templombol: es zemermeffegnec my-
 atta elhaguan az ő tarfaſagyt: titkon felfele mene a mezöre: es
 megh kerdettetec az ő čordaynac paſ[torinac]toritul: minek-
 okaert igeckepen: velhetetlen oda yötuolna: meg fogatkozot elme-
 15 uel: es meg komorodot orcaual: rőuid bezeddel felele: monduan:
 nynçen oka nelkűl: mert elfelettetem az en zűuemtűl: miken
 22 meg holth: || es azoc mondanac: o io meftör: de maga minek-
 okaert fedezthe be atte orcadat a galazat? minekokaert zomoru
 atte lelköd? es honnat vagon teneköd bantafod? mel meg nehe-
 20 zittöt tegödet: honnat e haboruſag: es ő bekeſeggel monda:
 mert en az en zidalmamat elnem vifelhetöm: mert el űzettetec
 auag meg vettetec az en ymadſagom: es ayandekom: aldozatom:
 minekokaerth yde iöttem: hog felemelnem az en zemeymet a
 hegekre: az az a mennorzagra: honnat vrtul enneköm ſegedſegöt
 25 remenlőc iönye: es mikoron a meddűfegnec okaert meg vtaltat-
 tam: mendenöktűl: fel kayaltoc vrhoz: az en tőredelmembe: ne
 vtalla meg a felfegős az en kőnörgefömet: minekokaert veletőc
 egedömbe a čordat a puztanac beľő rezere lezőc teritendő: mend
 addeglan: miglen enneköm iftennec vigaltalafat eľmeröm Jönye
 33 e ſcent || anna azzon bizonaba nazaretbe haza tere: es az ő
 hazas tarſanac yelen voltat nem lele: de meg ertuen a pylpektűl
 meg galaztatni: mikoron a zomzydoc meg teruen: e ſcent Joachim
 ke: ielőnnen nem volna: kezde nag keferűfegel fyrnya: lelkebe
 fokalyttya vala az ohaytaľokat foazkodafokat: es a kőnörgeföket:
 35 a banatnac es keferűfegnec nag voltaert: monduan: o őrők men-
 denhato vr iften: kiñec kezebe vadnac mendenec: mi nemde eleg
 volna eh enneköm ameddűfegnec zidalma? egalazatnac nomoru-
 faga eľöldön? mikoron az en meddűfegömnec myatta: es hogh

vduőffegős gömőlčőt ne vallac? igön atkozot vagoc az en efme-
 rőymtvl: de meg yme az en hazas tarfomat: en eletőmnec tapla-
 loiat es elueződ: o felfegős iften: mičoda volt enbennem tenekőd
 vtalatos? mye akarz tenned engőmet? minekokaert zerzettel engő-
 met meddvť özueglenőm? yme maftan olmynt őt honapoc mvlnac:
 el: es az || en firfiamnac tarfafagat kezelittetőm nem nem tudnom: **24**
 e ſcent anna azzon ke: bizonaba ſemmi kepen. meg nem vigaftaltat-
 hatic vala: de naponked kimenuen: ideftoua nez vala: es mend
 az vtakat meg iaria vala: keringi vala: mellekőn haza iőuefnec
 remenſege lattatic vala: hog tauol meg latnaia őtet haza iőuőt: **10**
 ha lehetſegős volna: es eleybe ſolamneiec: bizonaba mikoron
 gakorlatoffagal latna az ő kerteben neminemv kvs madarkath:
 nag zorgalmatoffagal fezket raknya: gvťteni: es a borofťan fan a
 verebeket: az ő pľflenőckel edefőn enekőluen: fyrippoluan: es
 tollazkoduan: meg emlekőzec hog ő neki nem adatneyec iftentvl **15**
 a magzatokert hy gondot viſelni: kőnvľhullatafockal ohaytuan
 ſouazkodic vala: vrhoz monduan: no azert ſoc nemzetőkneec vra:
 emlekőzzel meg az en zidalmamrol: mellet tartottam az en kebe-
 lembe: te tudod emberők||nec elmeyt: tenekőd a zvűeknec reytőki **25**
 nyluan vadnac: te vag a titkoknac tudakozoia: mondam: te tudod **20**
 mert nem teſtnec zeretetyert: de tőruennec kezelittefeuel vőttem
 az en firfiamat hazas tarful: čac atte ſcent felelmedbe: maradeknac
 varafaert: kerlec minekokaert atte keges zemeyddel engőmet.
 elhagottat meg nem tekentez? minekokaert hac el engőmet eh tőre-
 delőmben? es tegődet zeretőt megh vtalod: kerlec keges iften: atte **25**
 ſcent felfegődneec zekiből tekenč enream: es mutafđ meg ennekőm
 atte veghetetlen irgalmaſſagődnac zeretetit: merth eggetlen eg
 remenőm ennekőm čac te benned vagon: mondam vram hog čac
 tebenned biťtam: ne galaztaľſem meg őrőcke: atte igaffagodba
 zabady meg engőmet hayčad en hozzam atte fvľedet: kőzelič en **30**
 hozzam: hog vigaftal meg engőmet: mend vegiglen elfeleč eh
 engőmet? meg haragut atte hertelenſegőd || en ellenőm: tekenč **26**
 meg: es halgas meg engőmet: en vram iften: kezde e ſcent Joa-
 chim a puztaban: es a ſcent anna azzon az ő feleſege nazaretbe
 zomorogni: es igön nagon keferőgni kőnőuet hullatni: ennekokaert **35**
 mert őrőcke el nem felettetic iften irgalmazni: ki nem zőnic meg
 halgatni az elhagot igazat: es őt honapoknac vtanna: bočatta
 menből e gabriel archangalt e ſcent Joachimhoz az puztaba: mel

mendenestvl fogua fenlic vala ment a villam: monda e scent Joa-
 chimhoz: o Joachim a fellegős istennec barattya: aldot vag: es
 aldottac atte kőnőrgesid: es ohaytafid: kic felmentenec az irgal-
 mas istennec zyne eleybe: ki meltoltatot atte zidalmazat eluennye:
 5 mert e scent anna azzon: ette hazas tarfod: zvl tenekőd valasztal-
 nac es ekeffegnec edenyet: istentvl őrkőtfogua zerzettet: ez
 27 vilagnak leaninac főlőtthe: dyčőseğős leant: mel scent lezōn: || es
 zeplőtelen: az ő annanac meheben: es iőuendōben istennec anna:
 mellet varnac mendenec: az meg igert messiaft: es meg valtót
 10 yfraelbe: ez igaffagnac ke: iteletit vallod: es bizonfagnac ieget:
 legottan mikoron a puztat elhagod: es Jerufalemben menendez: te
 elődbe yō atte felesegōd: telles vigafagal: mellet mikoron latan-
 daz: az igeretről őrvl: mert ezōkről melleket hyrdettem tenekōd:
 bator lez: az angal ke: leg ottan el hagian Joachimot: nazaretbe
 15 scent anna azzonnal: ymadkozonal: meltoltatec ielennen lennye:
 bizonaba e scent anna azzonnac: gaz ruhaba őltőzōtnec sem az
 vnnep napon etket veuōnec: sem az ohaytafoktul meg zōnōnec:
 monda az ő zolgalo leana: en nemes azzonom: miglen gōtrōd:
 sanargatod: igeckepen atte lelkōdet? minekokaert ohaytaz? sem
 20 etket nem vez? monda: kel fel fyonnac leana: őltőzzel őruende-
 tōffegnec ruhayaban: es vigag: mert ma nem illic fyrni: mert
 28 vrnac nag || napyia vagon ma: kinec mendenestvl fogua kefergō-
 nec: sem az ő zolgalo leananac fellerkentō ygeyre vgeközōnec:
 elōtte meg allapec eh gabriel archangal: monduan: anna myre
 25 fyrz: es mire nem ezel: es minekokaert sanargattatic atte zvued:
 ne fyry: mert a fellegős meg halgatta atte ymadfagydat: meg latta
 atte kōnvhullatafidat: es ezebe vōtte atte alamifnaydat: es meg
 tutta atte zidalmazat: ki mastan tetōled eluōtte atte galazatodat:
 te bizonaba matul fogua mag fogado lez: es vduōzvīlendō: ez vilag-
 30 nac vilagoffagat zvlōd: es telles embery nemzetnec őrōmet: kitul
 tamad emberi nemzetnec vduōffege: es menhorzagnac dicōflege:
 aldot vag te leanom vrtul: mert fogac: es zvlz leanzot: kinec
 neue lezōn maria: mellet a fellegős ő haylokaua scentōl: mert ez
 lezōn a tamadando cýllag Jacobbol: es a vezző zal Ifraelbōl: mel
 29 regtūl fogua || zereztetōt: minekelōtte a föld lenne: bizonaba ő
 hozza az igaffagnac napyat: istennec fiat: mēv istenōncket: ez
 vilagra: Imar erős leg zvuedben: mert Joachimnac te hazas tar-
 fodnac egeffegbe valonac: es ephnec: hamar te hozza iōuōnek

eleibe men: ezöket iftentül mondom teneköd: maftan atv zomoru-
 rufagtoe örökre teryttetic: mellet fenki el nem uezön töletöc:
 minekokaert öröcke meg marad: azert kelfel: es men Jerufalembe:
 mert ot az aran kapuba: elődbe yö teneköd atte firfiad nag örüen-
 detöffegel: mert eluetetöt atv zidalmatoc: es tv a templomba
 aldozatot teuen: egedömbe le zaluan nazaretbe betellefödie atte
 mehöd: es tetöled zvületendö gömölc: fcent lelecekkel betellefödie: es
 ifttenec fcentölt magzat öröcke haznal: es lezön mend etelles vi-
 lagnac meg mondhatatlan öröme az hō zvületefenec vtanna ke: har-
 mad euen: a fellegös ifttenec templomaba || lezön zönetlen: es 30
 kellemetös aldozat: mellet meg monduan: az angal elenezec az ö
 zemey elől: mikoron ke: az angalnac hyrdetefe zerent egbe men-
 nenec: fogada e fcent anna azzon: es zvile az ö [el] leaíat: elő zv-
 löttet: maria nevyt: es vygadanac az ö baraty: es mend örüendöz-
 nec vala öuele az ö rokonfagi: ezert hog vr meg mutatta legön 15
 önekic: az ö irgalmaffagat

köuetközic eh kōñöueckenec negedic reze: mi-
 nekokaert e fcent anna azzon enne eztendöcben
 magzat nelkvil maradot legön meg: es mikepen
 az angalnac monda fa zerent Jerufalembe: az aran 20
 kapu közbe egbe Jutottanac: es mikepen fogadot
 legön: es az ö aldozattyoc kellemetös löt legön

azert a mendenható vr: nem oknalkvil halaftotta il hoffa
 edicöfegös gömöllöt de hog kōñörgelőknec egedömbe valo foazk||o- 31
 daloknac erdemöknec myatta: es a keuant: belső keuanfagockal 25
 vartatneiec: a varas nagoban keuantatneyec: a hoffaiglan valo
 keuanat: buzgofagofban zerettetneyec: es nagob hala adaffal fo-
 gattatneyec: es a fogadoth touaba aytatofban tifteltetneyec:

Bizonaba e fcent anna azzonba meg bizonittatic az: mel a
 meddv fararol: abrahamnac felefege röl oluaftatic: mel zvile yzakot 30
 kylencuen eztendös koraba: demaga meltvil yöue menden nemze-
 tőkneec meg aldafa: vgan ezönkepen racel: Jacobnac felesege: az
 ö hazaffagoknac vtanna foc eztendöckel zvile Jofephot: egiptomnac
 vrat: es ez vilagnac meg zabadittoyat: azert kerdlec kyöda volt
 erőfb famfonnal: fcentfegöfb samuernel: es evangelyomi igaffag- 35

nac tanu bizonfagual: azzoniallatoknac zvlóttý kôzôt nagob ke-
 reztôlô Janufnal: de maga kiknec mendenicnec zvlতেfe: angalnac
 32 myatta: es čodalatos keppen: bizonyttýa a scent || iras meg hyrde-
 tótnec lennye: minekokaert hog e meg abraztatot yegôckel: auag
 5 abrazatockal ô magat meg yelenče: es az árneknac bizonfaga meg
 mutattaffec: mikoron e keuanatos gômôlč: es varattatot: legôn
 yeffenec vezzeckeye: eh ziz maria: istennec annýa: es mennorzag-
 nac kyralne azzonya: mel mendenôknec meg mondhatatlan isteni
 ayandekockal: es felmagasztatással fenlec: azert alkalmas kepen
 10 hytettetic: scent haromfagnac titkon valo tanačaua! kefôn ez vilagra
 adatotnac lennye: mert ez Joachim a gabriel archangelnac hyrde-
 telenec hyvn: es aldozatoknac myatta a felfegôs istennec haladatos
 lôn: mel hamar az ô zolgaiual vgekôzec a puftabol az ô barmyt;
 čordayt: yerusalem fele terytteni: es az ô byrodalmanac legôltetefere
 15 mennye

az angali ielenefnec harmync nappal vtanna ke: mikoron
 33 Jerufalemben bemenuen: kôzelittene az aran || kapuhoz: eleybe
 folamec scent anna azzon: az ô hazas tarfa: nag ôruendetôffegel:
 es monda: zomoru ôzueg valec: maftan istennec irgalmassaga
 20 fegetsege miat: az ôzuegfeztûl meg zabaduloc: mel vtalatos meddû
 valec: ymar tifelettet magzat fogado lezôc: en zvuemnec eggetlen
 eg vigasztaloyat: az en hazas tarfomat elueztôttem vala: mellet
 vigan erdômlec meg latnom: ez io yzenetnec napya: o zerenčes
 es bodog nap: ez vigafagnac napya: maftan az en zomorusagom
 25 ôrômre terittetic: enekôllônc yzrael vranac istennec: mert igôn
 nag dolgot čelekôdôt mvuelônc: ki mvncket nag dičôffeggel meltol-
 tatot tifteltetni e scent Joachim ke: čodalatos kepen ôruendôz vala
 az ô felesegenec ielen uoltarol: es vigafagarol: de a halaadafnac
 tiftit el nem mvluan: diceretre tere: monduan: o en edes iste-
 30 nôm yzraelnec dicereti: a mv böčûletônknec fôlôtte igôn irgalmas:
 34 es keges vigasztalo: tenekôd a ha||laadafoknac tôrueny! telles lel-
 kônckel: es telles zvuônckel keuanonc meg fyzetnônc: ki a mv
 fyralmas napinkat: menden kefervlegôncket: es ohaytafonckat
 telleffegel meg mondhatatlan ôrômre teryttôtted: ki a mv vta-
 35 toffagonckat: es zidalmönckat tiftelfegre: es čodalatos vigafagnac
 elalmilkodafara valtoztattad: kerlec vram mond meg myt fyzeffônc
 tenekôd: ez nag io tetelôkert: bizonaba nem mv dolgonc ez: de
 kerônc vram tegôdet: hog atte malasztod meg fege!uen: a mv

buzgo keuanfagone ezt betellefičče: mellet a mŕ tehetetlenlegönk-
nec kŕfdeŕ volta: atte hala adafodnac dyceretyt benemtellefyhet:
ennek vtanna az angalnac hyrdetefeth: monnonac lŕttet: nag
ŕrŕmmel egmaŕnac zollac bezellic vala: egembe vrba meg vigaŕ-
taltatanac: ebbŕl lŕn hog zerzet ŕnnep napokon a tŕmplomba
bemenuen: ayandekot vynec az oltarra: touaba ŕoha zidalmaŕŕag-
gal || elnem ŕzettetenec: de mendenŕktŕl dicertetenec: es tiŕtelte- **35**
tenec: felelŕmbe: es malaztba: haŕnaluan: az ŕrŕc iŕtent dicerec:
ki mendenŕknec: bizonŕagba ŕtet hyuoknac: mellette vagon

kŕuetkŕzice kŕnŕueckenec ŕtŕdic reŕce: mikepen **10**
e ŕcent anna azzon fogada: es zŕle: es az ŕ leanat
emtete: feltarta: es harmad euen atemplomba be-
yelente: es Joachimnac halalarol:

ymar ennekŕlŕtte meg bizonyttatic ŕbennŕc: az mellet iry
ŕcent pal apaŕtal: romayacnac irt leueleben: vallatoc egŕm atŕ **15**
gŕmŕlŕŕtŕket ŕcentŕegbe: es veget az ŕrŕc eletre: es ezt mert a
ŕcent anna azzon fogada: es kilenc honapoknac ŕolaŕa vtan: miko-
ron egembe ŕk nazaretbe io mŕuelkŕdetŕcben ŕrefkŕdnenec: a
hetnec neminemŕ keddyn zŕle: egeŕŕegbe zŕle az igaz dauidnac
kyrali plantayat: ez vilagnac elŕtte valasztot leant: az edes ziz **20**
mariat: mikepen az angaltul meg tanittattac valan||ac: mert ŕ **36**
vala ez vilagnac iŕuendŕ meg vilagofittoya: es azzona: es tengŕr-
nec ŕillaga: de e leanth iŕtentŕl adattat zeretettel fogadac: es in-
ŕelkŕdenec zerzetŕs kepen: es bŕlŕen neuelniŕc: mondam neuеле
az anya az ŕ leanyat ŕ emlŕyuel: es az ŕ kezeynec igaz munckay-
bol: ŕgekŕzec taplalni: mert e ŕcent anna azzon: naponked megŕn
vala a zŕueŕnec munckaiara: melre az ŕ leanat es mendenŕŕtŕl
fogua meg tanitta: mel az ŕ kezeyuel iŕtennec fianac: es az ŕue-
nec: az edes Jeŕufnac: meŕtŕrŕeggel varratlan zoknat zŕue: har-
mad enec vtanna ke: vrnac fogadala zerent: es meltan meg tartuan: **30**
ada az anya az ŕ leanath vrnac templomaba: mel vagon Jeruŕa-
lembe: es mikoron egembe keztec volna felmennni: e germŕkded
ziz: iŕuendŕ germŕk zŕlŕ: yelennen leuen: valakinec taplalala
nelkŕl: es ŕegedŕege nelkŕl: atemplomnac tizŕn ŕt gra||dicyt alha- **37**
tatos lepeŕfel: yaraffal: faratŕag nelkŕl: lattatec felmennye: es **35**

ennekokaert az o beyelentefenec nag napyat: anya scent eghaz
 zerze vlleni: bizonaba mel napon az o scentfegős annyanc: anna
 azzonnac melto zolgalattyanac emlekőzeti: femmi kepen nem
 iteltetic elhagandonac: az edes zeplötelen ziz maria egenes vton:
 5 hatra nem nezuen: bemene atemplomba: oly mynt femmye tarta-
 naya az o zŕley nec: es rokonfaginac meg terefít: genge artatlan
 germőkők nec moga zerent: beketelenfegel: yagataffal nem čele-
 kődic vala: de atemplomnac belfő rezire őmagath terytuen: ot
 lakozo ziz lean tarfihoz: a papoc edolgon elalmilkodanac: valami
 10 nag ifteni titkot: hatalmat: alittanac őbenne eleneztetni: o ke:
 mikepen a termő gömőlčős olay fa: vrnac hazaba iozagocba: es
 malaztba: hafnala: az o zŕley ke: alazatoffagal aldozatot teuen:
 38 es a pyllpektŕl tisteffegel hagattatec lennye: iften nec fyzetőt dice-
 retők nec: es halaadafo knac vtanna: az edes ziz maria ot hagatta-
 15 tec: es az o zŕley nazaretbe az hő hazochoz meg terenec: de mi-
 koron iften előt: es az o polgar tarfi előt: menden scentfegbe: es
 elet nec tekelletőffegebe: iozagofon: panazolas nelkŕl hafnalnanac:
 es iften nec vtan diceretős kepen lakoznanac: iften nec barattya:
 e scent Joachim kezde meg korulni: Bizonaba igaz firfiu vala: es
 20 iften nec felelmebe zőnetlen: meg gondola ke: az o vđőzerent valo
 halalarol vrnac akarattyat ielőn lennye: az tisteletős scent anna
 azzontul: az o felelegetŕl aldomaft kere: zabad akarattya zerent
o magat elő iften nec kezebe haga es az o testenec meg fellefenec
 orayat meg monda yelennen lennye: mikoron ke: vonagnya kez-
 25 dőt volna: mennorzagra [felegenőfŕle] felemele az o zemeyt: es
 39 ke||zeyt kerezť modra kyteryezte: halakat ada az őrőc mendenhatho
 vr iften nec: a mikepen tehete: az iftentŕl vőt ayandekokrol: es
 az o lelket a felfegőf nec kezeybe ayanla: kere a mennorzagnac
 dicőfeget nernye: azert igeckepen az o valasztot lelke: az angalok-
 30 nac myatta abrahamnac kebelebe: tuna mynt: a scent atyagnac
 limbofaba: nag őruendetőffegel vitetec: vrnac menbe menefenec
 napyan ke: az mennorzagnac kapuya meg nyttatuan: az o leańa-
 nac zŕlőtteuel: mŕ vronc Jėsus cristuffal: a bodogfagba felma-
 gattatec

kőuetkőzic e kőnőueckenec hatodic capituloma
 mikepen ymar e ſcent anna azzon őzuegge mara-
 dot vala: es angali inteffel mas firfiunac adat-
 tatec: kinec neue vala Cleofas: vrnac taplaloia-
 nac: ziz marianac yegefenec: ſcent Jofephnec⁵
 attyafya: meltŵl mas mariat || es fogada: a harom⁴⁰
 apaftaloknac: es vrnac eggic tanytuananac annyat:
 es cleofafnac halalarol

minekvtanna e ſcent Joachim iftennec embere ez vilagbol
 kimult volna: es bekefegbe lőt volna az ő hele: e ſcent anna azzon¹⁰
 ymar őzuegge marada: zomorub lőn: es zandekozneyec menney
 yeggffel ifteni elmekődefbe ő magath čac iftenhőz eggefŵtteni:
 es az emberi tarlafagot: auag mas firfiunac hazafittani čodalatos
 kepen vtalnaia: gerliceenec zokafa zerent: fyralmath: es ohaytaft
 ada: eneclefert: es őruendetőffegert: es igeckepen maganac valo¹⁵
 reytkőket kerefuen: keferŵfegre: es aytatoffagra alkolmāfo-
 kat: ymadſagoknac: es kőnőrgelőkneć gakorlatos alhatatoffagal
 folamec vrhoz: honnat őmaganac iőuendőbe ſegedſegőt remely
 vala: mert nem keuan vala egeb vigaftalaft: de keuan[a] || vala⁴¹
 elhagni mendőnt mel vala elmulando: mikoron az ő rokonſaginnac²⁰
 nūghatatlanſaga: a mas hazaffagnac veteleről az ő erzekőnſegit
 haborgatnaia: es iftennec akarattyannac eſmeretyert: nag buz-
 goſagal mendeneknec ellent tartana: mel az ifteni kellemetőffeg-
 nec: io akarannac: az ő akarattyat ſemmikepen nem akara elől
 vetni: legotan vrnac angalat erdőmle hallani: monduan: őneki:²⁵
 ŵduőz leg iftennec aytatos zolgalo leanya: iftennec akarattyat
 te hozzađ eſmeryed lennye: ne ketelgőgel mikoron fogadando lez:
 es ŵlendő: meglen egenő neuel: ket yfiu mariakat: kykről a
 mennorzag őruendőz es e vilag őrŵl: mert az anyac e vilagnac
 iőuendő vilagoffagi: es iőuendőben veghetetlen ſoc ſcentőkneć lel-³⁰
 kőkneć: azert igeckepen edolognac ellent ne tarč: hog atte rokon||-
 ſagidnac altala nag hamarſagal mas hazaffagra ne enggeg: e meg⁴²
 monduan: a mennei kőuet elenezuen: melleth mikoron az ő rokon-
 ſaginnac meg mondot volna: azoc iftennec halakat adanac: es
 őrŵlenec: adac e ſcent anna azzont dauidnac ő nemzeteből nemős³⁵
 firfiunac: igaznac: es iften felőnec: kinec neue vala cleophas: ez

vala ke: iften fianac taplaloyanac: es a zeplötelen ziz marianac
 iegefenec: scent Josephnec attya fya: de Cleofas az ő eletibe dicere-
 tős vala: meg feghetetlenül ele: iftennec zeretetibe: buzgo vala:
 bölögös alamiznakat tezőn vala: es igön io erkölcsü vala: nem
 5 tefnec keuanlagaua! vonattatec a hazaffagra: de törüennec keze-
 littefeuel: scent maradekokert vonattatuan veue e scent anna azzont
 felesegül: mellet bizonaba bekefegőt tarta: es zeretetőth: iftennec
 43 menden parančolatinac || meg tartafaba: mikoron ke: eggvt elne-
 nec: mazatot iftentül vduőffegőfön kernec vala hoznioc: e scent
 10 anna azzon fogada: es teröbe efec: leant züle: maria nevyt. toña
 mynt: cleophasnac: mel ennekutanna hazaffagra adattatec: az ő
 feryenec neue vala alpheus: mel lön a valasztot apostoloknac attya:
 meg mondót kvffeb Jakabnac vrnac attyafia Simonnac: es Judas-
 nac: mel Judas mas neucl tadeufnac neueztetec: es az igaz Jo-
 15 sephnec: ki zereztetőt vala kefas mačaffal: mikoron az apaftal-
 fagnac nyla mačafon efec: es vala a hetuen ket tanituañoc közzül
 egge: mend ezöc zvetlen vrnac köuetöy [vo] es tarli voltanac:
 ezöknec ke: annya a maria: az evangeliomba vrnac feltamadāfarol
 irattatic Jakobnac mariaianac tuna mynt: ő annyanac: de maga
 20 iollehet alfeus löt legön az ő ferye: ||

44 Bizonaba e cleofas scent anna azzonnac mafodic hazas tarfa:
 es e neg atyafiaknac őfy: es Jacob mariaianac alfeufnac felelege-
 nec attya: az ő zvetlöt egetlen eg leananac vtanna: lokat nem
 ele: mikoron meg korult volna: es vrnac hyuatalat: es az ő teste-
 2 nec meg fellefet: ifteni ihlefböl meg ertuen: őñön magat zabad
 akarattya zerent mendenestül fogua a felfegőfnec kezeybe haga:
 Bizonaba e scent anna azzon: nag keferues züel lelecek: könv
 hullato ohaytassal fel kayalta vrhoz: monduan: o felfegős iften:
 kinec irgalmaffaginac nynčen zama: mičoda volt enbennem tene-
 30 kőd vtalatos: ki ymar engömet mafodzer fofnaz meg az en hazas
 tarfomtul: mikepen mendenöcben elpuftultat akarz engömet
 elhagnod: de maga mendenkoron atte akaratos legön enbennem:
 es touaba mellet tue monnoncnac vduőffegere [hasnalatofnac]
 45 alkalmasnac || es öröcke haznalatofnac: semmikepen amv emberi
 35 garlofagonknac fyralmaert el ne hagattafec: felkeluen ke: e scent
 anna azzon az ymadfagnac heleröl: es mene az kornac zolgalat-
 fara: mel kor monda ő neki: en edes hazas tarfom: en ki löttem
 a földnec agagabol: az vüegnel töröb vagoc: es meg romlasnac

adoffa: ym elmegőc az en atyaimhoz: mert engőmet elhattanac
 az en erzekőnfegym: es teftőmnec ereye elment entőlem: ne kefe-
 rőghy azzońom: miken eggetlen eg zerető hugom vrba: ſcent
 atyagnac fyay vagonc: ateftnec feltamadaſat hyzſc: azert ne akary
 iſtennec akarattyannac ellent tartanod: kinec kezebe vagont: de
 dičeryűc a fellegőc iſtent: kinec zerzeleből miken e földőn egbe
 zerezettőnc: vgan ezőn kepen mennorzagba őrőcke eggűt legőnc:
 mert zarandokoc vagonc: e naualaffagnac vő||gebe: legőn vrnac **46**
 irgalmaſſaga mſ raytonc: kinec tegedet nag zeretettel ayanlac: es
 az en lelķőmet hagom: abrahamnac kebelebe vyendőnec: mel¹⁰
 meg leuen: mikoron az ő orcaiat terytteneye afalfele: čendeffeggel:
 bodog vegel: bekefegbe: elaluec vrba

kőuetkőzic ekőnőueckenec hetedic capitulomya
 mikopen e bodog ſcent anna azzon: harmadic fer-
 nec adattatec: tuńa mynt: Salomenac: meltűl a¹⁵
 harmadic mariat zűle: aket apaſtaloknac annyat:
 tuna mynt: nagob ſcent Jakabnac: es ſcent Janus
 evangeliftanac annyat: es mikopen tanittotta
 legőn az ő leanyt: es Salomenec halalarol: es mel
 napon zűletet legőn e ſcent anna azzon: es melna-²⁰
 pon zűlte legőn az edes ziz mariath: iſtennec
 annyate vilagra: es mel napon holt meg

Mert mikopen menden zamnac tekeletőſſege: || allon a **47**
 harom zerű zamban: es mikoron e Bodog ſcent anna azzonnac
 iſtentűl es menből legőn igeret: hog harom leanoknac egenő²⁵
 neucl neuztetteknek lenne annya: es a ket feryetűl kettőt zűlt
 volna: termezet zerent valo zemermőſſegnec neheſſegeucl meg
 űmoroduan: tiſteletőc azzoni allatoknac zokafa zerent: elpyrul
 vala: auag zemermőſķődic vala: a harmadic ferről čač gondol-
 kodnya es: auag touaba valo eladaſarol bezedőket hallani: minek-³⁰
 okaert agafhazaba bemenuen: es penitencianac fuldaſaira adatta-
 tec: es az ymadſagban zőnetlen valo kőőrgelőknek myatta vrhoz
 eggefűle: telles keſerűfegel az földőn elterűle: es ohaytaſockal
 iſtenhőz felkayalta: monduan: o őrők mendenhato iſten: kinec
 kezeben vadnac mendenec: mendenők alnac: es nag Bőlčen By-³⁵

48 rattatnac: tenalad nelkṽl sem||mi ninčen: es teneköd semmi nynčen
 lehetetlen: ki mendeneket tuc lennye: te Biry engömet: te egenges
 engömet: te zerezd meg enuelem a myt akarz: te meltoltaffal
 enneköm yegöföm lennöd: valamit akarz enuelöm tennöd: legottan
 5 az legön: tegöd en iftenömet vallac zemelőben haromnac: es
 alatban egnee: te irgalmaffag zerent enneköm ketleanokat attal:
 harmadikat es igertel enneköm: teneköd öröcke dicereth: es aldo-
 mas: de myert hog atte iteletöd feneketlen: es maftan az en firfia-
 mat eluöttet: en es foc napoknac hoffu ydeyere iutottam: az en
 10 allapatomat atte ifteni zerzefödre hagam: valami teneköd kelle-
 metös: azt teged: mert ymar ketzer maratam özuegge: atte
 kellemetös akaratód nelkṽl semmyt nem keuanoc: de tegöd kerlec
 49 felfegös iften: hog enneköm elpuftultnac: fegedfeg le||gön atte
 iogod: es irgalmaffagod: semmi kefedelöm nem leuen: mert mellette
 15 vagon vr azoknac kie bizonlagba hyac ötet: yelönnen lön iftennec
 köüeti: ö hozzaya menböl böcattatot: es monda: mikepen iften
 bizonlagal harom a zemelőben: anna iftentṽl aldot: es eg allat-
 tyaban: vgan ezönkepen mikepen meg tanittattal: harom leanok-
 nac tisteletös annya lez: harom feryektṽl: azert ne zegenled ha
 20 iftennec parančolattabol harmadzor hazafulz: mert yme ebböl
 meg aldnac tegedet menden nemzetöc: ezöket meg monduan az
 angal elenezec: ennekutanna e scent anna azzon ömagat iftennec
 ayanla: es az ö rokonfagiac altala: harmad fernec adattatec:
 melnec neue Salomas vala: az ö nemzeteböl: tuna mynt: dauid
 25 kyralnac nemzeteböl valo vala: mért ez bizonaba bekefegös ember
 vala: igaz vala: es tekellates iftennec parančolatiban: es göttri vala
 50 az hō kemen tetet: Böytöckel vigaza||lockal: ymadfagockal: es
 alamifnacban zegenökhöz: es zarandokochoz: mendeneftṽl fogua
 böfegös vala: fokaknac ez illen hafonlatoffagra vonoknac iö pel-
 30 daia volt: minekokaert e scent anna azzon vrba bizuan: es az ö
 elmeyenec čendeffegere adattatec: es iftennec halakat ada: legot-
 tan fogada: es zṽle: az angalnac iöuendö mondafa zerent: har-
 madic leanzot: maria nevyt: ennekutanna ez hazaffagra alkolmas
 leuen: adattatec ö nemzetibeli firfiunac: zebedeufnac: meltṽl ket
 35 fiakat zṽle: criftufnac apoltolit: tuna mynt: nagob scent Jacabot:
 es scent Janus evangelifat: apaftalt: es criftufnac kiualtkepen
 valo valasztot tanituanat: mel ziznec a keresztan vrtul a ziz anya
 örizetre: es añaul hagattatec: ez harmadic maria ke: scent evan-

geliom zarent: a feltamadafrol irattatic: Salomenac mariaianac: tuna mynt: hő leañanac: ez Salomas ke: a bodogfagos scent anna azzonnal: az hő || hazaffagaba nem foc eztendőket ele: iftennec 51 akarattabol meg korula: es bekefegnec iozagauual kafdag leuen: es bizuan a mendenható iftennec kegelmeffegebe: scenth vegel: bekefegbe elhugouec az ő halalanac vtanna ymar ez őzueg scent scent anna azzon: bizonfagoth veuen az igeretnec igaffagarol: kezde tennye azokat: mellec az őzuegfeget illetic: es menden elmulandokat meg vtuuan: es e vilagnac pompafagy: de čac mellec iftene: tifta zvuel kezde kerődni: auag gondolni: es ifteni elmel- 10 kődelőkire őmagat egbe gvtteni: mert ada őmagat afelfegőfnecc aldozatul: es gőtőruen munckalkottata vala az ő testet: es zolgalat ala terytte: vg hog e vilagnac gőnőrvfegy az ő testen ne vralkodnanac: de az ő lelke ezőket vrba felvl mulnaia: kinec lelke bizonaba vrnač peldaiaual menden gőtrelmekre kez vala: iollehet 15 a garlo test dagalos legőn: es kor: ennec || főlőtte: hog čac eg zem 52 pillantafni vđő es heyaba elnemulneiec: kicről zoros zam efmer-tetic adandonac lennye: az oraknac zeryt alkolmas munckacba incelkődőt vala foglalni: es az hő etinec meg iobittafara őmaganac regulat zerzet vala: az ő hazanac birodalmara: es zřleynecc 20 tifteffegere: leaninac tanufagyra: meg fanargattaknac vigaftalafara: es mendenőknecc főlőtte: az ifteni tifteffegőt apenitenciatar-tafnac gakorlafaba meg tartani: annakokaert ascentfegős ven tobi-afnac peldaiaual tanytta az ő leanyt: az ő gengefegős korocba: allapatocba: iftent mendenőknecc főlőtte felnyőc: aytatoffagal 25 ymadkoznyoc: az vetkős tarfafagokat eltauoztatnyoc: a tiz parančolatokat tudnyoc: es meg tartanyoc: auőt iotetelőkert nem čac iftennec: de meg az iolteuő emberőknecc es: ő magokat ked||uefőn: 53 halalatofon: adnayac: es io erkőlčőcbe hafnalnanac: a hyuolko-daft eltauoztatnaiac: az vđőt gőmőlčős kepen költeniecc el: vege- 30 zetre mendenőknecc főlőtte: iftennec felelmebe őrőcke meg maradnanac: de ez anya: e scent anna azzon: mikepen az hő leanyt igeyeucl tanitta: vgan ezőnkepen io peldayual es: elől ueue őket

Mert előzert mendenőket meg tőn: mellekre tanitta őket: menden mřuelkődetibe iozagosa vala: es a haborufagocba igőn 35 bekefegős: Bizonaba ő: iollehet vđőzerent elhagattatuan: demaga bizec iftenbe: alhatatos vala: a parančolatoknac meg tartafiban: es ymadfagocba: eyel: es nappal: gakorlatoffagal az eyeket kőnř-

- hullatafokkal kôlty vala el: nemikoron vigaz vala: nemikoron
 vrhoz ymadfagocba kayalt vala: nemikoron testet ôztôuerituen:
 54 Bôytôl vala: nemikoron az || zegenôknec keges zolgalatokat tezôn
 vala: tuna mynt: korockal: betegôckel: es poclofokkal banic vala:
 5 es meg fôrôztiuala ôketh: mendenkoron ke: ômagat istennec dice-
 retiben serkegeti vala: vegezetre e scent anna azzon: bôcûletre
 melto: mikepen a termô zanto földnec tarroya: e scent anna azzon
 az ô annyatul gômôlcôs termô gôkeretvl: e scent emerencia azzon-
 tul: három zôlô vezzôket: tuna mynt: mariakat hoza: teremte:
 10 zvl: e vilagra honnat eggictvl lôn: kibolto: zarmazo: edeffegôs
 illatu virag: mel virag lôn: mend etelles elkarhozot emberi nem-
 zetnec keges vduôzitteye: es amas ket mariactul ke: bimboe:
 viragoc: leuelec: agac: es magoc lônec: mellec mend etelles
 vilagot: kibolto: zarmazo: edes illatua tezie: mert lam a
 15 bizonfag: tanubizonfagot tezôn: hogh az io fa: gonoz gômôlcôt
 nem tehet
- 55 azert e scent anna azzon: ymar ôzuegge maraduan: iften||ôs
 vala: igeckepen menden iozaggal meg erôffôdôt vala: tuna mynt:
 vg hog az ô mvuelkôdeti: nayafkodafa: es elete emberi alittafnac:
 20 auag bôcûlenec fôlôtte: nagal inekab čodalkozandonac lattatnac
 vala: hogh nem mynt kôuetendônec: nem ketlegôs čoda ez: miko-
 ron adamnac az elfô embernek ydeytvl fogua: nem lelettetôt illen
 azzoni allat: mellet a felfegôs igeckepen valasztot volna ômaganac:
 hog lenne az igenec: tuna mynt: ateremtônec fianac vki: es az
 25 zvznec: istennec zvleyenec anya: istennec meg testefvlefenec ydeye-
 nec telles voltaba: bizonaba nyluan vagon menebe valasztafnac
 edene zerezttetôt: es valasztatott legôn ô iftentvl: mel istennec zvl-
 ie-
 nec annaua: ôrôctvlfogua mend atelles scent háromfagtul hitettetic
 zerezttetnec lennye: ebbôl vagon hog mend az ô eletinec fôl-
 30 enne magoknac: es gômôlcôknec nemes gôkere: mendenkoron
 56 scent leleknec harmattyaua ôtôztetôt || meg: azert az ô eletibe
 nem čac scentlegôs mvuelkôdetôeben mvnckalkodot: de meg ifteni
 titkoknac meg mondhatatlan melfegôs elmelkôdefeben mend ha-
 lalig muncalkodec: es mert menden meg romlafnac latam aveget:
 35 mikepen a profeta tanubizonfagot tezôn errôl: bizonaba mendenôc
 meg hálnac: es ol mynt a viz elozlatonc: es fôha azon allapatban
 meg nem maradone: ymar efcnt anna azzon: fôc scentlegôs napok-
 kal telles vala: penitencia tartafokkal meg fanařgattatott vala: es

az ő ereyetől elhagattatott vala kezde igeckepen meg korulni: kihöz az ő dragalatos zeretetés leani hozza gőlenec: keges zolgalatót: es minden gondot [tesne]: es zorgalmatoffagot: zvuőczerent tesne vala őneki: mert kiőda az ki ne[m] hige: it tisteletős: es fel magasztalt azzonjallatot: mel leuen illen leanoknac keges annya: es megh testefőlt iften fianac dragalatos || űkeie 57 lőn: az ő eletinec hatara el közelituen hog iftentől angali vigafalafockal gakorlatoffagal meg ne latogattatott legőn: de meg mend atelles scenth háromfagtul: az ő scentfegős lelket atestnec tömlőceből a bodogfagra hyuattatni: mel edeffegős hiua-10 talba: menney diceretőcbe: es eneclefőcbe: az ő scentfegős lelke: az ő testből kimene: kős azzon hanac előtte heted napal: bizonaba ahethet keged napyan: mel máltan vagon kőfőeb scent Jakab apostolnac: ő vonokaianac masod napyan: de cristulnac zőletesenec vtanna: han eztendőbe holt legen meg: irua nem 15 talalyuc: demaga vrnac kenzenuedesenec előtte: bizon hittel: ketfegnelkől hytettetic: ez vilagbol kimultnac lennye: mert vtalatos dolog volna ez: az ő leanit vrnac zolgalnyoc: mikepen Byzonittya a scent evangeliom: es e scent anna azzont elnye: egessegbe lennye enne kenocba zerezetétőt vonokaianac: || valami vigafalast nem 58 tőt volna: mel zőle termetzerent mondhatatlan nag zeretettel vonattatic a vonokachoz: hanemha netalamtan az vődőben: venfegel igőn meg neheződőt volna: es az ő labaynac tiftitől: az az iarafitul meg foztatoth volt volna: bizonaba kinec eletinec hyrdetefe: mend e közőnfegős vilagot meg vilagofittya: es az ő naponked 25 valo [őod] es niluan valo őoda teteli: minden kereztyenőket az ő aytatos zolgalattara vonznac: minekokaert az ő őinnepe meltan predikaltatic: mendenectől melto diceretőckel őllendőnec

annakokaert iolleshet mindenőt: es minden vődőbe hiuattatuan tuggon fegedseg lenni: es meltoltaffec az őtet tiztelőket keges-30 főn meg halgatni: demaga keged napokon: a kereztyenőkől: az ő emlekőzeti: nagob zorgalmaffagal meg tartando: mert Bizonaba keddön zőletec ez vilagra: keddön a zizn||lek iftennec annanac ifteni 59 zerzefből valasztatec zőlő annyaua: es keddön zabadula meg a testnec tömlőceből

kõuetkõzic e kõnõueckenec nolcadie Capitu-
lomya: hog e scent anna azzonnac bottrankozas:
galazat: es zemerõm ne legõn: harmadzor haza-
fulni: mel meg teccyc neminemṽ zfṽzrõl: ki an-
5 nakokaert lelõcbe cõdalatos lataft lata: mel
latafnac elõtte: a bodog scent anna azzonnac:
aytatoffagal nem akara zolgalni

minekokaert amṽ ṽduõffegõnkneç iregenec az õrdõgneç
yhlefeuel a hamis ganakodafnac velekdõfe foc lelkõket meg çal
10 azert fenkit a kefertet el ne mericçõn auag areṽlet meg ne indi-
cõn e tifteletõs es scentfegõs azzont enne es illen magoknac bim-
boknac es gõmõlcõknec nemes gõkereth es plantaiat harmadzor
60 ferhõz mennye auag egmafutan || hazaffagzerent: harom feryeket
vennye: es ennekokaert a testnec garlofagaert: illen nag tifteletõs
15 hyrdetefõckel: es kiultkepen valo ayandekockal: nem kellene
õtet felmagastalni: auag istennec eghazaban az õ napyat: il nag
tisteffegel nem kellene ṽlleni

kyrõl iruan lelyuc: hog neminemṽ ziz testbe: istenhõz:
bodog ziz mariahoz: es olymynt: menden a scentõchõz aytatos
20 vala: kiknec naponked aytatos ymadfagokat zokot vala tenni: de
maga mel ziz: a bodog scent anna azzonnac: femmikepen tisteffe-
gõt nem akara tennye: ezert hog egmaf vtan: hazaffagba: harom
firfiakhoz eggefvl̃t volna: mikoron istennec zṽleienec: mendenef-
tṽlfogua valasztot annya legõn: az õ elfõ ferye meg haluan: nem
25 ṽlhete vezteg: nem maradhatha meg az õzueghfegben: testi ember
61 vala: esmeg ferhõz mene: mikelpen az õ leanya: az ziz anya:
scnt Joseph meg haluan õzueghfegõt tarta: Bizonaba gonozul
tanaçkozuan õrdõgtul: ganakodic vala e scnt anna azzonhoz: igõn
nag feddest: vetekõdest: karomlast: bottrankozot: es meg ment-
30 hetetlen vetkõt tamazta õmagaba õellene: ebbe tõri maria vala
magat: hog illen nag azzon. istennec valasztot ṽki: elfõ feryenec
tarfaganac eluetele vtan: esmeg egmafutan ket feryekõt kere-
fõt: alkalmatlan dolog ez: azert nem erdõml õ illen nag tisteffegõt
emberechṽl: Bizonaba mikoron e ziz ez sentenciaban: iteletben:
35 nag vakmerõ batorfagal meg maradna: sem pokolbeli õrdõgneç:
az õ elmeyen: zṽuen: lelken: cõgetõnek: ellenõ nem allana: egzer

mikoron az ő meg faradot tagayt: nugodalomra atta volna: az
eynec vestegfegenec alkalmas ydeyeben: latafth latha: || mende- 62
nőkneč čodalkozandot: es emlekőzetre meltot

mert lata a mennorzagnac nag foc vitezit: alkalmas proces-
sional őmellőle nag tistefleggel elmuluan: tuna mynt: az apostolok
nac: martyromoknak: confessoroknak: zűzekneč: es tistafag tar-
toknac fereget: es minden scentőkneč: es scent azzonoknak ferege
őtet nag tistefleggel meg tekentuen: őneki kőzőnenec: es alkalmas
inteffel főt haytanac: honnat e ziz mondhatatlan nag őruendetőf-
legneč vigafatalafual vigafaltatec meg: Bizonaba ez feregneč 10
elmenefenec vtanna lata kőuetkőzendő feregőt: igőn nagot: e
bodogoknak: tuna mynt: fiaknac: azzoniallatoknak elmult fere-
gőknel fenőfbet: zebbeth: ekefbet: mel feregneč kőzepőtte erdőmle
latni: čodalato: kepen meg ekefittetőt zep azzoniallatot: es tiste-
letős iaraffal erterkűlčvuet: vg hog az ő kiualtkepen || valo ekőf- 63
fegenec elalmilkodasanac okaert: elrűtetneiec: ezert hog mend a
kiualtkepen valo zepfegős abrazu azzoniallat: mend az ő ferege:
meg mondhatatlan őrőmel tellefőc valanac: vtalnanac auag čac
őrea tekenteni: auag kőzel yarulnia: es nag haraggal el mulanac
őmellőle: semmi vigafatalaffal őtet meg nem vigaftalac: minek- 20
okaert őmagaba teruen meg zomorodec: nag yaygataffal: es ohay-
tafokkal keferőg vala: es monda: o te zepfegős azzoniallat: kerlec
halgas meg: es al meg eg keuese: kerlec tűtőkét mend e tisteletős
azzont kőuetőc: halgaffatoc meg: es ne vtallatoc meg engőmet
elmulnotoc: mikepen esmeretlenth: kerlec tűtőkét hog erdőmlek 25
atű ielőn voltotokrol őruendőznőm: mikepen előttetőc elmenőkneč
dicőfegőkrol: kičodac azoc: es tű kie vattoc: es kičoda tűkő||zőttetőc 64
mendentőknel tisteletőfb azzon: kerlec iftenneč Barati: es cristuf-
nac iegőfi: hog engőmet elalmilkodotat taničatoc meg erre: mon-
gatoc meg ennekőm: kičoda legőn az: azert mikoron a kőnőrgő- 30
neč alhatatoffagara: egkeuese meg allottac volna: felele eggyc ő
kőzzűlőc: monduan: előzer kie tegedet tisteluen elmenenec: azoc
a menney vitezőc kőzzűl valo scentőc: tuna mynt: azoc kiket napon-
ked atte aytatos ymadfagiddal zoktal tistelnőd: azert meltoltatanac
tenekőd tisteflegőt tennyőc: mű ke: mend kiket lac ő vtannoc me- 35
nőkét: dauid kyralnac nemzetéből valoc vagonc: mennorzagba
megh Bodogultac: Bizonaba mel nemzetből valo ez azzoniallat:
mellet lac mű kőzöttőne: ekőfleggel: zepfegel: es dicőfegel: mende-

nönket felvmlunia: ez amv annyanc: az scnt anna azzon: mend
65 az o teljes nemzetfegeuel: mellet melrt atte vakmerö Batorfagod-
dal meg vtalz tiztelnöd: o es mvuelönc egembe el muluan: nem
vgeközenc teread: te atte veleködeföddel elhitettetöl: es a gonoz
5 kesertö ellenfegtvl meg çalattatol: ha akarz vduözvlnöd: zvfkfeg
teneköd e scnt anna azzont tiztelnöd: mellet haluan a ziz felfoaz-
koduan: monda: mikepen tistelem egebeknec fölötte: mellet
tudoc: harom feryeknec felesegenec: ez vilagnac kezdetitül fogua
nem hallattatot illen bezed: ha illen nag meltosag fenlic aharom
10 feryv özuegbe: mellet latoc: tahat mene meltosag fenlic akar
menemv zizbe: hazaffagot nem akaroba: kinec felele e scnt anna
azzon: o ziz ziz: ki díceködöl atte meg romlatlan testödröl: io
atte hitöd: de keues atte aytatoffagod: firfiat testzerent nem ker-
tem: testzerent feryemmel nem akartam elnöm: mert zandokoz-
15 tam vala zvzefegbe meg maradnom: de atöruennec kezelittefeuel:
66 es istennec zerzefeuel: meg || hazafulet: es vduöffegnec gömölcýt
nerek: a felfegöfnec io akarattyá nelkv: semmyt nem töttem:
azert teuelges leanom: igön nagh teuelgeffel: tery meg atte gonoz
gondolatottul: ha istennec akarattyanc nem engettem volna:
20 e scntfegös feregöt: gvleközetöt: mellet lac: entölem zarmazottat:
mennorzagba nem birnam: azert teuelgöttel leanom teuelgettel:
elteueledöt vton yarz: demaga halgas engömet: es hayçad atte
fvledet enream: es feleddel agonozt: mellet enrolam atte lelköd
gondolt: haluan e ziz edolgot: semmyt nem kesec: legottan a
25 scnt anna azzonnac elötte: aföldre arcal le efec nag alazatoffagal
kulpayat monda: es fogada hog meg iobittanaya eletyt: es ig
eckepen boçanatöt nere: es legottan a latas a ziznec zemey elől
eluetetec: mel olmynt nehez alombol fellerkenuen: es az hō ||
67 orcaiat neduefön lele: mendenökneç kiknec tehete: efölvl meg
30 mondot lataft meg yelente: es e scnt anna azzonnac meltosagyt:
diceretyt: menden helön meg hyrdete: es mend az o eletinec vege-
yglen: ötet naponked tistele: minekokaert a bodog scnt anna
azzonnac erdemeyert: pokolbol meg zabadittatec: es vduözvle

kõuetkõzic ekõnõueckenec kilenčedic capitulomya: neminemŧ newy prokopyufrol: nemefrõl: es bõlč embõrrõl: ennekutaŧna remeterõl: bodog ſcent anna azzonnac aytatofarol: es pragenfis beli erfõkrõl: ki igõn nagon predikalla: edičõſe-gõs ſcent anna azzont: titelendõnec: es az õ nap-yat ŧllendõnec

tudnone kel hog magarorzagba: neminemŧ kaſdag vitezlõ embernec: eggetlen eg fia vala: kinec neue vala prokopyus: az õ koranac huzon kettõd eztendõyeben: || pragenfis newy varaſnac⁶⁸ tanuſagaba: lõn haſnalatos ſcentõlt meſtõr: tõruenõknec doctora: holot tizõnket eztendeyglen lakec: magas termetŧ: es igõn zephyros abrazv ember vala: es haſnalatos: bõlč: iotanač ado: es io elmeyŧ: tiſteletõs: es mendenõknec kedues: minekokaert neminemŧ kaſdag porkolab: es baratockal bõſegõs: ket elhazaſytto ſep¹⁵ leanoknac attya: hayla e prokopyuſhoz: hyzelkõdeſõckel: tõrõket vona: vete õneki: es lakodalmackal: vendegſegõckel: leſefkõdic vala: hog õneki vey lenne: mikoron ke: e ket leanoknac attya: ŧdõnec alkolmaſſagath latnaya: monda e prokopyuſnac: hog e ket leannac eggiket: valamelliket akarya: õmaganac hazas tarful va-²⁰ laza: hozza teue: hog ha elnem venneie: nem akarnaya bekeſeg elzenuedni: || mel legottan teſti yfyaknac moga zerent: eg⁶⁹ kŧs galiftan: fonalzalón: meg fogattatec: eggiket matkayaua valazta: es yõuendõbe yegõfõl: de iſtennec akarattabol: nem keues alkolmatlan kõzbeueteſõcbe: kezet foganac: demaga a me-²⁵ nekõzõ eztendõre halaztatec: ezõket ke: az õ zŧley: es attyaſyay meg tuduan: igõn meg haborodanac: keſerõdenec: es az õ tanuſag helõn valo tarfi: es a doctoroc: nem zõnnec vala meg e menekõzõnec ellent tartanyoc: ezert hog illen io elmeyŧ yfyu: es illen nag tanult ember: teſti zeretethõz vonattatot volna: atanuſagot elhag-³⁰ uan: nag zidalomſagal: ſecularra: ez vilagi emberre lenne: õ ke: a leannac zepſegeuel meg čalattatuan: ŧgekõzic vala a menekõzõnec napyat meg zerzeni: de iſten: ki mendenõknec: es menden tanačoknac fõlõtte vagon: e zandokot eltekozla: es az õ yegõſeth:|| e vilagbol kiueue: olmynt az elhalafnac zerzet ydeyenec elõtte⁷⁰ eg honapal: minekokaert e prokopyus igõn meg zomorodec: es

azeretetnec es abanatnac nag voltaert: kezde meg korulni: ezert
 hog mel zepfegős yegöft: nömöffet: es kaidagot meg zeretöt vala:
 latnaia ig ekepen halallal előluetettet: kinec aporgolab a meg holt
 leannac attya: monda: o en edes zerető fiam prokopi: veg erőt
 5 magadnac: es vefdel töled e kűfidedfegőt: mert mend halandoc
 vagonc: ha atte yegőfödneç hugat keuanod vallanod: legottan meg
 nēröd: mel lel köt veuen: mikoron aual es kezet akarna fogni:
 ifteni zerzefböl: meg vigafthalhatatlan korfagal verettetec meg: vg
 hog az attya: az oruofoknac intefeböl ekent meg tudnaia: a byñ-
 10 nec okanac lennye: fem az ő korfagat femmi oruoffagal meg nem
 vigafthatni: es e korfag azért volna őrayta: mert atanufag helt:
 71 ha||nalatlan hagnaia el: iftent es elhagnaia: az ő zűleyt megh
 vtaalnaya: es akarna lenni parazta: minekokaert soha zerenčes
 ember nem lenne: minekokaert e porkolab: az ő leanat meg
 15 vona őtöle: es e prokopyufnac botrankozafanac oka: iften előtt
 femmikepen nem akara lenni: eprokopyus ke: latuan őma-
 gat mendenöktűl meg vtaaltnac lenni: es a zerenčet őneki ellen-
 fegenec lenni: belet zűuenec nag banattyaua meg vttetec: az ő
 halalarol: es vűduőffegeröl meg emlekőzec: zűkfegböl iozagot teuen:
 20 zabad akarattya zērent: es zabad elmeuel ze[n] genfegőt zandoko-
 zec vifelni: es inentoua afellefegőfneç tekellētős penitencia tartafba
 vitezkdni: monduan őmagaba: bodog zűkfeg: mel kezelit meg
 iobulafra: zűkfeg a teiendő iozagot ingen tennye: es fenki nem
 72 tuduan: elmene a puztanac barlangyaba: es ot || lele neminemč
 25 haylakot: melbe menden emberekneç efmeretlen: het eztepeiglen
 lapanga: es iftennec hyűn zolgala: neminemč eyel ke: mikoron
 azalma agon nugodalomra adattatuan fekőnneieç: neminemč farol
 almat lata: mel őtet meg oltalmazando volna: az efőtűl: zeltűl:
 hydegtűl: es hefegtűl: es az ehözöt: meg elegitteneye az ő kedues
 30 gőmőlcēuel: bizonaba mel fa mikepen kdnetkdzic: e bodog fcent
 anna azont peldazza vala: hő ke: kinec mondafi a kdzdnfegős
 tanufag helőn: a vetekődefőcbe: mendenkoron meg erőfődőtneç
 vallattatic vala: es meg bizonittotnac: az almat el nem vetuen
 mikepen balgatagfagot: vigaduan őmagaba čelekdieç vala: mond-
 35 uan: bizonaba dicerendő a gőmőlc: es az ő agay: de meg es
 afahoz kel haylani: melnec agay allat meg oltalmaztatonc az efők-
 73 tűl: es hefegőkűl: es melnec edeffegős gőmőlcēuel: az || zomiufa-
 goc: es ehfegőc őrőcke el vzettetnec: Bizonaba mel bezeddel bizo-

nitta: e bodog ſcent anna azzont kiualtkepen valo zolgalatra melto-
 fagofnac: es kiualt kepen valo diceretöckel fel magaftalandonac:
 mert ötöle leanzo: ez vilagnac vilagoffagara zarmazec: melbe
 iftennec fia meg teftöfve: amv vduöffegönkerth: igeckepen egem
 valami vagon e földön: mend azoknac oka: az az: iften oka: a proko-
 pyſnac ſentenciaianac okaert: az vđönc folafaba: a nepnec nagob
 aytatoffaga neueködec eſcent anna azzonhoz: es e tiſteletös azzon-
 nac napyat: nagob tiſteffegel vlyc vala: e prokopyus ke: neminemv
 mas remetetvl intetec: hog e ſcent anna azzonnac ſegedſeget: nag
 alazatoffagal kerneye: es azt melto Bőčvlettel zolgalnaia: mel fa 10
 az volna: mel ötet meg oltalmazhatnaia: es enni adhatna: ſem
 ketleg hog meg az ő korſagabol es megh || nem vigaftanaia: ha az 74
 ő tiſteſſeget tehetſege zerent meg őregbitteneye: mel legottan az
 ő korſagabol meg vigazec: mendenöknec oda iđuöknec: e ſcent
 anna azzonnac eköſſeſegeröl: es tiſteſſeſegeröl predical vala ennek- 15
 fölötte az ő papyat es meg tanitta: hog ő magat adnaya a ſcent
 anna azzonnac zolgalattara: es oluafnaia e verſöcket: o iftennec anna
 mamaria: legottan te leg ſegedſeg annac: ki atte bodog zvledet
 annat tiſteli: e prokopyus ke: mikoron őneki a puztaba a viz meg
 fogatkozot volna: es mikoron az ő tanituanaua kutnac aſafaba 20
 muncalkodneiec: lele aföldbe eg eltemetöt pogant: es eg aran
 lancot az ő nakaba: mellet mikoron aföldnec kyalanac vinne:
 monda: maſtan keues amyt keröc: töled: akarom azert hog ez aran-
 lancot elueged: es ő belöle penzt čenal: melnec eggic felen: az
 orzagnac || cymeret metteffed fel: es a maſic felen: a bodog ſcent 75
 anna azzonnac kepe: az o ziz leanaua: es ifteni magzattaua:
 metteffec fel: hog igeckepen ő: mel enneköm a vezedelmechen
 ſegedſeg volt: meg yelentefſec: es menden nemzetöknec oltalmazo
 azzona legön: kinec monda a kyal: meg lezön amyt keuanz: es
 ennekfölötte: az elfö penzt: ſcent anna azzonnac zeretetiérth: 30
 a kyalne azzonnac adom: az en hazas tarſomnac: hog nákara
 köſſe: hog auag čac az ő kepenec tekentetiböl: meg zabadulhaſſon
 azvleſnec menden keſervſegetvl: ennekutanna törtenece: e nehezköſ
 kyalne azzonnac: mulataſnac okaert: az ő hazi zolgalo leania:
 es viteziauel: hophmeſtöriauel: neminemv bereche louaglani: es 35
 mikoron kitkit a bereche az ő keuanſaga ideſtova vonna: es eggic
 amaſictul elualuan: čac egedül budofneyec: törtenece || ezöcbe nem 76
 veuen: a kyalne azzont: neminemv helön: čac egedvl elhagnyoc:

kynec zŕlefenec velhetetlen munckaya el yŕue: mel mikoron ōmagat
 ęac egedŕl latnaya: es azzoniatlatoknac yelen voltoknac: vigaf-
 talafoknac: keferŕlegŕbe: es vezŕdelmecbe helhŕztetuen: iften-
 nec akarattyabol: kezde gondolkodni a bodog ſcent anna
 5 azzonnac ſegedſegerŕl: es megh latuan a penzt az ō nakaban:
 a ſcent anna azzonnac kepeuel: nag ohaytaſſal: es alazatos ęoko-
 laſſal monda: o ſcentſegŕs anya anna azzon: maſtan ennekŕm leg
 ſegedſeg harmad magaddal: o keges azzoniatlat miken meg
 tanultam: leg ennekŕm irgalmaſſagzerent tegŕd zŕſegŕmbe alaza-
 10 toſſagal kerŕnec ſegedſeg: maſtan ennekŕm gŕtrŕdŕnec: meltol-
 77 taſſal ſegedſegh || lenned: Bizuan atte kegŕſſegŕdbe: atte ſegedſe-
 gŕdet kerŕm: kerlec ennekŕm byŕnŕſnec baba vizet allafodat meg
 ne tagaggad: engŕmet naualaſt ez oraba ſegel meg: ez en zŕkſe-
 gŕmbe: meg zabadulaſnac zeretetit ennekŕm tebenned bizonac
 15 meltoltaſſal oztogatnod: es yme leg ottan emberi ſegedſeg nelkŕl:
 egeſſegbe: es ŕruendetŕſſegel zŕle: es az ō ielennen valo vezedel-
 met: es a bodog ſcent anna azzonac zolgaſattyat: es ſegedſeget:
 a kyralnac meg yelente: melleket haluan a kyral: ęoda kepen meg
 vigafaltatec: es a magzatot meg tekente: es illen nag vezedelŕm-
 20 bŕl a kyralne azzont latnaya meg zabadulnac lennye: iftent es a
 ſcent anna azzont meg alda: es fyete a puztaba louaglani: es pro-
 kopyuſnac: iftennec emberenec: mel ayandekok engettettec e ſcent
 78 anna azzonnac erdŕmebŕl: a kyralne || azzonnac: es ŕneki: nag
 vigan: es hala adaffal meg monda: ez ŕdŕtŕſfogua ke: a kyral a
 25 prokopyuſhoz aytatŕb lŕn: es kyualtkepen valo keuanſagal ege-
 ſſle ŕ hozza: meg elmere ez embert ifteniecre adatnac: ſcentnec:
 tanultnac: es byzŕnſag vŕt emberenec lennye: annakokaert azt
 yollehet akarattya nelkŕl: es igŕn ellentartot: a kyetlennec puz-
 taianac rekezebŕl kyuona ŕtet: es pragenſis neŕy varaſba erŕcke
 30 teue ŕtet: kinec tiſteſſegen mikoron az ō zŕley: es rokſnſagy: az
 ŕ tanuſag helŕn valo meſtŕ tarſi: es a doctoroc ŕruendŕznenec ŕ
 rayta: es illen nag meltſagnac alkoholmas tiſteſſegŕket tennenec:
 az ŕtet meg bantaſokrol boęanatot kernec vala: felele nag alaza-
 toſſagal: monduan: kerlec ne akaryatoc ennekŕm byŕſnec: menden
 79 tiſtŕſſegre m||eltatlannac tiſteſſegŕket tennetŕc es Boęanatot ker-
 netŕc: a meltatlantul: es meg nem Bantottvl: de vram iftent:
 mariaual: az ŕ ſcent annaual: es annac ŕkeuel: ſcent anna azzon-
 nal: egengetŕmel: oltalmazommal: es ez erŕcſegre fel magaf-

tomal: lyeffetöc tiftölnötöc: de hog tŕnectöc atŕ byŕnötöc meg
 bočattaffanac: a bodog ſcent anna azzont: nag alhatatoffaggal
 keryetöc: mert bizonaba ö az: mel az ö aytatofyt meg oltalmazza:
 meg ſegelli: es io allapatra fel emeli: annak kõnörögyetöc: azt
 ŕgeközzetöc tiftölnötöc: az ö oltalmat zönetlen valo kereföckel:
 nag zorgalmatoffagal kerefletöc: kie halakath aduan vrnac: es
 bodog ſcent anna azzonnac: es iftennec: es az ö ŕkinec: bodog
 ſcent anna azzonnac ömagokat ayanluan: hazochoz menenec: es
 iftennec: es az ö ŕkynece: bodogſagos ſcent anna azon||nac nag ayta- 80
 toffagal zolgalanac: e prokopyus ke: ymar erföcke leuen: ſem
 azokat alazatoffagtŕl es zerzetöſſegtŕl: az piſpeki tiſteſſegnec: es
 meltöſagnac magallaganac miatta: el nem valtoztatec: demaga
 igön nag meſſe földre bezedeucl: mend zauaucl: mend irafaucl:
 es ymadſagaucl kedues vala: a bodog ſcent anna azzonnac az ö
 patronaianac: oltalmazöianac: zolgalattyat inčelködec meg öreg- 15
 bitteni: ennec fölötte eghazakat: kapolnakat: es monoftrökat,
 az ö tiſteſſegere: nag kaſdagſaggal epytte: rakata: yſpitalokat:
 oltarokat: es illen haſonlatofokat zerze: örkfegel meg ayande-
 koza: es meg ſcentöle: es ſcent anna azzonnac neuhe: azegenök-
 nec ruhakat: etkeket: es egeb zŕkfegöket: örmefſt oztogat vala: || 20
 ennekfölötte az ö halalanac napyat kŕffeb ſcent Jakab apaſtalnac: 81
 az ö vonokaianac maſod napyara zerze ŕlleni: es az ö eſtyt mel-
 tan böytölendönc predicalla: es ötet menden tiſteſſegre meltöſa-
 goſnac: es ymada ötet nag alhatatoffagal: es zönetlen: hog az ö
 oltalmaual az hõ gonga ala hagot yuhoknac: es aytatöfinac: az ö 25
 hytizerent: meltölatneyec ŕduöſſegzerent: gongokat viſelni: es
 igeckepen e prokopius iozagrol iozagra haſnaluan: e gorz pyſpec:
 es zorgalmatos az ö neki hagot yuhokon: čordan: a vigazaſoknac
 vigazaſyt meg tarta: hog az ö čordaiat criſtufnac meg őrneye;
 es ö magat az ö iuhayert: eleuen hoſtyaul: es iftennec kelleme- 30
 töſŕl: igeyeucl: io peldaiaual: es penitencia tartafaucl aldozza
 vala: meg haluan ke: vrba nag čo[k]dackal fenlec: es a ſcent anna ||
 azzonnal dičöſlegöſön öruendöz mennorzagba: hog ke: a ſcent anna 82
 azzonnac ziz marianac annyanac ŕnnepe: nagoban tiſtelteſſec:
 ŕlletteſſec: hog nem mynt marianac attyanac Joachimnac ŕnnepe: 35
 az ziz marianac malaztyanac böſegeböl vagon ez: mert inckab es
 hamarab meg ſcentöltetec erzebet: hog profetalna: öruendözuen
 Janus az ö mehebe: hognem mynt zakarias az ö attya: ki neman

mara meg mend addeglan: miglen az artatlan zŕletneyec: bizo-
 naba inckab vonŕa agermők az ő annyanac termezetyt ő hozza:
 hognem mynt az attyaeth: ennekfőlőtte bizonaba [bi] az kezbe tar-
 tot viragnac illattya: inckab meg marad a kezben: hognem mynt
 5 a ki ċac le zakasztotta a viragot: azert vgan ezőnkepen bőfegőfb
 83 malaŕt zarmazec: az edes || ziz mariatul menden eredet Byŕntŕl
 meg tartatottul: es az anay mehbe: meg ŕcentőltetuen: bőfegőfb
 malaŕt zalla ŕcent anna azzonra: az ő annyara: hognem mynt
 Joachimra: az ő attyara: demaga ki a parancalatot ada: a zŕlek-
 10 nec tiŕteletyről: őrűl: es dičekődic: az ő zŕleyenec tiŕteffegteteliről:
 mel iŕten aldot őrőcke: amen:

kőuetkőzic e kőnőueckenec tizedic reze: nemi-
 nemŕ [yŕ] tekozlo yfyurol: bodogh ŕcent Jakab
 apaŕtálnac inteŕe myat: bodog ŕcent anna azzon-
 15 nac aytatofarol: mel myat: a bodog ŕcent anna
 azzonnac erdeme myat: ċodalatos dolgoc tőrtē-
 nenec: es az ő meg zabadulafarol: a vezedelmes
 eŕefből: es a ŕcent anna azzonnac zolgalattya-
 84 rol: igőn nagon || meg őregbyttőtről

20 egh neminemŕ nag kaŕdag varaŕba: vala neminemŕ nag
 kaŕdag duznac eg fia: kinec zŕley [meg] merig halallal meg hal-
 uan: ċac ő maga marada meg: az őrőkŕegbe nag kaŕdagŕagba: de
 bizonŕag vetlen yfyaknac zokaŕokzerent: tekozlo lőn: es feŕiőt
 eletŕ: vg hog mikoron huz eztendős ember volna: mikepen az ho:
 25 a nap fenen: az ŕo a vizben a yeg a tŕzben: a ċőpŕ a kemenċenec
 langyaba: ezőc egembe meg nem marathatnac: vgan ezőnkepen
 ez yfyu: menden bōuőlkődő kaŕdagŕagyban: zerenċetlen lőn: es
 zegenŕegre iutha ŕge: el hāgac őtet az ő zŕkfegős baraty: elhat-
 tac vala őtet az ő ŕdőzerent valo marhay: es lattatic vala: hog
 85 meg az ŕellegős es elhatta volna őteth: || mert előzer őtet elhatta
 vala: touaba mend emberec: mend az eltető allatoc: es menden
 teremtőt allatoc: őneki alittatnac vala ellenkődni: italat a forgo
 zel a földőn: az ő hazat menden iockal: marhackal: kaŕdagŕagoc-
 kal: arannal: ezŕŕtel: es io ruhackal telleŕt: eltőre: el romta: a
 35 men ŕtes: villamas: es mendőrgőc: el romtac: es meg egetec: az

ő cŕyrt: es gabonayt azokba gŕttŕtteket: barmyt: es iuhayt a
 kŕ elŕc meg ŕlec: a nag aruizec a mezŕn valo gabonayt: zena retyt:
 ŕomayt es gŕmŕlŕ kertyt: mend tŕŕtŕl kyzagata: eluezte: es
 gŕmŕlŕŕ lenne teue: mellec mend ezŕc: iollehet ŕneki tŕrtennene:
 demaga az ŕ fellŕt eletyert: ŕenkit nem valuala vigaftalot: de meg⁵
 ennekŕlŕtte: az ŕ baratyul mikepen ŕcent Job: es thobias: meg-
 meuetetic vala: legottan yelŕnnen lŕnec az || kŕlŕnŕzŕc intuen⁸⁶
 ŕtet ŕnekie meg fyzetni: az ŕ adoffagokat: eltauozece ŕtŕle a penz:
 el ragattatanac a zalogoc: es ŕenki kezes nem lŕn erte: mert
 mendenŕtŕl elhagatot vala: mikoron a keŕerŕlegŕc menden felŕl¹⁰
 gŕttreneyec ŕtet: monda ŕmagaba: nag keŕerŕlegel: es kŕnŕhulla-
 taŕockal: myt tegec ŕaualaŕoknal naualaŕb: houa teriŕŕem maga-
 mat? myre fogyam magamat? a penz predikal: az tiŕteltetic: a
 penz nelkŕl ŕenki nem zerettetic: kapalnom nem vagoc io: mert
 nem zoktam: es az eŕmerŕc kŕzŕt zegenlŕm koldultomat: azert¹⁵
 kiŕoda ŕegedŕge ala ŕolamyac? yme a men: es a ŕŕld: es menden
 eltŕŕ allatoc egedŕmbe ennekŕm ellenkŕdnec: meg meuettetŕm
 az en baratyntul: ydegŕn vagoc az en ioteuŕymtŕl: es elhagat-
 tattam az en okos tanaŕ adoyntul: || azert iob ennekŕm: hŕg kŕl-⁸⁷
 dulia zarandokul menne ŕcenth Jacab eghazahoz: hognem mynt²⁰
 enne gonozockal a kŕlŕnŕzŕŕtŕl naponked zomorulaŕockal: boŕ-
 fantaffam: haborgattaffam: azert felueuen az ŕ yŕtapyat: titkon
 a varaŕbol kymene: es mendenŕŕtŕfogua elpuŕtultatuan: es meg
 zomoroduan: a mezŕn terdre eŕuen ŕmagat iŕtenhŕz terytte:
 monduan: o kegeŕŕegŕs es irgalmas en vram iŕten: Jeŕus criŕtus:²⁵
 valloem enmagamat ŕaualaŕt byŕnŕŕnec: ŕodalatos kepen: es nehe-
 zen tegŕdet meg bantottam lennem: fellŕttŕl: es tekoflaŕkepen
 valo eltembe: tegŕdet kerlec igŕn nag byŕnŕs: es elhagattatot:
 es menden vigaftalaŕnac ŕegedŕgetŕl meg foŕtatot: ki nem vagoc
 melto tetŕled meg halgattatnom: de kerlec tegedet keges vram: ha³⁰
 mel ŕcent: auag || ŕcent azzon leyend: meg vigaŕto menŕorzagban:⁸⁸
 auag tŕredelmŕŕknece oŕtalma: auag meg ŕomorultaknac ŕeleme-
 lŕye: te altalod engŕmet ŕegellŕn meg: mert te tudod az en zyda-
 lmat: es galazatomat: te leg en eŕmerŕm: vezerŕm: es ŕegedŕ-
 gŕm: kerlec mond meg ennekŕm: mel ŕcenthŕz: es zozolohoz³⁵
 teryŕŕem magamat: ŕemmi keŕedelŕm ebbe nem lŕn: a kŕnŕrgŕ-
 nec: a ŕcent Jakab apaŕtal vti tarful yelennen lŕn: mellet regenthe:
 kiualltkepen apoŕtolul valaztotta vala ŕmaganac: megh yelŕnec

ke: őneki zarandoc zemelben: monduan: o dragalatos yfiu: myt
 fyrz? my oka atte keferűlegődnec? es houa meg? vr vagon teueled:
 es vduőz leg: mendenőc bekefegel vadnac eh tefelőled? kinec
 89 mikoron mend || zerrűl zerre meg mondotta volna az ő gonoz
 5 zerenčeyt: monda az apaftal: ha kerez vigaftalaft: fołamyal a
 dicőfegős ſcent anna azonnac oltalma ala: mentoua azt tiftelled:
 es a bőfegős zóló tőt mŕuelled: honnat vigaſagnac es őrőc eletnec
 bora fol: kinec gerezdi a ziz maria: egebeknel zeb: es ő belőle
 kyfačart bor: az ő fia: a zep Jefus criftus: ki čac őmaga egedűl
 10 nómta a ſaytoth: es a mennėy dicőfegnec muftyat ytalra zolgal-
 tatta mŕnekőnc: a zóló tőt tiftelled: az ő gőmőlčeucl: es mag-
 zattyaucl: mel az o tőruennec vege: es az vynac kezdete: ez meg
 ſańargattaknac: gőttretteknc: megh vigaftaloia: a zomoruaknac
 vigaſaga: a zegenőknc ſegedſege: kőlcege: az eztelenőknc
 90 tanača: es a fogloknac meg zabadyttoy: ez a zomorua||knac vi-
 damſagot ad: a kulduſokat: es zegenőknc meg kaſdagittya: a ko-
 roknac gongokat viſeli: es ſenkit őbenne bizot elnemuet: auag meg
 nem vtal: ez egem az ő erdemeuel: es kőnőrgelyuel: a ſelfegőfnc
 fiatvl: mŕ vronc Jefus criftotul: az ő vonokaiatul ſegedſegőt: es
 20 vigaftalaft ńer tenekőd: ki mendenőknc az ő ſegedelmet: oltal-
 mat: aytatoffagal kerőknc: mēltoltatic annya lenny: kinec monda
 ez yfiu: ymar meg batoroduan: kerlec tegődet mond meg enne-
 kőm: mikepen tehetnec őneki kedues tiftelfegőknc: alkolmaſokat:
 es haſnalatofokat: monda az apaftal őneki: menden keddőn re-
 25 menſegnec bizodalmaual: nag [y] aytatoffagal: a mikeper tehe-
 tőd: mong az ő neuebe harom pater noſtert: es harom aue
 mariat: es vgekőzzel az ő kepe előt az napon: egő gertyat tarta-
 91 nod: ſem||myt ebbe ne ketőlgőgel: hog meg nem kaſdagulz: es a
 zerenčet: mellet keuanz: meg nem ńerőd es az monda: kerlec en
 30 nemős vram: mond meg nekőm: minekokaert ez napokban:
 inekab kellemetős őneki a zolgalat: hog nem mynt egeb napoc-
 ban: felele az apaftal: mert a bodogſagos ſcent anna azzon: ked-
 dőn: zvletec ez vilagra: keddőn lőn: a ziz marianac: criftus
 annyanac zvľő annya: es keddőn hala megh e földőn: eſmeg monda
 35 az yfiu őneki: es honnat tudod te ezőknc? kinec monda az apaftal:
 mert en es az ő leananac fya vagoc: es vķőm: es en mikepen vrnac:
 Jefus criftuſnac: mŕ vronc iſtennec es vķi: te bizonaba iollehet
 olmynt ſemmi erdēmős munkakat nem tőttel leg: demaga: mi-

nekokaert enhozzam kiualtkepen valo aytatoffagot vallottal: ki
vagog Jakab: || cristufnac apostola: ennekokaert ez oraba e ma- 92
gamat meltoltatom: teneköd meg yelentenöm: azert ted meg
melleket hallottal: melleket meg monduan elehezec: az ő zemey
elöl: es ötet touaba nem lathata: az yfu ke: meg batoroduan
lelecben: az el kezdöt vtat elnem haga: mezze [va] fedön valo
tartomanba mene: es istennec akarattyabol bemene eg kyrali va-
rafba: holot neminemv pap[hoz]nal lakozec: bodog scent anna azzon
zerezuen: kinec ymar tiftelõe löt vala: mel mendenestvlfogua meg
tanitta ötet: a scent anna azzonnac tifteletiröl: es az ő scent mara- 10
dekyrol: minekokaert a keues haz ezközöcböl: melleket vele eluyt-
uala: tuña mynt: aranas ezvst partöueket: poharokat: es kupa-
kat: es illen hasonlatofokat eladuan: e scent anna azzonnac nag
kafdagfagal: es mestörfeleg kepet faragtata: auag öttete: es ő elötte
önön || köllegeuel: naponked gertyath eget vala: azert aytatoffag- 93
nac buzgofagaban hafnaluan: az ő valasztot azzoñanal: iollehet
mendenestvlfogua deaki bötvt ne tudna: demaga meg tanula eh
harom neueket meg irnya: tuña mynt: Jesus: maria: anna:
semmyt egebet mel ödalatos dolog vala: meg nem tanulhat vala:
ez harom neueket ke: a diöfegös scent anna azzonnac meltofagos 20
zolgatlattyana emleközetyre: a köfalokon: es egeb falokon: auagh
akarmynemv alkoholmas helökön: nag tiftesfeleg fel yrya vala: es
mikepen eh harom neueknec irafat: emberökne zömökne lat-
sara fel irya vala: vgan ezönkepen: eh harmaknac aytatoffagára
es: inçelködec anepet az ő intefiuel fellerkenteni: ezönközbe: 25
mikorön az orzagnac kyrala: e scent földre aka||rna menni: es 94
e fölvl meg mondott papot vele eluinneye: törtene ez [yfyat] yfiu-
nac es: az ő kasdaianac zolgatlattyara ömagat vti tarful adnya:
azert azoc: az nagh tengörön euezuen: hayozuan: mondhatatlan
nag yhzonv: es felelmes vez vte meg öket: es mend nayan lattyac 30
vala: az ő zömök elöt a barkanac el mervlelet: sem a könvhulla-
tafokkal: es könörgelöckel: a köffegtvl: vrhoz fegedfegöt nem
vallanac: [vala] akar menemv nag lyralmas zokat es menbe fel-
emelne vala: mikorön ymar mend ketfelegbe este volna: es sem-
minemv fegedfegnec remenfege meg nem maradot volna: eh diö- 35
fegös scent anna azzonnac zolgaya: nag alazatoffagal terdre efuen:
nagh bizodalommal ymadkozic vala: monduan: bodogfagos scent
anna azzon: feleg engömet ha||rma magaddal: mert eekepen 95

zocta vala az ő zozoloiat kőnőróguen čergetnye: azt ke: meg
 monduan: mel a kyralnak: es az ő vti tarfinac: a papoknac: es
 parasztoknac: iftentv̄l nem engettetőt vala: ez ameg mondot yfiu-
 nac alhatatos ymadfagara: es a ſcent anna azzonnac erdőmeiert:
 5 lattatec mendenőkneec az hő keuanfaga zerent felül adatot feged-
 feg: legottan meg zőnec a vizekneec arya: a nag vezekneec: es ze-
 lekneec habaynac felelme: veztegleneec: es a felelmes forgo zel: az ő
 yzonufogat elueue: es mendeneket a hertelen valo čendeffeg: čoda-
 latoffagra: es őrőmre: felferkente: a kyral ke: meg ertuen az yfyu-
 10 nac aytatoffogat: es zegenfeget: őtet őmaganac nayas barattyaua
 zerze: es eteleről: es ruhazattyarol: őtet elegkepen batorra teue:
 96 kinec kedues lőn: es ſcent anna azzon||nac inckab es inckab aytatofa lőn: mel illen nag keduefőn akara őtet meg segelleni

Meg teruen ke: a ſcent földről: mikoron ymar eztendeiglen
 15 őtuolna a kyralnac aztalan: es ſemmi tulaydont nem vallana: kezde
 emeg meg haborodni: ő magaba forgattya vala: edolgot: nemi-
 nemv̄ vđőbe ke: meg emlekőzuen az ő zokot kaſdagfaginac bőfe-
 geről: es az ő zegenfegeről: mellet maſtan vallana: nag alaza-
 toffagal bemene a ſcent eghazba: es az ő valasztot azzonanac kepe
 20 előt: a földre arčal leefec: hog ymadfagot tenne őneki: vigaſta-
 laſnac nerefeyert: [monda] a germőc Jeſus olymynt ki veckenduen
 a ſcent anna azzon kepenec őleből: monda: yme te naponked az
 en tiſteletős vķőmnec egő gertyaiarol gondot viſelz: de nem az
 enymről: ſem az en edes zv̄lemeről: azerth myre aggam tenekőd
 97 amyth || kerz: az ke: ez illen zoctalan ifteni titokra elalmilkodec
 veztegle: eg keues mulataſnac vtanna ke: lelkőt veuen: iollehet
 nem tudna ekefőn meg felelni: demaga nag pyrongaſſal monda:
 o io: es mezzel folo Jeſus: te tudod mert yőueuen vagoc: es
 zegen: en az ydegőn földőn: te vram igőn iol meg gondolhad:
 30 myt athatoc en tenekőd: ki ſemmyt nem byroc: ő kē: kiiőuen a
 ſcent eghazbol: ezt melleth hallot vala: fvk̄et fv̄llel el nem mulata:
 es forgatſa vala az ő vigažo' elmeyeiben: mikoron ez illen igec-
 alat: zokhatatlan modiffagzerent: oknelkv̄l ne zolt legőn: minek-
 okaert eladuan azokat: mellecnelkv̄l inkab lehet vala: mas ger-
 3 tyat es: Jeſufnac neuebe ſcent anna azzonnac kepe előt ragaſtha:
 kinec monda vr: no azert dragalatos zolgam: alkolmatlan dolog-
 nac mondom: ennekőm: es az en vķőmnec: tiſteffegőt tenned:
 98 ha az || en. aldót anyamnac gertyaiarol es gondot nem viſelz:

kinec az yfiu esmeg olymynt meg batoroduan monda: o io Jესus:
 zerzōggetōc meg egmařan: es tŕkōztetōc bekefegeľ ozzatoc meg:
 mert myt adna tōbet egem: ki semmyt nem bir: es az edes Jესus
 monda neki: no azert en dragalatos zolgam: amy[d] tulaydon: mel
 igōn io az: mellet te zoktal vala mondanod: azert ha mendōnōnk-
 nec tulaydon gertyat nem zerzendez: mŕ es tenekōd valami tulay-
 dont nem adonc: melleket haluan: vig lelecek legottan erzenet:
 ōuet: es melleket valuala elarula: bodog ziz marianac es vias
 gertyat vōn: es eguen ōeleybe ragasta: mellet oda viuen monda
 monda az edes Jესus: meg elegōdōnc teueled: men el bekefegeľ:
 mert atte aldozatodrol meg emlekōzōnc: ky iōuen ke: a ſcent eghaz-
 bol: a pap: az ō kazdaya: ōneki eleybe yōue monduan: io fiam:
 ki predikalod mŕnekōnc: a ſcent anna azzont || meltan tiftelnōnc: 99
 igōn alkalmas volna: annak nagob tiftesfegeiert: hog az ō kepet:
 az eghaznac torĳan es: nap nugat felōl fel yryad: hog ō tauolb 15
 földōn meg lattatuan: mendenōktŕl tifteltetehfec: es hyuattat-
 haffec: es hyuattatuan: es tifteltetuen: mŕnekōnc iob zerenĉet:
 es eletōnkneec meg iobulafat ĳerye: mel legottan kez-lōn: alařt
 zerze: olymynt hathuan ſengne magaffagra: eh ſcent anna azzon
 kepet: igōn nag zep ekelōn meg ira: a bodog ziz mariaual: es az 20
 ō edes ifteni magzattyauaľ: es a kep alaľ: nag zeles aranas bōtŕ-
 kel meg ira: ſcent anna azzon: ſegel mŕnket harmad magaddal:
 alleluia: melleket eluegezuen: mikoron ymar alaķezdōt volna zal-
 lani: yme ōrdōgneec iregfege: felzelneec forgo zeľt tamazta: melle
 az allas meg ſelōluen: fokac ĉodaluan edolgot: semmyt egebet nem 25
 varnac vala: hanem hog az || kep ironac ĳaka zakadna: ez ke: az 100
 ō azzonaba Bizuan: fel kayalta: monduan: o ſcent anna azzon:
 ſegel engōmet harmad magaddal: es yme mel zolgalatot az emberi
 ſegedſeg nem adhata: azt a ſcent anna azzon meg ada: mel az ala
 elōneec az ō ruĳaianac peremyt ada: noyta: az meg foga: ragada: 30
 es igeckepen nag ĉodalatoffagnac yegere: es a ſcent anna azzonnac
 diĉeretineec hyrdetefere: olymynt: fel nap eřtig fŕgge: mend addeg:
 miglen e ĉodanac vyřaga a kyralhoz iutna: az allas ke: esmeg fel
 allattuan: ſerelōm nelkŕl ala zalla: meg ſegeluen ōtet az ſcent anna
 azzon: ki egebkepen a magas helrōľ a földre eřuen: ſemmi ketſeg 35
 ebbe nem voltuolna: hanem meg holt volna: a kyral ke: titkon
 ōtet hozza hyuata: monduan: miert hog ymar mas biizonřag ve-
 teller es meg tanulom: tegedet ſcent anna azzonnac kedueř||neec 101

lennöd: atte ymadfagidat keuanom annal lennye: enertem: es az
 en hozzam tartozokert: minekokaert bizonaba tegödeth tisteffegre
 felemellec: es az v̄dözerent valo marhacbol teneköd elegkepen
 lyetöc latogataft tennem: azert annac iften ymar az ö ygeretyt
 5 betellefituen: arannac: es ezv̄enec: tulaydonfagual meg kasda-
 gittatec: vgannerä hog a kyraltul elkerezuen: egydeig äac egedül
 hazaiaba mene: es az ö kölönözöynec nag tisteffegel eleget teuen
 es az el puztult öröklegyth meg epyttete es az eleby kasdagfagiual
 meg ollan nagon tisteltetec: esmeg a parançolat zerent: a kyralhoz
 10 tere: demaga hog e böfegös iotetelökröl az ö ioteüdienec: halalat-
 lannac ne alittatneyec: bemene a scent eghazba: es amegh zeretöt
 102 kepöt: nag eköfseggel meg latogata: es ö elötte aytatos || ymadfa-
 gokat tön: kinec kimenönc ö vtanna monda agermöc Jesus: mel
 vala az ö bodog v̄kenec kepenec v̄lebe: monduan: dragalatosom:
 15 mastan mynt mondaz: minemde ymar örülz eh? a vöt tulaydon-
 rol: ki kv̄ided hytv̄ zoctad vala mondanod: no azert valami tulay-
 don meligön io az: es az monda: no azert: es no azert edeffegös
 vram Jesus: zvuemnecc bellö veleyböl teneköd: atte anyadnac: es
 v̄ködnec: az en oltalmazomnac halakat adoc: tistelendö vram:
 20 nem keuese banom: mert melto halakat teneköd nem adhatoc: az
 ö hazayaba ke: mendenöknec igazan meg fyzete: az ö hazabol
 scent anna azzonnac eg zep kapolnat rakata: mellet mend ifteni
 diceretöckel: es scent kepöckel: es zöuetneköckel diceretös kepen
 meg örököfytte: ezöknec vtanna: hetuen extendeiglen ele: bizo-
 103 n||aba mend allattal s neucl nag io tanaçu es meg Bizonittot eletv̄
 ember vala il nagnac alyttatec: hog a Burgenfis nevy varafnac
 polgaritul: mestörv̄l valaztatneiec: es a kyralnac titkon valo
 tanaçul: bizonaba oly igön nagon buzoc vala: es for vala a scent
 anna azzonnac zeretetibe: hog malfnac semminemv̄ testi zeretetit:
 30 mendenestv̄l fogua ehöz nem elegitteneie: touaba bizonaba: nag
 zeretettel a kyralt es erre inte: hog az ö orzaganac menden egha-
 ziba: a scent anna azzonnac tisteffere: zep kepeket çenaltatna:
 irattatna: es gertyackal: zöuetneköckel meg ekefitteneye: es hog
 az ö napyat: eztendönked v̄lleneiec: erröl menden gondot vifelne:
 35 e scent anna azzonnac felül meg mondott zolgaya ke: mend ö etetinec
 vegeiglen: a zokot zolgalatba hyuön meg marada: mikoron az ö
 104 napi betelleföttec volna: || es az ö halala eliöt volna: erdömle meg
 latni: a scentfegös ziz mariat ö elötte allani: es mondani: draga-

latos atyamfia : mikepen latom tegődet atagoc elhagnac : a testnec
 ereye elment : atermezet meg fogatkozot : mert mikepen čelekődic
 maſtan teueled ? es az monda : hugom nynčen : mire neuez egőm
 batyadnac : es nag őruendetős zoual monda : minemde a ſcent anna
 azzont eföldőn : anyaul valasztottad vala eh ? es az monda : vg ⁵
 vagon : anyamul valasztottam vala : őtet : meg ſetetvluen es megh
 homaloſoduan az ő zemey : monda elmeg a bodog ziz maria :
 őneki : en es ő leánya vagoc : azert te hugod vagoc : es az edes
 Jefus ő vonokaya : kinec en zvlő annya vagoc : demaga zeplőtelen
 zŕzen meg marăduan : es az erőt veuen : es zemeyth meg nytuan : ¹⁰
 a bodog ziz ma||riat iſtennec annyat : es a kŕſded Jefeſt : az ő kar- ¹⁰⁵
 yan : es ő rea tapſoluan : moſologuan : erdömle latnya : es mende-
 neſtvlfogua az ő lelkebe : a nag őrőmnec myatta : meg oluaduan :
 monda : myt fizeſſec tŕnektőc mend ezőkerth : melleket attatoc
 ennekőm hog Bizont mongac egenlő : halakat mellekel tŕnektőc ¹
 tartoznam : nem adhatoc : de melleketh tehetőc azt tezőm : atŕtő-
 letőc vőt iokert : kerlec es onzollac : hog engőmet byŕnőft : tŕ hal-
 nalatlan zolगतokat : meltoltaffatoc a tŕ malaztotokra vennetőc :
 ſem ennekőm maſtan : es az en halalomnac orayan : atŕ keuant
 ielőnuoltotokat meg ne tagaggatoc : ymar o edeſſegős Jefus : oltal- ²⁰
 maz meg engőmet a gonoz ellenſegtvl : es meltoltaffal vinnőd :
 amenőorzagnac dičőſegebe : o edeſſegős maria : malaztnac annya :
 irgalmaffagnac annya : te engőmet atte őrizetőd ala fogag : o dičē-
 retre meltolaſagos ſcent || anna azzon : ez oraban ſegel engőm har- ¹⁰⁶
 mad magaddal : kinec monda a bodoglaſagos ſcent anna azzon : ²⁵
 zerető fiam : ne fel : maſtan malaztot ſerz : es az őrőc bodoglaſagrol
 bator lez : mert mendőnnőc kik vrnac felelmebe ennekőm zolgalat-
 tot teznec : azokat lelkőcbe megkaſdagyttom : es halaloc vtan : őrőcke
 mŕuelőnc orzagolni : yme az en edes fiam Jefus : a menney vitezockel
 meg gaſdaguluan : tenekőd a menőorzagot meg nyttya : az őrdögőt ³⁰
 meg ſomoryttya : es a poclot berekezti : ő hozza egengelleſſed atte zo-
 dat : az ő irgalmaffagath keryed : ki teueled kegelmezuen : melleket
 kerz őrőmeſt meg agga : tahat nyluan valo zoual terevrhoz monduan :
 vram te kezeydbe ayanlom az en lelkőmet : es eg keues mulatas
 vtan monda : meg valtottal engőmet vram : igaffagnac iſtene : es ³⁵
 igeckepen kibočatta lelket : es a menney vitezőctül a menney dičő-
 ſegre vitetec : kyt aggon nekőnc : atya : fiu : ſcent lelec : ziz maria :
 es ſcent anna azzon : amen : ||

107 kôuetkôzic e kônôueckenec tizôn eggedic refce:
 neminemv pŕŕpôkrôl: mel angliaba aſcent anna
 azzonnac zolgalattyat: akarya vala meg ban-
 tani: es annakokaert ôodalatos kepen meg oſto-
 5 roztatec: es mikepen az ô tiftetetôs vñnepehöz:
 es tiftettegehöz nagob aytatoffag neuekôdec

angliaban neminemv pŕŕŕeç vala: ki nem çac a ſcent anna
 azzont nem tifteli vala: de mend azocnac: kie ôtet tiftelic vala:
 nagh nehez ellenſege lôn: ez kedegh mikoron latnaia a nepet:
 10 a dicôlegôs ſcent anna azzonnac kepehöz naponked nag aytatoffag-
 gal folamnyoc: gertyakat es aldozatokat tennyôc: gakorlatoffagal:
 nem çac ezôket mellec az ſcent anna azzonnac tiftettegere tetetnec
 vala: de meg mellec az egeb ſcentôknec zolgalattyokra leznec vala
 108 es: gonoz iregſegnec fulacyaual fuldaltatic || vala: minek okaert
 15 nag hertelenſegel felgeryeduen: fel fualkodot irigſegel: az aytatos
 nepre: boſſuſagofon meg boçatta az ô vôrſônge zauyt: kayaltuan:
 honnat vagon tñnektôc egem ez eztelenſeg: ez rewyletôſſeg: hon-
 nat vagon e hitetlenſeg: es heyaba valo zerzet: es honnat vagon a
 tñ marhatoknac bôſſegel valo el tekozlaſa: nem tuggatoc ke: myt
 20 teztôk: mert gonozul tanaçkozuan: mikepen tudatlan nep: a
 nema es fñket kephöz futtoc: es a tñ vðôzerent valo marhatokath
 heyaba kôltitôc el: azert ez illen zolgalattul: çelekedefôktñl: men-
 denetñlfogua meg zônnetôc: az nema es fñket ſcentôknec zama:
 elegkepen tñnektôc meg efmertetic: atñ kôlçegtôkbe: minçkokaert
 25 meltan itelem parançolnom: hog az vy: es zoctalan tiftettegôket:
 109 meg nem bizoni||ttottakat: inçkac el zakaffatoc: hog nem mynt
 a dagaloſoc: es hitetlenôc: a mñ Boſſu allafoncnac tõreuel leua-
 kattaffanac: mert nem tuggatoc eh: mellet tiztôltôc: mert az zido
 volt: az o tõruebe: nem kereztyen: es nem kereztôlt volt: ha-
 30 zaſſagzerent harom ferye volt: hozza tôn az ô zidalomſagara
 boſſu bezedôket es: mellet a hyuôktñl vðuôſſegôb eluezteglendô:
 hognem mynt az ôrôk vðuôſſegnec bantafara meg mondando:
 nem oly azzoni allat ez egem menñorzagba: hog ſcent ganant hy-
 uando volna ſegedſegñl: auag oltalmert egem: nem kel ſcenth
 35 ganant tiftelni ôtet egem azert en edes iuhaym teuelgôtôc: aka-
 rom hog legottan a kezdôt dologtul meg zônnetôc: auag a Bozzu-

allo paltornac Bozzuallafat elnem tauoztattatoc: azert mellet pa-
 rančoloc: ne||akaryatoc meg vtalnotoc: hog az en kegelmemet: 110
 es zeretetőmet írheffetőc a nep ke: elmenuen: es őmagaba meg
 galasztatuan eluegeze: hog ha a scnt anna azzonnac tífteletitvl: a
 pypfeknec parančolatlya zerent: akarnae' meg zōnni: auag őtet
 miken [ez] előzer melto dičeretőckel gakorlanaya: de yhlettet-
 uen: es meg batoroduan vrtul: akara nagobban bizni: [v] criftus
 Jefufba: es a ziz anya mariaba: es az ő vkibe: a scntfegős anna
 azzonba: hognem mynt a feyedelmecbe: auag emberőknec fyayba:
 kycbe nynčen az vduőffeg: es inckab alyttya vala őmagat kötelef-
 10 nec lennye: iftennec: es az hő zŵleynec tífteletyre: hognem mynt
 e scnt anna azzonnac karomloyat: őnőn maganac vtalatoffagara
 vgatot: es feőgetőt felnie: es kőuetnye: annakokaert meg nem
 zōnec a zokot buzgofagtul: es aytatoffagtul: egnyhan napoknac
 vt||anna ke: a pypfec az ő scnt eghazaba yelōnnen leuen: mikoron 111
 latnaya anepet: az hő intefet femnye tennyőc: es a scnt anna
 azzonnac zolgalattyatul meg nem zōnnyőc: meg indultatec hara-
 gal: es nag hertelenfeggelualo meg haborodaffal meg fenőgete őket:
 monduan: mikoron az en fenőgető: es intő tyto Bezedymnec nem
 engettőc: zŵkleg hogh kenoknac reatoc vetefeuel [es]: ez illeten 20
 celekedefőktul meg zōnnetőch: es mellec tŵnektőc parančoltatta-
 nac meg tekelletőc: es a scnt eghazbol kymenuen hog az oltalmazo
 fegellő scnt anna azzonnac zolgayra: az ő pypfekfegebe atkot
 vetne: es ennekfőlőtte penzy adoual meg gőtteneye őketh: ő ke:
 louara ŵluen: kergetegnec lelke: az az: őrdög buuec az ő louaba: 21
 es iftennec fia az ő ŵkiről boffut akara allani: ki a zŵlecnece tíftele-
 tyről parančolatot ada: || a pypfec iftennec erős hatalmaffaganac 112
 myatta: lathatlanul a földre leefec: es aga meg hafada: e velhe-
 tetlen halalnac myatta: mellet e náualas ember meg vızete: meg
 tiltatec: meg tekelleni: az atkokat es boffu allafokat vetnye: mel- 30
 leket eby zokas zerent: es tenező farkkafnac rühe zerent az ő
 tulaydon iuhayra: es egŵgŵkre: nem zegenl vala vetnye: meg
 yegh: auag čodalatos dolog: mikoron menden helőn ennek hyre
 meg yelentetneyec: a scnt anna azzon zolgayt: leanyt: nagal buz-
 gobba teue: es egebeket fokakat: az ő tífteletyre: es emlekőzetyre 35
 vona: meltan zolgalandonac:

kõuetkõzie ekõnõueckenec tizõn kettõdie reze: a
 bodog fcent anna azzonnackettelky aytatofyrol:
 kiknec õmagat latafba meg yelente: es a kiuallt-
 kepen valo ymadfagokrol: mellekre meg tanyt-
 113 tatanac: az hõ || tifteteletyert: es meg ayandeko-
 zafnac nerefeyert

neminemv aytatos ziz fcent apačanac: iftennec: bodog ziz
 marianac: es bodog fcent anna azzonnac zõnetlen zolgalonac: es
õ nekyc aytatos ymadfagokat mondanac: latafba e fcent anna az-
 10 zon meltoltatec meg yelenni: es lattatec annac e fcent anna azzont
 az egõn yarnya: es aran edent az õ kezeben tartani: es mend a
 fcentõket: es fcent azzonokat: lelki malaztnac: auag alamifnanac
 nerefeyert kernye: kie lattatnac vala eggenked: eg aran penzt az
õ edeñebe vetnye: mel mikepen meg yelõntetõt: a fcentõknec erdõ-
 15 myt: es efedõzefeket peldazza: mellet bizonaba efcent anna azzon
 afellegõfnec ada: az hõ aytatos zolgalo leañaerth: mikepen men-
 denkor tezõn az hõ zolgayert: mel latafnac vtanna emeg mondot
 114 ziz: nagal nagoban hafnala a malaztban || es vegezetre zent anna
 azzonnac kõnõrgefiuel mennoknec orzagaban: erdõmle fel magaf-
 20 talta'ni

touaba efmeg e fcent anna azzon neminemv vðõben: a fcent
 Brigida azzonnac: mikoron ymadkozneyec: meg yelenec: mond-
 uan: en edes zeretõ leanyom: en vagoc a fcent anna azzon: iftennec
 zvleyenec: az edes ziz marianac annya: es a mendenhato iftennec
 25 fyanac vky: emberi nemzetnec kiualltkepen valo zerzet oltalma: es
 fegedfege: demaga yelefben hazaffagba elõknec: es iftennec felel-
 met valloknac: zolgal te diçeretõs ziz: vigazo elmeuel: annac ki
 tegõdet terõmtõt: meg valtót: es a diçõfegre valasztót: es az en
 tiftellegõmet el ne feleged: de engõmet gakorlatos vduõzlettel
 30 çerges: es egebeket es erre tanyc: mel tanufagõt: es ymadfagot
 tenekõd iteltem meg yelõntenõm.

115 ez ymadfag mondando fcent anna azz||ontul meg yelõntetõt
 aldót legõn a mv vronc Jëfus criftufnac: elõ iften fianac:
 edes neve: es a zeplõtelen ziz marianac: mellet te vram a bodog
 35 zvlectül: Joachymtṽl es annatul zvletni: meltoltatal valasztanod:
 meltṽl atte emberi természetõdet: es edes neuedet: feluõd: tegõd

kerlec alazatoffagal: azoknac: es mendenőkne^c erdőkert: mel-
toltaffal irgalmaznod a hazafokkal: atte parančolatidat erylőckel:
yeleiben azockal: kie atte zŕleydnec zolgalattyaba: es tiftetibe
alnac: aggad ő nekic: atte ifteni malasztodat: menden iozagba
[ha]: io zerenčebe: es az ő lelkőkne^c ŕduőffegőkbe: hafnalnyoc: 5
hog erdőkne^c mag fogadoc lennyőc: atte ifteni tiftteffegődre: tef-
tőcbe es elmeyőcbe egeffec: es e náualas eletne^c vtanna: az ő ma-
radekockal: kőuethesec az őrc bo||doglagot: es igeckepen elene- 116
zec a diőfegős ſcent anna azzon: es a ſcent Brigida azzon: nag
vigasztalaffal: ez ymadlagot: mend halalig zŕuebe forgata: 10

kőuetkőzic ekőnőueckenec tizőn harmadiceſce:
mikepen a bodog ſcent anna azzon: meg yelente
őmagat: ket aytatofinac: tuńa mynt: eg remőte-
nec: es eg neminemŕ papnac: es az ő velőc valo
nag yotetelőkrol 15

iftennec zŕle: az edes ziz maria: az ő zŕleyne^c zolgalattyat:
igőn keuannya: alleluia: neminemŕ ymadkozo remőtenec: angalok-
nac nag fokaffaganac enekleſeuel: meltoltatec őmagat meg yelen-
teni: alleluia: monduan: baratom: yde te hozza^d yőuec: hog atte
lelkődet meg vigasztalnam: alleluia: es atte lelkődnec vidamſagot 20
adnec: alleluia: es az ioba meg batorittanalac: alleluia: || bizonaba 117
en vagoc a bodog ziz maria: tengőrne^c őllaga: es meg ſańargat-
taknac ſegődelme: mert engőmet gakorlatos: es edes ŕduőzlettel
tiftőlz: es az en fyamat: az edes Jeſuft: emberőkne^c fiaynac ſőlőtte
zefſegőſbet: mennec: es ſöldnec: teremtőyet: menden ioknac 25
adoyat: mellet ſcent lelec iftennec ſegedſegeuel: es ő alta fogadec:
es e vilagra: nag őruendetőffegel zŕlem: es az en zizey emlőymel
emtetem: kine^c monda a remőte: honnat vagon ennekőm ez: hog
vrnac anna yőyőn en hozzam: byńnőfhőz? alla: aldot leg őrőcke
en nemős azzonóm: zeplőtelen ziz maria: menden teremtőt alla- 30
toknac ſőlőtte: alla: es mendenkoron aldot: mend atte zečuečy-
del: tegőd kőuetőckel: vtannad yarockal: vti tarſiddal: tegőd ala-
zatoffagal kerlec: ſcentſegős ziz: hog atte ſcentſegős fyalldat az 118
edeſſegős Jeſuft: en vramat: engelteld meg ennekőm: alla: hog
bizon malasztban tenekőd: es őneki: menden ŕdőben: kellemetős 35

zolgálatot teheffec: alla: es scent eletnec vegere iuthaffac: alla:
 felele az edes zeplötelen ziz maria: a myt kerz: meg neröd: alla:
 de vegezetre: leg erre intettetöt: hog az en zŕleymet: a bodogzagos
 scent anna azzont: es az en edes apamat: bodoglagos scent Joachy-
 5 mot: aytatoffagos emleközetbe vallad: mend az ő teljes nemzet-
 fegeuel: alla: mert valami diçeretöt őnekic tez: mikepen enne-
 kôm tenned: vg vezôm: alla: aztyged hog nem marad: az en
 scentfegôs fyamtul meg ayandekozas nelkṽl: az en zŕleymnec töt
 zolgálat: alla: melleket igeckepen zerröl zerre meg yelentuen:
 10 elenezec a latas: alla: demaga ot a helôn: čodalatos kybolto illat-
 119 nac illattyá marada meg: alla: a remete lelecbe bil|zonaba igôn
 nagon meg vigasztaltatec: es istennec fianac scentfegôs zŕleyhöz:
 mendeneftṽl fogua aytatos lôn: alla: ezôknec vtanna ke: miko-
 ron mondanaia az angali ṽduözletöt: abraza: zerze: ymillen mo-
 15 don: monduan:

ṽduöz leg maria: malaztal telles: vr vagon teueled: alla:
 aldót vag te azzoniallatoc közöt: alla: es aldót atte mehödnec
 gômölce: Jefus criftus alla: es aldót a scent anna azzon: te zere-
 tetôs anyad: meltṽl m̃vnekönc yöue: atte zŕzey testöd: zeplö
 20 nelkṽl: amen: igeckepen zokuan ke: oluafni: istennec embere
 hafnala a malaztba: vg hog olymynt ymar elne az öröc boldog-
 fagba:

vgan illen hafonlatos pelda oluafatic: neminemṽ paprol:
 romahoz nem mezze lakozorol: mel bodog scent anna azzonnac
 25 aytatoffagaert: zocta vala mondani: az angali ṽduözletnec: az
 120 aue marianac vtanna: es aldót legôn ma: a scentfe||gôs anna azzon:
 atte zŕled: meltṽl zeplö nelkṽl zŕletec atte zŕzey testöd: amen:
 ki ennekokaert mikoron halalara iutot volna: vonagneyec: er-
 dömle az ő leananac: es annyanc ielen voltokert vallanya: mert
 30 mikoron fekṽt volna harmad napiglan: mikepen holteleuenṽl: es
 ymar zolnanac bezellenenec: mikepen meg holtnac az ő elteme-
 teferöl: olymynt nehez alombol felferkene: monda: en edes zeretö
 vraym: mend nag tisteffegel veztegletöc: yme amṽ azzononc:
 istennec zŕleye: yelennen vagon: es az ő annya: az scent anna
 35 azzon: az en zeretetös zozolom: ezôknec tisteffegöt tegetöc:
 diçeretöket mongatoc: meltofagos böçṽletöffegöt tegetöc: yme
 yelennen vadnac: hog engömet atestnec tömlöceböl meg zabady-
 121 čanac: es memmozagba feluigenec: bizo||naba a kṽfdedökert: igôn

nagokat adnac: az v̋dözerenth valokert: öröcke valokat: melleknec
maſtan kezöcbe ayanlom magamat: mert fel megöc a diçöfegre:
zönetlen ö velöc öruendöznöm: es igeckepen kibocatta lelket:
az ö munckaynac meg fonnáthatatlan iutalmat: meg here: *alleluia*:

köuetközic ekönöueckenec tizön negedic reze:
kvlömb kvlömb öodakrol: melleckel fenlöt a bo-
dogflagos ſcent anna azzon: es elözer a vizbe ve-
zökröl: az elmervleſtv̋l megh zabadultakrol: es
eg zegen özüeg azzonrol: az ö malačkayaba meg
vigaftaltrol: 10

neminemv̋ v̋döben: ſluſenſis nevy partrol: zammal igön
fokan hayoznac vala: euez nec vala: flandrianac anglikana nevy
zygete fele: ök ke: a velomot: ſuporlahot: a zel nec meg bo||çattac: 122
es mikoron ymar atengörön volnanac: nag ſetet köd: zelek nec
nag vezeuel fel tamada: vg hog a partot meg nem lelhetic vala: 15
olymynt ezöc eluezuen: elmervleſ nec felelmebe eſenec: kic latuan
ez hertelen valo nagh vezödelmet: meg a hayonac kormanofat es
ketölködni: zomoruſagba eſni: olymynt mend ketſegbe eſenec az
ö eletökröl: de nemellie nec v̋duöſſegös intefeuel: mikoron terdre
eſuen: a ſcent anna azzont harmad magaua: nag alazatoffagal hyt- 20
tac volna: es ha egeſſegbe a keuanatos partra kimehetnec: ezt
fogadac: hog az h̋ kepe elöt aldozatokat tennenec: legottan a
tengör nec menden veze meg zö nec: es a ködöc elozoluan: tiſta
egh lattatec: es a nap az ö kedues vilagoff||agat: mendenök nec 123
kegelmeſön meg mutata: a hayos: kormanos ymar regön eltert 25
vala az igaz vtrol: mellet elhagot vala: meg lele: az irgalmazo
iſten nec diçeretyre eſec: es ſcent anna azzonnac vig zoual mond-
uan: o io firfiac: kic envelem e nag felelömbe: es illen nag vezö-
delmebe valatoc: ezt bizonnal tuggatoc: hog ha a bodog ſcent
anna azzon: az ö erdömenec: es könörgelenec myatta: aſellegöſ- 30
nec elötte m̋verettönc: nem eſedözöt volna: ketſegnelkv̋l vezedel-
met zenuettönc volna: es ez nag vizek nec felforro föuenibe: elme-
rvlötönc volna: azert meg zönuen menden vez: io zerençes zel nec
myatta: a partra: houa euezendöc valanac: nag örömel kyiuta-
nac: ot ke: az ö dolgokat: auag zvkſegöket meg zerezuen: ſluſen- 35

124 lis neŷy varalba meg terenec: || es ot a ŷcent eghazban: melleket atengór nec vezódelmibe: iftennec: es ŷcent anna azzonnac fogattanac vala: nag tiŷteŷŷegel meg fyzetec

vgan illen haŷonlatos pelda yelóntetic: nymet orzagba tór-
 5 tent: neminemŷ zegen ózueg azzoniatlatrol: ez az ó feryenec ha-
 lala vtan: ŷdózerent valo marhaban kaŷdag vala: es a kaŷdagfa-
 gockal bóuólkódó: es gónórkdó: mel az ó confeŷŷoranc tanačabol:
 demaga nem igón ertelmóŷnec myatta: intetec hog menden iozagyt
 eladnaya: es zegenóknec oztogatnaya: ez vilagi marhacnac gonga
 10 nelkŷl: čac vr iftenbe vetneye az ó gondolatyt egem: mert azt
 monta az evangeliomba: ki nem hazudhat: ha akarz tekeletós
 lónnód: mewhel: es es arulel mendónóket melleket vallaz es oŷto-
 125 gaffad zegenó||knec: mel bizonaba kez lelecek mikepen bodogban
 tehete: iftennec zolgalattyara ada ómagat: elmelkdó eletre: es
 15 kónórgéŷókre: es ifteni garapodafokra foglala ómagat: a confeŷŷor-
 nac taŷačnac engede: ómagat meg zegenytuen: es harom magza-
 tyual zŷkólkóduen: es az ó kezeynec munckayaua: nag naualaua
 kereŷiuala az ó eletet: de eg keues ŷdóknec folafa vtan: ez okert
 az ó rokonlagytul: es zomzyditul: mikepen tekozlonac: ezteleennec
 20 alittatic vala: es mikoron gakorlatofŷagal meg fogatkozneyec:
 ŷenkytŷl nem taplaltatic vala: ŷenki eŷyralmaŷt az ó zegenŷegeyert:
 meg nem vigafalla vala: es ŷenki az ó ehózó germókyt: etellel:
 auag itallal: nem taplalla vala: ezt ke: egebecŷtŷl elhagottat tór-
 tenec góndolnya atelnec hydeg koran: es az ó meg hyzlalt ma-
 126 lačka||yarol dragan vótról: zorgalmaznya: mellel az ó ehózó ger-
 mókyt: auag čac eg kéues ydeiglen taplalhatna: hog auag čac
 ehdeg ŷdón nekezelittetneyec meg fogatkozni: mikoron ke: e
 malačka meg nem hyzneyec: de hoŷŷu korŷaggal naprol: napra
 óztóuerh lenne: ŷem az eleybe tót algabonat meg nem ezy vala: a
 30 korŷagert meg vtalla vala: ezegen azzon mendeneŷtŷl fogua meg
 yede: hog meg halna: mel regónte bóuólkódic vala kaŷdagŷagoc-
 kal: maŷtan ke: emberi ŷegedŷegóctŷl elhagattatot vala: kezde
 ómagat az ymadŷagnac ŷeguerere terytteni es vrhoz az ó tóredel-
 mebe kayaltani: ennekŷólótte mend a menórozagbeli ŷcentóket: es
 35 ŷcent azzoóokat hyua: mikepen zomoru: es nag zegenŷegbe zabalt:
 hog valami vigafalaŷt vehetne: de mikoron hoŷŷaiglan az ó ||
 127 elmeiebe forgatta volna: mel ŷcent: auag ŷcent azzon volna: ky az
 ózuegóknec: aruaknac: es meg ŷaŷargattaknac: kyualtkepen valo

oltalommal zokot volna fegedfeg lenni: mikoron e ſcent anna azzonnac fegedfeget nem tudnaya: legottan ifteni yhleſből: intetec: hog omagat mendenefťľfogua: aytatoffagba teryce iftennec zŵley-
 nec annyahoz: a ſcent anna azzonhoz: elhagottaknac keges: es ke-
 gelmes meg fegellőyehőz: mellet [le] mikoron legottan megh tenne: 5
 legottan e ſcent azzonnac fegedfege yelőnnen lőn: es amalačka enny
 kezdec: es nag hamarlagal meg vigazec: es. meg hyzec: mel eg
 keues ŵdőnec vtanna leuerettetec: mend atelles telőn: med az
 őzueg azzonnac: mend az ő germőkinec: kedues: es eleg etelt ada:
 kinec hufa az ő kezeykőzót: lattat||nac vala neuekődni: ſem ha- 128
 mar elnemfoga: mikepen regente az őzueg azzonnac olaya: a
 legőlbe: es a lyft: a ŵdőrbe: ez őzueg azzon ke: az ő magzati-
 ual: nag aytatoffagal: es zeretettel: mend halalig felgerye e ſcent
 anna azzonhoz: hog igeckepen az ő zŵkfegebe: ifteni zerzeſből
 meg latogattatot volna: vg hog: meg malaztba es hafnalna: a 15
 menney dičőſegnec meg ěerefeuel: amen: alleluia

kőuetkőzic ekőnőueckenec tizőn őtődic reſce: eg
 igőn nag korazzoniatallatrol: ſcent anna azzonnac
 myatta meg gogultrol: es az ő neki čenalt kepről:
 es neminemŵ dőgből korſagbol: az ő kepenec 20
 előtte: nag hertelenfegel: meg zabaduluan: es.
 egeffegre adattatuan

neminemŵ azzoni||allat: nag gőtrelőmel meg keſerőduen: 129
 mikoron a menney polgaroknac hyuatalaual kŵnnyebfegőt nem
 erzene: az ő ezebe iuta: hog egeffegnec nyereſeyert: vr Jeſuſtul: 25
 az ő ŵkyt hynaya: mellet mikoron alazatoffagal: bizuan megh
 tenne: kezde laſſan laſſan meg kŵnnébődni: vg hog mas napon:
 mendenőſťľfogua megh vigazec: es az agbol felkele: minekokaert
 a ſcent anna azzonhoz: aytatofb lőn: az ő kepet meg čenaltata:
 mellet az ő oltalmazoyat: fegellőyet: tiſtele: de mendenőckel: 30
 kikkel tehete: bőčŵlendőnec: es predicalla: es az ő oltalmazoyat:
 patronofat: igőn nag irgalmaffagofnac hyrdete: es vigezetre Bodo-
 gul vegeze eletet

vgan illen haſonlatos pelda oluaſtatic emelle: mel mondat-
 tatic törtentnec lenni: dauentrienſis ne||ŵy varaſnac meg zallafa- 130

nac vtanna: fvlóptvi: burgondia beli herčegtül: vr dauidnac:
 azon tartomannac: tuna mynt: traiectensis beli pŕspeknec atyatul
 lóttet: mert vgan azon helón vala nag merig halál: mel az ő
 čapodafauál: zamlalhatatlan nag foc nepet ontale: mert mikoron
 5 mend eggenked az ő oltalmazo ſcentőket: es ſcent azzonokat hyna-
 yac: fegedſegŕl: es iſtennec akarattyabol meg nem halgattatna-
 nac: törtenece neminem ŕzueg azzonnac: az ő eggetlen eg leanat:
 eggetlen eg zeretőyet: tuna mynt: az ő venſegenec yftapyat:
 vgan azon čapaffal: veződelmes kepen előluetetni: az ő annya ke:
 10 nagh foc oruoffagokat kerefuen: es a ſcentőknec fogadaſokat teuen:
131 ſemmi ſegődelmet nem || lele: vegezetre vr Jeſufba: es az ő ŕkibe
 bizuan: vr yhlen: az ő leanat iollehet igőn nag munckauál: a ſcent
 lebuinoſnac: azon helnec patronoſanac eghazaba viue: es ot e ſcent
 anna azzon kepe előt: egembe az földre [v] omlanac: aytatős kő-
 15 ŕőrgelt: ymadſagot tőnec: egő gerttyat rakaltanac oda: es fogadac
 őmagokat ſcent anna azzonnac aytatoſbac lennyőc: ha bizonaba az
 ő erdemenec myatta: az ő leana a halálnac veződelmet eltauoztat-
 hatnaya: es yme mene a ſent anna azzonnac erdőme: mel igőn
 erdőmős: nag: a mendenhato iſtennel: az ő ymadſaga kőőrgelſe:
 20 mel igőn hertelen: az ő tamazza: es vigaſtalafanac ſegődelme:
 mert legottan hog az kőőrgelőköt teue: es a fogadaſokat ygere:
132 az ő leana mikepen dőgnec: auag merignec || nem tudoya: men-
 denetűlfogua meg goguluan: felkele: egeb oruoffagot nem lőn
 zŕvkleg kerefnye: es igeckepen egedőmbe őrvluen: a meg halga-
 25 taſrol halakat adanac: es az ő hazakhoz terenec: es az fellegőſt az
 ő ſcentibe dičerec: demaga kyualtkepen őteth: a bodog ſcent anna
 azzonba felmagaltalac: amen: alleluia

kőuetkőzicekőnőueckenec tizőnhatodierefice: eg
 neminemŵ zerzetős margyt nevy zizről: bodog
 ſcent anna azzonnac: es Joachymnac: aytatofa-
 rol: es őtőlőc meg tanyttotrol: kinec a bodog
 ſent anna azzon: ődalatos kepen yelőnnen volt,
 halalanac ydeyen: es nekyről hydeglelőről: ymar
 rokon közel leuen az ő halalahoz: ſcent anna
 azzonnac erdőmenec myatta: ődalatos kepen
 meg gogi||ttotrol

133

eg kalaſtoromba vala neminemŵ ziz: margit vala neue iften- 10
 hōz igōn aytatos vala: zŵuebe: lelkebe: egŵgŵ: es az ő műuelkő-
 detiben: mendenēŵlŵfogua alazatos: mel iozokafbol: vronknac
 vtanna: naponked az ő zŵleyt tiſtely vala: tuna mynt: az edes zep-
 lőtelen ziz mariat: az ő ſcentſegős zŵleyet: Joachymot: a bodog ziz
 marianac attyat: a bodogſagos ſcent anna azzont: az ő annyat: őt 15
 mŵ atyancal: es anne aue mariaual: tiſtely vala: ez aytatos ziz:
 gondolattal elmeyebe forgattya vala: hog nem éac ez ziz anyat:
 menden dičeretre meltolagofnac lennye: de meg az ő zŵleyt es:
 mikepen afa tiſteltetic: kinec gōmōlčyuel meg elegyttetōnc: es
 meg a fa ala es: őrō||meſt nag tiſteſſegel terōnc: auag haylone: 134
 mel alat meg oltalmaztatone az eſōktŵl: es zelectŵl: mikoron ke:
 vgan ezōn ziz: az ő ziz tarſaytul intetneyec: es haborgattatneyec:
 hog deakul tanulna: es enekōlni: hog őuelőc bekezkōnōdōt apača
 lenne: es a zerzetnec bulčuyt: ymar a conuentbe vyonnan beuōt-
 teket meg űerneye: felele nag alazatofſagal: en edes zeretō hu- 25
 gaym: iob ennekōm az en zokot egŵgŵſegōmben iftennec aytatof-
 ſagal zolgalnom: hognem mynt anag tekeletōſſegnec teteyere
 vagodnom: es elmembe ideſtōua vonatnom: ki ymar venſegel
 meg romtatom: es inckab meg fogatkozhatom az eletnec vyſagaba:
 hognem mynt haſnalnec: elmult az en emlekōzetōm: meg fogat- 30
 kozot az en elmem: Bizo||naba elyōt a venſegnec tanulhatatlan- 135
 ſaga: kerlec tŵtōket: hog legōn eleg ennekōm az en zokot egŵgŵ-
 ſegōm: es olualom az en regy zokafomzerent: mitŵlŵfogua beyōttem
 ehelbe: a pater noſtert: es az ŵduōzleg mariat: es a kredot: mert
 criſtufnac alazatos zolgalo leana: eſōldōn meg vtala atiſteſſegōt: 35
 felmagafſtalaf: demaga kinec elmeyet az őrōc mendenhato vr
 iften: az ő vilagofſagauual meg vilagofyttotta vala: es igekepen

atanulatlanfagnac zyne alat: mel kyuúl bôtvkne^c femmy eletet
 nem tugga vala: de maga fcent lelekne^c malaztya myat: az ô
 lelkenec alkolmas hafnalattyært: meg akar mel nehez kerdefôkre
 136 es: reafelelhet vala: mendeneftvlfog||ua: mikoron a fcent engôdel-
 5 meffegnec ellene vačmerôbatorfagal nem akarna ellene allani: es
 e vilagnac hytflagaba nem keuanna felmagasztaltatni: folamec a
 bodogfagos fcent anna azzonnac oltalma ala: monduan tifta elme-
 uel: o en bodogfagos nemes azzonôm: iftennec vki: fcent anna
 azzon: kerlec tegôdet harmad magaddal: hog fe^gel megh engômet
 10 ez oraban: te tudod az en zvuemnec keuanfagat: mert nem kere-
 sem mas alapatnac felmagasztatafat: auag tiftesseget: mellet tuč
 az en lelkômne^c vduôffegenec hafnalatof^t: akar halal: akar elet
 legôn: azt engegged ennekôm: es emagamat atte kezeidbe ayan-
 lom: hog ezt meg monda: femmy haladec nem lôn edologba: kor-
 137 fagal meg latogattatec: es mend halalig meg || korula: es mikoron
 ymar vonagneyec: lelôkzetô^t veuen: monda a kôrnul alloknac:
 hayčatoc le a tv feyetôket: es nag alazatoffagal terdet hayčatoc:
 tiftessegôt tegetôc dragalatos hugoc: minemde latyatoc e kamoraba
 beyôni a mv agonchoz: az en zozolomat: fcent anna azzont: az ô
 20 feryeuel: fcent yoachymmal: es mend az ô nemzetfegeuel: yol
 yôyôn az en nemes azzonom: az en vigastalom: es oltalmazom:
 Bizonaba igôn yol yôyôn mend az ô čymotayual: igôn yol yôyôn
 engômet meg oltalmazni: a gonoz elenfegtvl: mel il dicôlegôs
 magzatockal: es vonokackal: ôruendôz menhorzagba: a hugoc ke:
 25 az ô feyenec elbuldulafanac: auag elfordulafanac alyttyac vala
 138 ezt: mikepen halo emberne^c hyhetetlen igeyt: femminec || alyttac:
 eh margyt ke: ymar meg haluan: es a fcent anna azzonnac: es
 az ôtet kôuetô tarlafagnac yelôn volta[nac]rol meg batoroduan:
 monda: a mend halalig meg korult hugnac: mas agba fekvne^c: ô
 30 mellette: o en edes zeretô hugom: fyes temagadat zerzenod: e
 vilagbol kymennôd: mert yme hyuattatonc a menney meⁿekô-
 zôkre: az en azzonomtul: fcent anna azzontul: mellet zvuemnec
 bellô keuanatoffagau^al: nag tiftesse^gel zerettem az en eletômbe:
 azert leg bator en edes zeretô hugom: mert tôbet hafnal mvne-
 35 kônc: amv egvgv alazatoffagone: hognem mynt amv hug tarfinc-
 nac keuanatos felmagasztatafa: tôbet hafnal mvnekônc: a pater
 nofternac oluafafa: hognem mynth az egeb hugoknac lelôkne^c ||
 139 buzgofaga nelkv^l: az oltarnac gakorta valo oluafafa: hyad iftennec

fiat: az ő ſcentlegős zŕleyt: es annac annyat: amŕ Baratonckat: ſcent anna azzont: hog ő mŕnckete halalnac orayaba: harmad magual megh oltalmazzon: ezőc ke: egembe vrba meg erőffődenec: es ſcent anna azzonnac erdemeneg myatta: meg vigaftaltatanac: egedőmbe lelőket kibočatuan: vetetenec a menney dičőfegre: es 5
ot kybolto edes illatnac zaga meg maraduan: amenney polgaroknac: ot letelőčenec tanu bizonfagara

e melle hafonlatos pelda oluaftatic: neminemŕ hydegleglő embőrről: neminemŕ ember az ő hazabol ky menuen: velhetetlen hydeg leleffel igeckepen foglaytateč meg: hog kezelittetec meg 10
terni: es agba fekőmni: mondattatic vala ke: az oda gŕ||őctŕl: 140
ymar rokon kőzellenni a halalhoz: intec őtet hog meg gonneyec: neki ke: a kőrnőlalloc kőzzŕl monda a kornac: ma ſcent criftofor napya vagon: iŕtenec előtte nag erdőmŕ: kinec monda a kor: es tahat az en kedues oltalmazomnac: ſcent anna azonnac napya 15
kőzel vagon: azert kerlec tŕtőket: mend: kie maŕtan yt yelőnnen vattoc: terdre efuen: nag aytatoffagal ő hozza ymadfagot tegetőc: ſegedſegnec ŕerefyert: Bizom vrba: az ő erdemeneg myatta: leg-
ottan engőm meg ſegelleni: mel mikoron meg tetetőt volna: az ky meg halandonac lattatic vala: az agbol felkele: nag egeſſeggel: 20
es enni kere: es euen az ő teſtebe ſemmi korſagot nem erze: demaga azon ŕdőben: vgan azon helőn: mikoron eher||telen valo 141
korſag: atorocgek: elhatalmazot volna: negen ez illen korſagal meg veretteten: meg halanac: azert mend ŕayan tiſtellyőc a bodogſagos ſcent anna azzont: hog ő mŕnekőnc efőldőn malaztot ŕer- 25
yőn: az ő erdemeneg myatta: es eh ŕaualas eletnec vtanna: menneben: az őrőc dičőfegőt: amen

kőuetkőzice kőnőueckkenec tizőn hetedic reſce: a ſcent anna azzonnac vyarol: paris neŕy varafbol: nag kolőnya neŕy varafba vytről: es kŕlőmb 30
kŕlőmb lőth čodakrol: az ő čokolafabol: es a zarandokſag yarafbol: es mikepen hafnal az ő zolgalattyaba meg maradoknac: es őtet a zolgalatba elhagokat: touaba meg nem ſegelli

vrnac zŕletetetŕlfogua: mikor irnanac: ezer: neg zaz: heth||- 35
uen nőlč eztendőbe: mikepen mondatic: mikoron Bizon leuelekneč 142

- ketleg nelkv̄l valo tanubizonfagaua: olaz orzagbol: paris nevy
 varaſbol: ſcent anna azzonnac erecley: tuna mynt: az ō vya: ny met
 orzagba: nag kolonya nevy varaſba hozatanac volna: mel Bizo-
 naba nag tiſteffegel mikepen illic: ſcent damokos Baratinac egha-
 5 zaba tartatic: melhoz zarandokfag yaraſnac okaert emberōc: iol-
 lehet igōn meſſv̄l zamlalhatatlan ſokan ſolamyanc: demaga
 neminemv̄ voluas azzoniatlat: mel ymar az ō iozagyt: oruſokra
 iollehet heyaba: mend elkōltōtte vala: a ſcent helre mene: Bizuan
 a ſcent anna azzonnac erdōmeben: mel mikoron aytatoffagal ymad-
 143 ſagot teuen: a ſcent erecleket meg cōkolnaya: yg eckepen || az ō
 ſakanac: es torkanac: voluayanac kennyay: legottan el mulec: vg
 hog lattatneyec hog ſoha ſemmi korſagot nem zenuedōt volna:
 demaga ot a helōn: holot a ſcent ereclec tartatnac: nepekne c mene
 nag ſokaffaga oda gv̄llōn: auag zarandokoknac mene oda ſola-
 15 maſa legōn: es egvḡkne c mene aytatoffaga legōn: zōnetlen ottan
 lako c ioban tuggac: hognem mynt azoc: kie egzer: auag c ac
 ketzer voltanac: es ot ſcent anna azzonnac erdemene c myatta:
 koroknac kv̄lōmb kv̄lōmb zomorufagy eluetetne c: es kv̄lōmb kv̄-
 lōmb faydalmaknac eluiſelhetetlen kennyay: tuna mynt: hydeg-
 20 leleſōkne c: fogfayaſoknac: fōfayaſoknac: kōzuenōkne c: verkorſa-
 goknac: merygōkne c: es ezōkhōz haſanlatofoknac: mert ezōc meg
 144 bizon||yttatnac hazezkōzōckel: es ſoc abrazu yegōckel: zamlalha-
 tatlan: es dragalatos ruhac: es hazezkōzōc: oda vitette c: es ōrōk
 emlekōzetre: vgan ottan hagattanac
 25 ez varaſba ke: az v̄dōben mel igōn ſoc cōdac tōrtentene c:
 kickōzzv̄l egget: mel tōrtent: meg iroc: mert valanac neminemv̄
 Berekeztōt ſcent apa c ac: kiualtkepen valo aytatoffagot valnac vala
 e ſcent anna azzonhoz: mellec mikoron meg ertōtte c volna: hog
 a ſcent erecleket a varaſba hoztac volna: neminemv̄ keges zorgal-
 30 matoffagal c elekōdene c: hog etifteletōs vyot: az ō rekezőcbe mel-
 tan meg lathatnayac: tiſtelhetneyec: es meg cōkolhatnayac: mon-
 dam ez vyot ki a zeplōtelen zizne c: es Byv̄nnec menden zeplōetv̄l
 145 ydegōn||nec teſtet: ennezer erdōmlōtte tapogatni: nem ketleg:
 hog meg a teſtōt es meg tapogatta: es meg illette: mel az ō lea-
 35 ſanac mehebe: ſcent lele kne c myatta teſtōſv̄le meg: mikoron ke:
 eggenked lattac volna: es meg cōkoltac volna ōtet: neki ō kōzzv̄lōc
 eg: nem vala oth: mikor oda hoztac volna a ſcent vyot: fogaynac
 faydalmaual: oly igōn gōtretic vala: hog oly mynt lattatic vala

eze eluezni: mel mikoron a többbitvl: a scent ereclenec čokolafara: es tifteletyre: Beuitetõt volna: es čac alig oluafhatot volna eg pater nofter: oly igõn nag hertelenfegel meg zabadula: olymynt az õ fogayban soha ferelmet nem erzõt volna: minekokaert ennekutanna: e scent anna azzon: e scent apačactul: nagob Bõčvletõf-
legbe: || es aytatoffagba vallattatec: 146

es e scent anna azzon termetzterent: a buyaknac: es testi emberekne: de maga õ hozza aytatofoknac: mend elmenec: mend testnec zvkfegõs tiftafagat zocta nyerni: nem čac e vilagi nepeknec: de meg papocnac zerzetõfõknec: es hazaffag tõrõknec: vg 10 hog testnec menden fellõtlege: vizketege: auag fuldalafa: az õ efedõzefeuel eltauozic: es mikepen õ az õ zolgaynac aytatoffagba õ hozza meg maradoknac: mendenkoron keges volt: es kegelmes: vgan ezõnkepen: az hõ zolgalattyatul eltauozochoz: kegetlen volt: es kemen: 15

Mert neminemv ziz: aytatoffagnac okaert: mellet valuala: a scent anna azzonhoz: mend hatuan eztendeiglen: igekepen az aytatoffagnac myatta: || testnec menden ectelenfegetvl meg oltal- 147 maztatec: vg hog a hatuan eztendeiglen: testnec menden daga- loffaga nelkv: lelkenec nag čendeffegebe: es tiftafagaba ele: mel 20 minekutanna az elfõ buzgofagtul: es scent anna azzonnac zokot zolgalattyatul: meg lonkada: es az õ oltalmazoianac: scent anna azzonnac: halalatlan lön: iollehet venfegel meg romtatuan: elfog- atkozuan: mynt hatuan eztendõs leanzo: mikepen meg monta- tec: meg vifelte volt a partat: alleluia: az elfõ eletet elfeleduen: 25 es az õ tiftafaganac: zvzelegene: tartafarol meg emlekõzetlen lön: testi byvnbe elyzamec: e meg rothat: földelõ agnõ: tratyu: elefec: sem az hõ io hyrene: meg tartafaerth: mikepen erdõmlet- len: a dičõfe||gõs scent anna azzonnal semmi segõdelmet nem lele: 148 myre: mert ingen sem kerese: es igekepen e bodogtalan azzoni- 30 allat: naprol napra hafnaluan a gonoffagba: vegezetre az õ gonoz eleteyert: nyluan valo byvnõfnec kyhyrdettetec: mikor ymar az õ homloka: [nylualo] nyluan valo vtateueztõt azzoniatnac arča- yaua lõt volna: vg hog ez ectelen dolgot nem tudnaya zegenleni: az õ gonoffagyba meg kemenõdec: ketlegbe efec: gonoz halallal 35 hala meg: karhozec: meltvl mvnket: a Bodogfagos scent anna azzon: az õ erdemynec myatta: es kõnõrgelinec myatta: menden- koron meg oltalmazzon: amen:

azert mikepen e scent anna azzonnac: Buzgofagal kel zolgal-
149 nonc: vgan ezön kepen: || alhatatoffagal: es mend vegiglen meg
maraduan az zolgalatban: mert nem az ṽduõz̃ṽl ki elkezdi a yot:
de mikepen vr monga a scent evangeliomba: ki vegiglen meg ma-
5 radand [maradu] ez ṽduõz̃ṽl: es bodog scent agofton doctor vg
mond: a kezdõknec az õrõc iutalom ygertetic: a vegig meg mara-
doknac ke: meg adatic: melre mend m̃ṽnket: a scent anna harmad
magaul: az õ kõnõrgefinec myata: afellegõfnec altala: meltol-
taffec vynñye: ki õrõckõn õrõcke aldoth: amen: e kõnõuecke:
10 ezer: õth zaz: huzon hath eztendõbe: irattatot: vafarhelt: es vr
eftyn vegeztetõt el: alleluia: ||

köuetközic a fcent iras: az edes zeplötelen ziz **151**
marianac zoltaranac harmadic rezeröl:

oh en vram en iftenöm: mikepen ymagga vala azzononc
aťa iftent az ő fcent fyanac feltamadafaert: es feltamada: es mi-
kepen mendenőkneec előtte: előzer az ő fcent zŵleyneec yelenec ⁵
meg: yōuen ke: vronc Jēsus angaloknac tisteletes lokallagaua
valarnapon az ő fcent koporfoiahoz: ygōn holual ke: maria mag-
dolna es fcent Jacab apaftalnac annā maria: es Salommenac
annya maria: előzer aldomaft keruen a mŵ azzoñonctul: kezdenec
mennye kenetöckel a koporfohoz: azzoñonc ke: hon marada: es ¹⁰
ymatkozic vala aťa iftenhöz monduan: oh en kegelmes [ta] aťam:
oh en keges aťam: mikepen tuggatoc az en fiam meg holt: mert
kettoluaynac közötte a kereztre fŵgeftetöt volt: es || en az en ke- **152**
zeymel eltemetem ötet: de hatalmafc vattoc vram egeffegben
ötet ennekem meg adnotoc: azert kerem ate fcent felfegödet hog ¹⁵
ötet enneköm meg aggātoc: mert holot vagon ő? mire kefc ennet
meg ternye en hozyam? kerlec vram bočafd meg ötet mert nem
elhetöc ő nala nelkŵl: sem nughatic az en lelkem hanemha latom
ötet: o en edeffegös fiam mičoda vagon terolad? myt čeleködöl?
myt kefel? kerlec tegöd hog touaba ne halogafd en hozyam yō- ²⁰
nöd: mert te mondad enneköm: harmadnapon feltamadoc: es en
elhŵm: fiam Jēsus mi nende ma harmad napya vago eh? de teg-
napon: es tegnaph elöt vala az nagh es igōn keferues naph: pat-
uarnac es meregnec napya: fetetfegnec es homalnac es a te hala-
lodnac entölem el valaztasanac napya: azerth en edes zŵlöttem ²⁵
Jēsus ma va||gon a harmad naph: annakokaert tamagh fel en **153**
dičöfegöm: es menden yom: es tery en hozyam: mert mendenők-
nec fölötte keuanlac tegedet latnom: vigaftallon meg engömet ate
meg tereföd: mellet igh eckepen zomoryttoth meg ate elmeneföd:

5 öruendözteffen meg engömet ate yelen voltod: mellet meg zomoryttot ate tauoluoltod: azert tery en hozyam zeretö fiam: yöy el vram Jefus: yöy en hozyam fiaz: azert a dicöfegös anya igeckepen ymatkozuan es edefen könöueket hullatuan: yme nagh hertelenfeleg elyöue vronc Jefus: felöltözuen feyer ruhacban: fenes orcaual: igön zepön: es nag dicöfegel: es nag örömmel: es monda ö neki olmynt annanac iogya felöl aluan: vduözleg fcentfegös züle: es az edes zeplötelen ziz maria legottan ömagat terytte es monda:

10 154 minemde te vag eh fiam Jefus? es az || monda: en vagoc en edes züle: es azzononc terdet hayta ymada ötet: es vronc Jefus azonkepen terdet hayta monduan: en edes zeretö aham en vagoc ate fiad yme feltamattaz: es meges teueled vagoc: tahat ke: mend ketten felkeluen azzononc nag örömeben könöueket hullatuan es meg öleluen ötet: es az ö orcaiat az ö orcaiahoz eggesitte: ö hozya

15 20 zorytta ötet es igön zeretiuala: ennekutanna ök egedömbe lefluen: nag zeretettel es zorgalmatoffaggal neziuala ötet az anya: tuha mynt orcaiat: es kezeynec es labaynac es az ö fcent oldalanac febeyt: es mend az ö telles testet: es kerdözuen ö töle hogha menden faydalom eltauzot ötöle: es vronc Jefus monda öneki:

25 155 tiftelendo anyam: menden faydalom eltauzot entölem: es a halalt: es || a faydalmat: es menden kefervfegeköt meg göztem: sem touaba valami faydalmath nem erzöc: es az edes zeplötelen ziz maria monda: aldöt legön ate atad ki tegedet ennekem mast meg adot: es fel magaltaffec es dicerteffec az ö dicöfegös es naglagos

30 25 neue öröcke: alnac vala azert es egmafnac zolnac bezelnec vala nag örömel: es gönörvfelegel: es zeretettel: es meg ielente öneki vronc Jefus mikepen az ö nepet meg zabadytta lymbosbol: egebeket es yelente annyanac melleket aharom napon töt vala

köuetközic a zoltarnac harmadic rezenec: mafodice elmekködefe:

30 o vduözvlendö lelec: zvkfeg teneköd vigaznod: hog ha valamikoron tennenmagadat elmednec enne vgeközetyvel elmekködefe:

156 nec myatta ate meg valtodnac ygeyre || es tetemenire yelennen attad: mastan nagal inckab teged: mert vduözgittenknec menbe

35 menetnec tiftessege: menden egeb celeködetinec tiftesseget felül

mulla: mikepen ide ala teneköd nyluaban meg mutattuc: mert
 menden hűleleknec kel az ő vrat az ő elmenesebe zeretetőfőn es
 vigazuan megh tartani: es azokat mellec ő myatta mondatnac es
 leznec zűuezerent elmeiebe beölelni: mendeneket es ő magat ezön
 vrnac igeckepen aytatoffagal es alazatoffagal ayanlani: es mende-
 neftűlfogua az ő akarattat egebeetűl meg vonnya es hű hozya
 eggefűlnye: ezönkepen az ő feltamadasatűl fogua neguen napon:
 tuduan vronc Jესus mert elyöt az ő oraya hog elmenőn ez vilag-
 bol attahoz: mikoron zerette volna az őueyt: mastan ke: vegiglen
 zerete őket: azert [felueuen] az || földi paradičombol felueue a 157
 scent atakat: es mend az egeb scent lelkőket: es meg alduan yllest
 es enokot ot maradokat es meg előket: az hű tanituanihoz yőue:
 kie valanac fyonnac hegen a vačoralo hazban: amű meg valtonc-
 nac dicőfegős anaua: es meg ielenec őnekic: az ő elmenefenec
 előtte akara ő velőc ebelleni: zeretetnec [yegere] es őrmnec yegere 15
 es emlekozetyre: mendenec egembe euen nagh őrmel az ő vroknac
 vtolfo vendegfegeben: monda őnekic vronc Jესus: ydeye hog
 meg teryec: ahoz ki engőmet bočatot: tű ke: maragatoc it
 e varasban: miglen felű felöltőzzetőc tehetfegel: mert reuid na-
 pocban betellefődtőc scent lelecekkel mellet ygertem tűnectőc: ennek- 20
 utanna veuen scent leleknec malaztyat elmennetőc eközőnfegős
 vilagra predicaluan az en evangeliomomat || meg kerezteluen a 158
 hyuőketh: es leštőc ennekőm tanuym mend aföldnec vegeiglen-
 es akoron meg dorgala vronc az ő hytetlenfegőköt es: es zűuők-
 nec kemenfeget: mert azok kie lattac vala őtet halottaibol felta- 25
 madni: nem hyttenec vala: tuna mynt: az ő angalinac: ezt ke:
 azert monga vala vronc őnekic: olmynt adna őnekic igeckepen
 erteniőc: hog nagal incab keluala tűnectők az angaloknac hynnő-
 tőc kie mongac vala tűnectőc mert en fel tamattam: minek előtte
 engőmet latnatoc: hog nem mynt a pogan nepec mellec hyznec 30
 tűnectőc predicaloknac es engőmet nem latnac: ezt annakokaert
 teue vronc hog atanytuaőc meg esmeruen az ő garlofagokat ala-
 zatofbac lennenec: megmutata őnekic az ő elmenesebe mel igőn
 kellemetes őneki az ő alazatoffagoc: olmynt azt kiualtkepen ő
 nekic ayanlanaia: az||ert egembe alnac vala ez nec vala es zolnac 159
 vala: es őrvlnec vala az ő vroknac yelenuoltaert: de mendenef-
 tűlfogua meg haborottac vala az ő elmeneseiert: mert zeretetnec
 enne gengefegeuel zeretic vala őtet: hog ez ő elmenefenec igeyt

egenlő lelecek el nem zenuedhetic vala: mynt mongac ke: az ő
 annarol ő mellette ebelőrl: mel őtet mendenőknec fölőtte mike-
 pen aňanac zokafa zeretiala: auag nem hyzōde hog az ő fianac
 elmenefenec igeyre: az aňay zeretetnec geryedőzefeucl illettetuen
 5 meg indulanac az ő Belfőy: es kegefőn hyhethyűc hog az ő feyet
 hayta az ő edes fyara: es alithatatlan edeffegel nugouec az ő mellen
 az ő zeretetiben elmerűluen: mert ha ezt ſcent Janus evangelista:
 a vačoran erdōmle vallani: nagal incab gondolhad az ő dičőlegős
 160 annarol: annakokaert ohayth||uan azzonone kōnűhullataffal ker-
 10 uala őtet monduan: fiam Jefus ha akarz elmenlōd vigel engōmet
 teueled: vronc ke: meg vigaftaluan őtet ezt mongauala: kerlec en
 zeretō aňam hog ne veged nehezen az en elmenefōmet mert aťam
 hoz megec: tenekōd ke: ydeiglen illic meg maradnod ahyuōknec
 meg erōffűlefōkert: ennekutanna elyōuōc tevtannad es vezlec tege-
 15 det az en dičőlegōmre: kinec monda az anya: fiam: legōn a te
 akaratođ: mert en nem čac eg ydeiglen meg maradoc: de meg
 kez vagoc a lelķōkert meg halnom es: kikert te es meg hortal: de
 kerlec emlekōzzel meg enrolam: vronc ke: őtet es a tanituanōkat:
 es magdalenat: es az egeb azzoniallatokat vigaftalla vala mond-
 20 uan: ne haborogion a tű zűuetōc ſe fellōn: nem haglac tűtōket
 161 aruan: elmegōc es yūōc tűhozzatoc: es menden||koron tűueletōc
 lezōc: ennekutanna monda őnekic hog kimennēnec az oliuetomnac
 hegere: mert innēt akaruala felmennyē: es tahat elenezec őelōlōc:
 az ziz aňa ke: es mend az egebec kefōdelōm nelķűl eh meg mon-
 25 dot helre gűlenec: mel hel Jerufalemhōz kōzel vagon: es ot elmeg
 meg ielenec őnekic vronc: yme mikepen vallod ma vronknac keth
 ielenefet: tahat meg őlele az ő annat: es az anya őtet nag gōnōrűfe-
 gel: a tanituanoc ke: es maria magdalena es mend az egebec tēdre-
 efuen: es kōnōueket hullatuan: meg čokolac az ő labayt: ő ke: az
 30 ő apaftalit felemeluen es kegefőn fogaduan meg čokola őket: o
 ſűduōzűlendō lelec tekenc meg őket es mendenēſűľfogua mendeneket
 mellec lōnec gondold meg a ſcent atakat es a ſcent lelķeket: mel-
 leket vronc őuele paradičombol kihozot vala ot lathatatlan aluan:
 162 demaga mikepen || őrōmēſt es tiſteffegel nezic vala azzononekat:
 35 vronc Jefusnac annyat: es nag keuanatōſſagal algac vala őtet:
 melnec myatta enne iot nertēnec: es mikepen nezic vala a ſeľſegōs
 Baynakokat: vronc ſeregenec vezeryt: melleket čac mend etelles
 vilagbeli emberōc kōzzűľ valazta: e kōzōnſegōs vilagnac viaľkoda-

fara es meg gőzefere: ennekutanna mend ez ifteni titkoc Betelle-
 földuen: kezd vronc Jēsus felemelkedni őtőlőc: es felmene tulay-
 don tehetsegeuel: es mend a fcent ařac: es fcentőknecl lelkey: es
 angaloknac fokaffagy őuele: tahat az anya es mend az egebec
 őuele terdre efenecl aföldre: es ezt monga vala azzońonc: fiam 5
 Jēsus emlekőzzel meg enrolam te ańadrol: az ő elmenefenec okaert
 ke: azzononc a kőńv hullatařt meg nem tarthatta vala: de maga
 igőń őrvl va||la: mert az ő fiat latťa vala igeckepen nag dicőfegel 163
 menbe felmenne: vgan ezőńkepen a tanituańoc es ezt mongac
 vala: vram teerted mendeneket elhattonc: emlekőzzel meg mř 10
 rolonc: vronc ke: kezeyt felemeluen: fenes orőaucl: őrűluen:
 kyrali zokafferent megh koronasztatuan: es meg ekelyttetuen:
 diadalmas kepen vitetic vala menbe: es meg alda őket: monduan:
 alhatatofoc legetőc: firfiu kepen őelekőggetőc: mert mendenkoron
 tvűeletőc lezőc: felmegőń vala ke: a nemős fokaffagot vele viuen: 15
 vtat nituan őelőtőc: mikepen meg mondotta vala micheas pro-
 feta: ig ezőńkepen vronc dicőfegőfőń feierőń es verhenőń fenuen:
 es őruendetőfkepen előtőc megen vala: az vtat őnekic meg mu-
 tatuan: es őc enekőluen: es őruenuen: es vigan kőuetic vala őtet:
 monduan: vallařt tegenec vrnac az ő irgalm||affagi: es emberők- 164
 nec fiay az ő kezeynec őelekődefi: aldot vag vram mř iftenőnc:
 ki řduőfittőd ate benned bizokat: Beviződ vram ate nepedet nag
 őrőmel: es ate valasztottidat nag vigafagal mennorzagba: magaf-
 taffal fel iften a menneknecl főlőtte: es menden földnec főlőtte ate
 dicőfegőd: felmenuen magaffagba zeles vtat teuen mřnekőnc: 25
 hozuan kieffegre hyedelőmfegre: kihozuan a meg kőtőzteket erőf-
 felgel: a mř keuanfagonckat meg fizeuen: dicőfeg: diceret: es
 tiffefeg teneked vram: ezőń kőzbe ke: paradičomnac prepofťya
 fcent mihal archangal elmenuen a menney hazaba: meg hyrdete
 mendeneknec hog vronc Jēsus menbe menne: es yme mend a meg 30
 bodogult angaloknac kary: zerrel: az ő rendőkzerent nag ekeffegel
 ő eleybe yőuenec: demaga őac eg fem ma||rada ő kőzzvűlőc ki nem 165
 yőne az ő vranac eleybe: es meg haytuan őmagokat menden tif-
 tiffegel ő előtte: Beuizic vala őtet kiyelenthethetlen diceretőckel es
 eneclefőckel mennekbe: mert kičoda ielenthethene ki enne enecle- 35
 főklet es zengefőklet mellec őtőlőc leznec vala? yőnec vala azert
 ketten-ketten enekőluen es monduan alleluia alleluia alleluia: aldot
 kyral ky vrnac neuēbe yőz: yme mařtan tenekőd orzaglonac enec-

lőnc edes enekőket: alleluia alleluia alleluia: aldot vag vram ky
 v̄lz a kerubinon: es nezed a melfegőket alleluia: aldot vag vram
 ki iarz az zeleknece tollayn alleluia: alleluia: melto vag vram
 menden diceretre es tisteffegre alleluia: mert gőzödelmet től
 5 alleluia: illeten diceretöckel es vallafockal tistelic vala vronckat
 alleluia: Bizonaba vrnac előtte vigadozuan es őneki tisteletős v̄n-
 nepőt menden böőülettél teuen: a fellő angaloc azert előzer igec||-
 166 kepen vrnac böőülettét teuen: es az ő diceretőkét eluegezuen:
 diceretőt mondnac vala a scent atyagnac es: es a scent lelkőknec
 10 menden őruendetoffegel es ezt mongac vala: iften nepinece feie-
 delmi Bodogoc vattoc t̄v: yőuetőc őruengetőc m̄vuelőnc alleluia:
 egbe ḡvlekőztetőc am̄v iftenőncel alleluia: diceretőt mongatoc
 őneki ki felment mennec mennere alleluia: es a scent atyac vidam-
 sagal felelenec: monduan: t̄v es vrnac feiedelmi alleluia: m̄v
 15 őryzōnc es fegellōnc alleluia őrōm legen t̄vnektőc alleluia:

o annac okaert v̄duözv̄lendő lelec elmelkődest es tanufagot
 vallaz mikepen menden a scentőc vigadnac vala es diceretőt mond-
 nac vala vrnac: mert a profetanac mondafa zerent: felmene iften
 őruendetőffegbe: es vr kv̄rtnece zauaba: felmegen vala ke: vronc
 20 Jēsus lassan: es ezt tezi vala annanac es az ő tanituaninac vigaf-
 167 talafaert: mend || adeglan miglen lathatac őtet: tahat ke: hog a
 kőd befoga őtet az ő zōmőc elől: egzez pillantafban mend a scent
 angalockal: es a meg mondot scent atyackal lőn a men̄hey hazaba:
 aluala ke: a dicőfegős anya: es az apastaloc: es maria magdalena es
 25 az egeb azzoniallatoc: es az egeb tanituanōc terdōn alua: .es nez-
 nec vala menbe: miglen őtet lathatac: mikoron azert igeckepen
 allananac zōmőkét menbe felemeluen: yme ket angaloc őmellettőc
 meg allanac feyer ruhacban: monduan: galilea beli firfiac myt
 allotoc menbe nezuen: ez Jēsus ki menbe feluetetőt t̄v kőzzv̄letőc:
 30 igeckepen yō az iteletre: mikepen lattatoc őtet menbe menette:
 azert teryetőc a varafba: es varyatoc főlv̄l a vigaftalast: mikepen
 ő meg monda t̄vnektőc: o annakokaert hy lelőc gondold meg mikepen
 vronc őroloc mendenkoron zorgalmatos volt: mert legottan hog
 168 elenefec ő zōmőc elől Bočatta az ő angalit hog || e kőzbe ot meg ne
 35 faradnanac. es hog meg erőfődnenec: haluan az angali Byzon-
 sagot: es meg eggef̄vlnenec őuelec az ő vroknac menbe mēneferől:
 haluan azert ez ygeket azzononc kere nag alazatoffagal ez anga-
 lokat hog őtet ayanlanaiac az ő fiaknac: azoc ke: őmagokat mend

a-földig meg haytac őneki: örömeft fogadac az ő parančolattat: vgan ezön kepen az apasztaloc: es magdalena es mend a tőbi mondanac: az angaloc elenezuen: azoc meg terenec a varasba syonnac hegere: es ot lakoznac vala: varuan mikepen vronc Jესus parančolt vala őnekie

5

Vronc Jესus ke: mend a közönfegős scent atackal: es mend a scent lelkők nec seregeuel: es a nag fokaffagal megh nituan a menney paradičomnac kapuit: mend addeglan emberi nemzet nec berekeztettek: bemene vronc dyadalmas kepen es őrvluen mend a fokaffagal: es nag tífteffegel attanac terdet haytanac: monda: ||¹⁰ en sent aťam halakat adoc tenekőd ki ennekem gőzedelmet attal ¹⁶⁹ mend az en ellenfegy m ről: yme az en Baratimat kie foguan tartatnac vala: es őket tunectőc yelentőm: az en ańamat ke: a dycőfegős zizet: atť zerető zolgalo leantokat: mel mendenestťl fogua igőn iol zolgalt ennekem: es az en akaratomat mendenőcbe nag ¹⁵ zorgalmatoffagal betellefittőtte: egőmet mend vegiglen soha elnőm hagot: es őtet tťnectőc aťam nag zeretettel ayanlom: mert melto koronara es menney Byrodalomra: mikepen holot en vagoc őes envelem tť fellegtőknel őrőc zeretet nec őlelefiuel mťvhozzanc eggefťluen: de es az en aťamfiaynac es tanituanymnac melleket ez ²⁰ vilagba hattam: igerem bočattanom a vigaťtalo scent lelket: kerlec azert tegedeth aťam hog ebbe es tellefyfd be az en igeretőmet: es őket tťnectőc ayanlom: tahat az aťa felemele őtet: es vťtete iogya felől es monda: aldot fiam Jესus || menden hatalmat: es menden ¹⁷⁰ iteletet tenekőd attam: a te anadrol ke: a dičőfegős zizről: az en ²⁵ zepfegős leanomrol: es eh tanituańocrol: es ate atyadfiayrol: es a vigaťtalo scent lelec nec bočatafarol: ate akaratom dzerent: mikepen tenekőd kellemetős zerezd meg: mend a scent aťac ke: es a bodogfagos lelkőc kie ymaduan aťa iften nec előtte arčal leesenec: es felkeluen elkezdec az ő diceretőketh: es aťa iften előt enekől nec ³⁰ vala ky yelenthetetlen diceretőketh: mert ha moyfes es Israhel nec fyay a veres tenger nec altal menesenec vtanna eneklenec vr előt enekőt: monduan: eneköllőnc vrnac mert dičőfegőfőn tőt mťncket: es az ő huga a yőuendő mondo maria: es az egeb azzoniallatoc kőuetuen őtet dobockal: es kyntornackal vrnac enekől nec vala: ³⁵ meneuel inkab ma az ellenfegőketh meg gőzuen: vgan ezön kepen mikoron dauid || vrnac zekrenet Jerufalembe beuizi vala: ha mend ¹⁷¹ a telles neph enekől vala: es dauid kyral mend az enecőlkel a

hegedṽt vonza vala: es mend nayan yačodoznac vala vr elõt: az
 õ hegedṽyöckel: es kyntornayockal: es dobockal vrnac enekõlnec
 vala: es dauid diceretõth monda es zõc vala telles ereyeuel es
 ygeyuel vrnac elõtte: meneuel incab akoron tefnec vala mend a
 5 fcent afac: es a bodog lelköknec feregy: kie Byzonaba az õ vrok-
 nac elõtte vadnac enne õrõmbe: errõl ke: fcent Janus tanubizon-
 fagot tezõn latafarol zerzet kõñbe: monduan: hallam menbõl
 zaz es neguen ezer vitezõknec zauat: mikepen hegedṽlõknec õ
 hegedṽyöcbe hegedṽlõket: es enekõlnec vala olmynt vy enekõt
 10 iftenec es a barannac seki elõt: mel õrõm Bizonaba ezt yelenti:
 azert ma nagal incab gondolom ezt hog ig lõt: mend a fcentõc ot
 172 diceretõt mondnac vala: mend õruendnec vala: mend || vigadnac
 vala: mend õrũlnec vala: mend enekõlnec vala: mend kezõckel
 tapfolnac vala: Byzonaba ma a menney Jerusalemben hallattatec
 15 vigafagnac eneclefe: es mend az õ včayn mendenectṽl mondattatec
 alleluia: es ez vilagnac kezdetyṽl fogua soha illen ṽnne nem
 volt: es il tifeletõs hufuet napya ot nem zolgaltatot: sem lezõn
 netalamtan valamikor: hanem čac itelet nap vtan: mikoron ot
 mend a valasztottac beielentetnec: az õ dragalatos tefõckel: es
 20 mendenectṽl fogua meg dycõṽlteckel: es elmelkõdefre az edes
 zeplõtelen ziz marianac õrõmere mong tiz aue mariat: es vronk-
 nac menbe menefere eg pater nofterth

Kõuetkõzie a zoltarnac harmadic rezenec, har-
 madic elmelkõdefe: a vigaftalo fcent leleknec
 25 Bočattafarol:

173 mikepen vronc az apaftalokra es tanituanoc||ra Bočatta a
 fcent lelket: tahat ezõc betellefõduen monda vronc Jefus attanac:
 atam: emlekõzzel meg az igeretrõl mellet tõt az vigaftalo fcent
 lelecrõl: aduan az en atamfyaynac: kinec monda az õ atta: fiam
 30 igõn kellemetes ennekem hog igerted: es ideye hog betellefõgec
 ate igeretõd: mondanac azert a fcent leleknec: kerõnc tegedet hog
 zalle a m̃v tanituanincra es õket tellefidbe: vigaftald meg: es erõf-
 lyfd meg: es tanifd meg oket: es monda a vigaftalo fcent lelec:
 yme en kez vágoc elmennõm: es legottan lezalla t̃vzes neluecbe:
 35 zaz huz tanituanokra egbe gũltekre: es õket betellefitte menden

örömmel: kinec ereyeuel atanituañoc meg erőffödenec: meg tanit-
tatanac: es felgeryedenec: es meg vilagofulanac: mend e telles
vilagot meg v̄tec: es nagob rezre iftenhöz teryttec: de maga men-
denestv̄fogua a menney polgaroc es ennekutanna di||çerec iftent: 174
es mindenkor diceric v̄rat: es ez öruendetöflegnec a vigaftalo
fcent leleknec ygeretynec napyat: es soha meg nem zönic etifteletös
vnneph: auag hala adas: sem a diceretnec zaua v̄rnac előtte: o
annac okaert az edes zeplötelen ziz maria mel nag örömet valla e
may napon: hog lata a fcent apaftalokat kv̄lomb kv̄lomb neluekõn
zolnıoc: ember meg nem ielenthety: azert az ziz marianac ez örö- 10
mere mong tiz aue mariat: es a vigaftalo fcenth leleknec vtanna
eg mv̄ atancat

köuetközie a zoltarnac harmadic rezenec nege-
dic elmelkõdefe:

mert mikoron elyöth volna az v̄dö: hog az edes J̄esus men- 15
nekneç kyrala: es mendenekneç teremteye: akarya vala az ö annat
menbe v̄ynnye: boçatta ö hozza angalt ki ötet meg erőffitteneie:
az ö halalat meg hyrdetuen: elyöue azert az angal mariahoz: es
ötet az ö çelaçkaiaba ymadkozuan lele: || es monda öneki: v̄duöz 175
leg bodog ziz iftennec z̄vleie: o zizekneç Bodog zize mendenkoron 20
v̄duöz leg: mert minden teremtöt allatoknac fölötte öröcke aldöt
lez: mert ez vilagnac teremteie iften ate egetlen egged: es men-
nekneç Biroia: akaria ymar ate eletodet meg röuidytteni: es akar
tegedet felemelni es feluȳnnye ez vilagnac fetetfegeröl: es a men-
ney dicöflegnec zekire helhöztetni: mert harmad napig elualtozta- 25
tod ez eletöt: es a te fiadnac miatta menbe vitetöl: es ennek
yegere hoztam teneköd eh palma agath es eh ruhat: mellet a te
fcent fiad kv̄ldöt teneköd: mel ruha varratatöt angeli kezeli: es
erre hog ate ate halalod minden alkalmas zertartallal es tisteffegel
legön: es hog meltatlan a te fcent testöd ne illetteffec a kegetlen 30
zydoctul: es erezti tehozzad ate fiad mend az ö apaftalit: kie
eloflottac ez köznfegös vilagon: es mend ide gv̄lnec ate halalod||ra: 176
meltan tisteluen ate halalodat: mert iftennec fia z̄vletöt atte fcent-
fegös zizey mehödböl: zemele zerent tehoziad yö: es atte fcentfegös
lelködet vezi: es ötet a menney yduarba nag örömmel es dicöfegel 35

hyfelgel vizi: ötet az angalknac karinac fölötte helhőzteti: es
 ezőknece vtanna harmad napon meg hozza ate lelködete es atefthöz
 eggefitti: es ötet Beuizi a menney bodogfagra: hog mend nayan
 amenney hazaba őruendgőnc: eh bezedőknece vtanna ke: az angal
 5 ada azzononknac eh palma agat es eh ruhat: es menbe mene: az
 edes zeplőtelen ziz maria ke: az angalnac mondasiból igőn meg
 vigasztaltatec: varuan az angalnac myatta igert vđdőt nag őrőmel:
 azert egbe hyua a bodog ziz maria mend az azzoniallatokat mellee
 őuele lakoznac vala: es azoknac edolgot mend meg monda: mellee
 10 mikoron hallottac volna eh ziznece feluetelet: kezdenec eggenked
 177 nag ohaytaffal fyrnya: monduan: yay mŕnekőnc || mŕ edes aňanc:
 yay mŕnekőnc zizeknece keges annya: yay mŕnekőnc hog elualol
 mŕtőlőnc: es a mŕ tarlafagyncetul: maľtan őzuegge maradonc ate
 edes vigasztalafodtul: mert valal amŕ remenľegőknec vigasztaloia:
 15 es mŕ taplalonc: es mendenkoron mŕnekőnc hyuőn aňanc vizet
 voltal: yay mŕnekőnc minemde aruaua maradonc eh atte ygeyt-
 tŕl? es a te edeffegős zolafittul elpustultatonc eh? tahat legottan
 Janus evangelista eliőue: es lele a ziz mariat kőnőnet hullatnya: es
 meg rettene es elalmilkodec: es meg kerde mire Bankodneiec a
 20 ziz iftennece annya: es mire firna igeckepen: ľem őmagat meg
 nem tarthatnaya hog kőnőuet ne hullatna: es kezde a bodog ziz
 mariaert meg zomorodni: az edes zeplőtelen ziz maria ke: Janus-
 nac mendeneket meg ielente: mellee őneki az ő fiatul angal myat
 mondattac vala: es őneki a palma agat es a ruhat meg mutata:
 178 mellet az angal iftennece kezeből hozot vala: es || a ľeuelet őneki
 ada: melbe fok ifteni titkoc valanac ifteni kezzel irotkac: mellet
 őneki az ő kenőnac előtte hagot vala: es neminemŕ ifteni titkoc-
 nac meg ielentefere: monda ke: maria: o Janus aľamfia es Bara-
 tom: az en őiam engőmet tenekőđ hagot: hog őuizőtte volna en
 30 őiam: őrizőđ es Byrom: kerlec azert tegedet hog halalomnac
 ydeien őrizzed az en teľtemet: ľe hagad azt valamikepen a kegetlen
 zidoknac kezőkbe ionya: mert gakorlatoffagal ľeňegettec engőmet:
 monduan: ha mŕ akor elendőnc e földőn mikor meg hal: legottan
 az hő teľtet elragagyuc: es azt meg iatekolluc es meg egeľűc:
 35 ezert hog őmagat il bőculettel ziznece valla: monda Janus őneki: o
 Bodog ziz Bizzal ate edes fiadba: es ne ketelkőggel az ő hy igere-
 tibe: ki mondotta őmagat ate halalodra iőnye: es hog a te ľcent-
 ľegős teľtedet meg oľalmaznaia: hog meľtatlan a kegetlen zidoctul

elne ragattatneiec: tahat a fcent lelec felue||ue mend az apaftalokat 179
 es mend a tanituanokat kie eloflattac vala mend ez vilagon zerte:
 es ōket az egŉn az ayto eleibe hoza: holot lakozic vala Jefufnac
 annya: mel ymar az ō halalat varyauala: ōdalkoznac vala k :
 atanituan c es az apaftaloc latuan egmaft eged mbe: eg oraban 5
  d ben: es egzempillantafba egbeg lly c: es mikepen oda i ttenec
 volna: es ig n  r lnece vala egmaft egenbe l tuan: es egmaft apo-
 laffal fogadac: tahat Janus evangelista kii ue a bodog ziz mariatul:
 es lata az apaftalokat az ayto el t meg g lek zuen: melleket mi-
 kor latot volna ig n nag  r mbe l n: mindeniket bekefegnece apo- 10
 lafaual uene: azoc ke: kerd zic vala Januftul mire i ttenec volna:
 ki  nekic: az ō i uet knec okat meg ielente: es eged mbe a hazba
 be menenec az edeffeg s ziz mariahoz: es [ tet] terdre efuen  du zlec
  tet: mikoron-ke: az edes ziz maria az agba fekv uen latnaia hog
 az apaftaloknac menden fokaffaga || az ō halalara oda g lt volna 180
 ig n  r l vala: mert tugga vala  ket az ō fcent fiatul bo attattac-
 nac lennye: es  ket kegez n fogada: mendeniket eggenked  d-
 u zle: kere hog ō hozza k zelben allananac: es  nekic zerr l zerre
 mendeneket meg ielente: melleket az ō fia  neki paran olt vala:
 es kere  ket hog  rizneiec az ō t tet hog a kegetlen zidoctul elne 20
 ragattatneiec: es hog harmad napig hyuen  rizneiec: o en vram
 en iften m haluan az apaftaloc a ziz marianac halalat kezdenec
 mend k n uezni: monduan: o iftennec ziz z leie: o criftufnac
 edeffeg s zepl telen annya: o mendeneknec meg valto azzo a: o
 angaloknac edes ekeffege es zepfege: o ez vilagnac kyralne azzo a: 25
 o menden fcent knec remenfege es keuanfaga: o munc alkodoknac
 nugodalma: o  aualafoknac  du ffege: o edes illatu lilium: o
 t uis nelkv l valo rofa: o napnac vilaga es fene: o keuanatoffag: o
 criftufnac edes es zeret  annya: || holot te ma elualol m t l nc: 181
 es a m  tarfaginct l: mert te valal a m  hyt knec fundamen- 30
 toma: es am  tanufagonknac Bizon mondafa auag yege: es am 
 elet knec regulaia valal: es a m  vizbe vezef knec partya valal:
 es zamkietef knec vigaftaloia valal: es te valal am  t redel-
 m knec segell e es meg epitt ie: miglen tegedet esmert nc eln d
 ef ld n: es tegedet tuttonc lakoznod ef ld n: mendenkoron te- 35
 hoziad folamaft vallone vala: es tegedeth tartone vala mikepen
 a vas mackat a teng rbe: yay m nek nc maftan: a te t fteletes
 yelen voltod: es menden hy  kt l zeretend  te orcadnac zepfege

ma meg vonattatic mvtölönc: es maſtan edes ananc aruaua mara-
dönc tetöled: es ate edes vigaftalafottul özüegge maradönc: es
atte keges zolaſittul meg foztatönc: es ate edes tarſaſagittul elua-
lönc: azért kerönc tegedet edes ananckat: kerünc ate kegeſſegödöt:
182 hog mikoron ate fiadhoz az || edes Jeſuſhoz menbe föluitetendöl:
tahat ate ſcent fiadat meltoltaffal m̄verettönc kernöd: hog m̄vncket
e zamküetefböl hamar akaryon meg zabadyttani: es helhezteffön
az ö menney dicöſegebe: es igeckepen v̄lenec az apaſtaloc mend
efeliglen: ſyratuan a ziznec elmenefet: es iſtennec zyleienec az
10 edes ziz marianac aga körnv̄l v̄lnec vala ſoc zizec es azzonialla-
toc: ö ke iſtennec anna aluala az ö agaba diceretöcbe es ymatſa-
gocba: efeli kor ke: lön menböl nag zondüles: es az edes Jeſus
iſtennec fia lezalla: es Bemene az ö annanac hazaba: köuetiuala
ke: ötet angaloſknac ſokaſſaga: es tahat a ház nag edes illattal
15 Betellefödec: es körnv̄l veue az agat nag fenefſeg: es [v] örüle az
edes ziz maria latuan az ö ſcent fiat zinröl zinre: es felkayalta nag
örömmel: monduan: dicöitlec es aldlac tegedet fiam: vramat es
aſamat: mert engomet meg nem foſtottal az en keuanſagömtul:
183 mendeneket melleket ke||rtem entolem meg nem tagattad: es
20 mendeneket melleket ennekem igertel en zeretöm azokat hyuön
betelleſittötted: mert meltoltattal zemelödzerent engömet meg
latogatnod: monda ke: az edes Jeſus az ö annanac: yöyel en
zeretöm: yöyel en hugom mendenöknec fölötte valasztatot: yöyel
o en dicöſegös iegöſöm: yöy el en edes anam: ely a te fiadnac
25 iauiual es göndörv̄legiucl: es Biriad ateneköd zerzet orzagot: yönel
en edes anam hog vigag en velem: es mendenkor a menney dicö-
ſegbe öruendöz: e mondaſoknac vtanna ke: az edes zeplötelen ziz
maria az ö ſcent fianac aianla ömagat: es az ö lelket az ö kezeybe
Boçatta: mellet az ö ſcent fia veuen menhörzagba viue öuele: es
30 ötet helhöztetuen aſa iſtennec iogyara: Mihál archangal ke: az
edes ziz marianac teſtet häga az apaſtaloknac: parançoluan öne-
kie hog ötet nag tiſteffegel eltemetneiec: es azt harmad napig
184 örizneiec: miglen vronk || eliöne a ſcent teſtet feluennye es helhöz-
tetnye atya iſtennec iogiara: tahat a zizec es a ſcent azzoniallatoc
35 mellec ielennen valanac: a ziznec teſtet nag tiſteffegel meg moſac:
es azt felöltöztetec a ruhaba mellet hozot vala az angal: es nag
ſyraſſal a nozolaba teuec: tahat a ſcent apaſtaloc a nozolat a ſcent
teſtel felueuec: es Joſaſſat völge fele mennec vala: Janus evange-

lista ke: a nozolat es a palma agat vizi vala: mellet vronc Jესus
 az angalnac miatta ziz marianac kǵldǵt vala: kimenuen e hazbol
 peter el kezde e diceretet: es az apastaloc vtanna mongac vala:
 Israhel nec kymenetiben egiptombol: iacobnac nemzete Barbaro-
 foknac nepe kǵzzǵl: es mendenestǵl foghua e diceretǵt meg enec- 5
 lec: mikoron ke: a zidoc hallanaia e az diceret mondoknac zauo-
 kat: kerdǵzic vala midolog volna ez: mondanac egmafnac: meg
 holt a maria a ǵalard Jესusnac annya: || es ǵtet vizic eltemetni ez 185
 illen nag zep enecleffel: ierǵnc el azert hamar es ǵllǵc meg a
 vyuǵket: es veryǵc a fǵldhǵz a testǵt: mikoron leuetendgyǵc a 10
 fǵldre: yatekolluc meg ǵtet es egeffǵc meg: demaga e gonoz nepec
 nag gorlasfalgal elfutanac akaruan e scent testet leuetnye: de eggie
 mendenicnel kegetlenb kozma nevy: iarula es vete az ǵ scentsleg
 tǵre kezeyt a nozolara: ki mikoron kiteryeztǵtte volna az ǵ ke-
 getlen kezeyt a nozolara: legottan meg azanac: es a tǵbbi vac- 15
 falgal veretenec meg. es igeckepen kezelittet nec vala meg zǵnnyǵc
 az elkezdǵth gonoffagtul: es az kinec kezey meg aztac vala nag
 kǵnǵ hullatafokkal kǵnǵrǵg vala: es kery vala az apastalokat hǵg
 ǵuele irgalmaznanac: es ielesben keriuala Bodog petert: monduan:
 o te peter Bata emlekǵzzel meg maftan enrolam: mert en tegedet 20
 akoron mentlec vala mikoron || regen tegǵdet a zidoc vadolnac 186
 vala: akaruan tegǵdet meg ǵlnye: es akoron az ayto tarto zolgalo
 lean monda hog a galileaybelinec tanituani kǵzzǵl valo volnal: ki
 ǵmagat istennec fiaua tǵtte: peter ke: monda: " o te naualas hyg
 Jესus cristufban es tery meg ate hytǵtlen zydogagottul: es hygged 25
 a Jესust istennec fiat meg testefǵlt nec lennye: es zǵletǵt nec e ziztǵl
 mellet vyzǵnc: es hygged naualas hog e test legǵn zeplǵtelen ziz-
 nec teste: melbe az ige istennec fia teste lǵt: es e naualas felka-
 yalta hog mend ezǵket hynneye: az apastaloknac laboc elǵt a
 fǵldre arǵal leesec: mel leg ottan a keuant egeffegǵt veue: es pre- 30
 dikalla Jესust istennec fiat meg testefǵlt istennec: peter ke: monda
 ǵneki: yme maftan meg vigaftal: veged azert e palma agat es
 menbe a varasba: es ǵtet vessed a Betegǵkre es korokra: vakocra:
 nemacra: es fantacra: mert valaki ǵtet illetendi: legottan egeffeget
 vezǵn: ha cristuf||ba hyuend: es ǵ scent fellegeben: felueue ke: ez 187
 a palma agath Bemene a varasba: e palma agnac myatta fokaknac
 egeffegot ada: mert valakiǵoda Jესus cristufba akar vala hynny
 es az palmat kǵnnen illeti vala: akar minemǵ korfasba tartatic

vala a Bodog ziz marianac erdemene^c myatta: legottan az elfő
 egeffege meg adatic vala: edolognac vtanna ke: az apaftaloc viuen
 a ziz marianac teftet az vton mellőn kezdőttene^c vala menni
 elmenene^c: de feier kőd zalla a nozolará: mel mend az vton iaro-
 5 kath befoga: es igeckepen vala hogh eg hitetetlen fem lathatfa
 vala őket: es valami menetőt nem valhat vala ő hozzaio^c. Jutanac
 azert az apaftaloc a teftel az Jofafat vőlgere: es meg lelec az
 alkotot tifta koporfot: melbe nag tifteffegel eltemetec a dicőlegős
 ziznec teftet: es levlene^c az apaftaloc [varuan] vigazu^an a kopor-
 10 fonal: varuan dicőretőckel es ymatfagockal a harmad napot: hog
 188 eliőnene^c az angaloc || meg hozuan a lelket atefthőz egefítuen: es
 eleuenőn Beuinneie^c Jefusnac annat a menney paradičomnac dicő-
 legebe: a kőd a koporforol elnem megőn vala: de az apoftoloc
 meg maraduan meg marad vala: egőkne^c vtanna harmad napon
 15 haynalba: az apaftaloc az ziz marianac koporfoia kőrnvl vlueⁿ:
 nag fu^aadofaffal nomorognac vala: es valanac alommal meg ne-
 hezvlt^ec: tabat az edes Jefus iftenne^c fia: angaloknac fokafagual
 eliőue: egefítte az ő fcent annanac lelket a tefthőz: es őteth mihal
 archangalnac ayanla: hog őtet venneie es vinneie mennorzagba:
 20 es őtet az ő dicőlegebe helhőztetneie: azert veuen mihal archangal
 az edes ziz mariat iftenne^c zvleiet nag edeffegős diceretőckel
 mennorzagba feluue: es őtet az edes Jefusnac ő fianac ielente:
 az oraba ke: melbe a ziz maria mend testestvl lelkeftvl menbe
 vitetec: meglen az apaftaloc a koporfonal valanac: eg ő kőzzvlőc
 189 ki hiuatic va||la tamafnac felfele ment vala: nem melle a tőbitvl:
 es lata vitetni a ziz marianac teftet mennorzagba nag menney
 edes eneclefőckel: es halla az angalokat diceretőt mondanioc: es
 vinniőc az ziznec teftet mennorzagba: es legottan tere az ő ymat-
 fagyra: es kyri vala az edes Jefust marianac fiat: hog őneki va-
 30 lami Jegőt anna: mellne^c myatta ez illen latas őneki hytetneie^c:
 es hog fenki ebbe ne ketőlködneie^c hog latta volna aziz marianac
 teftet mennorzagba feluitetni: tabat leefec a kezkonő a kődből
 mellet altal kőttetőt vala a ziznec teft^e: tamas ke: ragada legottan
 a ruhat nag őrömel: es futa a tőb apaftalochoz: es ezőket őnekie
 35 mend meg monda: es a kezkonőt őnekie meg mutata: haluan az
 apaftaloc edolgot: elčodalkozanac. meg efmeruen a kezkonőt mellet
 a ziz maria Beőuezzetőt vala: es meg nituan a koporfoth femimt
 190 nem lelenec hanem čac mennat a koporfo kőzepőth: || azert Bere-

keztec a koporfot es ayanuan az edes Jefusnac: eneköluen dicere-
töket ziz marianac: tuduan feluitetöt nec lennye mend testetvl
lelköftvl: es helhöztet nec lennye atya istennec dicöfegere: ez vtan
ke: eliöuen az scent lelec felueue a tanituanokat es viue mendeniket
a földre melről iöt vala: ez elmeködefre mong a ziz marianac
örömere tiz aue mariat: es az edes Jefusnac zekibe vlefere eg
pater noster: mert azt tartyac doctoroc hog vduözittenc Jesus
akorön vlt zekibe: mikoron az edes ziz mariat minden kar anga-
loknac fölötte meg dycöyttotte

a zoltarnac harmadic rezenec ötödice rezere gon-10
dold megröüidedön: melnag örömet vallot eddeg
az edes zeplötelen ziz maria mennorzagnac Bo-
dogfagaba: es inmentoua mend öröcke menet val:
es ez örömere az aldot ziz marianac mong tiz aue
mariat: es az edes Jefusnac az vt||olfo rettene-
tes itelet nec tetelere es eg müatyanekat: ez az 191
zoltar:

o mel igön vduöffegös e zoltart oluafnya: e peldaua! meg
bizonittatic: vg oluassuc: romanac varasaba törtenee edolog: hog
egzer mikoron eg nag nemes azzon gonneiee e Bodogfagos scent-20
damokoshoz: kinee e Bodog sent damokos Byñeyert penitenciat
haga: hog het napon a Bodog ziz marianac zoltarat hetzer meg
oluafnaia: mellet mikoron hallot volna a nag keuel nemes azzon
igön meg haboro dec: es monda: vram egeb ymatlagym es vannac
ennekem: mert zoktam lokat Boytölnöm: es az en ingöm alat 25
zör ingöt vifelőc: es a mazag öert vas lančot vifelőc en raytam:
es igekepen naponked a romay eghazakat meg iaruan hiuolkodast
nem valloc: azert remenlöm en hog a scentök nec erdőmeből es
munkaiból enne nag penitencia nélkül es vduözvlhetöc: || e Bodog 192
scnt damokos ke: haluan ez azzoniallatnac illen nag scntleget: 30
elalmilkodec: iollehet Bizonaba vala ez azzoniallat neminemv Bo-
čanando Byñöcben emberi garlofagból Byñös ezönkepen e Bodog
scnt damokos scnt lelecek felgaponuan: monda öneki: o leañom
ha tudnad hog iob eg nap cristusnac gadoraba: it eföldön ezer
napoknal es marianac eg zoltara: iob: minden scntöc nec čoda-35

latoc zolgalatoknac fölötte: mas kepen ertened: de minekokaert ez
 vduöflegös penitencia nem kelle teneköd: mellet meg monhac vala
 iaruan: vluen: mendenhelön es mendenvt: mikepen akartad
 volna: azert mas penitenciat entölem nem vez: kinec monda az
 5 azzoniallat: vram foc kalandofokat tartoc: azert euel emagamat
 nem terhölhetem: ezöket hog e scent damokos halla: teritte öma-
 gat az edes ziz marianac kepehöz es monda: o maria iftennec
 keges anna: es Byvñöföknec zozoloia: a mit en ream vetel meg
 193 nem tehetem: es monda az || azzoniallatnac: menel leañom mert
 10 entölem mas penitenciat nem vez: elmene ez azzoniallat nag zo-
 morufagal: es el pufultatec az oldozat nelkvl: es igön meg ga-
 lazatatec: mel öneki törtent vala illen nag scentfegös es hyrös ember
 alat: ennekutanna meg vigasztaltatuan scent lelectul a romay mo-
 noftorokat iaria vala: foc alamifna adafockal keriuala a monofto-
 15 roknac papit: hog az hő ygeiert meltoltatnanac efedözni iften
 elöt: annakokaert tizön ket auag tizön [harom] öt napoc alat fohol
 nem lele segödelmet: mene a helre holot Bodog scent damokos
 predicaluala: ez azzoniallat ke: vala nag kefervfegebe: mert almaba
öalatta latta vala a poclot nitua: es ötet venny: mel illen nagh
 20 felelömbe meg nomorodot vala vg hog ereiet es zynet elueztötte
 vala: ennekutanna ke: halla e Bodog scent damokost a ziz maria-
 nac zoltararöl predicallani: meg marada a scent eghazba az ö mi-
 194 feiet meg hallani: ödalatos dolog: nag hertelenfegel elragatt||atec
 cristufnac eleibe: Bodog scent damokos mifet zolgaluan: es a ret-
 25 tenetes iteletöt latfa vala: es vitetnye az azzoniallatot megh itel-
 tetni: holot igön meg feddettetec az engedetlenfegröl: iftennec
 zolgaiahöz: scent damokosnac valo engedetlenfegert: es annak-
 okaert meg iteltetec: es ha nem karhozatra: demaga ördögöctül
 kenokat zenuednye: zaz ötuen honapiglan: az az tizön ket ezten-
 30 deiglen: es huzon hat honapiglan: o mel igön hamar igön nehez
 kent erze: annakokaert a kenocba a Bodog ziz mariat meg gon-
 doluan: monda: o edes zeplötelen ziz maria iftennec keges anna:
 mastan egömet Byvñöst fegel meg: mellet meg monduan yme a
 keges anya ielen lön: mel meg foguan az ö iob kezet felemele ötet
 35 a kenocbol: es monda öneki: o en zeretö leañom minekokaert
 tudatlan voltal engödetlen: azert irgalmaffagot erdömlöttel: azert
 lasd meg melleket mutatoc teneköd: es legottan lata a scent damo-
 195 kost || olmynt gonast halgatnya: es penitenciaba önekic az edes

ziz maria zoltarat hadnya: mellecből a Bodog ziz maria eggeth
 veuen: monda: yme en edes zerető leañom ezt vetem a mertecbe
 mend atte tefi kenaidnac ellene: ennekokaert egfelől az azzoni-
 allatnac tefi mŕuelkődeti vettetenec melleket tőt vala: es a mer-
 tecnec maffelebe a zoltar: a kŕfded oluafo: mel legottan mende-
 neket felemelte a mafickal egarant: monda az edes ziz maria
 őneki: yme en zerető leañom latod mel nag-batalma legen az en
 zoltaromnac: tugad azert hog a lelki penitencia merteghetetlen
 nagob hog nem mynt a tefi penitencia: főt meg mentŕl kŕfŕeb
 lelki penitencia nagob: hognem mynt a mentŕl nagob tefi peni-
 tencia: es monda az azzoniallat: yay ennekőm merth ennet eltem
 e ſcent muncalkodafoeba: es atudatlanfagert igeckepen fogatkoz-
 tam meg: esmeg a ziz maria monda: meg vtalad az || en afaſiu-196
 lagomat: iere azert es lafd meg az ő dicőlegők: elragattatec
 azert az azzoniallat meg ielenthetetlen dicőlegnec varafaba: holot
 enne vilagoffag vala: es menden ioknac beſege: mel meg mond-
 hatatlan: melbe kőrnŕl valanac zaz es őtuen varac: es a varaknac
 közepőtte mendenikbe zaz es őtuen arañas kyrali palokac: holot
 alnac vala az edes ziz marianac zoltara oluafo: es az ő confrateri:
 es monda a bodog ziz maria az azzoniallatnac: latode leañom 20
 ezőknece dicőfeget melleket meg vtalal: mel enneuel mulla felŕl
 az egeb ſcentőcnec afaſiufagat auag kalandoffagat: meneuel az en
 dicőlegők nagob menden ſcentőknece dicőlegenel: mert nekie dice-
 ric tiſtelic a ſcentőköt kiualtkepen valo tiſteffegel: de az en kalan-
 doſim aſamfiay: tiſtelic diceric a dicőlegős ſcenth haromfagot: es 25
 a fiat a ziz aňaua: es monda az azzoniallath: mel es neueztetie
 vala kolom||nay marianac: mel a romayacnac nemőfi kőzzŕl tama-197
 dot vala: yay ennekőm Byňnőznec: ezőnkepen a čodaknac vtanna
 őmagaba tere az azzoniallat: es legottan lata a Bodog ſcent damo-
 koſt ő előtte menyne: melhőz alazatoffagal iaruluan mend ezőköt 30
 meg ielente őneki: es ahagot penitenciat es az afaſiufagot ayta-
 toffagal fogada: es e zoltarnac es afaſiufagnac taplaloya lőn es
 hyrdetőye: es mig ele Bodog ſcent damokofnac zerzetet akoron
 vyonnan valot eltete taplala mikepen anya fiayt: vegezetre az
 edes zeplőtelen ziz maria őneki meg ielenec az ő halalanac előtte: 35
 es halalanac vtanna az ő lelket a zoltarnac varafaba vyue: es az ő
 teſte a predikatoroknac eghazaba eltemettetec: mellet Bodog ſcent
 damokos ő leananac hyu vala ||

198 Oluaftatic eg pelda arol mel igôn io az edes zep-
lôtelen ziz maria [zol] koronaiat oluafni:

vg oluaffuc hog eg neminemv varafba valanac ket polgaroc:
kie ellenfegnec fuldalafabol kezdenek egmaffal haborognya: es
5 ôtôlôc ig eckepen vegeztetôt vala el. hog mikoron egmaft elôl talal-
naiac egie a maficat meg ôlneye: ezônkepen mendenkorôn mikoron
hazocbol auag a varafbol akarnac vala kimezni feguerôs kezel
iarnac vala: es Bizonaba egie ôkôzzvlôc aytatos iambor vala: es
10 bodog ziz marianac diceretibe zônetlen vrefskôdic vala: es napon-
ked zokot vala az ô tiftellęgere egh koronat oluafni: törtenece ke:
eg napon: tuňa mynt tel vďôn: a polgarnac feledékônfegebôl:
hog [ôneki meg nem fizette e zokot koronat:] zokafa zerent ||*)

199 ue a Bodog ziz maria a felôm mazagot a rofackal: egbe kôte: es
teue az ô eggetlen eg fianac az edes Jefufnac feiebe: es az ô fia
15 nag keduôn [veue]: es nag ôrômmel veue: ôtet: eluegezuen ke:
e koronat: e vitez a kapolnabol kiiôuala: es ayanluan ômagat
a dicôfegôs ziz marianac: nem tuga vala a latafnac es az ô ellen-
fegenec ielen voltat: de mikor latta volna az ô ellenfegét igôn
meg yede: latuan ôtet fegueros kezzel lennye: a ke: ki mikepen
20 a reuo orozlan fut vala ôutanna a varafbol hog meg ôlneie ôtet:
ymar mikepen zelid Baran az ô labay elôt leefec: nag alazatoffagal
kônôrôguen hog meg bočattana ôneki: ez illen vldôzevrôl es halakra
kerefevrôl: ez felvl meg mândot polgar haluan edolgot: elcôdal-
200 kodec ezôn: es ifteni ze||retetbôl meg Bočatta ôneki: ennekutanna

*) Itt 1 levélnyi hézag van.

kere ötet nagh zeretettel: hog meg ielenteneie őneki holot vőtte volna a zep fenlő rofakat e telnec il hydeg ydeien: melleket adot-uolna a Bodog ziz marianac kepenec: ki felele hog az ő kerdefenec okat nem tudnaia: es femmi adomant nem tudna hog tőtuolna: monda a mafic őneki: en latam hog te adal az edes ziz-marianac⁵ zep feier rofakat es verőffeket: es meg ielente őneki mendeneket melleket latotuala: es mikepen kötöt volna a Bodog ziz maria eg kozorut: es tőtte volna az edes Jefusnac az ő eggetlen eggenec feiebe: az felele hog femmit nem tudna a feier rofacrol es verőffec-ről: de ezt tudom: hog naponked zoctam mondanom a dicőfegős¹⁰ ziz marianac tisteffegere eg koronat: || mellet maft es meg mondec²⁰¹ az ő kepe előt: az ő het földi örömeynec emlekozetire: ig hog mendenkoron tiz aue marianac vtanna eg pater noftert mondot-tam: az ő aldot fianac [e] kemnanac tizteffegere es emlekozetire: ezöket haluan az: nag örömmel es lelkenec ohaytafaual efmeg¹⁵ Bočanatot kere ötöle: es elčodalkoduan istennec es az ő zŕleienec kegeflegen es kegelmeflegen: es kőnőрге őneki hog meltoltatneiec őerőtte ymadni: hog anag čac az ő ymadfagiba refces lehetne: meg őlelec egmaft: meg čokolac: kezön fogua bemenenec a varafba: latuan edolgot a varas: elčodalkozec ezön: halakat adanac vrif-²⁰ tennec hog meg Bekeltec volna: yme mikepen az edes zep-lő-telen ziz maria a koronanac erdőmeiert ferelöm nel||kvl meg²⁰² tarta őket

tizedic leo papa vg engette hog valaki meg oluaffa a koronat mendenzer kentvl Byŕtvl oldoztatit: ha eg pater noftert es eg²⁵ aue mariat tezön hozza papaert: hog e kereztyenfegőt egenget-heffe ŕduőffegere: ez vilagi nepek ke: kic meg oluaffac e koronat ket zazzor valo ezer: hetuenzer valo ezer: harom ezer hat zaz: őtuen nolc napi Bulčuya vagon: es meg zaz napi Bulču tetetic hozza

Mel igôn io a bodog ziz marianac zolgalni e peldarol ezôncbe vehettyûc: az edes zeplôtelen ziz maria meg zabadeyta az azzoni-
allatot a karhozattul: mel tudua eluesteghlôtte vala az ô Byvnet a
gonalba:

- 203 vg oluaffuc hog neminemv tisteletôs eletv || azzoniallat: mel
iollehet hazaffagra adatot vala: demaga ez vilagi ôltôzetbe zerze-
tôs eletôt vifele: demaga Bizonaba yfufagaba neminemv Byvnt
tôtuala: mellet fenkinec meg nem mere mondani zemermôffegnec
okaert: mikoron a papnac gonic vala el palaztozuan a Byvnt:
10 ekepen vegezi vala el gonafat: mendenôkrôl melleket megh mon-
dottam: es melleket nem mondottam Byvnôffe hagam magamat:
es ezôket gakorta monduan nehezen ohaytuala: ezt a pap ezebe
veuen hyzelkôduen keserti vala ôbelôle ki venni mel eleneztetôt
vala ôbenne: mikoron nem tehetneie: inte ôtet hog a zomzid
15 monoftornac prioranac meg ielenteneie az ô lelki esmeretit: es
titkon inte a priort hog valami ockal ôbelôle kiuenneie a Byvnt:
- 204 de sem az || valamit ôbelôle ki nem vehete: demaga zocta vala az
azzoniallat naponked az oltar elôt auag a Bodog ziz marianac
kepe elôt: e meg mondot esetôt Byvnt fyrafockal meg ielenteni:
20 vegezetre mikoron igeckepen a Byvnbe meg holt volna: es mikoron
az ô temetefere az ô leana varattatneiec: mel mezze valo ucan
lakozi vala: es az ennekutanna eliôuen nag reuaffal es ohaytaffal:
haiayt meg ereztuen: meg ôlele az ô edes zvleienec testet nag
kayaltaffal monda: yay ennekôm edes anam mire hač el egômet
25 naualaft? ol nag keseruezôn fyratta vala az ô annat hog a kôrnvl
allokat mend fyra fra terytte: yme čodalatos dolog: az ô ananac lelke
- 205 legottan meg tere: es olmynt edes alombol fel||ferkenuen: monda
vrnac parancolattara meg eleuenôdôm: olgatoc meg a kezkonôt:
es [feltamadoc] felkelôc: [meg] mellet meg olduan a pap elhyuat-
30 tatec: es a Byvn meg nilatkozec: mel legottan a Bodog ziz ma-
rianac e sedôzesebôl bizonitta ômagat meg zabadultnac lennye:
mendenec e čodara fo lamuan: monda: en a kenzoknac adattam
vala: ôtôlôc a kenra vonattatom vala: de a bodog ziz maria akoron
oda fo lamuan: egôm vyuôknec monda: minekokaert merezkôttôc
35 az en zolgalo leanommat eluinnôttôc? es monda hog hamar leten-
nenec: miglen vrtul enream sentencia adatneiec: mel dolog

meg leuen iarula az edes ziz maria az ő fiahoz kőnőрге monduan:
kerlec fiam hog ne karhoztaffec || el e lelec: mel az ő Byṽneth en 206
előttem meg fyratta: focfor: kinec monda vrone: tudod en edes
zerető aham hog gonas nelkvl nem ṽduözvlhet: de minekokaert
tetőled femmyt meg nem tagathatoc: teryőn meg: es gońec meg: 5
es igeckepen meg zabadultatic: legottan e zonac vtanna angal
Bočattatuan meg hoza engőmeth: azert gonast teuen meg terec
az az elmeg meg haloc. mellet meg monduan [helhőztetuen őma-
gat] meg yezze őmagat scnt kereztnece yegeuel: feiet a nozolabā
lehayta es lelket kibočatta:

kôuetkôzic a ſcent iras adam aſanenac teremteferôl: es eua aňank-
207 nac az ô tetemebôl valo abrazattarol: || es mikepen çalattattac meg
a kegotul: lucipernec efete vtan: ki keuelfegel felfualkoduan:
monda: vetetem az en zekômet ezacra: es haſonlatos lezec a fel-
legôfhöz:

iften ke: aſellegôs io akaruan az embert az ô orzagaba re-
ſceffe lennye: adamot a földbôl teremte: es aföldi paradiçomba
vete: melbe ha nem vetkôzôt volna a menney eletre vitetôt volna:
kire vr zuňadaſt Boçatta az ô oldalabol eg tetemet kiuôn: es az
10 azzoniallatot: tuna mynt euat zerze Belôle: es ôtet adam vrafaga
ala vete: mel zôuetſegel parançola ônekic hog ne ennenec a io es
gonoz tudomannac faia gômôlçebôl: monduan ônekic: vala mel
oraba eiendôtôc e fanac gômôlçebôl halallal haltoc meg: ôrdôg
ke: meg fogatkozuan menden ereietül es iouoltatul iregſegel telles:
208 Banuan az embert || az ô elueſtôt iozagaba reſceffe lennye: kegonac
kepebe valtoztatec: inte euat hog a meg tiltot fanac gômôlçebe
enneiec: es ennekutanna adamnac adnaia: monduan: mire paran-
çolta tûnectôc iften hog ne ennetôc paradiçomnac menden gômôl-
çebôl? kinec az azzoniallat felele: paradiçomnac fainac menden
20 gômôlçebôl ezônc: de a gômôlçbôl mel vagon paradiçomnac kôze-
pôtte: parançolt mvnekônc iften hog ne ennenc: es ne illeffûc azt
netalamtan meg halnanc monda akego euanac: hytômre ſemmike-
pen halallal megh nem haltoc: de annakokaert tiltotta tvtôletôc
meg iften: mert tugga valamel oraba eiendôtôc ôbenne meg nylnac
25 atv zômôtôc es leztôc Bôlçec mikepen iften: tuduan iot es gonozt:
meg zemlele azert az azzoniallat hog io volna a fa es zeph: az ô
209 zemeyth || annac nezefere ada: es a bodogtalan kegonac tanaça-
nac engede: vôn a fanac gômôlçebôl es meg eue: es ada adamnac
ô ferienec: ki latuan ôtet az almabol ôtnec lennye: es ſemmit

őneki nem artotnac lennye: hyue hog vronc mondotta volna őneki
 čac rettenetőffegre: es igeckepen ő es euec a gőmőlcbe: hyuen
 őmagat hasonlatotnac lennye istenhőz: es igeckepen engedetlen
 lőn istennec: három halalos Byvńőcbe: előzer torkoffagba: mikoron
 a meg tiltot gőmőlcőt meg eue: mafodzer a hy dicőfegben: miko-
 ron akara hasonlatos lennye a felfegőfhőz: harmadzor a főfuen-
 fegbe: mikoron keuana a ionac es gonoznac tudomanat

mikoron isten e parančolat tőrefnec vtanna hyua őket es megatkoza
 a kegot: es őket: es kiute őket paradičombol

Minecutanna ke: a meg tiltot fanac gőmőlcéből mend || ket-
 ten őnec: meg nilec az hő zemec: es meg elmerec őmagokat me-
 zittelen lennyőc: veuec őmagoknac a fige fanac leueles agat: es
 aual fedezecbe az ő zemermőket: meg tekentuen őmagokat vetkőz-
 teknek lennye: es elreytec őmagokat vrnac zine előt: ennekutanna
 hyua vr adamot monduan: adam hol vag? kinec adam felele: 15
 vram hallam ate hallafodat es felec: [kinec monda vr]: ezért mert
 mezittelen vagoc: es el reytem enmagamat: kinec monda vr:
 kičoda mondotta tenekőd hog mezittelen volnal? hanem čac a
 fabol melből parančoltam tenekőd hog ne ennel őttel: kinec adam
 felele monduan: az azzoniallat mellet [mellet] ennekőm tarful-
 adal: ada ennekőm a Bolot hog meg ennem: monda vr az azzoni
 allatnac: mire tőtted edolgot gonoz nő: mel felele: vram a kego
 čala meg engőmet: es monda vr || a kegonac: mert ezt tőtted
 gonoz allat: atkozot lez menden lelkős allatoknac kőzotte: es földi
 vadaknac kőzotte: mert atte melledőn čuz maz: es földet ezel 25
 mend atte eletődben: es teritte őmagat monda az azzoniallatnac:
 miért hog engettel a kegonac meg lokafittom atte naualaydat:
 mert faydalomba zvlőd ate fiaydat: es őrőcke atte feryednec ha-
 talmaffaga alat lez: es az vralkodic teraytat: ennekfőlötte monda
 adamnac: minekokaert atte felelegődne zauanac engettel: atkozot 30
 a föld ate munkadba: mert mend atte eletődnec napiba: tőuiffi-
 ket es macka tőuiffeket teremt tenekőd: es te atte orčadnac verit-
 tekeuel eződ atte keneredet: miglen tery a földbe melből abraz-
 tattal: mert por vag es porra valtoztatol: es igeckepen kic előzer
 valanac halaltalanoc || a Byvńnec myatta lőnec halalofoc: es 212

ennekutanna ada vr cherubynnac tŕzes tŕrt hog ki ŕzneie ōket
paradičombol: es ōrizneie paradičomot hog a Bemenŕc ne enne-
nec az eletnec faia gŕmŕlčebŕl es lennenec halhatatlanna: melbe
elŕzer lŕttenec [halhatatlanna]: iftennec parančolattanac tŕr-
5 uentŕrŕy

Mikoron adam es eua a paradičombol kiŕzelŕknec vtanna kerefuen
honnat elnenec femmit nem lelenec:

Mikoron ke: adam es eua a gŕnŕrŕfegnec paradičomabol ky
ŕzettettenec volná: čenalanac ōmagoknac haylakot melbe lako-
10 zanac het napokon: ohaytuan es lyruan nag zomorufagal: es
ennekutanna kezdenec ehŕzni: es kerefnece vala eledelt hog enne-
nec es nem lelnec vala: taŕat monda eua adamnac: vram iğŕn
ehezŕm: es keres mŕnekŕnc valamit || *)

213 en: čac annet teg hog ŕduŕzvŕl: en neguen napot Bŕytŕlŕc:
15 te azert kel fel es menel az tigrifnece folo vizebe: es vegfel eg
kŕuet es al arra a vizbe: mend torkodiglan: es ne zarmazzec
ate zadbol bezed: mert mŕltatlanoc vağonc kernŕnc iftent:
mert amŕ aiakinc nem tiltac es meg fertŕztettec a meg tiltot
fatul: es leg a folo vizbe harminc napokon: netalamtan irgal-
20 maz mŕnekŕnc amŕ iftenŕnc: es mene eua a tigrifnece vizebe:
es tŕn mikepen ōneki monda adam: vgan ezŕnkepen mene
adam a Jordannac folo vizebe: es ot az vizbe alla eg kŕre mend
torkiglan:

Mikepen a Jordannac vize es mend ō lelkŕs allati lyranac adam-
25 mal: es mikepen pokolbeli ōrdŕg efmeg meg čala euat: aňanckat
a gonoz agnŕth: ||

214 Minekutanna ke: Bement vala adam a Jordannac foloiaba:
monda a Jordannac vizenec: tenekŕd modom egembe Bankoggal

*) Itt 1 levélnyi hŕzag van.

enuelem: es egbe gvllenec mend a teremtet allatoc mellec teben-
 ned vadnac: es sirianac enuelem: az en Byvneymert: es egembe
 õuele firanac nag siraffal: es a Jordannac vize meg alla az oratul-
 fogua: mikoron bele mene adam: nem teue az õ folafat tizõn nolc
 napiglan: tahat meg haraguec a fathan es valtoztata õmagat
 angalnac abrazattara: es mene tigrifnec foloiahoz: euahoz: es
 lele õtet syruan: es az alnac fatan egembe õuele Bankoduan:
 monda õneki: o eua en nemes azzoõom iõki a folobol es nugoggal
 meg mert touaba nem syrz: es zõnel meg a zomorufagtul: || mert **215**
 meg hallotta vr atte ohaytalodat es adamet: ate ferfiadet: es 10
 fogatta a tv penitenciatokat: es mend iftennec angali ymattanac
 atv byvntõkert: es boçattot engõmet hog ki hozzalac tvtõket a
 vizbõl: es adnam tvnektõc az eledelt mellet elõzer vallottatoc:
 paradiçomba: es ezõket haluan eua elhyue es kiiõue az vizbõl: es
 az õ tette vala mikepen a zõld pazit a viznec hydegfegetvõl: es 15
 mikoron kiiõtuolna a nag erõtlenfegtõl a földre efec: es felemele
 õtet az õrdõg: es viue õtet adamhoz: mikoron ke: latta volna õtet
 adam: es az õrdõgõt õuele: fel kayalta nag syraffal es monda: o
 eua holot vagon ate penitenciad? mikepen efmeg meg çalattal az
 õrdõgtõl: melnec myatta elydegenvõlenc paradiçomtul: es a lelki 20
 vigafagtul: es mikor hallotta volna eua hog õrdõg volna: arç||al **216**
 le efec a földre: es meg kettõztetec az õ banatfa es syrafa:

Mikepen õrdõg nem akaruan adamot iftennec hafonlatoffagat es
 kepet ymadni: leuettetec az õ dicõfegebõl:

tahat felkaialta adam monduan az õrdõgnec: yay tenekõd **25**
 fathan: mit haborgac mvncket heyaba auag ingen? minemde
 mvuõttvõc e' el ate dicõfegõdeth? auag mv erettõnc vzetttel e' ki?
 mire haborgac mvncket mend halalig? felele ke: az õrdõg es
 monda: Bizonaba temiattad vzettettem ki az en dicõfegõmbõl: es
 a napon mellõn te teremtetel: en akoron iftennec zine elõl: az 30
 angaloknac tarfalagi kõzzvõl leuettetem: es mikoron iften a lelket
 te Beled lehelle: lõn atte orçad es hafonlatoffagod iftennec kepere:
 es elõhoza tegedet Mihál archangal: es iftennec zine elõt ymattata
 te||gedet: es monda vr iften: yme adamot tõttvõc amv keponkre es **217**
 hafonlatoffagonkra: es legottan kimene mihál archangal hyua **35**

mend az angalokat es monda: iftennec kepet ymagatoc: es igeckepen Mihál őčem ymada őtet es monda ennekőm: Batya: ymagad a mŕ iftenőnknece kepet: mikenpen amŕ vronc parančolta: es en mondec őčemnec: nem ymadoc gonozbat: hytuanbath: geńetbet:
 5 es naualafbath ennalamnál: mert minekelőtte ő lenne en voltam: őneki kel engőmet ymadnya: es ezőket haluan a tőb angaloc kie mend en alattam valanac: mondanac: Batya nem akaryuc adamot a geńetőt ymadnanc: es monda mihal őčem: Batya: ha nem ymadangatoc őtet: meg haragzie tŕreatoc iften: es en mondec
 218 Mihál őčemnec: Őčem ha meg har||agzie mŕreanc iften: mith gondoloc vele: tudom myt tezec: vetem az en zekőmeth a čillagos egre: es hafonlatos lezőc a felfegőfbőz: es igh eckepen meg haraguec vr mŕreanc: es haga engőmet az en angalimmal ki vznye a dicőfegből: es igeckepen te vag oka hog enne dicőfegből meg
 15 fofattatnac es illen nag banatba vezedelőmbe haloltattanc: es tegedet agőnőrvfegőknec vigafagaba latnom banom vala: azert igeckepen alnacfagal meg čalam ate felelegődet: es igeckepen ŕzete ki tegedet iften ate dicőfegődnec es vigafagodnac gőnőrvfegből: en es te erőtted az en dicőfegőmbol eckepen ŕzettetem ki

20 Adam meg maraduan a penitenciaba: eua ke: meg efmeruen őmagat vyonnan meg čalattatnac: mene nap efetre: es mikoron
 219 elkőzelgetőth || volna az ő zŕlefenec ydeie: kőnőрге az egeknec auag menheknece vilagofyttoynac: hog meg yzenneyec adamnac az ő faydalmat: es mikenpen vrtul tizőn ket angaloc bočattatanac
 25 őhozza:

haluan ezth adam felkayalta vrhoz monduan: nag ŕyrassal: en vram iften az en eletőm tekezeidbe vagon: teged hog az en ellenfegőm tauozzec el en tőlem: mert kerefi az en lelkőmet eluezteni: es legottan az őrdőgh eleńezec: adam ke: meg marada az ő
 30 penitenciaiaba neguen napon: ezőknec vtanna monda eua adamnac: vram el te mert tenekőd engettetőt az elet: mert en előzer mafodzor es elbyttetem meg čalattatam az őrdőgthŕl: maftan elualaztom emagamat tetőled: es az előknec vilagoflagatul: es
 220 megőc mend a nap eletiglen: es oth || lezec miglen meg hallac. ki
 35 nem felele őneki igit: ezőket latuan eua kezde yarni menni nap

nugatra: es kezde fyrni es kefernefôn kônôuet hullani: es ot čenala
 eg kŕfided haylakot: es lakozec ot miglen el kôzelittôt volna az ô
 zŕlefenec ydeie: tahat kezde zomorogni: es felkayalta iftenhöz
 monduan: irgalmaz ennekôm iftenôm es segel meg engômét: es
 meg nem halgattatnac vala az ô kerelmefi: es nem vala irgal-
 5 maffag iftennel: tahat monda ô magaba: o en vram en iftenôm
 vallon kičoda hyrdeti meg az en vramnac adamnac az en zŕlesem-
 nec faydalmat: kerlec tŕtôket mennec vilagofeytoy mikorôn meg
 tertôc nag keletre mongatoc meg ezôket az en vramnac adamnac:
 es mikoron a vilagofeytoc az ô vtokon iutanac nap keletre: megerte 10
 adam hog eua nag faydalommal gôretneiec: es monda fyralom
 yôue || en hozzam: netalam a kego esmeg elyôt es viafkodic eua 221
 ellen: es legottan felkeluen es mène es iuta nap esetre: es lele
 euat nag keferŕfegbe: es meg zomorodec adam meg alla es nag
 keferŕfegel fyra: mikoron ke: eua latta volna adamot: monda: 15
 maftan nag vigafagba vagoc ezert hog latalac tegedet vram: es az
 en faydalomba Banatba vetôth lelkôm meg vigaftaltatec: es kere
 adam vr iftent euaert: es yme yôuenec tizôn ket angaloc es meg
 allanac euanac iogya felôl es Balla felôl: es mihal archangal illete
 ôtet es monda Bodog vag eua adamert: mert az ô ymadŕagi igôn 20
 nagoc iften elôt: es azokert bočattattam tehozzad hog kel fel: es
 zerezzed temagadat a zŕlefhoz: es igeekepen tôn eua aňanc: es
 zŕle fiat: eua ke: nem tuduan mi volna ez mellet zŕle: monda
 adamnac: vram ôld || meg ezt netalamtan meg ôletônc a miat: 222
 felele adam: ŕemmikepen ne: mert mŕ teŕtônc: es mŕ verônc: es 25
 neueztetec az ô neue kaymnac: az [angal ke:] vrnac angala ke:
 megh mutata euanac mikepen emtêtneie es neuelneie a germôkôt

Mikepen Mihal archangal viue ôket nap keletre: megh mutata
 ônekic mikepen munkalkodnanac: es mikepen kaym meg ôle
 abelt:

30

Mend ezôknec vtanna viue Mihal archangal adamot euat
 agnoz agnôt es a germôkôt: es viue ôket nap tamadatra: es meg
 mutata ônekic mikepen kellene munkalkodnyoc: es zantani ka-
 palni a földet: hog vallananac gômôlcôt auagh gabonat honnat
 elnenec: ennec vtanna fogada eua es zŕle mas fiat abel newyt: 35

223 neminemŕ napon ke: monda eua adam||nac: vram alozom vala es
 latec lataŕt almamba: amŕ fionknac abelnec veret kaymnac ke-
 zeybe: es monda adam: netalamtan meg ōli kaym abelt: azert
 valazzuc el ōket egmaŕtul: es valnac vala kŕlŕn valo lakodalma-
 5 kat: es teuec kaymot zanto emberre: abelt ke: paŕtorra: ennek-
 utanna mikoron mend ketten iŕtennec aldozatokat tennene: meg
 ōle kayz abelt: vala ke: akor abel zaz es huzon ket eztendŕs
 inas germŕk: ennekutanna adam es eua zaz eztendeiglen fyratach
 az ō fiokat abelt: addeg egŕt nem halanac: es egmaŕt meg nem
 10 eŕmerek hog tŕb fioc ne lenne: mend addeg es: miglen angalnac
 myatta intetenec hog meg ne fogatkozneiec az emberi nemzet

Mikepen adam az ō halalalanac elŕtte egbe hyua mend az ō fiayt
 224 es leanyt: kie vala||nac zam zerent tizŕn ōt ezer firfiac azzonialla-
 toc nelkŕl: es germŕkŕc nelkŕl: yambor ver karya ereye volt
 15 adam aŕancnac: es myt mondot legŕn azoknac:

ennekutanna meg eŕmere az ō felefeget adam: es zŕle har-
 madic fiath: kinec neue vala Seth: es ennekutanna ele adam nolc-
 uan eztendŕket: es zŕle harmine fiakat: es vgan anne leaŕokat:
 kaym nelkŕl: abel nelkŕl: es Seth nelkŕl: mikoron adam volna
 20 kilenc zaz es harmine eztendŕs: tuduan hog az ō napi meg vegez-
 tetnenec monda euanac: gŕlenec mend az en fyaym en elŕmbe es
 zolac ŕnekic: es algam meg ōket minekelŕtte meg hallac: es egbe
 gŕlenec az ō attocnac elŕtte harom rezbe: az ymadkazo helnec
 elŕtte holot zokot vala ymadkozni: valanac ke tizŕn ōt ezerŕn
 225 firfiac: azzoniallatoc nelkŕl: es ger||mŕkŕk nelkŕl: es mikoron
 mend egbe gŕltenec volna: eg zoual mondanac: aŕanc ment vag?
 es mire gŕytŕttel mŕnket ŕzue? es mire fekŕz az agba? igeckepen
 felele adam az ō fiaynac: monduan: fiačkaym mert en igŕn go-
 nozul vagoc a faydalmacba: es mondanac mend: mičoda ez aŕanc
 30 gonozul vallanod temagadat a faydalmacba? ennekutanna monda
 Seth: aŕam mičoda a faydalom? mond meg mŕnekŕnc: felele
 adam es monda: fiačkaym mikoron iŕten engŕmet teremte: es a
 tŕ aŕatokat: zerze mŕnket paradičomba: es ada mŕnekŕnc men-
 den gŕmŕlč teremtŕ fakat etelre: es monda mŕnekŕnc: hog a io
 35 es gonoz tudomannac faianac gŕmŕlčebŕl mel vagon paradičomnac

közepötte ne ennene: es ada m̃nekõnc ket angalokat m̃v õrize-
tõnkre: eliõue ke: az ora hog felmenenec az angaloc menbe ||
vrnac elõtte ymatkoznio: legottan eliõue pokolbeli õrdõg es meg **226**
çala a t̃v anátokat: hog enneiec a meg tiltot fanac gõmõlçebõl: es
euec: es ada ennekõm: es legottam meg haraguec vr iften en 5
ream es monda: miért hog nem õrizted az en parançolatimat:
hozoc ate teftõdre hetuen çapasokat: k̃vlõmb k̃vlõmb faydalmakat
tetedt̃vl foguan mend te labaidnac kõrmeiglan: mellec menden
tagodba gõtõrnec tegõdet: mend ezõket iften ereztõtte enream: es
mend a m̃v nemzetõnkre

10

Mikepen adam parançola euanac: es az õ fianac Sethnec: hog
mennenec paradiçomnac kapuia eleybe: es fyrnanac ot kõnõrõg-
nenec iftennec elõtte: netalamtan adna az eletnec faiaba es meg
vigazneiec:

es mikoron ezõket mondotta volna adam mend az õ || fiay- **227**
nac: meg foglaytatec nag faydalmackal: fel kayalta nag zoual es
monda: o mel igõn Bodogtalan es naualas vagoc en vettetten
enne faydalmacba: es fyruala nag kõñvhullataffal: mikoron ke:
lattaoulna õtet eua fyruan: kezde õ es fyni es keferõgni: mond-
uan: en vram iften hozd en ream az õ faydalmit mert en vetkõz- **20**
tem: es monda adamnac: vram ad ennekõm a te faydalmidnac
felet: mert en Byṽnõm: es monda adam euanac: kel fel hamar
es menel ate fiaddal Setteli: paradiçomnac kapuiara: es hyme port
ate feiedre: es arçal leeffetõc a földre: es fyriatoc vr iftennec elõtte
netalamtan irgalmaz euelem: es Boçaffon angalt a kenetnec faia- **25**
hoz: melbõl olay fol ki: es aggon t̃vnetõc abbol eg kiçint: hog
meg kennetõc engõmet: es eltauoznac || az en faydalmym en tõlem: **228**
melleket zenuedõc

Mikepen vrnac angala mihal archangal meg ielenec õnekic: es
mit mondot legõn azoknac: aduan õnekic az io es gonoz tudoman- **30**
nac faiabol harom leuelû agaçkat:

es el menenec Seth es az õ annya paradiçomnac kapuiara:
es vynec a földnec porabol es vetec az õ feiõkre: es arçal leefenec

aföldre: es kezdenec fyrnya nag ohaytaffal: kőnőróguen iftennec
 hog irgalmazna adamnac: azoc igeckepen ymadkozuan loc oraig-
 lan: yme vrnac angala scēt Mihāl meg ielenec azoknac monduan:
 en iftentŷl ereztettem tŷhozzatoc: es mondom te nekőd Seth iften-
 5 nec embere: ne akary fyrnod kőnőróguen a Balsamom fanac ola-
 229 iaert: hog meg kennéd ate atadat az ő || testenec faydalmaert:
 mondom tenekőd hog nem valhad: hanem čac az vtolfo napokban:
 mikoron betellefődendnec őt ezer eztendőc: ket zaz: eg eztendő
 heian: ez vilagnac kezdetitŷl fogua: tahat akoron iftennec fia
 10 eliő a földre feltamaftani adamnac ate atadnac testet: es egeb
 halottacnac testeket: es iftennec fia meg kőrozťolkődic a Jordannac
 foloiaban: es mikoron kiiőuend a vizből tahat a Balsamom fanac
 olaiaual meg keni mend az benne hyűket: es lezōn az olay nem-
 zettŷl foguan nemzetre: ezőkneč kie viztŷl es sent lelectŷl az őrc
 15 eletre vyonnan zŷletnec: es ő iftennec fia Beuizi ate atadat a
 menney paradičomba: es tahat el mene az angal paradičomba es
 hoza őneki az io es gonoz tudomannac faiabol harom leuelŷ agač-
 230 kāt || es ada őneki monduan: vid a te atadnac az ő testenec meg
 kŷnebűlefere: menel es syes mert Betellefődőt az ő eletineč ideie:
 20 meg hat napoc vadnac vgan hog az vtan az ő lelke kimennōn az ő
 testeből: es lac čodakat a menbe es e földōn: es igeckepen elmene
 az angal őtőlőc

Meg teruen azoc meg mondac az angalnac feleletit adamnac. es
 adam myt mondot legōn euanac:

25 es meg terenec eua es Seth elhozac velőc az agačkat: es lōn
 mikoron iutottac volna az Jordannac vizere: yme az ag mellet
 adot vala őnekie az angal efec a folo vizbe: merth vala a folo igōn
 sebes: es mikoron iutot volna de meg az ő anna adamhoz: meg
 mondanac őneki mendeneket melleč lőttec vala: es minemŷ fele-
 30 letőt ada őnekie az angal: monda ke: adam euanac: yme eua myt
 tőttel hoztal mŷ reanc nag čapafokat: es nag Byŷnt mend a mŷ
 231 nemzetōnkre: mert a mŷ halalo||knac vtanna edolgot meg mon-
 gac a mŷ fiainc: az ő fioknac leanoknac: es meg atkoznac mŷnc-
 ket: monduan: mert loc gonozokat hoztanac mŷreanc amŷ zŷleinc:
 35 es meg atkoznac mŷncet:

Mikepen adam bočatta az hō fiat Settōt: a három leuelv agackaert: mellet kvldōt vala ōneki az angal: es kere Settōt hog az agat az ō feienel elplantalná:

ezōknec vtanna monda adam az ō fianac setnec: minemde vrnac angala kvldōte' valamit ennekōm? fele Seth: kvlde tene-⁵ kōd az angal három leuelv agackat: mel ennekōm törtenezterent a iordannac közepōtte az folo vizbe efec: tahat monda adam: menel en edes fiam a helre holot beefōt a foloba: kerefd meg es meg lelōd: es hozd ennekōm hog lassam: minekelōtte meg hallac: es meg algon tegedet az en lelkōm: meg tere Seth a folohoz meg¹⁰ kerefe es megh || lele az agackat a folonac közepōtte: lohova a **232** helről nem hempōldōdōt vala: felueue es ada az ō atfanac: mikoron lata adam meg ōruende nag ōrōmmel: es monda: yme az en halalom es feltamadafom: es kere Settōth hog ez agackat az ō feienel a koporfo fōlōt elplantalnaia

15

A čodakrol mellec törtentenec mikoron adam meg holt: es mikepen vrnac angala scenth mihal az ō testet eltemette: es Seth az ō fia az agackat az hō feienel elplantalta:

Mikoron adam meg elmerte volna hog eliōt az ō halalanac horaia: monda mend az ō fiaynac: yme kilenč zaz es harmync²⁰ eztendōs ember vagic: mikoron meg halandoc temeffetōc engōmiēt naph tamadatra: es lōn mikoron meg zōnt volna zolni: kibočatta az ō lelket: es meg homalosodec a nap: es a hod: es a čillagoc het napokon: es Set meg čokola az ō atfanac testet: fyruan || ōrayta: **233** es mend az ō fiay megh cokolac az ō attoknac testeth: azert az **23** olahoc inset vōttec eredetōt: hog mikor temetnec. mend feienked meg čokollac a halottat: tahat vr ar Mihal archangal meg ielenec: es alla adamnac feiehōz: es monda Setnec: kelfel es laz: es lata Seth vrnac kezeyt kiteryeztuen taruam adamot: es ada ōtet vr ar mihal angalnac: monduan: legōn ate ōrizetōd alat mend az ezden-³⁰ dōkiclen: miglen terittōm az ō fyralmat ōrōmre: es akor vl aznac helebe ki ōtet meg čalta: es veue Mihal archangal a golčot es betakara adamnac testet: es ō fiaet abelleth: es eltemete ōket

ebronnac völgén: es menenec ő előttöc mēd az iozagos angaloc:
 es latuan edolgot Seth es az ő: es fenki nem egeb: es mondanac
 az angaloc őnekic: mikepen latatoc azokat eltemettetni: inentoua
 234 ezönkepen temeffetöc el atv̄ halottatokat: ezöket megh || monduan
 5 az angaloc el menenec: Seth ke: az ő fia elplantala az agat az ő
 attanac feienel mikepen ötet kerte vala adam

Adamnac feienel elplantalt agrol:

Soc v̄dönec vtanna ke: neuködec nag faua: es ennekutanna
 meg lelettetec Salamon kyralnac vadafitul: es őneki az ő palotaia
 10 elöt eg folo vizre palonac čenaltata: ennekutanna eliöue a nap-
 keletről valo kyralne azzon meg latnya Salamonnac bölčefeget: es
 meg profetala: e fa zidofagnac menden orzagat eltöri puſtitſa: es
 az ő elenfegit: melet haluan Salamon kyral: e fara köueket kötöz-
 tete: es parančola a meg bizonittot toba merittetni: holot ennek-
 15 utanna mendenkoron lezaluala vrnac angala es meg inditſa vala
 a vizet: es ſokan meg vigalnac vala criſtufnac myatta: ki ennec-
 [nec] vtanna a fara felfezittetec: es a fanac töuebe vala az ő feie
 235 vettetuen: vg hog az elfö embernek ő meg || valtoianac vere zalla
 adamnac feiere:

20 Mikepen eua az ő halalanac ideien: egbe hyua mēd az ő fiayt
 leanit: es monda őnekic: hog meg irnaiac az ő eletöket: es melle-
 ket hallottanac es lattanac ötölöc: kö tablakra hog elneueznenec
 az elfö zv̄leknece emleközetöc:

ſoc napoknac vtanna ke: meg elmeruen eua az ő halalat:
 25 egbe gv̄tte mēd az ő fiayt leanyt es monda őnekic: hallatoc en
 edes zeretö fiaym leanyt myth mondac tv̄nektöc: minekutanna
 en es a tv̄ atatoc meg töröc iſtennec parančolattſat: tahat monda
 mv̄nekönc vr ar Mihál archangal: atv̄ törüentöröſtökerth hozza vr
 tv̄reatoc Iteletnec haragyat: előzer viznec myatta: maſodzer
 30 tv̄znec myatta: azert eket iteletöckel iteli vr emberi nemzetöt:
 hallatoc azert engömet en edes fiaym: čenallatoc tv̄magatoknac
 236 kö tablatat: es auag földböl: es iriatoc meg || amv̄ eletöncket: es

melleket mŕtŕlŕnc hallottatoc es lattatoc: hog elneuezzene atŕ
elfŕ zŕletŕknec emlekŕzeti ŕrŕcke:

euanac halalarol: es az hŕ eltemeteferŕl: es vr ar Mihal archan-
galnac meg ieleneferŕl:

ezŕket mikoron meg mondotta volna eua az ŕ fiaynac leani-
nac: kiteryezte az ŕ kefeyt menŕorzagra: es nag fyraffal kŕnŕ-
hullataffal halakat aduan vr iftennec: lelket megh ada: es elte-
metec ŕtet az ŕ fiay leani adam mellet az ŕ ferie mellet: tahat ke:
lŕn nag fyras: es tŕnec ŕrayta nag fyraft yaygataft zepegeft har-
mync napokon: minekutanna ke: igeckepen a fyrasba het napokon 10
voltanac volna: meg ielenec ŕnekie Mihal archangel: es monda
Setnec: iftennec embere: touaba ne fyraffatoc atŕ halottatokat
hanem ŕac hat napokon: mikoron az ŕrŕc vr iften mende||neket 237
ŕac a hath napocban teremtet: es heted napon meg nugut az ŕ
munckaiatul: anolŕad nap ke: a iŕuendŕ es az ŕrŕc Bodogŕagnac 15
napia: melbe mend a ioc az ŕ teremtŕiŕckel es ŕ ŕduŕzitteiŕckel:
egetembe teŕtŕckel es lelŕckel ŕoha touaba meg nem halnac: de
orzagolnac veghetetlen ŕrŕckŕn ŕrŕcke: amen: ekŕnŕuecke hee
hufuetba harom het alat irattatot: ezer ŕth zaz huzon ŕth ez-
tendŕbe: ||

Thahat lathyak akoron embernek fyat ely Jõwen akõdben
 [ng] nogh fellegel, Mert bizonyaba criftus vrunk az õ elfõ el yõue-
 feben mikoron atettben ywue nem azert ywue hogh ytilne: de hog
 5 emberectwl ytiletnek: es halalth zenuedne ami meg valtasun-
 kerth: el yewe mikepen kor germeky tettben zwlettetvin es zõn-
 vedõ meg halando tettben hog mynketh emberõketh az õ edes
 zeretetyvel hozaya vonna: mihozank hasonlatos lôn de my nya-
 ualyas bunõfõk kemen nyakal õtheth meg vtalyuk es az õ zere-
 10 tetyerth gwlfõgegeth adunk: No azerth okoffagos es Igaz hog ama-
 239 fõd el Jõweseben: tugnia illik || az itiletre retenethelõn ywywn el
nagh hatalmaffagal vg hogy minden kiralyok es feyedelmek es
 minden hatalmafok kyk õ elenne rugodasztanac es minden bunõfõ-
 kõth ez vilagnak kezdetytõl fogua kyk voltanak vadnak es leznek
 15 mind e vilagnak vegyglen ala vesse pokolra göttrendõwl: es ekyp-
 pen mykeppen zent bernald doctor mongya akoron meg esmer-
 [itõk]tetik vriften ytileteth theuen ky mostan nem esmertetik fok
 bozzufagoth zenueduen es ez az amith vrunk criftus monda az
 zent euangeliumban akkoron meg latyak tudnia [illic] illyk
 20 minden embernek yõk es gonozok: embernek fyat: az: az: a zyz
 marianac fyat ky mas embernel kul: chak õ zule es azert vrunk
 240 criftus embernek || fya: nem embereknek: mert chak az zyz ma-
 rianak fya merth õ fogattha mihiben es chak õ zulte ez vilagra
 otheth vgan meg latyak akkoron õtheth el Jõuen az itiletre kõdbe
 25 tudnia illik fynes kõdbe mene fel mennyorzagban ezen kepen yõ
 az ytiletreys: mert apostoloknak Jarafokrul zerzet kõnbe vagyon
 meg iruan: nag hatalmaffaggal es õ fellegynek duchõfegiuel ywel
 kyben el Jõ mind az angelokkal es mind az zentekel es akort kyalt:
 es az halatok fel tamadnak

Toaba kyalt az archangelnak ő zozatya mert archangelok
 kyk voltanak tartományoknak őrozoy a tartomanokba kyketh wriz
 tenek erőffen kyaltnak hog mind nyayan az igaz biro eleth yelen
 legenek es az el vegezet sentenciat meg halyak kyaltuan kedik az
 archangelok || kyben imezt mongak kayaltuan: kelleyetők föl 241
 hallatok yeuetek az itiletre e körtrul kedik mely rettenetes legen:
 vg mond aran zayu zent Janus zent mate mondan magyarázatot
 teuen: igh mond bizonyaba a zozat igen nog a kurtnek ő zozatya
 rettenetes kynek mindenek engednek: mely az kőueket meg ron-
 tya az poklot meg nytya a nog mellegből a lelkeket az ő testekhez 10
 yezzy: e melle kegig vg ir zent Jeronimos doctor: valamenezet [vg]
 vg mond azitiletnek napyat en meg gondolom minden testben rette-
 nek mert akar egem akar Igam akar egebeth valamith tegek min-
 den koron latatik az retenetős kwrth zengeny az en fileimben:
 tudnya illik kellyetek fel halatak Jőuetek az itiletre ezeketh mon- 15
 gya zent Jeronimus doctor || The kedig o bunős ember mit chinalz 242
 mire nem felz mert ime e Jeronimus zent vala es Jo mivelkedettel
 telyes vala: ees de maga az vriften iteletith feli vala: o nyavalyas
 ky tely vag bwnőknek rutlagaua: mit zunyadoz: mire restwtel
 el: gondold meg elmedben e zent Jeronimusnak ő ygyth hog felyed 20
 az itileteth: es tarch penitenciath: egebkepen ha the ezt nem
 tezed: o mely keferu lezen teneked a zozath: o mely kemen: o mely
 rettenetes mikoron mondatik kelyetek fel halattak yőyetők az
 itiletre: tudnia illik karhoztanak

masod dolog lezen ky rettenetesse tezy abyronac el youefit: 25
 az az a cristusnak rettenetes lezen a kynzoknak hirtelenfeget: az
 az azördögöknek: mert vg mond remigius new doctor akynzok ||
 nem egebek hanem az ördögök kiknek adatik a bwnős kynzafnak 243
 hatalmassaga ala Itth immar kerdes tamad a kerdes kedig ez hog
menemű helyen lezen az itilet ha minden embernek kely egeb 30
 gwlny rya: felel yohel prophetanak irasa mikepen kőnvenek har-
 mad rezeben vagon meg irua hog Jofaphatnak wlgeben mely
 vagon oliuetimnek hegye melleth: mely hegrol vrunk cristus men-
 orzagba fel mene: mert vgy irattatik otth: egbe gwőthőm mind a
 nepet Jofaphatnak wlgeben: es otthogon meg vetekedem velők es 35
 ez okoffag igaz mert vgh mond ferench new nemes Jambor doctor
 hog az itiletnek kely lenny kőz helen es e foldnek kőzepyn: vg
 hog mindenfelol oda folyamhassanak: de az hel vagon afődnék

közepin lakadalmas mert laknak ryatha: [de a hel vagon afoldnek
 244 közepin] || holoth vrunk Jefus cristus emberecťol meg itilletetek:
 tudnia illic Jerufalemben mikepen a soltar kőnbe vagon meg irua:
 aföldnek közepetthe me vele vrunk az iduefegeth: azert alkalmas
 5 hog az itiletys otth legen hog otth itilen a holoth az kint zenuette:
 az itiletettis otth tegye ky minden embert meg itil de az vőlgy
 mikepen foghatya be anne[pet] zamtalan fok embert: rya felel-
 tetik az doctorocnak mondasok zerint: Jelesben richard new doctor
 es atob doctorok meg egenőfwlnek vele: hog nem kel germekkepen
 10 erteni: Igh hog vrunk cristus alla zallana e felywl meg mondot
 wlgbe hog otth tenne az itileteth mert ez lehetetlen: hogy kedyk
 vrunk cristus ala zal az itiletre oliűetimnek hegyre: mely hegrol
 menorzagba fel mene es az egbe oly magos helyen vg hog min-
 denek lathaffag es halhaffag: de maga Ig hogy a tekeletes ferfiak
 245 es az || zent emberek közelj leznek az itilo birohoz: de agonoz
 emberek egbe gwytetnek Jofaphatnak wőlgbe es afoldon leznek
 mikepen eletekbenys e földyeketh zerettek: abironak bala felől
 alnak

Toaba megis kerdetik mikepen gwlhetnek oly rőuid időn anne
 20 zantalan ember az itiletre hol otth az vtollo itilet lezen: mikepen
 zent pal Irya: ad corinth. ev. egh pontba es eg zem pillantafba
 mikoron fok emberek tauol es mezze legenek a heltől: ria felel-
 tetik adoktoroknak mondasok zerint hog az valasztattaknak meg
 dywchoywlt testek lezen: azert ők az őmegdywchőwlt testnek gyors
 25 voltayert könnyen es hamar oda mehetnek: de agonozok az ő
 nehez testeketh fel vizik: azert wk őmagok myat oda olyan hamar
 nem mehetnek: de witetnek az itiletnek helyere az ő tulyaydon
 angelyoknak myatta: kyket yt [valagattattanak] vallottanak yol
 246 lehet gyalazatofon || zidalmassagal vallottak wket: mert nem tettek
 30 azt ami iora őket intetik demaga nemeyl doctorok vg mondnak
 hog az őrdőgőktől vitetnek az itiletre mikepen vrunk cristus Jefus
 meg yelente az euangeliumba zent mathe irta meg kőnuenek
 huzon neged reziben monduan: elbochiata embernek fya[t] az w
 angelit: es fel zedik az ő valasztattith ez vilagnak neg zőgyrőol hol
 35 otth a io angeloknak el bochatafa nem Jelentetik egebre hanem
 chak a valasztattaknak egbe gywtelire Jol lehet mindeneknek porat
 hamuyat meg a gonoz embereknek es a fel tamadafnak letelire
 vrunk cristus a yo angeloknak tiztek hog nekik kel egbe zedniek:

de maga fel tamaduan agonozokoth elmeg a gonoz angelok vizik az iteletre a rettenetes biro eleyben mert az őrdögök az gonozokat wftekekel fogua vontatnak es nog galazatoffagal vizik || wket **247** afödre le vetik mikepen meg bwzhut dögöth: nog ordytfal es imezt mongak tunia illik az őrdögök it wez gonoz természet: o en iftenem 5 en iftenem mely nog firas es fogaknak chikorgatasa lyzen otto-gyan: orditnak az őrdögök firnak es ohaytanak a gonozok felik a bironak ő retenetes zinit orchaiait eremeft az feld ala bunanak ha lehetne: Azert az felywl meg mondattakrol gondolhatywk mind nyayan: tudnia illik mikepen az archangelok kyk voltanak tarto- 10 manyoknak wrizey menorzagra kayaltnak monduan o thw mend-nyayan zent halattaknak lelki kelyetek fel es iöietek az igaz biro-nak iteletire: es leg ottan mind nyayan az ő testekbe es tetemegbe Jarulnak es fel keluen, criftus Jefusnak eleybe mennek az egbe

Adam es [az pro] abraham patriarkaknak es prophetaknak fere- 15 ginel: zent peter az apofitolaknak es az tanituanoknak || feregyuel: **248** zent iftuan prothomartir a martirumoknak fereguel: Toabba az zwz maria elő iftenek anya anemes zuzeknek fereguel: zent anna az io hazafoknak fereguel: zent erzebeth azzon a nemes tizta ezuegekel: mikepen zakharias propheta irta meg kenuenek ki- 20 lenchedik reziben monduan Ime vriften elyő es mind az ő zenti ő vele es lezen az napon nog vilagoffak: Vegezetre vrunk criftofal ky Jőnek mind a meny kar angelok mikepen zent mate irta meg- kőnvinek huzon őted rezeben monduan: mikor el Jőuend ember- nek fya az ő hatalmaffagaba es mind az ő angely es el iőnek 25 ő vele

Toabba kayalt az archangal az egbe monduan o tw hatalmas őrdög Jőetek mind nyayan az iteletre: Ezen kepen mas angyal pokolra kyalt monduan: o tw karhoztak [Jőetek ky] kelyetek fel halataibol es iőetek az iteletre: es e kepen fel tamoduan testekben 30 feregben vitetnek az őrdögögtől A keuleyek lucipernek || feregiben: **249** a fesuinek mammon őrdögnek feregiben: az haragofok a satan őrdögnek feregiben: a torkofok belzebub őrdögnek feregiben: az irigek leuitan őrdögnek seregiben: az iora ualo reftek verlphegor őrdögnek seregiben: Toaba gondoluk meg mikepen az archangelok 35 közönfeges tartoman zerint retenetesen kaialtnak: keleték fel halatak Jwetek az iteletre: es mind fel kelnek keluen: orditnak es ohaytnak yay es yay Jay aföldön lakozoknak: zent Janos irta meg

lataffarul valo kõnuenek nolchad rezeben Jay mert istennek zinitol
 es az zenteknek dwchõfegebõl ky rekeztetnek: Jay mert pokolra
 ala vetetnek es soha onnat ky nem Jõnek: Jay mert vignel kwl
 göttretnek es kinzatattnak Toaba retenetesse tizi a bironak el
 5 Jõuesit a twznek õ egetese es õ nog febes langya: mert akoron
 mind ez zeles vilag egh: azert irta vala efaias propheta kõnuenek
 hatvanhatod rezeben: vr tizbe Jwel mert twzben itili meg vr ez
 vilagot e twz kegig richard new doctornak mondasa zerint gettri a
 gonozokat mind az itiletnek elõte es mind az vtan: mert a twzben
 250 tamadnak fel mind: es a valasztattak || meg dwchwlth testben fel
 tamaduan legottan az egeben fel ragattattnak criftnak eleyben:
 de agonozok az twzben maradnak megh aföldõn ky kynozsa es gettry
 eteth leg ottan miheles mihelt fel tamadnak es miglen vrunk criftnak
 az itileteth el vegezi es az itiletnek vtana õ veleik tudnia illik a
 15 gonozokai e twz pokolra ala vetetik. hol oth pokolnak õ twzehez
 egbe elegwl es az karhoztakat v õreke kinoza

Megys kerdes tamad hogha vrunk criftnak az itiletbe meg
 lattaffik azon kepen a gonoz emberektõl: mikepen a ioktol avagy
 kwlõmben latyak ayok agonozoknal: rea feleltetik hog mind ago-
 20 nozok es mind ayok meg latyak vrunk criftusth az õ dwchõfege
 emberfegeben: richard new es zent thamas es zent agoston doctor
 meg egenefwltenek rayata hog mikepen zent agoston doctor mon-
 gya hogy mind ayok mind agonozok meg latyak eleueneknek es
 251 a meg holtaknak || õ biroyath de ketfegnelkwl wteth egbe meg
 25 nem lathatyak tudnia illik a gonozok: hanem chak emberi abra-
 zatban: de maga afynyeflegbe kyben itili: nem az alazatoslagba:
 kyben megh itiltetek: az az mikoron meg itelek õ fellegeth es
 halalra karhoztatak: es Jol leheth hog a gonozok meg latyak crif-
 tus testinek dwchõfegeth: demaga az õ lelkenek dwchõfeget meg
 30 nem latyak: sem testi zemmek: sem lelky zemmek sem ertelmekel:
 A yok kegig meg latyak atestnek dwchõfegeth testi zemmek a lelek-
 nek dwchõfegeth lelky zemmekelis meg latyak es ezen kepen kw-
 lõmbfegh vagon aioknak latafa kezst es agonozoknak latafok kõzt
 Mas kwlõmfegys vagon mert a iok meg latyak anak felete finelen
 35 criftnak ifteni termetet: agonozok kegig nem latyak meg az õ
 iftenfeget merth az iftenfeg õrõmnekwl meg nem lathattatik: mert
 a ky iftenfeget meg latya tahat nog õrõmet vezen belõlle: de hon-
 252 nat esmerik meg a criftusth hog bizon iften legen vg mondak || e

felywl meg mondoth doctorok richard new es zent tamas doctor
 hog az iftenfegnek niluanualo ky Jelentesibel: demaga r nem enek
 miatta hog wk meg latnak az vő iftenfeget: mert vg mond ifido-
 rus new doctor az itiletbe agonzok criftusnak emberfeget: tudnia
 illik az w dwchofeges emberfeget: meg latyak erre hóg banko-
 5 gyanak: az w iftenfegit kegit mem latyak hog ne wrwlyenek
 merth valakiknek az iftenfeg meg mutattatik: bizonyaba es ket-
 fegnelkwl de valami öröm mutatatik nekik

Harmad kwlombfeg megis vagon: mert ayok valnak meg
 dwchōwlt zemel kikel meg latyak criftus testinek dwchōfegit.
 10 A gonozoknak kegit nem lezen meg dychōwlt zemek. Azert iften-
 nek hatalmassagabol: lezen termetetnek felete hog wk meg nem
 dwchōwlt zemmel meg lathassak criftus testinek dwchofegit meg
 [ere] eregbwlefnek nogob galazattyara hog nogob keferűfegek legen
 benne hog illyen felfeges Joth veztetenek. Neged kwlombfeg [es]
 15 megis mert a iok nagy gwnwrwfiget valnak || latuan criftusnak **253**
 dwchōfegyt: A karhoztak kegit Joly lehet lassak criftusnak meg
 dwchwlt testit mely wnnwn allattya zerint is igen eruendetes latnya
 demaga a gonozoknak igen zomoru lyzen: mert vadnak es leznek
 w ellenfegi es gwłólik wtet: Az ellenfeg kegit bankodik es nogon
 20 zomorkodik latuan annak dwchwfeget es tiztefeget gwłwl es a kire
 irigkedik es mert meg esmerik a karhoztak wl igen az iften meg
 gwtwruen wket erreke: No azert bwnős lelek ved ezedbe mely
 retenetes lezen teneked a criftusfth latnya az itiletben gondold meg
 mert valamig a bunbe fekkez benne heuerz iftennek ellenfege vag:
 25 es erek karhozatra milto: Azert trach penitenciat ha wduezwłdned
 akarz kerdes tamad megis ith mikepen latyak meg a criftusfth az
 itiletbe a kws germekek kyk eredett bwnbe multanak ky: mert ha
 wtet meg esmerik bizon iftennek lenni: tahat meg tугyak hog az
 ő iftenfeginek latafatul meg foztattanak es Bankodnak es ekeppen
 30 erzenefegnek w fayodalmanak || kinnyat vallyak: de maga wgy **254**
 tartyak közönfegel az doctorok hogy ők chyak karhozatnak kinnat
 vallyak: es nem erzenefegnek: Toabba ha latyak a criftusfth
 Jefusfth yl retenetesen agonzokat karhoztattni minemde filyky
 őkys enne es ilyen nog haragyat: rea felettetik zent bonaventura
 35 doctor atyanknak ő mondafa zerint: mert mikepen zent gergely
 doctor mongya vr iften az igazaknak keges lizen: a gonozoknak
 kegit retenetefnek Jelenik A meg nem kereztelt germekeknek az

az a kerezteletlen germechkeknek: sem keges sem rettenetes nem
 lizen vrunk cristus: Toabba ôk sem bankodnak hog az iftenfeget
 nem latyak: mire mert tugak hog ingen sem erdemlettek meg latni
 azert hog nem cristufnak tagay az kerezteletlenlegnek miata pelda
 5 hozaya mikepen a királnak ô fya ky tugya es alytya v wmagat
 miltonak lenni hog kiralya kellene valasztani: bankodik ryata |
 255 ha wtet nem valasztak kepen ez miltosfagoth el
 . . mba paraszt ember kegi magat hog nem milto n
 . . . evel nem gondol: sem ne mert vgy mond zent agost.
 10 A biro ky mindeneketh meg i ffe el nem vitetik:
 sem irg meg nem haytatik: sem firaf penitenciaual meg
 nem engezt es e kepen az ô ky zelesitet sente soha meg
 nem hiuattatik meg sem m masoltatik: Azert ky ky mind itht
 tarchon penitenciath hol oth vagon irgalmassagnak hele es ydeye
 15 mert oth chak igassagnak helye vagon: vg mond ezen zent agoston
 doctor A gonozok minden kinth el zenuedne[k]nek chak az itilô
 bironak meg haraguth zinith orchaiat ne latnak avag chak eg
 zem pillantafith Azert inth minket vrunk Jesus cristus nemikor
 fenegeteffel nemikor kegig ides inteffel inth minkheth az itiletre-
 20 valo el yôvesenek ô napyara: mel dologba akarya minekwk ami
 256 iduezitenk || nogy zeretetith es a meg egeffegit
 mihozang meg karya ô fellege mindenek es fin-
 kith nem akar zert emelytek fel aty feye e tw el-
 meteketh mely a lele emelytek fel az istennek unk
 25 cristus Jefusnak zereteti z ô nogy Jo tetelinek meg gon
 hogy az ô zeretetiert tudnia illik taffunk a penitencianak tarta-
 fara bunôkert tuduan hog ha penitenciath tartandotok el közelget
 a tw meg valastok az az amazalt eyelenualo vilagba: es a dwchofeg
 a Jövendőben melyet meg kerese ami edes meg valtonk az ô verevel
 30 aduan minekwk az ô kinzenuedifinek erdemibol: kerdetik ith
 meni tanot valnak abvnôfôk az itiletbe ki melle tudnunk kel hog
 ello vadlo avagh tano lezen embernek w tulaydon bwne mikepen
 257 Heremias propheta irta meg konvenek mafod rezeben: Meg dor||gal
 meg fed tigid ate gonoffagoth mert a gonozoknak tulaydon önön
 35 gonozlagok lezen nekik haborgatoyok: mert vg mond zent bernard
 doctor: Az itiletbe vgmond alnak embernek minden bwne abo-
 doktalan bwnôs ellen imezt monduan The töttel minket te miuel-
 kedetid vagwnk: vag akarod: vag nem akarod e napon minket el

nem reytehe mert tegedet mi el nem hagunk: de te veled az itiletre megwnk: vadolunk tegedet miltonak lenni akarhozatra a nog fok bwnnek teteliert: en kegig ezt mondom hogy embernek ő tanoya es vadloya lezen őnnön tulaydon lelki esmerete az ő karhozatyanak: zent pal irya meg kőnuenek mafod rezeben Thanobizonfagoth 5 tevin azoknak: vnőn lelky esmeretek Mafod tano avagy vadlo lezen az ordok ky monduan es kyvadoluan mindőn gonozfagokat melyeket tettvnk kikiről penitenciat nem tartatvnk Mert vgymond zent agofton doctor kiz lezen az ordog ky mondany || valamit 258 tőlvnk: mely napon: mely oraban es mely helen vetkeztvnk es 10 mit kellett volna tennvnk es mem tetwk mert akoron zemere vethy abwnős embernek gonoz fertelmes gondolatokat haragnak tartafat ezenkepen valamit vitkezet zoluan karomlalnak bwnyben ragal mazvan atkozuan: hazukfagot monduan: hamiffan meg elkwen: felebaratunkat meg metuen: es őtet haragra indituan ezenkepen 15 ateltnek minden celekedetiről [Irafarol] Iarafarol: tombolafarol: latafarol: illetefiről: ezenkepen a tvnyafagrol restsegnek bwneről tugnia illik meny mifet meny predicacyot ok nelkw el hattal: es meny böytöt meg zektel: es meny illő inepet meg nem illetel: es igralmassagnak dolgat tehetted volna es nem tettéd: ezenkepen 20 minden Bwnőkről kyket tettvnk: ezek meg leven az atkozot elen-feg az ordok ordók imezt mongya az itilő bironak: Igaffagos biro itild ezt en nekem abwnnek miata: ky nem akara tyed lenni a malaztnak miata atermeztnek myatta tyed: enim [abwnnek] || abwnere valo engedetnek miata mert gonozt ingerlettem neky es 259 w őrőmeft rea engedeth teneked engedetlen: nekem engedelmes: ate ruhadat elhatta: es az en őltözetemmel iőth ide: ky teueled nem akara iletet vallani abodogfagba: Itild meg hog en velem valyon őrőke valo kint: Harmad tano auag vadlo lizen mind ez ziles vilag: es minden teremtet allatok: mert vgymond zent gergel 30 doctor: ha te azt kerded hog kik vadolnak teged: en ezt meg mondom hog mind e telyes vilag: mert a föld imezt mongya: o atkozot bwnos ate labayddal en rayatam iartal: az en gwmölchő-met őtted: es az iftent a ky teged teremtet el hatad: mert agh zamot mindenekről: Tahat az föld imezt mongya en: Tahat a viz 35 imezt mongya: en tigatedet itattalak: ate zennydet meg mostam halakat zolgaltatam teneked: ag zamot: a nap imezt mongya: en teged meg vigasztaltalak anapot meg vilagositotam neked: azert

ag zamot az criftufnak: azert vgmond Hugo new doctor: abozzu-
 260 allafnak napyan || semit nem valy abwnös ember mit felelhelen
 az itilő biro előt: mert meg nimul akor abwnös embör: hol ott
 a meyn [ez] es az föld: a nap es az hod: es mind ez teljes
 5 vilag mi ellenunk alnak a mi bwnwnknek bizon sag tetelire:
 Toaba lizen az itiletben atanoknak meg byzonytala mert minden
 felől atanok meg bizonytyak hog a gonozok az ő gonozfago-
 kert miltan erdemlettik az örök karhozatoth: elfő tanoya lezen
 abwnőfnek ő feyefölőtth az egbe tudnya illik az elő vristen: elezen
 10 neky tanoya ky mindeneket tudh: Masod tanoya ő melette tudnia
 illik az ő tulaydon angala: mert vgy mond origenes new doctor:
 minden angal az itiletben Jelen lezen elo hozvan azokat akiknek
 otalmazoia es vezere volt: tudnia mint tano bizonfagoth teven
 mene eztendeg baylodoth es munkalkodoth vele: Iora intuen őteth:
 15 de az ember az ő Jo intilit meg vtalta: de bizon zamot kerd az
 elő iften mindenrol: Harmad tanoya lizen a bwnös embernek ő
 előthe tudni iol illik az zenteknek eletit melyeth meg [itilz] vtalt:
 nemakarnak iol elni: hanem lucipert akartak kőuetny es az ő aka-
 261 ratyat be telefiteni: azert miltan || karhoztatya vket ateremto
 20 vristen: hog kegig vrunk criftus az vtolfo itiletbe az ő igaffagat es
 igaz itiletith meg mutaffa meg mutatya az ő kinzenuedefinek ő
 Jegit tudniä [illik] mint akereztfat: az zeget: es hog mindeneknek
 niluan legen hog a gonozokat miltan es igazan el karhoztatya
 örökke: Ilyten igikkel atkoza wket monduan: mikepen arany
 25 zayw zent Janos magarazatot tivin zent matenak mondan
 Imezt mongya: O bodogtalanok es eluezet bwnőfők laffatok az
 en zeretetemeth: es az en io voltomot tw hozzatok: mert ime en
 tierettetek embere leuek: meg kötőztetem es meg chufoltatam te
 ereted: meg kinzatam es meg fezitetem teereted: mert hol oth
 30 vagon az en bozzufag zenuedefemnek ő gwmölche: en addam az
 en viremnek arrath Jutalmat atw lölketeknek meg valtasaert:
 azert hol otth vagon atw zolgalattok en az en dwchofegemnek
 felete tartotalak es vallotalak: mikoron iften volnek embere leuek:
 es alabyaloua tölök engemeth minden tw marhatoknal: melyeket
 35 nagoban zeretetek hog nem mynt engem az en igaffagomat es az
 262 enbitemet: || Ohalalatlan bwnosök michoda gonoffagot tetem
 twnektek: Vagy atw vduőfektekert mit keletuolna tőnnöm melyet
 meg nem tőtem: laffatok azert az en finessleges feiēmet Ime hol

akorona kiuel által verettetek: Laffatok az en orchamat ky nallal
 es pekdeffefekel meg rutitatek tiertetek: laffatok a meg dwchôwlt
 teftet mely oftoral meg oftoroztattek: laffatok az en kezeimet es
 labaimat es oldalamat által verettetuén es által zegeztetuén: Ime
 hol oth vadnak azegek es chucha Ime hol vagon akereztfá kire fel
 fezitetem tiertetek es meg halek: No azert niluan ligen twnektek:
 es minden teremtet alatlak: mert miltok vatok az örök halalra
 es a karhozatnak kinnara kik gwlôfeget adatok az en zeretetemert:
 O azert bwnôs lilek geryeg föl acristus Jefusnak kin zenuedefinek
 zeretetire es tarch penitenciat: mért retenetes lezen te neked abi-
 ronak sentenciaya Ennek vtana imar gondoluk meg mikepen vr
 iften az igazakat meg algya monduan yônekik Jôuetek el en atyam-
 nak aldottay vegetek az orzagot: mikepen zent mate irha meg
 kõnuenek huzon ôtöd rezeben: elmelkôgwnek azert mikepen vrunk ||
 cristus Jefus az ô keges [orzahgat] orchayat nog zeretettel teriti a **263**
 valasztattakra: es eleztib az ô aldot zentfeges annyara az zwz ma-
 riara imez igeket monduan: Jol leheth az euangeliomban nem
 irattatot meg mert nem mindenek irattatanak meg: O tizteletes
 es en zeretô zwlem te engemet zwzen mehetbe fogadal vifelel: es
 ate zwzefegedbe milto haylakot adal es te tôlel zwletetuen enge-
 met imadal: te engemet mikepen zeginfegbe zwlettetteth imadal
 es mezitelen poztochkaban be takaral es engemet meg ruhazal:
 te engemet es zomyuhozoth zwzei teieddel iltetel: es harminc
 eztendeg engemet nekem zwkfegemeth meg zolgaltatad: mert te
 minden keferwfegeben kõnyôrwluen es kõnuet hullatuan: en velem **25**
 a keferwfegebe vegig meg maradal: es vegezetre en a kerztfan
 meghaluan en velem otth löl mind vegig: Azert aldot legen ate
 lelked: Aldot legen ate zentfeges tefted: Aldottak legenek mind
 athe munkayd: faradlagid: mert ime mikepen angeloknak es
 bodogoknak kiralne azzonyat az en zekembe helhezttetek: es en **30**
 velem örökke orzaglaz: vgy hogy mindenek elchodalchoznak rayta
 es mindnayan ezt mongak az zentek Amen vg legen ||

Ennek vtanna imezt mongia az apostoloknak: es tanitua-**264**
 noknak: mert ty vattok kyk meg marattatok en velem a haboru-
 sagban: azert aldottak ligetek örökke Amen Es toaba o tw zent **35**
 martiromok kik en zeretetemert halalt zenuetetek: aldottak legetek
 örökke: es mind a zöntek imezt mongak amen: Toaba o tw zent
 confessorok kyk kemenfeges penitenciat tartotatok aldottak legetek

örökke: Toaba o tw zent zwzek kyk zeplonelkwl valo tiztafagot tartotatok aldotak legetek örökke: Toaba o tw mind nyaian en valasztot zentim kyk irgalmaffagnak dolgat tettitek: Mert zomyuhozam tudnia illik mint az en tagaimba es innom adatok ennekem: 5 ehezem es ennem adatok ennekem: Azert aldotak legetek mind öroke amen: Imar kouetkezik a karhoztaknak ö sentenciaiok:

Mert imezt mongia akiral azoknak kyk az w balya felöl alnak liznek: Tauozatok el en tölem es mind az en örömdömtöl es az en angelimtol: kiknek tanachit meg ytaltatok: kyk Jelen leuen 10 femmi tizteffiget nem töttetek: Tauozatok el en tölem es atkoztak legetek atya istentol: atkoztak legetek en tölem fiv istentol: atkoztak legetek zent lelektol: atkoztak legetek mind a zöntöktöl: 265 es minden teremtot allatol: es mind || azentek imezt mongak Amen: Tahat firuan es ohaytuan imezt mongak: Vram lam te 15 teremötet alatið vagunk mire atkoz meg minket ilyen keminen: es erre imezt feleli az vriften: zomyuhozam es ehefiget zenuedek de nem itetetek sem itatatok: azert tauozatok el en tolem atkoztak: Ezeket haluan mondnak akarhoztak: Vram auag Chak hag minket te hozad közel lennunk: Imezt feleli vrunk crifthus: nem: de tauozatok el en tölem tauol akwlö fetitfegre: Toaba meg vgy mondnak: Vram auag cak ag minekwk valami vigasztalo helyt: vg mond vrunk crifthus: nem: de tauozatok el az örök twzre: O azert elő vriftennek kemen es retenetes igiye: Toaba vg mondanak: vram agad ezt hog auag cak ezer eztendonek vtanna alogek meg 25 ami twzwk Elmet ezt feleli vrunk Jesus nem tezem de mepnetek el az örök tizre: Toaba meg vg mondnak: Vram agy minekwk auag chak valami vigasztalo tarfaagot de maga imezt mongya az vr iften: nem akarom: de aretenetes ördögök legenek atw tarfotok kiknek akaratyat töttetök atw eletetekben: Azert tauozatok el az 30 örök tizre: ky zerzetetvin vagon ördögöknek es az ö angelinak: 266 O azert merre nog firalom lezen otth es fogaknak || chikorgatafa: holotth az atya afiwtol el valasztatik es a fiv az atyatul: esmet az anya az ö fiatol es az ö lyanyatol: es a fiv a lyanyis az anyatol: az atyafiv az ö atyafyatol: es a hwg az ö hugatol: a nene az ö 35 nyennetöl: Es emeg leuen vrunk crifthus agnozokat pokolra ala veti egyetembe mikipen zent mate irta meg kõnuenek huzon ötöd reziben: mennek ezek az örökke valo kinra es getrelemre az igazak kegig az örök eletre

O azért mely nog fíralomal kayatnak a karhoztak monduan Jay minekun^k hog zwletetwn^k: Jay mert soha imar etwzból ki nem zabadvlunk de örökke es vegnelkwl yt kel meg maradnunk No azért ezek mind meg leuen kegefén es aytatofon gondolhatyuk minden erdegekről es agonoz emberekről pokolra ala vetetnek: 5 Jay azoknak elmet yay mert retenetes fíraft teznek es pokolba berekeztetenek mikenen őrdőgeknek varofabán hog soha chak egfe időheffen ky onnat: Vegeztre vrunk críftus imaduan mind az angelok kik valanak embereknek őrizey: es imezt mongak vrunk críftunak: O hatalmas mendenható iften mi ate akaratód zerint 10 mind ediglen || meg őriztwk az embereket es azolgalatot nog zere- 267 tetel be telyefítőt^{wk}: hog az ő wdueffegenek őrdőfegit meg foghatnak: Es ez imar betelyefwlt es el vegeztethet: meg teluen a valaztattaknak ő zami es meg dychőwlt testel a föl tamadoknak: Azert imar a mi tiztwnket meg haguk imar nem őrizuen: de ő velők 15 imar őrdőke teged dichirunk Mafodechor az angelok kyk a nig iltető allatot forgatak el indítottak es imaduan críftus vrunkat imezt mongak: O hatalmas iften mi zolgaltunk embereknek: el indítuan es forgatuan az egeket: Imar mert nem zwkflig hog toaba idő legen it e vilagon: azért ami tiztwnket meg hagvk: Vrunk críftus 20 kegig meg algya őketh mind: Ime^zt monduan: Aldottak legetek tw vrtol ky teremete mennyet es földet: mert zolgaltatok az en valaztatimnak: imar matolfogua egetembe ővelek őrwlyetek őrdőkke menyorzagba

Mind ezek meg leuen Ennek vtanna vrunk críftus terity 25 őmagat az zvz mariahoz monduan: O en tizteletes edes zwlem es en zerető zepfegw kedues zent anyam: Jol tudod ezt hog mikenen nem chak az angelok de minden teremtet alat zolgal es zolgalt az en vazaltatimnak teneked es ennekem es: meg ennek felette mikor en a keresztfara || helheztettem volna es te otth alanal 268 em velem nog keferwfeget zenueduen az en halalomnak ideyn őkys kőnőrwleteffeget mutatnak: azért az ő zolgalatyokert avalaztatnak teneked es ennekem es melyet tőnek miraytunk kőnyő- ruluén ezért ezt tezem ő en velők hog erekke valo fineffegnek es ekeffegnek ayandekozafat adom en őnekik: mert az föld meg otte- 35 tek az en meleg veremmel kőnőrwle en raytam mert az kőzıklakys meg repedezenek: Azert mostan adom őneky az críftalnak zepfeginek fineffegit: Toaba a viz nem chak az en valaztatimnak es

teneked zolgalth : deennekem es mikoron a vizeken iarok vala : es mikoron akerztfan a kereztfignek zentfigit vifeluen az en oldalombol ky Jeve auiz verel elegy azert adok öneky fokkal nagob zepfeget hog nem mint anak elete volth : Toaba az egh ezen kepen zolgala :
 5 mert nemikepen a kenerwleteffegben mikoron az egbe fwgökvala nag kayaltassal ky bochatam az en lelkemeth : annakokaert nekyys zepfeget fineffegeth adok : Toaba a twz zolgala az en valasztattimnak ennekem es az en eitembe mosth es az itiletbe egetven az en ellensegimet az halalatlan bwnöföket az en kin zönuedesemről halalatlanok voltanak : Azert adok öneky zepfegw vilagoffagot ||
 269 Ennek vtanna a mennyey tagok es a cillagok es Jeleffben a nap es a hod zolgaltatnak kiualtkepen az en halalomnak ideyn kõnörwleteffegeth mutatuan mikoron fetetsegre valtoztanak mind e kõnzönfegetes földön : azert önekik finlő ikeffeges vilagoffagoth : mikepen
 15 Efayaz propheta irta meg kõnuenek harminch reziben : lizen ahodnak vilagoffaga mikepen anapnak vilagoffaga : anapnak vilagoffaga lizen hetzer finefb : mikepen het napnak ő vilagoffaga : hog ezenkepen es mindenekbe meg lassak a valasztattak az isteni zeretetnek ő nog bőfegetes voltat : es hog nagoban őrwlyenek : O azert bwnös
 20 ember tanoly a kinzenuedet criftofon kenerwlned hog me dichöwltessel :

Tahad mind nyayan a valasztatak az zwz mariaual imagak vrunk criftoft monduan : halakat adunk teneked vram ate nog io fok tetelidről es vigasztalafidrol : azert dichiret es dichofig legen
 25 teneked mi edes meg valtonk : Es ezenkepen be mennek acriftof iesuffal es helheztetnek az angeloknak kariban : ky ky mind az ő erdeme zerint es ekepen ottogon lezen a criftofnak varofa abo-
 270 dgfagba örökke vegnelkwl kibe minket || helhezteffen atya fiv es zent lelek amen : ezer [öd] öt zaz harminch eztendöben 1530.

*) Criftus vrunknank emberfegeknek mas fel ezer harmynch egy eztendeyeben, kezdetyk az zentfegek Machariufnak elethy ky talaltatek harom zenth elethw Barathol, az paradichom kerthytewl chak hwz mely felden Atyanak fywnak es Zentlelekeknek neweben legyen az el kezdes

Dicheretet es halat agywnk az kegyelmes wr Iftennek ky mynket az ő zentinek zamtalan es chwdalatus peldaywal naponken menyorzagnak bodoglagara hyw Jhesus ||

My nyawalyas es alazatws baratok Teophilus: Sergius es 271 Timws kerwnk Tyteket mynt hiwfegek kerethyeneket hogy fygyel-10 metefen ez chwdath thyw halgaffatok kyth myw bezelwnk az zentfegek romabeli makariwfnak eletyről, ky latattek my thelewnk paradichomnak kertetől chak hwz melyfelden, Ezzenes kerwnk hogy bezedwnketh meg hydyetek, merth kenyemb wolna nekwnk wezteglenwnk hogy nem hamiffagnak bynewel az igaz istennek-15 elethe karhoztatnwnk Annakokaert my felywl meg mondoth harom baratok twdnya mynth teophilus Sergius' es Tymus, Isteni malaztbol egy mas akaratyawal mennenk egy zenth monostorba haytwan az my nyakwnkath zent regulanak alaya || Es myden 272 egy nyhany eztendőth az zenth monostorban teb atyafyakal Isten-20 nek zolgalatyaban lakoztnk wolna, egy napon kylench ora korba Menenk az eufates wizenek partyara, kynek melette wala az monostor, kyben my lakozwnk wala, es ime kezdenk az istennek zolgaynak erdemiroi zolny, azon kezbe őthlek nekwnk zywyngbe hogy my' mynden ez wilagoth zellel Jarnok, es oda mennenk ahol 25 az menyorzagh az feldzel egyeffwl, Mydön ezt my bennwnk egy mas akaratyawal el wegeztwk wolna, az monostorba az teb atyafyaknak kőzibe be me[n]nenk, azzon kőzbe myden eftwe lőth

wolna, mynd az zenth atyafyak el alwnak, es my tytkon az monostorbol ky Jöwenk, es legh ottan wthra eredenk ||*)

273 es wethenek egy seteth temlechbe, sem ennwñk sem Innwnk nem adanak, hannem chak az wrístenek zent Jowolta thartoth, egy
 5 nyhany nap mwlwan esmeth özze gywlenek, alytyak wolth hogy ehffegel Imar megh holtwnk az temleceth kernywl wewek, latak hogy Imadkozñank ky hozanak es nagy lok morgasñnak wthana nagy cher palchakal eröffen werenek, es az ö hatarokrol el ky kergetenek, bizzonffagh nekwnk az wrísten keth nyegwen nopeg
 10 egy zalath sem ethwnk, el Indwlank es Jwtank nap keleth fele egy mondhatatlan nagy zep mezöre, hath a mezön wadnak Igen magas fak, es nagy edeffeges almak wadnak reyta, dycherwen az wrístent, az almawal Igen Jol lakank annak wthanna Jwtank nap
 274 keletfele, az || orzagba [Lo] hol loknak az apro emberek kyketh az
 15 magyarok hynak lywky embereknak, mentöl nagyob ky wagyon bñnek nem nagyob egy seng hozzanal, az fele nepek kezeth Jarank zaz es tyz napeg, Onneth hogy el menenk Jwtank mondhatatlan nagy rwth hegyek kezibe, oly helyre hol az nopnak wilagoffaga az kő ziklakoth meg nem tarhatya es sem fa sem fyw oth
 20 nem teremhet, Oth latank zamtalan merges kyokat, sarkanyokath, vñicörnift basilifcoft, es nagy sok egyeb merges fergeketh kyknek neweketh my nem twdywk, az wrístennek fegytfegewel azzok kezwl bekeffegel ky menenk de huz napeglan oly nagy sarkany rywaffokath hallothwnk hogy be kelleth az fylwnket dwgnwnk, || *)

275 adank, es az galamb wthan el Indwlank az galamb wezerwen mynket, ky Jwthank[k] az sethetffegböl, es Ime talalank egy igen zep ozlopoth, hat az ozlopon Iras vagon, az Iraft el olwaffok, az Iras ez wala, Ez ozlopoth chynaltatta wilag byro nagy alexander walaky ez wtra akar menni bolkezwele tarchon Merth Jobkezwele senky
 30 nem mehet az wthnak kemenffege myath, Ezt my lathwan bol kezwele Indwlank es mikorth sok Ideygh Jarthwnk wolna, Ime negywen nopnak wthana zala my reank nagy es el zenwethetetlen

*) Itt 1 levélnyi hézag van.

dohoffagh mely [doffo] dohoffagoth el nem zenwethetwen, holt elewenwl az feldre le hwllank, es kenyergen^k az wr Istennek, hogy el wenne lel^kynket, ||

Egy kechyn Idő mwlwa fel kelenk es Ime latank egy²⁷⁶ nagy wermeth, kyben walanak zamtalan merges es thwzes kyok,⁵ az weremből nagy kayaltas lewn es fyralmas yaygataffok hallatának, Ime menyorzagbol zozath Jewe hozzank mondwan, Ez hely Iteletnek es kennak helye hol kenzatnak azzok kyk criftuft meg tagattak, My az zozatoth halwan nagy fyraffal onnath el menenk, es Jwtank keth igen¹⁰ magaffagos hegyeknek kőzybe, az keth hegy kőzbe latank egy nagy emberth kynek magaffaga az my alytawnk zerint zaz seng wala, es negy erős was lanchokal az keth nagy hegyhez keteztetet wala, kwrwle mynden felől nagy egő thwz wala es az embernek kyaltaffa halattatyk wala wgy mynth negywen mely földre || Az ember²⁷⁷ hogy mynket latha erőffen kyalt wala, de my igen meg rettenenk es nagy tawl földön az hegyeket el kerwlők es Ime Jwtank mas helyre, hol nagy erős repedezeth kewziklak walanak, oth es latank egy azzonth meg erezteth hayakal, kyth egy nagy fene sarkany erőffen mordos wala, mikor az azzony zolni akar wala az sarkany²⁰ feyeth zayaba nywytya wala es [az w] archwl harapdalya wala azzon kezbe hogy my azth neznők Ime az nagy repedezefből nagy sywas es kyaltas halatek mondwan felleges atyaistennek fya criftus Imar-kenyerwly raytwnk, kenyerwly my raythwnk, my ezzen erőffen megh rettenenk, es legottan terdre le effenk es kenyergen²⁵ az wr Istennek mondwan, wr iften wed el Imar az my lel^kwn-keth, ||

Onnath es nagy fyraffal fel kelenk es nagy felelemel me-²⁷⁸ gywnk wala Jwtank egy falka swrw erdő kőzybe, mely erdőben igen magas fak walanak, az faknak agayn wnek wala nagy sok³⁰ madarak, es Ime zolnak wala mynth emberek, nagy erős kyaltast teznek wala es azth mondyak wala, kedwez nekwnk wr merth theremtel mynket, Irgalmas legy my hozzank wristen merth wetkezenk the elened ith ez földén, Ez ilyeten zoth my halwan Igen chwdalkozank, es Imatkozank ezth mondwan. kegyelmes wristen³⁵ Jelench meg nekwnk my legyen ez nagy chwda kyt lathank, zozath Jewe menyből mondwan nekwnk || nem engettetyk nektek ez²⁷⁹ chwdath meg thwdnotok, menyetek el wthatokon, Inneth azerth el

menenk es Jwthank egy Igen zepfege helyre holloth alnak wala
 negy tizteletes ferfyw zemelyek, mondhatatlan zepek walanak,
 wala nekyk arany coronayok gyöngyel es draga kőwekel meg ekef-
 lytettek, kezekben wala nagy zep arany palma ag, Előtheke wala
 5 nagy es retenetes thywz, ezeketh my latwan igen meg Iyedenk, es
 fel zowal kyaltank az ferfyakhoz mondwan wriftennek felfeges
 zolgay kenyerwlyetek my raytwnk hogy ez thywz nekwnk ne art-
 hasson, az emberek meg zolalanak mondwan, Ne felyetek az mely
 280 wtath nektek wr mwthatoth menyethek Batorlagoffon, || merth
 10 wriften hagyoth mynketh ez helyen hogy ez wthat erizwnk mynd
 adeglan, mygh nem el Jew az cristus wilagnak yteletire, ezt my
 halwan az zenth embereknek tawl kezenek es bekewel az helyről
 el menenk, es Jarank telyes negywen napegh az pwztaban egy
 falatoth sem Ewen, Azzonkezbe hogy oth Jarnank hallok zamtalan
 15 nepnek ekes dycheretiketh es zalla my reank oly igen gyenyerw-
 feges Jo illat, hogy az my zankat mynden lepes mezel Inkab
 meg edefythe, wgy Anyera hogy az edes eneklefbe, es az Jo Illatba
 hat el alwthwnk wolt, Egy kewes Idő mulwa fel serkenenk, latank
 előthwnk egy zenth egyhazat, chwdalatws zepfegel megh ekeffy-
 20 teth, az zentegyhaz wgy techyk wala nekwnk hogy mynd cristalybol
 281 Rakatatoth, kezepethe wala || egy ekeffen őltőztetet oltar, az őltar-
 bol igen zep feyer mynth az they kwth few folywalaky, az oltar
 kerwl alnak wala zenth ferfyak es mondnak wala menyei dych-
 eretet mondwan, Zenth, Zenth, Zenth wriften menynek magaffaga-
 25 ban, az zenthegyhaznak delfelől walo oldala mynd draga kewekbol
rokatatot wala, nap nywgath felől feyer alabastrum wala, ezak felől
 piros marwany kew wala, Napkelet felől fenes chillagokal meg ekef-
 lytetet wala az egyhaz felét az nap hetzer enkab fenefb wala hogy
 nem yth ez wilagon walo emberektől latatyk, walanak az egyhaz
 30 kernywl eghi madarak es; de chwdalatws mondany mely igen
 zepen es gyenyerwffegessen, enekelnek wala, techyk wala nekwnk
 282 hogy iftennek angyal enekelnenek, Ezzen my igen || chwdalkozank
 de maga nem merők megh kerdni my dolog wolna, azt welők
 hogy wolnanak wr iftennek walaszt zenthi, az zentegyhazban my-
 35 es Imatkozank, es nagy felelemel wthra eredenk, Ennek wthanna
 telyes zaz napeg Jarank, bizonlagwnk ezzen nekwnk wriften, hogy
 az zaz napek egy falath sem etthwnk, hanem chak wyzzel taplal-
 thwk magwnkath, mykor mennenk az wthon Ime nepnek soksaga

Jwtha elöngbe ferfyak es azzonyalatok egyetembe, de az nepek igen aprok walanak, egy sengnel magaffabath nem latthwnk bennek, Lathwan az nagy soksagoth, Igen meg retthenek, es Ime egy mas akaragyabol myerth haywnk es zakalwnk igen meg nõth wala, haywnkat megh ereztõk, ez keppen || reayok hyrtelenkedenk, az 283. apro emberek ezt lathwan hamar gyermekeketh ragadak es gyorsan nagy ordytfaffal el fwthanak, oth my wrnak halath adank ky mynketh ez sok nyawalyaban bekeffegel wiffele, Ennek wthanna egy Igen zep folyo wyzet talalank, azzon altal menenk, es talalank igen zep feyer fyweketh edeffek walanak mynth mez az edes fywekel 10 igen Jol lakank, es az wr iftennek halath adwan, el Indwlank, mykort sok ydeyg Jartwnk wolna Ime wrnak akaratyabol Jwthank egy Igen zepfeges wthra, Lathwan az wthat mynd egyetembe terdre le effenk, es wrnak halat adank ky nekwnk wthat mwthata, merth az elõth fok ideye wala hogy mynd wth nekwl Jartwnk wala, az 15 zep wthon el eredenk, sok napegh ethlen Itlan az wthon menenk, azon kezbe || Egy Igen zep tizteletes kewlywk melle Jwtank Lathwan 284 az Lywkat, zenth kereztnek Jegyet reank wethwen az kew odwba hamar be menenk, de senkyth benne nem lenenk, mondank egymasnak, ez zep hely nynchen egyebtõl, hanem Embertõl, azerth 20 eftweyg logywnk Ith, es thalam meg lathatywk mychoda Ember lokyek ez lywkbán, ez zo bezed kezbe mynth Igen megh farath emberek le wlenk, thahat eles alwthwnk wolth, egy kewes Idõ. mwlwa fel serkenenk thahat oly igen zep edes llattoth erzwnk hogy paradichomnak gyenyerrwffegehez haffonlattatik wala, egy kechi- 25 deg az barlangbol ky lepenk, hogy ketfele neznenk, Ime azzon- kezbe nap keleth fele thekentenk, lathank egy emberi zemelth nagy thawl földén Jõwen, || kynek haya zep feyer wala mynth ho, 285 es oly igen bewffeges wala, hogy az ferfywnak testet mindeneftõl be foktha wala, myhelt az ember hogy mynket lata magath az 30 feldhez wthe, egy kewes ydõ mwlwa fel kelwen, kezde nekwnk ilyen zowal kyaltani, ha iftentõl wattok zenth kereztnek Jelet reatok wethwen En hozzam fyeffetek, ha kedegh ördõktõl wattok thawozzatok el en thwlem Iftennek zolgayatol, ezth hallwan az zenth wen embernek Ily zowal felelenk, Zenth atya algy megh mynketh, 35 es megh ne haborwly merth myes crifus Jefusnak mynekwnk megh waltonknak es Idwezytõnknek meltatlan zolgay wagywnk, es ez el mwlo wilagoth megh wtalwan zerzetteffeke lethwnk, Ezt halwan

- 286 az zenth atya leg otthan hozzank Jewe, es kezeyth || egbe emel-
 wen sokaygh Imatkozek, Annak vthanna zayarol es orchayarol
 hayat el feyth es mynketh megh alda haya neky es zakala nagy
 wala, es igen zep feyerek walanak mynth az ho, orchaya neky zep
 5 fenes wala mynth angyal abrazath, mynden tefte neky Ilatoz wala
 mynth az dragha ballamum, azzon kezbe nagy syrassal my nekwnk
 zolala mondwan. Istentől aldathot atyafyak honnet walok wattok
 wagy honneth Jöttetek, mondyatok megh Ennekem mykeppen al
 az wilagban az criftusnak hytty, azt es megh mondyatok ha az
 10 poganok meges haborgatyak az kereztyeneketh, halwan my az
 kerdefleketh reya felelwen neky mynd megh bezzelők az criftusnak
 zegen nepey mykeppen az poganoktol haborgattatnak, aztes meg
 bezzelők mely sok nyomorwfagoth es wezedelmeketh az wthon
 287 Jeweffwngben walothwnk wolna || megh mondok thowaba, hogy
 15 kewanfagwnk wolna oda mennwnk hol az menyorzagh az földhez
 egyeffwl, halwan ezt az zenth atya felele mondwan, Zerető fyach-
 kaym azzon ne erőkőgyetek, merth ember elő tefiben paradichom-
 fele ennel thowab nem meheth, Merth enes nyawalyas bwnes
 ember ezen Igen erőkőthem hogy ennel thowab mehetnek, es wi-
 20 lagnak wegere Jwthatnek, de egy eyel mykorth ezzeokról gondolkod-
 nam egy fenes angyal előthem alapek, es monda en nekem, Ennel
 thowab ne meny es az wriften ne kefferched, merth ez helyhez
 chak hwz melyföldön wasyon paradichom holoth adam es ewa
 wrtol gyenyerwfegben helyheztetenek wala, oth wasyon ez wylag-
 25 nak es ez földnek wege, de maga egy halando ember sem meheth
 oda, merth az wriften kerubyn angyalt oda alatha adoth kezebe
 288 fenes fegywerth hogy őryzne || paradichomoth azert senky oda
 nem meheth ezt mondwan az angyal el enyezek, azerth zerelmes
 fyachkaym En enel thowab soha nem erőkőthem menni, My nya-
 30 walyas barathok halwan ez bezedeketh az zent atyatol, egyetembe
 földre borwlank es az felfeges wriftennek nagy halat adank,

Azon kezbe el eftweledék, es monda nekwnk az wen atya,
 zerelmetes atyamfyay menyetek ky ez celabol, es legyetek oth
 kwn chak egy kewes Ideygh, merth keth orozlanom wasyon kyk
 35 nappal kywl Jarnok, eftwe hozzam Jőnek, ne thalamtan ha thythe-
 keth hyrtelen latandnak megh nyomorytnak, my azerth nagy
 felelemel ky menenk azonba nagy hyrthelenfegel az orozlanok meg
 Jwtanak es az zenth wen eleybe menenek, az wen kezeyth weyekre

thewe es ôketh zeppen megh terelgethe, es ezt monda nekyk || En 289
 fyachkaym harom Jo atyafyak Jôthek en hozzam, meg ne ban-
 chatok ôketh, ezt mondwan az zent atya legh ottan be hywa mond-
 wan atyamfya Jewetekbe semyth ne felyetek, nagy felelemel be
 menenk, es Joban be eftweledwen, az zenth atya hoza nekwnk 5
 walamy fyw gywkereth es makoth, nagy chendeffegel megh ewök,
 es wyzeth Iwank reyaya, az wthan az zenth atyawal halakoth
 adwan wriftennek, el nywgwank, megh wiradwan zolank az zent
 Embernek mondwan, felleges wriftennek kedwes zolgaya, nekwnk
 wrwnk es edes atyank kerywk the boldogfagodath, hogy mondyad 10
 meg nekwnk newedeth, es mykeppen Ide Jethel, honnet walo legy,
 es mykeppen Ith ez nagy pwztaban lakozzol, hol semmi Emberi
 nyayaffag nynchen || felele nekwnk az zenth atya mondwan 290

Iftenben tizteletes atyamfyay en nekem newem macharius,
 wagyok olaz orzagban romay fyw, nekem atyam Igen kazdagh es 15
 nagy tizteffegbeli ember wala, mykorth en atyamnak hazanal
 lakom wala, es dyaky bôlcheffegeth thanoltam wolna, walek wgy
 mynth hwz eztendôskorban, gyakortha en olwafiom wala cristus-
 nak ewangyeliomath holoth azt mondya, walaky az en newemerth
 el nem hadya atyat anyath, batyayth, es hwgayth awagy mynden 20
 nemzetsegeth, nem lehet en thanitwanyom, azt es Igen gondolom
 wala hogy az ky cristusnak thanytwanya nem lehet ez wilagon,
 menyorzagban ôrökös fya sem leheeth, Azonközbe az en atyam, En
 nekem wgyan akarathom ellen, egy kazdagh wrnak || leanyat megh 291
 kerethe, es Ime mydôn az menyekôzônek nopya el Jewthwolna es 25
 wendegeknek sokaffaga be gywlth wolna, kezde az en atyam erôffen
 wigadni azonba atyamnak hazabol ky orozkodam, es menek egy
 ezwegy azzonnak hazahoz heted napek az ezwegy azzonnak haza-
 ban lôk tytkon, az azzonth mynden napon atyamnak wdwaraba
 be kwldethem, neky parancholwan hogy senkynek engemeth meg 30
 ne mondana az azzony mynden nap holotha myth en felôlem zol-
 thanak es en nekem mynd megh bezelethe, Mykorth az en atyam
 engemeth sok helyen kereftetet wolna, es sohol nem lelheteth
 wolna, anyammal es mynden atyamfyaywal mondhatatlan nagy
 fyralmath thezen wala, azomba nyolchadnapon egy woffarnapra 35
 wýradolan eyel az azzontol bwchwt [weg] wek || es az hazbol ky 292
 Indwlwan talalek egy Igen zep wen emberth, kezdem kerdezni
 howa megyen, es monda hogy welem akarna Jarni, es nagy ere-

mel kenten el Indwlank hogy a waras wegere Jwthotwnk wolna
 zerzenk wthra walo eleffegeth, azomba el Indwlwan, nagy sok Ideig
 Jarank, es Jwthank az olyaten sanyarw helyekre hol mondyathok
 hogy thyw Jettetek, Mykorth azerth Ennekem alytaffom zerent
 5 Jwthwnk wolna ez helyhez wgy mynth harmynch mely földön egy
 Innepon napon az wthon le wlenk es mydön oth wlenk azonközbe
 tarfom el enyezek thahat en nyawalyas bwnes ember magamban
 Igen meg haborodam merth nem thwdom wala megyek el mely
 fele fogyak, en magamath földhöz wthem es kezdek igen keffer-
 293 weffen syrnya || Ime hogy magamath oth syrathnam az ky el enye-
 zeth wala, nagy fenefegel előtthem alapek, es nekem ezth monda,
 zerelmes ifyw ne syry es semmith ne bankogyal, merth en vagyok
 az raphael angyal, Engemeth wriften bochatoth wala az the segit-
 flegedre hogy theged otalmaznalak es ez helyre bekewel hoznalak,
 15 Ime azerth minden wezedelem közoth kyket Jōwen az wthon lattal
 bekeffegel wiffeltelek, latad az nagy seteflegeth, latad az kenoknak
 helyet, Latad thowaba az igazaknak helyeket es Immar femmith
 ne fely merth ezeketh mynd bekeffegel el halathwk, kely fel
 azerth es Indwly el wthadon, Az angyal ezt megh mondwan esmeth
 20 el enyezek, Enes meg batorodwan az földről fel kelek, es kez-
 294 dek az || wthton menni es Ime thawl lathek egy erdey zamarth, es
 kezdek neky nagy kyaltaffal mondani, az myndenhato wriftennek,
 ky thegedeth theremteth hatalmara kerlek hogy nekem megh
 mwtaffad az wthat melyen kel En nekem el mennem, Ime legh
 25 ottan hozzam there, es egy zoros eswenyen kezde előtthem menni
 es en menek wthanna ez keppen harmad napegh Jarank, es har-
 mad napon Lathank thawl egy monhatatlan nagy sarwast, azt
 Lathwan az erdey zamar, hyzem megh Iyede, Engemeth el hagna,
 esmeth kezdek Igen bankodni, merth nem thwdok wala howa
 295 menni, Kezdek a h zarwasnak kyaltani mondwan, || merth az en
 segytflegem thōled megh Iyedwen Engemeth el hagna, azerth az
 elő Iftenre parancholok hogy nekem megh mwtaffad az wthat kyn
 Ennekem kelyen el mennem, ezt halwan az zarwas mykeppen
 haznal lakot zeled aliath legh otthan hozzam there, es en előtthem
 35 kezde az őswenyen menni gyakortha Enghemeth hatra megh the-
 kenthwen, ez keppen harom napon Jarank, es negyed nap hogy
 mennenk az wthon, thalalank egy igen nagy fene sarkanth, thahat
 az wthon altal nywlth, es az keppen fekzyk, azt latwan az zarwas

meg rettene, es syetfege el fwthamek, En kedygh igen megh
 lyedwen az földre le borwlek, Ennek wthana Istenben byzwan fel
 kelek, || es zenth kereztnek Jelet h reyam wethem, es mondek az sar- 296
 kannak, az myndenhato Istentől meg retteny, es ennekem ne arthas,
 az sarkany ezt halwan nagy rettenetessen hamar fel kelé, es enne- 5
 kem emberi zowal zolala mondwan, Jőwel aldót wram merth the
 wagy az felleges istennek zolgaya Macharius; Raphael angyal meg
 muthata nekem az the orchadot es abrazatodat, paranchola es
 Ennekem hogy thegedet wynnelek az helyre, kyth wriften nekéd
 walaztoth, Imar mo negyed nappa hogy en theged Ith warthalak, 10
 az oltha semmit sem öttem, Ez eyel kedyg nagy fenefteget latek es
 zozat Jewe en hozzam ezt mondwan Ame Jelen wagy on
 Istennek zolgaya Macharius, legy wele mykep-
 pen ez || előth meg montham the nekéd, Azerth Jőyel 297
 wthannam semmyth ne fely, es Ime megh mwthatom nekéd az helt 15
 hol wriften dycheryed, Az sarkany ezeketh meg mondwan, lathek
 En nekem hogy olyan lewn mynth egy zep Ifyw, es előttem el
 Indwla, en wthana megyek wala, egy nyhany nap mwlwan, Ide ez
 barlangba kyth lattok enkemet hoza, mykor Jwttwnk wolna ez
 helyre en thőlem legottan el enyezek, Imar en zegen bwnes ember 20
 kezdek keth fele nezni, azomba az barlangnak egyk rezeben Lat-
 tek keth orozlany fyakat, thahat az anyok es holwa mellettek
 fekzyk, az holt orozlanth en ky wywem az barlangbol, es el the-
 metem, oth wriftennek halakoth adek hogy enghemeth enye fok
 wezedelemben bekeffegel meg tartot, es Ide hozoth, || 25

Az orozlan fyakot laffan fel newelem es yth 298
 ez helyen keth eztendeyeg nagy bekeffegel lo-
 kank, Ennek wthana Ime az őrdőgnek Irygysege reyam zalla,
 Merth mykor egy napon ez barlangbol ky menthem wolna, es az
napnak igen nagy hewfegenek myatha megh farattam wolna, le 30
 wlek, azomba latham tahat melettem egy zep azzonyember sarw
 wagy on, kezdem magamban gondolni wram isten my hoztha e
 nagy pwztaba ez sarwth, el felethem wolt zent kerezt Jelet h reya
 wethnem, fel wewem őthet es az barlangba wym, maffodnap ky
 menek es thalalek egy Igen zeph azzonyalath őltőzetet, en nya- 35
 walyas bwnős Ember okor sem gondoltham wolt h őrdőgnek alnak-
 fagath, azt es fel wewm es thőm az sarw melle ||

Harmad napon es ky menek, es thalalek egy az- 299

zonyalatot mondhatatlan draga rwhakba őltőztetwen, Jay en nekem nyawalyas feregnek, merth meg sem thwdom wolt őrdőgnekn alnakfagath de nylwan azzony Embernek welem, es mondek neky honnet Jőwel Ide, awagy ky hozzot theged ez nagy pwztaba hal-
 5 wan az azzony nekem bezedemeth, kezde Igen kefferwessen syrnya, lattam en az ő syraffath oly mynth kenyerwlek rayta, kezdek enes erőffen syrnya, az syras wthan monda, En zentfegecs atyam En wagyok egy romai gazdag wrnak leanya, Engemet az en atyam akarattom ellen ada egy Romai wrnak fyanak, mydōn az menye-
 10 kőzőnek napya Imar Jelen wolna, es az wendegecs mynd be győlték
 300 wolna, az en Jegyeffem el weze, Legottan az Ifywnak atya || es anya az atyamal es anyamal egyetembe Igen meg zomorodanak, En kedig ezen Igen őrőlek es legottan eynek chendessegeben az hazbol thitkon ky menek es wtra eredek, senki engem nem wezerl-
 15 wen, nagy hegyek kőzőth wtnak sanyaruffagan Ide Jetthem,

Ez bezedeket mykorten hallam, Ime en nyawalyas octalan ember, ozth alyttam hogy ő wolna az en Jegyeffem kyt en Romaban elhattam wala, kezen fogam őthet es be wym az en barlangomba, zemey neky
 20 syrafftol meg nem zőnnek wala, Enes hozzaya kepest Igen syrok wala, azomba mellem le wltetem es adek makkot neky hogy Ennek, kezdem othet wigasztalni, es kezdem neky Istennek wthat
 301 dycherni, Azonközbe mynthaz Igen meg faratham || wolna kezde alonnom kelletni, ő es kezde Engemeth thőrlgetni, annal enkab
 25 alomnak myattha meg győzettetthem, Myth halogattok awagy myth tytkolok rayta, en nyawalyas ember ky Annak előtthe azzonyalatot nem elmertem wala erzem almamba hogy azzonyalatal en wetkeztem wolna hyrtelen maghamat fel wthem thahat az földén fekezem mezytelen, thekentem az azzont, tahat Immar el enyezeth,
 30 Jay Jay Jay Ennekem merth keffōn ősmerecs megh őrdőgnekn alnakfagath, azonkezbe az barlangbol ky menek, es kezdem nagy syraffal melyemet wernem, Az orozlanok kyket en fel tarthotam wala hyzem hogy meg ősmerek az en bwnōmeth, es leg ottan en thōlem el fwthanak, mydōn latham hogy az orozlanokes el hagy-
 302 nak || kezdegh annal erőffenben bangodwan syrnya, es kenyergecs az megh fezőlt crifus Jhesufnak hogy en nekem Jelenche megh menemő penitenciat kelyen az En bwneymerth tharthanom azon es kenyergecs hogy az orozlanok en hozzam thernenek, Ime az

kegyelmes Isten ky enghemet akara penitenciara tartani leg ottan az orozlanokat hozza. thérítke welem esmet az barlangba be Jowenek es gyorfallagal egy ember magassan wermeth asanak, megh ertwen ezth hogy Istennek akaratyja wolna legottan az werembe menek, es parancholek az orozlanoknak, hogy az foldet Reyam⁵ hannak, Oth engemet az orozlanok el el themethenek, ôk en thôlem esmeth el fwthanak, ekeppen harom egez eztendeig az weremben etlen Itlan || nagy sanyarwfagal elek, az harom eztendô³⁰³ be thelwen, mondhatatlan nagy zapor effô zakada anyera hogy az barlangh feyem felywl egy kewes helyen megh felle, es akor lattam¹⁰ az napnak wilagoffagat az harom eztendôtôl fogwa, a menyere lehethe kezymeth ky nywytam, es az my kewes fyweth zagathatek azt edeffen megh ôm, azonkezbe az orozlanok oda Jwthanak lathak hogy wilagoffag wagyon en kerwllem, leghottan ky asanak az werembol, es minden testemben egezen ky Jôwek, Legottan¹⁵ therdemre effem halakot adwan az wriftennek telyes negyen eyen es napon terdemen alek adegh fel sem kôlthem hanem nagy syrassal az wr Istennek halakoth attham mynden nagy Jowoltarol, ||

Ez negwen nap be telwen, Egy waffarnap be thekentek ez³⁰⁴ barlangba thahat az barlangnak negy zegelethy mennyei fenefsegel²⁰ be telyeffettek, es Ime az my megh waltonkat latham ferfywi zemelyben, tarthwan kezeben Igen zep arany zal wezzôt tarth kezeben, es mondhatatlan edeffen zol wala, de az ô zowa oly hatalmas wala. mynth ha ezer ember zolna, Mykor az menyei enekleffek el wegez-tettenek wolna, Ime hallattatek haromzor Ilyen zozath Amen es²⁵ ôrôke amen, Ennek wthana fel mene criftus orzagaba Ime azonkezbe zalla menyorzagbol ala nagy fenefleges kôd, es Jôwe ez barlangba, kezdenek nagy Erôs menydörgessek es willamaffok lenni es mynden egy madaraknak zawokat Jol erthem wala, es ezt kyaltyak wala || zenth zenth zenth erôs wriften amen, Mykor en³⁰⁵ latast latham es az zoth-hallam anyera megh rethenek, hogy legottan az földre effem es nyolead napyklan mynd az földön fekywthem, mydôn oth fekennem Ime Istenri Jelentefbôl megh ôfmerem hogy az wriften Jelen woltanak myattha megh zenthelthe wolna ez barlangoth, Ennek wthana be menek nagy felelemel az bar-³⁵langba, es az en thwlaydon bônemert kezdek sanyarw penitenciat tharthani, dycherwen az wriftent myndeneknek theremtôyet, es megh waltoyat, ky az en bôneymerth Enghemet el nem akara

weztheni, hanem penitenciara bochata, Azonkozbe mydõn egy nap-
 pon Jarnek yth ez nagy kyetlembe, Lattham thahat az ogh ellen-
 306 legh archwl ream Jhõ, || Thahat kezeben wagyon egy eles kaza
 kerdem õthet myth akarna, es monda hogy az kazawal Enghemet
 5 akarna le wagni, ezt en halwan fel fohazkodam, es mondek, Ime
 ha wrnak ez akaratty Legyen wgy mynth õ akarya, halwan ezt az
 õrdõg el hagyitha kazayath, es monda En nekem, O Macharius
 nagy gyetrelmet zerzez the en nekem az the alazatoffagodal merth
 chak ewel gyõz megh engem [el] es ewel en raytham Igen nagh kent
 10 thez, Ezth mondwan nekem az ellenfeleg en elõllem el enyezek,
 Tanolyatok megh azert en zerethõ fyaym meny haznalatoffaga
 legyen az alazatoffagnak, merth menyewel Inkab ember õn magat
 307 megh alaza, es magath bõnõsnek wolya, Onnal || közzelben wagyon
 az wriftenhez, Ame zenth efayas propheta latwan az wriftent,
 15 nyawalyafnak, es fertelmesnek monda õ magath, azerth nekõnk
 kyk el hattwk ez wilagoth kel zorgalmatoffon õriznwnk magwnkath
 hogy kewelysegbe semmi keppen ne effwnk, Ame az Bodogh zenth
 pal tanyth mynketh mondwan, Az ky olytya magath fe n allani
 Jol megh Lassa hogy el ne effek, En, zerethõ fyaym olyatenok
 20 wagywnk ez wilagon, mynt az tengeren Jaro hayo ky koronkenth
 haborgattatik, Es mykeppen az hayo nem leheth kõttel nekwl, es
 erõs zegek nekwl wgyan azonkeppen Lehetetlen dolog Embernek
 alazatoffagnekõl Idwezõlni, merth az alazatoffag meg nem thwd
 308 haragoni sõth megh bozzwfagan Igen Errõl, || En zerethõ fyaym
 25 hwzõn harom eztendõs koromthol fogwa nagy sok kefferteteketh
 zendwenwen Ith ez barlangba, wriften hogy el ne weztene lelkemeth
 ez ideiglen walo wenfegemigh kyth mostan Lattok Sanyarw peni-
 tenciat thartottam, Ime zerethõ fyaym nektek mynden en Eletthe-
 meth meg Bezellem, azerth ha [kez] kepzytek hogy az ellenfegnek
 30 alnakfagyth, es sok keppen walo keffertetith el wiffelhetytek en
 welem Ith ez kyetlemben Iftennek zolgalatyaban, megh maragya-
 tok, ha kedygh az thy gyarlosaktok zerenth maskeppen alytyatok,
 az clauftromba kybõl ky Jõttetek, esmeth be theriethek, es az
 wriften ky Ide hozzat esmet bekeffegel thõthõket wiffelyen ||
 309 Mykorth machariustol Iftennek zolgayatol ezt hallottwk
 wolna földre le efwen dýcerõk wriftent es fel kelwen mondank
 az zenth machariusnak, Criftusnak zolgaya Zenth atyank macha-
 rius Imagy my erethõnk, hogy meheffwnk bekeffegel az my clauftromba

tromwnkba es az the zenth elettedeth mynden egyhazakban hyrdethellwk, mert hyzzók hogy azerth hozzot mynket ez helyre, hogy az the zent eleted az my hyrdetesswnknek myattha ky nylatkoztatnek, Azonba az zent wen atya terdre le effek, es lok Ideygh Imatkozok, az wthan hogy || az Imatffagoth el wegeze fel kele, es ³¹⁰ mynketh igen zepen meg apolgatta es cristufnak ayanla nagy fel zowal ezt mondwan, felleget istennek örök bolcheffege [?] the zent kezedbe ayanlom öketh es bekeffegel clauftromokba be wissfelyed kyktól az the istenfeged dyçerteffek öröke

Ennek wthana ada mynket az orozlanoknak parancholwan ¹⁰ nekyek hogy mynketh bekeffegel wissfelyenek es adegh el kefferyének myglen az fetetfegeket el haladnok a hol mynap heted napegh fekewthönk wala || No azerth az cristusnak zolgayatol nagy syraffal ³¹¹ bwchot wewen, el Indwlank, es az orozlanok mynket el kefferenek az alexandernek ozlopahoz, oth mynketh el hagyának, es gyorsan ¹⁵ wizza menenek, Onnat my el Indwlwan, cristusnak segytfegeből wthnak sanyarwlagat hamar el haladok, es Jwthank persianak földere, Annak wthana menenk az waralba holloth wekeznek az harom gyermekek, sydrag mydrag, es abdenago, ez wthan az Tigris wizen el költözenk, es thizen ewthöd napra Jwthank Jerw- ²⁰ salembe, es wrnak koporfoyahoz menenk, Towaba mynd az zent helyeket ely Jarok Hol cristus wrwnk az my megh waltasswnkerth kenokat zenwedeth, Mynd ez helyeken wrnak halat adank, || ky ³¹² mynketh enye sok wezedelemnek közöttthe myndenöth bekeffegel wissfelth Jerwsalembeől ky Indwlank es menenk bethleembe az cristufnak zöletheffenek helyen az Jazolnal Imatkozwan wrnak halokoth adank mynden Jowoltarol, ky mynketh menesswnkben, es megh thereffönkben bekeffegel hordozoth es othalmazoth mynketh mynden wezedelmektől, Inneth es el ky menenk, es Istenni zent akaratbol igen Rewyd napon az my clauftromwnkba haza Jwthank, ³⁰ Thalalok az atyafyakat mynd feyenket bekeffegel, kezdök nekyk bezeleny az chodakoth kyketh Latwnk wthon Jarasswnkban, Megh || Bezzelök towaba az zenth machariufnak zentseges eletyt, es chw- ³¹³ dalathus mywelkedeffyt, es walakyk ezt halyak wala dycheryk wala az wriftenth mondwan dycheret neked mydenhato atya wr- ³⁵ isten ky wagy aldot es dycheretes ky orzaglaz fywwal es zentlelekel mynd örökön öröke amen

dyçerteffek wriften, ||

314 Ez kôwetkező Imadfagnak haznalatyat az Iro
megh nem Irtha, de Maga az ky ôthet mynden
nap meg olwaffa, Mentől nagyob zwkfegeben
esmeri haznalatyath

5 Isten Legy Irgalmas En Nekem Bwnesnek es őriz Engemeth
eletemnek mynden Ideyeben Abrahamnak Istene, Isaaknak Istene,
Jacobnak Istene Irgalmaz nekem Es Bochasd nekem segedelmemre
Zenth Myhaly archangyalt, ky Engemet otalmazom mynden En
ellenfegymtől, Zent Myhaly Archangyal otalmaz Enghemeth az
10 wezedelemben, hogy el ne wezzek Istennek rettenethes Ithelethy-
315 ben || O zen Myhaly archangyal, az malaztra kyth erdemlel kerlek
Tegedet, es wr Istennek egyetlen egy fyara, my wrunk cristus Jhe-
susra hogy menchmeg ma es mynden napon Enghemeth halálnak
wezedelmetől, zent Gabriel, zent Raphael, Istennek mynd angyal
15 es archangyal legyetek segytsegl En nekem kerlek thwtheketh
mynd menyorzagnak Jozagy hogy adyatok segedelmet es hatal-
math nekem hogy semy ellenfeg En nekem ne arthaffon, se wthon,
sem wyzen, sem thwzen, sem hyrtelen, sem alwuan, sem wygyaz-
316 wan enghemet meg ne Banthaffon || Ime Cristus Jhesusnak
20 my wrwnknak zent kerezty ✠ Tawozzatok el en
ellenfegym, megh győző az orozlany Judanak nemzetfegeből Da-
uid kyrálnak gywkereből allelvyá, Ez wylagnak Idwezytőye Idwe-
zych mynketh Zent Isten, Zenth erős, Zenth Megh
holhatatlan wryften Irgalmaz My nekwnk, Cris-
25 tusnak Zenth kerezthy Idwezich Mynketh ✠ Cristusnak Zenth
kerezthi otalmaz mynketh ✠ Cristusnak kerezty Mench meg
Mynketh Mynden gonoztol ✠ Atyanak Fywnak es
zent leleknek newebe Amen ||

*) Jhollehet hogy legen kwlomb kwlomb fele iras: Demaga 323
mind egy fereg makalta auagy veztegette: nem irta: tanoluan
rayta ||

Doctor zool erről: Wgy ir. neminemő Mefter: 324
hog' azzonyom zeplőtelen zyz ||

5

*) Negyedik kéz.

325 Annak okaert oluaftatyk zenth ferench attyanknak eletyben
 hogy mikoron zent ferencz attyank volna az ő zent Regulayanak
 confirmalafaert: es azon keppen zent Damokos attyankys es azon
 keppen mycoron ymadkoznek zent ferencz attyank: yme chodala-
 5 tos dolog Thahat lata hogy my Vrunk Ihus xpus az eghben fen al:
 Taruan az ő kezeben harom chuchyakat auagy lanchyakat melye-
 326 ket akar vala el uetni es el bochatny ez vylagnak || el puztitalara
 es veztefere es ezt mondya vala vruk Ihus xpus: yme vgy mond
 mynd ez zeles vylag telyes e harom bynecuel tudnya mynt: keuel-
 10 seguel: fofuenseguel: es gonoz faytalanfagual: es ez harom oka-
 ert: ez harom chuchakal auagy lanchyakal el akarom ez vylagoth
 vezteny: Ezt haluan kedeglen a zeplötelen azznyunc zyz maria
 ygen nagy hamarfagual fyetetuel az ő zent fyanak eleybe es
 327 [der]terdre le efuen monda az ő zent fyanak || O en zerető zent
 15 fyam aldót vram Jefus xpus kerlek en maftan hogy kenyerőly az
 embery nemzeten: es hogy ne akariad oteth maftan elvezteny mert
 ennekem vadnak maftan keeth fyaim: Tudnya myt zent ferencz
 es zent Damocos: es en zerető fyam Ihus en ezeket el kyldem ez
 zeles vylagba hogy ez harom byneknek ellene predicalyanak: es
 20 hogy ky gyomlanak ez byneket az kerezttének kezol: es legottan
 328 meggy engezteltettek vruc aldoth Ihus xpus || az ő zenth annyanak
 kerelmefere: yme azet hogy azzonyonk zyz maria meg engeztely
 my vrunk Ihust a mykoron myrianc meg haragozyk

Touabba kedeglen a harmadyk bötő ky vagon a zeplotelen
 25 zyz marianak az ő zent neve deakul ez neuvel neuzeztetyk. R. es ez
 erren peldaztatyk egy ygen nemes dragalatos kő kynek neue Ra-
 binus es ez kőnek ez tulaydonfaga es ereye hogy ygen fenes es
 vylagos el annera hogy akar menemy nagy fereg eyel el mehet ez
 329 kőnec az ő vylag||offaganal: azert ez kőnec rabnofnak az ereye: es

az ő vilagoffaga ygen yol es meltan peldazza azzonyunk zyz maria
 eletenek vylagoffagat kynek az ő nemesseges elete meg vilagoficza
 mynden embereket akyk őteth akariak kewetny a my keppen
 anya zent egyhaz enekly merth ez neunek maria magyarol neue
 meg vylagofytto: mert az aldoth zyz maria mykeppen a fenes nap 5
 meg vylagoffeycza mynd [e] az egheket mynd az chyllagokat es
 mynd || ez zeles vylagot: vgyan ezenkeppen azzonunk zyz maria meg 330
 vilagofeycza mynd az menyorzagbely zentteket es zent angyalokat
 es mynden embereket az ő zent malaztyanak es dyczefeghenek vy-
 lagoffagaua: vgy hogy meltan mondhatya azzonyunk zyz maria a 10
 bölchnek ő mondafath akyt meg yrt kenyennek huzon neged reze-
 ben monduan En maria tettem ezt hogy tamadna amegh fogytkoz-
 hatatlan vilagoffag menyorzagban O azert mely ygen nag || őrmek 331
 vagyon az menyorzagbely zenteknec latuan azzonyunc zyz maria-
 nak az ő nagy feneflegeth a melyel meg vilagofeycza mend[en] 15
 az telyes menyorzagot ezt fenky yth ez földén meg nem mond-
 hatya Annak okaerth el amelkoduan a' zentek azzonyonk zyz
 marianak az ő nagy feneflegen mondyak zenetlen a bölchnek mon-
 datat monduan Kychoda ez aky el yew mykeppen a fel tamado
 haynal: zep mykeppen a hood: valazttot mykeppen a fenefleges || 20
 nap: es rettenetes az ellensegeknek es az pokalbely őrdégeknek 332
 mykeppen meg zerzett feregnek orozattya

Toaba az negedyk bōtw azzonyok zyz Maria-
 nak az ő zent neuben mondatyk ez neuel. i. Es ez yn akar ez
 bōtwn peldaztatyk egy Igen nemes Dragalatos kő: a kynek neue 25
 ialpis: es ez nemes kőnek ialpisfne ez ereye: es ez tulaydonfaga
 vagon: Hogy ha valamē ember ő nala vyfelend ygen nagy erőt
 aad őneky es ygen batorra tezy őtet || es myndennemő felelmet ő 333
 tőle ky rekezt es el tauoztat: vgy hogy az ő ellenfegetől semyt nem
 fel: No azert ez kőnek az ő ereye es az ő iozagai igen zepen yllety 30
 azzononc zyz Mariat es az ő neuet: Mert vala mē ember igen
 gyakorta mongya ez iget Maria: ez new ygen erőffe tezy őtet: es
 igen nagy bodogfagot aad őneki es mynden nemw felelmet őtőle
 el tauoztat: vgy hogy semyt nem fel az ellenfegetől az az apo||kol- 334
 bely őrdőgtől: Es annak okaert mongia az zent Berard Doctor: 35
 vala mely helyen vgy mond az azzonyonc zyz marianak ő zent
 neuet neuezic az emberec: ot az pokalbely őrdög semyt őnekiek

nem arthat es bwnes embereknek az ő bynek meg bochattatnak :
 az koroknac kedeg vruffag adattatyc Es az zazandokokna fege-
 delem : Azert ezeket mongya zent Bernard Doctor

335 Hogy ez byzoń legen myt zent Bernard || Doc-
 5 tor zool erről: Wgy ir neminem ő Mester: Hó azzo-
 nyonk zeplotelen zyz marianac az ő zent neue őrdőgtől el oz em-
 berektől őnekyec ne arthaffanak

Pelda ymar minekőnc Erről

Vala vgy mond egy zyz leanzo ky akar uala zerzetbe be
 10 menye: ky mikoron ezen igen fokfer gondolkodnek kynek az po-
 kolbely őrdög elmeg igen nag fokzer kylemb kylemb fele zemeiben
 es kepben ielenic vala: hol angyal kepben hol lean kepben: el
 336 anera iuta || ez zyz hóg imaron oly mit meg kezdet bolondulni:
 es fogada ez leanzo ezt hóg ha az mendehato vr Isten őtet meg
 15 mentene es meg zabaditana ez nag fok karomlastol tahat monof-
 torba be menne az az akarmenemő zerzetbe be menne az menden-
 hato vr iftenek zolgalatiara. De hóg miert az pokolbeli őrdög
 mindennemő io dolgot igen felette ban Es ezre vagon hóg myn-
 denkeppen az emberrel el hagaffa az io dolgot: Es annac okaert
 337 akara ez zyzet el || es el teritteni az zerzetbe bemenestől: es iele-
 nec ő neky egy eyel angial keppeben es kezde ő neky igen zepen
 zolni es bezeleni ez vylagnak gonorwfegeről: Es annac vtanna az
 zerzt nec az ő nehez es kemeny voltarol ||

339 Ezeket haluan az zyz monda őneky Es mint lezen nekem
 25 dolgom hogy ha en ez vilagi genőrwffegemben halandok meg az
 mellyeket en nekem igy rz it ez vilagon: mey mondaft haluan az
 őrdög vezteg kezde halgatni [ez] es ezencepen igen nagy hirtelen
 meg y ragada az zyzet Es vgy akar vala hogy az zyzet az Palota-
 nac ablakan el ky wesse hogy az ő nyaka meg zakagyon: Es ez zyz
 30 meg ieduen nagy hirtelen monda Nemes azzonyom zeplőtelen zyz
 340 Maria nehagy Es legottan az őrdög el bochata || az zyzet es
 monda őneky hogy ha te gonoz lean ez oraban az mariat nem
 neuezed vala Tahat yme en legottan meg zakasztom vala a te nya-
 kadat. De akar houa meny gonoz lean meg az zerzetbe es ellen-
 35 feged lezek: es ezt mouduan el enyezek ő előlle Annak okaert

mogya zent Bernard doctor. Igen rettegyc az Pokolbely
 őrdögöcnec ő feyedelmý az azzonyunc zyz marianak neuenek
 aytatos hiúasat: oka ez mert azzonwnk zyz marianac kőrnőle vad-
 nac nagy fok zamtalan zent angaloknac kilemb || kilemb feregý a **341**
 kyc otalmazzac azzonyunc zyz marianac aytatos zolgait

5

Elmegh mas pelda ennek melleie

Ugyan erről irya eg aytatos doctor egy peldat Vala egy nemi-
 nemő zerzetes zent atya: ky mykoron nagy edeffeggel gondolkod-
 nec a menyorzagnak edeffegeről hog minemy dychőfeg vagon ot:
 Ime ezenközbe nagy diznok viwenek az ő cellaiaba akaruan ötet ¹⁰
 az diznok el zagatny: es ezen agya cezde kayaltany azzonyunc
yz mariahoz monduan O en nemes azzonom zyz || Maria kerlec **342**
 en mostan tegedet hogy otalmaz meg engemet az gonoz ellenfeg-
 től: es yme legottan azzononk zyz maria zem latomaft neki iele-
 nec es az ő estapyat az kezéből ky veue: Es az estappal med el ky ¹⁵
 vere es wze az pokolbely őrdögöket monduan ő nekik: Tauozzatoc
 el gonoz ellenfegek az en zerető zolgamt mert semikepen meg nem
 hatalmazhattoc az ennekem zolgalokon Es ezt haluan a pokolbely
 őrdögöc mid el futanak onnaton es az zet agya igen nagy ifteni
 edel||fegben marada: es ifteni vigasztalásban O azert en edes azzö- **343**
 nyom zeplőtelen zyz maria: mely igen io vagy te azoknak a kyk
 tegedet zeretnek es the néked zeretettel zolgalnak

Touaba az őtődic bető ky vagon azzonyuk zyz marianak az
 ő neuebe neveztetik deakul ez neuel. A. es ez an peldaztatoc egy
 igen zep es nemes dragalatos kő: kynek neue Alectorius es ez kő- ²⁵
 nek yllien tulaidonfaga vagon es ereye: mikepen a természet tudo
 mesterek mondyac: hogy valamely ember onala || vifely nem zom- **344**
 ehözic: es meg eddegh meg nem nyogozic mylen meg nem győzy
 az ő ellenfeget: es ez yllyen embernek a kinel az kő vagon min-
 denkoron igen yo zerencheye vagon: es mynden ember tizteffe- ³⁰
 geth tezen ennek a kynel ez kő vagon No azert ymaron: ez kőnek
 az az alectoriufnak az ő ereye [ez] es az ő yozaga ygen meltan
 illety azzonyunk zyz Marianac az ő zent neuet: mert valamely
 ember azzonyunc zyz mariat az ő zayaba igen gyakota vifely: es

345 őr rolla őrakorta emlekezye: vay byzonára az yllyen ember nem
 zom||ehozyk ez vylagy telhetetlenfeget: de ynkab zomehozyk az
 malaztnak annyahoz az az zyz mariahoz: Annak okaert erre Int
 mynket az aytatos zent Bernard doctor monuan: O en dragalatos
 5 agyam fyay kereffetek az iftennek őr malaztyat azzonyunc zyz ma-
 rianak myatta: es valamely ember keres malaztot azzonyunc zyz
 marianak myatta: es megy talalya kedfegnelkwl: arra mondya
 zent Ambrus doctor: hogy valamey ember ha az zyz mariat hy-
 uangya ez yllyen ember vay byzon malaztot nyer: mert mykep-
 346 pen || azent Appostol es mondya: Senky Senky attyamfiay ezth
 nem mondhatya en vram aldót ihus xpus hanem chyac zent lelek-
 nek myatta. vgyan ezenkeppen senky ezt nem mondhatya: O en
 edes azzonyom zyz Maria: hanem chyac zent leleknek myata:
 mely mondaft kel ertenyk zyunec. zaynak es myuelkedetnek mon-
 15 dafarol: Touba azzonyunc zyz maria neuenek annya ereye vagyon
 hogy mynden ember valaky az őr zyuebe gyakorta vifely ez neuet
 maria: igen yo zerencheye lezen: mert akar mynemy nyaualat
 347 bochaffon az || aldót wr iften azzonyunc zyz marianac aytatolira:
 bator akar dõgh halaly legen akar kedeglen myrigy halal legen
 20 mynddenben ygen yo zerencheye lezen met megy zabadytia õtet
 az edes zyz maria hogy ha az vristennec kellemetes lezen es az
 embernek ydueffegere: Erre modia az aytatos zent Bernard doc-
 tor: Ninchen vgy mond oly ygen nagy edes halal hogy mely leg-
 ottan elnetauozzech hogy ha az ember azzonyunc zyz Marianak
 25 az őr zent neuet aytatoffagual es zenetlen hyuandya Annak okaerth
 348 oluafst||tatyk az zent Gergely eletyben: hogy mykoron vgymond
 ygen nagy dõgh halal volna romaba az azzonyunc Marianak
 keppet vyzic vala az processio eloth a melyeth zent lucachy ewan-
 gelyfta yrt vala es ezenkeppen megy alla az dogh halal: Touaba
 30 vala mely ember azzonyunc zyz Marianak az őr zent nevet zyuebe
 es zayaba zenetlen vyfelendy: ezth mynden ember tiztely nagyob-
 ban hogy nem mynt ha az dragalatos Koueth Alectoriust vyfelne
 az őr zayaban es yelefben Tyztely õteth az edes zyz Mariat mert ||
 349 az őr halanak orayan yelen lezen õneky Annak okaert mondya
 35 Bolch eggyk kõnyueben: es őr eleybe yew vgy mond az tyzteletes
 anya az az azzonyunc zyz Maria az halando embernek: O en edes
 azzonyum zyz Maria: O aldót ihus xpustnak zentfezes zyleye. O
 my edes zozolonk dychõffeges zyz Maria: O my ydveffegõnknek

eggetlen egy remenfeghe kerõnk tegedet hogy el ne hagy mynket
 Euanak zamkyueteth fyayt: es leanyd De yewy my hozzank myn-
 den koron de yelefben amy halaluknak ydeyn || hogy atte ellenfe- 350
 gyd az az õrdõgek myraytunk megy ne hatalmaznanak De tegy my
 velõnk azonkeppen a my keppen tewl nemynemõ zerzetefuel [my- 5
 kor] kyrõl vgy oluaffuk egy igen zep Peldaban: Egy nemes ember be
 mene vgymond az zenth Benedek zerzetebe ky ygen felette goromba
 vala elmegen valla mykoron azert mestert valazttotak volna õ neky
 esmikoron õttet az mester tanyttana semyt tebet nem tanolhata
 hanem chak ez keth yget: Aue Maria: es ez keth ygeth oly ygen 10
 mond||hatatlan nagy aytatofagual mynden napon zenetlen es 351
 ygen gyakorta mondogalya vala: ezenkezbe tertenek hogy meg
 hala ez frater es hogy el temetnek volna õteth: leghottan egy ygen
 zep lilium zal neuekedek ky az koporlobol mely lyliomoth mynd
 kwõl mynd belõl ygen zepen meg irtak vala: Ezt lathuan az frate- 15
 rek oda hyuak igen nagy fyetetteffeghel es hamar az Kalastorom-
 nak õ feyedelmeth es az varfnak õ pyfpeket: es ezek mykoron
 meg lattak volna ez dolgoth el chodalkozan||nak rayta es paranch- 352
 lanak hogy meg afnak az koporfoth: es hogy meg aftak volna az
 koporlot tabat lelek hogy az lyliomnak az õ gyekere neuekedeth 20
 fel az fraternak az õ zyuebõl es az õ zyuerõl fel yeth az õ zayara:
 es az õ zayabol ky yeth: az koporfonak kõ[webe] wele: mely
 liliomnak mynden leuelen meg vala iruan ez keth yghe Aue
 Maria: yduezlegy maria es ezth latuan ygen nagyon dychyrek
 azzonyuch zeplõtelen zyz mariat: ky az õtõth zeretõyet ennere 25
 tiztely O azerth || mely ygen yo azzonyunch zyz marianak õ zent 353
 neueth gyakorta hynunk

Ugyan errõl yr nemy nemõ doctor egy ygen zepp
 peldath

Vala vgy mond nemetorzagban nemy nemõ azzonyalalat ky 30
 ygen zerethy vala azzonyunk zyz Mariat: es ez ygeket yduezlegy
 Maria: ygen gyakorta aytatoffagual mondyan vala es ygen nagy
 aytatoffagual zolgal vala azzonyunk zyz marianak ky mikoron
 ygen yfyu volna egy binth teth vala mely bynt fenkynek zegenle-
 ty||Ben megy nem mery vala gyony: yol lehet hogy egyeb keppen 354

ygen nagy fok yo dolgokat tezen vala : es zenth eleteth vyfel vala :
 Demaga soha soha : ez egy bynth nemmery vala meg gyonny
 ky vala tefty faytalanfagnak byne kyt Teth vala leany voltaba :
 No azerth mykoron egyeb byneyt meg gyonya vala ezth mynden-
 5 koron el keröly vala Es oly ezen bynth el fedezuen gyonaffanak
 vtanna ezt mondyá vala : en Tyztelendö yo agyam mynd azokbol
 355 a melyeket en meggy gyontam es egeb || Byneimböl a melyek en
 byneim volnanak es mely bynekröl en ygaz gynaft nem tettem
 volna : hagyom bynessé magamath vristennek es agyafagodnak :
 10 es kerem az vristennek az ew zenth yrgalmaffagath hogy bochaffa
 meggy az en bynemeth : es te töled en yo agyam odozatoth vristen-
 nek kepeben Es ennek vtanna az azzonyalat megen vala azzo-
 nyunch zyz marianak egygyk oltaranak eleyben a holoth meg
 yrtak vala ygen zeppen azzonyunch zyz marianak ö kepeeth : es
 356 oth || Terdre leefven az kepnek előte ygen nagy töledelmefegyél
 es ygen nag aytatoffagual gyonnya vala az kepnek az ö bynet a
 kyt thót vala leanyuoltaban : melyet zegyenly vala meggy gyonny
 az ö confessoranak es ekeppen gyonya vala meggy az ö bynet :
 a' keppen monduan : O azzonyom zyz maria bynes vagyok es
 20 bynemet mondom en teneked en edeffeges zyz maria es mikoron
 ygen gykorta ekeppen ohaytana es fyrna : vgy hogy ygen gya-
 357 korta ezebe vezy vala az ö confellora || mynd az ö fyralmas zana-
 bol mynd mynd kedeglen az ö lelkenek kefferöfegeböl hogy valamy
 byn vagyon ö benne meylet meg nem mer gyonny es hogy mynd
 25 ezeket ygen gyakorta lata volna az ö confellora kezde ygen nagy
 edes bezèduel kerdezny hogy myert ohaytana es fohazkodnek
 yllyen nagyon es keferuefen hogy auagy chak gyonafnak kötele
 alath meg yelentene ö nek de maga hogy myert a pokolbely ördög
 358 az ew nyeluet ygen erőffen meggy kötèzte || femy keppen es femy
 30 modon meggy nem mery vala zegyenletyben meggy gyonny hanem
 meg menty vala ö magat az ö confessoranak előte No azert vege-
 zetre vgyan ez bynnek meggy gyonafanlkwl meg hala es [ha] hala-
 nak vtana vettetek Vrunk Ihus xpusnak eleyben : mykoron ymar
 vrunk Ihus ez bynert pokolra akarnaya vetny : yme azzonyunk
 35 zyz maria efeek az ö zent fyanak eleybe : es meg mutata az ew
 359 zent kariat kyuel hordozta ötet es az || ö zent emleyet a kykel
 emtete ötet : es az edes zyz maria meg niere az ö zenth fyatol hogy
 az ö lelke elfmet a téftbe meg terne es hogy meg gyonna az egy

bynt kyt soha nem met vala meg gyonny elteben es hogy ezenkepen
 az örök karhozattol még menneek es ezenkezbñ hogy tartyak vala
 az ő meg holt teftyt es hogy az el temetefre el akarnak vynny:
 yme chodatos dolog nagy hertelen fel tamada az azzonyalat aky
 meg holt vala es az környől myd meg yedenek. es onnag el kezdé-
 nek || futnya kyknek kedeglen ez azzonyalat kayaltuan mongya **360**
 vala hogy el ne futnanak es el ne menenek ő tőle: es monda ha-
 mar ygen hamar hyatok yde az en confessoromat mert egy bynem
 vagyon kyt soha meg nem metem eletembe gyonny: tudnyamit
 ateftyt bynt: es meg monda myd a környwl aloknak hogy azzo-
 nyunc zyz mara mentette volna meg őtőth az örök karhozattol: es
 enek vtanna zerzetbe mene es yol vegeze eletet O azert meltosa-
 gos zyz maria O elő iftennek fy||anak zenthfeiges zyleye O mynden **361**
 teremtet allatnak azzonya chodaltatos zyz O menden irgalmasa-
 goknak irgalmasb O mend az mengorzagbely Vduarnak aldot ¹⁵
 dychőfeiges zyz maria tegedet kerlek zeplőtelen zyz es en magamat
 meltatlat teneked ayanlom mastan es az en halalomnak orayan
 tegedet kerlek O edeffeiges zyz maria hogy effedezel enerettem
 byneferth Amen

Nyolchad Innocencius papa felleges Erlebth
 Ispaniabely kyralne azzonnak ô kerefere enge-
 362 det myndeneknek valakyk || ez ala meg yrt imad-
 sagot aytatoffagual meg mondyak mynden byne-
 5 nek telyesfeguel valo bochanatot val
 myndenzer

10 *Possio* *22 ✓ 16.*
 Aue uirgo gloriosa
 stella sole clarior
 Mater dei graciofa
 fano mele ducior
 Rubiconda *plusquam* rosa
 lilio cándidir
 23. *omnis* virtus te *adorat*
 15 *omnis* sanctus te honorat
 in celo

*1. dalt betűk
 nem ell
 althizni!*

Ma garul

Iduezlegy dýchőfeges zyz
 napnal fenefb chylag
 20 Iftennek kedues annya
 mynden meznel edefb:
 rofanal pirofb:
 liliomnal feyerbfeges:
 menden yozag tegedet dyzefeyth
 mynden zent tegedet || tyztel
 363 ky wagy menyegbe fellegefb
 25 amen : Pater nr aue maria

Elmeg ygen zep ymadfag vgyan ezen bulchura
melto es aytatoffagal mondiad

O dichőfegnek azzonya O vigafagnak kyalne azzonya O ke-
gelmeffegnek kuth feye O [meltosagna] menyorzagnak feneflege
O paradichomnak gyenőrwfege es edeffege. O Iftennek vigaffaga: 5
angeloknac dychőfege zentteknece őruendeteflege: zyzeknece genge
Teneked dychőffeges azzonyom zyz maria ayanlom ma es men-
den || wdőben en lelkemet: es en testemet: es myndenestől fogva 364
en eletemet halalomat es feltamadalomat: Te aldot iftennek
aánnya zyz maria: őrőktől meg maracy egyetembe atte aldot zenth 10
fyadual my vrunc Ihus xpuffual ky aldot őrőkwl őrőke amen: Aue

Bodogfagos zent agofton doctor zerzete ez ala
meg yrt ymadfagot es zent lelektől meg yelente-
tet ő neky hogy ha vala ky mely napon őtet meg
mondya auagy irua nala vyfely az napon el nem 15
vezen || femynem ő halalual 365

O Iftennek meltofayos aánnya byneknece bochanatyanak meg
nyerőye menyorzagnak kapuya minekwnek bynefeknek myden
napy otalmunk: azert O iftennek zentfeges zyleye legy my emle-
kezetwnknek vezere es nyer yrgalmat mynekwnk bynefeknek 20
feneflegce napnak ő vylagoffaga: menyorfanak meltofagos kyalne
azzonya kerlec tegedet ne akary engemet elhadnod: O azert ke-
ges zyz maria Iftennek zent zyleye teneked aya||lom en lelkemet 366
amen: Mongy harom Aue maria utanna

Vrunk Iesufnak ő zent neuebe kezdetyk a har-
mad zerzedbely hugoknak regulaya zent Bona-
uetura attyanknak mondasa zerent

Hogy ha byson zerzetefnek kyuanz es akarz leletned es hogy
5 legy az vr istennek kellemetes: tahat vgy mond a meg fezőlt vrunc
Ifus xpulth medenkoron ate zyuedben es atte lelkedben vyfelyed
367 es hordozyad: es az edeffeges zyz marianak az ő || keferőfeiges
epefeget es mynden te myuelkedetydben es gondolatydban megy
tarchad az zenteknek ő peldayat es chelekedelyt es myndenekben
10 ynchelkegel tennen magadot alazatoffagal alaznod es tartanod es
myndenekben ert elkölchet tarchy es vyfely es hogy legy myden-
koron zemermes: feelmes: tizteffeges es ert elkölchw: beceffeges:
alhátatos: alazatos: vezteffeges: es atte bezededben ygen ygaz:
es mertekletes: a melyeket nem yllic zolnad ozokat nezolyad: es
368 a mykoron egebek eznek tees egyel || Cristufuak őw iegyeffe: es
zolgalo leyanya ky mostan yöttel az zerzetben mert ez az zerze-
teffeg [mykoron] mynalunk es annakutana ymaron mondy a zent
Bonauentura attyanc hogy a zent alamyfnaert akyuel elwnk ygen
aytatoffagual imatkozal es valamy a köffegnek zereztetik aual meg
20 elegegél: es ne keres tennen magadnak valamyt kyuat keppen
valot Hogy . . . l egebek meg ne botrankozanac es hogy le wlyz
369 az aztalhoz es hogy enned kezdenel annak előte mongy || három
pr nrt: a zent háromfagnak dychiretyre: es hogy oth az aztalnal
wlyz ne nez ydestoua hogy myt ezyk imez es amaz: es kedeg-
25 len az meleted valot ne nezd: Se kedeglen azt hogy my legen
előte: es ne mongyad az oth ymez fos: amaz saytalan: Imez nem
föth auagy foetlen: ymez yo ymez gonoz: mert ez yllenek nem
vezyk yol ezekben hogy nem kazdaglagra yöttenek: de az zeth
zegenfegre mert ha atte testedet az eteknek myattā elteted: Tahat

elteffed atte lelk||edet es az Ifteny gondolatoddal es az zent yraf- 370
nak halgatasaua! mert vgy mond gergely doctor: mykeppen vgy
mond a kenyer eltety az tefeth vgyan azon keppen eltety az lel-
keth vristennek ygyenek halgatafa: vgy mond vruk Jefus xpus ees
kyt meg yrt zent Mathe: Nem ch'ak kenyerel el az ember De men- 5
den ygyuel mely zarmazyk Iftennek zayabol: es mykoron ynnod
akarz a poharbol: anak előte mongy Aue mariat es vefed zent ke-
retnek yegeth a fenekre akyt innod akarz: || Ladde mely ygen zep- 371
pen tanyt a zent Boneuentura attyanc: es hogy imaron fel koltel
az aztaltol legottan tegy vala my zolgalatot auagy kezgy munkat 10
akarmy legen az akar talmofas akar haz lepres: auagy kedeglen
fyes atte Celladba es oth oluas auagy Zenth yraft: a vagy ymad-
kozzal: a vagy kedeglen atte elmedet foglalyad az Ifteny elmelke-
desbe: awagy kedeglen [mog] atte elmult bynedet lyraffal avag
emlekezzel meg my vronk Ihus xpusnak ő nag kenyarol avagy || 15
halalodnak orayarol: es innet ky ne meny az cellabol hanem chak 372
ygen nagy zykeguel kenzeritetel: vgy hogy a celaba legen tene-
ked a meyeknek orzaga es onnaton vyteffel az vristennek eleybe:
Mondya tovaba zent Bonauetura attyank hogy mykoron ymaron
ky ywz az cellabol tahat legen atte bezeded keges edes: alazatos: 20
zelyd: es key ual: es atte yarasod legen alazatos: tyzteffe-
ges: erth elkölchw: nem habahuryaba: es ne legy mosolgo
vyhago: hogy ha akarod a paradichom||ot vallanod es a xpus Ihus 373
zynet akarod latnya tabat tauoztaffadel mynd az zepfeget: es
zeres myndeneket Iftenben: es fenkyt meg ne vtaly es ne ityly 25
valakyt hogy betolched a paroncholatot: ne ytyl es nem yteltetel:
es az veztegefegeth ygen erőffen meg tarchad mert a fok zolafbol
vezedelem yw auagy tertenik ygen gyakorta a fok zolafba ha.....
eytened es ygen ymadkozzal: es el tauoztaffad a fokaffagoth: es
nagy kezenfegees eletet: mert mynd ezek || vynek a tekellates es 374
nyugadalmas eletre Amen: Ime mely ygen zep tanufagoth aad az
zent Bonauentura az zerzetesfekeknek

Minden zerzetesfecnec regulaia es elete ymez

Előzerth eluen zenth engedelmeffegben: Tulaydon-
nalkwl es Tyztafagban: es az zegenfegeben: es az vristentigen 35

- 375 nag aitatoffagal buzgofagual ymadnya gyaco[ta]||rlatoffagual aita-
 tos iraft oluafnya testet meg enihitenie ez vilagoth meg vtalnya
 es hadinia Es őrdőgnek erősen elleene allania es mindenec felette
 iftent zeretny es tyztelnie: es az ő zent halalat es ken zenuedeset:
 5 es az ő zent vere hulafat mindenkör ziuwnben vifeliwk es hor-
 dozzuc: es ez zent zerzetnec celekedeset es minden zerzetet igen
 nagy zerettettel meg orizny: az feiedelmec kedeglen legenec kege-
 376 fek: es irgalmafok az || ala vettetecnek esmeg legenec engedelme-
 sek: az wenec legenec igen aitatofoc: az ifyak kedeg legenec
 10 moncasok es tizteffegel iarianac az ő őltőzetiben es hog ne legenec
 torkofoc: Wed iol ezedbe zent Bonauentura atianc Mikeppen ima-
 ron tanit monduan: Az hugoc nelegenec vetekedőc: ne legenec
 patuarofofoc: ne legenec haragofoc: ne legenec dagaliofoc: ne lege-
 nec hamis bezedők: Ne legenec ragalmazok: ne legenec vereke-
 377 dőc: ne legenec vizhauuok: || ne legenec perefec: Ne legenec
 irigec Ne legenec ellenkedők: ne legenec Isten karomlok: ne lege-
 nec hatra nezők az az esmeg ez vilagra: ne legenec zo hordozoc:
 ne legenec hyr bezellőc: ne legenec fok zolok: es hog az hugoc
 ne legenec tuinac es restec: ne legenec gonoz gondolok: ne lege-
 20 nec almafoc es zuhadazok auagy lankattak: ne legenec egebekenec
 itiloy. De hogy legenec az hugok koronket es mindenkoron az ő
 378 lelky esmeretiket meg hanny es meg vetny: Annak || okaert mondia
 zent Bonauentura hogy minden ezeket idefel valokat el kel tauoz-
 tatni minden hvgoKnac Mi[nden]keppen az halando merget: mert
 25 ebben al az lelekneC es az testnec vezedelmi: az kineC karhozat
 kel az vege: Azet igen nagy Iay vezec az olyan [zerzetben] zerze-
 tessfeKnec az kyk az zerzetben yol nem elnec: az kyt az menden-
 ható vr iften az ő zent malasztianak miatta ez vilagnak az ő gonoz
 vezedelembol es halalabol el ky hozot: Es Iay vezek vgy mond
 379 zent Bo||Bonauentura doctor: hog kie imaron az zerzetben iol nem
 elnek Azert Touaba mondia zent Bonauentura: monduan: Igen
 felec en raita hogy ne mondaffek ez ylien hugrol ky az zerzetbe be
 iőt: es it ymaron gonozul eel: olian kit zent mate meg irt mon-
 uan: vessetek otet mind lelkeftől es testeftől az őrdőc twzre auag
 35 kenra: De Iay vezec az ilien zerzetefnec mert minden ember az
 380 itiletneC napian ötet meg esmeri hogy ő zerzetes || volt: Es ebben
 lezen őneky igen nagy mondhatatlan gialazatia es igen nagy
 zegenfege: es altallaga Mert az zerzetefnec kel lenny igen alaza-

tofnak es egy wgynece zelidnece: ert elkölchőnece zo fogadonak:
 felelmefnece: Tiztafag tartonak: mind testeben: mend lelkeben:
 az az gondolatiaban es bezedeben: es hogy legen zelig: ne vizha-
 uono es vizhauiuo mertecletes zauaban es eteleben italaban:
 aluufaban: es hogy legen fereen || az Ifteni zolgalatra: hogy 381
 mondhasak az zent palnak ő mondatat: Az my niaiaffagone meni-
 orzagban es ezec kyuanok meg halnom Es lennem a cristofnal: es
 az ky el kezdette az Ifteni zolgalatot: es az iften vtan való iaraft:
 ele nezzen es vtana na tekenchen: hog ne törtenece neky mint az
 lot felefegece az mikoron fodomabol el ky iőnece vala: Mert az 10
 angal paranchola neky hogy hatra ne tekintene: es hotnac fele-
 lege euel femit nem g || ndola: hanem hatra tekente es legottan 382
 foo ozloppa lőn: vgan ezenkeppen lezen ezeknece es az kyk az zer-
 zetben be iőnece es esmeg ez vilagra tekintnece az az ez vylagi
 zokafokat el nem akariak hadni: Es ez mondatyk hog meges 15
 hatra neez Mert nem az a ky el kezdy az io mielkedetet koronaz-
 tatyk meg hanem az ky vegyg meg maradand az el kezdet Jozag-
 ban: ez wduőzwl Amen

Fr Ferenceh sepfy zengörgy veztegette

